T.C.

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ SEYFETTİN ÖZEGE BÖLÜMÜ ASL 603 (M61) NUMARADA KAYITLI MECMUANIN TRANSKRİPSİYONLU METNİ VE MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİNE (MESTAP) GÖRE TASNİFİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Nurdan ÖZER

Tez Danışmanı

Doç. Dr. Mehmet Akif GÖZİTOK

ERZURUM-2023

Yüksek Lisans Tezi Onay Sayfası

ONAY

……(Öğrencinin Adı Soyadı)……..... tarafından hazırlanan ……..…(Tezin Adı)……..... adlı bu çalışma ……....(Savunma Sınavı Tarihi)…..……..... tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oy birliği/oy çokluğu ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından .....……Ana Bilim Dalı, ... Bilim Dalında **yüksek lisans tezi** olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı	Unvan Ad SOYAD Üniversite Adı	imza
Danışman	Unvan Ad SOYAD Üniversite Adı	imza
Jüri Üyesi	Unvan Ad SOYAD Üniversite Adı	imza

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduklarını onaylarım. ...../..... /20…..

Prof. Dr. Serap BEDİR KARA

Enstitü Müdürü

TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada orijinal olan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını, aksinin ortaya çıkması durumunda her tür yasal sonucu ve tezimin erişim sürecine ilişkin aşağıdaki beyanımı kabul ediyorum.

...../...../20....

İmza

Öğrencinin Adı ve SOYADI

☐ Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alma sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun …./…/…. tarih ve ……. sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) yıl süreyle engellenmiştir.

☐ Enstitü Yönetim Kurulunun …./…/…. tarih ve ……. sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) ay süreyle engellenmiştir.

☐ Enstitü Yönetim Kurulunun …./…/…. tarih ve ……. sayılı kararı ile teze erişim süresi ile ilgili bir kısıtlama bulunmamaktadır.

İÇİNDEKİLER

ÖZET V
ABSTRACT VI
ÖN SÖZ I
GİRİŞ 1

BİRİNCİ BÖLÜM

MECMUANIN TANITIMI

1.1. ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ SEYFETTİN ÖZEGE BÖLÜMÜ ASL 603 (M61) NUMARADA KAYITLI MECMUANIN TANITIMI 8
1.1.1. Mecmuanın Fiziksel Tavsifi 8
1.1.2. Mecmuanın Tertip Hususiyetleri 9
1.1.3. Mecmuada Adı Geçen Şairler 10
1.1.4. Mecmuada Kullanılan Aruz Kalıpları 15
1.1.5. Mecmuada Kullanılan Hece Vezinleri 15
1.1.6. Mecmuada Bulunan Nazım Şekilleri 16
1.1.7. Mecmuada Başlık Olarak Kullanılan Makamlar 17

İKİNCİ BÖLÜM

MESTAP TABLOSU

2.1. ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ SEYFETTİN ÖZEGE BÖLÜMÜ ASL 603 (M61) NUMARADA KAYITLI MECMUANIN MESTAP TABLOSU 20

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MECMUANIN TRANSKRİPSİYONLU METNİ

3.1. METNİN ÇEVİRİ YAZISINDA DİKKAT EDİLEN HUSUSLAR 124
3.2. ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ 126
3.3. ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ ASL 603 (M61) NUMARADA KAYITLI MECMUANIN TRANSKRİPSİYONLU METNİ 127
SONUÇ 590
KAYNAKÇA 592

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ SEYFETTİN ÖZEGE BÖLÜMÜ ASL 603 (M61) NUMARADA KAYITLI MECMUANIN TRANSKRİPSİYONLU METNİ VE MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİNE (MESTAP) GÖRE TASNİFİ

Nurdan ÖZER

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Mehmet Akif GÖZİTOK

2023, 603 sayfa

Jüri: Prof. Dr. Selami ECE
Doç. Dr. Mehmet Akif GÖZİTOK (Danışman)
Doç. Dr. Meheddin İSPİR

Bilindiği üzere mecmualar, ihtiva ettikleri zengin edebî, tarihî, dinî ve kültürel malzemeler açısından Türk edebiyatı ve kültürü açısından son derece önemlidir. 20. asrın sonuna kadar Osmanlı kültür ve edebiyat sahalarında çokça istifade edilen eserler konumundaki mecmualar, farklı kişilere ait metin parçalarının bir araya getirildiği şahsî defterlerdir. Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi Seyfettin Özege Koleksiyonu ASL 603 (M61) numarada kayıtlı, mürettibi meçhul bir güfte mecmuasının transkripsiyonlu metnini sunmayı ve muhtevasını Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesine (MESTAP) göre tasnif etmeyi amaçlayan bu çalışma, bir giriş ve üç bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında mecmuanın tanımı, önemi, sınıflandırması, gibi mecmulara dair genel değerlendirmelerden bahsedilmekle beraber özellikle güfte mecmuası ve türlerine yer verilmiştir. Birinci Bölümde söz konusu mecmuanın fiziki özelliklerine, tertip hususiyetlerine değinilmiş ve metinde adı geçen şairler, kullanılan aruz/hece vezinleri, nazım şekilleri ve makamlar tablolar halinde sunulmuştur. İkinci Bölümde mecmuanın MESTAP'a göre tasnifini içeren tablolara yer verilirken Üçüncü Bölüm, Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi ASL 603 (M61) numarada kayıtlı mecmuanın transkripsiyonlu metnini ihtiva etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mecmua, Güfte Mecmuası, MESTAP, ASL 554

ABSTRACT

CLASSIFICATION OF ASL 603 M61 POETRY MECMUA REGISTERED IN ATATURK UNIVERSITY CENTER LIBRARY ACCORDING TO MESTAP (REVIEW–TEXT)

Nurdan ÖZER

Advisor: Doç. Dr. Mehmet Akif GÖZİTOK

2023, 603 pages

Jury: Prof. Dr. Selami ECE
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Akif GÖZİTOK (Advisor)
Assoc. Prof. Dr. Meheddin İSPİR

As it is known, magazines are extremely important in terms of Turkish literature and culture in terms of the rich literary, historical, religious and cultural materials they contain. Mecmuas, which are widely used works in the fields of Ottoman culture and literature until the end of the 20th century, are personal notebooks in which pieces of text belonging to different people are brought together. Atatürk University Central Library Seyfettin Özege Collection, ASL 603 (M61) the transcription of an unknown lyric magazine, and aims to classify its content according to the Systematic Classification of Journals Project (MESTAP), consists of an introduction and three parts. In the introduction part, general evaluations such as the definition, importance, classification of the journal are mentioned, and especially the lyrics journal and its types are mentioned. In the first chapter, the physical features and composition characteristics of the mentioned journal are mentioned and the poets mentioned in the text, the prosody/syllable meters used, verse forms and modes are presented in tables. In the Second Section, tables containing the classification of the journal according to MESTAP are included, while the Third Section contains the transcripted text of the journal registered in Atatürk University Central Library ASL 603 (M61)

Keywords : Magazine, Lyrics Magazine, MESTAP, ASL 554

ÖN SÖZ

Mecmualar, edebi bir eser oluşturma kaygısı taşımadan insanların şahsi zevkleri doğrultusunda daha çok zihin tazeleme ya da tercih edilen bilgiyi kalıcı kılma ve ulaşılabilir hale getirme amacıyla oluşturulmuşlardır. Fiziksel özelliklerinden muhtevasına kadar derleyenin zevkiyle oluşan bu eserler, zamanla gelişip bir tertip ve şekil oluşturarak muhteva bakımından çeşitli türleri meydana getirmişlerdir. İlk örneklerine 15. yüzyılda rastlanan mecmualar, 19. yüzyıla kadar gelişimini sürdürmüş olup 17. yüzyılda nicelik ve nitelik açısından zirveyi görmüştür. Mecmualar çeşit bakımından zengin bir kaynak konumundadırlar ve konularına göre sınıflandırılarak tarihe önemli derecede ışık tutmaktadırlar. Bu açıdan mecmuaların haiz olduğu kıymeti ortaya koyabilmek; bu eserlerde yer alan kayıtları sistemli bir şekilde ulaşabilir kılmak adına çalışmalar başlatılmıştır.

Son yıllarda M. Fatih Köksal başkanlığında yürütülen MESTAP Projesi doğrultusunda derlenen mecmualar edebiyat tarihimize büyük katkıda bulunmaktadır. Bilmediğimiz şairleri ve şiirleri ortaya çıkardığı gibi bilinen şairlerin bilinmeyen eserlerini de ortaya çıkaran mecmualar, sadece edebiyat açısından değil yazıldığı dönemin sosyal hayatının çeşitli alanları hakkında da bize bilgi vermektedir. Birçok yönden zengin içeriğe sahip mecmualar MESTAP ile daha düzenli ve ulaşılabilir hale gelmiş bulunmaktadır. Öte taraftan mecmua türlerinden olan güfte mecmuaları ise bize musiki alanında kıymetli bilgiler sunmaktadır. Nitekim bu tür mecmualardan hareketle dönemin musiki zevki ve kimliğini belirlemek mümkündür. Yine bugüne değin ulaşmamış musiki makamları, usulleri, terennümleri açısından zengin da mecmualr son derce kıymetlidir ve kudemanın birikimi günümüze aktarmaktadırlar.

Bu türden mecmualardan biri de tezimize konu edindiğimiz Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi ASL 603 (M61) numarada kayıtlı derleyeni belli olmayan bir güfte/ilahi mecmuasıdır. Ancak içerisinde merhum diye zikredilen Şeyh Himmet Efendi ve oğlu Şeyh Abdullah'ın ölüm tarihlerine bakıldığında Şeyh Himmet Efendi'nin 1684'te ve Şeyh Abdullah Efendi'nin ise 1711'de vefat ettiği görülmektedir. Bu bilgilerden ve yüzyıllarını bulabildiğimiz mecmualardaki şairlerden hareketle incelediğimiz mecmuanın 19. yüzyıla ait bir mecmua olabilceği akla gelmektedir. İncelediğimiz mecmuanın derkenarlarında herhangi bir şahsi not ya da tarih düşme bulunmamaktadır. Tamamen şiirlere yer verilmiş hacimli bir eserdir. Mecmua 163 varaktır ve toplamda 805 şiire sahiptir.

Türkçe şiirlerin yanısıra Arapça ve Farsça şiirler de mevcuttur. Numaralandırılarak incelenen 805 şiire bu şiirler dahil değildir. Mecmuada çoğu bilinen şairler olsa da bilinmeyen şairlere de yer verilmiştir. Şiirlerin başlıkları genel anlamda makam isimlerinden oluşmakla beraber şiirlerin bir kısmına şairin ismi veya nazım şekli başlık olarak verilmiştir. Mecmuada makamlar tablo halinde ayrıca yazılmıştır. Usul olarak sadece usul-i muhammes, usul-i semai ve usul-i devr-i revan belirtilmiştir. Mecmuada muhtevasından farklı olarak tablo halinde bitkilerin miktarı belirtilerek tarif verilmiştir. Genel olarak ilahi ağırlıklı olan mecmuanın gazel, murabba, şarkı, koşma, terci-i bend gibi çeşitli nazım şekillerini ihtiva etmektedir. Şiirlerin çoğu aruz vezniyle yazılsa da hece vezni ile yazılan şiirler de azımsanmayacak derecededir. Şairlerin çoğu belirtilse de mahlas belirtilmeyen şiirler de mevcuttur.

Yaptığımız çalışma giriş ve üç bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde mecmuaların tanımı ve genel özelliklerine, sınıflandırılmasına, önemine, diğer mecmua türlerine ve bunun alt başlığı olarak güfte mecmuasına yer verilmiştir. Birinci Bölümde, incelemiş olduğumuz mecmuanın fiziksel tavsifine, tertip hususiyetlerine; mecmuada geçen şairlere, aruz ve hece vezinlerine, nazım şekillerine tablolar halinde yer verilmiştir. İkinci Bölümde MESTAP tablosu bulunmaktadır. Son olarak Üçüncü Bölümde, metnin kurulmasında takip edilen yönteme, çeviri yazı alfabesine ve transkripsiyonlu metne yer verilmiştir. Metin yazı itibarıyla bizi birçok düzenlemeye yönlendirmiştir. Tamir edilen, eklemeler yapılan ya da başka kaynaklardan ulaşılan bilgilerle tamamlanan kısımlar, yine okunamayan kısımlar da metnin öncesinde belirtilmiştir.

Her ne kadar doğru olanı tespit etmek adına özenli ve dikkatli davransak da şüphesiz gözden kaçan hususlar, yanlış okumalar mutlak surette olacaktır. Bunların, henüz ilim yolculuğuna başlamış genç bir araştırmacının hataları olarak mazur görülmesini istirham ederiz. Şüphesiz tarafımıza yöneltilecek yapıcı eleştirilerden de memnuniyet duyacağımızı bildiririz.

Benim için uzun ve çok sancılı olan bu süreçte maddi, manevi desteğini esirgemeyen kişileri anmayı borç bilirim. Öncelikle lisans yıllarımdan itibaren desteğini her an yanımda hissettiğim, çeşitli sebeplerle defalarca bırakma eşiğine geldiğim bu eğitim yolculuğunda daima bana destek olup ikna ederek bu aşamaya gelmeme vesile olan değerli hocam Doç. Dr. Mehmet Akif Gözitok'a; bu uzun süreçte maddi ve manevi fedakarlıklarda bulunarak bana her zaman destek olan kıymetli eşim Kürşat Özer'e; sevgili aileme ve zamanımın

çoğunu çalışmalara ayırdığım için kimi zaman ihmal ettiğim minik kızım Gökçe Nihan Özer'e; tez sürecinde bana tecrübelerini aktaran kıymetli arkadaşım Elanur Mindivanlı'ya teşekkür ederim.

Nurdan ÖZER
Erzurum, 2023

GİRİŞ

Mecmua Tanımı ve Genel Özellikleri

Toplanmış, bir araya getirilmiş anlamına gelen 'mecmu'a' kelimesi, Arapça "cem'" kelimesinden türetilmiş olup 'mef'ûl' vezninde 'mecmu'' kelimesinin müennesidir. Mecmu'a kelimesi kütüphanecilik literatüründe ise "derleme" anlamına gelmektedir (Köksal, 2012: 411). Günümüzde dergi anlamında kullanılan bu kelime, belli dönemlerde belli periyotlarda çıkarılan dergiler için kullanılıyor iken Klasik Türk Edebiyatı sahasında mecmua, farklı şairlerce farklı zamanlarda yazılmış olan metinlerin veya metin parçalarının bir araya getirildiği eserler olarak tanımlanmaktadır (Köksal, 2012: 411). Sözlük anlamı; "'cem' edilmiş, bir araya getirilmiş, toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, seçilmiş yazılardan oluşturulan yazma kitap, dergi" (Devellioğlu,2007: 596); "toplanıp biriktirilmiş ve tanzim ve tertib edilmiş şeyler heyeti, eşar ve sair Àsar-ı müntehaba cem ve kayd ile hasıl olmuş risale, ulum ve fünun ve edebiyata müteallik mebahisi cami olarak neşrolunan risale-i mevkuta" (Sami, 1989: 1293) olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca mecmuanın yanısıra cem kökünden gelen mecami, mecma, cami gibi sözcükler ile defter, cüzdan ve ceride adları da bu anlamları karşılamaktadırlar (Uzun, 2003: 265).

Mecmuaları kültürel ve edebi anlamda tanımlayacak olursak; bir ya da daha fazla kişi tarafından tertip edilen ve çoğunlukla tertip edeni bilinmeyen, derleyicinin tercihine göre vücut bulmuş şekli ve hacmi çeşitlilik gösteren din ya da farklı konular içeren nesir veya manzumelerin derlendiği eserlerdir (Kut, 1986: 170; Şenödeyici ve Akdağ, 2015: 367).

Mecmuanın tarihsel gelişimine baktığımızda mecmua kavramı ilk olarak, özel mektuplar, sözlü edebiyat örnekleri, kopya edilmiş reçeteler, risaleler, faydalı bilgiler, günlük hayatla ilgili kayıtlar, dualar, fıkralar, hikayeler, şiirler, tarihi belgeler ve bu belgelere düşülen kayıtların derlenerek not defteri halini almış, zamanla gelişim ve değişim göstererek farklı özellikler gösteren bir kitaba dönüşmüştür (Kut, 1986: 170; Buzov, 2012: 37-38)

Türk edebiyatında mecmuaların müstakil bir eser olarak yazılmaya başlandığı tarih bilinmemekle beraber ilk örneklerinin 15. yüzyılda görüldüğü kabul görmektedir. Farklı tür ve şekillerdeki mecmuaların derlenme sayısı 16. yüzyılda artmış bulunmaktadır (Şenödeyici ve Akdağ, 2015: 368). 17. yüzyılda mecmuaların sayısındaki artış devam etmiştir. Bu sayıya binaen Cemal Kafadar, 17. yüzyılı "Çelebiler ve mecmualar devri" olarak adlandırmıştır

(Kafadar, 2012: 45). 19. yüzyılda da gelişimini sürdüren mecmualar Tanzimat ile beraber tarihi kavramlarının yanısıra belli peryotlarla yayımlanan dergileri karşılar hale gelmiştir (Uzun, 2003: 266; Şenödeyici ve Akdağ, 2015: 367-368).

Mecmualarda çeşitli şairlerin farklı nazım şekilleri, farklı uzunluklarda hatta Farsça ve Arapça gibi farklı dillerdeki şiirleri belli bir sıra ve kural gözetmeksizin bir araya getirilmiştir. Kimi zaman şiir mecmualarını derleyen kişi şair ise mecmuada kendi şiirlerinde yer verildiği gözlenmektedir. Mecmualar doğrudan derleyicisinin kaleminden çıkabilirken bazı mecmualar müstensih nüshası da olabilmektedir (Köksal, 2012: 412).

Mecmuaların Türkler arasında yaygınlaşmasında bireysel ve iddiasız çalışmalar olması etkili olmaktadır (Uzun, 2003: 268). Bu durum derlenen mecmualarda çeşitliliği artırarak zengin bir mecmua kaynağına sahip olmamıza vesile olmuştur. Zamanla çok çeşitli alanlarda yapılan derlemeler muhteva olarak farklı birçok mecmua türünü ortaya çıkarmaktadır (Uzun, 2003: 268).

Derleyenin zevkine göre şekillenen mecmualarda yine cilt, tezhip, cetvel gibi unsurlar da derleyenin zevkine göre değişmektedir. Kimi mecmualarda bulunmayan ferağ kaydı, ketebe, istinsah kayıtları yine bu durumun bir sonucudur (Köksal, 2012: 412).

Mecmuaların derlendiği tarihi tespit etmek zordur. Bu sebepten ötürü mecmuada yer verilen şairlerin yaşadığı dönem, kullanılan kâğıt, cilt gibi fiziksel özellikler ya da derkenarlara düşülen tarihler ve notlar varsa bunlardan hareketle bir dönem tahmini yapılabilir (Köksal, 2012: 413).

Mecmuaların Sınıflandırılması

Mecmualar bazı araştırmacılar tarafından sınıflandırılmıştır. Bu sınıflamalardan bazıları şöyledir:

Agâh Sırrı Levend'in sınıflandırması:

- Nazire mecmuaları

- Meraklılarca toplanmış, birer antoloji niteliğinde seçme şiir mecmuaları

- Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesi ile meydana gelen mecmualar

- Aynı konudaki eserlerin bir araya getirilmesi ile meydana gelen mecmualar

- Tanınmış kişilerce hazırlanmış, birçok yararlı bilgiyi, fıkrayı ve özel mektubu kapsayan mecmualar (Levend, 1998: 166-167)

Günay Kut'un sınıflandırması:

- Nazire mecmuları

- Seçme şiir mecmuaları

- Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya gelmesi ile oluşan mecmualar

- Karışık mecmualar

- Tanınmış kişilerce veya derleyeni belli kişilerce hazırlanmış mecmualar (Kut, 1986: 170-174).

Mehmet Gürbüz'ün sınıflandırması:

-Şiirlerin şekil özelliklerine göre oluşturulan şiir mecmuaları

-Şiirlerin konularına göre oluşturulan (tematik) şiir mecmuaları

-Nazire mecmuaları

-Şairlerin aidiyeti/ mensubiyeti esasına göre hazırlanan şiir mecmuaları

- Bir mensubiyet ilişkisi gözetmeksizin belirli şairlerin divanlarını / şiirlerini bir araya getirmeyi amaçlayan mecmualar. (Gürbüz 2012: 108-112)

Özer Şenödeyici ve Ahmet Akdağ'ın sınıflandırması:

- Mensur Mecmualar (Münşeat Mecmuaları, Fetva Mecmuaları, Tefsir Mecmuaları, Sakk Mecmuaları, şerh Mecmuaları, Hutbe Mecmuaları, Tıbbi Konularla ilgili Mecmualar, Vefk, Reml, Cifr, Büyü, Sihr vb. Konulu Mecmualar, Deyim ve Atasözleri Mecmuaları, Dua Mecmuaları, Risale Mecmuaları)

-Manzum Mecmualar (Güfte Mecmuaları, Tarih Mecmuaları, İlahi Mecmuaları,

Kaside Mecmuaları, Gazel Mecmuaları, Nazire Mecmuaları, Muamma Mecmuaları,

Şehrengiz Mecmuaları, Manzum Lugat Mecmuaları, Naat Mecmuaları, Hilye Mecmuaları,

Miraciye Mecmuaları, Matla Mecmuaları, Mersiye Mecmuaları, Musammat Mecmuaları,

Kıtèa ve Rubai Mecmuaları, Divan Mecmuaları, Müstezad Mecmuaları, Beyit veya Müfred

Mecmuaları, Mesnevi Mecmuaları, Lügaz Mecmuaları)

-Manzum-Mensur Mecmualar. (Şenödeyici-Akdağ, 2015: 368)

Atabey Kılıç'ın sınıflandırması:

- Cilt ve tertip hususiyeti bakımından: Cönkler, mecmualar

- Şekil bakımından: Manzum metin mecmuaları

- Dil bakımından: Arapça, Farsça, Türkçe, çok dilli mecmualar

- Muhteva bakımından: Din, tasavvuf, fal ve remil, hikâye, hezel ve hiciv, edviye, mûsikî, hat ve kitabet mecmuaları

- Şahısların tertip ettiği veya şahıslar için tertip edilen mecmualar (Kılıç, 2012: 75-96).

Mecmuaların Önemi

M. Fatih Köksal, mecmuaların önemini, edebiyat tarihine ve edebiyat bilgilerine sunduğu katkıları şu şekilde sıralamıştır:

"i. Kaynaklarda adı geçmeyen, unutulmuş şairlerin şiirlerine mecmualarda rastlamak mümkündür.

ii. Bilinen şairlerin bilinmeyen / divanlarında bulunmayan şiirlerine rastlamak mümkündür.

iii. Şairlerin divanlarındaki şiirlerinin farklı şekillerine (fazla veya eksik beyitler, nüsha farkları vs.) tesadüf edebiliriz.

iv. Mecmualar arasında bilinmeyen, varlığı bilindiği hâlde nüshası tespit edilemeyen eserlerle de karşılaşılır. Özellikle kırk hadis, mi'raciye, yüz hadis, mevlid, şehrengiz, biladiye, hasb-i hâl, kimi mektup ve münşeâta dair risaleler vb. fazla uzun olmayan türlerin çoğu bu mecmuaların arasında gizlidir.

v. Bilinmeyen veya kullanılmayan nazım şekilleri, bilinen nazım şekillerinin örneği görülmeyen kafiye tipleri, farklı bend yapıları; yeni türler, edebiyatımızda kullanımına rastlamadığımız aruz kalıpları vb. örneklerle de mecmualarda karşılaşabiliriz.

vi. Mecmualarda, zaman zaman şairlerin hayatıyla ilgili önemli bilgileri de yakalama imkânı vardır. Bu, ölüm tarihi bilinmeyen bir şairin ölümü için düşülmüş bir tarih manzumesi şeklinde olabileceği gibi, araştırmacılar için çok önemli olabilecek derkenara düşülmüş bir bilgi notu veya şiir başlığı şeklinde de olabilir.

vii. Bazı şiir mecmualarında, başka şairlerin de şiirleri bulunmakla beraber, özellikle bir şairin şiirlerinin yoğun olduğu görülür. Derleyenin şair olduğu bir şiir mecmuası edebiyat tarihi araştırmalrına katkısı bakımından kuşkusuz daha kıymetli sayılır.

viii. Mecmualar, -bir kısmı kendisi de şair olan- şiir sevenr kişiler tarafından tertip edilen eserlerdir. Bu itibarla derleyeni belli kişiler tarafından toplanan mecmualarda o şahsın / şairin zevklerini fark ederken, dönemin genel beğenisiyle ilgili önemli ipuçları da yakalamk mümkündür. Bir şairin o dönem mecmualarında çok şiirinin bulunması o devirde çok beğenildiğini, keza nazım şekillerinin sıklığından o nazım şeklinin gördüğü rağbeti, çok kullanılan aruz kalıpları ve kafiye yapıları devrin aruz ve zevkini bize bildiren önemli işaretlerdir.

ix. Şiir mecmualarında genel olarak dönemin zevklerini, edebî tercihlerini vs. anlamak kabil olduğu gibi ferdî temayüllerin de izini sürmek mümkündür. Nazire mecmuası olmasa da kimi mecmualarda nazire şiirler bulunduğundan şairler arasındaki etkileşimi, teselsül bağlarını takip etmek de mümkün olur.

x. Mecmualar dışındaki eserlerin fevayid ve vikaye yapraklarında da zaman zaman rastlamak mümkünse de özellikle mecmualarda çok sık rastladığımız edebiyat dışı kimi konular da ayrıca ele alınması gereken önemli noktalardır. Şöyle ki hemen her mecmuanın boş kalmış sayfalarında, yazılı sayfaların derkenarlarında çeşitli dualar, otlarla ilâç yapım tarifleri, tılsım, vefk, reml, tefe''ül gibi gizli ilimler (havâs) denilen itikatlara dair notlar, tarih kıt'aları, müstakil matla' ve müfredler, bazı münşeat örnekleri, kimi resmî kayıtların örnekleri çokça rastlanan -asıl mecmua konusuyla ilgisi olmayan- kayıtlardır. Bütün bunlar edebiyat araştırmacıları kadar hatta onlardan da fazla sosyoloji, tarih (özellikle kültür tarihi), kültürel antropoloji, dinler tarih, halkbilim gibi farklı bilim dallarından kişilerin de ilgi alanlarına giren çok önemli ama ihmal edilmiş bilgi kırıntılarından. Bunları bileşkesi Türk milletinin kültür kodlarını ortaya koyacaktır. Bütün mecmuaların bir de bu gözle ele alınması çok çok önemlidir.

xi. Bütün bunlarla beraber, özelde şiir mecmualarının, genelde de bütün mecmuaların yukarıda sayılan fayda ve önemleri tek tek ve birbirinden bağımsız olarak incelendiğinde çok fazla bir anlam ifade etmezler. Meselâ Bâkî'nin divanında bulunmayan şiirlerini inceleyecek olsak bir tek mecmuayı taramamız ne ifade eder? Yahut bir mecmuada falan şairin şu kadar filan şairin bu kadar şiirinin bulunmasının bir anlamı var mıdır? Bu olsa olsa bize o derleyicinin şiir zevkini yansıtan bir işareti verir. Ama aynı dönemde derlenmiş

yüzlerce mecmuanın taranmasından ortaya çıkacak manzara devrin müşterek anlayış ve zevkini ortaya dökecektir." (Köksal, 2012: 417-421)

Şiir Mecmuaları ve Diğer Mecmualar

Herhangi bir nazım türü veya nazım şekli birliği/müşterekliği aranmaksızın derlenmiş manzum metinlerden oluşan derleme eserlere şiir mecmûası adı verilmektedir. (Köksal, 2012: 411) Bu şekilde müşterekliği olan mecmualara verilen adlardan bazıları şu şekildedir: Kaside mecmuaları (mecmûatü'l-kasâid), naat mecmuaları (mecmûatü'n-nu'ût), gazel mecmuaları (mecmûa-i gazeliyât), nazire mecmuaları (mecmûatü'n-nezâir), rubai mecmuaları (mecmûa-i rubâiyyât), terkîb-i bend mecmuaları (mecmûa-i terkîb-i bend), tercî-i bend mecmuaları (mecmûa-i tercî-i bend), sadece müstakil beyitler bulunan mecmualar (mecmûa-i ebyât), birden çok şairin divanlarını barındıran mecmualar (mecmûatü'd-devâvîn).

Ayrıca tek bir konu etrafında şekillenen mecmualar da mevcuttur. Bunlar ise şöyledir: Şiir mecmuaları (mecmûa-i eş'âr), risale mecmuaları (mecmûatü'r-resâil), hadis mecmuaları (mecmûatü'l-ehâdîs), fetva mecmuaları (mecmûa-i fetâvâ), dua mecmuaları (mecmûa-i ediye), tarih manzumelerini içeren mecmualar (mecmûa-i tevârîh), faydalı ilimler barındıran mecmualar (mecmûa-i fevâid), hutbe mecmuaları (mecmûatü'l-huteb), tıpla ilgili mecmualar (mecmûa-i tıb, mecmûa-i mücerrebât, (mecmûa-i muâlece), gizli ilimlerden bahseden mecmualar (mecmûatü'l-havâss, mecmûa-i cifr ve reml, mecmûa-i ilm-i nücûm, mecmûa-i tılısmât, mecmûa-i melâhîm, mecmûa-i vefk), letaif mecmuaları (mecmûatü'l-letâif), zikir ve evrâd mecmuaları (mecmûa-i zikr ü evrâd), hikâye mecmuaları (mecmûa-i hikâyât), münşeât mecmuaları (mecmûa-i münşeât), müzikle ilgili mecmualar (mecmûa-i beste ve semâî, mecmûa-i mûsikî, mecmûa-i ilâhiyyât, mecmûa-i sâz u söz), mektup mecmuaları (mecmûa-i mekâtib), müsvedde mecmuaları (mecmûa-i müsevvedât), ilâm mecmuaları (mecmûa-i sukûk), söz, deyiş mecmuaları (mecmûa-i makâlât), hadis ve tefsir benzeri kaynaklardan edinilen dinî bilgilerin yer aldığı mecmualar (mecmûa-i menkûlât) vd." (Gıynaş, 2011: 246-247)

Güfte Mecmuaları

"Güfte' 'söylemek, demek' anlamında Farsça 'گفتن ' kökünden türemiş olup bu kelime musiki eserinin içinde yer alan şiir, terennüm gibi, icra sırasında söylenen kısımlarının bütününü ifade etmektedir. Güftelerin derlenip toplanarak bir araya getirildiği defter ya da cönklere ise 'güfte mecmuası' adı verilir." (Korkmaz, 2021: 16) 15. yüzyılda ilk

gelişkin örneklerini bulabildiğimiz güfte mecmuaları, 16. ve 17. yüzyılda yeni bir form arayışına girmiş, değişen musikinin icaplarına göre sürekli şekil değiştirmiş, nihayet 17. yüzyılın son çeyreğinde, nihai biçimine ulaşmıştır. 18. yüzyıl, artık bütün mecmua türlerinin kendine mahsus bir görünüm ve işlev kazandığı devir olmuştur (Korkmaz, 2021: 34-35).

Güfte mecmualarını eş'ar, gazeliyyat, kasaid mecmuaları gibi diğer mecmualardan ayırmada içerisinde geçen makam, usul, beste çeşidi ve bestekâr isimleri bize yardımcı olmaktadır (Korkmaz, 2021: 16).

Musikişinasların, ezberlenmesi ve hafızada muhafaza edilmesi zor olan klasik musiki eserlerini notalarıyla olmasa da güfteleriyle hatırlamalarında güfte mecmualı önemli bir rol oynamaktadır. Bundan dolayı güfte mecmualarının tertip edilmesindeki birincil amaç hafıza tazelemesidir (Korkmaz, 2021: 17). Bu amacın doğurduğu nihai sonuçlardan biri ise güfte mecmuaların kim tarafından ve hangi tarihte tertip edildiği bilgisine ulaşamamaktır (Korkmaz, 2021: 113). Nitekim 15. yüzyılda mürettipler, güftelerin başlığına makam, usul ve bestekâr isimlerini yazmayı ihmal etmeyip terennümleriyle eseri tam yazmaya özen göstermişlerdir ki buda tertip edilen mecmuanın dönemi hakkında bilgi edinilmesi hususunda oldukça mühimdir (Korkmaz, 2021: 42).

Güfte Mecmuası Türleri

-Fasıl Mecmuaları

-Şarkı Mecmuaları

-Áyìn-i Şerif Mecmuaları

-Naèt Mecmuaları

-İlahi Mecmuaları

-Şuğül Mecmuaları

-Tesbih Mecmuaları

-Mevlid-i Şerif Mecmuaları

-Mi'raciye Mecmuaları

-Regâibiye Güftesinin Bulunduğu Mecmuaları

-Türkü, Türkmânî, Varsağı, Koşma Mecmuaları

-Nefes Mecmuaları

-Karma Güfte Mecmuaları

-Eş’ar, Münşeât ya da Fevâid Mecmualarında Yer Alan Güfteler, Güfte Kısımları

-Antoloji Mahiyeti Gösteren Mecmualar

-İçinde Güfte Bulunan Diğer Yazma Eserler (Korkmaz, 2021: 35-111)

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1. ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ SEYFETTİN ÖZEGE BÖLÜMÜ ASL 603 (M61) NUMARADA KAYITLI MECMUANIN TANITIMI

1.1.1. Mecmuanın Fiziksel Tavsifi

Çalıştığımız mecmua, Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi Seyfettin Özege Bölümü Agah Sırrı Levend Koleksiyonu 603 (M61) numarada kayıtlı bulunmaktadır. 180x120 mm boyutlarındaki koyu kahverengi meşin cildin dört tarafı gri bir bez ile kaplıdır. Üst ve alt daffenin ortasında sarı renkte olduğu tahmin edilen üçgenimsi bir şemse bulunmaktadır. Zahriyede çeşitli şairlere ait şiirler ve Agah Sırrı Levend'in kütüphanesine ait olduğuna dair bir kaşe mevcuttur. Mecmua 163 varaktır. Derkenarlarda da şiirler bulunduğundan her sayfada bulunan şiir sayısı çeşitlilik göstermektedir. Bu şiirlerin perk çoğu siliktir. Sayfalarda bulunan şiirlerin sayıları ve düzenleri çeşitlilik göstermektedir. Mecmuanın sonlarına doğru yazı değişiklik arz eder. Mürekkep olarak hep siyah renk kullanılmıştır. Yazmanın sayfaları yer yer pembe ve daha açık krem renginde iken çoğunluğu samanî renkte filigransız kağıttandır. Yine yazmada divanî, talik yahut bazı kırma yazı çeşitleri bulunmakla birlikte çoğunluğu nesih yazıyla yazılmıştır. Şiirlerin başlıkları çoğunlukla makam ismidir. Bazı şiirlerde şairlerin isimleri başlık olarak verilmiştir. Mecmuada yazılan şiirlerin bestekarlarına, usullerine yer verilmemiştir. Sadece 92. varakta makamların bulunduğu tablonun altında üç usule yer verilmiştir. Mecmua, her ne kadar ilahi mecmuası olsa da içerisinde bazı ilaç terkipleri de bulunmaktadır. Mecmuanın 159. varağında 'Müştak Muhammed Ali 1281' yazılı bir mühür bulunmaktadır. Bu mührün kime ait olduğu bilinmemekle beraber hicri 1281 miladi 1864/1865 yılında hareketle eserin söz konusu tarihten çok daha önceleri tertip edildiği görülmektedir. Mecmuanın arka kapağı yine kahverengi olup ortasında silik şemse bulunmaktadır. Her iki kapağında çevresi gri renkte bir çerçeve mevcuttur. Mecmuanın:

Başı: Gider ḥüzni İlāhī eyle mesrūr

Keremlerle ʿaṭālar eyle Mevlā

Keder veren ʿadūyı eyle maḳhūr

Keremlerle ʿaṭālar eyle Mevlā

Sonu: **Seyfī** bilirim deme [ṣaḳın] ʿilm ü ledünnī

Erbāb-ı ṭarīḳat seni taʿbīre çekerler

1.1.2. Mecmuanın Tertip Hususiyetleri

Mecmuada Arapça ve Farsça şiirler dahil olmamak kaydıyla 805 şiir bulunmaktadır. Büyük bir çoğunluğu aruz vezniyle yazılmış şiirlerin yanı sıra hece vezni ile yazılmış şiirler de mevcuttur. Genel anlamda mecmuada Türkçe eserlere yer verilmekle beraber Farsça ve Arapça eserlere de rastlanmaktadır. Bu mecmuada bulunan şiirlerin en önemli özelliklerinden biri, genel olarak anlaşılır sade bir dile sahip olmalarıdır. Bir başka husus ise mahlastır. Genel olarak manzumelerde mahlas kullanılmıştır. Bununla birlikte kime ait olduğu belli olmayan şiirler de mevcuttur. Mecmuanın genelinde şiirlerin başlıkları makam isimlerinden oluşmaktadır. Fakat bazı şiirlerin başlıkları şairin mahlasını ya da şiirin nazım şeklini içermektedir.

Derleyen şiirleri belli bir kuralla sıralamamıştır. Şairler de yaşadıkları yüzyıl bakımından çeşitlilik göstermektedir. Kronolojik herhangi bir dizim mevcut değildir. Zaman zaman aynı şaire ait şiirlerin peşpeşe sıralandığını görmekteyiz. Aynı şairin birkaç farklı mahlasla şiirleri de mevcuttur. Mecmuada şairlerin çoğu bilinen şairler olmakla beraber bilinmeyen şairlere ve şiirlerine de rastlanmaktadır. Bazı şiirler ya aynı şekilde ya da ufak değişikliklerle tekrar yazılmıştır. Mecmuada son varaklara doğru yazı ve sayfa kağıdının rengi değişiklik göstermektedir. Ancak mürekkep hep aynı renk kullanılarak şiirler ve başlıklar hep aynı renkte yazılmıştır.

Şiirlerin sayısı her sayfada değişiklik göstermektedir. Derkenarlarda sayfaya eğik, ters, çapraz şekilde yazılan şiirler de mevcuttur. Herhangi bir şahsi kayıt, tarih düşümü ve yahut tarif gibi mecmua muhtevası dışında bir bilgi yer almamaktadır. Mecmuada şiirlere dair sadece makam bilgisi verilmiştir. Sadece bir yerde usullerden bahsedilmektedir. Eserde usul-i muhammes, usul-i semai ve usul-i devr-i revan belirtilmektedir. Bunlar isim olarak belirtilmiş olup kullanılıp kullanılmadığı ya da hangi şiirlerde kullanıldığına dair herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Şiirlere baktığımızda genelde ilahilerden oluşmaktadır. Şairlerin çoğu ise tekke şeyhi veya tarikat kurucusu isimlerdir. Bu bilgiden hareketle derleyen kişinin de tekke ve tarikatlerle bağlantılı olduğu yorumunu yapabiliriz. Belki de söz konusu bu mecmua bir tekkenin kütüphanesinde yer alan ve meşklerde kullanılan bir mecmuaydı.

Mecmuanın kim tarafından tertip edildiği belli değildir. Ancak içerisinde merhum diye zikredilen Şeyh Himmet Efendi ve oğlu Şeyh Abdullah'ın ölüm tarihlerine baktığımız zaman Şeyh Himmet Efendi 1684'te ve Şeyh Abdullah ise 1711'de vefat etmiştir. Bu bilgilerden ve yüzyıllarını bulabildiğimiz şairlerden hareketle incelediğimiz mecmuanın 19. yüzyıla ait bir mecmua olabileceğini düşünüyoruz.

1.1.3. Mecmuada Adı Geçen Şairler

İncelediğimiz mecmuada 153 şair adı geçmektedir. Şairler farklı yüzyıllarda yaşayan ve farklı türde eserler veren isimlerdir. Şiirlerin çoğunda mahlas bulunurken şairi belirtilmeyen şiirler de vardır. Şiirlerin başlıkları çoğunukla makam adı olsa da zaman zaman şair isimlerinin de başlık olarak verildiğini görmekteyiz. Şiirler kimi zaman aynı mahlaslar peşpeşe gelecek şekilde tertip edilmiştir. Şiirlerde veya derkenarlarda şairlere ait notlar, bilgiler bulunmamaktadır. Bir şairin farklı mahlas kullandığı şiirlere de rastlamaktayız. Hem hece hem aruz vezniyle eserlere sahip şairler de bulunmaktadır. Mecmuada yer verilen şairlerin çoğunluğu bilinen şairler olsa da adını duymadığımız şairlere de tesadüf edilmektedir. Aşağıdaki tabloda şairleri ve mecmuada yer alan bulunan şiir sayıları belirtilmiştir. Birden fazla mahlas kullanan şairlerin şiirleri tek mahlas altında toplanmıştır.

Tablo 1

Mecmuada Adı Geçen Şairler

	Mecmuada Adı Geçen Şairler	Şairlerin Şiir Sayıları	Yüzyıllar
1	ʿĀcizī	1	
2	ʿAzīzī	3	16. Yüzyıl
3	ʿAbdu'llâh	6	
4	ʿArşī	1	16. Yüzyıl
5	ʿAbdu'l-ḥayy	13	19. Yüzyıl
6	ʿAdlī	4	19. Yüzyıl
7	ʿAṭūfī	1	
8	ʿĀşıḳ Şuhūdī	1	
9	ʿAṭāu'llāh	1	
10	Aḥmedī	9	
11	ʿAbdī	4	
12	ʿĀrif	4	
13	ʿAbdurraḥīm-i Tırsī	1	16. Yüzyıl
14	Aḳşemsü'd-dīn	1	

15	ʿAbdullāh	1	
16	ʿAbdullāh Efendi	1	
17	ʿAşḳī	2	
18	ʿĀşıḳī	1	
19	Bāḳī	4	16. Yüzyıl
20	Cürmī	2	19. Yüzyıl
21	Cemālī	2	17. Yüzyıl
22	Cemālī-i Ḥalvetī	1	15. Yüzyıl
23	Cismī	1	17. Yüzyıl
24	Derviş ʿOṣmān	1	17. Yüzyıl
25	Derviş Abdullāh	7	17. Yüzyıl
26	Derviş Mūsā	1	18. Yüzyıl
27	Derviş Aḥmed	3	18. Yüzyıl
28	Derviş	1	
29	Eşrefoġlu Rūmī	21	15. Yüzyıl
30	Eşref [Haydar] ?	1	19. Yüzyıl
31	Eminī	1	
32	Emnī	1	
33	Feyżī	1	
34	Fāʾizī	1	
35	Fenāyī	2	17. Yüzyıl
36	Faẓlī	2	
37	Fetḥī	4	17. Yüzyıl
38	Fevrī	2	
39	Günahkārī	8	
40	Gülşenī	8	17. Yüzyıl
41	Gencī	6	17. Yüzyıl
42	Ġafūrī	15	17. Yüzyıl
43	Ġafletī	1	17. Yüzyıl
44	Ġarībī	1	
45	Ġadrī	2	
46	Ḥāfıẓ	1	
47	Ḥamīd	1	
48	Ḥamdī	1	
49	Ḫulūṣī	1	

50	Ḥayyī	1	
51	Ḫışālī	1	
52	Ḥalīmī	1	
53	Ḥulvī	3	17. Yüzyıl
54	Hüdāyī	35	17. Yüzyıl
55	Himmetī	50	17. Yüzyıl
56	Ḥaḳīrī	1	
57	Ḥilmī	2	18. Yüzyıl
58	Ḥaḳīḳī	7	
59	Ḫulḳī	1	
60	Ḥüsāmī	2	
61	Ḫalīlī	10	
62	Ḫayretī	7	16. Yüzyıl
63	Ḫayālī	3	
64	Ḥüseynī	2	
65	Ḫākī	1	
66	Ḫarābātī	1	
67	Ḥālişī	1	
68	ʿIṭrī	1	17.Yüzyıl
69	İştibī	2	
70	İzzī	1	
71	İḳbālī	1	
72	Ḳāḍī	4	
73	Ḳudsī	9	
74	Kemāl (Ümmī)	1	15. Yüzyıl
75	Keşfī	2	
76	Ḳalenderāne	1	
77	Kenzī	2	17. Yüzyıl
78	Ḳayġusuz Abdāl	19	15. Yüzyıl
79	Ḳuloġlu	2	17. Yüzyıl
80	Lāmekānī	1	17. Yüzyıl
81	Layiḥi	1	
83	Lüṭfī	4	20. Yüzyıl
84	Lāmiʿī	1	16. Yüzyıl
85	Maḫtūmī	1	18. Yüzyıl

86	Muṣṭafā	1	
87	Mışrī	53	17. Yüzyıl
88	Mürīdoġlu	1	
89	Muḥyī	19	16. Yüzyıl
90	Meftūnī	1	
91	Muḥyeddīn	1	
92	Miskīn Ḥacı Bayrām	4	15. Yüzyıl
93	Maḥvī	2	
94	Medḥī	1	
95	Mūsā	1	
96	Mevlānā	1	
97	Nābī	1	17. Yüzyıl
98	Nālī	2	
99	Nāmī	1	
100	Necīb	1	
101	Nihādī	1	
102	Nesīmī	1	
103	Nādirī	1	19. Yüzyıl
104	Naḡīfī	4	17. Yüzyıl
105	Nūrī	28	17. Yüzyıl
106	Naẓmī	7	17. Yüzyıl
107	Nakşī	17	17. Yüzyıl
109	Naṣūḥī	3	17. Yüzyıl
110	Nevʿī	2	16. Yüzyıl
111	Penāhī	1	
112	Rāsiḫ	1	
113	Raʾfetī	1	
114	Reşīd	1	
115	Rūḥī	3	
116	Rūşenī	6	15. Yüzyıl
117	Recāʾī	1	17. Yüzyıl
118	Saʿīd	1	
119	Ṣunʿī	1	
120	Selīm	1	
121	Şems-i Tebrīzī	9	

122	Seyyīd Süleymān	2	19. Yüzyıl
123	Sezāyī	4	
124	Sinānī	1	
125	Seyyīd Ḥüseyin	1	
126	Selāmī	1	
127	Seyyid	1	
128	Seyyīd Niẓāmoġlu	9	16. Yüzyıl
129	Sinān Ümmī	3	17. Yüzyıl
130	Senāyī	1	
131	Ṣabrī	1	
132	Seyyid Seyfī	4	16. Yüzyıl
133	Şeyḫzāde	1	
134	Şemsī	6	16. Yüzyıl
135	Şekûrī	1	
136	Şeyḫ Ḥasan	1	
137	Şeyḫ Şāmoġlu	1	
138	Şāfiʿ	2	
139	Şeyḫī	1	
140	Ṭālib	1	20. Yüzyıl
141	ʿUlvī	1	
142	Üftāde	8	16. Yüzyıl
143	Vehhāb Ümmī	1	
144	Veled	1	15. Yüzyıl
145	Vaḥdetī	1	
146	Vildān	1	
147	Yaḥyā	7	16. Yüzyıl
148	Yaʿḳūb	1	17. Yüzyıl
149	Yūnus Emre	52	13-14. Yüzyıl
150	Yazıcıoğlı	1	15. Yüzyıl
151	Ẕākirī	5	17. Yüzyıl
152	Zülālī	1	
153	Zārī	1	

1.1.4. Mecmuada Kullanılan Aruz Kalıpları

Mecmuada yer alan şiirlerin çoğunluğu aruz vezni ile yazılmıştır. En çok kullanılan vezin ise , "Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün" veznidir. Vezinler çeviri metninde şiirlerin hemen üzerinde belirtilmiştir. Toplamda 20 farklı aruz vezni kullanılan mecmuadaki vezinler ve kullanıldığı şiir sayısı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 2

Mecmuada Kullanılan Aruz Kalıpları

	Aruz Kalıpları	**Kullanıldığı Sayı**
1	Fāʿilātün / Fāʿilün	2
2	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün	10
3	Müstefʿilün / Müstefʿilün	3
4	Müstefʿilātün / Müstefʿilātün	6
5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün	30
6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün	57
7	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Faʿūlün	1
8	Fāʿilātün / Müstefʿilün / Faʿlün	1
9	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün	251
10	Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün	10
11	Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿīlün	2
12	Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün	7
13	Mefʿūlü / Mefā'īlün / Mefʿūlü / Mefā'īlün	15
14	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün	109
15	Mefāʿīlün / Feʿilātün / Mefāʿīlün / Feʿilün	1
16	Müfteʿilün / Müfteʿilün / Fāʿilün	1
17	Müfteʿilün / Fāʿilün / Müfteʿilün / Fāʿilün	3
18	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün	20
19	Mefʿūlü / Mefā'īlün / Mefʿūlü / Mefā'īlün	15
20	Mefʿūlü / Fāʿilātü/ Mefāʿīlü/ Fāʿilün	1

1.1.5. Mecmuada Kullanılan Hece Vezinleri

İncelediğimiz mecmuada şiirlerin çoğu aruz vezni ile yazılmış olsa da hece vezni ile yazılan şiirler azımsanmayacak ölçüde çoktur. Mecmuada daha çok tekke ve tasavvuf etrafında şekillenen şiirlere yer verildiğinden hece vezni ile yazılan nazım şekilleri de önemli

bir yer tutmaktadır. Aşağıdaki tabloda metinde geçen hece vezinleri ve kaç kez kullanıldıkları belirtilmiştir.

Tablo 3

Mecmuada Kullanılan Hece Vezinleri

	Hece Vezni	**Kullanıldığı Sayı**
1	5'li Hece Vezni	5
2	6'lı Hece Vezni	1
3	7'li Hece Vezni	46
4	8'li Hece Vezni	92
5	10'lu Hece Vezni	10
6	11'li Hece Vezni	51
7	12'li Hece Vezni	2
8	14'lü Hece Vezni	7
9	15'li Hece Vezni	4
10	16'lı Hece Ölçüsü	1

1.1.6. Mecmuada Bulunan Nazım Şekilleri

Mecmuada toplam 805 şiir bulunmaktadır. Şiirler nazım şekli bakımından çeşitlilik göstermektedir. Gazel, murabba, muhammes, nutuk, ilahi, koşma, terci-i bend, kaside bunlardan bazılarıdır. Müfred bend ve beyitler de mevcuttur. Metnin tertip edilmesinde nazım şekilleri herhangi bir rol oynamamıştır. Dörtlük, beyit yahut bendlerden oluşan eserler peşpeşe sıralanmıştır. Nazım türü olarak ilahi, naat, münacaat gibi hep dini konuları ele alan şiirlere yer verildiği için tekke ve tasavvuf edebiyatında kullanılan halk şiiri özelliği gösteren şiirler ile klasik edebiyat nazım şekilleri iç içedir. Aşağıdaki tabloda nazım şekilleri ve metindeki sayıları belirtilmiştir.

Tablo 4

Mecmuada Bulunan Nazım Şekilleri

	Nazım Şekli	**Şiir Sayısı**
1	Gazel	483
2	Koşma	153
3	Murabba	77
4	Şarkı	39
5	Mani	44
6	Terci-i Bend	11

7	Muhammes Şarkı	2
8	Kaside	5
9	Rubai	3
10	Kıt'a	7
11	Tahmis	6
12	Semai	12
13	Müsebba	2
14	Nutuk	1
15	Mütekerrir Muhammes	2
16	Muhammes-i Müzdevic	1
17	Müseddes Mütekerrir	2
18	Müfred	66
19	Divani	10
20	Nazım şekli belirlenemeyen[1]	2

1.1.7. Mecmuada Başlık Olarak Kullanılan Makamlar

İncelediğimiz metin bir güfte mecmuası olduğu için musiki makamları eserin hemen her yerinde karşımıza çıkmaktadır. Şiirlerin bestelendiği makamlar mecmuada başlık olarak yazılmıştır. Mecmuanın tertip edilmesinde makamların bir etkisi yoktur. Bazı yüzyıllarda derlenen güfte mecmuaları dizilim açısından önceliği bazı makamlara vermiş olsa da bizim çalıştığımız eser tamamen derleyenin zevkine göre gelişi güzel bir şekilde tertip oluşmuştur. Makamlar çeviri metinde büyük harflerle ve kalın olarak yazılmıştır. Mecmuanın sonuna doğru tablo şeklinde makamların isimlerine yer verilmiştir. Bazı şiirlerin başlığında iki makam ismi birden yer almaktadır. Şiirlerin sadece makamları belirtilmiş olup her şiirde ayrıca usullere yer verilmemiştir. Başlık olan makamlar şiirle aynı renkte yazılmışlardır. Aşağıdaki tabloda başlık olarak verilen makamlar ve kaç şiirde kullanıldığı belirtilmiştir.

Tablo 5

Mecmuada Başlık Olarak Kullanılan Makamlar

	MAKAMLAR	**ŞİİR SAYISI**
1	MAḲĀM-I ʿARŻBĀR	3

[1] Bu manzumeler gerek mısra gerek uyak eksikliğinden ötürü hangi nazım şekline ait oldukları belirlenemeyen manzumelerdir.

2	MAḲĀM-I BAYĀTİ	8
3	MAḲĀM-I BESTE-NİGĀR	1
4	MAḲĀM-I İṢFAHĀN	5
5	MAḲĀM-I MUḤĀLİF-İ IRAK	1
6	MAḲĀM-I NİHĀVEND	2
7	MAḲĀM-I SEGĀH	11
8	MAḲĀM-I SULTĀN-I-ʿIRĀK	1
9	MAḲĀM-I SÜNBÜLE	2
10	MAḲĀM-I ṢEHNĀZ	2
11	MAḲĀM-I ZİREFKEND	1
12	MAḲĀM-I MUḪAYYER	19
13	MAḲĀM-I RAST	11
14	MAḲĀM-I ʿIRĀḲ	13
15	MAḲĀM-I MĀHŪR	18
16	MAḲĀM-I REHĀVİ	11
17	MAḲĀM-I ḤÜSEYNİ	39
18	MAḲĀM-I ʿACEM	22
19	MAḲĀM-I ṢABĀ	14
20	MAḲĀM-I EVC	29
21	MAḲĀM-I ZĀVİL	1
22	MAḲĀM-I ʿUZZĀL	10
23	MAḲĀM-I NEVĀ	24
24	MAḲĀM-I BŪSELİK	11
25	MAḲĀM-I ʿUṢṢĀḲ	30
26	MAḲĀM-I ʿAṢİRĀN	6
27	MAḲĀM-I NİKRİZ	4
28	MAḲĀM-I NİṢĀBUR	3
29	MAḲĀM-I RAHĀTÜ'L-ERVĀH	4
30	MAḲĀM-I MĀYE	1
31	MAḲĀM-I ḪİSĀR	7
32	MAḲĀM-I ÇĀRGĀH	5
33	MAḲĀM-I ḤİCĀZ	2
34	MAḲĀM-I ṬĀHİR - BABA ṬĀHİR	2 5

35	MAḲĀM-I DÜGĀH	5
36	MAḲĀM-I PENÇUGĀH	1
37	MAḲĀM-I FERAHNĀK	2
38	TAḲSİM	1

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ SEYFETTİN ÖZEGE BÖLÜMÜ ASL603 (M61)) NUMARADA KAYITLI MECMUANIN MESTAP TABLOSU

Varak numarası	Mahlas	Matla Beyit/Bend	Makta Beyit/Bend	Nazım Şekli/ Beyit Sayısı	Vezin
2a	**ʿAbdu'l-ḥayy**	Gider ḥüzni İlāhī eyle mesrūr Keremlerle ʿaṭālar eyle Mevlā Keder veren ʿadūyı eyle maḳhūr Keremlerle ʿaṭālar eyle Mevlā	Ḳuluñ **ʿAbdu'l-ḥayy** umar luṭf-i avfā Ola her dem tecellī zühd ü taḳvā Maʿārif mahzeni eyle İlāhā Keremlerle ʿaṭālar eyle Mevlā	Murabba 3	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun
	ʿAbdu'l-ḥayy	Ey Ḥabībaʾllāh Muḥammed Muṣṭafā Eyle feyżiñ niʿmetine iʿtibār Raḥmeten liʾl-ʿālemin olduñ şeh Müẕnibīn[iñ] şāfiʿi rūz-i cezā	Ḳıl şefāʿat raḥm edip **ʿAbdu'l-ḥayy**'a Çünkü sensiñ şāfiʿ-i rūz-i cezā	Rubāʿī 2	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
2b		Yeter yandım firāḳıñ āteşinden Tecellī et meded subḥānım Allāh Ne ḳanlar ḳatıl[ıpdur] gözyaşına Tecellī et meded [subḥānım Allāh]		Müfred	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
	ʿArşī	*Lā* vü *illā*dan geçenler maẓhar-ı īmān olur Kendö'züni maḥv edenler *şemme vechu'llāh* olur	**ʿArşiyā** feyż-i ilāhī dāmeninden el ḳoma Luṭfuna maẓhar düşenler baḥr-i sırra kān olur	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ġafūrī	İdelim cānıla Mevlā'yı maṭlab O yolda varımız olsun fedā hep Keder gitsün olalım şāfī meşreb Günah-kārız bizi ʿavf eyle yā Rab	Reh-i ʿaşḳında her kim oldu ḥelāk Viṣāliñle olur bir gün feraḥ-nāk Ger güller ḳalmasıñ hicriñle ġam-nāk [Günah-kārız bizi ʿavf eyle yā Rab]	Murabba 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
3a	**Niyāzī**	Dönmek ister göñül mülk-i fenādan Dönelim ʿāşıḳlar Mevlā derdiyle Geçmek ister göñlüm cümle sivādan Dönelim ṣādıḳlar Mevlā derdiyle	Baş açıḳ girmişim ʿaşḳ meydānına Manṣūr olurum ene'l-Ḥaḳḳ dārına Yanmaḳda **Niyāzī** ʿaşḳıñ nārına Yanalım ṣādıḳlar Mevlā derdiyle	Koşma 4	11'li Hece Vezni

	Naẓmī	Ḳo yaḳsın küllī çeşmim nār-ı hicrān Göñül ṣabr eyle ṣabr eyle ṣābir ol Olur elbette birgün vaṣl-ı cenān Göñül ṣabr eyle ṣabr eyle ṣābir ol	Aña ʿāşıḳ denir mi eyle inṣāf Ki nār-ı ʿaşḳa yanıp olmaya ṣāf Bu **Naẓmī**-veş edip tebdil-i evṣāf Göñül ṣabr eyle ṣabr eyle ṣābir ol	Koşma 3	11'li Hece Vezni
3b	**Yūnus**	Ṣūrīde vü ṣeydā ḳılañ Yāriñ cemālidir beni ʿĀlemlere rüsvāy ḳılañ Yāriñ cemālidir beni	Derdlerine dūş eyleyen **Yūnus** bī-ʿaḳl hūş eyleyen Her dem ʿabā-pūş eyleyen Yārin cemālidir beni	Koşma 6	8'li Hece Vezni
	Kenz	Nāgehān bir ṣadā geldi köşeme Cānān illerine gitti ʿazīzim Felek yine aġu ḳattı aşıma Fenā cāmın nūş eyledi ʿazīzim	ʿĀşıḳlara oldu ʿaẕāb-ı elīm Tesellī eyleye ol Rabb-i Kerīm Bu **Kenz** oldu İbni Yetīmü'l-yetīm Alan naẓardan düşürdüñ ʿazīzim	Koşma 4	11'li Hece Vezni
4a	**Niyāzī**	Ey göñül gel aġlama zārı zārī iñleme Pīrden aldım ḫaberi ol bī-nişān sendedir	Ten taḫtıdır bu cānıñ cān taḫtıdır cānānıñ Ey **Niyāzī** şüphesiz ol bī-mekān sendedir	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Yūnus	Ṣūretden gel ṣıfata yolda ṣafā bulasın Ḥayallere ḳalma kim anda merġūb olasın	**Yūnus** işbu sözleri ẓāhir ʿāyan söyledi İster isen bu ḥāli miskinlikte yorasın	Kalenderi 14	14'lü Hece Vezni
4b		Feṯḥ olunca ḥaḳdan yaña yolumuz Göñül ṣabr eyle ṣabr eyle bir zamān Açılınca dost bāġında gülümüz Göñül ṣabr eyle ṣabr eyle bir zamān	N'ola ʿaşḳıñ ile ṭālib yanarsa ʿĀşḳıñ şarābına her dem ḳanarsa Eger ʿaşḳ āteşi sīneñ yaḳarsa Göñül ṣabr eyle ṣabr eyle bir zamān	Koşma 3	11'li Hece Vezni
	Kemāl	Oñulmadı yāreler Ne ʿaceb derdim var benim Mecnūn olmuş der gören Ne ʿaceb derdim var benim	Der **Kemāl** coşdum yine Yandım tutuşdum yine Deryāya düşdüm yine Ne ʿaceb derdim var benim	Mani 5	7'li Hece Vezni
	Ẕākirī	Yerde gökde her kim var Ẕikr ider ḫālıḳı her bār	**Ẕākirī** ḥırṣı ḳo elden Ẕikri çıḳarma göñülden	Koşma 5	8'li Hece Vezni

		İde gör diliñde tekrār Allāh Allāh dāʾim Allāh	Diyelim hem cān u göñülden Allāh Allāh dāʾim Allāh		
5a	**Nūrī**	Sīnesi dāġında merhem bulmadı N'eylesin bī-çāre ʿāşıḳ n'eylesin Baġrınıñ başına bir em urmadı N'eylesin bī-çāre ʿāşıḳ n'eylesin	Ḳaplarsa ʿālemi nār-ı celāli Gizlerse nūrunu meh-i cemāli Nice ṣabr ide **Nūrī-i** bī-mecāli N'eylesin bī-çāre ʿāşıḳ n'eylesin	Murabba 4	11'li Hece Vezni
	Nūrī	ʿAşḳıñ a cānım tendedir tende Dil a sulṭānım sendedir sende	**Nūrī** ol _ ʿāşıḳ ʿaşḳıyla yanıḳ Dāʾimā ʿāşıḳ zindedir zinde	Gazel 6	Fāʿilātün / Müstefʿilün / Faʿlün
	Nūrī	Bāġ-ı cemāle çün erem Vuṣlat gül-zārını derem Ḥaḳḳ'ın naḥli sensin görem Ben Hū direm yā Hū direm *Lā Rabbe illā Hū* direm	ʿĀşıḳlar içre olsa sūr Bu **Nūriyā** erse sürūr Aḳa tecellī [hem] de nūr Ben Hū direm yā Hū direm *Lā Rabbe illā Hū* direm	Koşma 4	8'li Vezni
		Yine cūş eyledi ʿummān-ı ʿaşḳıñ Göñül Allāh'a ʿāşıḳdır yeñilmez Cülūs etdi bugün sulṭān-ı ʿaşḳıñ Göñül Allāh'a ʿāşıḳdır yeñilmez	Oḳundu sırr [i]le ʿaşḳıñ kitābı İşitti şemʿ-i cān andan ḫiṭābı Aradan ḳaldırıp cümle ḥicābı Göñül Allāh'a ʿāşıḳdır yeñilmez	Murabba 3	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
5b	**Yūnus**	Ceẕbe-i Ḥaḳ olmayınca n'eylesün şeyḫim baña Ḫaḳ teʿālā vermeyince n'eylesin şeyḫim baña	ʿĀşıḳ **Yūnus** sen bu sözü kimden öğrendin __? Ḥaḳdan elçi gelmeyince n'eylesün şeyḫim baña	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Himmet	Baḥr-ı duraḳdır ʿālem-i zübdedir Anıñ dürriñe maḥbub-i Eḥaddir	Gel ey **Himmet** edeb gözle bu yolda Ki meddāḥım demek terk-i edebdir	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Faʿūlün
	Yūnus Emre	Binmiş idi Düldül'ü Yanında Zülfiḳār'ı Ol açdı doġru yolu ʿAlī-i arslan ḳanı	**Yūnus Emrem** aç gözüñ Topraġa urġıl yüzüñ Sāña daḫi diyeler Cigeri büryān ḳanı	Mani 8	7'li Hece Vezni
6a	**Nūrī**	Cemāliñ nūrunuñ ʿāşıḳlarına Kerem eyle sulṭānım Allāh Firāḳıñ nārınıñ yanıḳlarına Kerem eyle sulṭānım Allāh	Yoġ oldu **Nūrī**'niñ küllī vücūdu Ne ʿalenī ḳıldı anıñ şuhūdu Efendim eyle aña luṭf u cūdu Kerem eyle sulṭānım Allāh	Murabba 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün /Feʿūlün
	Hüdāyī	Ey resūl-i Muṣṭafā vü müctebā	Böyle bir tür itdi neslinden ẓuhūr	Rubai	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

		Vü ḥabīb-i mürteżā vü muḳtedā *Künt ü kenz* esrārınıñ miftāḥısın Ẕāt-ı sırra maẓhar-ı tām-ı hüdā	Ṭā kī İsmāʿil iderse cānından N'ola eylerse **Hüdāyī**'ye naẓar Ḫaberim virem sen ey kān-ı kerem	3	
		Ḥabību'llāh cihāna cān degil mi Vücūdu ʿāleme sulṭān degil mi Cihāna bāʿiṣ oldı çünkü nūrı Cemāli cümleye tābān degil mi	Yeter ʿālemlere bir zerre nūru Olur ẓulmānī Kāşif çün ẓuhūru O şemse ẕerre olursa bu nūru Żiyāsı cümleye yeksān degil mi	Murabba 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün /Feʿūlün
	ʿĀşıḳ Yūnus	Cānlar fedā yoluña Bu cān ḳayusu degil Sen cānı gerek baña Cümle ḳayusu degil	Derler **ʿĀşıḳ Yūnus**'a Ḳatlan böyle gidelim Dersen bu sevgisi duruşupdur Eglen ḳayusu degil	Mani 5	7'li Hece Vezni
6b	**ʿĀşıḳ Yūnus**	Ḥaḳḳ'ı cāndan severseñ Yalvar ḳul Allāh'a yalvar Dīdārın görmek dilerseñ Yalvar ḳul Allāh'a yalvar	**ʿĀşıḳ Yūnus** çek belāyı Derdine dermān arayı Her dem aglayı aglayı Yalvar ḳul Allāh'a yalvar	Koşma 5	8'li Hece Ölçüsü
	Muḥyī	ʿĀşıḳı māşūḳa vāşıl eyleyen Hū ẕikridir Ol cemāli keşf ile keşf eyleyen Hū zikridir	Bu ṭarafiñ yolunu direm saña ḫoş hem baña **Muḥyī**'i Ḥaḳ'dan yaña vaṣl eyleyen Hū zikridir	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Hulvī	Ser-çeşmemiz [ol] Mürteżā Birisi de İmām Rıżā Mürşīdimiz Seyyīd Yaḥyā [Gülşenīyüz yā Hū deriz]	Añlanmaġa çekme rumūz Tevḥīd gerek hep şeb ü rūz Feṭḥ olmaġa **Hulvī** kunūz Gülşenīyüz yā Hū deriz	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Hulvī	Ḫalḳ-ı cihānıñ serveri Āḫir zamān peyġamberi Faḳir ehliniñ rehberi [Āḫir zamān peyġamberi]	**Hulvī** anıñla āşinā Olduñ ise devlet baña Şāfī oldur rūz-i cezā Āḫir zamān peyġamberi	Koşma 5	8'li Hece Vezni
7a	**Muḥyī**	Bilmeyen cān Yūsuf'un Kenʿān'ı bilmez ḳandedir Öz vücūdu Mışır'ın sulṭānı bilmez ḳandedir	Cān ḳulaġıyla işit **Muḥyī** Muḥammed nuṭḳudur Kendi nefsin bilmeyen Raḥmān'ı bilmez ḳandedir	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

	Muḥyī	*Künt ü kenziñ* serteser sırr-ı nihānı sendedir *Lī maʿallāh*ın rumūzu vü beyānı sendedir	Sen seni bil ger dilerseñ ādem-i maʿnā iseñ Cümle ʿilmiñ **Muḥyiyā** sırr-ı ʿayānı sendedir	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ḥulvi	Biz ezelden mestāneyüz Bize Gülşenīler derler Efsāne-i cānāneyüz [Bize Gülşenīler derler]	Sulṭān İbrāhim'de ʿicāz Şeyḫ Aḥmed'de etdiñ niyāz **Ḥulviyā** keşf oldu bu rāz [Bize Gülşenīler derler]	Koşma 5	8'li Hece Vezni
		Ẕikr edip Ḥaḳḳ'a ey ʿazīz Gülşenī'yüz yā Hū derüz Gece gündüz ʿaşḳ isterüz Gülşenī'yüz yā Hū derüz	Ṣabāḥ aḫşam vird ü eẕkār ʿĀdetidir leyl ü nehār Ṣavm u ṣalātıla hem-vār [Gülşenī'yüz yā Hū derüz]	İlahi 2	8'li Hece Vezni
7b	**Eşrefoġlu Rūmī**	Ey gönül bir derde düş kim anda dermān gizlidir Gel eriş bir ḳaṭreye kim anda ʿummān gizlidir	Gör bu **Eşrefoġlu Rūmī** baḥr-i ʿaşḳa n'eyledi Bāş u cān terk idüben cānda cānān gizlidir	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Hüdāyī	Fenā bulup ḥayāt alam şu dem kim ʿaşk-ı yārımdan Muḥabbet isteyen gelsin ḫaber sorsun mezārımdam	Cenāb-ı pāḳine lāyıḳ **Hüdāyī**'nin nesi ola Meger kim armaġan iltem kemāl-i iftiḫārımdan.	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Rūmī	N'olur ise ḳo ki olsun n'olusar Tek gönül Allāh'ı bulsun n'olusar	Dünyāñın manṣıblarınıñ ʿizzeti **Rūmī** ḳo ki alan alsın n'olusar	Koşma 7	11'li Hece Vezni
8a	**Naḳşi**	Merḥabā ey şuʿle-i āyīne-i sırr-ı Ḥüdā Merḥabā ey şāhid-i dīdār-ı maḳsūdü'l-verā Merḥabā ey maẓhar-ı feyż-i Cenāb-ı Kibriyā (yā Resūla'llāh) Merḥabā ey nām u şānıdır Muḥammed Muṣṭafā	**Naḳşi'**yi [sen] bende-i ser-defter-i ʿuṣṣāḳ ḳıl Āsitānıñda cemāliñ şemʿine müştāḳ ḳıl Sırrını göster viṣāliñ bezmine ilḥāḳ ḳıl Merḥabā ey aʿlem-i esrār-ı ġayb-ı māverā	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ġafūrī	İsteyen būy-i viṣāli ol gül-i bī-ḫārdan	Ey **Ġafūrī** bulmaḳ istersen fenā-ender-fenā	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

		Saʿd edip bir gül ḳoparsın gül-şen-i envārdan Rūşen eyle cān gözüñ nūr-i cemāl-i yārdan Baḳma fāniye elin çek dārdan deyyārdan	Saʿd edip iṣbāta eriş eyle nefy-i māsivā Bize saña gör neler iḥsān eder ḳadr-i Ḫüdā Baḳma fāniye elin çek dārdan deyyārdan		
8b	**Himmet[ī]**	Murġ-i dil pervāz urup uçmaḳ diler Āşiyān-ı lā-mekāndır seyrimiz Seyr-i fi'llāh ḳanad[ın] açmaḳ diler Āşiyān-ı lā-mekāndır seyrimiz	ʿAşḳ-ı Ḥaḳ'ıla o kim serden geçer Ḥā-il olmaz yer ü gök ü ü ber **Himmet[ī]** merd-i Ḫudā'dan al ḫaber Āşiyān-ı lā-mekāndır seyrimiz	Şarkı 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Derv̄iş Abdullāh	Ermek isterseñ eger ünsiyyete Ḫānḳāha himmete gel himmete Vaḥdet et baḳma nuḳūş-ı keşrete Ḫānḳāh-ı himmete gel himmete	**Derv̄iş Abdullāh** ḳamunuñ kemteri Diñle benden olma ṣaḳın serser̄i Ehl-i ʿaşḳıñ budur evvelden yeri Ḫānḳāh-ı himmete gel himmete	Murabba 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
9a	**Yūnus**	ʿĀlemler nūra ġarḳ oldu Muḥammed doġduġu gece Müʿmin münāfıḳ farḳ oldu Muḥammed doġduġu gece	**Yūnus** eydür ey ḳardaşlar Aḳar gözden ḳanlı yaşlar Secde etdi ṭaġlar ṭaşlar Muḥammed doġduġu gece	Koşma 6	8'li Hece Ölçüsü
	Mıṣrī	Ey göñül mecnūn kimdir żāhirā ʿāḳıl nedir Gāh ḥabs [ü] gāh ıṭlāḳ olmadan ḫāṣıl nedir	Meryem ü ʿİsā vü Mehdi Ādem ü Ḥavvā gibi On iki yaşındadır **Mıṣrī** ʿaceb ḫāsıl nedür	Gazel 5	Fāʿīlātün / Fāʿīlātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Edip ḳaṭʿ-ı taʿalluḳ tīġ-i hecriñle gedālardan Neden düşdüñ kesildiñ pādişāhım şāhiḳālardan Beni terk eyleyip bezm-i belālarda diyerek Hū Ferāmūş etme bārī göz ucuyla merḥabālardan		Müfred	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
9b	**Niyāzi**	Gir semāʿ-ı ẕikr ile giryāne yāne Hū deyu Er ṣafā-yı ẕevḳ-i Ḥaḳḳ'a yāne yāne Hū deyu	İlāhī ʿaşḳıñla bula.....	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

	Yaʿḳūb	Dil ü cān hīç ḳarār itmez Tecellī eyle yā Allāh Eşiginden firār etmez Tecellī eyle yā Allāh	Çün ʿāşıḳdır saña **Yaʿḳūb** Yüzün göster eyā maḥbūb Yine sensin saña maṭlūb Tecellī eyle yā Mevlā	Koşma 4	8'li Hece Vezni
	Recāī'	Bu cān teşne viṣāl-i ḥażretiñe Ne çāre nice erem vuṣlatıña	Bi-ḥaḳ sūre-i *Ṭā-Hā* vü *Yā-Sīn* **Recāī'**'niñ ḳabūl eyle duʿāsın	Gazel 3	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
10a	**Mışrī'**	Bir yüze düş oldu gözüm yüz biñ gezer dīvānesi Olmuş cemāliñ şemʿiniñ ay [i]le gün pervānesi	İki cihānda **Mışrī**'ye devlet daḥı ʿizzet yeter Geldikçe yārin şunduġı gevherleiñ her dānesi	Gazel 4	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün
		Sūy-i efkārınıñ cündī göñül mülkün ḫarāb etdi Elim al düşmüşüm ḳaldır meded Mevlā-yı Raḥmānım Emel ārzūsunuñ odu yaḳıp baġrım kebāb etdi [Elim al düşmüşüm ḳaldır meded Mevlā-yı Raḥmānım	İlāhī cümleniñ ḳaṣdı rıżāna olalar nā-il ʿİnāyet olmadı senden ya kimdir maṭlaba vāṣıl Kerem bābındadır anıñ yeridir Maḥvī-i sā-il Elim al düşmüşüm ḳaldır meded Mevlā-yı Raḥmānım	Murabba 3	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Seyyīd Niẓāmoġlu	Mülk-i merdān-ı Ḫudā'nıñ kārı ẕikru'llāh olur Sālik-i rāh-ı Ḫüdā'nıñ yāri ẕikru'llāh olur	Gitmesin **Seyyīd Niẓāmoġlu**'ñ dilinden ẕikr-i Ḥaḳ Ehl-i tevḥīdiñ müdām güftārı ẕikru'llāh olur	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
10b	**Muḥyī**	Ḳarārım yoḳdur ey dilber görelden sen dilārāyı Cemāliñ görmek içün ben açarım cānda yarayı	Rasūlüñ ḥaḳḳı çün yā Rab bu **Muḥyī** ḳuluna luṭf et Şuhūd-i ʿayn ile her dem görüpdür olan uḫrāyı(?)	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Muḥyī	Niyāz-ı ʿarż-ı ḥācāta ulu dergāhımız vardır Cān u dilden münācāta bizim Allāh'ımız vardır	Günāh-kārım deyu **Muḥyī** ümīdiñ kesme raḥmetden Muhammed Muṣṭafā gibi şefāʿat-kānımız vardır	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	ʿAṭūfī	Ḫāk-i pāy-i bendesi efgendeyim Ḳıl şefāʿat ey Rasūl-i muḥterem	Bir ʿamel yoḳ şāyān ola Ḫüdā'ya Māsivāyı edip Ḥaḳ'dan cüdāya	Koşma	11'li Hece Vezni

		Dāʾim dāʾim ḥasteyim bī-çāreyim [Ḳıl şefāʿat ey Rasūl-i muḥterem]	Bu **ʿAṭūfī'[ye]** send'eyle ʿaṭāyā Ḳıl şefāʿat ey Rasūl-i muḥterem	3	
11a	**Hüdāyī'**	Luṭf eyleyip bir kez naẓar Eylese ger sulṭānım[ız] Kürsī degil ʿarşdan daḥi ʿĀlī ola ʿünvānımız	Ola **Hüdāyī**'ye ʿaṭā Cān semʿine ola nidā Derdin veren Ḳādir Ḫudā Bir gün vere dermānımız	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Muḥyī	Ḥaḳḳın rıżāsın isteyen Gel Ḫalvetī meydānına Dostuñ rıżāsın isteyen Gel Ḫalvetī meydānına	Getürdi vechinden niḳāb Oḳudu sırrından kitāb Refʿ oldu **Muḥyī**'den ḥicāb Gel Ḫalvetī meydānına	Koşma 4	8'li Hece Vezni
11b	**Cismi**	Sırr-ı tevḥīd ile serim āşinālıḳ eyledi Rikābunı himmet-i pīriyle ḫālıḳ eyledi	Pīr-i ʿaşḳıñ dāmenini ḳoma elden **Cismiyā** Öz atıñden artıḳ ise tā atalıḳ eyledi	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Dervīş Yūnus	Dün ü gün yalvarırım [ben] dostuma Ben murādım Allāh'ımdan isterim Yā Rab sen irgür ḳulu[nu] ḳaṣdına [Ben murādım Allāh'ımdan isterim]	**Dervīş Yūnus** cihān başıma dardır Dün ü gün [hem] işim āh ile zārdır Ḳuluñ istedigi ancaḳ didārdır Ben murādım Allāh'ımdan isterim	Koşma 3	11'li Hece Vezni
	ʿĀşıḳ Yūnus	Her ḳaçan añarsam seni Ḳararım ḳalmaz Allāh'ım Senden ġayrı gözüm yaşım Kimseler silmez Allāh'ım	**ʿĀşıḳ Yūnus** seni ister Luṭf eyle cemāliñ göster Seniñ cemāliñ görenler Ebedī ölmez Allāh'ım	Koşma 5	8'li Hece Vezni
		Elvedā ey dostlar cānān iline gidelim Raḥmān iline gidelim ḥācıyım ḳurbān cānım	Ata vü ḳardaşlarım gitme deyü zārī ḳılar Ḳoymazam ḳulaġıma cānān iline giderim	Şarkı 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
12a	**Nūrī**	ʿAşḳıñla cihān-beste Luṭf eyle ʿināyet ḳıl Derdiñle bu cān ḥasta Luṭf eyle ʿināyet ḳıl	Bī-çāreleri yād et Virānemi ābād et **Nūrī** ḳuluñu irşād et Luṭf eyle [ʿināyet ḳıl]	Mani 7	7'li Hece Vezni
		Dost elinden bize bir ḫaber geldi ʿĀzīzim sulṭānım elvedāʿ olsun	Çün cānān elinden saña gül oldı Ṭarīḳat şehriniñ rüknü yıḳıldı Bu Kenzī derd-mend yetimiñ oldu	Koşma 3	11'li Hece Vezni

		.....	ʿAzīzim sulṭānım elvedāʿ olsun		
	Ḳuloġlu	Şu dünyāya geldiñ Ḥayy'ı pür bildin [*Lā-ilāhe illa'llāh* Muḥammed Rasūla'llāh] Yazılmış kitaplara böyle gördüñ *Lā-ilāhe illa'llāh* Muḥammed Rasūla'llāh	**Ḳuloġlu** eder tevḥīd etdin ṣaff ṣafı Bu dünyāya dolmuş nübüvvet evṣāfı Cennet-i āʿla ḳıyısınıñ miftāḥı *Lā-ilāhe illa'llāh* Muḥammed Rasūla'llāh	Koşma 3	11'li Hece Vezni
12b	**ʿĀcizī**	El meded ey faḫr-ı ʿālem hem *şefīʿü'l-müẕnibīn* Nāẕil oldu ḫaḳḳına hem *raḥmeten-lilʿālemīn* Eyleyelden vaṣfıñı budur lisānımda hemīn *Eṣ-ṣelāt u vesselām yā ṣādıḳa'l vaʿdü'lemīn*	Ümmetiñden eñ ḫaḳīri bī-kesem ben yā Resūl Ḥaẕretiñe etdigim vird-i ṣalāvāt ḳıl ḳabūl **ʿĀcizī** meftūniyi cennāt-ı ʿAdn'a et vuṣūl *Eṣ-ṣelāt u vesselām yā ṣādıḳa'l vaʿdü'lemīn*	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Haddin aşdı iştiyāḳıñ yā Rasūl göster cemāliñ Yaḳdı beni iftirāḳıñ yā ḥabīb göster cemāliñ	Beni bu ḥasret bu ḥicrān āḫir oldur derde dermān* Bārī teslim edeyim cān yā ḥabīb göster cemāliñ	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün
		İçdim ʿaşḳın şerābını mest oldum Ḫarābāt illeri göründü baña Sevgili yār ile ʿayn tutup öldüm Selāmet illeri göründü baña	Oḳudum *Fātiḥā sebʿa'l-meṣānī* Anda imiş bildim remz-i sübḥānı Müʾezzinim ḫatm eyledim Ḳurʿān'ı İmāmet illeri göründü baña	Koşma 5	11'li Hece Vezni
13a	**Hüdāyī**	Cān terkini urmadan Canān iline giremez Zünnāriñı ḳırmadan Īmān iline girmez	Her demde **Hüdāyī** sen Ders oḳu meʿānīden Sevdikçe sivāyı sen ʿİrfān iliñe girmez	Mani 6	7'li Hece Vezni
	Yūnus	Bilmem n'ideyim ʿAşḳıñ elinden Ḳande gideyim ʿAşḳıñ elinden	**Yūnus**'un sözü Kül olmuş özü Ḳan aġlar gözü ʿAşḳıñ elinden	Koşma 5	5'li Hece Vezni
	Ġafūrī	Devām ẕikr eyle bāḳī-i saʿādet iste göñül Çalış ṭarīḳ-i viṣāle hidāyet iste göñül	Ṭulūʿ edeydi eger āfitāb-ı nūr-i şuhūd	Murabba 3	Mefāʿīlün / Feʿilātün / Mefāʿīlün / Feʿilün

		Tecelliyāta bārī [sen] liyāḳat istengöñül Cenāb-ı Ḥaẓret-i Ḥaḳ'dan ʿināyet iste göñül	Göñüller ġālib olurdu ṣafā-yı ḥubb u vedūd Gözyaşın aḳıt seḥerde **Ġafūrī** eyle sücūd* [Cenāb-ı Ḥaẓret-i Ḥaḳ'dan ʿināyet iste göñül]		
13b	**Iṭrī**	Sāyesi düşmez yere bir böyle naḫl-ı Ṭūrsun Mihr-i ʿālem-gīrsin başdan ayaġa nūrsun	Yā Rasūla'llāh umarım diyesin rūz-i cezā Gerçi cürmüm çoḳdur ammā **Iṭrıyā** maġfūrusun	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Hüdāyī	Yeter oldum fenā bāġında nālān Yürü bülbül yürü dost illerine Edip ṭāvūs-i ḳudsīlerle cevlān [Yürü bülbül yürü dost illerine]	**Hüdāyī** [göñül verm]ez kā-ināta Ṣafā bul ġarḳ olup envār-ı ẕāta Geçip fāniden er bāḳī ḥayāta [Yürü bülbül yürü dost illerine]	Koşma 4	11'li Hece Vezni
14a	**Eşrefoġlu Rumī**	Ey göñül bir derde düş kim anda dermān gizlidir Gel ḳarış bir ḳaṭreye kim anda ʿummān gizlidir	Gör bu **Eşrefoġlu Rumī** baḥr-ı ʿaşḳa neyledi Cānı başıñ terk edip cānında cānān gizlidir	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Fetḥī	Göñül āyīnesi olsun mücellā Seniñ bir ẕerre-i ʿaşḳıñla Mevlā Görünsün ṣūret-i maʿnā muṣaffā Seniñ bir ẕerre-i ʿaşḳıñla Mevlā	Bu sırdan dilde maḫzūn oldu levḥī Muḥāl oldu kemālāt üzere şerḥi Yine dīvānıñ oldu [şimdi] **Fetḥī** Seniñ bir ẕerre-i ʿaşḳıñla Mevlā	Murabba 3	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
	Himmetī	Mürşid-i kāmil olanlar ṭālibi irşād ider Māsiva'llāhdan ḥalāṣ edip anı dil-şād ider	**Himmetī** ver göñlüñü ṣıdḳ ile Allāh ʿaşḳına Sicn-i tenden Ḥaḳ Teʿālā ʿaşḳını āzād ider	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
14b	**Şemsiyā**	Derd-i ʿaşḳa düşmeyen dermāna olmaz āşinā Cevre maḥrem olmayan iḥsāna olmaz āşinā	**Şemsiyā** şemʿ-i ruḫ-ı cānāna yaḳ her varıñı Bāl u perrin ṣaḳlayan pervāne olmaz āşinā	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Rūşenī	Çün ṭoġup ṭutdu cihān yüzünü ḥüsnüñ güneşi	*Ve ʾḍ-ḍuḥā* virdiñ evel leyl oḳurum __?	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

		Kim ola sevmeye bu vechile sen māh-veşi	Gülşenī vird[i] budur “küllī ġadāti ve’l-ʿişī” (yā Rasūla’llāh)		
15a	**Ġafūrī**	Cūş edip gösterdi keşret mevcini deryā-yı cūd Lücce-i vaḥdetde eyle ey göñül maḥv-ı vücūd Etmek isterseñ cemāl-i şāhid-i ġayb-i şuhūd Cān gözün eyle münevver nūr-i ẕikru’llāh [ile]	Ey **Ġafūrī** perdedir didār-ı Ḥaḳḳ’a cān u ten Dest-i himmetle çalış defʿ et ḥicābı aradan ..... Cān gözün eyle münevver nūr-i zikru’llāh [ile]	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Himmetā	Çār yār-i Muṣṭafā’yı ālini evlādını Öyle bil kim **Himmetā** sevmede biz merdāneyiz		Müfred	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Şems	Yā Rab[bī] lisānımda eẕkārımı ʿaşḳ eyle Gencīne-i sīnemde esrārımı ʿaşḳ eyle	**Şems** ḳuluñu yā Rab bu ḳıl ehl-i ḳālinden El-ḳıṣṣa budur maḳṣūd her kārımı ʿaşḳ eyle	Gazel 6	Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün
15b		Aç gözüñ ġafletden uyan Felāḥ bulmaz nefse uyan Sırr-ı tevḥīd olsun ʿāyān Gel tevḥīd edegör tevḥīd	Geç bu fānī ʿalāyıḳdan İzʿān et bil ḥaḳāyıḳdan Gūş et ḥaḳ sözü ṣādıḳdan Gel tevḥīd edegör tevḥīd	Koşma 3	8’li Hece Vezni
	Niyāzī	İñile ey derdli göñül iñile Ehl-i derdiñ iñleyecek çaġıdır Gel timār et yāreñi [sen ʿaşḳ ile] Yāreleriñ oñulacaḳ çaġıdır	Ey **Niyāzī** dünyede etmez ḥuẕūr [Şol kişi kim olmaya ehl-i ġurūr] Ḥaḳḳı añla etmeden bundan ʿubūr Mevtiñ elçisi gelecek çaġıdır	Şarkı 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
16a	**Naẓmī**	Efendim maʿbūdum sensin seni ister göñül yā Rab Ḳamudan maḳsūdum sensin seni ister göñül yā Rab	Kiminiñ maṭlūbu dünyā kiminiñ cennet-i Meʾvā Bu **Naẓmī**’ye budur sevdā seni ister göñül yā Rab	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Ġafūrī	Ṣafā ver ḳalbe nūr-i tāʿatiñden Feyiż-yāb et Cenāb-ı ḥażretiñden Kerem eyle ayırma ḥiẕmetiñden	**Ġafūrī** yandı nār-ı firḳatiñle Ḥayāt-ı tāze bulsun vuṣlatıñla Ezelden āşināyız ḥażretiñle	Murabba 3	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

		Bizi reddetme sulṭānım ḳapuñdan	Bizi reddetme sulṭānım ḳapuñdan		
	Himmet	Ḥayāt-ı fāniye kim ola maġrūr Der-i Mevlā'da hīç ola mı maġrūr	Bu **Himmet** ḳuluña yā Rab meded ḳıl Ne ẕākir olabildi ol ne mezkūr	Gazel 7	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun
16b	**Ġafūrī**	Cān-ı ʿaşḳı nūş edip sermest ü ḥayrān ol yürü Ẕerre-i nāçīz iken mihr-i dıraḫşān ol yürü Ḳaṭreñi maḥv eyleyip deryā-yı ʿummān ol yürü Geç bu fānīden beḳā mülkünde sulṭān ol yürü	Ġayret et olma ṣaḳın maġlūb u nefs-i pür-ḥiyel Ġaflet ile saña reh-zen olmasın ṭūl-i emel Ey **Ġafūrī** fikr edip aḥvāliñi inṣāfa gel Geç bu fānīden beḳā mülkünde sulṭān ol yürü	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Nūrī	Bezm-i ʿaşḳıñ sāḳiyā peymānesidir bu göñül *Li maʿa'llah* ḫamrīniñ ḫum-ḫānesidir bu göñül	Nūr-i ẕātı ẓulmet-i enṣarda yaḳmış bir çerāġ Ol çerāġıñ **Nūriyā** pervānesidir bu göñül	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Himmetī	Zāhīdā dem urma ʿaşḳdan ḳapıyu ḳaḳdıñ mı hīç Sīneñ üzre āteş-i ʿaşḳı ʿaceb yaḳtıñ mı hīç	**Himmetī** merd-i Ḫüdā'dan bir naṣiḥatdir saña Ḳavcıġazın ḳurudup çaḳmaḳcıġıñ çaḳdıñ mı hīç	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
17a		Sevdañile dil mülküñü vīrāneye döndürdüñ Şemʿ-i ruḥsārıñı cānım pervāneye döndürdüñ	Bu yüzden edip nāzı keşf etmededir ẕārı Tā ḳalb-i Selīmi büt-ḫāneye döndürdün	Divani 4	15'li Hece Vezni
		Ben ol dürr-i meʿānīyem ki sıġmam heft-i deryāya Ben ol künc-i nihānīyem ʿayān eyler beni māye	Bu *Hayy* u *Hūy* u vāveylā çü ermekdir o cānāna Ki toġ maʿnevī çünkim ṭoġar ol ṭoġmadan aya*	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Mışrī	ʿİlim baḥr-i vücūd aṣdāfınıñ dür-dānesiyim ben Maʿārif kenz-i dil vaṣṣāfınıñ vīrānesiyim ben	Ne **Mışrī**'yim ne Mehdī'yim ne ʿĪsā'yım ne insānım Bu yanan dā'imā şemʿiñ velī pervānesiyem ben	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Mışrī	Bu esrār-ı temennāmı ʿayān etmekdurur kārım		Müfred	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

		Bu yolda cān fedā etdi bu **Mışrī** terk edip varım			
17b	**Mışri**	İbn-i vaḳtim ben ebū'l-vaḳt olmazam ʿAbd-i maḥżım ben taṣarruf bilmezem	Setr ile baña içimden söylenür **Mışriyā** ben ṭoġmazam ben ölmezem	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Nādirī	Ey cemāli şemʿ-i bezm-ārā-yı ḳurb-ı Kirdigār Cebreʾīl evvebe-i nūr-i rūḥuñ pervāne-vār	Yā Rasūl bir ednā çākerindur[ur] ol **Nādirī** Cürmü çoḳdur gerçi ammā luṭfuña yoḳdur şumār	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ẕākirī	Yā İlāhī saña maʿlūm ḥayr u şer aʿmālinā Ḳıl muvāfıḳ emriñe aḳvālinā efʿālinā Ver hidāyet *tüb ʿaleynā* ermeden ecālinā Yā Muḥavvil eyle taḥvīl ḥüsn-i ḥāli ḥālinā	Ḫaylī demdir ẕikriñi ẕikr etdi gerçi **Ẕākirī** Ḳılmadı iḫlaṣ [i]le ḳıldı eli yüzi kiri Nice yüz biñ ʿāṣī ḳula terk-i dār oldu biri [Yā Muḥavvil eyle taḥvīl ḥüsn-i ḥāli ḥālinā]	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
18a	**Naḳşī**	Bula tevḥīd ile esmādan göñüller inbisāṭ Nūr-i ẕikriñle gele ʿuşşāḳa yā Rab inbisāṭ Dostlarıñla idelim her demde ẕevḳ ü iḫtilāṭ Nūr-i ẕikriñle gele ʿuşşāḳa yā Rab inbisāṭ	**Naḳşī**-i bī-çāreyi feyżiñle eyle pür-murād Yā İlāhī dilerim ki eyle iḥsānıñ ziyād Ola her demde iki ʿālemde ol lüṭfuñla şād Nūr-i ẕikriñle gele ʿuşşāḳa yā Rab[bī] neşāṭ	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Hüdāyī	Ey bu göñlüm şehrini biñ lüṭfile ābād eden On sekiz biñ ʿālemi bir emrile icād eden	Sen ʿināyet ḳıl sen hidāyet ḳıl **Hüdāyī** ḳuluña Çünkü sensin her murāda irgürüp irşād eden	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Seyyid Süleymān	Bezm-i elestte baġlandı beste Ḫalḳ etdi beni Ḥaḳ bir nefeste Cevher-i ḳudsam ḳaldım ḳafeste Bilmezem aṣlım ḳandedir ḳande	Aṣıl vaṭanım ʿālem-i lā-hūt Anuñçün ṭutdum lā-mekānda yurt Lisān-ı ḳudret edeli tevḥīd **Seyyid Süleymān** ẕindedir ẕinde	Koşma 5	10'lu Hece Vezni
18b	**Lüṭfī'**	Şifā-yı derd-i dil-dār āsitānıñ yā Rasūlallāh	Ġarīk-i baḥr-ı ʿişyānım meded **Lüṭfī'**ye luṭf eyle	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

		Anuñçün Mustafā'dır nām-ı şānıñ yā Rasūla'llāh	Elin al ben ġarīb ü bī-nevānıñ yā Rasūla'llāh		
	Şemsī	Vāṣıl olmaz Ḥaḳḳ'a kimse cümleden dūr olmadan Genc açılmaz şol göñülde tā kī pür-nūr olmadan	Bir ʿaceb sevdāya düşmüş duruşur **Şemsī** müdām Ḥaḳḳ'a maḳbūl olmak ister ḥalkda menfūr olmadan	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Yaġmaya verme nişāñı ʿaşḳıla durma dol meded* Yoḳdur cihānıñ çün şoñu ḳalma ṣaḳın mechūl meded	ʿAḳl-ı meʿādı başa der bir ṣūret-i maʿnāya er ʿAmrī çalış deryāya er ol ḥażrete maḳbūl meded	Gazel 5	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün
19a	**Selīm**	Gūş u hūşuñ ṭut baña ey *Rācī-i ʿavf u kerīm* Virdiñ olsun rūz-ı şeb *estaġfiru'llah el-ʿaẓīm* Ḫavf ederseñ olmadan vāde-i ʿisyāna muḳīm Virdiñ olsun rūz-ı şeb *estaġfiru'llāh el-ʿaẓīm*	Mekr-i nefs ile düşerdiñ rūh u cānı firḳate Anıñiçün mübtelāsın dürlü dürlü miḥnete Ey **Selīm** isterisen ermek biḥār-ı vaḥdete Virdiñ olsun rūẓ-ı şeb *estaġfiru'llāh el-ʿaẓīm*	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	ʿAbdu'l-hayy	Ey göñül sabret belāya bulasın rāḥat tamām ʿĀdet-i Mevlā budur sabr ile bulur ḳul merām	Eyle **ʿAbdu'l-hayy** kelāmın muḥtaṣar maṭlūbdur Tā olasın ehl-i ʿirfān meclisinde sen imām	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Nahifi	Cemāliñ maṭlaʿ-ı şems-i hidāyet yā Rasūla'llāh Cebīniñ maşrıḳa nūr-i saʿādet yā Rasūla'llāh	Ne deñlü mücrim olsa yine kendi müstemendindir **Naḫīfī** bendeñe eyle şefāʿat yā Rasūla'llāh	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

19b	**Seyyīd Niẓāmoġlu**	Mevlām ver ʿaşḳıñı baña ḥayrānıñ olayım seniñ Bülbül gibi cemāliñe nālāniñ olayım senin	**Seyyīd Niẓāmoġlu** ḥocam ayırma kendindeñ yücem Eger gündür eger gecem miḥmānıñ olayım senin	Gazel 5	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün
	Derwīş Yūnus	Ey dōlāb n'içün iñlersiñ Derdim vardır iñilerim Ben Mevlā'ya ʿāşıḳ oldum Anıñ içün iñilerim	**Derwīş Yūnus** eder āhı Durmaz aḳar gözüm yaşı Ḥaḳḳ'a āşıḳım bi'llāhi (Efendim Hū) Anıñ içün iñilerim	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Nūrī	Semāʿda sırr-ı tevḥīdi duyan gelsin bu meydāna Derūnice bugün Allāh diyen gelsin bu meydāna	Göñül maḳsūdunu buldu cihān envārile doldu Bugün **Nūrī** imām oldu uyan gelsin bu meydāna	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
20a	**Mışrī**	Bulan özüñü gören yüzüñü Bir yüzi daḥi görmek dilemez	Meftūn olalı mecnūn olalı Bu **Mışrī** daḥi ʿaḳla gelemez	Şarkı 5	Müstefʿilātün / Müstefʿilātün
	Niyāzī	Ṭoġdu ol ṣadr-ı risālet başdı ʿarş üzere ḳadem Ṣaldı ol nūr-i nübüvvet pertevin fevḳe'l-ümem	Yā Rasūla'llāh şefāʿat ḳıl **Niyāzī**-i mücrime Ol zamān kim bāş açıḳ yalın ayaḳ ḳan aġlayam	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
20b	**Kenzī**	Düşelden derdiñe yoḳdur ḳarārım yā Rasūla'llāh Deyişdim ʿaşḳıla dār-ı diyārım yā Rasūla'llāh	Saña meftūn olan ʿuşşāḳıla [hem-]rāh olup **Kenzī** Fedā olsun yoluñda cümle varım yā Rasūla'llāh	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Mışrī	Bulan özüñü gören yüzüñü Bir yüzü daḥi görmek dilemez	Meftūn olalı mecnūn olalı Bu **Mışrī** daḥi ʿaḳla gelemez	Şarkı 5	Müstefʿilātün / Müstefʿilātün
21a	**Derwīş ʿAbdu'llāh**	Emr-i Ḥaḳ ile cihāna geldik Biz o maʿnāyı beyāna geldik	Beyhūde şanma **Derwīş ʿAbdu'llāh** Bunda biz ʿilm ü ʿirfāna geldik	Koşma 6	10'lu Hece Vezni
	Derwīş ʿAbdu'llāh	Ravẓaña çün yüz süren bulur emān El-amān ey faḫr-i ʿālem el-amān Her gören dil-ceste bulur tāze cān	Maẓhar olmaḳ isteyip esrāriña Merḥametle ḳıl naẓar rūzigārına Çünkü geldiñ ḳabr-i pür-envāriña	Murabba 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

		El-amān ey faḥr-i ʿālem el-amān	El-amān ey faḥr-i ʿālem el-amān		
21b	**Şemsī**	Ey ġāfil uyan rıḥlet-i nāgāhı unutma Yol ḳorḳuludur ḳorḳusu çoḳ rāhı unutma	Bu baġ-ı cihān içre hevā yolları çoḳdur **Şemsī** yürü sen Ḥaḳḳ'a giden rāhı unutma	Gazel 6	Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün
	Nūrī	*Eṣ-ṣalā* gelsin gelen meydān-ı ʿaşḳa *eṣ-ṣalā* Baş u cāna baḳmayan merdān-ı ʿaşḳa *eṣ-ṣalā*	Kaʿbe-i vaṣle irüp **Nūrī** yolunda saʿy ile Cānı iḥsān eyleyen ḳurbān-ı ʿaşḳa *eṣ-ṣalā*	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Gögsün gerüben cāh-ı cihān ile ṣalınma Aḫir yaḳılıp düşeceğiñ cāhı unutma	Derd-bendine mevtin yoluñ uġrar er eger geç Şol geçmesi düş-vār-ı güzer-gāhı unutma	Gazel 4	Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿīlün
22a	**Şemsī**	Mecnūn olalı gönlüm Leylā ḫaberin söyler Derde düşeli cānım Leylā ḫaberin söyler	**Şemsī** seni duyalı ʿaşḳa cānı ḳoyalı Firḳat ḫaberin ḳoyup vuṣlat ḫaberin söyler	Gazel 4	Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün
	ʿĀşıḳ Yūnus	ʿAşḳıñ[i]le ʿāşıḳlar Yansın yā Rasūla'llāh İçüp aşḳıñ şerābın Ḳansın yā Rasūla'llāh	**ʿĀşıḳ Yūnus**'uñ cānı ʿİlm-i şefāʿat kānı ʿĀlemleriñ sulṭānı Sensin yā Rasūla'llāh	Mani 5	7'li Hece Vezni
22b	**Mışrī**	Esmā-i ilāhīyyede bī-ḥad hünerim vār Her demde semāvāt-ı ḥurūfa seferim var	Bununla bir oldu dem-i ʿİsā ile **Mışrī** Gönlüme daḫi ne gelirim ne giderim var	Gazel 5	Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün
	Nakşī	Maḳṣad-ı ʿāşıḳlarıñ Menzili cānān olur İsmini yād eylesem Vālih u ḥayrān olur	**Nakşī**-i ʿāşıḳ saña ʿAşḳ ḫaberin [ver] aña Menḳıbe-i evliyā Reşk-i gül-istān olur	Şarkı 8	Fāʿilātün / Fāʿilün
23a	**Eşref**	Bu gönlüm şehrini seyrān ederken Dedi sırrım baña seyrān içinde	Aç gözüñ **Eşref** Ḥaḳ'ı ẕikreyle *Feẕkurūnī* dedi Ḳurʿān içinde	Şarkı 8	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun
	Nūrī	Yanmaḳdan uşanmazam pervāne miyem bilmem Hīç şonuñu şaymazam dīvāne miyem bilmem	**Nūrī** dem-i deḥşetde baḥr-i ġam-ı firḳatde Ḳaʿr-ı yem-i vaḥdetde dür-dāne miyim bilmem	Gazel 5	Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün

23b	**Üftāde**	İlāhī yāri ḳıl baña ki senden ġayri yārim yoḳ Ne yüzle vāra[yı]m saña günahdan ġayrı kārım yoḳ	Benim ʿāṣī yüzü ḳara ġarīb **Üftāde** bī-çāre Ṭuṭuşmuşum ki bir nāre yanınca hīç yanarım yoḳ	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Derwīş Yunūs	Ayırma beni senden yaradan Düşüp ölürüm ben bu yaradan	**Derwīş Yunūs**'uñ budur maḳṣūdu Ala yārini çıḳa aradan	Nutuk 5	10'lu Hece Vezni
	Derwīş Aḥmed	Eyā rehber olan rāh-ı viṣāle Muḥammed Muṣṭafā sulṭān-ı kevneyn Seniñle erdiler nūr-i cemāle [Muḥammed Muṣṭafā sulṭān-ı kevneyn]	Ḥabīb-i Ḥażret-i yezdān Muḥammed Yolunda sālik [oldı] **Derwīş Aḥmed** Ḳuṣūruñ ʿafvet [edip] eyleme red [Muḥammed Muṣṭafā sulṭān-ı kevneyn]	Şarkı 3	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
24a	**Fetḥī**	Bahārı ʿömrümüñ çün köhnelendi Ḫüdā bārān-ı lüṭfuñ eyle rīzān Şebābıñ ḳuvveti geldi [vü] geçdi Ḫüdā bārān-ı lüṭfuñ eyle rīzān	Ḳuluñ **Fetḥī** faḳīrin tevbesini Ḳabūl eyle ilāhī giryesini Müyesser et cemāliñ görmesini Ḫüdā bārān-ı lüṭfuñ eyle rızān	Şarkı 2	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
	Nūrī	Cihān ḫalḳı ḳamu yā Rab saña ʿāşıḳ seni ister Liḳāña mübtelā[dır]lar saña ʿāşıḳ seni ister	Olur kim ʿaşḳa dil baġlar bu **Nūrī**-veş ciger daġlar Eger daġlar eger baġlar saña ʿāşıḳ seni ister	Gazel 7	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
24b	**Niyāzī**	Ey çarḫ-ı dūn n'etdim saña Hīç vermedin rāḥat baña Güldürmediñ öndeñ soña Āh veylatā vāh veylatā	Yanar **Niyāzī** derd [i]le Hīç kimse yoḳ ḥālim bile Tālān olup girdim yola Āh rıḥletā vāh rıḥletā	Şarkı 6	Müstefʿilün / Müstefʿilün
	Şemsiyā	Cümle ʿālem āşinā ben arada bīgāneyim Her işim aġyār[i]le kim [ben] ʿaceb dīvāneyim	Mey-furūş oldum ṣalādır ehl-i ʿaşḳa **Şemsiyā** Bendedir ḫamr-ı ezel gelsin gelen mey-ḫāneyim	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
25a	**Fażlī**	Vere mi derd-i ṣanem derdime dermān vere mi Vaḳtidir yüregimiñ dem-be-dem artar elemi	**Fażlī** sen māhı dilerseñ yüzünü göklere ṭut Ḥāşā kī maḥrūm ḳoya çoḳdur İlāh'ıñ keremi	Gazel 6	Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün
	Nūrī	Ṭarīḳat ḳurb-ı raḥmāndır Bu meydān özge meydān[dır]	Bu yolda **Nūrī** serden geç Bu erkān içre sırlar iç	Şarkı 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

		Ḥaḳīḳat sırr-ı sübḥāndır Bu meydān özge meydān[dır]	Bu meydān içre ḳanlar saç Bu meydān özge meydān[dır]		
25b	**Dervīş ʿOşmān**	Ẓiyālar verdi nūr[i]le dil ü cāna seḥer ẕikri Ṣafālar baḫş edip vaṣl etdi sübḥāna seḥer ẕikri	Biḥamdu'llāh ʿanāṣır bendi bağından ḫalaṣ edip Müyesser ḳıldı vuṣlat **Dervīş ʿOşmān**'a seḥer ẕikri	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Dervīş Aḥmed	ʿAşḳıla dāʾim edersem āh u vāh Ben Rasūl-i kibriyā'ya ʿāşıḳım Rāh-ı ʿaşḳ içre tenim etsem tebāh Ben Rasūl-i müctebāya ʿāşıḳım	Bülbül-āsā eyleyip āh u fiġān Eylesem ḫāk-i rehinden terk-i cān **Dervīş Aḥmed** virdiñ olsun her zamān Ben Muḥammed Muṣṭafā'ya ʿāşıḳım	Şarkı 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
26a	**Hüdāyī**	Açıldı çün bezm-i elest Devr eyledi peymānesi Andan içenler oldu mest Ayılmadı mestānesi	Aç gözüñü Ḥaḳḳ ile baḳ Oḳu **Hüdāyī**'den sebāḳ Kāmil olurmuş ehl-i Ḥaḳ Doġmazdan evvel ānesi	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Naḫīfī'	Bu gülşende hezār-ı bī-nevāyım yā Rasūlu'llāh Velī āzurde-i ḫār-ı cefāyım yā Rasūlu'llāh	Kerem ḳıl eyle luṭf u iḥsānıñla dil-şād eyle ben zārı **Naḫīfī**'yem kapuñda bir gedāyım yā Rasūlu'llāh	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
26b	**Abdu'll āh**	Nice __ fāriġ olam ben nāleʾ-i her gāhdan Böyle gördüm rāh-ı ʿaşḳı bir dil-i āgāhdan Neşʾe-yāb oldu göñül çün nūr-i ẕikru'llāhdan Ẓāhir ü bāṭın murādım isterim Allāh'dan	Emr-i *ud-ʿuvnī* vü *ve'l-yebkī*'ye edip imtiṣāl Bendeñ **Abdu'llāh** edip yā Rab saña ʿarż-ı ḥāl Gām-ı cūyāne bu yoldan ġayrıya yoḳdur mecāl Ẓāhir ü bāṭın murādım isterim Allāh'dan	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Dervīş ʿAbdullāh	Bir ʿāşıḳ-ı nālānınım Yā Muhammed yā Muṣṭafā Ben vālih ü ḫayrānınım Yā Muhammed yā Muṣṭafā	Bu **Dervīş ʿAbdullāh** o şeb Gördü seni eyler ṭaleb *Cāʾeʾl-feraḥ-rāḥeʾl-küreb* Yā Muhammed yā Muṣṭafā	Koşma 5	8'li Hece Vezni
27a	**ʿĀşıḳ Himmet**	Yine bir sevdāya düşdüm ʿAşḳıñ elinden elinden	**ʿĀşıḳ Himmet** bī-çāredir Cihān içre āvāredir	Koşma 4	8'li Hece Vezni

		Yine ʿummān olup ṭaştım ʿAşḳıñ elinden elinden	Hem yüregi pür- yāredir ʿAşḳıñ elinden (şevḳiñ) nelinden		
		Genc-i ʿaşḳı ister iseñ dil-i virānda (hey) ara Ḥızr-veş āb-ı ḥayātı ẓulmet-i tende (hey) ara	On sekiz biñ ʿālemi geşt eyleseñ bulmaḳ muḥāl	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
27b	**Niyāzī**	Ẓulmet-i hicriñde bī-dār olmuşum yā Rab meded İntiẓār-ı ṣubh-u dīdār olmuşum yā Rab meded	Bu **Niyāzī** düşdü varlıḳ çāhine Yūsuf u miṣāl Al elim ḳurtar ki nā-çār olmuşu m yā Rab meded	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Hüdāyī	ʿArż-ı dīdār eyledikçe şāhid-i gül-zār-ı Hū Şevḳile bülbüller eyler naġme-i ezkār-ı Hū	Resīd-i rāh-ı muḳtedā ol **Hüdāyī** ʿāşıḳıñ Nezʿ ider erbāb-ı ʿasr lā-cerem tekrār-ı Hū	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Eşrefoġlu Rūmī	Ol zaman kim ben ol dostdan Ayrı düşdüm oldum ıraḳ Ḥasret-i derd[ü āh ile] Çoḳ aġladım ṭutdum fırāḳ	Bilesin bu muʿammāyı Yermeyesin yoḳsul bayı Bir baḳasın ḥaşş u ʿamma Ṭutmayasın kimseye ṭāḳ	Semai 16	8'li Hece Vezni
28b		Yanalım yaḳılalım ʿaşḳıñla sūzān olalım Çekelim hecr-i ġamı derdiñle nālān olalım	Ṭālib-i rāh-ı ḥaḳiḳāt olalım leyl ü nehār Ḥaẓreti Ḥaḳḳ'a erip ʿāleme sulṭān olalım	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Niyāzī	ʿAşḳıñ meyine ben ḳāne geldim Cemāliñ şemʿine pervāne geldim	Yāremi bildim şeyḫimden imiş Bunda **Niyāzī** Loḳmān a geldim	Koşma 5	10'lu Hece Vezni
	Yūnus	Zāhid bize ṭaʿn eyleme Ḥaḳḳ ẓikrin oḳur dilimiz Şaḳın efsāne söyleme Ḥaẓret'e çıḳar yolumuz	**Yūnus** saña olan himmet ʿĀdem isen cāna minnet *Elif* Allāh *mim* Muḥam med Kisvemizdedir *dāl*imiz	Koşma 5	8'li Hece Vezni
29a	**Eşrefoġlu Rūmī**	Cemīʿ-i enbiyālardan Muḥammed cümleniñ şāhı Yüz-i nūrundan almışlar melekler şemsile māhı	Ḳılarım cānımı ḳurbān seniñ yolunda ey Aḥmed N'ola bir kez yüzüñ görsem seḥer vaḳtin seḥer-gāhı	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

	Hüdāyī	Açup cām-ı muhabbetden Diñle yā Hū ve yā min-Hū Ṣafā sür bezm-i vaḥdetden Diñle yā Hū ve yā min-Hū	Gecelerde uyanasın Ḥaḳḳ'ıñ ẕikriyle yanasın ..... [Diñle yā Hū ve yā min-Hū]	Koşma 4	8'li Hece Vezni
	Seyyid Nizāmoġlu	Mülk-ü merdān-ı Ḫüdā'nın kārı ẕikru'llāh olur Sālik-i rāh-ı Ḫüdā'nın yāri ẕikru'llāh olur	Gitmesin **Seyyid Nizāmoġlu** dilinden ẕikr-i Ḥaḳḳ Ehl-i tevḥīd müdāmıñ güftārı ẕikru'llāh olur	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
29b	**Şemsī**	Ḫüdāvendā şu ʿālemde Esen yeller seni ister Ayaḳlarda ġubār olmuş Tozan yollar seni ister	Yoluñ setr eylemiş aġyār Gezer ġurbette eyler zār Bu **Şemsī** gibi her kim vār Duyan ḳullar seni ister	Koşma 6	8'li Hece Vezni
		N'oldu bu göñlüm n'oldu bu göñlüm Derd ü ġamıñla doldu bu göñlüm Yandı bu göñlüm yandı bu göñlüm Yanmada dermān buldu bu göñlüm	Bayram[ī] imdi Bayram[ī] imdi Bayram edersin yār [i]le şimdi Ḥamd u senādan ḥamd u senādan Dost ile bayrām etdi bu göñlüm (Yār ile bayrām etdi bu göñlüm	Murabba 4	Müstefʿilātün / Müstefʿilātün
30a	**Yūnus**	Bir dürr-i yetīmem ki görmedi beni ʿummān Bir ḳaṭreyim illā ki (sulṭānım) ʿummāna beni ʿummān	Bu cismim belāsıdır ādım **Yūnus** olduġu Aşlım sorarısañ (sulṭānım) sulṭān benim sulṭān	Gazel 5	Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün
	ʿAzīzī	ʿAşḳıñ meyine ḳandım N'olduñ a göñül n'olduñ Yaḳdıñ beni yandırdıñ N'olduñ a göñül n'olduñ	Gel imdi ey **ʿAzīzī** Sırrın deme ol epsem Aḥvāle olup maḥrem N'olduñ a göñül n'olduñ	Mani 4	7'li Hece Vezni
		Bir cāndan geçmeyince Ol cān ele mi girer Yār kime belay ile Sulṭān ele mi girer	Var benligiñi terk et Ḳulluḳ yolunu berk [et] Ḳul olmayınca kişi Sulṭān ele mi girer	Mani 4	7'li Hece Vezni
30b	**Niyāzī**	Bakıp cemāl-i yāre Çaġırırım dost dost Dil oldu pāre pāre	Geldim o dost elinden Ḳoḳa ḳoḳa gülünden **Niyāzī**'niñ dilinden	Mani 9	7'li Hece Vezni

		Çaġırırım dost dost	[Çaġırırım dost dost]		
	Akşems-i dīn	Zehī cān kim münevverdir bugün nūr-i tecellādan Zehī dil kim muʿaṭṭardır hevā-yı ʿaşḳ-ı Mevlā'dan	Ḫüdā'nıñ ʿāşıḳı çoḳdur velī **Akşems-i dīn** gibi Ḳanı bir gerçek ʿāşıḳ kim yanar derd-i dilārādan	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
31a		Ẕāt-ı Ḥaḳḳ'da maḥrem-i ʿirfān olan anlar bizi ʿİlm-i sırda baḥr-i bī-pāyān olan anlar bizi	Dünyā vü ʻuḳbāyı taʿmir eylemekden geçmişiz Her ṭarafdan yıḳılıp vīrān olan anlar bizi	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Seyyīd Niẓāmoġlu	Mevlām ver ʿaşḳıñı baña Ḫayrānıñ olayım seniñ Bülbül gibi cemāliñe Nālāniñ olayım seniñ	**Seyyīd Niẓāmoġlu** ḥocam Ayırma kendiñden yücem Eger gündüz eger gecem Mihmānıñ olayım seniñ	Şarkı 5	Müstefʿilün / Müstefʿilün
		Ḫüdāyā cümle-i ʿālem Saña ʿāşıḳ seni ister Melek cinn ü benī ādem Saña ʿāşıḳ seni ister	Eger bāġ u eger bostān Eger sünbül eger reyhān Efendi hep bahār-istān [Saña ʿāşıḳ seni ister]	Şarkı 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
31b	**ʿAbdu'l-ḥayy**	Vücūduñ ʿāleme luṭf u Ḫüdā'dır yā Rasūla'llāh Ẓuhūruñ ʿāleme nūr-i Ḫüdā'dır yā Rasūla'llāh	Şefā'at eyle **ʿAbdu'l-ḥayy** fāḳīre ẓāhir ü bāṭın Seniñ iḥsānıña ḳalmış gedādır yā Ḥabība'llāh	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Yūnus	Ey ḥocam seni seveli Gözüme cihān görünmez Ben saña göñül vereli Arada hicrān görünmez	**Yūnus** istedi meydānı Başda ṭop elde çevgānı ʿArş üstündedir seyrānı Arada bürhān görünmez	Koşma 4	8'li Hece Vezni
	Derwīş ʿAbdu'llāh	Cünbiş eden gerçi tendir rūḥ-i insān gizlidir Bu ḳuvvā leşker gibi ammā ki sulṭān gizlidir	Devri olmuşdur nefis anlar bunu ʿārif olan **Derwīş ʿAbdu'llāh** gönülde nār-ı sūzān gizlidir	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
32a	**Hüdāyī**	Nefse bizi ışmarlama Çignetme bizi derd ġama İrgür saña bunda ḳoma	Ḳoma **Hüdāyī**'yi ġarīb Vaşlıñ aña eyle naṣīb *Yessir merāmi yā Mucīb*	Koşma 4	8'li Hece Vezni

		Yā Rabbenā yā Rabbenā Senden kerem senden ʿaṭā	*Yā Rabbenā yā Rabbenā* Senden kerem senden ʿaṭā		
		Tevfīk eyle bizi vuṣlat yoluna Efendim meded (hey meded) sulṭānım meded Keremiñden ir-gör vaḥdet iline Efendim meded (hey meded) sulṭānım meded	Ẕerrece luṭfuñla günāhlar gider Raḥmetiñ deryāsı ẕenbī maḥv ider Sen ḳabūl etmezsen kim ḳabūl eder Efendim meded (hey meded) sulṭānım meded	Koşma 5	11'li Hece Vezni
	Dervīş Himmet	Gel ey ġaflet içre ẓulmetde ḳalan Sür tevḥīdi ṭoġsuñ ʿirfān güneşi Gir meydāna ṣıdḳ[i]len iḫlāṣ[i]len [Sür tevḥīdi ṭoġsuñ ʿirfān güneşi]	Maʿrifet baḥrine dalmaḳ dilerseñ Ḥaḳīḳāt dersleriñ almaḳ dilerseñ **Dervīş Himmet** ḥaḳḳı bulmaḳ dilerseñ [Sür tevḥīdi ṭoġsuñ ʿirfān güneşi]	Koşma 3	11'li Hece Vezni
32b	**Nurī**	Eser ʿaşḳın yeli esḥāra ḳarşı Öter bülbülleri gül-zāra ḳarşı	Görürsün **Nuriyā** ʿāşıḳlarına Neler iḥsān eder aġyāra ḳarşı	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun
	ʿAbdu'l-ḥayy	Bizi çün eylediñ iḥsāna maẓhar Yine luṭf u kerem senden İlāhī Viṣāliñdir ʿubbāde ʿıyd-ı ekber Yine luṭf u kerem senden İlāhī	Edip sāliklere yolların āsān Viṣāliñle edersin derde dermān Bu **ʿAbdu'l-ḥayy** ḳuluna eyle iḥsān Yine luṭf u kerem senden İlāhī	Koşma 3	11'li Hece Vezni
	Eşrefoġlu Rūmī	Hep fesād işlerime Estaġfiru'llāh tevbe Yamān teşvīşlerime [Estaġfiru'llāh tevbe]	**Eşrefoġlu Rūmī**'niñ Çoḳ çoḳ günāhlarınıñ Keffāretidir anıñ [Estaġfiru'llāh tevbe]	Mani 5	7'li Hece Vezni
33a	**ʿAbdu'l-ḥayy**	Cilve-gāh-ı sīnede devrān eder efkār-ı Hū Ṣūr-i dilden ẓāhir olur şuʿle-i envār-ı Hū	Cehr ile tevḥīd eder **ʿAbdu'l-ḥay**'iñ daḫl eyleme Ḥisse-dār olan tecellīden eder iẓhār-ı Hū	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿlün
	Nakşi	Ḳılalım ʿaşḳ-ı ilāhiyle ṣafā Gel Cenāb-ı Ḥaḳḳ'ı tevḥīd edelim Ola dil āyīne-i nūr-i Ḫüdā Gel Cenāb-ı Ḥaḳḳ'ı tevḥīd edelim	Gir semāʿa sīneñi ṣad çāk edip Ḳalbiñiñ āyīnesini pāk edip **Nakşiyā** ʿuşşāḳı āteş-nāk edip Gel Cenāb-ı Ḥaḳḳ'ı tevḥīd edelim	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

	Himmet	Nār-ı ʿaşḳa yanmayanlar nūr-i raḥmān bulmadı Varlığından geçmeyenler sırr-ı sübḥān bulmadı	Ehl-i Ḥaḳḳ'a münker iken aña **Himmet** n'eylesün Şirk[i] sürmeyen aradan kāmil imān bulmadı	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
33b	**Niẓāmī**	Kerem yā ʿAlī dergāha hemān iḥsānıña geldik Ne çāre biz günāh-kāre hemān iḥsānıña geldik	**Niẓāmī**'ye saʿādet ver ḳamu iḫvāna rāḥat ver ʿİbādete ḫalāvet ver hemān iḥsānıña geldik	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Üftāde	Ey ṭarīḳāt erenleri Dost iliniñ serverleri Ṭālibleriñ rehberleri Dostdan ḫaber veriñ baña	Miskīn faḳīr **Üftāde**-i İçi ṭışı pür yāreyi Terk etmeñiz bī-çāreyi Dostdan ḫaber veriñ baña	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Şemsī	Ne yatarsıñ be hey ġāfīl duru-gel āh u zār eyle Çü dünyā mülküne geldiñ dürüş bir ḥoşca kār eyle	Bu dünyā leẕẕeti **Şemsī** dimāġıñ eylemiş muḫtel Añı maʿcūn-ı ẕikr ile gece gündüz timār eyle	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
34a	**ʿAbdü'l-ḥay**	Ey menbaʿ-ı cūd u kerem Senden şefāʿat isteriz Ey menşeʾ-i *nūn vel-ḳalem* Senden şefāʿat isteriz	**ʿAbdü'l-ḥay** umār ey ḥabīb Derdine olasın ṭabīb Luṭf et anı ḳoma ġarīb Senden şefāʿat isteriz	Şarkı 3	Müstefʿilün / Müstefʿilün
	Naḥīfī	Sensin evc-i risāletiñ māhı Cān fedā saña yā Rasūla'llāh Sensin ümmetlerin şehin-şāhı Cān fedā saña yā Rasūla'llāh	Bir nigāh eyle cān-ı bīmāre Eyle luṭfuñla derdime çāre Ḳıl şefāʿat **Naḥīfī**-i zāre Cān fedā saña yā Rasūla'llāh	Koşma 3	10'lu Hece Vezni
	Himmetī	Dilerseñ kāmil olasın Tevekkül eyle Allāh'a Ṣafā vü ẕevḳi bulasın Tevekkül eyle Allāh'a	Bulursuñ **Himmetī** kārı Müdām iste evvel yāri Elinde nesne yoḳ bāri [Tevekkül eyle Allāh'a]	Koşma 6	8'li Hece Vezni
34b	**Mısrī**	Ḫalḳ içre bir āyineyim herkes baḳar bir ān görür Her ne görür kendi yüzü ger yaḫşi ger yamān görür	Ol dilberiñ Mehdī adı sükker durur ḫalḳa dādı **Mısrī** çeker bu miḫneti ol rāḥat-ı Raḥmān görür	Gazel 4	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

	ʿAdliyā	Gülşen-i vaḥdetde dāʾim rūz u şeb dil bülbülü İrgürür ʿuşşāḳa feryād u figān [u] ġulġulu Himmetim bu cān u dilde açıla vaḥdet gülü Sünbülīyem Sünbülīyem [Sünbülīyem] Sünbülī	Sünbülī Yaʿḳūb u Merkez hem daḫi şeyḫim Ḥasan **ʿAdliyā** boynuma aṭṭılar benim bir ḫoş desen Silsileñ kime erer deyü ṣorarsan baña sen Sünbülīyem [Sünbülīyem Sünbülīyem Sünbülī]	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Eşrefoġlu Rūmī	Göñül dostuñ cemāl āyinesidir Göñül kim pās ola anıñ nesidir Ḥayātıdır ḳulūbuñ ẕikr-i maḥbūb Ḫayāl-i dost göñüller mūnisidir	Göñülde buldu dostu āşīnālar O ṭaşra isteyen bī-gānesidir Bu kemter **Eşrefoġlu Rūmī** göñlü Ṣınıḳ mecrūh u hem vīrānesidir	Murabba 3	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
35a	**Niyāzī**	Uyan gözün aç durma Yalvar güzel Allāh'a Bu yoldan iziñ urma Yalvar güzel Allāh'a	Gel imdi **Niyāzī**'yle Dergāha niyāz eyle Ḥācātı dırāz eyle Yalvar güzel Allāh'a	Mani 4	7'li Hece Vezni
		Mā hest ne-mī dānem ḥurşīd ruḥat yā ne Bu ayrılıḳ oduna cānım nice bir yāne	*Ez laʿli lebd-i matlā aḳan cāna nā-gāh* Ḥaḳḳā ki gözüm döker yāḳut[i]le dür-dāne	Gazel 7	Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün
		Nefs-i şeyṭāna uyup işledik bī-ḥad günāh Seniñ keremiñ çoḳdur ʿavf eyle ey pādişāh Raḥmetiñ umageldik maḥrūm ḳoma yā Allāh *Rabbenā yā Rabbenā taḳabbe'l-minnā es-ṣıyām*		Müfred	
35b	**Ġafūrī**	Yüz sürüp dergāh-ı Ḥaḳḳ'a olalım her şeb muḳīm Cān u dilden diyelim estaġfiru'llāh *el-ʿaẓīm* Tā ki feṯḥ-i bāb eden luṭfundan ol Rabb-i kerim	Nefse uyup yār olursan gör-gil gümrāh ile* Etdiginiñ ʿahdī unudduñ mu ezel Allāh ile Ey **Ġafūrī** aḳıdıp gözyaşın āh u vāh ile [Cān u dilden diyelim estaġfiru'llāh *el-ʿaẓīm*]	Murabba 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

		[Cān u dilden diyelim estaġfiru'llāh *el-ʿaẓīm*]			
	ʿİzziyā	Rāh-ı ʿaşḳda ben bugün Mecnūn u ḫayrān olmuşum Nār-ı ʿaşḳa bıraġıp cismimi sūzān olmuşum	Cām-ı ʿaşḳı nūş edip maʿşūḳa ʿāşıḳ olalı **ʿİzziyā** bu ḫalḳ-ı ʿālem içre destān olmuşum	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
36a	**Derv̄iş Aḥmed**	Eyā rehber olan rāh-ı viṣāle Muḥammed Muṣṭafā sulṭān-ı kevneyn Seniñle erdiler nūr-i cemāle Muḥammed Muṣṭafā seyyid-i kevneyn	Ḥabīb-ī ḥażret-i Yezdān Muḥammed Yolunda sālikin bu **Derv̄iş Aḥmed** Ne var ʿavf et ḳuṣūrum eyleme red [Muḥammed Muṣṭafā sulṭān-ı *kevneyn]*	Murabba 3	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
	Derv̄iş	Yā Rabbī dilerim ʿAşḳıñ ver şevḳiñ ver Faẓlıñdan umarım ʿAşḳıñ ver şevḳin ver	Bu **Derv̄iş** ḳuluña Naẓar et ḥāliñe İrügür vaṣlıña ʿAşḳıñ ver şevḳin ver	İlahi 4	6'lı Hece Vezni
	Eşrefoġlu Rūmī	Yüregime dost urdu dürlü [dürlü] yāreler Hīç ṭabībler aña ḳılmaz ne devā ne çāreler	**Eşrefoġlu Rūmī** [ger] ṣorarısan dost ḳandedir Diye yer gög ʿarş-ı ḳudsi ṭobṭolu hep āreler	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
36b	**Mıṣrī**	Aḥvāl-i serencāmım bu sāʿate erince Diyem saña icmālin tā ġāyete erince	Dünyāyı n'ider ʿāşıḳ ʿuḳbāyı n'ider ʿāşıḳ **Mıṣrī** olagör ʿayıḳ sen vuṣlata erince	Divani 8	14'lü Hece Vezni
	Mıṣrī	Devrān odur kim devrini devr-i felek bilmez ola İnsān odur kim sırrını ins ü melek bilmez ola	Her bir nebī her bir velī zilletle erdi menzile **Mıṣrī**'ye söġsün şol aġız Allāh demek bilmez ola	Gazel 5	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün
37a	**ʿAzīzi**	Ĕ cemāl-i Ḥaḳ'a ṭālib teveccüh eyle Mevlā'ya Ĕ viṣāl-i Ḥaḳ'a rāġıb teveccüh eyle Mevlā'ya	Bu deryāda olan ġavvāṣ olur elbette ḫāṣṣü'n-nās **ʿAzīzi** sen de ayaḳ baṣ teveccüh eyle Mevlā'ya	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Mıṣri	Ṭālib-i Ḥaḳḳ'ıñ devāsız derdidir sermāyesi Anıñ içün āh u zār olur hemīn hem sāyesi	Kim ki *mā zāġā'l baṣar* sulṭānınıñ ṭıflı ola	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

			Mışriyā şol feyż-i aḳdes nūru oldu dāyesi		
	Nūrī	Ey şehinşāh-ı serīr-i enbiyā vü evliyā V'ey sipehsālār-ı ḫayl-i etḳıyā vü aṣfiyā Ey vücūd-u pāk nūr-i muṣavver-i pür-ẓiyā Mevlid-i Sulṭān-ı Kevneyn-i Muḥammed Muṣṭafā	Sen şefiʿe'l-müẕnibīnsin ehl-i derde ey laṭīf Maḳdemiñle çün saʿādet buldu ālem ey laṭīf **Nūrī-**i miskine eyle şefāʿat eyā şerīf Mevlid-i Sulṭān-ı Kevneyn Muḥammed Muṣṭafā	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
37b	**Lütfi**	Mest-i ʿaşḳız ṣabrımız yoḳ sīnemiz çāk eyleriz Derd-i ʿaşḳıyla dem-ā-dem çeşmi nemnāk eyleriz	Cām-ı ʿaşḳı sāḳiyā dest-i ezelden içmişiz **Lütfiyā** anıñ[i]çün güftārı bī-pāk eyleriz	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Eşrefoġlu Rūmī	Cānımı ʿüryān edip ṣaldım bu ʿaşḳ deryāsına Nāgehan ʿaşḳıñ ṣaṭaşdım dürr-i bī-hemtāsına	**Eşrefoġlu Rūmī** ʿaşḳdan ḫoş ḫaber verdi yine Müddeʿīniñ hīç ḳulaḳ ṭutmaz ḳuru daʿvāsına	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Eşrefoġlu Rūmī	Şol ki cān vermez bu yolda pes niçün cānān diler Müddeʿīdir ḳo anı kim dosta ol yalan diler	**Eşrefoġlu Rūmī** bu ʿaşḳa vereli hep varın Bī-murād olup yürür ne vaṣl u ne hicrān diler	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
38a	**Mışrī**	Dervīş olan kişiler sözleri ʿümrān olur Sālik-i Ḥaḳḳ olanıñ rāhına bürhān olur	Ṣanma ey **Mışrī** özün dervīş olupdur seniñ Dervīş olan kişiler şöylece sulṭān olur	Divani 4	14'lü Hece Vezni
	Naḳşi	Kūy-i ʿaşḳıñ baña kūh-i tecellī görünür Ḳalbime ʿıyd u vişāliñle teselli görünür	**Naḳşiyā** ʿālem-i bāḳīde *ulu'l-ebṣār*a Herkesiñ ḥāli maḳāmıyla maḥallī görünür	Gazel 5	Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün
		Nām u ʿārıñ terk edip meydāne gel Cān u baş[ın]dan geçip merdāne gel	Sırr-ı vaḥdetden ḫaber-dār oluben Naʿre-i tevḥīd ile bir ẕāta gel	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
38b	**Niyāzi**	Kim ki cāndan geçmez ise diñ bize yār olmasın ʿĀr u ʿırż ile gelüp ʿāşıḳlara bār olmasın	Ey **Niyāzi** ḥāl-i ʿaşḳı herkese fāş eyleme	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

			Sırr-ı Ḥaḳḳ'dır aña bigāne ḫaber-dār olmasın		
	Fenāyī	Yā İlāhī āsitānıñ ḫastaya dārü'ş-şifā Şerbet-i vaṣlıñ içenler buldu her derde devā	Ẕerre görünmez **Fenāyī** iş bu ʿālem ʿārife Bir demiyle vuṣlatıñ iki cihān olmaz pahā	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Hüdāyī	Bizi varlıḳ ḥicābından ḫalāṣ et Meded ey pādişāhlar pādişāhı Kerem ḳıl bāde-nūş-ı bezm-i ḫāṣ et [Meded ey pādişāhlar pādişāhı]	Esirge bu **Hüdāyī** derd-mendi Ki zīrā maḥẓ-ıfażlına dayandı Sarāy-ı vaḥdete irgür efendi [Meded ey pādişāhlar pādişāhı]	Şarkı 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
39a	**Cemālī Ḥalvetī**	Ṣuffe-i ṣadrında dāʾim ʿāşıḳıñ efkār-ı Hū Şākiriñ şükrü *hüva'llāh* ẕākiriñ ezkār-ı Hū	Ravżā-i Hū'da maḳām et ey **Cemālī Ḥalvetī** Tā vücūduñ mülküne keşf ola bu esrār-ı Hū	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Derviş Yūnus	Ḥġlet ile baña bir ʿaşḳ yöñeldi Allāh derler bir meclise uġradım Ṭuṭun ḳulaḳ naḳl eyleyeyim size Allāh derler bir meclise uġradım	**Derviş Yūnus** çok şükür Ḥaḳḳ'a erdim Muḥammed'in nūrunu berḳ urur gördüm Ebūbekir ʿÖmer ʿOsmān ʿAlī hem [Allāh derler bir meclise uġradım]	Koşma 5	11'li Hece Vezni
	ʿAbdī	Ruḫuñdur nüsḫa-i pāk-i melāḥat yā Rasūla'llāh Vücūduñ mecmaʿ-ı ḥüsn ü leṭāfet yā Rasūla'llāh	Sezā-vār[dır] ʿināyet eyle **ʿAbdī**-i siyahkārı Şefāʿat yā Rasūla'llāh şefāʿat yā Rasūla'llāh	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
39b	**Nakşī**	Merḥabā ey şuʿle-i āyine-i sırr-ı Ḫüdā Merḥabā ey şāhid-i didār-ı maḳsūdü'l-verā Merḥabā ey maẓhar-ı feyż-i Cenāb-ı kibriyā Merḥabā ey nām-ı pākiñdir Muḥammed Muṣṭafā	**Nakşī**-i ġamḫāreñi [sen] ser-i ʿuşşāḳ ḳıl Āsitānıñda cemāliñ şemʿine müştāḳ ḳıl Sırrını göster viṣāliñ bezmine ilḥāḳ ḳıl Merḥabā ey ʿālem-i esrār-ı ġayb-ı māverā	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Nūrī	Geldi saʿādetle yine Şehr-i ṣıyām māh-ı ḳıyām	ʿĀşıḳları mesrūr eder Cān-ı dīli maʿmūr eder	Koşma 5	8'li Hece Vezni

		Envāᶜ-ı niᶜmetle yine Şehr-i şıyām māh-ı ḳıyām	Bu **Nūrī'**yi pür-nūr eder [Şehr-i şıyām māh-ı ḳıyām]		
	Şemis-i Tebrizī	Bi-ḥamdi'llāh derim Allāh ᶜaḳlım aldı ẕikru'llāh Dilimden zāt-ı esmāsı bana üns oldu ẕikru'llāh	**Şemis-i Tebrizī** bunu bilir aḥid ḳılmaz fenā bulur Dü ᶜālem küllī kül olur hemān bāḳī ḳalır Allāh	Gazel 6	Mefāᶜīlün / Mefāᶜīlün / Mefāᶜīlün / Mefāᶜīlün
40a	**Şekūrī**	Eyleriz bir laḥẓada yüz biñ ḫaṭā *Rabbenā yā rabbenā faġfirlenā* Raḥmetiñdir derd-i ᶜişyāna devā [*Rabbenā yā rabbenā faġfirlenā*]	Ey **Şekūrī** faẕl-ı Mevlā'ya dayan Mülk-i cennet ola rūḥa āşiyān Böyle söyle görmeyim derseñ ziyān [*Rabbenā yā rabbenā faġfirlenā*]	Murabba 3	Fāᶜilātün / Fāᶜilātün / Fāᶜilün
	Fenāyī	Cān u dil şehrin ezelden eyledi yaġmā-yı ᶜaşḳ Ol vecihden düşdü bu ᶜālemlere ġavġā-yı ᶜaşḳ	Çünkü mevcūd nuṭḳ imiş ᶜālemde ᶜaşḳa ḳāymaḳām Bize bildirdi **Fenāyī** rehber-i Mevlā-yı ᶜaşḳ	Gazel 4	Fāᶜilātün / Fāᶜilātün / Fāᶜilātün / Fāᶜilün
	Mürīdoġlu	Bugün bize ṣafālarla ṣafā-yı Muṣṭafā geldi Zehī ẕevḳe ṣafā ile ṣafā-yı Muṣṭafā geldi	**Mürīdoġlu** ne ḥāletdir n'içün göñlüñ melāmetdir Gelen ḥatm-ı risāletdir Muḥammed Muṣṭafā geldi	Gazel 4	Mefāᶜīlün / Mefāᶜīlün / Mefāᶜīlün / Mefāᶜīlün
		Dolaşıp raḳṣ ider eflāk Ḳılur göñül yaḳalar çāk Ṣafālar kesb ider ᶜuşşāḳ Esip bād-ı ṣabā geldi		Müfred	Mefāᶜīlün / Mefāᶜīlün
40b	**Ġafūrī**	Yüz sürüp dergāh-ı Ḥaḳḳ'a olalım her şeb muḳīm Cān u dilden diyelim estaġfiru'llāh el-ᶜaẓīm Tā ki feṭḥ-i bāb ede luṭfundan ol Rabb-i Kerīm [Cān u dilden diyelim estaġfiru'llāh el-ᶜaẓīm]	Nefse uyup yār olursan gördügüñ gümrah[i]le Etdigin ᶜahdi unutduñ mu ezel-i ilāhiyle Ey **Ġafūrī** aḳıdıp göz yaşın āh u vāh ile [Cān u dilden diyelim estaġfiru'llāh el-ᶜaẓīm]	Murabba 4	Fāᶜilātün / Fāᶜilātün / Fāᶜilātün / Fāᶜilün
	Nūrī	Ey dil zen-i dünyānıñ çün āline m'aldandıñ	….. .	Rubai 4	Mefᶜūlü / Mefāᶜīlün / Mefᶜūlü / Mefāᶜīlün

		Pervāne gibi her dem şemʿ-i ruḫuna yandıñ Ḳardaş o yalancınıñ rengine mi boyandıñ Vaʿdine mi dayandın ʿahdine mi inandıñ	…..... . Ey **Nūrī** uyar cānıñ ṣaḳın ki geçer fırṣat Biñ yıl yaşasan āḫir gelmez saña bir sāʿat		
41a	**Hüdāyī**	Nefse uyup rāh-ı Ḥaḳḳ'dan ṭaşra çıḳmaḳ yol mudur Kibr ü ʿucb ile adın dervīşe ṭaḳmaḳ yol mudur Maṭlabıñ aʿlā iken ednāya baḳmaḳ yol mudur Yār-i bāḳī var iken aġyāra baḳmaḳ yol mudur	Nice bir umūr eliñde eyleye nefse ḳarār İşidip *fırrü illa'llah* ile ol yaña firār Tevbe ḳıl ẕenb[e] **Hüdāyī** eyle Ḥaḳḳ'a iʿtiẕār Her murādı Ḥaḳḳ verir sen ġayra baḳmaḳ yol mudur	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Üftāde	N'olduñ aġlarsıñ göñül [kim] bī-bedel yāriñ mi var Zār zār[ı] aġlamaḳdan ġayrı bir kārıñ mı var	Ne ʿaceb cürʿet edersen sözlere **Üftāde** sen Rāh-ı ʿaşḳa vāṣıl olmuş zerrece ḫāliñ mi var	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Nūrī	ʿAşḳ-ı Ḥaḳḳ ola her kimiñ yāri Ḫār eder gözlerine aġyārı	Gel **Nūrī** söylenme [sen] ṣabır et Yeter açdın bu sırr-ı Settārı	Koşma 4	10'lu Hece Vezni
41b	**Eşrefoġlu Rūmī**	Görelden yüzünü yāriñ belā baña şikār oldu İñiltim artdı dün günden gözüm yaşı pıñar oldu	Var **Eşrefoġlu Rūmī** var bu derdi ḳılma āşikār Saña çün derd-i zehri yār ṭolu ṭolu ṣunar oldu	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Seyyīd Süleymān	İsteyen cānānını Meydāna gel meydāna Terk edip bāşı cānı Ḳurbāna gel ḳurbāna	**Seyyīd Süleymān** bilsen Ġayb-ı ẕāta pür-sitem Tennūreye girüben ʿÜryāna gel ʿüryāna	Mani 5	7'li Hece Vezni
42a	**Ġafūrī**	Sürüp dergāhına rūy-i siyāhım Umarım ʿafv ola cürm ü nigāhım Penāhım ḫālıḳım Rabbim Allāh'[ım] Ḥüdāvendim efendim pādişāhım	**Ġafūrī'**niñ edip derdine dermān Cemāliñ nūrūna eyle sezā vār Keremler [i]le luṭuf eyle her yār Ḥüdāvendim efendim pādişāhım	Koşma 3	11'li Hece Vezni
	Hüdāyī	Ḫāb-ı gafletden uyar uyanayın	Ḳoma **Hüdāyī** [ḳuluñ] yerine	Koşma	11'li Hece Vezni

		Māsivādan cümleden uṣanayın Firḳatiñle nice bir dīvāneyin Şerbet-i vaṣlıñ içip uṣlanayın	Baḳma noḳṣānıñ biñde birine Ger irādet vardı ise pīrine Kevṯer-i vaḥdetden içir ḳanayın	4	
42b	**İḳbālī**	Şerm-sār etme Ḫudāyā rūz-i maḥşerde beni Enbiyālar ḥürmetine yaḳma dūzaḫda beni Muʿterifim ben günāha muʿterifim cürmüme Enbiyā-i mürselīn içre ḫacīl etme beni	Şimdilik **İḳbālī**'yem daldım ʿamīḳ-i ḥayrete Luṭf edip destimi al yā Rabbī düştüm ġurbete Dileriseñ ḳo caḥīme dileriseñ cennete Enbiyā-i mürselīn içre ḥacīl etme beni	Şarkı 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün /Fāʿilün
		Ṭutmadım ben sünnetini şerm-sārım yā nebī Ben siyah-rū ḥażretiñe bende-vārım yā nebī Sen şefāʿat ḳılmaz iseñ ḫor u zārım yā nebī Muhammed ʿArabī ṭāhir nesebi eşrefüʾr-rusuli	Adın Aḥmed bī-ʿadeddir yā nebīyu'llāh velī Sen bir Aḥmed'sin ki sende görünür nūr-i ġanī Enbiyānıñ her biriniñ var nihāyet ʿilmine Ḥaḳ saña verdigi ʿilm ü ḥikmete yoḳ ḥadd ʿaded	Murabba 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
43a	**Niyāzī**	Devr edip geldim cihāna yine bir devrān ola Ben gidem bu ten serāyı yıḳılıp virān ol	Her kim ister bu **Niyāzī** derd-mendi ol zamān Sözlerini oḳusun kim sırrına mihmān ola	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Naṣūhī	Derdimiñ dermānı sensiñ yā Muḥammed Muṣṭafā Göñlümüñ sulṭānı sensiñ yā Muḥammed Muṣṭafā	Eyledi bārı günāh ḳadd-i **Naṣūhī**'yi duta El meded ey çāre sensiñ yā Muḥammed Muṣṭafā	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Dilde gālib oldu ḥubb-ı māsivā *Rabbenā yā rabbenā faġfirlenā* Geldi irẓā-yı ḥaḳa nefs [ü] hevā [*Rabbenā yā rabbenā faġfirlenā]*	Ey ʿaṭāsı luṭfu çoḳ perverdigār Rahmetiñ deryāsına yoḳdur kenār Hep ʿuṣāta maġfiret ḳılsan ne var [*Rabbenā yā rabbenā faġfirlenā]*	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
43b	**Niyāzī**	Baḥr içinde ḳaṭreyim baḥr oldu ḥayrān baña Ferş içinde ẕerreyim ʿarş oldu seyrān baña	**Niyāzī**'niñ dilinden Yūnus'durur söyleyen Herkese çün [cān] gerek Yūnus'durur cān baña	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿlün

		Ey saʿādet menbaʿı sulṭān-ı cümle enbiyā El-āmān yandı vücūdum ḥasretiñle el-āmān Taḫt-ı *levlāk* şāñına kān-ı elṭāf [u] ʿaṭā [El-āmān yandı vücūdum ḥasretiñle el-āmān]	Ḥayli demdir ʿaşḳ-ı çeşm-i iştiyāḳıñ oldı ḳān Āteşe düşdi bu cismim iftirāḳdan bī-gümān Derd-i hicriñden ġarīb ʿİzzī eder [gör] terk-i cān [El-āmān yandı hu cismim firḳatiñle el-āmān]	Şarkı 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
44a	**Hüdāyī**	Ḫüdāyā cümle [tüm] ʿālem Saña ʿāşıḳ seni özler Melek Cin [ü] benī ādem Saña ʿāşıḳ seni özler	**Hüdāyī'**ye erip ḥālāt Viṣāliñe bula lezzāt Efendi cümle mevcūdāt Saña ʿāşıḳ seni ister	Koşma 9	8'li Hece Vezni
	Naḳşī-	Bir naẓar ḳıl ḥālime āsān ola cümle sebīl Ey meded [yā] faḫr-i ʿālem şāh-ı sulṭān-ı Rasūl Saña ümmet oldu [cümle] evvelīn ü āḫirin Ey meded [yā] faḫr-i ʿālem şāh-ı sulṭān-ı Rasūl	**Naḳşī**-i ġam-ḥārıñı [sen] eyleyip ġamdan āzād Eyle ol bī-çāreyi ẕevḳ-i viṣāliñile şād Nār-ı ʿaşḳıñ rūz u şeb olsun ziyād* [Ey meded [yā] faḫr-i ʿālem şāh-ı sulṭān-ı Rasūl]	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
44b	**Hüdāyī**	Mevlā'm tecellī eyleye Dilleri tesellī eyleye İḥsān-ı küllī eyleye Ẓāhir ola envār-ı cūd	Ḳoyup **Hüdāyī** cān u ten Vaḥdet diyārına giden Fānī vücūdun terk eden Bulmaz mı ḥaḳḳānī vücūd	Koşma 4	8'li Hece Vezni
		Cān-ı sūzān fikr-i celāliñ külḫānı* ʿAḳlı ḫayrān eyledi seyr-i cemāliñ gül-şeni Gül-ḫānı gül-şende ḳoyma ḳıl viṣāliñ rūşeni Nūr-i vaḥdetle münevver eyle [yā] Mevlā beni	Sevdiginiñ nūr-i Muḥammed ḥaḳḳı çün Bārī Ḫüdā ʿAşḳına ol zāt-ı pākiñ ḳıl müyesser iḳtidā Pāk-i ḥażretde enīsü'l-ʿāşıḳın ola nidā Nūr-i vaḥdetle münevver eyle yā Mevlā beni	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Rāsiḫ	İlāhī bülbülüñ feryād [u] fiġānı kimiñçündür	Ser-ā-ser kā-ināt esrār-ı ʿaşḳıñ mest [ü] bī-ḫūşı	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

		Gül içün gelen çāk-ı garībānı kimiñçündür	Velī bilmezler ey **Rāsiḫ** bu ḫayrāt kimiñçündür		
45a		Esmā-i ilāhiyyede bī-ḥad hünerim var Her demde semavāt-ı ḥurūfa seferim var	Bunuñla bir oldu dem-i ʿİsā ile Mūṣā Gönlüme daḫi ne geliri ne giderim var	Gazel 5	Mefʿūlü / Mefāʿīlü/ Mefāʿīlü / Feʿülün
	Naḳşī	Nūr-i faḫr-i ʿāleme bir zerre olmaz āfitāb Laʿl-i nābından numūme gevher-i yektāda tāb	Ḥamdu li'llāh ravża-i pākiñ ziyāret edeli Oldu ey **Naḳşī** derūnum mülküne çoḳ feṯḥ-i bāb	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
45b	**Naḳşī**	Kim göre dīdārını ʿaḳl-ı perişān olur Refʿ-i ḥicāb eylese pertev-i imān olur	**Naḳşī**-i dīrīnemi şerḥ olunur sīnesi Ḳalbimiñ āyīnesi bir meh-i tābān olur	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿlün
	Mıṣr	Ḳıldan ince vü ḳılıçdan keskin ol şāhıñ yolu Her kemāl ehli ḳapısında anıñ ednā ḳulu	Ẕerre ẕerre ḳıldı **Mıṣrī**'niñ vücūdunu ḳaẕā Ḳaṭre ḳaṭre ḳıldı ẕātını daḫī ʿaşḳıñ yeli	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Abdullāh	Ḳamuya sen verirsin maṭlabı ey müsteʿān Allāh Maḳām-ı ḳurba irgür bendeñi ey *lā*-mekān Allāh	Verirken maṭlabıñ Ḥaḳḳ baḳmasa ʿayb olmaya ġayra Sivāyı neyler **ʿAbdullāh** hemān Allāh hemān Allāh	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
46a	**Muṣṭafā**	Hevā-yı nefse cānım mübtelādır yā Rasūla'llāh İşim hep cürüm ile ḫaṭādır yā Rasūla'llāh	Yüzüñ ferş eyleyenlerden der-i devlet-me'ābıñdan Beride ümmetiñden **Muṣṭafā**'dır yā Rasūla'llāh	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Mıṣrī	Ol menem kim vāḳıf-ı esrār-ı ʿilm-i ādemim Kāşif-i genc-i ḥaḳiḳāt hem ḫayāt-ı ʿālemim	Ben o **Mıṣrī'**yem vücūdum Mıṣr'ına şāh olmuşam Ḥādiṣim gerçi velī maʿnīde sırr-ı aḳdemim	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Hüdāyī	Diller ʿaceb ḫayrān olur Esrār-ı ẕikru'llāh ile Yollar benim āsān olur Āṣār-ı ẕikru'llāh ile	Dilden gidenler dūr olur Maḫzān olan server olur Ẓulmet **Hüdāyī** nūr olur Envār-ı ẕikru'llāh ile	Koşma 6	8'li Hece Vezni

	Mışrī	ʿİlim baḥr u vücūd [asdāf anıñ] dür-dānesiyem ben Meʿārif kenz-i dil vāṣṣāfınıñ dīvānesiyem ben	Ne **Mışrī**'yem ne Meḥdī'yem ne ʿİsā'yem ne insānem Bu yanan dā'imā şemʿiñ velī pervānesiyem ben	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
47a	**ʿĀşıḳ Yūnus**	Milk-i beḳādan gelmişem fānī cihānı n'eylerem Ben dost cemālin görmüşem ḥūri cinānı n'eylerem	**ʿĀşıḳ Yūnus** maʿşūḳuna vuṣlat bulunca mest olur Ben şişeyi çaldım ṭāşa nāmūs u ʿārı n'eylerem	Gazel 5	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün
	Sezāyī	Derūnum āteş-i ʿaşḳıñla yanar yā Rasūla'llāh Dil-i teşnemi viṣāliñle ḳandır yā Rasūla'llāh	**Sezāyī** derd-mendiñ bāb-ı luṭfañ ilticā eyler Bilir kim dergāhıñ dārü'l-emāndır yā Rasūla'llāh	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Nūrī	Ṭarīḳāt sırrını ʿayne ʿayān et Kerem et ḳullara yā Hayy yā Ḳayyūm Ḥaḳīḳāt ḥālini keşf-i beyān et Kerem et ḳullara yā Hayy yā Ḳayyūm	Esirge **Nūrī** miskini İlāh Anıñ gönlünü yap luṭfuñla şāh Faḳīriñdir ḳapıñda pür şāh Kerem et ḳullara yā Hayy yā Ḳayyūm	Murabba 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
47b	**Niyāzī**	Ey şanem n'olduñ cāna ḳaṣdıñ var Baġrımı deldiñ ḳana ḳaṣdıñ var	Bu **Niyāzī**'yi aġlattıgından Añlanır kim ihsāna ḳaṣdıñ var	Koşma 6	10'lu Hece Vezni
	Muḥyī	Cümleniñ maḥbūbu sensin ey ḥabīb-i ezeli Cümle Yūsuf'lar içinde ey güzeller güzeli	Oldu ʿuşşāḳ gözü giryān dīli püryān-ı ḥabīb Oldu mecnūn-u dīvāne **Muḥyī** ḥüsnüñ sezeli	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Himmetī	Sır yüzünden istemiş ol yār seni Sen nihān ol duymasın aġyār seni	Pes nihān ol **Himmetī** bu yolda sen Her belādan ḳurtarır ẕikār seni	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
48a		Faẓl-ı Ḥaḳḳ ḳullara āsān olsa Nefse ḥükm eylemek āsān olsa Naẓar olsa ḳula sultānından *Min ʿibādi* aña ʿünvān olsa		Müfred	10'lu Hece Vezni
	Hüḍāyī	Cümle ḥicāblardan geçir Rabb'im meded Mevlā'm meded Viṣāliñ şerābın içir Rabb'im meded Allāh meded	Feṭḥ et bize muʿammāyı Tā bulavuz müsemmāyı Erişsin ẕevḳe **Hüḍāyī** Rabb'im meded Mevlā'm meded	Koşma 3	8'li Hece Vezni

	Naẓmī	İştiyāḳıñ āteşinden yandı dil oldu kebāb Ḥāk-i pāy _____	Hemcivārıñ olmaḳ ister **Naẓmī** iki dünyāda Sen şefāʿat ḳıl duʿāsın eyleye Ḥaḳ müstecāb	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
48b	**ʿAbdu'l-ḥayy**	Mürde-i dil iḥyā eder Hū isminiñ ẕākirleri Ḥaḳ ẕikrini icrā eder Hū isminiñ ẕākirleri	**ʿAbdu'l-ḥayy**'e yā Rab muʿīn Ol kim ṭuta ḥall ü metīn Kimdir olan aṣḥāb-ı dīn Hū isminiñ ẕākirleri	Koşma 4	8'li Hece Vezni
	Sinānī	Gelmişim vaḥdet elinden ʿaşḳ [i]le cihāna ben İçmişim cām-ı ezelden olmuşum dīvāne ben	Ey **Sinānī** ʿaşḳ maḳāmı pes rıẓāʾ-ı Ḥaḳḳ'dadır Pādişāhım ḥizmetiñde durmuşum dīvāne ben	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Himmetī	Gelmişiz iş bu cihāna tāciriz biz kār içün Yüklenip ʿaşḳıñ metāʿın dost ile bāzār içün	**Himmetīm** ḥüsnüñ metāʿın naḳd-ı ʿömrüm yerine Varlıġım ol dosta virip beyʿ idem dīdār içün	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
49a	**Ḥācı Bayrām**	Çalabım bir şār yaratmış İki cihān āresinde Baḳacaḳ dīdār görünür Ol şehriñ kenāresinde	Bu sözü ʿārifler añlar Cāhiller bilmeyip ṭāñlar **Ḥācı Bayrām** kendi bañlar Ol şehriñ mināresinde	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Hüdāyī	Tevḥid ile olur her derde dermān Ḥaḳḳ'a tevḥīd ile ermiş erenler Tevḥīd ile olur her müşkül āsān [Ḥaḳḳ'a tevḥīd ile ermiş erenler]	Bulmaḳ diler [i]señ eger Ḫudā'yı Ehl-i tevḥīde ḥizmet et **Hüdāyī** Yola çeken oldur pāy-i gedāyı [Ḥaḳḳ'a tevḥīd ile ermiş erenler]	Koşma 4	11'li Hece Vezni
		Be hey ḳardāş Ḥaḳḳ'ı bula mı dersin Ḥaḳḳ'a yarar ʿamel işlemeyince Bu sırrın ötesin ṭuya mı dersin Mürşīd-i kāmīl söylemeyince	Degme kimse göñül evin düzemez Ḥaḳḳ'ıñ taḳdīrin kimse bozamaz ʿUmmāna dalıp çıḳıp üzemez Aşḳıñ deryāsını bulamayınca	Koşma 2	11'li Hece Vezni
49b		Ey Kerim u ey Raḥīm u ol İlāh (*Rabbenā*) *Vaʿfu ʿannā Rabbenā vaġfirlenā*	Maḥv ola dīlden keder gele żiyā *Vaʿfu ʿannā Rabbenā vaġfirlenā*	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Naẓmī	Ḫudā'ya lāyıḳ işim yoḳ	Ḳuluñ **Naẓmī'**yi etme dūr	Koşma	8'li Hece Vezni

		Şefāʿat yā Rasūla'llāh Rāh-ı Ḥaḳḳ'da ḳuṣurum çoḳ Şefāʿat yā Rasūla'llāh	Ḳapuñdan eyleme mehcūr Günāhıñ Ḥaḳḳ ile maġfūr Şefāʿat yā Rasūla'llāh	3	
	Keşfī	Şol göñ[ü]lüm mübtelādır derd-i ʿaşḳu'llāh olur Derdine dermān bulunca işi āh u vāh olur	Ṭālib-i dīdār olan ey derd-mend **Keşfī** bugün Māsivāyı n'eylesün vuṣlat ilinde şāh olur	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
50a	**Niyāzī**	Gül müdür bülbül müdür şol zār-ı efġān eyleyen Ten midir ya cān mıdır hem ʿarşı seyrān eyleyen	Ey **Niyāzī** kim vücūdun terk ederse ol durur Cümle nūrlar içre ol bir yüzü seyrān eyleyen	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	ʿAdlī	Levḥ-i dīlden oḳunan ʿilm-i ilāhīden sebaḳ Żerrece yanında ḳalmaz maḥv olur hep mā-sebaḳ	Ḳīl u ḳāli terk edip dilden tırāş-ı ḥubbuñı **ʿAdliyā** yeter oḳursuñ bāb-ı ʿaşḳdan bir varaḳ	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Yazıcıoġlı	Yine ʿarż eyledi diller yüzün ḳaṣr-ı Celālīden Yine nālenda şeydāyım ḥüdā-yı lā-yezālīden	Ḫudāvendāne naḳş ola kemāl-i salṭanātdan kim Ki bu **Yazıcıoġlı** göre [ol] nūr-i cemāliden	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
50b		Aç gözüñ ġafletden uyan Felāḥ bulmaz nefse uyan Sırr-ı tevḥīd olsun ʿiyān Gel tevḥīd ede-gör tevḥīd	Geç bu fānīʾ ʿalāyıḳdan Ezʿān et bil ḥaḳāyıḳdan Gūş et Ḥaḳḳ sözü ṣādıḳdan Gel tevḥīd ede-gör tevḥīd	Semai 3	8'li Hece Vezni
	Niyāzī	Uyan ġafletden ey nā-im Ḥaḳḳ'a yalvar seḥerlerde Döküp acı yaşın dāʾim Ḥaḳḳ'a yalvar seḥerlerde	Seḥerde uyḫudan uyan **Niyāzī** durma derde yan Ola kim erişe dermān Ḥaḳḳ'a yalvar seḥerlerde	Koşma 5	8'li Hece Vezni
51a	**Eşrefoġlu Rūmī**	Zehī baḫtlı [şu] cānlar kim bulur anıñ vişālini Zehī devletli gözler kim görür anıñ cemālini	İlāhī sen müyesser ḳıl bu **Eşrefoġlu Rūmī**'ye Ki ol meclis-i āʿlīde dūra ḳavşura elini	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Muḥyī	Derd ehli libāsın	Aldanma eyā **Muḥyī**	Mani	7'li Hece Vezni

		ʿAşḳıyla giyen gelsin Zehrini şeker gibi Ẕevḳ ile yiyen gelsin	Her eline dünyānıñ Öz varlıġını anıñ Yoḳluġa ṣayan gelsin	4	
	Hüdāyī	Cennet ehline gerek ʿilm ü ʿamel Lā-cürüm uçmaġa lāzımdır cenāḥ	Ey **Hüdāyī**'den naṣiḥat isteyen Ḥaḳḳ'a ḳul ol bulmaḳ isterseñ felāḥ	Şarkı 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Yūnus Emre'm	Benim zār yaḳılan ol yāre ḳarşı Yoluna cān veren dil-dāra ḳarşı	**Yūnus Emre'm** bugün ġurbetde ḳaldım Ki ʿaşḳı söyledim ol yāre ḳarşı	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun
51b	**Hüdāyī**	Musaḫḫar emriñe hep cümle eşyā Seniñdir ḳul seniñdir ḥükm efendi Eliñ altındadır dünyā vü ʿuḳbā [Seniñdir ḳul seniñdir ḥükm efendi]	Göñüller derdine dermān edersin ʿUṣāta raḥmet-i ġufrān edersin **Hüdāyī**'ye luṭf u ʿaṭā edersin Seniñdir ḳul seniñdir ḥükm efendi	Koşma 4	11'li Hece Vezni
	Hüdāyī	Ḳuldan saña lāyıḳ n'ola ʿĀşıḳ seni ḳande bula Meger senden iḥsān ola (Yā Rabbenā) senden kerem senden aʿṭā	Ḳoma **Hüdāyī**'yi ġarīb Vaṣlın ile aña nasīb *Yessir merāmī yā mücīb* (Yā Rabbenā) senden kerem senden aʿṭā	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Hüdāyī	Işlah ediver ḥāli Esirge ʿināyet ḳıl Āsān ediver yolu [Esirge ʿināyet ḳıl]	Luṭfuñla **Hüdāyī**'den Ger rāżı olasın sen Her ḥāli olur āsān [Esirge ʿināyet ḳıl	Mani 5	7'li Hece Vezni
	Hüdāyī	Döletmez bu göñül senden ayruġa Var ise bu göñlüm sendedir sende Hīç avunmaz oldu aza [vü] çoġa [Var ise bu göñlüm sendedir sende]	Gerçek ʿāşıḳ olan cāndan el siler Vaḥdet sarāyına erişmek diler **Hüdāyī** çoḳdan evvel yola yiler [Var ise bu göñlüm sendedir sende]	Koşma 5	11'li Hece Vezni
52a		Göñül deryāsı cūşa gelmişdir Ṣal bizi Mevlā'm Kaʿbetu'llāha Cevrimiz ḥaddin aşa gelmişdir [Ṣal bizi Mevlā'm Kaʿbetu'llāha]	Bī-çāre ʿāşıḳıñ budur murādı Sen ʿināyet eyle bize yā Hādī Başını ʿaşḳıñıñ yoluna ḳodu [Ṣal bizi Mevlā'm Kaʿbetu'llāha]	Koşma 5	10'lu Hece Vezni
	Eşrefoġlu	N'ideyim ṣabr ederisem dil ü cān oda yanar Velī āh eylerisem kevn ü mekān oda yanar	**Eşrefoġlu** yanagör kūy-i kenārında Ḥaḳḳ'ıñ Demesinler Rūmī'ye ibn-i falān oda yanar	Gazel 6	Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

52b		Her ṭarīḳiñ virdi var bülbüle gül verdi Ḫudā Ṭobraġa ṣemt-i sükūnet ṣūlara ṣīt-i ṣadā Herkesin bir cānı vardır baña cān verdi Ḫudā Cġnımıñ derdine dermān eyleye derd-i Ḫudā	Bir ʿaceb ḥālim benim eglenemez tavṣif ile Cġnıma cānlar ḳatar cānım benim derd-i Ḫudā Ḳıl ḥālimi nāleler eflāke çıḳsın dem-be-dem Ger seni maḳṣūda ermekden gerü ḳorsa Ḫudā	Murabba 2	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Himmet	Düşdüm yine bir derde Gönlüm n'içün eglenmez Ḳarārım yoḳ bu yerde Gönlüm n'içün eglenmez	**Himmet** bir ʿāşıḳ ḳuldur Bu yol bir aceb yoldur Ḥālimi bilen oldur Gönlüm n'içün eglenmez	Mani 4	7'li Hece Vezni
53a	**Şeyḫ Şāmoġlu**	Pirim şeyḫ Şāmoġlu sulṭān Ocaġında ad görünür Özenip ḫizmet edene Onca dürlü sır görünür	Sürelim muḥabbet demi Sürelim göñülden ġamı **Şeyḫ Şāmoġlu** Sulṭān Ḥācı O ṣaḳallı pīr görünür	Koşma 4	8'li Hece Vezni
	Abdu'llāh	Uyup emmāreye etdim cihānda bunca evzārı Şefāʿat eyle sulṭānım şefāʿat ben günah-kāra Anıñca cürmümü etmekdeyim feryād ile zārī Şefāʿat [eyle sulṭānım şefāʿat ben günah-kāra]	Rücuʿ et māsīvādan ḫevesiñ cemʿ ile **Abdu'llāh** Mezelletde ḳalırsan ḫadden efzūn uludur dergāh Gene dil ḫastasıyım ḳıl ʿilācı Yġ Rasūla'llāh [Şefāʿat eyle sulṭānım şefāʿat ben günah-kāra]	Şarkı 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
53b	**Ḫāfıẓ**	Ḳarīn-i bezm-i erbāb bī-vefāyım yā Rasūla'llāh Ḫarīm-i kūy-i ḳurbinden cüdāyım yā Rasūla'llāh	Vücūdum tīġ-i ʿaşḳıñla ser-ā-pā çāk çāk olsun Yoluñda **Ḫāfıẓ**'ım ḥasret-meʾābım yā Rasūla'llāh	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Eşrefoġlu Rūmī	Bir nice derddir ki düşdü cāna dermān istemez Arturur günden güne derdini noḳṣān istemez	Derdiñ artdır [sen] ey **Eşrefoġlu Rūmī** ʿārīf ol Derdile rüsvāy olan ʿālemde pinhān istemez	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
54a	**ʿAdlī**	Yandı göñül māsivādan	Derseñ kemāle eresiñ	Koşma	8'li Hece Vezni

		Çün nār-ı ẕikru'llāh ile Oldu münevver cān u dil Envār-ı ẕikru'llāh ile	Varıp cenāna giresin **ʿAdlī** gözüñ aç göresin Dīdār-ı ẕikru'llāh ile	5	
	Yūnus	Bir sāḳīden içdim şarāp ʿarşdan yüce mey-ḫānesi Ol sāḳīniñ mestleriniñ cānlar anıñ peymānesi	**Yūnus** ḫazīne-i şiʿri cāhillere söyleme gel Bilirsin kim cāhilleriñ nice geçer zemānesi	Gazel 5	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün
	Naḳşī	Ol menim ki maẓhar-ı envāra _____ Vāḳıf oldum ʿalleme'l-esmāya _____	On sekiz biñ ʿālemiñ sırrı ʿayān oldu baña **Naḳşiyā** ol ʿālem-i maʿnāda ġāyet ekremim	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
54b	**Hüdāyī**	İsteyen yāriñ ḫāk eder vārın Bulsa dil-dārıñ ṣaḳlar esrārın	Gel **Hüdāyī**'den al ḫaber erken Ḥaḳḳ'ı isteyen ḳosun inkārın	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün
	Nūrī	Dār-ı ḥasretdir bu dünyā aġla dāʾim zār u zār Gözyaşıyla yarlıġar mücrīmleri perverdigār	Yā İlāhī geçdi **Nūrī**'niñ ʿömür ʿişyān ile Ḳalmadı artıḳ ricāsı luṭfunadır intiẓār	Gazel	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
55a	**Nūrī**	Edip ʿāşıḳlara iḥsān-ı küllī Tecellī eyle sulṭānım tecellī Bula her biri ʿaşḳıñla tesellī [Tecellī eyle sulṭānım tecellī]	Bu **Nūrī** ḳuluña göster cemāli Kerīmsīn çün ḳabūl eyle suʾāli Budur en soñ ḳamu işiñ meʾāli [Tecellī eyle sulṭānım tecellī]	Murabba 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
	Üftāde	Gel berü ey göñlümüñ saḥnında seyrān eyleyen Ẕerrece bir ḳatre-i ʿaşḳ [i]le ʿummān eyleyen	Bilmek isterseñ naẓar ḳıl sırrıña **Üftāde** sen Tā bilesin kim-dürür sırrıñı seyrān eyleyen	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
55b	**ʿAzīz**	ʿAşḳıñ dādı göñlümde Hīç gülmedim ʿömrümde Muḥammed'i seyrimde Ġâyet göresim geldi	Müştāḳım cemāline Er-gör hem vişāliñe Luṭf et **ʿAzīz** bendeñe Emān göresim geldi	Mani 5	7'li Hece Vezni

	Niyāzī	Rumūz u enbiyāyı vāḳıf-ı esrār olandan ṣor Ene'l-Ḥaḳḳ sırrını cāndan geçip ber-dār olandan ṣor	Anadan doġma gözsüzler kemāli görmez eşyāyı **Niyāzī** vech-i dil-dārı ulü'l-ebṣār olandan ṣor	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
56a		Yüzüñ nūr-i Ḫüdā'dır yā Muḥammed Saña cānlar fedādır yā Muḥammed	Lebiñ zemzem cemāliñ Kaʿbetu'llāh Ḳılurlar müctebā devr(?) yā Muḥammed	Gazel 8	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
	Naẓmī	Derūn-i ʿāşıḳa ḫālet-fezādır ḥalḳa-i tevḥīd Ġıdā-yı rūḥ-i erbāb-ı vefādır ḥalḳa-i tevḥīd	Eḥādiyyet ṣaḥīḥiyle olupdur ṣābit ey **Naẓmī** Metaff-ı ḳudsiyān-ı Kibriyādır ḥalḳa-i tevḥīd	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
56b	**Ḫüdāyī**	Tecellī-i cemāl ister Göñül eglenmez eglenmez Tesellī-i viṣāl ister Göñül eglenmez eglenmez	Ne dünyāda ne ʿuḳbāda Viṣāliñsiz ḳuru sevdā **Ḫüdāyī**'i n'etsün Mevlā Göñül eglenmez eglenmez	Şarkı 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	ʿĀşıḳ Yūnus	ʿÖmür baġçesiniñ (yār) gülü ṣolmadan Uyan gel gözlerim ġafletden uyan Ecel bir gün bize devrān dönmeden Uyan gel gözlerim ġafletden uyan	**ʿĀşıḳ Yūnus** söyler sözü ṭutulmaz Seniñ ḳumāşıñ bu ilde ṣatılmaz Böyle yanmaġ ile Ḥaḳḳ'a gidilmez Uyan gel gözlerim ġafletden uyan	Şarkı 3	11'li Hece Vezni
57a	**Hüdāyī**	Nefse uyup rāh-ı Ḥaḳḳ'dan ṭaşra çıḳmaḳ yol mudur Kibr-i ʿucb ile adın dervīşe taḳmaḳ yol mudur Maṭlūbuñ āʾlā iken ednāya aḳmaḳ yol mudur Yār-i Bākī var iken aġyāra bakmak yol mudur	Nice bir emmārelikde eyleye nefse ḳarār İşidip *fırrū ila'llāh'ı* eyle ol yaña firār Tevbe ḳıl zenb-i **Hüdāyī** eyle Ḥaḳḳ'a iʿtiẕār Her murādı Ḥaḳḳ verir sen ġayra baḳmaḳ yol mudur	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Hüdāyī	Sevdā-yı sivādan [geç] Gel Hū diyelim yā Hū Bir meşreb-i ṣāfī iç (Cāna) gel Hū diyelim yā Hū	Sırrıña **Hüdāyī** yār Esrārıñ ede iẓhār Ey derde eden tīmār Gel Hū diyelim yā Hū	Mani 4	7'li Hece Vezni
		Benim Manṣūr'u dār eden	Zamānsız bī-zāmānım ben	Murabba	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

		Benim aġyārı yār eden Benim her vārı vār eden Benim elimdedir her ān	Bekāsız bī-mekānım ben Dü ʿālemde hemānım ben Henüz yoġidi bu zamān	2	
57b	**Niyāzī**	Ey bülbül-i şeydā yine efġāna mı geldiñ ʿAzm-i gül edip zārıyla giryāna mı geldiñ	Yoḫsa **Niyāzī**'ye şifā remzin edersin Derde düştüñ derdine dermāna mı [geldiñ]	Gazel 6	Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün
	Hüdāyī	Bize bizden olan yaḳın-ı ḳarīb Ḳoma firḳat elinde bizi ġarīb Keremiñden vişāliñ eyle naṣīb Meded et yā *enīs-i küll-i garīb*	Gerçi ḫoşdur efendim ṣabr-ı cemil *Zuʿefāda velī bidāʿe ḳalīl* Kerem et kalmasın **Hüdāyī** ʿalīl [Meded et yā *enīs-i küll-i garīb*]	Koşma 4	11'li Hece Vezni
58a		Miftāḥ-ı bāb-ı ḥażret-i enbiyāya ___ ancaḳ Varlıḳ Ḥaḳ'ıñ ḥaḳīḳat ġayrısı zā-il ancaḳ Mevcūd odur vücūd-i zātından ola anıñ Ġayrıya vücūd vermek bir vehm-i bāṭıl ancaḳ	İki cihānı ʿāşıḳa verir __?? yāre Ol ẕevḳi ermeyenler cennāta ḳā-il ancaḳ	Divani 3	14'lü Hece Vezni
		Ey ṭālib-i dünyā olan Taḥṣīl-i ilm etseñ gerek Olsañ eger şāh-ı cihān Bir gün ḳoyup gitseñ gerek	Ġayra aldanma ṭūgluġı Ḫidmete ol ḳocuḳluġı Yol-dāş isterseñ yoḳluġı Dost iline yetseñ gerek	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Yūnus Emrem	Var derd ile yan yürü dermāna irişince ʿAşḳ ile ḳulluḳ eyle sulṭāna irişince	**Yūnus Emrem** gevheriñ ṣaḳın nādāna virme Neler çekdiñ bu yolda ol kāne irişince	Divani 5	14'lü Hece Vezni
58b	**Naḳşī**	Firḳatiñ kār eyledi bu cāna şeyḫim ḥażreti Nice bir hicr oduna dil yāne şeyḫim ḥażreti	Şol ḳadar yazdı bu **Naḳşī** nāʾme-i hicriñ seniñ Ṣıġmaz oldı defter-i divāna şeyḫim ḥażreti	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Hüdāyī	Bizi dārlıḳ hicābından ḫalāṣ et Meded et pādişāhlar pādişāhı Kerem ḳıl bāde-i nūş bezm-i ḫās et [Meded et pādişāhlar pādişāhı]	Esirge bu **Hüdāyī**-i derd-mendi Ki ẕirā maḥż-ı faẓlıña dayandı Serā-yı vaḥdete er-gör efendi [Meded et pādişāhlar pādişāhı]	Koşma 3	11'li Hece Vezni

	Muḫyī	Pertev-i nūr-i ilāhi dem-be-dem kāndan çıḳar Dürr-i mercān-ı ḥaḳiḳāt ʿaşḳile kāndan çıḳar	Kān-ı maʿnā **Muḫyiyā** bil ādem-i maʿnā imiş Ser-te-ser esrār-ı ḥikmet sırr-ı insāndan çıḳar	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
59a	**Nūrī**	Ey ṭālib-i vaṣl-ı Ḫudā Gel gidelim Ḥaḳḳ'dan yaña Ey ʿāşıḳ-ı nūr-i liḳā Gel gidelim Ḥaḳḳ'dan yaña	Ey **Nūrī** gel ʿaşḳ ile yan Yolunda ḳo baş ile cān Ḥaḳḳ'ı bulur cāna ḳıyan Gel gidelim Ḥaḳḳ'dan yaña	Semai 5	8'li Hece Vezni
	Himmetī	Gülşen-i tevḥīd içinde bā-ʿayāne et suʾāl Bülbülüñ feryādı vardır ḳandedir ol gül-ʿiẕār	Çoḳ zamāndır **Himmetī**'ye etmediñ ʿarż-ı cemāl [Yā Muḥammed] vaʿde etdiñ ḫadden aşdı intiẓār	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	ʿĀşıḳ Yūnus	Sen cānıñdan geçmeden cinān ārzū ḳılarsın Belden zunnār kesmeden īmān ārzū ḳılarsın	**ʿĀşıḳ Yūnus** her derde Eyyūbīn ṣabr eyle Ẕorda ḳatlanmazsın sen dermān ārzū ḳılarsın	Gazel 7	14'lü Hece Vezni
59b	**Derviş Himmet**	Uyan be hey ġāfil ḥāb-ı ġafletden ʿÖmrüñ geldi geçti ḫaberiñ [var mı] Bir ḫaber aldın mı sırr-ı vaḥdetden Murġ-i cānıñ uçdu ḫaberiñ [var mı]	**Derviş Himmet** bizden evvel gelenler Kimisi ḳul gibi sulṭān olanlar Dünyā benim mülküm [deyu içenler] Ecel ḥamrıñ içti ḫaberiñ var mı	Koşma 5	11'li Hece Vezni
	Himmetī	İlāhī żulmet-i hicrinle doldum Nedāmet eyledim estaġfiru'llāh Uyup şeytāna nefsime ḳul oldum Nedāmet eyledim estaġfiru'llāh	Eger ḳılmaz isen yā Rab çāre Yürekte onulur mu işbu yāre Ḳuluñ ḳapunu ḳoyup ya ḳande vare Nedāmet eyledim estaġfiru'llāh	Şarkı 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun
60a	**Muḫyī**	Meded ḳıl derdime dermānım Allāh Ki sensin cānıma cānānım Allāh	İmān ile geçir **Muḫyī** ḳuluñu	Gazel 8	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun
	Muḫyī	Şanma [ey] zāhid bizi sen ʿālem-i kesretdeyiz İçmişiz cām-ı muḥabbet kūşe-i vaḥdetteyiz	Bulmuşuz keṩretde vaḥdet sırrınıñ esrārını Gerçi şimdi bu cihānda **Muḫyiyā** keṩretdeyiz	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün /Fāʿilün
	Muḫyī	ʿİzzet-i Ḥaḳḳ var ise ḳalbiñde ḫalvet vaḳtidir	Sen *şefīʿül-müẕnibīn*sin yā Muḥammed Muṣṭafā	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün /Fāʿilün

		Yāne gör ʿaşḳ oduna şevḳ ile muḥabbet vaḳtidir	Ḳıl teraḥḥum **Muḥyī**'ye [kim] luṭf u himmet vaḳtidir		
60b	**Muḥyī**	Yine yā Rab yeñilendi yüregimiñ yāresi ʿĀşıḳıñ derdine dermān ruʾyetiñdir çāresi	**Muḥyī** tevḥīd etmeyen ʿāşıḳ değildir ḥüsnüne Māniʿ olmuşdur Ḫüdā'nıñ vaṣlına emmāresi	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	İştibī	ʿAceb şems-i ḥaḳīḳāt kim dü güne olmuş aña ẕerrāt* ʿAceb yüzdür anıñ yüzü ki ādemdir aña mirʾāt	Saña hergiz ḫaber olmaz ṣafā-yı ruʾyet-i Ḥaḳḳ'dan Murādıñ ise **İştibī** seniñ ḥūrī ile cennāt*	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
		Mevlā'm seniñ ʿāşıḳlarıñ Devrān ederler Hū [i]le Yolundaki ṣādıḳlarıñ Cevelān ederler Hū [i]le	Ḫurşīde eyledip ẕerre Bedr-i tamāma [bir] lemʿa Deryāya ṣalıp [da] ḳaṭre ʿUmmān ederler Hū [i]le	Koşma 7	8'li Hece Vezni
61a	**Cemālī**	Benim ile tā ezelden ʿahd-i peymān eylediñ Gözleyip ol ḫūb cemāliñ yaʿni nihān eylediñ	Ey **Cemālī** aġlamaḳdan gözlerim ḳan oldu bil Yeri gögü ʿarş-ı kursī cümle seyrān eylediñ	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	İştibī	Tā ezelden şöyle mest etmiş beni cām-ı elest Gelmişem bir bezme kim ḫumārı bilmem ḳandedir	Āteş-i ʿaşḳıla her dem ben yanarım **İştibī** Bu ʿacebdir kim yine ol nārı bilmem ḳandedir	Kıt'a 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Yūnus	Derdlüyem dermān elinden derdli olan añılar Düşmüşem ʿaşḳıñ oduna oda yanan añılar	Ey **Yūnus** sen ider [i]sen Ḥaḳ yolunda aç gözüñ Ol ḳıyāmet anu senden ehl-i ʿisyān añılar	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
61b	**Derviş ʿAbdu'llāh**	ʿAşḳ[ıñ] beni yaḳar Allāh eyledikçe Gözüm yaşı aḳar Allāh eyledikçe	Ey **Derviş ʿAbdu'llāh** yalıñız yanmaz ʿĀlemi yaḳar Allāh eyledikçe	Koşma 5	12'li Hece Vezni
	Derviş Himmet	Ne var derde düşdüm ise Göñül senden dermān ister Merkezimden şaşdım ise [Göñül senden dermān ister]	**Derviş Himmet** der her yārı Sende buldum dildārı Dil mülküne şehr-i yārı [Göñül senden dermān ister]	Koşma 4	8'li Hece Vezni

	Muḥyī	Eyā Allāh ebed göñlüm şerāb-ı lā-yezāl ister Ḥicābın yüzde sen keşf et cemāl-i bī-miṣāl ister	Naẓar etdim bu eşyāya göründü gözüme lā-şey Ḥaḳir ü ḥor olup cümle bu **Muḥyī** *Ẕül-celāl* ister	Gazel 7	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
62a	**Yūnus**	Seniñ ʿāşıḳlarıñ ḳılmaz naẓar Firdevs-i aʿlāya Ne ḥūrīden ḫaber söyler [ne] meyl eyler dil-ārāya	**Yūnus** gel gözüni yum [sen] cemāl-i māsiva'llāhdan Ki bunda göresiñ Ḥaḳḳ'ı ne lāzım vaʿd-i ferdāya	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Yūnus	Benim ol ʿaşḳ baḥrisi Denizler ḥayrān baña Deryā benim ḳaṭremdir ʿAşḳ oldu seyrān baña	**Yūnus** bu ḫalḳ içinde Eksiklidir Ḥaḳ bilir Dīvān olmuş çağırır Dervīşlik buhtān baña	Mani 5	7'li Hece Vezni
62b		Yā Rasūll'āh cemāliñ pertevi nūr-i Ḫüdā Ruḥlarıñ derd-i teri behcet-serāy-ı kibriyā	ʿAfv idip **Abdu'l-ḥayy**'iñ cürmün şefāʿat ḳıl aña Saña lāyıḳdır kerem bizden ḫaṭā senden ʿaṭā	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün /Fāʿilün
	Himmet	Göñül ʿaşkıñ ile pür yane geldi Şafādan sīneler ʿummāna döndü	Erenlerden erişdi bize **Himmet** Gedālar ḳalmayıp şāhāne döndü	Kıt'a 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun
	Himmet	Mest olduġum etmek ʿaceb ḫum-ḫāneye uġramışım ʿĀşıḳları mest eyleyen kāşaneye uġramışım	ʿAşḳ ehliniñ kermiyyeti artırdı dilde ḥāleti Ben daḥi bilmem **Himmetī** eyā neye uġramışım	Gazel 5	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün
63a	**Seyyīd Ḥüseyn**	Cürm ile ʿişyān ẓulmüyle ṭuġyān Cümleyi yeksān[i] ḳıldı yā Rab ʿAfv [i]le ġufrān luṭf ile iḥsān Dertlere dermān eyle sen yā Rab	**Seyyīd Ḥüseyn**'iñ hem ḥalvetīdir Niyāzı senden ʿavn-i nuṣretdir Dosta ferdā edip al himmetiñ Bizlere imdād eylesen yā Rab	Koşma 3	10'lu Hece Vezni
		Ol cihānıñ faḫriniñ sırrına ḳurbān olayım Ḫutbe-i *levlāk* ineñ şānına ḳurbān olayım *Ḳġbe ḳavseyni ev ednā'*sına ḳurbān olayım Ben anıñ ʿilm ile ʿirfānına ḳurbān olayım	Her ne deñlü enbiyā vü mürselīn kim geldiler Ümmeti olmaḳlığı Ḥaḳḳ'dan temennī ḳıldılar Evliyālar aña ḳul u [hem de] ḳurbān oldular	Murabba 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

			Ben anıñ ayaġınıñ ṭozuna ḳurbān olayım		
63b	**Vehhāb Ümmī**	Evliyādan sır ṣorana ṭoḳuz dürlü nişān gerek Evvel ḳapusu şerīʿat güneş gibi ʿāyān gerek	**Vehhāb Ümmī**'niñ tevḥīdi ḥāṭırına güç gelmesin Bu maʿnāyı fehm etmege ṣāfī nūrdān insān gerek	Divani 5	15'li Hece Vezni
		Zerre-i mihriñle olsun ḫāneii dil-rūşenā El-kerem ey nūr-i ʿālem pādişāh-ı enbiyā Āfitāb-ı feyż-i subḥāndan erişsün nev-żiyā El-kerem ey nūr-i ʿālem pādişāh-ı enbiyā	Yā Rasūll'āh şefāʿat ḳıl reşīde ol muʿīn Şefāʿat eyle ḥāline ey *raḥmeten li'l-ʿālemīn** Feyż-i iḥsānıñla olsun kām-yāb u kām-bīn El-kerem ey nūr-i ʿālem pādişāh-ı enbiyā	Murabba 2	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Naḳşī	Oldu gönlüm mülk ü ḫalvet-ḫāne-i sulṭān-ı ʿaşḳ Menzil-i meʾvā edenler ḳalbimi sulṭān-ı ʿaşḳ	Dāġ yaḳmış şerha çekmiş sīnesin çāk eylemiş Böyledir ʿālemde **Naḳşī** ḥal-i müştākān-ı ʿaşḳ	Gazel 4	Fġʿilātün / Fġʿilātün / Fġʿilātün / Fāʿilün
64a	**ʿAbdü'l-ḥay**	Müyesser et bize rāh-ı viṣāli Meded Allāh'ım [Allāh'ım] meded ey Görevüz şād olup nūr-i cemāli [Meded Allāh'ım Allāh'ım meded ey]	Erişdir bizi efʿāl-i ṣıfāta Hidāyet eyle hem tevḥīd-i ẕāta Ḳuluñ **ʿAbdü'l-ḥay'i** irgür ḥuyūta Meded Allāh'ım Allāh'ım meded [ey]	Şarkı 3	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
	Ġafūrī	Muḫbir-i ḳalbiñ edip pür açagör tevḥīd ile Cānıñı eyle muʿaṭṭar ʿanber-i tevḥīd ile	Ey **Ġafūrī** anda cāʾiz kim gele sulṭān-ı ʿaşḳ Dil serāyın ḳıl müzeyyen zīver-i tevḥīd ile	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	ʿAbdu'l-ḥayy	Yüz urdum ʿālī dergāha ʿİnāyet eyle sulṭānım Kesilmez meylimiz cāhe ʿİnāyet eyle sulṭānım	Bu **ʿAbdu'l-ḥayy** ḳuluñ pür bār Kemāl-i ʿacz eder iẓhār ʿİnāyet eyle sulṭānım (Günāhım ʿaffet Allāh'ım)	Koşma 4	8'li Hece Ölçüsü
64b	**Hüdāyī**	Benim maḳṣūdum ʿālemde degildir lākin illā Hū	**Hüdāyī [sen]** eger idrāk ederseñ fānī ʿālemde	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

		Bu benim derdime dermān bulunmaz lākin illā Hū	Bu sözüm sırrına kimse erişmez lākin illā Hū		
	Ḥilmī	Ḳalmışız deryā-yı ġaflet içre bī-tāb u tevān Yā İlāhī ḳıl nesīm-i feyż-i iḥsānıñ vezān Olmuşuz üftāde-i girdāb-ı ʿışyān el-amān [Yā İlāhī ḳıl nesim-i feyż-i iḥsānıñ vezān]	Mānīʿ u muʿṭī çü sensin ġayrıdan yoḳdur ricām Genc-i yād ur dil-i luṭfuñla beni ḳıl şād-kām Müstemendiñ **Ḥilmī**-i nā-şāda feyżindir mürām [Yā İlāhī ḳıl nesim-i feyż-i iḥsānıñ vezān]	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Emīnī	Gerçi ʿāşıḳlara ṣalā denildi Derdli olan gelsin dermānı buldum Āh ile vāh ile cevlān ederken Cānımız içinde cānān buldum	Emir eder ne ḫoşca bāzār imiş ʿĀşıḳlar seyir edip gezer imiş Cümleniñ maḳṣūdu ol dīdār imiş Ḥaḳḳ'a ḳarşı durān dīvānı buldum	Koşma 4	11'li Hece Vezni
65a	**Himmetī**	Ey gönül derdine dermān isteyen Derde dermān eyle ẕikru'llāh ile Viṣālin ʿıydına ḳurbān isteyen Cānı ḳurbān eyle ẕikru'llāh ile	**Himmetī** güş et seḥerde bülbüle Gör nice eyler dem-ā-dem ḫalḳasın Saña lāzım ise ger vuṣlāt gülü Sen de efġān eyle ẕikru'llāh ile	Şarkı 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Derviş Himmet	Sulṭān-ı kevneyn ḳabrinden ḳalḳacaḳ Diye żaʿīf ümmetlerim nice oldu Cebrā-il ḥażretin ḥāẕır görünce Der żaʿif ümmetlerim nice oldu	Enbiyā unuda cümle ümmeti Muḥammed diye ümmetī ümmetī İlāhī ayırma **Derviş Himmet'**i Der żaʿīf ümmetlerim nice oldu	Koşma 3	11'li Hece Vezni
65b		Dilber ġamzeñ oḳu içim ṭolu ḳan eyledi Şol siyah zülfüñ benim ʿaḳlım perīşān eyledi	Örtdü bu bāzār-ı keşret gözlerin ḫalḳıñ velī ʿĀrif olan cümle yüzden seni seyrān eyledi	Gazel 9	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Niyāzi	Bu ne ḥikmet bu ne ḳudret bu ne ṣanʿatdır görüñ Ẕerreyi kevn ḳaṭreyi ʿummān-ı deryā eyledi	Lāʿl-i cānān olalıdan ey **Niyāzi** eseriñ Sūz-ı ʿuşşāḳ[ıñ] içinde āb-ı ḥayvān eyledi	Kıt'a 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Niyāzi	Dost illeriniñ menzili ki ʿālī göründü Derdi dile dermān olan Elmalı göründü	Ḳāl ehliniñ aḥvālini terk eyle **Niyāzi** Şimden gerü ḥāl ehliniñ ahvāli göründü	Gazel 5	Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün

66a	**Sezāyī**	Nedir bu ḳaṭrelerde baḥr-ı ʿummān olduġuñ cāna Nedir bu derdlilere şems-i tābān olduġuñ cāna	Seni dersen **Sezāyī** nār-ı hicrle eyledim sūzān Nedir yine benimle her ān olduġuñ cāna*	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Ġafūrī	Ḥaḳḳ'a teslīm etmeden cān u dilin Cān gözüyle görmedi cānān ilin Ṣıdḳ ile bir kāmilin var ṭut elin Bulmaḳ istersen eger Mevlā yolın	Ḳo hevāyı ey göñül inṣāfa gel Tā-be-key bu ġaflet ü sehv ü ẕüllEy **Ġafūrī** oldı esrāra maḥall İrgüren vuṣlāt iline menzilin	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Derviş Himmet	Eger dostdan belli ḫaber ṣorarsañ Ḫaber versin saña seḥer yelleri Dost illeri ḳande deyu ararsan [Ḫaber versin saña seḥer yelleri]	**Derviş Himmet** kendin ḫayrān eylemiş Yaḳub ṣūret mülkün vīrān eylemiş Cānān illerini ṣeyrān eylemiş [Ḫaber versin saña seḥer yelleri]	Koşma 4	11'li Hece Vezni
66b	**Niyāzī**	Tende cānım cānda cānānımdır Allāh Hū diyen Dilde sırrım sırda sübḥānımdır Allāh Hū diyen	Her kişiye kendüden aḳreb olan dost zātıdır Ey **Niyāzī** dilde mihmānımdır Allāh Hū diyen	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Fetḥī	Ey Rabb-i raḥmān eylegil iḥsān Ḳalmasın vīrān bu dil-i nālān	**Fetḥī** miskīne göñlü ġamgīne Ḳalb-i derdine sen eyle dermān	Gazel 6	Müstefʿilün / Müstefʿilün
	Emnī	ʿAşḳ āteşine derdile sūzān olayım ben Pervāne-ṣıfat şevḳile biryān olayım ben	**Emnī** ederim cānı fedā yoluna ʿaşḳıñ Bir kerre hemān vāṣıl-ı cānān olayım ben	Gazel 4	Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün
		Ne ḥalvetde ne celvetde Ne keşretde ne vaḥdetde Ne ṭamuda ne cennetde Göñül eglenmez eglenmez		Müfred	8'li Hece Vezni
67a	**Nūrī**	Dār-ı ḥasretdir bu dünyā aġla dāʾim zārı zār Gözyaşıyla yarlıġar mücrimleri perverdigār	Yā İlāhī geçdi ʿömrü **Nūrī'**niñ ʿişyān ile Ḳalmadı artıḳ ricāsı luṭfunadır intiẓār	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	ʿĀşıḳī	Yā Rābbī bu ʿaşḳ [i]le Yandım baña imdād et Dün ü günü ʿaşḳ [i]le	Bu **ʿĀşıḳī**'niñ Mevlā Al elini ḳıl iḥyā Güyā ki olup deryā	Mani 4	7'li Hece Vezni

		Yandım baña imdād et	Yandım baña imdād et		
	Ḫalīlī	Bu bendeyi ʿaşḳ oduna yanmaġa ḳomazlar	Anıñ ki çerāġını uyandıra **Ḫalīlī** Erbāb-ı ḥüsn ṣanma uyanmaġa ḳomazlar		
67b	**Ḳul Yūnus**	Şerāb-ı ʿaşḳıñ mest etdi beni Mestāne oldum yanayım yine Terk edip ʿaḳlı bu cān u teni Dīvāne oldum yanayım yine	**Ḳul Yūnus** aydır söylemezem Ben bu ___ eylemezem Dīvāne gönlümü añlamazım Vaṭan-ı aṣla döneyim yine	Koşma 4	10'lu Hece Vezni
	Ḥilmī	Ḥaḳḳ'ıñ cemālin gözleyen Hū demesün yāne desün Ẕevḳ-i viṣālin özleyen Hū demesün yāne desün	Ol ki ola ʿaşḳ āşinā İstese ḫoş ṣavt-ı nevā İnṣāf edelim **Ḥilmiyā** Hū demesün yāne desün	Koşma 4	8'li Hece Vezn
	Şemsī	Derdiñ ne behey ʿāşıḳ bī-çāre nedeñ olduñ Bir yerde ḳarārıñ yoḳ āvāre nedeñ olduñ	Pāmāl-i miḥnetsin yoḳdur başıña çāreñ Çoḳ bu ḳadar ey **Şemsī** bī-çāre nedeñ olduñ	Gazel 4	Mefʿūlü / Mefāʿīlün /Mefʿūlü / Mefāʿīlün
68a	**Himmet**	Bugün ʿaşḳ oduna yanmış Cemālu'llāh'a ʿāşıḳlar Şerāb-ı ʿaşḳ ile ḳanmış Cemālu'llāh'a ʿāşıḳlar	Gelenler terk-sivā etsin Rāh-ı ʿaşḳı güzel etsin Bize **Himmet** naẓar etsin Cemālu'llāh'a ʿāşıḳlar	Şarkı 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Mıṣrī	Derd-i Ḥaḳḳ'a ṭālib ol Dermāna erem derseñ Miḥnetlere rāġıb ol Āsāna erem derseñ	Terk et ḳuru ġavġāyı Hem ʿucb ile riyāyı **Mıṣrī** ḳo bu sevdāyı Sulṭāna erem derseñ	Mani 4	7'li Hece Vezni
	Ṭālib	Yandım kül oldum ʿAşḳ meydānında Ḳoḳar gül oldum ʿAşḳ meydānında	**Ṭālib** ḳul ḫayrān Olmuşum nālān ʿAşḳıñla sūzān ʿAşḳ meydānında	Koşma 5	5'li Hece Vezni
68b	**ʿAbdurraḥīm-i Tırsī**	Eyā gönül n'oldu saña ʿAceb ne derde uġradıñ Durmaz aḳar gözüm yaşı Ṭūfān-ı Nūh'a m'uġradıñ	**ʿAbdurraḥīm-i Tırsī** sen Yürür [i]ken saġ u esen Cānlar alıp başlar kesen Heybet-i şāha m'uġradıñ	Koşma 5	8'li Hece Ölçüsü

		Bir gün ey dil ki ola ḳurula dīvān-ı ḳażā Ola bi'l-cümle berāber fuḳarā vü ümerā	Kimisi lāyıḳ-ı cennet ola şād u ḥurrem Kime emr oluna nār-ı ḳaʿr taḥt-ı şerā*	Gazel 4	Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün
	Himmet	Naẓarıñ pāk ise aldın naẓarı Ḳıl ḥulūṣuñ yoġ ise ḳıl ḥaddini Vuṣlāt-ı yāri sen de ister iseñ Ne getürdüñ yā aña mā-ḥażarı	Gelünüz yāre cānımız verelim Çoḳ verildi bu günde cān naẓarı **Himmet** az göre pīrleriñ naẓarı Nice biñ cān deger bir er naẓarı	Koşma 2	11'li Hece Vezni
	ʿAbdu'llāh	Nice bir aġlayım aġyāre ḳarşı Baña luṭf et meded anlara ḳarşı	N'olur **ʿAbdu'llāh** etse çalış iẓhār Görünür zerreler gül-zāra ḳarşı	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun
69a	**Himmet**	Sivādan ḳalbiñi pāk et Göñül mirʾāt-i Raḥmān'dır Ṣafādan sīneyi çāk et Göñül mirʾāt-i Raḥmān'dır	Gel ey **Himmet** şikār eyle Göñülden özge kār eyle Bu sırrı āşīkār eyle Göñül mirʾāt-i Raḥmān'dır	Şarkı 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Himmet	Biz ol ʿuşşāḳ-ı bī-bākız Bize Bayramīler dirler Reh-i ʿaşḳ içre çālākız Bize Bayramīler dirler	Nişīn-i kisvet-i vaḥdet Bize olur çünkü vuşlat Bize merdān-ı Ḥaḳḳ **Himmet** Bize Bayramīler dirler	Şarkı 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
		Göñül olsun ẕevāllerle muṭayyeb Bizi luṭfuñla mesrūr eyle Yā Rāb İki ʿālemde luṭfuñdur çü maṭlab [Bizi luṭfuñla mesrūr eyle Yā Rāb]	Dili vecḥ-i giriftār-ı hevādır Velī dāʾim ṭaleb-kār-ı rehādır Ḳuluñ kārı temennā-yı ʿaṭādır [Bizi luṭfuñla mesrūr eyle Yā Rāb]	Murabba 3	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
69b	**Ġafūrī**	Eden rāh-ı muḥabbetde baña bu Gül-i gül-zār-ı vuṣlatdan alır bū Göñül olsun o gülşende aḳar ṣu Diyelim ʿaşḳile Allāh Hū yā Hū	Eden cām-ı viṣāle yāri kim nūş Odum eyler sivāyı hep ferāmūş **Ġafūrī** eylesin baḥr-i ṣafā cūş Diyelim ʿaşḳile Allāh Hū yā Hū	Murabba 3	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
	Derv̄iş Himmet	Eger ermek dileriseñ ol yāre Seḥerlerde uyan ġafletden uyan Bülbül gibi ʿāşıḳ olsañ güllere [Seḥerlerde uyan ġafletden uyan]	**Derv̄iş Himmet** sen de varmaḳ dilersen Sırr-ı *ev ednā*'ya ermek dilerseñ Dostuñ cemāliñ görmek dilerseñ Seḥerlerde uyan ġafletden uyan	Koşma 3	11'li Hece Vezni
	Derv̄iş Mūsā	Bir ismi Muṣṭafā bir ismi Aḥmed Allāhümme ṣallī ʿalā Muḥammed Rūz-i maḥşerde bize ede meded Allāhümme ṣallī ʿalā Muḥammed	**Derv̄iş Mūsā** ḥalāṣ eyle niyetiñ Emrine imtisāl eyle ḥażretiñ İşte budur doġru yolu cennetin Allāhümme ṣallī ʿalā Muḥammed	Koşma 4	11'li Hece Vezni

	Himmet	Şol baḥrem ḳaynadım ṭaşdım Mevc uruben ḥaddin aşdım Diyār-ı ġurbete düşdüm [Yine senden olur meded Allāh'ım]	İlāhī vādī-i ḥayretde ḳaldım Ki zīr-i lücce-i ʿisyāna daldım Vücūd-i **Himmet**'i ʿummāna ṣaldım Yine senden olur meded Allāh'ım	Murabba 2	
70a	**Mūsā**	ʿĀlem-ārāy buldum [ol] ʿālem-ārā menem Mālīk-i kevn [ü] mekānım tāc ile dārā menem	Ger bugün ʿİsī-dem-i nuṭḳ-i cihān-ı ʿālemim Mürdeler iḥyā eder gel cānıla cānā menem	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Selāmī	Bir naẓār ḳılsañ ʿacebdir şu fenānıñ ḥāline Hīç görünmez raḥāt-ı raġbet nedir mā-iline	Ey **Selāmī** özüñü bil cürmüñü defʿ ede Ḥaḳḳ Ḳulluġuñ bildiñse saʿy et rūz u şeb eẕkārına	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Rūşenī	Der idim gül yüzüne olsa gülüñ gözü ḳaşı Yā benefşe ḳoḥulu ḥaṭṭ ḳaddi serv-veşī	**Rūşenī** zülf-ü ruḫuñ yādına ṭan mı oḳusa Sūre-i *Nūr* u *Duḫān külle ġadātin ve ʿaşiyy*	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Ḫalāṣ olunmayıp nefsiñ elinden Yine senden olur meded Allāh'ım Cüdā ḳıldı meni vaḥdet ilinden Yine senden olur meded Allāh'ım	Ḳomaz nefsim edem emriñi icrā Tebāh etdi bu deñlü ʿömre ḥayfā Nice olur ḥālimiz yā Rabb ferdā Yine senden olur meded Allāh'ım	Murabba 2	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun
70b	**Himmet**	Göñül ʿaşḳıñ ile büryāna döndü Ṣafādan sīneler ʿummāna döndü	Erenlerden erişdi bize **Himmet** Gedālar ḳalmayıp şāhane döndü	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun
	ʿAdlī	Açıldı şevḳile meydān ḳanı merdāneler gelsün Ḳarışdı āteş-i tevḥīd yanan pervāneler gelsün	Diyār-ı nefse **ʿAdlī[yā]** ġazāya ḥāẓır olmuşdur ʿAdüv-küşler dilāverler ya dürr ü merdāneler gelsün	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Eşrefoġlu Rūmī	Şular kim dost elinden içdi cāmı Olar bilmedi hergiz ḥāṣ u ʿāmmı	Oları **Eşrefoġlu Rūmī**'ye ṣor Buları göstere saña müdāmī	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun
71a	**Dervīş Yūnus**	Çalab nūrdan yaratmış Cġnını Muḥammed'iñ ʿĀleme raḥmet ṣaçmış Adını Muḥammed'iñ	**Dervīş Yūnus** ʿāşıḳdır Bī-çāredir miskīndir Her kim yemez maḥrūmdur Ḫıvānını Muḥammed'iñ	Mani 5	7'li Hece Vezni

	Niyāzī	ʿĀriflere esrār-ı Ḫüdā'dan ḫaberim var ʿĀşıḳlara dīldār-ı ṣafādan ḫaberim var	Ādem'de bulup vaṣf-ı ilāhīyi **Niyāzī** Ol mecmaʿ-i evṣāf-ı ʿamādan ḫaberim var	Gazel 4	Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün
		İlāhī cānımıñ cānı Hū Mevlā'm Hū dāʾim Hū Hū Şefāʿat yā Rasūla'llāh Hū Mevlā'm Hū dāʾim Hū Hū	Eşigiñe yüzüm sürem Hū Mevlā'm Hū dāʾim Hū Hū Münevver ḳabriñi görem Hū Mevlā'm Hū dāʾim Hū Hū	Koşma 3	8'li Hece Vezni
71b	**Naṣūḥī**	Meclis-i ʿirfāna gel ey ʿāşıḳ-ı güftār-ı Hū Merd olup meydāna gel ey ṣādıḳ-ı esrār-ı Hū	Ey **Naṣūḥī** ʿandelīb-i bāġ-ı vaḥdetdir yeriñ Kāşif-i esrār u hikmet mesned-i eṭvār-ı Hū	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Derwīş Himmet	Eger ermek diler [i]señ ol yāre Seḥerlerde uyan ġafletden uyan Bülbül gibi ʿāşıḳ iseñ gül-zāra Seḥerlerde uyan ġafletden uyan	**Derwīş Himmet** sen de varmaḳ dilerseñ Sırr-ı *ev-ednā*'ya ermek dilerseñ Dostuñ cemālini görmek dilerseñ Seḥerlerde uyān ġafletden uyan	Koşma 4	11'li Hece Vezni
	Derwīş Yūnus	Cānım ḳurbān olsun seniñ yoluña Adı güzel kendi güzel Muḥammed (Aḥmed) Ḥaḳḳ lisān eylesün dilüme* İsmi güzel resmī güzel cān Aḥmed	Sen ḥaḳ peyġambersiñ şeksiz gümānsız Saña inanmayan gider īmānsız **Derwīş Yūnus** neyler dünyāyı sensiz [İsmi güzel resmī güzel Muḥammed]	Koşma 4	11'li Hece Vezni
72a	**Nālī**	Ḳudūmuñ ʿillet-i cān-ı cihāndır yā Rasūla'llāh Vücūduñ bāʿiṣ-i emn ü emāndır yā Rasūla'llāh	Ḳuluñ **Nālī** tehī-dest geldi dergāha siyeh-rū[dur] Saña īmānı ancaḳ armaġāndır yā Rasūla'llāh	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Muḥyī	Bilmeyen cān-ı Yūsuf Kenʿān'ı bilmez ḳandedir Öz vücūdu mihriniñ sulṭānı bilmez ḳandedir	Cān ḳulaġıyla işit **Muḥyī** Muḥammed nuṭḳudur Kendi özün bilmeyen Raḥmān'ı bilmez ḳandedir	Gazel 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ġafūrī	Ẓiyā ver ḳalbe nūr-i ṭāʾatıñdan Beḥer-yāb et Cenāb-ı ḥażretiñden Kerem eyle ayırma ḫidmetiñden Bizi reddetme sulṭānım ḳapuñdan	**Ġafūrī** yandı nār-ı firḳatiñle Ḫayāt-ı tāze bulsun vuṣlatıñla Ezelden āşināyız ḥażretiñle ḥażretiñle [Bizi reddetme sulṭānım ḳapuñdan]	Murabba 3	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun

	Derv̄iş ʿAbdu'l-ʿAzīz	Cürmün bilip gelen kişi Durmaz aḳar göz-i yaşı Gece gündüz endīşesi Mevlā'm cemāliñ cemāliñ	Bu **Derv̄iş ʿAbdu'l-ʿAzīz**'i Ḳıl dertlilerin ṭabībi Şefāʿatçi ḳıl Ḥabībi Mevlā'm cemāliñ cemāliñ	Semai 3	8'li Hece Vezni
72b	**Şemsī**	Derd-i ʿaşḳa düşmeyen dermāna olmaz āşīnā Cevre maḥrem olmayan iḥsāna olmaz āşīnā	**Şemsiyā** şemʿ-i rūḥu cānāna yaḳ her varıñı Bāl ü perrin şaḳlayan pervāne olmaz āşīnā	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Dil ḫānesi mirʾāt-i Ḥū sırr-ı Cemālu'llāhı gör Maḳṣūd olan keşf ise baḳ seyr-i Cemālu'llāhı gör	Cümle bilir sensin ʿayān ancaḳ cemāliñdir nihān	Gazel 4	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün
	Ẕākīrī	Yā Rabbī maḥşer gününde Ne yüz [i]le varayım ben Dostum Muḥammed yüzüne Ne veçh ile göreyim ben	**Ẕākīrī**'niñ güm-rāhına Sen hidāyet ḳıl rāhına Gece gündüz dergāhına Ḳara yüzüm süreyim ben	Semai 4	8'li Hece Vezni
73a	**Niyāzī**	Ey Allāh'ım seni görmek ne güzeldir ne güzel[dir] Yolunda cān u baş vermek ne güzeldir ne güzel[dir]	Bu **Niyāzī** yāri bulmaḳ yanıña eglenüp ḳalmaḳ Varıp bir ile bir olmaḳ ne güzeldir ne güzel[dir]	Gazel 5	Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün
	Seyyid	Nūş edip ʿaşḳımı sekrān olup merdāne gel Cān u başı terk edip ger merd iseñ merdāne gel	**Seyyidā** ermek dilerseñ vaṣl-ı yāre her nefes Dem-be-dem ʿaşḳ ile yārin şemʿine pervāne gel	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Ḥaḳḳ'ıñ cemālin görenler Hū demesiñ yā ne desin Ẕevḳ-viṣālin özleyen[ler] [Hū demesiñ yā ne desin]	Kim ola ʿaşḳa āşinā İşitse ḫoş ṣavt-ı nevā ..... [Hū demesiñ yā ne desin]	Semai 4	8'li Hece Vezni
73b	**Derv̄iş Himmet**	Ne var derde düştüm ise Göñül senden dermān ister Merkezimden şaştım ise Göñül senden dermān ister	**Derv̄iş Himmet** eder bārı Bende bulaydım dil-dārı Dil mülküne şehr-i yārı Göñül senden dermān ister	Koşma 4	8'li Hece Vezni

	Mıṣrī	Esmā-i ilāhiyyede bī-ḥad hünerim var Her demde semavāt-ı ḥurūfa seferim var	Bunuñla bir oldu dem-i ʿİsā ile **Mıṣrī** Göñlüme daḫi ne gelürüm ne giderim var	Gazel 4	Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün
	Nūriyā	Ey göñül dillerdesin efsāne olduñ bilmediñ Baş[ı] açıḳ esrik [ü] dīvāne olduñ bilmedin	**Nūriyā** ermez iseñ yāriñ viṣāl-i sırrına Ṭutalım ʿilm ile sen bir dāne olduñ bilmediñ	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
74a	**Niyāzī**	Pādişāhā ʿaşḳıñı hem-ḫāne ḳıl Māsivā-yı ʿaşḳıña bī-gāne ḳıl	Cezbe-i feyziñ şerābın doldurup Bu **Niyāzī** bendeñi mey-ḫāne ḳıl	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Yūnus	Arayı arayı bulsam izini İziniñ ṭozuna sürsem yüzümü Ḥaḳ naṣīb eylese görsem yüzünü Yā Muḥammed cānım ārzūlar seni	**Yūnus** medḥin eder seni dillerde Dillerde dillerde hem göñüllerde Arayı arayı ġurbet iller[in]de Yā Muḥammed cānım ārzūlar seni	Koşma 5	11'li Hece Vezni
	Derviş Aḥmed	Geçeyim cān ile tenden beni ʿaşḳıñla şeydā ḳıl Ḫaber-dār olayım serden beni ʿaşḳıñla şeydā ḳıl	Semāʿ-ı vecd-i ḥāl ile bu **Derviş Aḥmed**'e yā Rab Girince ḫalḳa-i ẕikre beni ʿaşḳıñla şeydā ḳıl	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
74b	**Mıṣrī**	Sevdim seni hep varım yaġmadır alan alsın (Allāh'a) Gördüm seni efkārım yaġmadır alan alsın	**Mıṣrī**'ye vücūb imkān bir oldu ḳamu āʿyān Ṭāʿat ile eẕkārım yaġmadır alan alsın	Gazel 7	Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün
		İlāhi derd-i ehl-i ʿaşḳa dermān et viṣāliñle Sevindir āteş-i hicri ola ṣāfā ẕülāliñle	.... Derūn-i ḳalb-i isminde maḳām eden cemāliñdir	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Mısrī	İki ḳāşın arasında çekti ḫaṭṭ-ı istivā Alleme'l-esmāyı taʿlīm etdi ol ḫaṭdan Ḫüdā	Ḳande bulur Ḥaḳḳ'ı inkār eyleyen bu **Mısrī**'yi Zāhir olmuşken yüzünde nūr-i zāt-ı kibriyā	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
75a	**Fetḥī**	Ey Rabbe'r-raḥmān Eylegil iḥsān Ḳalmasın vīrān Bu dil-i nālān	**Fetḥī** miskīne Göñlü ġamına Ḳalb-i derdine Eyle-gil dermān	Koşma 4	5'li Hece Vezni

	Naẓmī	Cehl ü ġaflet bu baṭālet nefs-i nādānıñdadır ʿİlm ü ḥikmet ẕevḳ-i ṭāʿat şevḳ-i Ḥaḳ cānıñdadır	Pādişāh-güster-meʿānī oluriseñ **Naẓmiyā** Hep melekler ins ü cin ḫidmetde dīvānıñdadır	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Mışrī	Āşīnā-yı ʿaşḳ olandan āh u zār eksik degil Keştī-i baḥre dem-ā-dem rūzigār eksik degil	Şemʿ-i ʿaşḳa **Mışriyā** yandır özüñ yoġ ol müdām ʿĀşıḳıñ her yoḳluġuñ üstünde vār eksik degil	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
75b	**Ḫayālī**	Hevā ṣaḥrāsı içinde dün ü gün Yürürüm gāhi ʿāḳıl gāhi Mecnūn Naẓar ḳılmaz [i]se ol ferd-i bīçün Baña *veyl ü feveyyül sümme veyl*	Oluben sīne girince **Ḫayālī** Dilimiñ ḳalmaya ẕerre mecāli Bulunursam ʿamelden şöyle ḫālī [Baña *veyl ü feveyyül sümme veyl*]	Koşma 3	11'li Hece Vezni
	ʿAbdu'l-ḥayy	Ey gözüm cehd eyle varma ġaflete vaḳt-i seḥer Her ki bī-dār oldu erdi devlete vaḳt-i seḥer	Ṭālib iseñ vuṣlata ermege **ʿAbdu'l-ḥayy** faḳīr Ḳıl taẓarruʿ varma bir dem ġaflete vaḳt-i seḥer	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Muḥyī	ʿArż et cemāliñ göreyim Ey māh-ı tābān Muṣṭafā Refʿ et niḳāb-ı rūyuñu Şems-i dıraḫtān Muṣṭafā	Medh eylemek seni muḥāl Meddāḥıñ olan ẕü'l-celāl **Muḥyī** ḳuluna ḳıl viṣāl Ey Ḥaḳḳ'a mihmān Muṣṭafā	İlahi 4	8'li Hece Vezni
76a	**ʿĀşıḳ Şuhudī**	Ser-firāz-ı evliyādır Ḥacı Bayrām-ı Velī Pişvā-yı etḳıyādır Ḥacı Bayrām-ı Velī	Faḫr eder medḥi ile **ʿĀşıḳ Şuhudī** pür ḳuṣur Rāh-ı vaṣla reh-numādır Ḥacı Bayrām-ı Velī	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Medḥī	Pertev-i şems-i vefādır Ḥacı Bayrām-ı Velī Rehber-i semt-i Ḫüdā'dır Ḥacı Bayrām-ı Velī	Ṣıdḳ ile **Medḥī** derinden rūyiñi döndürme kim Vāṣıl-ı nūrü'l-ḳıyāmdır Ḥacı Bayrām-ı Velī	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
77a	**Mışrī**	Sen seni bilmek[dir] ancaḳ peyrev ülfetten ġaraẓ Noḳṭa[yı] fehm eylemektir ʿilm-i ḥikmetden ġaraẓ	Kendini bilen erermiş bir tükenmez devlete *Faḳr u faḫrī*dir bu **Mışrī** bil o devletden ġaraẓ	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

	Seyfullāh	Bu ʿaşḳ bir baḥr-i ʿummāndır Buna ḥadd ü kenār olmaz Delīlim sırr-ı Ḳurʾān'dır Bunu bilende ʿār olmaz	**Seyfullāh** sözde mestdir* Şeyḫinden aldığı destdir* Dīvāneye ḳalem nīstdir Ne söylese ḳınar olmaz	Şarkı 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
		Āteş-i ʿaşḳına baġrım yaḳdığım Pīrimizdir sulṭān şeyḫ ʿAbdu'l-kādir Gece gündüz himmetine baḳdığım [Pīrimizdir sulṭān şeyḫ ʿAbdu'l-kādir]	Bütün ʿālem içre o ḳuvvet verdi Bir naẓarı ḳomaz göñülde derdi ʿĀşıḳa sır andan himmete erdi [Pīrimizdir sulṭān şeyḫ ʿAbdu'l-kādir]	Koşma 3	11'li Hece Vezni
77b	**Niyāzī**	Ẕāhidā ṣūret gözetme içerü gel cāna baḳ Vech üzere gör ne yazmış defter-i raḥmāna baḳ	ʿĀlem anıñ ḥüsnünüñ şerḥinden olmuş bu kitāb Metniñ isterseñ **Niyāzī** [ṣūret-i] insāna baḳ	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Mışrī	Derd-i Ḥaḳḳ'a ol ṭālib Dermāna erem derseñ Miḥnetlere ol rāġıb Āsāna erem derseñ	Terk et ḳuru ġavġāyı Hem ʿucb ile riyāyı **Mışrī** ḳo bu sevdāyı Sübhān'a erem dersen	Mani 5	7'li Hece Vezni
	Derviş Yūnus	Cānım ḳurbān olsun seniñ yoluna Adı güzel kendi güzel Muḥammed (Aḥmed) Ḥaḳḳ āsān eylesün [seni] dilime İsmi güzel resmi güzel cān Aḥmed	**Derviş Yūnus** n'eyler dünyāyı sensiz Sen ṣon peyġambersiñ şeksiz gümānsız Saña inanmayan gider īmānsız İsmi güzel resmi güzel cān Aḥmed	Koşma 3	11'li Hece Vezni
78a		Bülbül ü gülşende gül-istānım Aḥmed'dir benim ʿAşḳ ile vaḳt-i seḥer eġānım Aḥmed'dir benim İntiẓārım mı cemāliñ göriüñe ṣubḥ u mesā Derdime dermān olan dermānım Aḥmed'dir benim	Bir günah-kār ümmetim men fırāḳ-ı Muṣṭafā* Ol saʿādet bābıdır her-dem [odur] dār-ı şifā Maʿden-i faẓl u kerem baḥr-ı ʿaṭā ehl-i vefā *Ṣādıḳ'ul vaʿdü'l-emīn* sulṭānım Aḥmed'dir benim	Şarkı 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	ʿAbdullāḥ	Ey saʿādet nūrunuñ sulṭānı ḥaylī mürselin Umārım senden şefāʿat yā Rasūla'llāh meded	Aḥmed-i Maḥmūd olupdur ism-i pākiñ ey Ḥabīb Maẓhar-ı luṭf-u Ḫüdāsın dertlere sensin ṭabīb	Şarkı 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

		Dedi şānıñda seniñ *levlāk*-i Rabbel ʿālemīn Umārım senden şefāʿat yā Rasūla'llāh meded	Ḳoma **ʿAbdullāḥ** faḳīri ey kerem-kānı ġarīb Umārım senden şefāʿat yā Rasūlallāh meded		
	Hüdāyī	Aġlamaḳ göründü göñül Aġlayalım seniñ [i]le İklimiñ göründü göñül Añlayalım seniñ [i]le	ʿAşḳıñ oldum āşikāre Ḳıldı **Hüdāyī**'i senge Tā erince derde çāre Aġlayalım seniñ [i]le	Koşma 5	8'li Hece Vezni
78b	**Niyāzī**	Gözlerini n'oldu bī-dār eylediñ Āh u efġānı saña yār eylediñ ʿAşḳ oduyla içiñi nār eylediñ N'oldu bülbül işiñi zār eylediñ Ne sebebden ʿazm-i gül-zār eylediñ	Bu nice ḥasret bu cānıñ ne sezer Firḳatiñ günden güne artıp gider Luṭf edip ver gel **Niyāzī**'ye ḫaber N'oldu bülbül işiñi zār eylediñ Ne sebebden ʿazm-i gül-zār eylediñ	Muhammes Şarkı 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Dervīş Yūnus	Nice bir besleyesin sen bu ḳadd ü ḳāmeti Düşdü dünyā ẕevḳine unutdum ḳıyāmeti	**Dervīş Yūnus** sen daḫi gerçeklerden olagör Gerçek erenler ekṣer-i cümleniñ ziyāreti	Divani 7	14'lü Hece Vezni
79a	**Himmet**	Nār-ı ʿaşḳa yanmayanlar nūr-i raḥmān bulmadı Merāġından geçmeyenler sırr-ı sübḥān bulmadı	Ehl-i Ḥaḳḳ'ı münkir iken aña **Himmet** n'eylesün Şirki sürmeyen aradan kāmil īmān bulmadı	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ġafūrī	Ḥaḳḳ'a teslīm etmeyen cān u dilin Cān gözüyle görmedi cānān ilin Ṣıdḳ ile bir kāmilin var ṭut elin Bulmaḳ isterseñ eger Mevlā yolun	Ḳo hevāyı ey göñül inṣafā gel Nice bir bu ġaflet-i sehv ü ẕilel Ey **Ġafūrī** oldu esrāra maḥal İrgürür vuṣlat iline menzilin	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
79b	**Eşrefoġlu Rūmī**	Ey göñül var kim bu dertden sen ḫaber-dār olmadıñ Anıñ [i]çündür bu yolda sen çeker-dār olmadıñ	**Eşrefoġlu Rūmī**'ye yol-dāş oluben ey göñül [Geçüben] aṣṣ-ı ziyāndan dosta gider olmadıñ	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	ʿĀşıḳ Yūnus	Urūm'dan [hem] Ṣġm'dan ʿāşıḳ olduġı Yemen illerinde Veysel Ḳarānī	**ʿĀşıḳ Yūnus** eydür ben daḫi varsam Dostuñ mübārek cemālini görsem	Koşma 8	11'li Hece Vezni

		Allāh'ıñ ḥabībi dostum dedigi [Yemen illerinde Veysel Ḳarānī]	Ayaġı ṭozuna yüzümü sürsem [Yemen illerinde Veysel Ḳarānī]		
	Derviş Himmet	ʿAceb añlar mısıñ niye geldigiñ Aġla hey gözlerim nice gülersiñ Bu ġaflet içinde nedir güldügüñ [Aġla hey gözlerim nice gülersin]	**Derviş Himmet** ḳanı derd ile āhıñ Gözyaşıyla yarlıġanır günāhıñ Gördüm derseñ cemālini Allāh'ıñ [Aġla hey gözlerim nice gülersin]	Koşma 3	11'li Hece Vezni
80a	**Rūşenī**	Bī-vücūdem ʿaşḳ odu bilsem benim nem yandırır Yanuben küllī kül oldum pes daḫi nem yandırır	**Rūşenī** ʿaşḳına yanmaz bir çekerdir Gülşenī ʿAşḳ odu pervāne gibi anı her dem yandırır	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
80b	**Nūrī**	Göñül senden peyām-ı yār özler Ḫaber ver ey ṣabā dost illerinden Uyumaz her seḥer yolları gözler [Ḫaber ver ey ṣabā dost illerinden]	Naẓar ḳıl **Nūrī**'ye ehl-i naẓarsın Anıñ derd-i derūnuñ sehm edersin Firāḳıñ āteş-i dilden kesersin [Ḫaber ver ey ṣabā dost illerinden]	Şarkı 3	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
	Meftūnī	Allāh u Rabb-i *lā-yezāl* Yā Vāḥid ü *yā ẕü'l-Celāl* Ey pādişāh-ı bī-zevāl *Yessirlenā ḫayre'l-umūr*	**Meftūnī** ʿaṣīdir ġarīb Luṭfuñdan etme [sen] ġarīb *Yā bāḳī el-ḥubbu'l-mecīd* [*Yessirlenā ḫayre'l- umūr*]	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Himmet	Ḫalaṣ olmayıp [ol] nefsiñ elinden Yine senden olur meded İlāh'ım Cüdā ḳıldı meni vaḥdet ilinden [Yine senden olur meded] İlāh'ım	İlāhī vādī-i ḫayrette ḳaldım Ki zīrā lücce-i ʿışyāna daldım Vücūd-u **Himmetā** ʿummāna ṣāldım [Yine senden olur meded] İlāh'ım	Şarkı 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
		Dergeh-i Ḥaḳḳ'a yüzüñ sür pür-devām Bāb-ı ḥizmetde muḳīm ol ṣubḥ u şam …..... ….....	Rāh-ı Ḥaḳḳ'da eylediler terk-i sivā* ʿĀlem-i keṣrette ḳalma ḳıl güzār …..... ….....	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Niyāzī	Her kimiñ kim derd-i Ḥaḳḳ'dan yüreginde olsa daġ ʿĀḳıbet dermāna erip cān-ı göñlü ola ṣāġ	Cān u göñlüñ şād olup her ġuṣṣādan āzād ola Bir ola dā'im **Niyāzī** gözüne yaḳın ʿırāġ	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Göñülde cilve-ger naḳş-ı ḫayāliñ yā Rasūla'llāh	Umār her dem Cenāb-ı Ḥażretiñden zehī __?	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

81a		Enīsim rūz u şeb fikr-i muḫāliñ yā Rasūla'llāh	Temāşa-yı cemāl-i bā-kemāliñ yā Rasūlallāh		
	Ḥüdāyī	Ḳuldan saña lāyıḳ n'ola ʿĀşıḳ seni ḳande bula Meger senden iḥsān ola Yā Rabbenā Yā Rabbenā Senden kerem senden ʿaṭā	Ḳoma **Ḥüdāyī**'yi ġarib Vaṣlıñ aña eyle naṣīb *Yessīr merāmi Yā mücīb* [Yā Rabbenā Yā Rabbenā] [Senden kerem senden ʿaṭā]	Koşma 4	8'li Hece Vezni
81b	**Himmet**	Göñül ʿaşḳıñ ile büryāna döndü Ṣafādan sīneler ʿummāna döndü	Erenlerden erişdi bize **Himmet** Gedālar ḳalmayıp şāhane döndü	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun
	Naşūḥī	Viṣāliñle edip iġrād u ikrām Tecellī et meded yā Ḫayy-yı Ġufrān Niḳābıñ refʿ ile et bize inʿām [Tecellī et meded yā Ḫayy-yı Ġufrān]	**Naşūḥī** derdmendiñ yandı yā Rab Gözü giryān özü püryān oldu hep Tesellī et aña yā Rab bilā-reyb [Tecellī et meded yā Ḫayy-yı Ġufrān]	Koşma 4	11'li Hece Vezni
82a	**ʿĀşıḳ Yūnus**	Göster cemāliñ şemʿini yansın oda pervāneler Mürvet degil mi ʿāşıḳa şemʿiñe ḳarşu yāneler	**ʿĀşıḳ Yūnus** eydür cānım [ḳurbān] olundu cānāna ʿAşḳ baḥrine ṭaldım çıḳardım [inci vü] dürdāneler	Gazel 5	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün
	Mışrī	Ben ol dürr-i meʿāniyem ki ṣıġmam heft deryāya Ben ol genc-i nihāniyem ʿayān eyler beni māye Ben ol nūr-i cihān-bānım ki sāyem ḫuff eder aya Ben ol ʿarş mübtelāsıyım ki Ḫıżır oldu baña dāye	Bu esrār-nümānımı ʿayān etmekdurur kārım Bugün ʿizzet-i cemāl ede baña luṭf ile ol yādım Bu yolda cān fedā etdi bu **Mışrī** terk edip vārım [Ben ol ʿarş mübtelāsıyım ki Ḫıżır oldu baña dāye]	Murabba 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
82b	**Ümmī Sinān**	Ḫaber ṣoran baña dostdan anı bī-ʿaḳl u cān buldum Terk eyledüm ʿaḳl u cānı yer içinde ʿayān buldum	Erecek ẕāt-ı muṭlaḳda hemān dost olmuş [i]dim ben Çü geldim ʿālem-i mülke yine **Ümmī Sinān** buldum	Gazel 9	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Hüdāyī	Luṭfeyleyip bir kez naẓar Eyler [i]se ger sulṭānım Kürsī degil ʿarşdan daḫi	Eyle **Hüdāyī'**ye ʿaṭā Cān şemʿine ere nidā Derdin veren Ḳadīr Ḫüdā	Koşma 5	8'li Hece Ölçüsü

		Ālī olur ʿünvānımız	Bir gün vere dermānımız		
83a	**Hüdāyī**	Baġışlagil ḳullarınıñ günāhın Ey Allāh'ım el senindir ḳul senin Raḥmeylegil işidip āh u vāhın [Ey Allāh'ım el senindir ḳul senin]	**Hüdāyī**'nin her günāhın baġışla Ol kemlik etdiyse sen eylik eyle İḥsān eyle lākin etme ṣaġışla [Ey Allāh'ım el senindir ḳul senin]	Koşma 5	11'li Hece Vezni
	Yūnus	ʿĀciz ḳaldım ẓālim nefsiñ elinden Şu dünyānıñ leẕẕetine doyamaz Egnine almışdır ġaflet gömlegin ʿÖmrünüñ gelip geçtigin bilemez	İlāhī ġafletden uyar gözümü Dergāhında ḳara etme yüzümü **Yūnus** aydır geliñ ṭutuñ sözümü Dünyā seven āḫretini bulamaz	Koşma 5	11'li Hece Vezni
83b	**Üftāde**	Firāḳıñ odunu duyalı cānım Belā vü derdile geçdi zamānım Kerem eyle eyā mürvetli ḫanım Bizi bu derdile firḳatde ḳoma	Dilerseñ derdmend-i **Üftāde** yārin Şuhūd ede cemālini bu cānıñ Gece gündüz desin bunu lisānıñ [Bizi bu derdile firḳatde ḳoma]	Murabba 7	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
	Yūnus Emrem	Ol cennetiñ ırmaḳları Aḳar Allāh deyū deyū Çıḳmış İslām bülbülleri Öter Allāh deyū deyū	**Yūnus Emrem** var yārine Ḳoma bugünü yarına Yarın Ḥaḳḳ'ın divānına Varam Allāh deyū deyū	Koşma 6	8'li Hece Vezni
84a	**Eşrefoġlu Rūmī**	Göñül dostuñ cemāl-i āyinesidir Göñül kim pās ola anıñ nesidir	Bu kemter **Eşrefoġlu Rūmī** göñlü Ṣınıḳ mecruḥ u hem virānesidir	Gazel 7	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun
	Eşrefoġlu Rūmī	Ben dost hevāsına düşdüm Özge hevā neme gerek Başımda dost sevdāsı var Ġayrı sevdā n'eme gerek	Ben **Eşrefoġlu Rūmī**'yem Ben bāḳīyem ḳadīmiyem Ben ol murġ-u lā-hūtiyem ʿArz u semā n'eme gerek	Koşma 8	8'li Hece Vezni
84b	**Hüdāyī**	Be hey bülbül nedir feryād Var eyle Ḥaḳḳ'dan istimdād Ḫudā'yı yād et olma yād Ḳul ol kim olasın āzād	**Hüdāyī** yalvar Allāh'a Yüz sür ol ulū dergāha* Eren bir ḳalb-i āġāha* Eder maṭlūba istiʿdād	Şarkı 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Nūrī	ʿAṭāya lāyıḳ olmaḳ ḳul ne mümkün A sulṭānım hemān iḥsān seniñdir Neye ḳādir ola bir ʿabd-i miskin A sulṭānım [hemān iḥsān seniñdir]	Esirge **Nūrī**'yi ey Rabb-i ġaffār Faḳīriñdir ḳapuñda ḳaldı nāçār O miskinin saña lāyıḳ nesi var [A sulṭānım hemān iḥsān seniñdir]	Şarkı 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
	Ẕākiri	Ey kerem issi Ḫüdā	**Ẕākiri** ṭolu emel	Mani	7'li Hece Vezni

		Bize olup reh-nümā Ṣoñ nefesde ẕikriñi Ḳılma dilimden cüdā	Durma erişdi ecel Ne ḳılarsın bir ʿamel Diler ise ḳam-biyā	5	
85a	**Yūnus**	Be hey ḳardeş Ḥaḳḳ'ı bulam mı dersin Ḥaḳḳ'a yarar ʿamel işlemeyince Bu sırrıñ ötesin duyam mı dersin Mürşīd-i kāmile söylemeyince	ʿAşḳıñ ġālīb oldu yüregim ḫārlar ʿĀşıḳ olan ʿarı nāmusu n'eyler Be hey **Yūnus** saña söyleme derler Ya ben öleyim mi söylemeyince	Koşma 4	11'li Hece Vezni
	Üftāde	Seḥerde bülbülü gördüm gecede Uçar vuṣlat maḳāsında yücede Açılmış maʿnī oḳurken hecede Zehī dost iliniñ şāh-bāzı bülbül	Ġarīb **Üftāde**'ye düşmez bu sözler Meger ʿārifleriñ izini izler Bunu görmege Allāh vere gözler [Zehī dost iliniñ şāh-bāzı bülbül]	Murabba 7	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
85b	**Ġafletī**	Āh benim ḥüsn-i cemāl-ī āfitābım ḳandesin Ẓulmet-i ġam içre ḳaldım māhitābım ḳandesin Ḫaylī demdir görmeyeli ḫūb cemāliñ ey perī Ey benim laʿl-i şeker lebleri nāyim ḳandesin	**Ġafletī**'niñ ḥāli aḥvāli dīger-gūn ḥüsn-i pāk Sīnesi derd-i firāḳıñ ḥançeriyle çāk çāk İştiyāḳ-ı intiẓārıñla helāk oldum helāk Gel yetiş dil derdine ʿālī-cenābım ḳandesin	Şarkı 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Baş ḳomuş bālin-i nāza nev-civānım uyḫuda Ḥālimi ʿarż edemem şīrīn-zebānım uyḫuda Āh u feryād eylesem biñ kerre girmez gūşına (Nāza n'eyleyim ʿişve-bāzım mest-i nāzım çāre-sāzım amān amān) Nic'olur ḥāl-i perīşānım ki cānım uyḫuda	ʿĀşıḳı ferdāya ṣalıp ġayra eyler iltifāt Hīç demez kim ġayrınıñ yoḳdur vefāsında ṣebāt İstirāḥat cāme-i ḫābında yatur ol pāk-ẕāt Ḥālimi ʿarż edemem şīrīn-i zebānım uyḫuda	Şarkı 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
86a	**Yūnus**	Sen ḫor görme ṭopraġı Ṭopraḳda neler yatur Enbiyālar erenler Yüz biñ peyġamber yatur	**Yūnus** der ḳoynup çoşan Tenine ḳurdlar ulaşan Ġuzātların baġrı yaşan Eyyūb peyġamber yatur	Mani 5	7'li Hece Vezni
	Maḫtūmī	Duʿāda unutma bu mehcūruñu	Ġam degil **Maḫtūmī** ġarīb olursa	Şarkı	11'li Hece Vezni

		Nūr-i çeşmim cānım duʿālar seni Ḥaḳḳ'a ışmarladım her umūruñu Ey şah-i ḫubānım duʿālar seni	Vāy [eger] arada raḳīb olursa Yine görüşüp naṣīb olursa Şimdilik sulṭānım duʿālar seni	4	
86b	**Sezā'ī**	Derūnum āteş-i ʿaşḳıñla yandır yā Rasūla'llāh Dil-i teşnemi vaṣlıñıla ḳandır yā Rasūla'llāh	**Sezā'ī** derdmendiñ bāb-ı lüṭfuñ ilticā eyler Bilir kim dergāhıñ dārü'l-emāndır yā Rasūla'llāh	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Reşīd	Ey cemāl-i pertevinden ẕerre cirmi āfītab Aḳdı yaşıñ nevʿeder her ān yüzünden māhitāb	Bāb-ı luṭfuñdan Ḫüdāvendā meded dūr eyleme Eyle sulṭānım şefāʿatle **Reşīd**'i behre-yāb	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Derviş Himmet	Hū deyip ṣıdk ile meydāna girsem Gözümüñ perdesi açılsa bārī Keşf olup dostuñ cemālini görsem Vuṣlatıñ şerābı içilse bārī	Bu **Derviş Himmet**'i ḥayrān eylese Cümle māsivādan ṭayrān eylese Sırr-ı *ev-ednā*'yı seyrān eylese Tecellī ʿālemi açılsa bārī	Koşma 4	11'li Hece Vezni
87a	**Niyāzi**	Ey ṭarīḳāt erleri Ey ḥaḳīḳāt pīrleri Bir nişān veriñ baña Ol bī-nişān ḳandedir	**Niyāzi**'ye yār olan Sırrına sulṭān olan Din ü hem īmān olan Ol bī-mekān ḳandedir	Mani 4	7'li Hece Vezni
	Seyyīd Seyfi	Zāt-ı bāriden ḫaber-dār olduġum mudur ṣuçum Cümle ʿālem bilmez iken bildigim midir ṣuçum	Zāhidā kendiñ görüp daḫl etme **Seyyīd Seyfiyā** Varlıġım terk eyleyip yoġ olduġum mudur ṣuçum	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Yūnus	Seniñ ʿāşıḳlarıñ ḳılmaz naẓar Firdevs-i aʿlāya Ne ḥūriden ḫaber söyler ne meyl eder muṣaffāya	Gel ey **Yūnus** gözini aç cemāl-i māsiva'llāhdan Ki bunda göresin Ḥaḳḳ'ı ne lazım vaʿde ferdāya	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
87b	**Eşrefoġlu Rūmī**	Tecellī şevḳ-i dīdāriñ beni mest eyledi ḥayrān *Eneʿl-Ḥaḳ* sırrını cāndan anıñçün ḳılmadı pinhān	Çürürmüş tenlere bir kez eger dersem *bī-iznī ḳum* Yalın ayaḳ u baş açıḳ duralar ḳamusu uryān	Gazel 9	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

	Maḥvī	Bıraḳdım ʿaşḳıñ ile cümle kārım yā Rasūla'llāh Unutdum şevḳiñ ile cümle kārım yā Rasūla'llāh	Bu **Maḥvī** bendeñe raḥm et firāḳıñ nārına düşmüş Ḳatī ḥaylī zamān oldu yanarım yā Rasūla'llāh	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
		Bu ay u gün bu yıldızlar Bu geceler bu gündüzler Bu yaz u ḳışlar ve güzler Benim emrimdedir yeksān	Benim şāhı bu meydānıñ Benim devri bu _____ Benim cānı bu cānlarıñ Benimledir _____	Koşma 3	8'li Hece Vezni
88a	**ʿAbdu'l-ḥayy**	Göñlüm eglenmez meded yā Rab bilmem neyleyim Göñlüme eglence ver anıñla göñlüm eyleyim	Bir delil-i mürşide muḥtāçsın **ʿAbdu'l-ḥayy** hemān Göstere dīdār-ı Ḥaḳḳ'ı aña rāżım söyleyim	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ġafūrī	Ey saʿādet mülkünüñ sulṭānı ḫayl-i mürselīn Pīşvā-yı enbiyā maḥbūb-i *Rabbü'l-ʿālemīn*	Ẓāhir ü bāṭın umar senden nigāh-ı luṭfuñu Ḳıl **Ġafūrī**'ye şefāʿat yā şefīʿel-müẕnibīn	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
88b	**Himmetī**	Āb-ı engūr ile mestāne ḳıyās etme bizi Sāẕ u ṭanbur [i]le dīvāne ḳıyās etme bizi	Yürü noḳṣān ile baḳma **Himmetī** pīre eriş Kendini [bilmez o] nādāna ḳıyās etme bizi	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Bugün Mevlā gören Leylā'ya baḳmaz Ulu ʿalā gören ednāya baḳmaz Güne naẕār edenler aya baḳmaz Yürü Leylā ki ben Mevlā'yı buldum	Gözleriñ ʿayn-ı belādır ey püser Bunu yazan oḳuyanı öpüser _____ _____	Şarkı 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
89a	**ʿĀşıḳ Yūnus**	Cebrā-il'im selām eyle dostuma Benim Muḥammed'im güzel Aḥmed'im Gelsin ḳadem başṣıñ ʿarşım üstüne [Benim Muḥammed'im güzel Aḥmed'im]	**ʿĀşıḳ Yūnus** bu ḫānede ḳalduġı Ḳur'ān'ı ʿaẕīm içinde olduġı Saʿādet yetmez mi oḫun olduġu [Benim Muḥammed'im güzel Aḥmed'im]	Koşma 4	11'li Hece Vezni
	Naḳşī	Ey Cenāb-ı Ḥażret-i Ḥaḳḳ'ıñ ḥabīb-i ekremi Ḥaḳḳ teʿāla gizledi ẕātında ism-i aʿẓemı	Āteş-i ʿaşḳ ile **Naḳşiyā** tecellī eylemiş Ḥażret-i bārī yaratmaḳdan muḳaddem ʿālemi	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

89b	**Nūri**	Ey göñül dillerde sen efsāne olduñ bilmediñ Baş açıḳ esrik-i ʿaceb dīvāne oldun bilmediñ	**Nūriyā** ermez iseñ yāriñ cemāliñ sırrına Ṭutalım ʿilm ile [sen] pervāne oldun bilmediñ	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Eşrefoġlu Rūmī	Rāżıyam derdine yāriñ ben şikāyet etmezem Kendi ḥālim söylerem ġayrı ḥikāyet etmezem	Söyle **Eşrefoġlu Rūmī** derdiñi ʿāşıḳlara Deme kim ben gizlerem ʿaşḳı melāmet etmezem	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
90a		Gözüm nūru faḫr-i ʿālem Yetiş yā Muḥammed yetiş ʿĀleme gün gibi ṭoġdu Yetiş yā Muḥammed yetiş	Ḥünkār eder cānlar cānı Maḥşerde bulur seni Sancaġıñ seni ister seni* Yetiş yā Muḥammed yetiş	Koşma 4	8'li Hece Vezni
	Üftāde	Ben saña ʿāşıḳ olmuşum Yā Rasūl göster cemāliñ Yoluñda ḳurbān olmuşum [Yā Rasūl göster cemāliñ]	Bu ṭarīḳ seniñ yoluñdur ʿArżımız vech-i gülüñdür **Üftāde** kemter ḳulundur Yā Rasūl göster cemāliñ	Koşma 4	8'li Hece Vezni
		Ṣafḥa-i ṣadrında dāʾim ʿāşıḳın eẕkārı Hū Şākiriñ şükrü Huva'llāh ẕākiriñ eẕkārı Hū Nāleden mi deldi baġrım Hū deyü nālān eder Mevlevīler maʿnevīler başladı eşʿār-ı Hū		Müfred	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
90b	**Keşfī**	Gel berü ey yanmaġa pervāne-veş nār isteyen ʿĀşıḳ-ı şeydā olup ol bī-bedel yār isteyen	Derd-mend bī-çāre **Keşfiyā** eder her dem naẕar Sicn-i firḳat içre ḳalmış zār u nāçār isteyen	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Bir ġarībim şu dünyāda Gülme gülme aġla göñül Derdiñ çoḳdur ġāyet seniñ Gülme gülme aġla göñül	Bir gün bize ecel ere Odu düşün ola yere Bu ten ḳulluġundan ḳala [Gülme gülme aġla göñül]	Semai 6	8'li Hece Vezni
	Seyyid Seyfī	ʿĀlemleriñ sulṭānı ʿİnāyet eyle bize (sulṭānım)	**Seyyid Seyfī** ḳuluñı Zār incidme bülbülini	Mani 4	7'li Hece Vezni

		ʿAşḳıñ şevḳiñ ẕevḳiñ ver ʿİnāyet eyle bize	Yāriñ vaṣlıñ gülüni [ʿİnāyet eyle bize]		
91a	**Ḳuloġlu**	Cümle ḥuccāc ile gidem yine iḥrāma ʿabā Ḳıbleye ḳarşı yöneldim giderim miṣl ü ṣabā Erişip gördüm bürünmüş bir siyāh aṭlas ʿabā Ḳara ṭonlu Kaʿbetu'llāh merḥabā Yġ merḥabā	Ṣuṣamışız āb-ı zemzemden siḳāyet edesin Merve ḥaḳḳıçüñ Ṣafā'yı hem ḥimāyet edesin Umarız yārin **Ḳuloġlu'**na şefāʿat edesin [Ḳara ṭonlu Kaʿbetu'llāh'a merḥabā Yġ merḥabā]	Murabba 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		ʿĀlemi arayı buldum ʿālem-i ārā benim Mālik-i kevn ü mekānım tāc ile dārā benim	Ger bugün ʿİsā demi nuṭḳ-i cihān-ı ʿālemi Mürde diller zinde eder cān ile cānān benim	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
91b	**Niyāzī**	Gel ey bād-ı ṣabā luṭf eyle bir dem Ḫaber ver bize cānān illerinden Beşāretle ḳıl bizi şād ü ḫurrem [Ḫaber ver bize cānān illerinden]	Eger cān ise ḥüsnünüñ bahāsı Nice biñ cān olur anıñ fedāsı **Niyāzī**'niñ ḳaldı mı āşināsı* [Ḫaber ver bize cānān illerinden]	Şarkı 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
		Ey Ḫüdāyā gün be gün ḥālim diger-gūn olmadan Tīġ-i fikriñ ser derūnum kesmeden* Rūz u şeb mār-ı ecel ʿömr-i dıraḫta çıḳmadan Ẕī'l-günāh iḳbāle ʿafvıñıla eyle behre-yāb	Faḳr ile maḥẕūẕ olurdum dehre sulṭān olmuşum Hīç gerekmezdi bu emvāl ḥalḳa ʿünvān olmuşum Müşkül olurdu eger ümmete bürhān olmuşum [Ẕī'l-günāh iḳbāle ʿafvıñıla eyle behre-yāb]	Murabba 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Necīb	Derūnum ʿaşḳıñile yā Rasūla'llāh kebāb oldu Vücūdum mülketi hicrin hevāsıyla ḫarāb oldu	Ḥesāb-ı devr-i maḥşere şefāʿat eyle sulṭānım **Necīb**-i pür-ḳuṣūruñ cürmü zīrā bī-ḥesāb oldu	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
92b		Kāmil ile oturan bulur kemāl Nāḳıṣ ile hem-nişīnlikdir vebāl		Müfred	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

		Her ki dünyāya gelir āḫir ecel cāmın içer Ne ʿaceb menzil olur kimi ḳonar kimi göçer		Müfred	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Dil-i maḥzūnumu bir kez güşāde etseñ olmaz mı Dutalım düşmanıñ oldum müdārā ḳılsañ olmaz mı		Müfred	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
		Efendi ḥüsnüñ zekātın verseñ müsteḥaḳ çoḳdur* ʿĀlemi ser-te-ser etseñ ḥaḳīrden müsteḥaḳ yoḳdur		Müfred	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
		Şīveler taʿlim ederseñ ġamze-i ġammāzıña Nāz -ıʿilmin ḥoş bulursun āferin üstādıña		Müfred	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Niyyet etseñ dīlbere kim gel buyur Nāzı artar ḳahbeniñ bunca büyür		Müfred	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ḥamīd	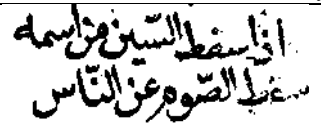 Kim yerise **Ḥamīd**'iñ içi yaġın Yedirir aña başın ayaġın		Müfred	
	Ġarībī	Nedir bu çeşm-i laʿliñde kirişmeyle tebessümler Efendim ḳān olur ṭāḳat getirmez aña merdümler	**Ġarībī** bendeñi cevriñle öldürmek dilermişsin Nedendir aña şāhım bu'nca şefḳatler teraḥḥümler	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
93a	**Feyżī**	Dil-i bī-ʿaşḳ şāhım mülke beñzer kim mülüksüzdür Ġam-ı bī-hūde pür-ḫayret durur kim _____ süzdür(?)	Hemān bir ṭīġ-i cevher-dāra beñzer nükte-i **Feyżī** Teberdür ẓafer-i düşmen ger çekem ammā çeliksizdir(?)	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
		Belāya ṣabr eden mīzānı aldı Taḥavvür eyleyen ḥayretde ḳaldı		Müfred	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

		Gel ey vāʿiẓ ḳonuş ḥāl-i dilberden bī-ḫabersin sen Beni dīvāne ḳıldı ol perī bilmem ne dersin sen		Müfred	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
		Saña dāʾim niyāzımdı efendim Beni ḳul et ḳapında derd-mendim		Müfred	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
		Hemān ehl-i dīliñ taʿbir-i cāna Çü sensin ḥüsn iline şāh-ı dānā		Müfred	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
93b		ʿAceb cānā bu nāz içre n'olusar maḳṣūd u māl* Dil-şikeste ḫod seniñdir cān ise maḳṣūduñ al		Müfred	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		ʿIyd-ı viṣāliñ ḳadr-ı saʿādet Şām-ı firāḳıñ rūz-i ḳıyāmet Zevḳ āḫir oldı ġam ẓāhir oldı Gelmek irādet gitmek icāze		Müfred	Müstefʿilātün / Müstefʿilātün
		Ben seni sevdim efendim ḳorḳarım bildirmege Ḫışm edip cellād edersin ben ḳuluñ öldürmege Ḥaḳḳ ṭeʿālā ḳudretinden seni maḥbūb eylemiş ʿAḳlım almış saña vermiş beni mecnūn eylemiş		Murabba 1	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Şikest olsa sürāḫī cām tecallā bī-ḳarār olmaz Meṣeldir sāḳiyā baş gitse ayaḳ pāyidār olmaz		Müfred	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
		Mesʾele maʿlūmu olmuş oḳumuş yazmış o yār Müstaʿid olmak laṭīf ü pāk-i istiḫrācı vār		Müfred	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

		Ẕülf-i dilber ṭolaşır boynuma iki gecedir Ey muʿabbir vāḳıʿā taʿbīri anıñ n'icedir		Müfred	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Böyle bir mekkāre yoḳdur görmemiş gerdūn-i ṭāḳ Ögünüp baḳadururmuş alnım açıḳ yüzüm aḳ		Müfred	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Çār-ı ʿanaṣırdan beni terkīb eden ḳomuş kim Serde ḫāk gözde āb ve dilde āteş elde yel		Müfred	
		Ḥasret-i ḫālin ile yaḳdım tende biñ ḳaradāġ Ḫalḳ-ı ʿālem gördü baḫtın [ḳara]dedi yüzüñ aġ		Müfred	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		N'ola gözden ırāġ olsa cemāliñ Muṣavverdir göñül içre ḫayāliñ		Müfred	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
94a	**Sezāyī**	Şerāb-ı cām-ı ʿaşḳıñdan içenler Ayılmaz tā ebed mestāne geldi Seniñ ʿaşḳıñ hevāsına düşenler Bilişmez ʿaḳlile dīvāne geldi	Olanlar ẕātınıñ [hem] āşināsı Beḳā bulur ḥaḳīḳatde fenāsı **Sezāyī** vaṣl olur ʿaşḳıñ cüdāsı Erişdi ḳaṭreler ʿummāna geldi	Şarkı 3	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
	Hüdāyī	Gider şekk ü inkārı Tevḥīde gel tevḥīde Muḥkem eyle iḳrārı [Tevḥīde gel tevḥīde]	Ḥaḳ yolunu ararsıñ Şirk inādın sürersiñ **Hüdāyī**-i ṣorarsıñ Tevḥīde gel tevḥīde	Mani 5	7'li Hece Vezni
	Fā'iz	Geldim ḳapıña pür-günāhım* Luṭf et yā Rabbü'r-raḥīm Sehv-i keẕretle rū-siyāhım Luṭf et yā Rabbü'r-raḥīm	Fikr-i ḥayāliñle ʿalīl Oldu vücūdum ey celīl **Fā'iz** ẕelīl oldu ẕelīl [Luṭf et yā Rabbü'r-raḥīm]	Koşma 5	8'li Hece Vezni
94b	**Eşrefoġlu Rūmī**	ʿAşḳıñ [i]le ʿāşıḳlar Sulṭān ʿAbdu'l-ḳādirī Ṣıdḳıñ [i]le ṣādıḳlar Sulṭān ʿAbdu'l-ḳādirī	**Eşrefoġlu** ol **Rūmī** Dervīşlerin maḥremi Evliyālar sulṭānı [Sulṭān ʿAbdu'l-ḳādirī]	Mani 4	7'li Hece Vezni

	ʿAşḳī	Var mıdır leẕẕet ki ol eẕkār-ı Mevlā'dan leẕīẕ Şeş cihādım ermedim bulmadım illādan leẕīẕ	Ẕikr-i fikrimde bilir mi **ʿAşḳı**'yi ey Ẕü'l-celāl Ḥayretde ḥüsnüñ aña dünyā vü ʿuḳbādan leẕīẕ	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Niyāzī	Dermān arardım derdime derdim baña dermān imiş Bürhān arardım aşlıma aşlım baña bürhān imiş	İşit **Niyāzī**'niñ sözün bir nesne örtmez Ḥaḳ yüzün Ḥaḳ'dan ʿayān bir nesne yoḳ gözsüzlere pinhān imiş	Gazel 4	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün
95a		Maṭlaʿ-i şems-i ilāhī maẓhar-ı envārı Ḥaḳ Muṣṭafā *mācā-i ilā raḥmeten-lilʿālemīn* Faḫrī ʿālem nūr-i Ādem maḫzen-i esrār-ı Ḥaḳ [Muṣṭafā *mācā-i ilā raḥmeten-lilʿālemīn*]	Yā Resūlu'llāh livā'-i ʿasker-i İslām'a baḳ Yandırıp nūr-i şefāʿat şemʿini iḥsāna baḳ Maʿnevīyen şānına lāyıḳ olan sulṭāna baḳ [Muṣṭafā *mācā-i ilā raḥmeten-lilʿālemīn*]	Şarkı 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Seyyīd Niẓāmoġlu	Gözünden ehl-i inkārıñ ʿıyān ender ʿıyān sensin Muvaḥḥid ḳande kim bāḳsa nihān ender nihān sensin	Vücūduñ varlıġı **Seyyīd Niẓāmoġlu**'nuñ al gitsin Erişdir aşlına anı ḥayāt-ı cāvidān sensin	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
95b		Secde ḳılsa ay u gün ẕātıña var mıdır ḫilāf Şāhid-i ḥüsnüñe ḳarşu durmuş encām ṣāf u ṣāf	Umarım rūz-i cezāda ey Nebī-i muḥterem Diyesin kim ümmetimsin ey Ḫulūṣī lā-teḫaf	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Sinān Ümmī	ʿAceb ḥayrān oldum ʿaşḳa uyalıdan Yanıp püryān oldum ʿaşḳa uyalıdan	**Sinān Ümmī** der ḳalmadı bir ġam Özge sulṭān oldum ʿaşḳa uyalıdan	Koşma 8	12'li Hece Vezni
	Ḫuluṣī	Hep erenler içdi cām-ı vaḥdeti tevḥīd ile Buldular iki cihānda devleti tevḥīd ile	Ey **Ḫuluṣī** ḳıldı tezyīn ol Ḥüdā-yı *lā-yezāl* On sekiz biñ ʿālemi çün zīneti tevḥīd ile	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Yūnus	Mecnūn'a sordular Leylā nic'oldu Leylā gidip nāmı dillerde ḳaldı	Gel ey **Yūnus** bu sırda çoḳ açılma Hidāyet Ḥaḳ olan yerden kesilme	Koşma 5	11'li Hece Vezni

96a		Benim göñlüm bir ġayrı Leylā buldı Yürü Leylā'm ki ben Mevlā'yı buldum	Ḥaḳḳ'ıñ luṭfun görüp ḥalḳa ṣaçılma [Yürü Leylā'm ki ben Mevlā'yı buldum]		
	Şems-i Tebrīzī	Yine gördüm yine göñlüm alanı Göñlüm alıp beni şeydā ḳılanı	Gerçi süvār-ı Ḥaḳḳ'ı **Şems-i Tebrīzī** Fedādır yoluna başıyla cānı		
96b	**Mışrī**	Āşinā-yı aşḳ olandan āh u zār eksik degil Keştī-i naẓma dem-ā-dem rūzigār eksik degil	Şemʿ-i ʿaşḳa **Mışriyā** yandır özün yoḳ ol müdām ʿĀşıḳıñ her yoḳluġun üstünde var eksik degil	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Nūrī	Ey ḥabīb-i Ḥaḳḳ-ı Kerīm el-şāh Muḥammed Muṣṭafā Nāzenīn-i ḥażret-i yezdān Muḥammed Muṣṭafā	**Nūrī-i** miskīni unutma Rabb-ı ʿizzet ḥaḳḳı çün Ey nebīler ḥizbine sulṭān Muḥammed Muṣṭafā	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
97a	**Yūnus Emrem**	Şol cennetiñ ırmaḳları Aḳar Allāh deyu deyu Çıḳmış İslām bülbülleri Öter Allāh deyu deyu	**Yūnus Emrem** var yanına Ḳoma bugünü yarına Yarıñ Ḥaḳḳ'ıñ divānına Varam Allāh deyu deyu	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Nā-ilī	Göñül bī-gānelerle āşinādır yā Resūlu'llāh Der-i devlet-meābıñdan cüdādır yā Resūlu'llāh	Ne deñlü **Nā-ilī** şāyān-ı tertīb-i cezā olsa Cenābıñdan şefāʿat mültecādır yā Resūlu'llāh	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
		Mürşid-i kāmil olanlar ṭālib-i irşād eder Māsivā'llāhdan ḫalāṣ edip anı dil-şād eder	Nūr-i tevḥid [i]le göñlüñ mülkünü maʿmūr edip Ḥaḳ naẓar-gāhı olan ḳalbiñi hem ābād eder	Gazel 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
97b	**Ḥayyī**	Ḳudūmüñ bāʿiṯ-i ʿayn-ı raḥmet yā Resūlu'llāh Ẓuhūruñ pertevi nūr-i hidāyet yā Resūlu'llāh	Nigāh-ı merhamet ḳıl **Ḥayyī-i** bī-çāreye luṭf et Ola hemvāre şāyān-ı şefāʿat yā Resūlu'llāh	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Hüdāyī	Ḳudūmüñ raḥmet ü ẕevḳ ü ṣafādır yā Resūlu'llāh	**Hüdāyī'**ye şefāʿat ḳıl eger ẓāhir eger bāṭın	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

		Ẓuhūruñ derd-i ʿuṣṣāḳa devādır yā Resūlu'llāh	Ḳapuña intisāb etmiş gedādır yā Resūlu'llāh		
	Üftāde	Ey ṭarīḳāt erenleri Dost yolunuñ serverleri Ṭālibleriñ rehberleri Dostdan ḫaber verin baña	Miskīn ʿabd-i **Üftāde'** i İçi ṭışı pür-yāreyi Terk etmegiz bī-çāreyi Dostdan ḫaber verin baña	Semai 4	8'li Hece Vezni
		Şemʿ-i zātıñ şuʿlesinden biz hemān pervāneyüz Refʿedip ʿaḳl-ı meʿāşı şanma ki dīvāneyüz	Münzevī olduḳ bezm-i aġyārı bilmez ḥālimiz* Ḥamdü'lilāh Ḥaḳ ileyiz ḫalḳ ile bī-ġāneyüz	Gazel 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
98a	**Derwīş ʿAbdu'llāh**	Cünbüş eden Gerçi tendir rūḥ u insān gizlidir Bu ḳuvā'l-leşker gibi ammā ki sulṭān gizlidir	Virdi olmuşdur nefis añlar bunu ʿārīf olan **Derwīş ʿAbdu'llāh** göñülde nār-ı sūzān gizlidir	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Himmetī	Nice bir derd ile giryān olayım Nice bir ʿaşḳ [i]le püryān olayım	Yā Rasūla'llah bu **Himmet** ḳuluñu Ḳıl şefāʿat dilde sulṭān olayım	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Himmetī	Gel ey bād-ı ṣabā luṭf et ḫaber ver baña yārimden Firāḳı cānıma yetdi uṣāndım cümle vārımdan	Ṣabā aydır ḳul ol ʿaşḳa bulam derseñ o dildārı ____ edip **Himmet** ḫaber aldım o yārimden	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
98b	**Himmetī**	Nār-ı ʿaşḳa per yaḳanlar pertev-i Raḥmān bulur Bezm-i ʿaşḳda dem çekenler lüʾlüʾ-i mercān bulur	Pīrlerin erkānını ṣıdḳ ile iḳrār eyleyen Ṣādıḳāne ḳulluḳ iden **Himmetī** merdān bulur	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Raʾfetī	Ser çeşme-i evliyā Pīrim Himmet Efendi Ser-i tāc-ı etḳıyā Pīrim Himmet Efendi	**Raʾfetī**-i derd-mendi Faḳīr-i müstemendi Naẓar eyle efendi Pīrim Himmet Efendi	Mani 5	7'li Hece Vezni
	Himmetī	Ḳondı çünkim bu dil-i vīrāneye sulṭān-ı ʿaşḳ Erdi Ḥaḳḳ'dan ʿāşıḳ-ı dīvāneye dermān-ı ʿaşḳ	**Himmetī**'yi gör ne ḥāle ḳoydı ʿaşḳıñ ḥāleti Bilmez oldu cism ü cānı oldu çün ḫayrān-ı ʿaşḳ	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

98b-99a	**Himmetī**	Gel ey ẓulmāt-ı ġaflet içre ḳalan Ḫudā'nıñ ẕikrini dilden ayırma Bunuñla buldu hep maḳṣūdu bulan [Ḫudā'nıñ ẕikrini dilden ayırma]	Maʿārif baḥrine dalmaḳ dilerseñ Ḥaḳīḳat dersleriñ almaḳ dilerseñ Ḫudā'yı **Himmetā** bulmaḳ dilerseñ [Ḫudānıñ ẕikrini dilden ayırma]	Murabba 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
99a		ʿĀlemleriñ īcādına Oldu sebeb ʿaşḳ-ı Ḫudā Mürşidleriñ irşādına Oldu sebeb ʿaşḳ-ı Ḫudā	Yaʿḳūb u Yūsuf yādına Mecnūn u Leylā adına ʿĀşıḳlarıñ feryādına [Oldu sebeb ʿaşḳ-ı Ḫudā]	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Ġafûrī	Dilde ġālīb oldu ḥubb u māsivā *Rabbenā yā Rabbenā fāġfirlenā* Gelmedi inṣāfa nefs-i pür-hevā *Rabbenā yā Rabbenā fāġfirlenā*	Ey **Ġafûrī** ḥāb-ı ġafletden uyan Nūr-ı Ḥaḳḳ'ı görmek isterseñ ʿāyān Ol Raḥīm'e böyle yalvār her zamān [*Rabbenā yā Rabbenā fāġfirlenā*]	Murabba 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Seyyīd Niẓāmoġlu	Mülk-i merdān Ḥüdā'nıñ kārı ẕikru'llāh olur Sālik-i rāh-ı Ḫudā'nıñ yārı ẕikru'llāh olur	Gitmesün **Seyyīd Niẓāmoġlu** dilinden ẕikr-i Ḥaḳḳ Ehl-i tevḥīdiñ müdām güftārı ẕikru'llāh olur	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
99b	**Derviş Himmet**	Göñül ḳuşu eski yuvadan uçdu Giden gelsin bizimle dost iline Ḳaṭırlar baġlandı ḳāfile göçdü [Giden gelsin bizimle dost iline]	**Derviş Himmet** eder anı bilenler Medḥin oḳur anda varıp gelenler Delīlimiz oldu pīrler erenler [Giden gelsin bizimle dost iline]	Koşma 4	11'li Hece Vezni
	Himmetī	Eger ermek diler [i]señ o yāre Seḥerlerde uyan ġafletden uyan Çü bülbül gibi ʿāşıḳ iseñ gül-ʿizāre* [Seḥerlerde uyan ġafletden uyan]	Egerçi **Himmetā** ermek dilerseñ Sarāy-ı vaḥdete girmek dilerseñ Gül-i ḳurbeti dermek diler [i]señ [Seḥerlerde uyan ġafletden uyan]	Şarkı 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
	Himmetī	Gülşen-i tevḥīd içinde bāġbāna et suʾāl Bülbülüñ feryādı vardır ḳandedir ol gül-zār	Çoḳ zamāndır **Himmetī**'ye etmediñ ʿarż-ı cemāl Yā Muḥammed vaʿdeyātın ḥaddin aşdı intiẓār	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
100a	**Himmetī**	Ey göñül ġam çekme bu sırr-ı Ḫudādır bilmiş ol	Ey hevāyı şetm-i aʿdā gerçi ġāyet güç gelir	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

		Cümle māl u mülk-i āḫir hep hebādır bilmiş ol	**Himmetī**-veş ṣabr eden merd-i Ḫudādır bilmiş ol		
	Himmet	ʿĀşıḳ eder cānını dil-dāra ḳurbān etmege ʿAndelīb eder seḥer gül-zāra efġān etmege	Ġam yeme **Himmet** demidir ʿārif ol meydāna gir Bir bahāne ister ol ʿuşşāḳa iḥsān etmege	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Himmetī	Āşinā idim ezelden şimdi ben oldum cüdā Ḥālime raḥm eyle yā Rabb yalvaru geldim saña	**Himmetī**’niñ derdine dermān erişmezse eger Ol ġarībi kim esirger daḫı senden māʿadā	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
100b	**Mışrī**	Tā ezelden biz bu ʿaşḳ içre rüsvā olmuşuz* İsmimizdir söylenen maʿnāda ʿAnḳā olmuşuz	Ten göziyle **Mışriyā** ṣūretde görsem deme kim Zīrā biz ol Ḳāf-ı ṣūret içre ʿAnḳā olmuşuz	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Bilirsem vech-i cānānı bu çeşm-i cānı n’eylerler Görünse nūruñ envārı mihr-i tābānı n’eylerler	Bugün ki cennet-i ʿirfāna dāḫil olsa her ʿuşşāḳ Yarınki vaʿd-i ūlāda ḥūri vü yā ġılmānı n’eyler		Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
101a		Dağıtma ey ṣabā kisve-i yāri Perīşān eyleme ben dil-figārı		Müfred	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
101b	**Ḥaḳīrī**	Sen seni bil sen seni Saña gerek ise seni	Zamān āḫir zamāndır Kimse bilmesün seni	Mani 12	7’li Hece Vezni
101b- 102a	**Ḳaygusuz**	Allāh Allāh yāradan günde yek kez curʿadan Yār ilen yār olagör çıḳsıñ aġyār aradan	**Ḳaygusuz**’uñ hüneri helvā ilen büryān yemek Bundañ özge hüneri umma umma sen bī-çāreden	Divani 10	14’lü Hece Vezni
102a- 102b- 103a- 103b	**Şenāyī**	Āh kim derd-i derūnum yine buldu żarārı Yine eflāke siyāh eyledi āhım şereri	Yazmamış Ḳāżī vü Keşşāf u Ḥazīn ü Ṭaberī Ḫaberim yoḳ güzelim kimden alalım ḫaberi	Tercīʿ-i Bend	Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün
103b	**Lüṭfī**	Cān u tenimi yoḳdan var eyleyeli Cebbār	Teng__? ile miʿādımdan fehm edemedim nesne	Tercīʿ-i Bend	Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün

		Nefsim beni ḳul etdi oldum tene riʿāyet-kār	Ne ʿāleme küllīden maḳṣūdundur ey cān		
104a-b		Bu mecrāda cān ʿilmin çün idemedim taḥṣīl Cehle ebed ḳıldım kesb edemedim ʿirfān	Bir vāḳıf-ı ġayb olsa bildirse baña anı Ben nice verem āḫir Ḥaḳ ḥażretine cānı	------- 39	Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün
105b	**Naḳşī**	Olur bilmez kim öz nefsiñ ʿanāṣır ẓanneder kendin Ḫalāṣ olmaz bu ẓulmetden olur ol ḫāk ile yeksān	Bu güherler ki naẓm etdiñ degildir kesbiñ ey **Naḳşī** Mürüvvet-kānı ol Mevlā elestden eylemiş iḥsān	Gazel 8	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Naḳşī	Anıñ kim meyl-i dünyādan olup ḳalbin yuyar tevḥīd Eder dil ḫānesin cān gözüñ aç pür żiyā-i tevḥīd	Silip dil levḥiñ ey **Naḳşī** eriş kim ḳalbini pākīn Ṭoġup burç u hidāyetden ola ʿālem-nümā tevḥīd	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Naḳşī	Görelden recā pākinde bugün devr-i tecellāyı Gözüm ḳan aġlayıp ister dem-ā-dem ol tecellāyı	Bu sırrın māverāsından ḫaber-dār olmayan **Naḳşī** Ne bilsün ey perī-peyker ḥaḳīḳat bu muʿammāyı	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
106a	**Rūşenī**	Ey risālet bostānında ḥırāmān-ı serv-i ḳad Ey nübüvvet ravżasında yāsemīn-bū lāle ḫad	**Rūşenī** kemter ḳulundur ānı eyle behre-mend Sen şefāʿat-kānısın luṭfuña hīç yoḳ ḥadd u ʿad	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Ṭutmadım ben sünnetiñi şerm-sārım yā nebī Ben sipihr ü ḥażretiñe nice varam yā nebī	Sensin ol sulṭān-ı kevnyen-i Rasūlü'ş-ṣaḳaleyn Şānıña *levlāke levlāke* denildi merteben	Gazel 3	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Seyyīd Niẓāmoġlu	Yandıḳlarım şām-ı seḥer Senden midir benden midir Başımdaki ʿaşḳdan eṣer Senden midir benden midir	**Seyyīd Niẓāmoġlu** saña Benligin al senden baña Sen ben sözü bilmem baña Senden midir benden midir	Koşma 3	8'li Hece Vezni
106b	**Ẕākirī**	Esīr-i nefs-i emmārem ʿaceb bed ḥāl bed-i kāram	Ḳuluñdur **Ẕākirī-i** derdmend-i ʿālim ü dānā	Mütekerrir	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

		Ṣefir-i ḳabre erişdim hevā ile henüz yāram Giderim zād-ı rāhım yoḳ saña ne yüz ile varam Esīrge ḳapuña geldim dediñ yā Rabb-i Ġaffārım Seniñ ḳapuñ ṭurur iken ya varıp kime yalvaram	Seniñ tevḥīdiñi eyler hevā ile eder ammā Ne var cürmünü ʿafv etseñ saña şirk etmedi ḫāṣā [Esīrge ḳapuña geldim dediñ yā Rabb Ġaffāram Seniñ ḳapuñ ṭurur iken ya varıp kime yalvaram]	Muhammes 5	
107a		Şemʿ-i cemʿ-i bezm-i Hū'dan pür-żiyādır Gülşenī Sāḳī-i cām-ı ezelden pür-ṣafādır Gülşenī Geldi bu mıṣraʿ dile dilden direm dāʾim bunu Gülşenī'yem Gülşenī'yem Gülşenī'yem Gülşenī	Diller içre vaḥdet esrārı ḫayālī etdi naḳş Eyledi nāsūtuma keyfiyyet-i lāhūtī baḫş İrtibāṭ etdü'stüme iş bu göñlüm zerre-veş [Gülşenī'yem Gülşenī'yem Gülşenī'yem Gülşenī]	Kıt'a 2	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Seyyīd Niżāmoġlu	Yā Rab nūruñ ḥaḳḳı çün ayırma ʿaşḳından beni Cennāt ḥūriñ ḥaḳḳı çün ayırma ʿaşḳından beni	**Seyyīd Niżāmoġlu**'nuñ maḳṣūdu dīdārdır anıñ Dūr etme vaṣlındañ seniñ ayırma [ʿaşḳından beni]	Divani 7	15'li Hece Vezni
107b	**ʿAbdullāh**	Maġfiret inmezse bārī nic'olur ḥālim benim ʿİnāyetle ḳıl naẓar Kerīm Allāh Raḥīm Allāh	**ʿAbdullāh** ḫalḳıñ kemteri ḳaldı cihānda eşeri Ola luṭfuñ maẓharı Kerīm Allāh Raḥīm Allāh	Divani 12	15'li Hece Vezni
	Yūnus	Tevḥīd ḥoşça nesn'olur Tevḥīd eden mest olur Allāh ilen dost olur Böyle tevḥīd edelim	Tevḥīd ile varalım Dost cemāliñ görelim **Yūnus** yolda duralım Böyle tevḥīd edelim	Mani 4	7'li Hece Vezni
	Yūnus	ʿĀlemler müştāḳ sanā Şefīʿ ol yā Muḥammed Ḥükmün yürür her yana Şefīʿol yā Muḥammed	**Yūnus** medḥ eyler sever Görmeye cāndan iver Raḥmet eyleyen diyer Şefīʿol yā Muḥammed	Mani 6	7'li Hece Vezni
	Yūnus	*Allahümma'llāh*	Gör **Yūnus** nedir		

108a		Sulṭānım Allāh Dertlere dermān Dermānım Allāh	Derdiñle Hū'dur Virdimiz Hū'dur *El-ḥamduli'llāh*		
108b	**Nakṣī**	Tācınıñ raḫtın giyip ṭutdum fenā mülkün vaṭan Ehl-i tecrīdim ḳabūl etmem ʿabā vü pīrehen Ṣad-ḳabā vü pīrehen giysem miṣāl-i ġonca ten Ger seniñ çün ḳılmayam çāk ey büt-i nāzik beden Görem olsun ol ʿabā egnimde pīrāhen kefen	ʿĀṣıḳ-ı ṣādıḳda cānāndan çāk olmaḳ gerek* Ser-güşāde yā bürehnesīne-çāk olmaḳ gerek Ḳalb-i **Nakṣī** māsivādan ṣāf-ı pāk olmaḳ gerek El çekip fikr-i divārın derd-i nāk olmaḳ gerek Böyle taḫḳīḳ eylemiş bu muḥibbi aṣḥab-ı fen [gerek]	Murabba 2	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Lütfī	Bahār erse yine ṣaḥrā-yı serāb lāle-zār olsa Bize nūş etmege sāḳī şarāb-ı ḥoş-güvār olsa	Tekellüf olmasa aşla süzülse gelse āġūşa Görüp bu **Lütfī** dilberden yine şehr şerem-sār olsa	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Seyyīd Niẓāmoġlu	Estaġfiru'llāh el-ʿaẓīm mürāiʾniñ işlerine Gördü sücūd eylemedi dilberiñ ḳaşlarına	**Seyyīd Niẓāmoġlu** cihān ṭoldu cemāl-i yār ile Görmediler körler anı girmedi de düşlerine	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
109a		Baña yārden el çek derler Ben geçerim göñül geçmez Üftādesin çoḳdur derler Ben geçerim göñül geçmez	ʿAşḳıña düşen bī-çāre Uġramışım āh u zāre Çekerlerse beni dāre [Ben geçerim göñül geçmez]	Koşma 3	8'li Hece Vezni
	Şeyḫzāde	Tīr-veş ṭoġruluḳ etseñ yine etmez raġbet Çilesizdir o ḳaşı yayıla olmaz ülfet		Müfred	
		Ramażānım nice bir ṣāʾim olayım ʿAbid-i vaṣlıña irgür saña ḳurbān olayım		Müfred	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
		İstiḳāmet ṣadaġıñ ey serv-i ḳadd boy lāf mı Varıp aġyāra ṣalınmalarıñ inṣāf mı		Murabba 1	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

		Pādişāhım vaʿd ü luṭf eyledügüñ hep lāf mı ʿĀşıḳ-ı şūrīdeden ṣabr istemek inṣāf mı			
		Āh edersem n'ola sevdāñ ile dolmuş göñlüm Ḫaberim yoḳ güzelim ʿāşıḳıñ olmuş göñlüm		Müfred	Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün
		ʿÖmrümüñ vārı ḥayātım Mevlevī Söyle luṭfeyle baña şerin zebānım Mevlevī	Derd-i ʿaşḳıñla melek olmaḳ muḳarrer añladım Alsa duʿā-yı ḫayr ile rūḥ-i revānım Mevlevī	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Mevlāna	Dedim ʿaşḳıñ maḳāmına nicesi erişem āḫīr Dediler ṣuya ṣal evvel tamām et nāmūs-ı ʿārı Muḥabbet sözü cān içre ki cāndan daḫı yaḳındır Bulunmaz dünyāda taḥrīm ṣaḳın fāş etme esrārı		Müfred	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
109b	**Bāḳī**	Şebnem gibi ṣaçılsun ḳoñ eşk-i ferāvānım Güller gibi açılsuñ tek ġonce-i ḫandānım	**Bāḳī** reh-i ʿaşḳıñda döksün güher-i ʿaşḳı Maḥṣūl-i dil ü dīdem hep yoluña sulṭānım	Gazel 7	Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün
	Ẕārī	Ḫalḳ-ı ʿālem duydular şāhā perīşān olduġum Mihr-i güle ṣubḥ-veş çāk-ı giribān olduġum	**Ẕāriyā** müşkül budur gūş eylemez ol gülizār Gülşenī kūyinde bülbül gibi nālān olduġum	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	ʿUlvī	Şehā kūyunda göñlüm bir gedā-yı müstemendindir Erenler Ḫaḳḳ'ı cān u başa baḳmaz bir levendindir	Naẓar ḳıl **ʿUlvī**'ye şāhım ḳapunda bunca yıllardır Esīrindir ġarībindir ḳuluñdur derd-mendindir	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

110a	**Bāḳī**	Ser-i kūyuñ ṣanemā cennet-i Meʾvā bilürin Müntehā ḳāmetüñi Sidre'den āʿlā bilürin	**Bāḳiyā** gülşen-i firdevsi baña ʿarż etme Āsitānın ben anıñ cennet-i Meʾvā bilürin	Gazel 5	Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün
	Bāḳī	Dil-i giriftār belā dilber hevāyı n'eylesün Dāme düşmez yerlere ḳonmaz hümāyı n'eylesün	Ḫalḳ-ı ʿālem **Bāḳiyā** ʿaşḳında yāriñ ḫasta-ḥāl Bir ṭabīb andan bu deñlü mübtelāyı n'eylesün	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Edip ʿazm-i sefer cāna esīr-i miḥnet oldum ben Ġarīb oldum vaṭanda mübtelā-yı firḳat oldum ben	Olup āsūde-ī her ḥāl ile bu bezm-i keṣretde Resīmā sākin-i dārü'l-emān-ı ʿuzlet oldum ben	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
110b	**Ḫayretī**	Ṣanma zāhid bizi nāmus ile ʿārıñ ḳuluyuz Ne seniñ gibi hemān ḳuru vaḳārıñ ḳuluyuz	Genc-i bāġ-ı felege vermeyelim **Ḫayretiyā** Yeñi dīvāneleriz tāze bahārıñ ḳuluyuz	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Dür-i çarḫ eder ol kim ʿarż-ı būs-i lebidir Şeftālūsi ol ḳadd-i nihālin zehebīdir		Müfred	Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün
	Fevrī	N'ola sen germ olup dirseñ muʿanber kākülüm vardır Benim de dūd-ı āhımdan başımda sünbülüm vardır	Ḫaṭıñ erişmeden ẓulm eyleyip **Fevrī**'yi öldürme Benim cānım benim rūḥum ölüm vārdır ölüm vārdır	Gazel	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
111a	**Himmet-zāde (Mahlas olarak değil,başlıkta yer almaktadır)**	Oldu olmadı demedün gün dilberi* Bir gün ola saña Allāh diye ḳulum gel beri		Müfred	Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün
	Himmet-zāde (Mahlas olarak	Ṣabr-nişīn dilber ile ṣoḥbet edince ādem Ṣabrı yār seyrine varmış gibi eyler ʿālem		Müfred	Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

	değil,başlıkta yer almaktadır)				
111b	**Nihādī (Mahlas olarak değil,başlıkta yer almaktadır)**	Ṣanma gelmekden cihāna ẕevḳ-i dünyādır ġaraż Bil ki taḥṣīl-i metāʿı sevḳ-i ʿuḳbādir ġaraż	Ḥalḳa-i tevḥīde dāḫil olmadan ṣūfī hemān İzdiyād-ı nūr-i şevḳ-i ʿaşḳ-ı Mevlā'dır ġaraż	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Derviş Yūnus (Mahlas olarak değil,başlıkta yer almaktadır)	Bir güzel gördüm bugün nūrunu ṣaçıp gider Merhamet ehline beñzer sīnesin açıp gider Ṣanma sūfī Tañrı selāmın kimseden etmez dirīġ ʿArż edip ḥüsn-i cemālin luṭf ile geçip gider	Düşüp hicrān içre çekerim biryān edip Ey ʿömür çünküm gör nice bendesin ḫayrān edip Görmesem bir laḥẓa anı gözlerim giryān idüp Düşürüp hem anı içre cürm ü büryan edip	Murabba 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
112a	**Saʿīdā**	Cemāliñ gösterip güldür Dil-i maḥzūnlarıñ şād et Kerem-kāna meded ʿāşıḳlarıñ Bir melāle gel yād et	Ḳarār etme **Saʿīdā** Gülşenī bülbüllerindensin Dem-ā-dem nūş-i pāk Muṣṭafā'ya durma feryād et		
		Şūrīde vü şeydā ḳılan Yāriñ cemālidir beni ʿĀlemlere rüsvā ḳılan Yāriñ cemālidir beni	ʿAşḳıñ beni mest eyledi Aldı gönlüm mest eyledi Öldürmege ḳaṣd eyledi A sulṭānım ʿaşḳıñ beni	Koşma 8	8'li Hece Vezni
112b		İşit sözüm yā Gülşenī Gel gidelim ʿaşḳ iline Şehdir o mülke rūşenī Gel gidelim ʿaşḳ iline	Alma tenden cānımı Emān Allāh'ım emān Görmedim cānānımı Emān Allāh'ım emān		
		Bī-vücūdum ʿaşḳ odu bilsem benim nem yandırır Yanuben küllī kül oldum pes daḫı nem yandırır	Yandırır Gerçi cihānda ʿaşḳ odu ʿāşıḳları Līkin ʿācīz ḳulunu ḳatʿī-yi muḥkem yandırır	2	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

		Yüzüñ kör mü ḳamer mi bilmek olmaz Sözüñ dürr mü güher mi bilmek olmaz		Müfred	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
		Durmaz yanar vücūdum Āh etmeyip n'ideyim Söndüremezem odu Āh etmeyip n'ideyim		Müfred	7'li Hece Vezni
113a	**Yūnus Emrem**	Göñül ḥayrān olupdur ʿaşḳ elinden Ciger büryān olupdur ʿaşḳ elinden	**Yūnus Emrem** bu ḥasret[e] bu zāra ʿAceb nihān olupdur ʿaşḳ elinden	Gazel 8	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
	Şeyḫ Ḥasan	Gecelerde uyanıḳsıñ Ḥaḳḳ'ıñ żikriyle yānıḳsın ʿĀşıḳları uyarırsın ʿĀşıḳ o ki ṣādıḳ o ki	**Şeyḫ Ḥasan**'ı nālān eden Gözyaşını seylān eden ʿĀşıḳları ḥayrān eden ʿĀşıḳ o ki ṣādıḳ o ki	Koşma 4	8'li Hece Vezni
113a-b	**Ḥamdī**	Evliyānıñ naẓarına Yanmayınca durulur mu ʿAşḳı ʿāşıḳ esrik eder Dönmeyince durulur mu	.... **Ḥamdī** bu yolda ölürse Ṣoru ḥesāb verilir mi	Semai 6	8'li Hece Vezni
113b	**Yūnus**	İsm-i sulṭān virdin mi var Baġçelerde yurduñ mu var Bencilegin derdin mi var Ġarīb ġarīb ötme bülbü	**Yūnus** vücūduñ pāk derken Cihānda miṣliñ yoḳ derken Seḥer vaḳtinde Ḥaḳḳ derken Bizi de unutma bülbül	Koşma 4	8'li Hece Vezni
	ʿAbdul'ḥayy	Rabbiñden ola iḥsān Ey dil niye maḥzūnsun Derdine olur dermān Ey dil niye maḥzūnsun	**ʿAbdul'ḥayy** eder āhı Bulmaġa Ḥaḳḳ'a rāhı Sevmiş güzel İlāh'ı Ey dil niye maḥzūnsun	Mani 4	7'li Hece Vezni
113b-114a	**Nesīmī**	Viṣāliñ şerbetin ṣun cāna yā Rab Yine düşüp firāḳa oldum aṭşān	Ṭalsam maʿnevī ..... Vücūduñ anı feṭḥ et bāb-ı raḥmān	Kıt'a 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
114a-b	**Naḥīfī**	Bülbül-i nālān olup Çaġırırım dost dost Ol güle ḥayrān olup Çaġırırım dost dost	Ceẕbe-i şevḳ ü viṣāl Buldu **Naḥīfī** kemāl Yūnus [u] Mıṣrī miṣāl Çaġırırım dost dost	Mani 17	7'li Hece Vezni
114b	**Nūrī**	Ey beni ʿaşḳ āteşine yandıran ʿAşḳ seniñ ʿāşıḳ seniñ maʿşūk seniñ	Maḥż-ı luṭfuñ eyle ey ḳādīr ālā ʿĀşıḳıñ ḥāline eyle-gil negāh	Murabba 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

		Hem seven hem sevdiren hem sevilen ʿAşḳ seniñ ʿāşıḳ seniñ maʿşūḳ seniñ	Bir gedādır **Nūrī** ḳuluñ (ey) pādişāh ʿAşḳ seniñ ʿāşıḳ seniñ maʿşūḳ seniñ		
115a	**Sinān Ümmī**	Yandıġım çün ʿaşḳ oduna ṭāʿatim Hū'dur hemān (Hū) Artıram derdimi Ḥaḳḳ'dan ḥācetim Hū'dur hemān (Hū)	Der **Sinān Ümmī** bāzirgānım bāzāra gelmişim Müşterī olanlara alım ṣatım Hū'dur hemān (Hū)	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
115b	**Cürmī**	Yā veliyya'llāh muḥaḳḳaḳ sır velāyet sendedir Ḳuṭb-ı ʿālemsin muṣaddaḳ uş kerāmet sendedir	Ḥasret-i hicrāna yaḳma yine **Cürmī** bendeñi Naḳd-i sırr-ı mürteżāsın kim seḫāvet sendedir	Gazel 11	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
115b-116a	**Ḳudsī**	Dilā bizden yine ṣad pāre yārāna selām olsun Muḥib-i evliyā derd ehli iḫvāna selām olsun	Yezīd ü münkire laʿnet [ola] bizden ey[ā] **Ḳudsī** Hezārān ʿarzla ammā ehl-i īmāna selām olsun	Gazel 8	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
116a	**Ḳudsī**	Bi-ḥamdi'llāh yine bu cisme cān[ān]ımız geldi Ġām-ı hicrān ile bī-mār eden dermānımız geldi	Şerīʿatle ṭarīḳāt maʿrīfet mülkün eden ābād Ḥaḳīḳat rehberi ol şāh-ı ʿālī nānımız geldi	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Ḳudsī	Bir naẓar ḳılsa bağışlar cānlara cān evliyā Bir nefesde irgürürsüñ derde dermān evliyā	**Ḳudsiyā** lāyıḳ olur mu mesken-i Ḥaḳ olmaġa Ḳılmayınca ʿaşḳıñı tā dilde mihmān evliyā	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
116b	**Ḳudsī**	Ḥasretiñden pādişāhım yandı cānım gel yetiş Erdi eflāke meded āh u fiġānım gel yetiş	Ḳurtarıp yārin ġamından **Ḳudsī**-yi bī-çāreler Gün gibi göster yüzüñ şems-i cihānım gel yetiş	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ḳudsī	Şol ki buldu yāri aġyār ile ḳılmaz iḫtilāṭ Şol ki girdi gülşene ḫār ile ḳılmaz iḫtilāṭ	Zāhīd ile hem-nişīn olma ḥazer ḳıl **Ḳudsiyā** Müʾmīn olan ehl-i inkār ile ḳılmaz iḫtilāṭ	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ḳudsī	Şūre-i *Sebʿe'l-meṣānī* levḥ-i Ḳurʾān'dır yüzüñ	Cān atıp baş ḳor eşiginiñ ṭaşına **Ḳudsī** bugün	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

		Āyet-i nūr-ı hidāyet sırr-ı īmāndır yüzüñ	Ḥacc-ı ekberdir viṣāliñ ʿıydına ḳurbān yüzüñ		
117a	**Ḳudsī**	Dīdeden ḫāliñ ḫayāliñ çünkü nihān eylediñ Ṭaġudıp zülfüñ gibi ʿaḳlım perīşān eylediñ	Dest-gīr ol ey şah-ı Mışır-ı melāmet ṭut elin **Ḳudsī**-i zārı yeter [misāl-i] hicrān eylediñ	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ḳudsī	Yüz urup ḫāke ʿāşıḳlar Saña ʿāşıḳ seni özler Rāh-ı ʿaşḳıñda ṣādıḳlar Saña ʿāşıḳ seni özler	Efendim **Ḳudsī**-i zārıñ Yüzü ḳara günah-kārıñ Ḳapında cümle ḳullarıñ Saña ʿāşıḳ seni özler	Koşma 10	8'li Hece Vezni
117a-b	**Ḳudsī**	Ḳutb-ı ʿālem dü-cihānıñ pādişāhıdır bular ʿĀşıḳ-ı ṣādıḳlarıñ puşt ü penāhıdır bular Bildirir ḥaḳḳe'l-yaḳīn Ḥaḳḳ'ıñ güvāhıdır bular Maẓhar-ı ʿilm-i ledün sırr-ı ilāhīdir bular	Bunlara iḳrār edenlerdir bulan īmān u dīn Bunlara teslīm olanlardır olan ġamdan emīn **Ḳudsiyā** bildim muḥaḳḳaḳ añladım Ḥaḳḳ'el-yaḳīn Maẓhar-ı ʿilm-i ledün sırr-ı ilāhīdir bular	Murabba 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
117b	**Ḥalīmī**	Gel ey ʿaşḳa düşen ʿāşıḳ bu sevdā özge sevdādır Bu ʿaşḳ içre olan ṣādıḳ bu sevdā özge sevdādır	**Ḥalīmī** iste sen yāri göñülden çıḳar aġyārı Eyā ṣeyyīd-i sulṭānı bu sevdā özge sevdādır	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
118a	**Nūrī**	Ṣādıḳāne ṣıdḳ ile ben yāre ʿāşıḳ olmuşum Cümle ʿālem bihter-i dil-dāre ʿāşıḳ olmuşum	Yüzünüñ nūru anıñ derd ehliniñ dermānıdır **Nūrī**'dir derd ehliyim dermāna ʿāşıḳ olmuşum	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
118a-b/119a-b/120a-b	**Abdullah Fermāye (Mahlas olarak değil,başlıkta yer almaktadır)**	Ḫudāya ḥamd ü bī-ġāyet ki luṭfı bī-nihāyetdir Ṣalāt olsun Resūlüne kim ol ḫatm-ı risāletdir	Ayırma ḳullarıñ yā Rab ṣırāṭ-ı müstaḳīmiñden Ḥabīb-i ʿaşḳına olsun ki ol kān-ı şefāʿatdir	Kaside 105	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

120b	**Ḥayālī**	Mücellā eyle dil levḥiñ bugün nūr-i mücellādan Cemāliñ gösterir cānān çü mirʾāt-ı mücellādan	**Ḥayālī** terk-i cān eyle bu esrārı nihān eyle Mekānıñ lā-mekān eyle cevāb alġıl müsemmādan	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
120b-121a	**Lāyiḥī**	Ey velīler içre server sırr u Raḥmān sendedir Sendedir cümle ṭarīḳat ʿilm-i Ḳur'ān sendedir	**Lāyiḥī** efgendeniñ uyar sevinciñ baḫtını Ey çerāġ-ı enverim şemʿ-i şebistān sendedir	Kaside 17	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
121a-b	**Ṣunʿī**	Ḳalbimiz ʿarş-ı muʿallā sırr-ı pinhān bizdedir Maẓhar-ı luṭf-ı Ḫüdā'yız ḥubb-ı Raḥmān bizdedir	Nūr-i tevḥīd ile **Ṣunʿī** rūşen oldu göñlümüz Dest-i ḳudret yaḳdığı şemʿ-i firūzān bizdedir	Gazel 11	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
121b	**Aḥmedī**	Yanmayañ pervāneniñ dil-dārı bilmez ḳandedir Bülbül-i şūrīdedir gül-zārı bilmez ḳandedir	Zülfünüñ dārında pür-dār olmayanı **Aḥmedā** Ol nice Menṣūr olur kim dārı bilmez ḳandedir	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Aḥmedī	ʿAşḳ[ın]a düşdü Cānını buldu (dermān) Olmuşum ḥayrān ʿAşḳa düşelden	**Aḥmedī** cāna Girdi meydāne Oldu dīvāne ʿAşḳa düşelden	Koşma 5	5'li Hece Vezni
121b-122a		Yeryüzünüñ ʿāşıḳları Himmet ileñ himmet ileñ Rāh-ı ʿaşḳıñ ṣādıḳları Himmet ileñ himmet ileñ	Sevdigim yāre erelim Naḳd-ı cānımız verelim Güneş cemāliñ görelim Himmet ileñ himmet ileñ	Koşma 5	8'li Hece Vezni
122a	**Şems-i Tebrizī**	Bu ʿaşḳa olalı yoldaş ḳomuşum nāmus u ʿārı Devāsız derde uġradım ḳılarım āh ile zārı	Gel imdi **Şems-i Tebrizī** fedā ḳıl cānını Ḥaḳḳ'a Bu yolda baş u cān vermek olur ʿāşıḳlarıñ kārı	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
122a-b	**Ḥaḳīḳī**	Āvāreler dil-dāreler Geliñ geliñ ʿaşḳa ṣalā Dil-ḥasta vü bī-çāreler Geliñ geliñ ʿaşḳa ṣalā	Oldu **Ḥaḳīḳī** ʿaşḳa ḳul Ger ederse ola ḳabūl Şükrāna verir cān u dil Geliñ geliñ ʿaşḳa ṣalā	Koşma 13	8'li Hece Vezni

122b-123a	**Ḥaḳīḳī**	Ṭutdı ol şems-i hüviyyet ʿāleme verdi żiyā Ṭalʿat-ı mihrinden aldı nūru bu arż u semā Vāriṣ-i mülk-i nübüvvet naḳd-ı ser-i mürteżā Maẓharu'llāh-ı aʿẓem evliyādır evliyā	Ey **Ḥaḳīḳī** mecmaʿu'l-baḥreyne çıḳar yol Sen ledün ʿilminde oḳu bil nedir ṣaġ ile ṣol Ol erip cāvidānıñ eşiginde bende ol Maẓharu'llāh-ı aʿẓem evliyādır evliyā	Murabba 9	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
123a	**Şāfiʿ**	Sürmüşüz āyīn ü erkān cezbe-i tevḥīde [ile] Olmuşuz her derde dermān cezbe-i Raḥmān ile	Vecd ü ḥāliñ maḥremisin __? şīrīn__?**Şāfiʿ** Geldi saña ʿaşḳ u vicdān cezbe-i Raḥmān ile	Gazel 9	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
123a-b	**Şāfiʿī**	Rāh-ı Ḥaḳḳ'a girmişim erkānı gözler gözlerim Pīr-i Ḥaḳḳ'a ermişim sübḥānı gözler gözlerim	ʿArş-ı ʿalādır muḥaḳḳaḳ ḳalb-i müʾmin **Şāfiʿī** Ben aña etdim naẓar hem anı gözler gözlerim	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
123b		Alma tenden cānımı Amān Allāh'ım amān Görmedim cānānımı Amān Allāh'ım amān	Uşta cānım şükrāne Ḳurbān olsun cānāne Ṣalma beni hicrāne Amān Allāh'ım amān	Mani 5	7'li Hece Vezni
	Şemsī	İlāhī ʿaşḳıñ aġına Girmek diler cān-ı bülbül Andan ḥaḳāyıḳ güllerin Dermek diler cān-ı bülbül	İşitecek **Şemsī** sözün Giryān eder resm ü gözün Her dem dergāhına yüzüm Söyler dirler cān bülbüli	Koşma 6	8'li Hece Vezni
124a	**Veled**	Ey ki hezār āferin bu nice sulṭān olur Ḳulu olan kişiler ḫüsrev ü ḫāḳān olur	Herçe bugün **Veled**'e inānubuñ yüz süre Yoḳsuluṣa bāy olur bāy ise sulṭān olur	Gazel 13	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿlün
124b	**Ḫulḳī**	Çoḳ günāhım var cihānda cürmüme yoḳdur ʿaded Pādişāhlar pādişāhı sensin *Allāhu'ṣ-ṣamed* Baḥr-ı ʿiṣyāna ġarīḳım isterim senden meded	Varacaḳ maḥşer yerine hep ṣıġār ile kibār **Ḫulḳī**-i bī-çāreyi ol günde etme şermsār ʿAfv edip ṣuçum ile pīr ü nebī dārü'l-ḳarār	Murabba 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿlün

		Hey meded hey luṭfu çoḳ iḥsānı çoḳ Mevlā meded	Hey meded hey luṭfu çoḳ iḥsānı çoḳ Mevlā meded		
124b-125a	**Ḥüsāmī**	Nār-veş ey dil-i ḳarīn olduġuñu yaḳmayı ḳo Şu gibi beyhūde her sū meyl edip aḳmayı ḳo Ḳalbi maʿmūr etmek isterseñ göñül yaḳmayı ḳo Gülşen-i cennet gerekse külḫan-ı dünyāyı ḳo Yār-i gül ___? isterseñ gülşene beḳāyı ḳo	Girdin İbrāhīm sen lā-mekān gül-zārına ʿĀrifāna sırrın et meyl etme dünyā ḫārına İbn-i vaḳt ol himmet et ḳoma bugünü yārına Ey **Ḥüsāmī** on sekiz biñ ʿālemiñ esrārına Çünkü maẓhar düşdü göñlüñ geç bu *Hū* yu *Hāy*'ı ḳo	Muhammes-i müzdevic 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿlün
125a-b	**Vaḥdetī**	Vāḳıf-ı esrār olan insānı her cān añlamaz Ṣūret-i maʿnī nedir peydā vü pinhān añlamaz Dilberiñ māhiyyetini deyū nādān añlamaz Rūḥ-i insān nidügin her ṭabʿ-ı ḥayvān añlamaz Yaʿnī nūr-i Aḥmedī bu cehl ü mervān añlamaz	Dār-ı ʿaşḳa ben nice tesrīr ü tecrīd edeyin Nūr-i pākī yā nice aʿmāle taḳrīr edeyin Āfitābı sen nice fiġāna taʿyīr edeyin Ḫāl-i ḥaṭṭın dilberiñ ben kime tefsīr edeyin **Vaḥdetī** her bir deni teʾvīle bürhān añlamaz	Tahmīs 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿlün
126a-b	**ʿAbdullah Efendi (Mahlas olarak değil,başlıkta yer almaktadır)**	Evliyādan ey göñül almaḳ dilerseñ reng ü bū Yoḳluḳ ile ileri gel varlıġıñdan ol aru	Bulmadım yoḳluḳ gibi ḥażrete bir ṭoġru yolu Ey göñül ḳalma yabanda ol yolula gitmelü	Kaside 31	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿlün
	ʿAṭāu'llāh	Gel ey ʿāşıḳ gel ey ṣādıḳ eger isterseñ Allāh'ı Cihānı cānı terk eyle bulasın tā ki Allāh'ı	**ʿAṭāu'llāh** ki der yaḫşı ferāḫ-ı rāhat-ı ḳudsī Şaḳın fevt olmasın fırṣat ṭaleb ḳıl durma Allāh'ı	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
		Ey dil-i firāḳ yār ile	Baḳma dünyānıñ vārına	Koşma	8'li Hece Vezni

127a		Efġāna gel efġāna gel Derd ile āh u zār ile Giryāna gel giryāna gel	Yaḳ cānını ʿaşḳ nārına Ḥaḳḳ'ıñ viṣāl-i ʿıydına Ḳurbāna gel ḳurbāna gel	5	
	Şeyẖī	Her tecellīde cemāliñ pertev-endāz gösterir Dīde-i ʿuşşāḳ içinde cān içre cān gösterir	**Şeyẖī** pīr oldu fevāda gitdi Gerçi āb-ı tāb Gāhi pīr-i ʿaşḳ [i]le bālāda seyrān gösterir	Gazel 9	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
127b	**Şemʿī**	Ne ẖūnīdür gözüñ sāḳī ki baġrımdan kebāb ister Döküp nā-ḥaḳ yire ḳanım ḳabaġım yer şarāb ister	Şarāb-ı laʿli ṣun ṣūfī içip ḳanmaḳ diler göñlüm Nice dīvānedir **Şemʿī** göreñ āteşten āb ister	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
127b-128a	**Ġadriyā**	Bī-emāndır bu felek hīç kimseye vermez emān Fırṣatı fevt etme ey dil tez geçer dūr-ı zamān Sen özüñ yaẖşı bilip ġayrıları bilme yamān İttifāḳ-ı cümleniñ budur sözü etme kemān Yāri çoḳ dil-dārı çoḳ sen kendiñe yār ol hemān	ʿĀrif [i]señ **Ġadriyā** aldanma-ġil efsāneye Düşmesin der iseñ eger murġ-ı dām-ı dāneye Zāl-i dünyā kārı ḳılmaz ey göñül merdāneye Bu yeter pend ü naṣīẖat ʿāḳil ü dīvāneye Yāri çoḳ dil-dārı çoḳ sen kendiñe yār ol hemān	Tahmīs 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
128a	**Ḳudsī**	Rūy-i dīlden gör nedendi cennet'ü-l meʾvā bugün Ber-ṭarāf oldu bi-ḥamdi'llāh ġam-ı ferdā bugün	Yeridir **Ḳudsī** ʿadem mülkünü seyrān eylesem Ḥamdü li'llāh kim vücūdum eyledim ifnā bugün	Gazel 4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		ʿĀşıḳ nedir ḥāliñ ʿaşḳıñ elinden Ḥaḳḳ'a ʿāşıḳ oldum göñlüm eglenmez Melāmet ẖırḳasın aldım gönüme Ḥaḳḳ'a ʿāşıḳ oldum göñlüm eglenmez	Anda varanlara ẖulle biçerler Başına laʿl ile mercān ṣaçarlar Sekiz cennet ḳapıların açarlar Ḥaḳḳ'a ʿāşıḳ oldum göñlüm eglenmez	Koşma 4	11'li Hece Vezni
128a-b		Bir derde dūş oldum dermān bulunmaz Derdimin dermānı sendedir sende Bir özge derdim var kimseler bilmez Derdimin dermānı sendedir sende	Senden olur ḳamu ḳullara dermān Senden olur ḳamu ḳullara iḥsān Senden olur ḳamu derdlere dermān Derdimin dermānı sendedir sende	Koşma 4	11'li Hece Vezni

128b		Muḥabbet bezmine mestāne geldiñ Müdām içdiñ ṭoludan ḳāne geldiñ Cemāl-i ʿaşḳ[ın]a pervāne yüzin Anıñçün şemʿ-veş ʿaşḳa yāne geldiñ	Añıldı yār ile ʿahd-i sevābıḳ Dedi ḳanı vefā ʿahde müṭābıḳ N'emiz ola efendi saña lāyıḳ Hemān luṭf u kerem iḥsāna geldiñ	Murabba 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
128b- 129a		ʿĀşıḳ olanlar Yola girenler Ḥaḳḳ'ı bulanlar Gelsin meydāna	Ṣoḥbet soranlar Tevḥīd edenler Gelince erenler Gelsin meydāna	Koşma 8	5'li Hece Vezni
129a	**Derviş**	Saña göñül veren ʿāşıḳ ne ḳılsın bāş ile cāna Cemāliñ gözleyen gözler ne baḳsın ḥūrī Rıḍvān'a	Diler **Derviş** bu sevdāda özün küllī fedā ede Ki ḳurbān olmaġa ferdir kişi sevdigi sulṭāna	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Lāmekānī	Pīriñ her kim ḳılar rāżı gümānsız Bāyezīd olur Pīrini ḳılmayan ḥoşnūd bileydü hem Yezīd olur	Bugün kim **Lāmekānī**-veş ḳılarsa pīrini ferşed Muḥaḳḳaḳ gecesi Ḳadr günü nev-rūz-ı ʿıyd olur	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
129b	**Nevʿī**	Seniñ maḥzūnuñ olmaḳ bana şādān olmadan yegdir Ġamıñla aġlamaḳ ellerle ḫandān olmadan yegdir	Şarāb-ı ʿaşḳ ile **Nevʿī** gibi mest-i müdām olmaḳ Baḳıp bu niʿmet-i dünyāya ḥayrān olmadan yegdir	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Nevʿī	Bize meydān-ı ʿaşḳ içre döner āvāreler derler Ḥarābāt içre ḫar olmuş gezer mey-ḫareler derler	Kitāb-ı ʿaşḳa baḳdım **Nevʿiyā** bir bābda yazmışlar Der-i dildāra ʿāşıḳlar varıp yalvaralar derler	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Ḫalīlī	Gel berü dön cānib-i Ḥaḳḳ'a dolaşmadan gerü Tevbe ḳıl çıḳsun dimāġıñdan devā semden gerü	Ey **Ḫalīlī** ister iseñ nār-ı ʿaşḳıñ nūr ola Şu gibi göñlüñ aḳıtma her yaña şemden geri	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
129b- 130a	**Ḫalīlī**	Āh edip her dem dirīġā firḳatim var aġlarım Ṣabra ṭāḳat ḳalmadı çün riḳḳatim var aġlarım	Ey **Ḫalīlī** tā ezelden başıña yārü imiş N'eyleyim çünkü żarūrī ʿādetim var aġlarım	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

130a	**Ḫalīlī**	Beni Mecnūn añlasun mehcūr olursam yār-i ṣādıḳlar Giyünsün lāle-veş bağrım gibi şol bağrı yanıḳlar Gelip ḳabrimde yaş döksün beni ḳana boyanıḳlar Ne ḳara günlere ḳaldık yazıḳlar baña yazıḳlar	Nice ʿıyd olsa Leylā'sız bize Mecnūn-ı ʿıyd olmaz Nice nev-rūz olur ol kim şeb-i hicrān baʿīd olmaz **Ḫalīlī** firḳatiñ nārı gibi nār-ı şedīd olmaz Ne ḳara günlere ḳaldık yazıḳlar baña yazıḳlar	Murabba 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Ḫalīlī	Gel vuṣlata bel bağla Ḳan ağla gözüm ağla Derd ile ciger dağla Ḳan ağla gözüm ağla	Maʿnāya **Ḫalīli** var Nār ol saña gülizār Gel bendemi ṭut zinhār Ḳan ağla gözüm ağla	Mani 6	7'li Hece Vezni
130b	**Ḫalīlī**	Bu ḳara başımdan ayrılmaz ḳara sevdā meded Olmuşum ḥayrān u zār u vālih ü şeydā meded Kūh-i ġamda ağlayan Mecnūn benim Mevlā meded Bir ġarībim kimsenem yoḳdur baña Mevlā meded	Ḳapuna gelmiş żaʿīf-i ḥastadır ġāyet **Ḫalīl** Āsitānıñ senglerinden ayırıp ḳılma ẕelīl Yoldan inmiş bir gedādır çağırıp deryā delīl Bir ġarībim kimsenem yoḳdur baña Mevlā meded	Murabba 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ḫalīlī	Ekremim sulṭān-ı ʿālem gör ne kār eder Ḳanġı ʿıydı devr eder ya ḳanġı ʿabdi yār eder	Kim **Ḫalīl**'e yār olursa nārını gül-zār eder Kim ʿaduv olsa gül-istān içre cānın nār eder	Gazel 9	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
130b-131a	**Ḫışālī**	Ehl-i ḥāle zāhidā dervīş iseñ rindāne baḳ Merd iseñ meydān-ı ʿaşḳıñ mūrine merdāne baḳ	ʿĀlem-i mülk-i beḳāya ey **Ḫışālī** baş ḳadem Yüz çevir dār-ı fenādan çeşme-i ḥayvāna baḳ	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
131a		Bu dem ʿaşḳ oduna ʿāşıḳ vücūdun urduġu demdir Zehī ṣoḥbet zehī dem kim göñüller derdine emdir	Anıñ göñlüne ʿāşıḳ diler [i]señ derdine dermān Kim anıñ luṭf-ı inʿāmı ḳamu derdlere merhemdir	Gazel 9	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

131a-b	**Muḥyī**	Cümle ʿālem bir ḥicābdır añladıñsa sen anı Ol ḥicābdan geçdiñ ise ḳande baḳsan andadır	Benligi terk eyle **Muḥyī** yoḳ olugör eriseñ Birḳaçında var olasın cümle vārlıḳ sendedir	Kıt'a 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
131b	**Muḥyī**	Utan Ḥaḳḳ'dan yana [ki] ḳul unutdun ʿahd-i sübḥānı Ḫoş uyduñ mekr-i şeyṭāna ki yaḳdıñ odlara cānı	Bu sırrı bilmege **Muḥyī** fenā ender fenā olsun Gider bu sūʾile ẓannı güzāf ṣanma bu meydānı	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Muḥyī	Eyā ġāfil olan ādem Çü sen fānī cihān fānī Edinme ṭoḳluġu hem-dem Çü sen fānī cihān fānī	Erenler yolunu ṭutġil Beḳā mülküne cān atġil Gönül **Muḥyī** tedārik ḳıl Çü sen fānī cihān fānī	Koşma 9	8'li Hece Vezni
131b-132a		Ḥaḳ'ı dilber gördüm hüveydā Deminden mürde gönlüm oldu iḥyā Ṣunup bir cürʿa oldum mest ü şeydā O dem cūş eyledim mānend-i deryā	Maʿārif baḥrine ʿāşıḳ ṭalıpdır Muḥabbet dürlerin andan alıpdır Tecellī ẕāta maḥv olup ḳalıbdır Bu iḥsāndan cüdā etme Ḫudāyā	Murabba 7	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
132a	**Ḫayretī**	Bize ġamda ney gibi nālān olan gelsün berü Vāḳıf-ı esrār olup ḥayrān olan gelsün berü	**Ḫayretī** gibi bugün meydānda delir ʿaşḳına Cān u bāşı terk edip ḳurbān olan gelsün berü	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
132a-b	**Cemālī**	Müselmānlar diñiz bi'llāh benim gönlüm alan ḳanı Ki firḳatde ciger ḳandır aḳar her dem gözüm ḳanı	Eger bir ḥarfini cāna **Cemālī**'niñ ḳabūl etseñ Çıḳa vaṣf-ı cemāliñden yine bir tāze dīvānı	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
132b	**Ruḥī**	Ḳadd-i bālāsınıñ aʿlālığın ister dileriz Nice yıldır ki hevāsında o seriñ yileriz	Ġayrıdan ḳaṭʿ-ı ümīd olmuşuz ey **Ruḥī** Ne dilerseñ kerem-i luṭf u Ḫudā'dan dileriz	Gazel 5	Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün
	Ruḥī	Luṭf edip dermān ederseñ derdime dermān seniñ Ey ḥakīm-i *lem-yezel* hem derd hem dermān seniñ	Sen meger kim edesin gūyā zebānın yoḫsa kim Vaṣfıñı etmek ne mümkün **Rūḥī**-i bī-çān seniñ	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

132b-133a	**Ruḥī**	Eylesem vaṣlıñ temennā baḫtiyār olmaz baña İḫtiyār etsem ġamıñ dil ʿinkisār olmaz baña	Ḳaçmazam **Rūḥī** gibi ʿaşḳıñda nālān olmadan ʿĀşıḳ-ı şūrīde ḥālim teng ü ʿar olmaz baña	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
133a	**Ḥaḳīḳī**	Āh kim derd-i derūnum bir iken biñ oldu āh Firḳat ü hecr ü cünūnum bir iken biñ oldu āh	Ey **Ḥaḳīḳī** derd ü ġamdan eridi cān u beden Şimdi miḥnet her ṭarafdan bir iken biñ oldu āh	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
133a-b	**Aḥmedī**	Sāḳī-i vaḥdet elinden içmişim ben cām-ı ṣāf Mest-i dünyā ṣanmagız kim söyleyem biñ dürlü lāf Murġ-ı ʿAnḳā'yım ki ʿuzletdir maḳāmım kūh-i Ḳāf Söylemezden Ḥaḳ bilür tez vār edip lāf u güzāf	**Aḥmedim** ben çekmezem ferdā için ḥüzn ü melāl Ḳalmamışdır bende beniñden dilimde ḳīl u ḳāl Kim dökerse ḳanımı olsun ḥelāl ender ḥelāl Söylemezden Ḥaḳ bilür tez var edip lāf u güzāf	Murabba 9	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
133b-134a	**Aḥmedī**	Ey muvaḥḥid Ḥaḳḳ'ı gel cān u göñülden yād ḳıl Ḳurtarıp cān gülşenin ḫār-ı belādan şād ḳıl	Ger naʿifī menzile ermek dilerseñ **Aḥmedā** Yol uzaḳdır göz yaşıyla ḫūn-ı dīlden zār ḳıl	Gazel 11	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
134a	**Aḥmedī**	ʿĀşıḳa cevr eylese cānānı ḫoş görmek gerek Luṭf u ḳahrın bir bilip [de] anı ḫoş görmek diler	Çünkü taḳdīriñdir inşirāḥ olup **Aḥmed** bugün Her nice dūr eylese devrānı ḫoş görmek gerek	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
		Benim cānım saña ḳurbān ḳabūle ḳıl anı fermān Ne dirlik[dir] baña sensiz ki sensin cānıma cānān	Bil ʿāşıḳ remzini yāriñ ve esrār-ı tecellīde Mürāyidır göñül Ḥaḳḳ'a görünür kendine sübḥān	Gazel 9	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
134b	**ʿAbdī**	Mevlā'm seniñ ʿaşḳıñ ile olmuş göñül giryān gider Nār-ı muḥabbetde yanıp vaṣl ābına ʿaṭşān gider	Çoḳ gördüñ **ʿAbdī** serserī ṭuyduñ nihān-ı dilberi Gir göñüle ṭurma yürü fırṣat geçer mihmān gider	Gazel 5	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün /Müstefʿilün

	ʿAbdī	Meded bir çāre ḳıl ey şāh ṭutuşdum āteş-i ʿaşḳa Ḫayāle döndüm āhıñla düşelden āteş-i ʿaşḳa	Nice demlerdir **ʿAbdī** ġam-ı hicrin ile ḳān aġlar Gözüm laʿl ile dürr ṣaçar deriz sür rişte-i ʿaşḳa	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	ʿAbdī	Niṣār eyle özüñ yāre dilerseñ vaṣl-ı dildārı Niyāz eyle o dergāha hemān ḳulluḳda gör ḳārı	Ṣenālar eyle ey **ʿAbdī** demiş ḳaşıñ u eşkiñ kim Yüzün sürüp sücūd eyle ḳılup tehlīl ü erkānı	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
135a	**Zülālī**	Benim yā Rab ol ʿāṣī-i siyāh-rū Ki ʿişyān ile olmuş nefs-i bed-ḫū	**Zülālī** ġarḳ iseñ baḥr-ı günāha Kerīm ettigine geldiñ ne ḳayġu	Gazel 7	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
	Ḫalīlī	Ol benem kim ḳılmazam cān yolunda cāna ben Cān nedir kim anı ḳurbān etmeyem cānāna ben	Ol **Ḫalīlī**'yem ki ḳıldım *faḳru faḫr*-ı iḫtiyār Ḳānīʿem faḳre taḥassur çekmezem sulṭāna ben	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
135a-b		Yuyalı gönlümü ʿaşḳıñ yine nām-ı nişānımdan Ṭaşıp ṭaşra düşer oldu ḫaber setr-i nihānımdan	Benim gibi ḳamu ʿāşıḳ olaydı yoluna ṣādıḳ Eger ẕāhid eger fāsıḳ diyeydi bu lisānımdan	Gazel 9	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
135b	**Ṣabrī**	Bugün bir mürşīde erdim uyur [i]dim uyandırdı Yüregime berā verdi beni yaḳdı uyandırdı	Ḥabīb-i Ḥaḳḳ-ı Muḥammed'dir seni daʿvet eden Ḥaḳḳ'a Ṣalādır ʿişret ehline şarāb-ı şevḳe ḳandırdı	Gazel 7	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
135b-136a	**Kemāl Ümmī**	Yola ʿiz etme yoldāş olmayınca Öğüñce bir ulū baş olmayınca	**Kemāl Ümmī** żaʿīfi bilmediler Cihānda ʿaşḳ ile fāş olmayınca	Gazel 9	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
136a	**Ḳalenderāne**	Cismiñi nūr eyle ẕikru'llāh ile Tā ki vaṣl ola bu cān Allāh ile	Ey **Ḳalenderāne** ne eksik ne ġam Her kim ola āşinā ol şāh ile	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Aḥmedī	Nefsi bilen kişi pes kāmil-i insān imiş Rabbini bī-şek bilir gör taʿaccub cān imiş	Münkire ṭoġru sözüñ zehir gelür **Aḥmedā** Ṭālib-i Ḥaḳḳ olana çeşme-i ḥayvān imiş	Gazel 12	Müfteʿilün / Fāʿilün / Müfteʿilün / Fāʿilün
136b	**Şemsī**	Bugün şehbāz olup cevlāna geldim Hümā ṣayd etmege seyrāna geldim	Bu ẕulmetde ḳalan dertliler için Benim **Şemsī** Ḫudā'dır mānā geldim	Gazel 7	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

	Aḥmedī	Şems-i münīr ḳudretim gerçi niḳāb içindeyim Ferr-i füruġ devletim līk ḥicāb içindeyim	**Aḥmedā** ehl-i vaḥdetim ġarḳa-i baḥr-ı ʿizzetim Ṣūfī gümān edip ṣaḳın ṣanma gümān içindeyim	Gazel 7	Müfteʿilün / Fāʿilün / Müfteʿilün / Fāʿilün
136b-137a	**Aḥmedī**	Maẓhar-ı ẕāt-ı ʿizzetim vaṣf-ı ṣaffāt içindeyim Māhī-i baḥr-ı vaḥdetim lücce-i ẕāt içindeyim	Mülk-i fenāda fānīyim **Aḥmedim** olmuşum fenā Rūḥ-i ḳadīm-i ḳā-imim ṣanma memāt içindeyim	Gazel 8	Müfteʿilün / Fāʿilün / Müfteʿilün / Fāʿilün
137a	**Penāhī**	Esrār-ı ilāhiden ḫayrān olalım cāna Cām-ı mey-i maʿnīde mestāne olalım cāna	Maʿşūḳ-ı **Penāhī**’niñ ʿuşşāḳ-ı ilāhīniñ Cān verelim öñünde ḳurbān olalım cāna	Gazel 5	Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün
	Muḫyīdīn	Gelsün ol derdli olan dermānı buldum Küfrü ḳatl eyleyip īmānı buldum	**Muḫyīdīn**’im bugün meydān içinde Gel ey yol isteyen erkānı buldum	Gazel 6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
137b		İçelim sāġar-ı vaḥdet deme kim n’olsa gerek Cānıña verme tabʿı çün olacaḳ olsa gerek	Baḥr u ʿummānda vücūdın gemisin eyledi ġarḳ ʿĀrif olan bu cihānda dedigim n’olsa gerek	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Nāmiyā	Cemāliñ maḳṣād-ı aḳṣā-yı ʿāşıḳ Viṣāliñ mirṣād-ı iclāl-i ʿāşıḳ	Duruşup cān ḳaṭresin **Nāmiyā** İdegör vāṣıl-ı deryā-yı ʿāşıḳ	Gazel 7	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
		Ḫam-ḫāne-i vaḥdetde içdim yine peymāne Cān vermek [i]le erdim ben meclis-i cānāne	Efġānımı kūyiñde der işidin ey mihrü Gör ṭālib-i bī-çāre olmuş yine dīvāne	Gazel 5	Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün
138a	**Ḫalilī**	Yārini yarın görendir kim bugün yārin görür Görmeyen yāri bugün yarın ḳaçan yarın görür	Ey **Ḫalilī** şol hemān himmet faḳīr ol kim müdām Ārzū-yi cennet etmez dost dīdārın görür	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ḫayālī	Sūzān-ı firāḳıñla oldu bu ciger püryān Cān teşne yürek yandı onulmadı bu ḥicrān	Evvelde **Ḫayālī** sen ṭoġrulduñ [i]se Ḥaḳḳ’a Āḫir nefes olduḳ da bir demçik ola sübḥān	Gazel 5	Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün

	Ḥayretī	ʿAşḳ [i]le maʿmūr olan dīvāne gönlümdür benim Seng-i cevriñle yayılan mānā gönlümdür benim	Kimseden utanmayıp olup ḥarīş ü **Ḥayretī** Ḳocadıḳça meyl eden cānāna gönlümdür benim	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
138b	**Ḳāḍī**	Rūz u şeb etmez miyim hīç nāle vü āh u enīn Ḥasreten ḥayfā dirīġā geçdi ʿömr-i nāzenin	Umarım kim rūz-i maḥşer diye **Ḳāḍī** Ḥaḳ saña Hāẕā-i cenneti ʿAdn'in *fedḫulūhā* *ḫālidīn*	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ḳāḍī	Rāh-ı ʿaşḳa iḫtiyār etdim belāsı olsun olmasın Bu yoldan dönmezem hergiz cefāsı olsun olmasın	Şu kim mürşīd durur **Ḳaḍī** ḳoma dāmenini elden Ridāsı ḫırḳası tācı ʿaşāsı olsun olmasın	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Ḳāḍī	Bilmem ne ḥikmetdir göñül gāh ḳaṭre gāh ʿummān olur Gāh zerre-veş pinhān olup gāh gün gibi nālān olur	Gāh görünmez maḥv olur **Ḳāḍīyi** ne sırdır bilmezem Gāh kāinātı gösterir āyine-i devrān olur	Gazel 10	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün /Müstefʿilün
139a	**Ḳayġusuz Abdāl**	Yā İlāhī derdini derdime dermān eylediñ Kendi ʿaşḳıñ ẕikrini hem mūnis-i cān eylediñ	**Ḳayġusuz Abdāl** eydür İlāhī saña şükrüm budur Bizi bizden ḳurtaruben sırr-ı nihān eylediñ	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ḳayġusuz Abdāl	Açġıl ḥaḳīḳat gözünü baḳma bu dünyā varına Külli seniñle ṭobṭolu ḳalma bu dünyā nārına	**Ḳayġusuz Abdāl** ṭur öri ʿaşḳa mürīd ol ḫoş yürü ʿAşḳ ḳancaruçeker ise boynuñ uzat nehārına	Gazel 9	Müstefʿilün / Müstefʿilün /Müstefʿilün / Müstefʿilün
139a- b	**Ḳayġusuz Abdāl**	Cān ile vuṣlat olmaġa cāna münāsib cān gerek Añlamaġa bu ḥikmeti ʿaḳl-ı kāmīl insān gerek	Her bir kişi bu dünyāda bir nesne iḫtiyār eyledi **Ḳayġusuz Abdāl**'a daḫı ḥelvā ile büryān gerek	Gazel 10	Müstefʿilün / Müstefʿilün /Müstefʿilün / Müstefʿilün
139b	**Ḳayġusuz**	Evliyādan gelen kelām Oḳunan Ḳurʾān degil mi Gerçek velīniñ her sözi Sūre-i Raḥmān degil mi	Ey **Ḳayġusuz** ḫāliñ n'ola Senden giri gir bu yola Ḥaḳ kerem edecek ḳula Ḥaḳ günden ʿāyān degil mi	Koşma 5	8'li Hece Vezni

139b- 140a	**Ḳayġusuz Abdāl**	Eyā ʿaḳl ile ʿirfānım diyenler Eyā mülk-i Süleymānım diyenler	Sözü ḳo fārigˇ ol **Ḳayġusuz Abdāl** Bu sözden açılur cümle ḳīl u ḳāl	Gazel 13	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
140a	**Ḳayġusuz**	Sür ġayrıyı aradan Çünkü ol var sendedir Senden saña ḳıl sefer Maḥzen-i kār sendedir	**Ḳayġusuz** olmaġıl ıraḳ Saña senden yaḳındır Ḥaḳ ʿİlm-i Ḥaḳ ḳudret-i Ḥaḳ Cümle esrār sendedir	Mani 5	7'li Hece Vezni
	Ḳayġusuz	Yüce sulṭānım sulṭānım Sensin hemān derdim benim Ḥasretiñ yaḳtı cānımı Sensin hemān derdim benim	[Ḳayġusuz ḳulun şād eyle] [Onu andan āzād eyle] Seniñ ile ābād eyle Sensin hemān derdim benim	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Ḳayġusuz	ʿAşḳdan ḫaber duyam dersen Sen sende iste bul seni Aç perdegi gir göñlüñe Sen sende iste bul seni	Gezme serseri beyānda Deme [şu] şundadır bunda Sendedir ol maʿnī sende Sen sende iste bul seni	Koşma 5	8'li Hece Vezni
140b	**Ḳayġusuz**	Saña bu sırrıñ aḥvālin beyān etsem beyān olmaz Nişānı bī-nişān olan nihān olur ʿayān olmaz	**Ḳayġusuz** bu sırra ereli iki cihānı terk edeli Her kim bu ḥāl-i ḥāline aña kevn ü mekān olmaz	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Ḳayġusuz	Maḳṣūd cihāna gelmeden Kişi dīnin bilmek imiş Dīni[ni] bulmadan murād Evliyāsın bulmaḳ gerek	Bunlardır Ḥaḳḳ'ı bilen Ġayrısı yalandır yalan Dervīşligden murād olan Gelip ___? olmaḳ imiş	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Ḳayġusuz	Yüce sulṭānlar sulṭānı Derdiñi ver egleneyin Derdiñdir derdime dermān Derdiñi ver egleneyin	**Ḳayġusuz** eder ey Ġanī Sensin derdimiñ dermānı Göñlüm seni ister seni Derdiñi ver egleneyin	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Ḳayġusuz	Olduḳ fenā ender fenā Ṣanmañ bizi var ehliyüz Meşhūrumuz Ḥaḳḳ'dır bizim Biz vaṣl-ı dīdār ehliyüz	**Ḳayġusuz** der şāh-ı cihān Başı ḳaba teni ʿüryān Bizimdir āyet-i Ḳurʾān Biz cāndan iḳrār ehliyüz	Koşma 5	8'li Hece Vezni
141a	**Ḥüseynī**	Yā İlāhī bize bildir Nicesidir ḥāllerimiz	**Ḥüseynī** cānını n'ider Yola yoḳluḳ ile gider	Koşma 9	8'li Hece Vezni

		Gözümüz göremez nice Ḳande gider yollarımız	ʿUşşāḳları efġān eder Ġulġuldur bülbüllerimiz		
141a-b	**Ḥüseynī (Mahlas olarak değil,başlıkta yer almaktadır)**	Baḳ bu ʿālem ʿaynına cān göz ile cānānı gör Cümlesinde varlıḳ oldur ẓāhir ü pinhānı gör	Meşġūl ol bāb-ı tevḥīde ʿalleme'l-esmā budur* Nūr-i muṭlaḳ ʿilm-i ledün sırr-ı müsemmā budur	Tercīʿ-i Bend	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
142a	**Ḥüseynī**	Bugün bī-cān idim ben cāna erdim Ki cānım verüben cānāna erdim	**Ḥüseynī** vāṣıl-ı Ḥaḳḳ'dır ḥaḳīḳat Ki bir ḳaṭre idim ʿummāna erdim	Gazel 12	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
	Ḥüsāmī	Başımı ṭop eyledim ben zülfünüñ çevgānına Düşmüşüm Mecnūn gibi şol Leylā'nıñ meydānına	Ey **Ḥüsāmī** varlıġıñ yār yoluna ḥarc eyle kim Varlıġından geçmeyince kişi ḳıymaz cānına	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
142b	**Miskīn Ḥacı Bayrām**	Hīç kimse çekebilmez pekdir feleğiñ yayı Derdine göñül verme bir gün getürir vāyı	**Miskīn Ḥacı Bayrām** sen dünyāya göñül verme Bir ulu ʿibādetden al başına sevdāyı	Gazel 7	Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün
	Bayrām	N'oldu bu göñlüm n'oldu bu göñlüm Derd-i ġamıñla doldu bu göñlüm Yandı bu göñlüm yandı bu göñlüm Yanmada derman buldu bu göñlüm	Ḥamd u şenāda ḥamd u şenāda Dost [i]le bayrām etdi bu göñlüm Bayrāmīyim de Bayrāmiyim de **Bayrām** ederseñ yār ilen şimdi	Murabba 5	Müstefʿilātün / Müstefʿilātün
142b-143a	**Bayrām**	Bilmek isterseñ seni Cān içre ara cānı Geç cānıñdan bul anı Sen seni bil sen seni	**Bayrām** özüñü bildi Bileni anda buldu Bulan ol kendi oldu Sen seni bil sen seni	Mani 5	7'li Hece Vezni
143a	**Ḳayġusuz**	Evliyāya egri baḳma kevn ü mekān eldedir Mülke ḥükmün süren oldur iki cihān eldedir	**Ḳayġusuz** eder bu ʿilmi oḳudum anladım bildim Şimdi bu ʿālemiñ ḥükmü kāmil insān eldedir	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Aḥmedī	Var mı ol dosta vereyim ḫānümānım ḳalmadı	**Aḥmedī** eder İlāhī saña şükrüm oldurur Ḥamdü'lilāh ʿaşḳ-ı Ḥaḳḳ'dan ġayrı vārım ḳalmadı	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

		Cümlesinden el yudum pes dü-cihānım ḳalmadı			
	Gencī	Eyā serverānım gel Cān oldı saña ʿāşıḳ Ey ġonce duḫānım gel Cān oldı saña ʿāşıḳ	**Gencī-i** şikār etdin Çeşmini bekār etdiñ Gönlünde ḳarār etdiñ Cān oldı saña ʿāşıḳ	Mani 5	7'li Hece Vezni
143b	**Gencī**	Eyā ḫūbb-ı zamānım Cān oldı saña ʿāşıḳ Ey beste duḫānım gel Cān oldı saña ʿāşıḳ	Bu **Gencī** yüzü ḳara ʿAşḳıñ ile āvāre Raḥm et dil ü bīmāra Cān oldı saña ʿāşıḳ	Mani 11	7'li Hece Vezni
	Gencī	Bu dem ey sevgili dostlar Biline ḳutlu bayrāmdır Daʿvet olur erenlere Gelene ḳutlu bayramdır	**Gencī** ne dem gün zār eder Ṣabr u ḳarār elden gider Dermān ummaz derdin diler Derd aña ḳutlu bayramdır	Koşma 8	8'li Hece Vezni
143b-144a	**Gencī**	Ber-murād olmaḳ diler ey dilā ʿālemde sen Dāmen-i dil-dārı elden ḳoma ey ḫulḳ-ı ḥasen	El açıp ḳılsun duʿā ʿuşşāḳ yārin ḫaberiyle İsm-i yāri bir muʿammā eyleyipdür cāndan	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
144a	**Gencī**	Dem-ā-dem dīde ḳān aġlar ġam-ı ʿaşḳ-ı ḫarābımdan ʿAceb deryāya ġarḳ olmuş bu teşne dil serābımdan Velī iş bu göñül mülkü bu eşk-i ıżṭırābımdan Ki şol resme tebāb oldu bilür ġarḳ-ı pür-ābımdan	Ola bir gün yanam biñ yıl tenim ṭopraḳ ola küllī Muḥabbet ḳoḳusu gele yel esdikçe türābımdan	Terci-i Bend 15	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
144a-b	**Gencī**	Aġladır cevr-i felek feryād ile her dem beni Ḳara baḫtım ḳılmadı hīç dil-güşā ḫurrem beni Ḳurb-ı Ḥaḳḳ'da bir yaña dūr etmede nefsim beni	Öldürür āḫir belālarla dirīġā ġam beni Gözüme ʿālem görünmez seyr eder ʿālem beni	Terci-i Bend	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

		Derd-i hicrān-ı ġamı āḫir nedir bilem beni			
144b	**Ḥaḳīḳī**	Ḥaḳ teʿālā ḳudretinden bunca kim eşyā eder Her birin bir ḥāl ile ol maẓhar-ı esmā eder	Ey **Ḥaḳīḳī** ḳahr u luṭf u vāḥid oldu ʿāşıḳa Ol cihetden cümleden ḳadrin anıñ aʿlā eder	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ḥaḳīḳī	Gel ey ṭālib dilerseñ bulmaḳ ol ẕāt-ı dil-ārāyı Ṭāriḳ-i evliyādan ġayrıdan gezme her ārāyı	**Ḥaḳīḳī** mest-i dergāh olmayan ʿaşḳ ile cūş etmez Meger sāḳī-i vaḥdetden içe cām-ı muṣaffāyı	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
145a	**Ḥayretī**	Ḥamdü li'llāh dostlar bürhānımı gördüm yine Cān u dil eglencesi cānānımı gördüm yine	Ṣoḥbet-i tācından ḥalāṣ oldum ey **Ḥayretī** Ḥamdü'lillāh ehl-i dil yārenimi gördüm yine	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Bāḳī	Ālāyiş-i dünyādan el çekmege niyet var Yaḳında ʿadem derler bir şehr-i ʿazīmet var	Ser terkine māyildir dünyāya göñül verir ʿAşḳ ehliniñ ey **Bāḳī** başında saʿādet var	Gazel 5	Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün
	Ḫākī	Bilmek isteyen ḥālimiz Gelsün [duysun] ḳā-ilimiz Ġurbet ilidir ilimiz Bize Bayrāmīler derler	Bu **Ḫākī** çün fenā oldu Beḳā ender beḳā buldu Görüp ḳadrini ʿıyd oldu Bize Bayrāmīler derler	Koşma 5	8'li Hece Vezni
145a-b	**Ḫalīlī**	Cürmümüz çoḳdur ey Ḫudā Dīdārıñdan etme cüdā Cān ile bāşımız fedā Yoluña Mevlā yoluña	**Ḫalīlī** eder āh zārı Dergāhına varsa bārı Sebīl olsun cümle varı Yoluña Mevlā yoluña	Koşma 5	8'li Hece Vezni
145b	**Rūşenī**	Muḥabbet cāmınıñ şevḳiñ leb-ā-leb içmeyen bilmez Anıñ serḫoşluġu ẕevḳin başından geçmeyen bilmez	Cihānda **Rūşenī**'dendir günüñ aydınlıġı ḫalḳa Göñülden gülsitān gibi aña göz açmayan bilmez	Gazel 7	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
	Gülşenī	Baña ʿaşḳıñ ṭarīḳini nedir deyip ṣoran gelsün	İşidip **Gülşenī** sözüñ muḥabbet sırrıdır añla	Gazel 7	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

		Ayuḳ ḳoyanda ol yola başı bir gün uran gelsün	Diyende bir ḳāli yüz kez bu maʿnādan yoran gelsün		
145b-146a	**Gülşenī**	Terk eyle münkir küfrüñü īmāna gel īmāna gel ʿAşḳ ehline hizmet edip sulṭāna gel sulṭāna gel	Çün ʿaşḳ imiş devre girip devrān eden ey **Gülşenī** Rūşen-i güneş gibi olup devrāna gel devrāna gel	Gazel 10	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün /Müstefʿilün
146a	**Gülşenī**	O gülsitān-ı ʿāşıḳān vaṣlıñ baña gül-zār imiş Nīş ü fırāḳıñ cāna çün ṣaçıldı bildim ḫār imiş	Açılalı ḫüsnüñ gülü bilindi ey gül-zār-ı cān Biñ **Gülşenī** gibi anıñ bülbül hezārı var imiş	Gazel 6	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün /Müstefʿilün
	Gülşenī	Bī-vücūdum ʿaşḳ odu bilsem benim n'em yandırır Yanuben küllī kül oldum pes daḫı nem n'em yandırır	**Rūşenī** derdine yanmış bir cigerdir **Gülşenī** ʿAşḳ odu pervāne gibi anı her dem yandırır	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
146b	**Gülşenī**	Gerçek Ḥaḳḳ'ı seversen Gel göñül ver anlara Ḥaḳ bilmege ayurseñ Gel göñül ver anlara	Ey **Gülşenī** ʿayne'l-yaḳīn Gör dilerseñ er yüzin Açmaḳ içün maʿnā gözün Gel göñül ver anlara	Mani 12	7'li Hece Vezni
	Gülşenī	Yine mey-ḫāne-i ʿaşḳa olan sāḳī gelür derler Virāne cāmını ʿaşḳıñ göñülden cān olur derler	Giren mey-ḫāne-i ʿaşḳa görüben **Gülşenī** ḥālin Bu daḫı rūşenī gibi eylemez mest olur derler	Gazel 7	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
147a	**Gülşenī**	Muṭlaḳ bizi īrād eden ḳıydı cihāndan cānımız Çün ḳurtarır andan bizi göñüldeki ʿirfānımız	Āġ u ḳaradan künfekān bir mevcemiz iki cihān Baḥr-ı ʿademden ey civān kim bilir ʿummānımız	Gazel 6	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün /Müstefʿilün
	Ḳudsī	Dīdeden ḥālin ḥayālin çünkü pinhān eylediñ Ṭaġıdıp zülfüñ gibi ʿaḳlım perīşān eylediñ	Dest-gīr ol ey şāh-ı Mışr'a melāmet ṭut elin **Ḳudsī**-i zārı yeter pāmāl-i hicrān eylediñ	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Maḥvī	Dīdeden nūr-i cemāliñ yine pinhān eylediñ	Ey yüzü gül **Maḥvī**'i bāġ-ı belāda terk edip	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

		Nār-ı hicr ile yaḳıp ʿuşşāḳ-ı sūzān eylediñ	Bülbül ü şūrīde-veş devrānda nālān eylediñ		
147a-b	**Vildān**	Gelsün ol ʿāşıḳ olanlar meclise Allāh içün Kendüsünden el yusun Allāh içün Allāh içün	Çünkü **Vildān** sendedir sırr-ı ṣırāṭ-ı müstaḳīm Sırr-ı pāki gösterir ṭoġru yöñü Allāh içün	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
147b	**ʿĀrif**	Çeşm ü cānım nār-ı ʿaşḳa yandı dermān n'eylesün ʿĀşıḳ-ı dīvāneye pes bend ü zindān n'eylesün	Maʿrifet daʿvāsın etse **ʿĀrif** olan ṭālib degil Ḳışmetidür ezelīde oldu iḥsān n'eylesün	Gazel 17	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
148a	**ʿĀrif**	Gel berü ey ṭālib-i Ḥaḳ ister iseñ yāriñi Māsivādan geç ḳamu terk eyle cümle varıñı	Çünkü ey **ʿĀrif** muvaḥḥidsen ḥaḳīḳat añladıñ Ṯābitü'l-aḳdām olup ḥıfẓ eyle gel iḳrārıñı	Gazel 12	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	ʿĀrif	Gel berü ey cān u dilden ṭālib-i dīdār-ı Ḥaḳ Ḳalbiñi pāk et sivādan ḳalmaya aġyār-ı Ḥaḳ	Hīç taʿaccüb etmegiz söylerse ḥālāt-ı ʿaceb **ʿĀrif**'iñ ḳalbi olubdur maḫzūn-ı esrār-ı Ḥaḳ	Gazel 11	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
148a-b	**ʿĀrif**	Ey mey-i ḳayyım u ḳadīm Bildim seni buldum seni Ey ḳādir ü ferd ü ʿalīm Bildim seni buldum seni	Cümle vücūd u mümkināt Mücellā-i esmā-i ṣaffāt Fānī ḳamu bāḳī o ẕāt Bildim seni buldum seni	Koşma 13	8'li Hece Vezni
148b-149a-b/150a	**Rūşenī**	Diñle sözüm saña derem ey ʿamū Ḳardeşi oġlı sözü ḥaḳdır ḳamu	Ṭanıma bilir baḳma çeler bu şeme hīç Rind-i cihān ol yürü ṭoḳunma geç	Tercīʿ-i Bend	Müfteʿilün / Müfteʿilün / Fāʿilün
150a	**Ḳayġusuz**	Merd iseñ meydān-ı ʿaşḳda cān verip cānānı gör Ṣādıḳ iseñ ʿaşḳ içinde iste bul sulṭānı gör	**Ḳayġusuz** *el-faḳr u faḫri* ki buyurdu ol Resūl Faḳr ile faḫr edüben gel küfrü ḳo īmānı gör	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	ʿAşḳiyā	Ẕāt-ı [şeh] cism-i [cihānıñ] rūḥudur rāḥat gibi	**ʿAşḳiyā** ʿuzletde ol maḳṣūda isterseñ vuṣūl	Taḫmīs 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

		Olmasın bī-rūḥ ʿālem cism-i bī-ṭāḳat gibi İʿtibārı devlet-i dünyā ḳuru ṣūret gibi Ḫalḳ içinde muʿteber bir nesne yoḳ devlet gibi Olmaya devlet cihānda bir nefes ṣıḥḥat gibi	Çün ḳamu aʿmāliñi yazar melekler ṣaġ u ṣol Ḥaḳ buyurmuş luṭf u ṭabʿında o şāh-ı pür-uṣūl Gel ḥażır etmek dilerseñ ey Muḥibbī ḳāriʿ ol Olmaya vaḥdet maḳāmı köşe-i ʿuzlet gibi		
150b	**Lāmiʿi**	Sāḳiyā kevşer şarābın ṣun ki rıḍvān bundadır Biz femiz reşk-i cinānda ḥūrī vü ġılmān gibi	Ṣubḥ-dem mey-ḫāneden erdi nidā ki **Lāmiʿi** Ḳande ise cān atıp eriş ki cānān bundadır	Kıt'a 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
150b	**Ḫarābātī**	Çarḫ elinden gece gündüz āh edip eyler ġarīb Derd-i hicrān āteşinden yüregin ṭaġlar ġarīb	Ey **Ḫarābātī** ġarīblikden şikāyet eyleme Bu yalancı bir felekdir gāh olur begler ġarīb	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
150b/ 151a		Ne ḫoşdur dilberiñ ẕikri eger görsen daḫı yegrek Ayaġı tozuna yüzüñ eger sürseñ daḫı yegrek	Hevā ve herze yayıla bu yolda müstaḳīm olġil Mekān-ı kūy-i dilberle muḳīm olsañ daḫı yegrek	Gazel 7	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
151a		Bu ṣūret güzeliñ gözler göremez ey göñül pīri Olan ġāfil bu maʿnīden olur ṣanmayıñız diri	Naṣīḥat bir olur diñle getür fiʿle dime diñle Gideriz bir yere cümle ki gelmeziz daḫı geri	Gazel 12	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
151a- b	**Gülşenī'**	Ben bu ile ġarib geldim Destūr oldu gider oldum Dost ilidir benim ilim Bunda ne giriftār oldum	**Gülşenī'**niñ benim ḳulu Gülşen içinde bülbülü Göreliden ben ol gülü Gülşen-i lāle-zār oldum	Semai 15	8'li Hece Vezni
151b- 152a	**Fevrī**	Cān çıḳarsa kūy-i firḳatde ġam-ı dil-dārdan Baş giderse ʿaşḳ içinde cünbiş-i aġyārdan Cāme-i ten yanar ise sīne-i bī-mārdan	Cān u dildir ʿaşḳıñ varı yoġu dedim aña Versem olmaz mı dehān-ı vaṣlıña bī-vefā	Müsebba 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

		Tāc-ı ser-dürüşte hevā-yı āh et āteş bārdan El çekem hep ḫānümān tekye(?) vü destārdan Geçeyim hergiz belā-yı derd-i ʿaşḳ-ı yārden Dönmeyem ḳālūbelādan etdigim iḳrārdan	Dedi ancaḳ anlara dünyā vü ʿuḳbādır hemān Pes tereddüd eyleyip baḳıp dururken dört yaña Güş cāna erdi hātifden bu beyt cān fezā Ermek isterseñ dehān-ı laʿl-i yāre **Fevriyā** Geç iki ʿālemden el çek cümle yoḳdan var eden		
152a-b	**Faẓlī**	Cihān ikidir şāh cihānı bir Yedi ṭāmū sekiz bāġ-ı cinān bir Yedi ḳat yer ṭoḳuz ḳat āsmān bir Gelen birdir giden birdir ḳalan bir Hemān birdir hemān birdir hemān	Ḳavuşdı birbiriyle cism ile cān Birikdi bir arada küfr ü īmān Bir oldu **Faẓliyā** kāfir Müselmān Gümān refʿ oldu ẓāhir oldu inʿān Hemān birdir hemān birdir hemān bir	Muhammes Şarkı 9	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün
152b	**Ḳayġusuz**	Gerçek velī olan kişi alur seni sende ḳomaz Māsivādan el yumadın muḥabbetin cānda ḳomaz	**Ḳayġusuz**'uñ budur pendi ṭāliblige pek inandı Mürşidler çobān gibidir sürüsüñ yabānda ḳomaz	Gazel 5	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün /Müstefʿilün
	Ḳayġusuz	Bu yolu böyle buldum ben baña benlik ḥicāb olmuş Oḳudum añladım bildim baña benlik ḥicāb olmuş	**Ḳayuġsuz** eder ey Ġanī şükür olsun bildim seni Ayuruḳ añmayam beni baña benlik ḥicāb olmuş	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
153a	**Ḳayġusuz**	Göñül gözün açdıñ ise Sen yetersin kitāb saña Gördügüñ yüz dost yüzüdür ʿĀlemde yoḳ ḥicāb saña	**Ḳayġusuz** sen seni bildiñ İstedügüñ sende bulduñ Her yüzden görünüp geldiñ Yoḳdur ʿaded ḥesāb saña	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Ḳayġusuz	Ey miskīn derd-mend-i ādem Saña senlik ḥicāb olmuş Seni sen seni ṣanduġuñ Senle perde baḳan olmuş	Ey miskīn derd-mend-i ādem Saña senlik ḥicāb olmuş Seni sen seni ṣanduġuñ Senle perde baḳan olmuş	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Ḳayġusuz	Şükr ü minnet ol Allāh'a ʿAşḳa elin verdi bize Varımızı ʿaşḳa yaḳıp	**Ḳayġusuz** isterseñ yāri Çıḳar göñülden aġyāri Derdlü olan gelsün beri	Koşma 5	8'li Hece Vezni

		Ẓāhir ʿayān oldu bize	Derde dermān verdi bize		
153a-b	**ʿUlvī**	Ḥasta cāna ḥālet-i mevt erdi cānān bī-ḫaber Bir devāsız derde düşdü vāh ki Loḳmān bī-ḫaber	Böyle deyip mülk-i ibḳā bir bir açdı çün o māh Bu Muḥammed bendesiniñ gözlerinden aḳdı ḳan	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
153b	**Günahkārī**	Göñül deryāsı çünküm cūşa geldi Bu göze baḥri andan ṭaşa geldi	Şikāyet eyleme Ḥaḳḳ'dan **Günahkār** Hemīn çekmek gerek çün bāşa geldi	Gazel 9	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun
153b/154a	**Günahkārī**	Sen şehā göñül verenler küllī varından geçer Can u baş yaġma ḳılar her kār-ı yārinden geçer	Bu **Günahkārī** ẕelīli gör ki ne nādāndurur Kim bu fānī ẕevḳ içün nāmus u ʿārından geçer	Gazel 9	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
154a		Eger var ise sende ʿaşḳ-ı cānān Göñül derd-i oduna ṭutuşup yan Bilirsen ʿaşḳ işi çün olmaz āsān Göñül derd-i oduna ṭutuşup yan	Dün ü gün zārī vü efġān edüben Yoluna terk-i baş u cān edüben Gözüñ giryān dil püryān edüben Göñül derd-i oduna ṭutuşup yan	Koşma 5	11'li Hece Vezni
154a-b	**Cürmī**	Yā velīyyu'llāh muḥaḳḳaḳ sır velāyet sendedir Ḳuṭb u ʿālemsin muṣaddaḳ ūş kerāmet sendedir	Ḥasret ü hicrāna yaḳma yine **Cürmī** bendeñi Naḳd-ı sırr-ı mürteżāsın kim seḫāvet sendedir	Gazel 11	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
154b	**Yaḥyā**	Bende-i faḳr u fenā teklif-i sulṭān istemez Emr-i maʿrūf-i Ḫudā'dan ġayrı fermān istemez	ʿAşḳ-ı dilber şöyle istiġnā verir **Yaḥyā**'ya kim Ḥażreti Loḳmān'dan derdine dermān istemez	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Yaḥyā	Gel vücūduñ perdesin ḳaldır cemāl-i yāri gör Cān gözünden sil ġubārı çehre-i dil-dārı gör	Beyt-i maʿmūr oldu **Yaḥyā**'nıñ o beyt-i dil-keşi ʿAyn-ı ʿibretle naẓar ḳıl maʿmūra baḳ miʿmārı gör	Gazel 7	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Yaḥyā	Göñlüm gözü açılmadı cānda ḥicābım var iken Cām-ı cihān-ı bīn oldum nūr olmayınca nār iken	Dīvāne vü ʿuryān idi el gözüne vīrān idi Gencīne-i yezdān idi **Yaḥyā**'ya ʿaḳl-ı yār iken	Gazel 5	Müstefʿilün/ Müstefʿilün/ Müstefʿilün/ Müstefʿilün

155a	**Yaḥyā**	ʿĀşıḳı rind ü levend ü mest ü evgār isterüz Lāʾubālī-meşreb ü āşüfte-destār isteriz	Mürşidi mülk-i ʿademde yoḳlarız **Yaḥyā** gibi Ādemi ikrām-ı irşāda sezāvār isteriz	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ḥayretī	ʿĀşıḳa dilber selāmından selāmetler ḳopar Ḥaḳ budur yoldaşlar çoḳ dürlü ḥāletler ḳopar	Bir ẓarāfet gülsitānıdır bu yerler **Ḥayretī** Ṣad-hezārān bülbül-i bāġ-ı belāġātler ḳopar	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ḥayretī	ʿĀşıḳ-ı taḥḳīḳ olan cevr ü cefādan ḥaẕẕ alır Ṣāḥib-i taḳlīd olan mihr ü vefādan [ḥaẕẕ] alır	**Ḥayretī** ṣavm-ı firāḳ-ı yārdan incinmeyip ʿĪd-ı vuṣlatda hemān bir merḥabādan ḥaẕẕ alır	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
155b	**Ḥālişī**	İlā ey server-i ḥūbān ḳarār etmez gönül sensiz Benim cānım gider biʾllāh eger bir dem olam sensiz	**Ḥālişī** der görsem yüzüñ hebādır ṭāʿatim fikrim Bu cümle tesbīḥim virdim baña zunnār olur sensiz	Gazel 8	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün /Mefāʿīlün
		ʿAşḳıñ meclisi ḳuruldu Gelsün berü merdāneler Tecellī şemʿine bugün Yanan gelsün pervāneler	Müşterī bunda bilinür Bīʿatde ḥāḳir bulunur Gün gibi olmaz ṭolunur ʿĀḳil olan ʿināneler	Koşma 7	8'li Hece Vezni
	Ḥayretī	Ey gönül her mübtelā kim ʿāşıḳ-ı dīdār olur Baġrı başlu gözü yaşlu işi āh u zār olur	ʿĀşıḳ isen **Ḥayretī** gel nā-murād ol nā-murād ʿĀşıḳa ancaḳ murād olan rıżā-yi yār olur	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
156a	**Ḥaḳīḳī**	Şāh-ı ʿaşḳa kim ki bende oldı ol sulṭān imiş Maʿden-i dürr-i ḥaḳīḳat gevherine kān imiş	Ẕāt u ṣıfātıñ sırrını her kim ki bildi bī-gümān* ʿİlm ü kemāliyle yaḳīn ol ṣāḥib ʿirfān imiş	Gazel 6	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Ḥaḳīḳī	Ḳādir-i feyyāz-ı ʿālem gör ne iḥsān eylemiş Mülk-i ḥüsn içinde seni şāh-ı sulṭān eylemiş	Gül cemāliñ ḥasretinden bu **Ḥaḳīḳī** rūz u şeb İşini bülbül gibi āh ile efġān eylemiş	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

	Lāyiḥī	Ḥaḳīḳat mevṣul-i ḥaḳdır cihānda göñlü ṣādıḳlar Fenā dārına göz yumar göñül gözü uyanıḳlar	Muḥabbet ḳaydını [sen] **Lāyiḥī** pek baġla ḳalbiñde Eger kār etmesin derseñ saña taʿnı münāfıḳlar	Gazel 7	Mefāʿilün / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Fāʿilātün
156a-b	**Yaḥyā**	İltiyām ile kelāmından helāk olmaġ olur Saña ʿāşıḳ dirilen cānlar eyüdür ṣaġ olur	Gözleri nergis yüzü gül ḳāmeti serv-i revān Vuṣlat-ı yār ile **Yaḥyā** ṭaġ üstü baġ olur	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
156b	**Yaḥyā**	ʿĀşıḳ-ı dīvāneyiz Mecnūn olupdur pīrimiz Ḥalḳa-i ṣoḥbetdir ey ṣūfī bizüm reḥberimiz	Ḫōr baḳmañ ʿāşıḳ-ı şeydālara **Yaḥyā** gibi Çün tecellī nūruna āyīnedir tedbirimiz	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
	Yaḥyā	ʿIşḳ ehli görse yolda seni geçmez āhsız Şāhım sen aña ḳalma ḳul olmaz günāhsız	**Yaḥyā** yol etse yāre n'ola dūd-ı āhımdan Kimse gider mi menzil-i maḳṣūda rāhsız	Gazel 7	Mefʿūlü / Fāʿilātü/ Mefāʿīlü/ Fāʿilün
156b/ 157a	**Günahkārī**	ʿIşḳa ver gönlü[nü] ey cān gel berü ʿār eyleme Zār olur ʿārıñ ṣoñu var etdigi zār eyleme	Bu maʿnīden **Günahkārıñ** ḥālīdür içi key bilüñ Tekrār eden bu maʿnīyı ṭaşıdır ṭaşı gelmesün	Gazel 11	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
157a	**Günahkārī**	Bu ʿāşıḳlar meclisine eydüñ nāşī gelmesün Çün naẓarı ṭogru degil ṣoḥbete şaşı gelmesün	Bu maʿnīden **Günahkārıñ** ḥālīdür içi key bilüñ Tekrār eden bu maʿnīyı ṭaşıdır ṭaşı gelmesün	Semai 7	16'lı Hece Vezni
157b	**Günahkārī**	İnanma dünyā ḳavline ki ʿahdine vefāsızdır Yalan söyler seni aldar ki fānīdir beḳāsızdır	**Günahkārā** günāh için ümīdiñ kesme raḥmetden Zīrā ʿālemde kim va[r]dır ki cürmi yoḳ ḥaṭāsızdır	Gazel 13	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün /Mefāʿīlün
157b/ 158a	**Günahkārī**	Ol Raḥīm'iñ raḥmeti ṭutdı cihānı ġam yeme Ḳıldı müstaġraḳ zemīn ü āsumānı ġam yeme	ʿÖmrüñ erdi āḫire dünyā ġamından geçmediñ Şimdiden geri nidersin ḫān u mānı ġam yeme	Gazel 12	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

158a	**Günahkārī**	Görmek isterseñ cihānda bir ḳulu ḫōr işde ben Cānına cevr edici ẓālim sitem-kār işde ben	Cürmünü bilenlerin ʿafv et günāhın yā Kerīm Ḳılıram her ṣuçuma biñ kerre iḳrār işde ben	Gazel 13	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
158a-b	**Günahkārī**	Key ṣaḳın verme göñül bu dünyānıñ murdārına Yevm-i yuḥmānıñ dilerseñ yanmayasın nārına	Evliyādır bāġbānı mübtedīler bāġınıñ Terbiyet vermese anlar leẕẕet ermez bārına	Gazel 13	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
158b	**Seyyid Seyfī**	Merḥabā ey nesl-i pāk nūr-i yezdān merḥabā Merḥabā ey cāmiʿ-i āyāt-ı Ḳur'ān merḥabā	Merḥabā red etme **Seyyid Seyfī** bendendir seniñ Yüz sürüp dergāhına her gün ser-beyān merḥabā	Gazel 5	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün
159a		Dilā bu dehr-i fānīniñ nesine böyle ḫurremsin ʿAceb bilsem ne maḳṣūda erişdiñ böyle bī-ġamsın Ne Ḍaḥḥāk u Feridūn'sun ne Behmen'sin yāḫud Cem'sin Cihānıñ Ḫüsrev'i olduñ ṭuṭalım şāh-ı ʿālemsin Vücūduñ añla ey ġāfil ki bir ḳaṭre menīdensin Tekebbürlük Ḫudā'ya yaraşır sen nesl-i Ādem'sin	Bilirsin *küllī şey'in hālikın* emrine aʿlemsin Ḳamer-ṭalʿat melek-vuṣlat ya sulṭān-ı aʿẓāmsın Ne ışşı ʿāḳıbet saña ecel erdikde ebkemsin Ecel peymānesiñ zehrin ḳabirde ḳorḳarım yersin, [Vücūduñ añla ey ġāfil ki bir ḳaṭre menīdensin Tekebbürlük Ḫudā'ya yaraşır sen nesl-i Ādem'sin]	Müseddes-Mütekerrir 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
159b	**Nābī**	Ṣaḳın terk-i edebden kūy-ı maḥbūb-ı Ḫudā'dır bu Naẓar-gāh-ı İlāhīdir maḳām-ı Muṣṭafā'dır bu	Mürāʿāt-ı edep şarṭyile gir **Nābī** bu dergāha Meṭāf-ı ḳudsiyāndır būse-gāh-ı enbiyādır bu	Gazel 5	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
160a		İlāhī yā Rabbī Dünde metānet	Ḫaşirde ʿizzet ʿAraṣātda şefāʿat		
160b		Dilā bu dehr-i fānīniñ nesine böyle ḫurremsin	Ḫuṣūṣā tācı taḫtı terk edip ol ḫażret-i Edhem	Tercī-i Bend	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

		ʿAceb bilsem ne maḳṣūda erişdiñ böyle bī-ġamsın Ne Ḍaḥḥāk u Feridūn'sun ne Behmen'sin yāḫud Cem'sin Cihānıñ Ḫüsrev'i olduñ ṭuṭalım şāh-ı ʿālemsin Tekebbürlük Ḫudā'ya yaraşır sen nesl-i Ādem'sin Vücūduñ añla ey ġāfil ki bir ḳaṭre menīdensin	Yeri bir ber-ḳarār etmez göçer bu dehri bu ʿālem Ḳanı ecdād-ı pākin ḫażret-i Ḥavvā ile Ādem Göçenler bize ʿibretdir bihī Mecnūn bihī Ādem [Tekebbürlük Ḫudā'ya yaraşır sen nesl-i Ādemsin] [Vücūduñ añla ey ġāfil ki bir ḳaṭre menīdensin]		
161a	**Yūnus**	İlhām ile dün gece Seyretdim Muḥammed'i Āyine-i ḳalbimde Seyretdim Muḥammed'i	**Yūnus** murāda erdi Ẕevḳ ile ṣafā sürdi ʿĀşıḳ maʿşūḳun buldı Seyretdim Muḥammed'i	Mani 6	7'li Hece Vezni
	Yūnus	İñ[i]lerem dün ü gün Derdi olan iñ[i]ler Düşmüşem ʿaşḳıñ odna Oda yanan iñ[i]ler	Bī-çāre **Yūnus** gider Yārelidir Ḥaḳ bilür Her seḥer yāresin Şeyḫine söyler iñler	Mani 4	7'li Hece Vezni
		Eyā sulṭān-ı kevneyn sırıñ cümle deḳāʾıḳdır Leṭāyifdir ġarāyibdir ʿacāyibdir ḥaḳāyıḳdır	Ne devletlü saʿādetlü ne ʿizzetlüdür ol kimse Seniñle rūz-i maḥşerde sāḥibidür maʿrifetdir	Gazel 4	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
161b	**Yūnus Emrem**	Eyyūb'üm mübtelāyım Derde dermān isterim ʿĀşıḳım dil-ḥastayım Cāna cānān isterim	**Yūnus Emrem** bilmedi Hīç kimseler ḥālim benim (aman) Ḥālimi ʿarż etmeğe Bir merd-i ʿirfān isterim	Mani 6	7'li Hece Vezni
	Seyfī	Mecnūn u Ḫüdā olanı zincīre çekerler Şol ṭālib-i Ḥaḳḳ ʿāşıḳı bir pīre çekerler	**Seyfī** bilirim deme [ṣaḳın] ʿilm ü ledünnī Erbāb-ı ṭarīḳat seni taʿbīre çekerler	Gazel 5	Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feūlün

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1. METNİN ÇEVİRİ YAZISINDA DİKKAT EDİLEN HUSUSLAR

a. İncelediğimiz mecmuada sayfa numarası mevcut değildir. Biz ilk sayfada bulunan boşluk nedeniyle metnin başladığı sayfayı 2a olarak numaralandırarak devam ettirdik.

b. Çeviri metnimizde şiirler tertip edildiği düzen üzere yazılmıştır.

c. Sayfa numaraları sayfada bulunan ilk şiirin ilk mısraının sol tarafında, **2a** şeklinde kalın şekilde belirtilmiştir.

d. Mecmuadaki her şiir numaralandırılmıştır.

e. Şiirlerin hemen üzerine vezni, onun üzerine nüshadaki başlığı ve en üste de şiir numarası ortalı olacak şekilde yazılmıştır.

f. Metinde şiirlerin başlıkları büyük harfle kalın şekilde yazılırken vezinler sadece baş harfleri büyük olacak şekilde kalın şekilde yazılmıştır.

g. Çeviri yazı yaparken bilimsel metin neşri çalışmalarında kullanılmakta olan transkripsiyon alfabesi kullanılmıştır.

h. Mecmuada bulunan şiirler başka kaynaklarda araştırılmış olup eksik olan kısımları yahut vezne uydurmak için eklenen kısımlar tamamlanmıştır. Bu durum [ ] şeklinde belirtilmiştir.

i. Şiirlerde tekrar edilen genelde nakaratı oluşturan veya bestelenmiş şekliyle kaleme alındığı için tekrar edilen kısımlar doldurma mısra olarak kabul edilmiş ve metinde ( ) şeklinde yay parantez ile gösterilmiştir. Bu kısımlar genelde vezinle uyumlu değildir.

j. Vezin gereği şiirlerde hece düşmeli olan kelimeler kesme işaretiyle yazılmıştır. Örneğin, n'olsun, n'idem gibi.

k. Manzumelerde düzeltmelerimize rağmen veznin tam uymadığı mısralar sonuna * işareti konularak belirtilmiştir.

l. Derkenarda bulunup silik ve karışık yazılmasından ötürü tam okunamayan ayrıca yine yazı şeklinden ötürü anlam verilemeyen şiirler ve mısralar dipnotlarda belirtilmiştir.

m. Mecmuada yer alan Arapça ve Farsça şiirler transkribe edilmemiş, fotoğraflarına yer verilmiştir.

n. Manzumelerde geçen Arapça ve Farsça kelime, deyiş, ayet hadis gibi alıntılar italik şekilde yazılmıştır.

o. Şiirlerde alıntı yapılan ayetlerin Arapça yazılı hali tırnak içinde verilerek devamında köşeli parentez ile meali dipnotlarda belirtilmiştir.

ö. Şiirlerde geçen hadisler de dipnotta, tırnak içinde okunuşu devamında ise yay parantez içinde Türkçe anlamı verilerek belirtilmiştir.

p. Şiirlerde okunamayan ve başka kaynaklarda da bulunamayan kelimeler, "__?" şeklinde belirtilmiştir.

r. Nüsha içinde yer alan tablolar tertip edenin yazdığı şekliyle çevrilmiş olup herhangi bir değişikliğe uğratılmamıştır.

s. Şiirlerde mahlaslar kalın şekilde belirtilmiştir.

ş. Şiirlerin yazımında eksik bırakılan ve bizim tamamına ulaşamadığımız mısralar "……." şeklinde belirtilmiştir.

t. Metinde Farsça ve Arapça ön ve son ekler "-" ile ayrılmıştır. Örneğin, mah-veş gibi.

3.2. ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ

Tablo 6

ا	A, a, E, e, Ā, ā
ب	B. b
پ	P, p
ت	T, t
ث	Ş, ş
ج	C, c
چ	Ç, ç
ح	Ḥ, ḥ
خ	Ḫ, ḫ
د	D, d
ذ	Ẕ, ẕ
ر	R, r
ز	Z, z
ژ	J, j
س	S, s
ش	Ṣ, ṣ
ص	Ṣ, ṣ
ض	Ż, ż, Ḍ, ḍ
ط	Ṭ, ṭ
ظ	Ẓ, ẓ
ع	ʿ
غ	Ġ, ġ
ف	F, f
ق	Ḳ, ḳ
ک	K, k
ل	L, l
م	M, m
ن	N, n
ھ	H, a, e
و	V, v, O, o, Ö, ö, U, u, Ü, ü, û, ü
ی	Y, y, , ı, i̇, î,
ء	ʾ

3.3. ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ ASL 603 (M61) NUMARADA KAYITLI MECMUANIN TRANSKRİPSİYONLU METNİ

1

ṢABĀ

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun

2a 1 Gider ḥüzni İlāhī eyle mesrūr
Keremlerle ʿaṭālar eyle Mevlā
Keder veren ʿadūyı eyle maḳhūr
Keremlerle ʿaṭālar eyle Mevlā

İṣābet eyleyen ekdār-ı dünyā
Meʿāṣīdir sebeb aʿlā vü ednā
Dedim estaġfiru'llāh pādişāhā
Keremlerle ʿaṭālar eyle Mevlā

3 Ḳuluñ **ʿAbdu'l-ḥayy** umar luṭf-i avfā
Ola her dem tecellī zühd ü taḳvā
Maʿārif mahzeni eyle İlāhā
Keremlerle ʿaṭālar eyle Mevlā

2

ʿACEM

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey Ḥabība'llāh Muḥammed Muṣṭafā (yā Rasūla'llāh)
Eyle feyżiñ niʿmetine iʿtibār (yā Rasūla'llāh)
Raḥmeten li'l-ʿālemīn[2] olduñ şehā (yā Rasūla'llāh)
Müẕnibīn[iñ] şāfiʿi rūz-i cezā (yā Rasūla'llāh)

2 Tā ki cānım tendedir olmam şehā (yā Rasūla'llāh)
Bāb-ı luṭfuñdan cüdā ṣubḥ u mesā (yā Rasūla'llāh)
İstinādım intisābım sañadır (yā Rasūla'llāh)
Dāmeniñ elden bıraḳmam dāʾimā (yā Rasūla'llāh)

Ḳıl şefāʿat raḥm edip **ʿAbdu'l-ḥayy**'a (yā Rasūla'llāh)
Çünkü sensiñ şāfiʿ-i rūz-i cezā (yā Rasūla'llāh)

(Yā Rasūla'llāh yā Habībalāh yā Şefīʿü'l-müẕnibīn işfeʿ-lenā yā Rasūla'llāh)[3]

[2] "وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ" (Ve biz seni, ancak alemlere rahmet olarak gönderdik.) Enbiya, 21/107

[3] Derkanara kayıtlı oldukça silik bir şekilde yazılmış bir şiir daha yer almaktadır. Fakat bu şiirin pek çok mısraı okunamadığı için metne dahil edilmemiştir.

3

MUḪAYYER

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun

2b 1 Yeter yandım firāḳıñ āteşinden
Tecellī et meded subḥānım Allāh
Ne ḳanlar ḳatıl[updur] gözyaşına
Tecellī et meded [subḥānım Allāh]

4

PENÇUGĀH

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 *Lā* vü *illā*dan geçenler maẓhar-ı īmān olur
Kendö'züni maḥv edenler *ṣemme vechu'llāh*[4] olur

Maḳṣad-ı aḳṣādan añlar ḳalb gözüñ ayırmadı
Anlarıñ her dem şikāri nūr-i ẕikru'llāh olur

3 Saʿy edip artır dilinden Ḥak-bīni anlara sen
Anlarıñ dāʾim naẓarı sālike kimyā olur

Ẕikrini ḳalbe ulaştır ḳalbini hem rūḥuna
Rūḥı sırra sırrı daḫi vāṣıl-ı Allāh olur

5 Ẕikr-i Ḥaḳḳ'a ol müdāvim māsivādan ṣāʾim ol
Bu ḳāli kendüye ḥāl et hem-demin Allāh olur

6 ʿ**Arşiyā** feyż-i ilāhī dāmeninden el ḳoma
Luṭfuna maẓhar düşenler baḥr-i sırra kān olur

5

NEVĀ

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 İdelim cānıla Mevlā'yı maṭlab
O yolda varımız olsun fedā hep
Keder gitsün olalım ṣāfī meşreb
Günah-kārız bizi ʿavf eyle yā Rab

[4] "وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ" (Doğu da Allah'ındır, batı da. Artık nereye dönerseniz dönün, orada Allah'a dönmüş olursunuz. Şüphe yok ki Allah'ın lütfü, rahmeti boldur, o her şeyi bilir.) Bakara, 2/115

Delīl olup bize nūr-i hidāyet
İdelim Kaʿbe-i vaṣlıñ ziyāret
Cenābıñdan olur ancaḳ ʿināyet
Günah-kārız bizi ʿavf eyle yā Rab

3 Ġafūrī bendeñi irgür şühūda
Giriftār eyleme zenb-i vücūda
Kerem et lāyıḳ eyle faẓl-ı cūda
Günah-kārız bizi ʿavf eyle yā Rab

4 Reh-i ʿaşḳıñda her kim oldu ḥelāk
Viṣāliñle olur bir gün feraḥ-nāk
Ger güller ḳalmasıñ hicriñle ġam-nāk
[Günah-kārız bizi ʿavf eyle yā Rab][5]

6
ʿIRAḲ[6]
11'li Hece Vezni

3a 1 Dönmek ister göñül mülk-i fenādan
Dönelim ʿāşıḳlar Mevlā derdiyle
Geçmek ister göñlüm cümle sivādan
Dönelim ṣādıḳlar Mevlā derdiyle

Ay u gün yıldızlar hem nüh felekler
ʿArşıñ eṭrāfında ṣāf ṣāf melekler
Meydān-ı ʿaşḳında cevelān ederler
Dönelim ʿāşıḳlar Mevlā derdiyle

3 Ṭaʿn etme ey zāhid benim ḥālime
Daḫl itme hergiz bu devrānıma
Dermānı devrānda buldum cānıma
Dönelim ṣādıḳlar Mevlā derdiyle

4 Baş açıḳ girmişim ʿaşḳ meydānına
Manṣūr olurum ene'l-Ḥaḳḳ dārına

[5] Metinde nakaratlar çoğu zaman "eyzen" ibaresi konarak yazılmamıştır. Bu nakarat kısımlar tarafımızca [ ] ile metne eklenmiştir. Bu türden kayıtlar metin boyunca sıkça geçtiğinden her defasında dipnotta gösterilmeyecektir.

[6] Transkripsiyonlu metinde Niyazi Mısri'ye ait tüm şiirlerin tamiri, "Yakıcı, Ali (1985). **Niyazi-i Mısri'nin Divan-ı İlahiyatı'ı** (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü" kaynağından faydalanılarak yapılmıştır.

Yanmaḳda **Niyāzī** ʿaşḳıñ nārına
Yanalım ṣādıḳlar Mevlā derdiyle

7
ʿIRAḲ
11'li Hece Vezni

1 Ḳo yaḳsın küllī çeşmim nār-ı hicrān
Göñül ṣabr eyle ṣabr eyle ṣābir ol
Olur elbette birgün vaṣl-ı cenān
Göñül ṣabr eyle ṣabr eyle ṣābir ol

Ne ḳanlar nūş olunmuşdur bu yolda
Ne āteşler ṣaçılmışdır bu yolda
Ne ġurbetlik çekilmişdir bu ilde
Göñül ṣabr eyle ṣabr eyle ṣābir ol

3 Aña ʿāşıḳ denir mi eyle inṣāf
Ki nār-ı ʿaşḳa yanıp olmaya ṣāf
Bu **Naẓmī**-veş edip tebdil-i evṣāf
Göñül ṣabr eyle ṣabr eyle ṣābir ol

8
8'li Hece Vezni[7]

3b 1 Şūrīde vü şeydā ḳılañ
Yāriñ cemālidir beni
ʿĀlemlere rüsvāy ḳılañ
Yāriñ cemālidir beni

ʿAḳlımı başımdan alan
Beni bu sevdāya salan
Bir mürşide bende ḳılañ
Yārin cemālidir beni

3 Gözlerimi giryān eden
Hem cigerimi büryān eden
Ḥayrān u ser-gerdān eden
Yārin cemālidir beni

[7] Transkripsiyonlu metinde Yunus Emre'ye ait tüm şiirlerin tamiri, "Tatçı, M. (1990). **Yunus Emre Divanı (İnceleme-Metin)**, (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü" kaynağından faydalanılarak yapılmıştır.

ʿAşḳ ateşine düşüren
Ḳaynaduben pişiren
ʿAḳlımı başımdan üşüren
Yārin cemālidir beni

5 Dil mülküñü abād eden
Miskini[ni] dil-şād eden
Ġayrı hevesden yād eden
Yāriñ cemālidir beni

6 Derdlerine dūş eyleyen
Yūnus bī-ʿaḳl hūş eyleyen
Her dem ʿabā-pūş eyleyen
Yārin cemālidir beni

9
11'li Hece Vezni

1 Nāgehān bir ṣadā geldi köşeme
Cānān illerine gitti ʿazīzim
Felek yine aġu ḳattı aşıma
Fenā cāmın nūş eyledi ʿazīzim

Daʿvetimi eylediler firdevsden
Cüdā düştü cümle iḫvān dosttan
Hümā-yı maʿnevī çıḳtı ḳafesten
Beḳāya ʿazm edip uçtu ʿazīzim

3 Maʿrifet baḥriniñ ḥaḳīḳāt kānı
Ḥaḳḳ yoluna ḳodu baş[ıla] cānı
Ġurūb etdi derler o şems-i şānı
Dosttan yaña aştı ʿazīzim

4 ʿĀşıḳlara oldu ʿaẕāb-ı elīm
Teselli eyleye ol Rabb-i Kerīm
Bu **Kenz** oldu İbni Yetīmü'l-yetīm
Alan naẓardan düşürdüñ ʿazīzim

10
MAḤŪR
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

4a 1 Ey gönül gel aġlama zārı zārī iñleme
Pīrden aldım ḫaberi ol bī-nişān sendedir

Sendedir dostuñ ili sende açılır gülü
Söyler bu cān bülbülü gül-i ḫandān sendedir

3 Gezmegil baḥr ü beri kendiñde iste sırrı
Cism ü cāna ḥükmeden gizli sulṭān sendedir

Añladınsa sen seni bildiñse cān u teni
Ġayrı ne var ey gönül cāna cānān sendedir

5 Ten taḫtıdır bu cānıñ cān taḫtıdır cānānıñ
Ey **Niyāzī** şüphesiz ol bī-mekān sendedir

11
ṢIFAT-I ESMĀ-İ SEBʿĀ
14'lü Hece Vezni

1 Ṣūretden gel ṣıfata yolda ṣafā bulasın
Ḥayallere ḳalma kim anda merġūb olasın

Yolda ʿacāyib çoḳdur anı ʿacāyib ṣanma
ʿAcāyib ana dersin dost yüzüni göresin

3 Yedi ṭamuda yanġıl her birinde kül olġıl
Vücūdun anda ḳoġıl ġayrı vücūd bulasın

Ḥaḳiḳattir ḥaḳ şehri yedi ḳapu açılır
Ol ḳapudan içeri girgil ḳudret göresin

5 Evvelki kapusundan bir kişi vardır anda
Saña eder gelmegil sen miskin ḳalmayasın

İkinci kapusundan iki arslan var anda
Niceleri ḳorunmuş olmasın kim ḳorḳasın
7 Üçüncü kapusunda üç odun vardır anda
Saña cümle ḳılısar olmasın kim ḳorḳasın

Dördüncü ḳapusunda dört pīr oturur anda
Dürlü metāʿ lar ṣatar olmasın kim ersin

9 Beşinci ḳapusunda beş ruḫbān var anda
Bu söz saña rumūzdur gel ki rumūz duyasın

Altıncı ḳapusunda bir ḥūri ḳız anda
Saña ider gel beri olmasın kim alasın

11 Yedinci ḳapusunda yediler vardır anda
Saña iderler bulduñ dost yüzünü göresin

Çün içeri giresin maʿşūḳ yüzün göresin
Ene'l-ḥaḳ şerbetini dost elinden içesin

13 İşbu dedigim sözler kendiñden ṭaşra degil
Tefekkür eyler iseñ Ḥaḳḳ'ı özde bulasın

14 **Yūnus** işbu sözleri ẓāhir ʿāyan söyledi
İster isen bu ḥāli miskinlikte yorasın

12
SĀḲĪ

11'li Hece Vezni

4b 1 Feṯḥ olunca ḥaḳdan yaña yolumuz
Göñül ṣabr eyle ṣabr eyle bir zamān
Açılınca dost bāġında gülümüz
Göñül ṣabr eyle ṣabr eyle bir zamān

Merātıblar münasibe erince
Göñül ṣabr eyle ṣabr eyle bir zamān
Murādına maḳṣūduna erince
Göñül ṣabr eyle ṣabr eyle bir zamān

3 N'ola ʿaşḳıñ ile ṭālib yanarsa
ʿĀşḳıñ şarābına her dem ḳanarsa
Eger ʿaşḳ āteşi sīneñ yaḳarsa
Göñül ṣabr eyle ṣabr eyle bir zamān

13

NİHĀVEND

7'li Hece Vezni

1 Oñulmadı yāreler
Ne ʿaceb derdim var benim
Mecnūn olmuş der gören
Ne ʿaceb derdim var benim

Deryā mevci çaġladı
Ḥasret yürek daġladı
Ḥālim bilen aġladı
Ne ʿaceb derdim var benim

3 ʿĀşıḳ olan ʿār itmez
Derdi olan zār itmez
Ḥekimler tīmār itmez
Ne ʿaceb derdim var benim

Eller yetmez zārımdan
Geçdim küllī varımdan
Ayru düşdüm yārimden
Ne ʿaceb derdim var benim

5 Der **Kemāl** coşdum yine
Yandım tutuşdum yine
Deryāya düşdüm yine
Ne ʿaceb derdim var benim

14

NİŞĀBŪR

8'li Hece Vezni

1 Yerde gökde her kim var
Ẕikr ider ḫālıḳı her bār
İde gör diliñde tekrār
Allāh Allāh dāʾim Allāh[8]

Tevḥīd cānlarıñ cānıdır
ʿĀşıḳlarıñ īmānıdır

[8] Bu bendden sonra herhangi bir bende ait olmayan şu mısra gelmektedir: "Ḥaḳḳ'ı ister isen ey dil Tevḥīd eyle leyl ü nehār

Tesbiḥleriñ sulṭānıdır
Allāh Allāh dāʾim Allāh

3 İsm-i ẕākiri Hū'dur
ʿĀşıḳa eglence budur
Cennetiñ maḳāmı Hū'dur
Allāh Allāh dāʾim Allāh

İsm-i ẕātın süresin
Her maḳṣūda eresin
Ḥaḳ'ın cemāliñ göresin
Allāh Allāh dāʾim Allāh

5 **Ẕākirī** ḥırşı ḳo elden
Ẕikri çıḳarma göñülden
Diyelim hem cān u göñülden
Allāh Allāh dāʾim Allāh

15
RAST[9]
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

5a 1 Sīnesi dāġında merhem bulmadı
N'eylesin bī-çāre ʿāşıḳ n'eylesin
Baġrınıñ başına bir em urmadı
N'eylesin bī-çāre ʿāşıḳ n'eylesin

Oñulmaz derde düşmüşdür bir gedā
Şerḥ olunmaz dil ile olunmaz devā
Senden olmazsa ʿināyet ey Ḫüdā
N'eylesin bī-çāre ʿāşıḳ n'eylesin

3 Şemʿ-i ʿaşḳa yandı dil-i bīrūnesi
Külli kül oldu vücūdum ḫānesi
Yā nesi ḳalıpdı faḳiriñ yā nesi
N'eylesin bī-çāre ʿāşıḳ n'eylesin

4 Ḳaplar ise ʿālemi nār-ı celāl
Gizler ise nūrunu meh-i cemāl
Nice ṣabr ide **Nūrī-i** bī-mecāl
N'eylesin bī-çāre ʿāşıḳ n'eylesin

[9] Transkripsiyonlu metinde Nuri mahlaslı tüm şiirlerin tamiri, "Döğmeci,Ersen (2019). **Millī Kütüphane Cönklerindeki Nūrī Mahlaslı Şiirler Üzerine Bir İnceleme** (Yüksek Lisans Tezi).Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü" kaynağından faydalanılarak yapılmıştır.

16
ŞEVḲ ṬARĪR
Fāʿilātün / Müstefʿilün / Faʿlün

1 ʿAşḳıñ a cānım tendedir tende
Dil a sulṭānım sendedir sende

Baña ey mālik etdiġiñ iyilik*
Var ise kimlik bendedir bende

3 Saña keşf ola *şemme vechu'llāh*[10]
___[11] baḳarsın andadır anda

Bildim ol ___[12] ḳılma nāẓar
Bilmezler ḥāṭır ḳandedir ḳande

5 ʿĀşıḳ-ı zārım dāʾim aġlarım
Bāki ol yārim ḫandedir ḫande

6 **Nūrī** ol _[13] ʿāşıḳ ʿaşḳıyla yanıḳ
Dāʾimā ʿāşıḳ zindedir zinde

17
8'li Hece Ölçüsü

1 Bāġ-ı cemāle çün erem
Vuṣlat gül-zārını derem
Ḥaḳḳ'ın naḥli sensin görem
Ben Hū direm yā Hū direm
(Lā Rabbe illā Hū direm)

Gece gündüz ay [u] dehrde
Keṣretde [hem de] vaḥdetde
Maḥşerde [vü hem] cennette
Ben Hū direm yā Hū direm
(Lā Rabbe illā Hū direm)

---

[10] "وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ" (Doğu da Allah'ındır, batı da. Artık nereye dönerseniz dönün, orada Allah'a dönmüş olursunuz. Şüphe yok ki Allah'ın lütfü, rahmeti boldur, o her şeyi bilir.) Bakara, 2/115

[11] Mürekkebin silinmesinden ötürü kelime okunamamıştır.

[12] Mürekkebin silinmesinden ötürü kelime okunamamıştır.

[13] Mürekkebin silinmesinden ötürü kelime okunamamıştır.

3 Cümle vücudum Hū-be-Hū
Hū[yıla] dolmuştur ḳamu
Mülk oldu [hem de] baña Hū
Ben Hū direm yā Hū direm
(Lā Rabbe illā Hū direm)

4 ʿĀşıḳlar içre olsa sūr
Bu **Nūriyā** erse sürūr
Aḳa tecellī [hem] de nūr
Ben Hū direm yā Hū direm
(Lā Rabbe illā Hū direm)

18
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Yine cūş eyledi ʿummān-ı ʿaşḳıñ
Göñül Allāh'a ʿāşıḳdır yeñilmez
Cülūs etdi bugün sulṭān-ı ʿaşḳıñ
Göñül Allāh'a ʿāşıḳdır yeñilmez

Ḫayāli göñlüme doldu çü yāriñ
Vücūdundan eṯer ḳalmadı ʿārıñ
Zamānı gitti elden iḫtiyārıñ
Göñül Allāh'a ʿāşıḳdır yeñilmez

3 Oḳundu sırr [i]le ʿaşḳıñ kitābı
İşitti şemʿ-i cān andan ḫiṭābı
Aradan ḳaldırıp cümle ḥicābı
Göñül Allāh'a ʿāşıḳdır yeñilmez

Cihāna esrārıyla dolmuş serāpā[14]

19
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

5b 1 Ceẕbe-i Ḥaḳ olmayınca n'eylesün şeyḫim baña
Ḫaḳ teʿālā vermeyince n'eylesin şeyḫim baña

Ceẕbe-i ḥüsnüñ açılmış sen tecellī eyleyip
Ḥaḳ tecellī ḳılmayınca n'eylesün şeyḫim baña

[14] Metinde şiirin devamı yoktur.

3 Ḥaḳ tecellī ḳılmaġa dil-ḫānesi maʿmūr gerek
Ḫāne ḥalvet olmayınca n'eylesün şeyḫim bana

Tāc-ı ʿizzet dād-ı ḥaḳdır baş-ı devletgir*
Başda devlet olmayınca n'eylesün şeyḫim bana

5 Dā'imā ḥırṣ u hevādır her işim gücüm benim
Ben hevādan geçmeyince n'eylesün şeyḫim bana

6 ʿĀşıḳ **Yūnus** sen bu sözü kimden öğrendin __?
Ḥaḳdan elçi gelmeyince n'eylesün şeyḫim bana

20
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Faʿūlün[15]

1 Baḥr-ı duraḳdır ʿālem-i zübdedir*
Anıñ dürriñe maḥbub-i Eḥaddir

Cihān bāġında bir güldür açılmış
Anı şem eyleyen mest-i ebeddir

3 Ne ḳadar medḥ ile ansan o ẕātı
Anıñ meddāḥı çün Ḥayy u Ṣamed'dir

Bu maḫlūḳāt u mevcūdāt-ı cümle
Aña ʿāşıḳ geçenler bī-ʿadeddir

5 Gel ey **Himmet** edeb gözle bu yolda
Ki meddāḥım demek terk-i edebdir

21
7'li Hece Vezni

1 Binmiş idi Düldül'ü
Yanında Zülfiḳār'ı
Ol açdı doġru yolu
ʿAlī-i arslan ḳanı

Ebūbekir'le ʿÖmer
Yüzlerinden nūr damlar

[15] Transkripsiyonlu metinde Himmeti mahlaslı tüm şiirlerin tamiri, "Yetkin, Yasemin (2016). **Bolulu Şeyh Himmet ve Divançesi** (Yüksek Lisans Tezi). Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü" kaynağından faydalanılarak yapılmıştır.

Sīnesi dolu Ḳurʾān
ʿOṯmān-ı ʿaffān ḳanı

3 Muḥammed miʿrāca aġdı
Gökden yere nūr yaġdı
Ḥabībim diyü ögdi
Ol faḫr-i cihān ḳanı

İbrāhim-i Ḫalīl geldi
Kaʿbe'ye nebād urdı
Oġluna bıçaḳ çaldı
İsmāʿīl-i ḳurbān ḳanı

5 Şeddād uçmaġın yapdı
Nemrūd göge oḳ atdı
Kāfir iken küfrün etdi
ʿĀdil Nūşīrevān ḳanı[16]

Her kim üstādı buldı
Ḳulluġun temām ḳıldı
Mıṣır'a sulṭān oldı
Yūsuf-ı Kenʿān ḳanı

7 Geçdi bunlarıñ çaġı
Dünyā miḥnet ocaġı
Ebū Müslim nacaġı
O ṣāhib-i Ḳurʿān ḳanı

8 **Yūnus Emrem** aç gözüñ
Toprāġa urġıl yüzüñ
Sāña daḫi diyeler
Cigeri büryān ḳanı

22
MAḲĀM-I ʿUŞŞĀḲ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

6a 1 Cemāliñ nūrunuñ ʿāşıḳlarına
Kerem eyle kerem sulṭānım Allāh
Firāḳıñ nārınıñ yanıḳlarına
Kerem eyle kerem sulṭānım Allāh

[16] Metinde "Nūşīrevān ʿādil ḳanı" şeklinde yazılıdır.

Cigerler yandı ʿaşḳıñ āteşine
Cihān ḳandı aḳıtdı gözyaşına
Neler geldi neler ʿāşıḳ başına
Kerem eyle kerem sulṭānım Allāh

3 İderse ʿāşıḳ āh iñler felekler
Aña rahm eyleyip aġlar melekler
Saña maḫfī deġil gizli dilekler
Kerem eyle kerem sulṭānım Allāh

4 Yoġ oldu **Nūrī**'niñ küllī vücūdu
Ne ʿalenī ḳıldı anıñ şuhūdu
Efendim eyle aña luṭf u cūdu
Kerem eyle kerem sulṭānım Allāh

23
[MAḴĀM-I ʿUŞŞĀḴ][17]
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey resūl-i Muṣṭafā vü müctebā
Vü ḥabīb-i mürteżā vü muḳtedā
Künt ü kenz[18] esrārınıñ miftāḥısın
Ẕāt-ı sırra maẓhar-ı tām-ı hüdā

ʿArş-ı aʿẓam cilve-gāhıñdır saña
Seyriñe serde ola mı müntehā
Bār-gāh-ı vaḥdete irgür hemen
Ḳaldı Mevlā gitdi cümle māsivā

3 Böyle bir tür itdi neslinden ẓuhūr
Ṭā kī İsmāʿil iderse cānından
N'ola eylerse **Hüdāyī**'ye naẓar
Ḫaberim virem sen ey kān-ı kerem

[17] Transkripsiyonlu metinde Hüdayi mahlaslı tüm şiirlerin tamiri, "Tatcı, M. ve Yıldız, M. (2005). **Aziz Mahmud Hüdayi Divan-ı İlahiyat Tıpkıbasım ve Çeviriyazı**. Üsküdar Belediyesi: Üsküdar Araştırmaları Merkezi" kaynağından faydalanılarak yapılmıştır.

[18] "Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en uʿrefe fe-halaktü'l-halka liyaʿrifūnī." (**Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.**) Mehmet Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler** (1.Baskı), Kesit Yayınları İstanbul 2013, 396.

24
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün /Feʿūlün

1 Ḥabību'llāh cihāna cān degil mi
Vücūdu ʿāleme sulṭān degil mi
Cihāna bāʿiṣ oldı çünkü nūrı
Cemāli cümleye tābān degil mi

Varınca *lī maʿallāh*[19] ʿālemine
İrince sāʿat-i ḥalvet degil mi
Ḳadem başınca ol ʿarş[ın] yerine
Cenāb-ı Ḥażret'e mihmān degil mi

3 Gül-istānda viṣāl içinde güldür
Nebīler serveri şāh-ı rüsulür
Cenāb[ı] bize hādī sebüldür
Beyān-ı āyet-i Kurʾān degil mi

4 Yeter ʿālemlere bir zerre nūru
Olur ẓulmānī Kāşif çün ẓuhūru
O şemse ẕerre olursa bu nūru
Żiyāsı cümleye yeksān degil mi

25
7'li Hece Vezni

1 Cānlar fedā yoluña
Bu cān ḳayusu degil
Sen cānı gerek baña
Cümle ḳayusu degil

ʿAşḳıñ oḳu demir mi
Kār etdi yüregime
Baña ʿaşḳıñ ḳayusu
Temren ḳayusu degil

3 Yudum yāremi sildim
Yāre kimdendir bildim
Baña yārim ḳayusu
Yaram ḳayusu degil

[19] "Lī maʿaʾllahi vaktün lā-yeseʾunī fīhi melekün mukarrebün ve lā-nebiyyün mürselün" (Benim Allah ile öyle anlarım olur ki, ne bir mukarreb melek ne de mürsel bir nebi öyle bir yakınlığı elde edebilir.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

Sen bir ulu sulṭānsın
Cānlar içinde cānsın
Çün senin ʿıyān gördüm
Gümān ḳayusu degil

5 Derler ʿĀşıḳ Yūnus'a
Ḳatlan böyle gidelim
Dersen bu sevgisi duruşupdur*
Eglen ḳayusu degil

26
8'li Hece Ölçüsü

6b 1 Ḥaḳḳ'ı cāndan severseñ
Yalvar ḳul Allāh'a yalvar
Dīdārın görmek dilerseñ
Yalvar ḳul Allāh'a yalvar

Ṭanı kendüni ki ṭanı
Niçün yaratdı Ḥaḳ seni
N'olacaġın añubeni
Yalvar ḳul Allāh'a yalvar

3 Yürekler cūşa gelince
Gözyaşı taşı-gelince
Buñca dem başa gelince
Yalvar ḳul Allāh'a yalvar

Geceler uyḫudan uyan
Gizli sırlar olur ʿayān
Maḥrūm ḳalmaz Allāh diyen
Yalvar ḳul Allāh'a yalvar

5 ʿĀşıḳ Yūnus çek belāyı
Derdine dermān arayı
Her dem aglayı aglayı
Yalvar ḳul Allāh'a yalvar

27

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

ʿĀşıḳı māşūḳa vāṣıl eyleyen Hū ẕikridir
Ol cemāli keşf ile keşf eyleyen Hū zikridir

Gönlü rūyuñde bu ʿaşḳı ḳāʾimeyle ʿaşḳ[i]le
Şerr-i şeyṭānı bugün defʿ eyleyen Hū zikridir

İsm-i Ḥaḳdır işbu gönlü māsivādan pāk iden
Çün hicābın[ı] bu ḳalbiñ defʿ iden Hū zikridir

Hū durur çün bu hicābıñ ḳahramānı ḥālile
İşbu nefsiñ leşkerini ḳahr iden Hū zikridir

Bu ṭarafıñ yolunu direm saña ḥoş hem baña
Muḥyī'i Ḥaḳ'dan yaña vaṣl eyleyen Hū zikridir

28

8'li Hece Vezni

Ser-çeşmemiz [ol] Mürteżā
Birisi de İmām Rıżā
Mürşīdimiz Seyyīd Yaḥyā
[Gülşenīyüz yā Hū deriz]

Gülşenī ism-i Hū çeker
Nefyy ile iṯbāt[ı] seçer
Esmā müsemmāya açar
[Gülşenīyüz yā Hū deriz]

Añlanmaġa çekme rumūz
Tevḥīd gerek hep şeb ü rūz
Fetḥ olmaġa **Hulvī** kunūz
Gülşenīyüz yā Hū deriz

29

8'li Hece Vezni

Ḫalḳ-ı cihānıñ serveri
Āḫir zamān peyġamberi
Faḳir ehliniñ rehberi
[Āḫir zamān peyġamberi]

Hādī odur cümlemize
Ṣāye ṣaldı üstümüze
Luṭf edecek oldur bize
[Āḫir zamān peyġamberi]

3 *Ṣallu ʿālā şemsü'l-hüdā*
Ṣallu ʿālā nūrü'l-verā
Nām-ı Muḥammed Muṣṭafā
[Āḫir zamān peyġamberi]

Ebū Bekr hem Fārūḳ [i]le
ʿOs̱mān ile Ḥaydār ile
Mürşīd olan ehl-i dile
[Āḫir zamān peyġamberi]

5 **Hulvī** anıñla āşinā
Olduñ ise devlet baña
Şāfī oldur rūz-i cezā
Āḫir zamān peyġamberi

30
SEGĀH MAḲAMI
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

7a 1 Bilmeyen cān Yūsuf'un Kenʿān'ı bilmez ḳandedir
Öz vücūdu Mıṣır'ın sulṭānı bilmez ḳandedir

İçmeyen vuṣlat şarābın yār elinden her zamān
Beñzer ol māhīye kim ʿummānı bilmez ḳandedir

3 Bilmeyen ʿilm-i ledünī dört kitābı oḳuya
Ẓāhir-i ʿālemdir [ol] Ḳurʾānı bilmez ḳandedir

Mübtelā-yı ʿaşḳ oluben bilmeyen cānānını
Derdile devrān eder devrānı bilmez ḳandedir

5 Cān ḳulaġıyla işit **Muḥyī** Muḥammed nuṭḳudur
Kendi nefsin bilmeyen Raḥmān'ı bilmez ḳandedir

31
SEGĀH MAḲĀMI
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Künt ü kenziñ[20] serteser sırr-ı nihānı sendedir
Lī maʿallāh[21]'ın rumūzu vü beyānı sendedir

Sen seni bildin ise cümle cihānı añladıñ
Ẓāhir ü bāṭın ḳamu ʿaşḳıñ nişānı sendedir

Seniñ içün devr ider bu kā-ināt leyl ü nehār
On sekiz biñ ʿālemiñ muṭlaḳ nişānı sendedir

Zāhidā gitme yabāna iste bul sen de Ḥaḳı
Nüsha-i Ḥaḳsın bugün cümle meʿāni sendedir

Sen seni bil ger dilerseñ ādem-i maʿnā iseñ
Cümle ʿilmiñ **Muḥyiyā** sırr-ı ʿayānı sendedir

32
8'li Hece Vezni

Biz ezelden mestāneyüz
Bize Gülşenīler derler
Efsāne-i cānāneyüz
[Bize Gülşenīler derler]

Seyyid Yaḥyā āşıḳları
Ḥaḳ yolunuñ ṣādıḳları
Dervīşleriñ fāyıḳları
[Bize Gülşenīler derler]

Bizedir nūr-i rūşenī
Bize[dir] sırr-ı Gülşenī
İḥyā edip cān u teni
[Bize Gülşenīler derler]

---

[20] "Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en uʿrefe fe-halaktü'l-halka liyaʿrifūnī." (**Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.**) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

[21] "Lī maʿa ʾllahi vaktün lā-yese'unī fīhi melekün mukarrebün ve lā-nebiyyün mürselün." (Benim Allah ile öyle anlarım olur ki, ne bir mukarreb melek ne de mürsel bir nebi öyle bir yakınlığı elde edebilir.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

Genc ḫayāliyle ṣafveti
ʿAşḳ içre buldu ḥāleti
Şeyḥ-i Ḥüsni[nin] himmeti
[Bize Gülşenīler derler]

5 Sulṭān İbrāhim'de ʿicāz
Şeyḥ Aḥmed'de etdiñ niyāz
Ḥulviyā keşf oldu bu rāz
[Bize Gülşenīler derler]

33
8'li Hece Vezni

1 Ẕikr edip Ḥaḳḳ'a ey ʿazīz
Gülşenī'yüz yā Hū derüz
Gece gündüz ʿaşḳ isterüz
Gülşenī'yüz yā Hū derüz

2 Ṣabāḥ aḫşam vird ü eẕkār
ʿĀdetidir leyl ü nehār
Ṣavm u ṣalātıla hem-vār
[Gülşenī'yüz yā Hū derüz]

34
ḤÜSEYNĪ[22]
FERAHNĀK M[AḲĀMI]
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

7b 1 Ey göñül bir derde düş kim anda dermān gizlidir
Gel eriş bir ḳaṭreye kim anda ʿummān gizlidir

Terk edip nāmı nişānı giy melāmet ḫırḳasın
Ol melāmet ḫırkasında nice sulṭān gizlidir

3 Degme bir dervīş-i faḳre ḫor görüp ḳılma naẓar
Göñlünüñ her köşesinde ʿarş-ı Raḥmān gizlidir

Nuṭḳa gelse cān u dil bulur ḥayāt-ı cāvidān
ʿĀşıḳın her bir sözünde āb-ı ḥayvān gizlidir

[22] Transkripsiyonlu metinde Eşrefoğlu Rumi'ye ait tüm şiirlerin tamiri, "Güneş, Mustafa (1994). **Eşrefoğlu Rumi ve Divanı (İnceleme- Metin)** (Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü" kaynağından faydalanılarak yapılmıştır.

Gör bu **Eşrefoġlu Rūmī** baḥr-i ʿaşḳa n'eyledi
Bāş u cān terk idüben cānda cānān gizlidir

35
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

Fenā bulup ḥayāt alam şu dem kim ʿaşk-ı yārımdan
Muḥabbet isteyen gelsin ḫaber sorsun mezārımdam

Nesim-i rūḥ u Raḥmān'dan nefes ererse ger cāna
Bahār-istān ola ʿālem ṣafā-yı nev-bahārımdan

Fenā-ender-fenā buldu vücūdum mülkü ser-tā-ser
Görünür bir beden ḳaldı hemān ancaḳ hiṣārımdan

Geçip dünyā vü ʿuḳbāyı erem vaḥdet sarāyına
Faḳīre ger kerem ere ganī perverdigārımdan

Cenāb-ı pāḳine lāyıḳ **Hüdāyī**'nin nesi ola
Meger kim armaġan iltem kemāl-i iftiḳārımdan.

36
BAYĀTĪ
11'li Hece Vezni

N'olur ise ḳo ki olsun n'olusar
Tek göñül Allāh'ı bulsun n'olusar

ʿAşk deñizi cūşa geldi ḳan aḳar
ʿĀşıḳ-ı bī-çāre dalsın n'olusar

Bu deñize düşen ölür dediler
Ölür ise ʿāşıḳ ölsün n'olusar

ʿĀḳıbet şol göze ṭopraḳ dolusar
Bir gün evvel ḳo ki dolsun n'olusar

ʿAşḳ baġında taze güller açılmış
ʿÖmür baġı ḳo ki ṣolsun n'olusar

ʿAşḳ olunca cümle işler [hep] biter
Bitmez ise ḳo ki ḳalsun n'olusar

7 Dünyāñın manṣıblarınıñ ʿizzeti
Rūmī ḳo ki alan alsın n'olusar

37
MAḲĀM-I RAST
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

8a 1 Merḥabā ey şuʿle-i āyīne-i sırr-ı Ḥüdā
Merḥabā ey şāhid-i dīdār-ı maḳsūdü'l-verā
Merḥabā ey maẓhar-ı feyż-i Cenāb-ı Kibriyā (yā Resūla'llāh)
Merḥabā ey nām u şānıdır Muḥammed Muṣṭafā

Sidreden teşrīfini tebşīr edip peyk-i celīl
Şānıña bu dört kitāb oldı serāḥatle delīl
Cedd-i pākiñdir Ḥalīlu'llāh ey[ā] ḫūb u cemīl
Merḥabā ey ḳurratü'l-ʿayni [vü] nūr-i aṣfiyā

3 **Naḳşi'yi** [sen] bende-i ser-defter-i ʿuşşāḳ ḳıl
Āsitānıñda cemāliñ şemʿine müştāḳ ḳıl
Sırrını göster viṣāliñ bezmine ilḥāḳ ḳıl
Merḥabā ey aʿlem-i esrār-ı ġayb-ı māverā

38
MĀHŪR
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 İsteyen būy-i viṣāli ol gül-i bī-ḫārdan
Saʿd edip bir gül ḳoparsın gül-şen-i envārdan
Rūşen eyle cān gözüñ nūr-i cemāl-i yārdan
Baḳma fāniye elin çek dārdan deyyārdan

ʿĀlem-i envāra ʿazm et eyle ẓulmetten ʿubūr
Her ṭaraftan ẕātıñı etsin iḥāṭā baḥr-ı nūr
Luṭfa müstaġraḳ olup bulsun göñül bāḳī ḥużūr
Baḳma fāniye elin çek dārdan deyyārdan

3 Ey **Ġafūrī** bulmaḳ istersen fenā-ender-fenā
Saʿd edip iṯbāta eriş eyle nefy-i māsivā
Bize saña gör neler iḥsān eder ḳadr-i Ḥüdā
Baḳma fāniye elin çek dārdan deyyārdan

39
MAḲĀM-I MUḪAYYER
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

8b 1 Murġ-i dil pervāz urup uçmaḳ diler
Āşiyān-ı lā-mekāndır seyrimiz
Seyr-i fi'llāh ḳanad[ın] açmaḳ diler
Āşiyān-ı lā-mekāndır seyrimiz

ʿAşḳ-ı Ḥaḳla cūş edip deryā gibi
Bir maḳām-ı ʿālīde ʿanḳā gibi
Gül-sitānda bülbül-i gūyā gibi
Āşiyān-ı lā-mekāndır seyrimiz

3 ʿAşḳ-ı Ḥaḳ'ıla o kim serden geçer
Ḥā-il olmaz yer ü gök ü ü ber
Himmet[ī] merd-i Ḫudā'dan al ḫaber
Āşiyān-ı lā-mekāndır seyrimiz

40
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ermek isterseñ eger ünsiyyete
Ḫānḳāha himmete gel himmete
Vaḥdet et baḳma nuḳūş-ı keşrete
Ḫānḳāh-ı himmete gel himmete

Fā-ide vermez saña ʿaḳl-ı meʿāş
Gel miʿādı gör ki defʿ ola telāş
Hūşdur ol demimizden ġāfil mebāş*
Ḫānḳāh-ı himmete gel himmete

3 Gel bu vāde-i hevesden eyle ṭayy
Er ḥayāt-ı ḳalbe sor ezkār-ı Ḥayy
İnne ẓamme ḳalbike ilā ẓāke ilāmī
Ḫānḳāh-ı himmete gel himmete

Gel erenler soḥbetine sen de ir
Baḳma cāna lucce-i tevḥīde gir
Vecd ü ḥāliñ dürlerin şāhanedir
Ḫānḳāh-ı himmete gel himmete

5 **Derv̄iş Abdullāh** ḳamunuñ kemteri
Diñle benden olma ṣaḳın serser̄i
Ehl-i ʿaşḳıñ budur evvelden yeri
Ḫ̆ānḳāh-ı himmete gel himmete

41
MAḲĀM-I RAST
8'li Hece Ölçüsü

9a 1 ʿĀlemler nūra ġarḳ oldu
Muḥammed doġduġu gece
Müʿm̄in münāfıḳ farḳ oldu
Muḥammed doġduġu gece

ʿArşıñ nūru yere indi
Ṣuyuñ rengi nūra döndü
Hep ṣusuzlar ṣuya ḳandı
Muḥammed doġduġu gece

3 Anasıñ raḥminden düşdü
Küffārlarıñ aḳlı şaşdı
Biñ kenīsā yere geçdi
Muḥammed doġduġu gece

Ḥūr̄i ḳızları geldiler
Ḳundaġın bile ṣardılar
Muḥammed'e yüz sürdüler
Muḥammed doġduġu gece

5 Aġlayan oġlan avundı
Ṭoġuran ana sevindi
Nice küffār dine döndü
Muḥammed doġduġu gece

6 **Yūnus** eydür ey ḳardaşlar
Aḳar gözden ḳanlı yaşlar
Secde etdi ṭaġlar ṭaşlar
Muḥammed doġduġu gece

42
MAḲĀM-I REHĀVĪ
Fāʿīlātün / Fāʿīlātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey göñül mecnūn kimdir żāhirā ʿāḳıl nedir
Gāh ḥabs [ü] gāh ıṭlāḳ olmadan ḥāṣıl nedir

Bunca ġavġālar ki oldı geldi geçdi [cümle] hep
Bāʿis-i ġavġā nedir bildiñ mi hīç aṣlı nedir

3 Zülf-i sevdāsıyla ʿālem birbirine girdiler
Vaʿde-i bezm-i viṣāle kim erer vāṣıl nedir

Etdi biñ yüz birde biñ bir ḥikmet temām
Oldı tekmīl-i fażīlet seyr eden kāmil nedir

5 Meryem ü ʿİsā vü Mehdi Ādem ü Ḥavvā gibi
On iki yaşındadır **Mıṣrī** ʿaceb ḥāsıl nedür

43
TAḲSİM
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Edip ḳaṭʿ-ı taʿalluḳ tīġ-i hecriñle gedālardan
Neden düşdüñ kesildiñ pādişāhım şāhiḳālardan
Beni terk eyleyip bezm-i belālarda diyerek Hū
Ferāmūş etme bārī göz ucuyla merḥabālardan

44
MĀHŪR
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

9b 1 Gir semāʿ-ı ẕikr ile giryāne yāne Hū deyu
Er ṣafā-yı ẕevḳ-i Ḥaḳḳ'a yāne yāne Hū deyu

Hep erenler Hū ile ḳaldırdılar cān perdesin
Açdılar gözlerin anda yāne yāne Hū deyu

3 Gördüler Hū ḳaplamış [kim] on sekiz biñ ʿālemi
Feyż olur her cümle Hū'dan yāne yāne Hū deyu

Ẕāt-ı Ḥaḳḳ'ı buldur buluşdular Mevlā ile
Dost göründü her ṭarafdan yāne yāne Hū deyu

5 Ey **Niyāzi** gönlüne ʿāşıḳlarıñ ḥikmet doġar
Küntü kenziñ[23] ḫaznesinde yāne yāne Hū deyu

6 İlāhī ʿaşḳıñla bula.....
.....

45
NEVĀ
8'li Hece Vezni

1 Dil ü cān hīç ḳarār itmez
Tecellī eyle yā Allāh
Eşiginden firār etmez
Tecellī eyle yā Allāh

Nedir ʿāşıḳ ḫayālātı
Nedir ʿāşıḳ maḳālātı
Cemāliñdir münācātı
Tecellī eyle yā Mevlā

3 Cemāliñ fikrine düşdüm
İlāhī ġayrıdan geçdim
Ḳanad açıp saña uçdum
Tecellī eyle yā Allāh

4 Çün ʿāşıḳdır saña **Yaʿḳūb**
Yüzün göster eyā maḥbūb
Yine sensin saña maṭlūb
Tecellī eyle yā Mevlā

46
ʿUŞŞĀḲ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Bu cān teşne viṣāl-i ḥażretiñe (yā Allāh'ım Allāh)
Ne çāre nice erem vuṣlatıña (yā Allāh'ım Allāh)
(Efendim maʿbūdum maḳṣūdum Allāh yā Allāh'ım Allāh)

[23] "Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en uʿrefe fe-halaktü'l-halka liyaʿrifūnī." (**Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.**) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

İlāhī dilerim senden ʿināyet (yā Allāh'ım Allāh)
Ḥabībiñ eyleye baña şefāʿat (yā Allāh'ım Allāh)

3 Bi-ḥaḳ sūre-i *Ṭā-Hā* vü *Yā-Sīn* (yā Allāh'ım Allāh)
Recāī''niñ ḳabūl eyle duʿāsın (yā Allāh'ım Allāh)
(Efendim maʿbūdum maḳṣūdum Allāh yā Allāh'ım Allāh)[24]

47
SEGĀH
Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

10a 1 Bir yüze dūş oldu gözüm yüz biñ gezer dīvānesi
Olmuş cemāliñ şemʿiniñ ay [i]le gün pervānesi

Kendi ṣunar ṭolu ṭolu peymāneler ʿāşıḳlara
Mülk-i Süleymān anların yanında bir vīrānesi

3 Bir mülke mālik eylemiş ʿāşıḳını ol pādīşāh
Bir kez elinden nūş iden olur ebed mestānesi

4 İki cihānda **Mışrī**'ye devlet daḥı ʿizzet yeter
Geldikçe yārin ṣunduġı gevherleriñ her dānesi

48
SEGĀH
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Sūy-i efkārınıñ cündī göñül mülkün ḫarāb etdi
Elim al düşmüşüm ḳaldır meded Mevlā-yı Raḥmānım
Emel ārzūsunuñ odu yaḳıp baġrım kebāb etdi
[Elim al düşmüşüm ḳaldır meded Mevlā-yı Raḥmānım]

Elest[de] rūḥ-i insānı çün aldı ʿahd ü beyānı
Nuzūl etdi ki dünyāya tuta [ol] emr-i fermānı
Gelince ʿālem-i mülke unutdı ḥükm-i Yezdānı
Elim al düşmüşüm ḳaldır meded Mevlā-yı Raḥmānım

[24] Bu manzumenşn sonunda kafiye bakımından farklı şu beyt yer almaktadır: ʿĀşıḳ mı degiliz eyā maḥbūbī _____ / Cemāliñ Muḥyi'ye göster tecellī eyle yā Allāh

3 İlāhī cümleniñ ḳaṣdı rıżāna olalar nā-il
ʿİnāyet olmadı senden ya kimdir maṭlaba vāṣıl
Kerem bābındadır anıñ yeridir Maḥvī-i sā-il
Elim al düşmüşüm ḳaldır meded Mevlā-yı Raḥmānım

49
DÜGĀH
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Mülk-i merdān-ı Ḫudā'nıñ kārı ẕikru'llāh olur
Sālik-i rāh-ı Ḫüdā'nıñ yāri ẕikru'llāh olur

Ehl-i derd ol söyleme bī-derde derdiñ sen sen ol
Dilde pinhān ʿaşḳlarıñ esrārı ẕikru'llāh olur

3 Gel ʿavāmla kelimāt itme fasīḫ olur*
Ẓulmet-i dil şehriniñ envārı ẕikru'llāh olur

4 Gitmesin **Seyyīd Niẓāmoġlu**'ñ dilinden ẕikr-i Ḥaḳ
Ehl-i tevḥīdiñ müdām güftārı ẕikru'llāh olur

50
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

10b 1 Ḳarārım yoḳdur ey dilber görelden sen dilārāyı
Cemāliñ görmek içün ben açarım cānda yarayı

Ṣabā yeli ki zülfüñden ḳoḳular getürür cāna
Veririm yoluna yāriñ Semerḳand'ı Buḫāra'yı

3 Şerāb-ı lā-yezālīden ṣunup sāḳī mey-i bāḳī
Ṣafāʿsından olup esrik n'iderim cām-ı ḫamrāyı

*Yecūzu lā-yecūzu*dan geçerdi ilm-i rabbānī
Ḫayāl-i ḥüsnüñe düşdüm n'iderem aġı ḳarayı

5 Rasūlüñ ḥaḳḳı çün yā Rab bu **Muḥyī** ḳuluna luṭf et
Şuhūd-i ʿayn ile her dem görüpdür olan uḫrāyı(?)

51

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Niyāz-ı ʿarż-ı ḥācāta ulu dergāhımız vardır
Cān u dilden münācāta bizim Allāh'ımız vardır

Ḳılavuzlar bizi Ḥaḳḳ'a ḳomaz rāh-ı ḍalāletde
Ḳulu Mevlā'sına iltir Rasūlu'llāh'ımız vardır

3 Ṭarīḳ-i Ḥaḳḳ'a her kāmil birer yoldan sülūk eyler
Bizim semt-i ṭarīḳatde bir özge rāhımız vardır

Geceler ḳılarız zārī seḥerde āhımız vardır
Muḥammed Muṣṭafā gibi şefāʿat kānımız vardır

5 Günāh-kārım deyu **Muḥyī** ümīdiñ kesme raḥmetden
Muhammed Muṣṭafā gibi şefāʿat-kānımız vardır

52

11'li Hece Vezni

1 Ḫāk-i pāy-i bendesi efgendeyim
Ḳıl şefāʿat ey Rasūl-i muḥterem
Dāʾim dāʾim ḥasteyim bī-çāreyim
[Ḳıl şefāʿat ey Rasūl-i muḥterem]

Yā Rasūla'llāh ʿināyet eyleyip
Ḳurb-i Mevlā'dan hidāyet eyleyip
Ḥażret-i Ḥaḳ'dan şefāʿat eyleyip
Ḳıl şefāʿat ey Rasūl-i muḥterem

3 Bir ʿamel yoḳ şāyān ola Ḫüdā'ya
Māsivāyı edip Ḥaḳ'dan cüdāya
Bu **ʿAṭūfī'[ye]** send'eyle ʿaṭāyā
Ḳıl şefāʿat ey Rasūl-i muḥterem

53

ḪÜSEYNİ

8'li Hece Vezni

11a 1 Luṭf eyleyip bir kez naẓar
Eylese ger sulṭānım[ız]
Kürsī degil ʿarşdan daḥi
ʿĀlī ola ʿünvānımız

Benlik aradan dūr ola
Ẓulmet gidip pür-nūr ola
Maḥzūn göñül mesrūr ola
Maʿmūr ola virānemiz

3 Şevḳ[i]le bülbüller öte
Āvāzı āfāḳı duta
Her laḥza tāze gül bite
Hīç ṣolmaya būstānımız

Vaḥdet şarābın kim içer
Fānī ʿālem yoḳdan geçer
Ger haşr ola niçe biçe[r]
Eylemeye mestānemiz

5 Ola **Hüdāyī**'ye ʿaṭā
Cān semʿine ola nidā
Derdin veren Ḳādir Ḫudā
Bir gün vere dermānımız

54

8'li Hece Vezni

1 Ḥaḳḳıñ rıżāsın isteyen
Gel Ḫalvetī meydānına
Dostuñ rıżāsın isteyen
Gel Ḫalvetī meydānına

Dostuñ cemāl-i nūrundan
Ẕevḳ iden rūḥ-i ḳudsīden
[Göz] doymaz bu envārīden
Gel Ḫalvetī meydānına

3 Saʿy eyle şeyḫe irmege
Eşigine yüz sürmege
Cemāl-i Ḥaḳḳ'ı görmege
Gel Ḫalvetī meydānına

4 Getürdi vechinden niḳāb
Oḳudu sırrından kitāb
Refʿ oldu **Muḥyī**'den ḥicāb
Gel Ḫalvetī meydānına

55

HAZĀ TEMCĪD

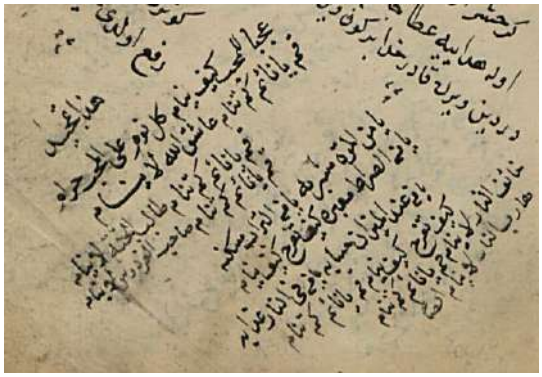

56

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

11b 1 Sırr-ı tevḥīd ile serim āşinālıḳ eyledi
Rikābunı himmet-i pīriyle ḫālıḳ eyledi

Ẓulmet-i imkān içinde zār [u] ser-gerdān iken
Çekdi nūr-ı kibriyāya reh-nümānlıḳ eyledi

3 ʿAşḳ-ı Ḥaḳ'dan ġayrı bir yār-i vefā-dār bulmadım
Her kime yār oldum ise bī-vefālıḳ eyledi

4 Pīr-i ʿaşḳıñ dāmenini ḳoma elden **Cismiyā**
Öz atıñden artıḳ ise tā atalıḳ eyledi

57

11'li Hece Vezni

1 Dün ü gün yalvarırım [ben] dostuma
Ben murādım Allāh'ımdan isterim
Yā Rab sen irgür ḳulu[nu] ḳaṣdına
[Ben murādım Allāh'ımdan isterim]

Bilirim suçlarım günāhım çoḳdur
Benim yalvardıġım ol Ġanī Ḥaḳ'dır
Hem benem kimseden istegim yoḳdur
Ben murādım Allāh'ımdan isterim

3 **Derviş Yūnus** cihān başıma dardır
Dün ü gün [hem] işim āh ile zārdır
Ḳuluñ istedigi ancaḳ didārdır
Ben murādım Allāh'ımdan isterim

58
8’li Hece Vezni

Her ḳaçan añarsam seni
Ḳararım ḳalmaz Allāh’ım
Senden ġayrı gözüm yaşım
Kimseler silmez Allāh’ım

Sensin ismiñle baḳılan
Sensin dillerde oḳunan
Seniñ ʿaşḳına doḳunan
Kendini bilmez Allāh’ım

ʿAşḳıñ baḥrine ṭalmayan
Cānını fedā ḳılmayan
Seniñ cemāliñ görmeyen
Meydāna gelmez Allāh’ım

Oḳunur dilde destānıñ
Açılır bāġ u būstānıñ
Seniñ yaġdıġun gül-istānıñ
Gülleri ṣolmaz Allāh’ım

ʿĀṣıḳ Yūnus seni ister
Luṭf eyle cemāliñ göster
Seniñ cemāliñ görenler
Ebedī ölmez Allāh’ım

59
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Elvedā ey dostlar cānān iline gidelim
Raḥmān iline gidelim ḥācıyım ḳurbān cānım

Etmede iḥrām kefen cān ḳuşu uçmaḳ diler*
Cān iline giderim cennet baġçeleri oldu gözüme ʿıyān*

Ata vü ḳardaşlarım gitme deyü zārī ḳılar
Ḳoymazam ḳulaġıma cānān iline giderim

60
RAST
7'li Hece Vezni

12a 1 ʿAşḳıñla cihān-beste
Luṭf eyle ʿināyet ḳıl
Derdiñle bu cān ḥasta
Luṭf eyle ʿināyet ḳıl

Ey raḥmeti çoḳ raḥmān
ʿĀlem gözüme zindān
Uçarsa ḳafesten cān
Luṭf eyle ʿināyet ḳıl

3 Bülbül gibi pür-zārım
Dāʾim durup aġlarım
Daḥi kime yalvarım
Luṭf eyle ʿināyet ḳıl

Raḥmān u Raḥīmimsin
Ġufrān-ı ʿaẓimimsin
Sulṭān-ı kerīmimsin
Luṭf eyle ʿināyet ḳıl

5 ʿĀşıḳlara iḥsān et
Dertlilere dermān et
Vuṣlat yolun āsān et
Luṭf eyle [ʿināyet ḳıl]

Ey derde dermānım
Ḳurbān yoluna cānım
N'em var benim sultānım
Lutf eyle [ʿināyet ḳıl]

7 Bī-çāreleri yād et
Virānemi ābād et
Nūrī ḳuluñu irşād et
Luṭf eyle [ʿināyet ḳıl]

61

11'li Hece Vezni

1 Dost elinden bize bir ḫaber geldi
ʿĀzīzim sulṭānım elvedāʿ olsun
.....
.....

Tevḥīd-i Raḥmāndır anıñ sīnesi
Nūr-i pür-ẓiyā ḳalbiñ şīşesi
Muḥammed'iñ nesli ciger köşesi
ʿAzīzim sulṭānım elvedāʿ olsun

3 Çün cānān elinden saña gül oldı
Ṭarīḳat şehriniñ rüknü yıḳıldı
Bu Kenzī derd-mend yetimiñ oldı
ʿAzīzim sulṭānım elvedāʿ olsun

62

11'li Hece Vezni

1 Şu dünyāya geldiñ Ḥayy'ı pür bildin
[*Lā-ilāhe illa'llāh* Muḥammed Rasūla'llāh]
Yazılmış kitaplara böyle gördüñ
Lā-ilāhe illa'llāh Muḥammed Rasūla'llāh

Ḥaḳ'dır ḳullarınıñ işin bitiren
Düşmüşleri menziline yitiren
Cümle ṣırāṭ köprüsünden geçiren
Lā-ilāhe illa'llāh Muḥammed Rasūla'llāh

3 **Ḳuloġlu** eder tevḥīd etdin ṣaff ṣafı
Bu dünyāya dolmuş nübüvvet evṣāfı
Cennet-i āʿla ḳıyısınıñ miftāḥı
Lā-ilāhe illa'llāh Muḥammed Rasūla'llāh

63

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

12b 1 El meded ey faḫr-ı ʿālem hem *şefīʿü'l-müẕnibīn*
Nāẕil oldu ḥaḳḳına hem *rahmeten-lil-ʿālemīn*
Eyleyelden vaṣfıñı budur lisānımda hemīn
Eṣ-ṣelāt u vesselām yā ṣādıḳa'l vaʿdü'lemīn

Çaġlayıp her dem aġar bu çeşm-i giryānım benim
Umardım rūz-i cezāda ola hem-rāhım benim
Fikr edip nār-ı cehīmi ḫavf ider ḥālim benim
Eṣ-ṣelāt u vesselām yā ṣādıḳa'l vaʿdü'lemīn

3 Ümmetiñden eñ ḥaḳīri bī-kesem ben yā Resūl
Ḥaẓretiñe etdigim vird-i ṣalāvāt ḳıl ḳabūl
ʿĀcizī meftūniyi cennāt-ı ʿAdn'a et vuṣūl
Eṣ-ṣelāt u vesselām yā ṣādıḳa'l vaʿdü'lemīn

64
BAYĀTĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün

1 Haddin aşdı iştiyāḳıñ yā Rasūl göster cemāliñ
Yaḳdı beni iftirāḳıñ yā ḥabīb göster cemāliñ

Çün ḫayāliñ erdi cāna nice baḳayın cihāna
Yeter eylediñ bahāne yā Rasūl göster cemāliñ

3 Çün ṣalıdıñ beni bu derde naẓar et ḳılma ẕer
Nice bir ḥicāb-ı perde yā Rasūl göster cemāliñ

4 Beni bu ḥasret bu ḥicrān āḫir oldur derde dermān*
Bārī teslim edeyim cān yā ḥabīb göster cemāliñ

65
ʿAŞĪRĀN
11'li Hece Vezni

1 İçdim ʿaşḳın şerābını mest oldum
Ḫarābāt illeri göründü baña
Sevgili yār ile ʿayn tutup öldüm
Selāmet illeri göründü baña

Vardım muʿallime girdim mektebe
Oḳudum heceyi çıḳdım Ḳurʿān'a
Ḳıydılar kelāmım ḳaldım baş ḳubbe
Ferāġāt illeri göründü baña

3 Oḳudum berāt-ı *Bā-i Bismi'llāh*
Āḫirinde gördüm ḳıl *ḥasbīya'llāh*

Bildim günāhım *tübtū ilā'llāh*
Nedāmet illeri göründü baña

Veleḳad kerremnā benī-i Ādem'e[25]
Çoḳ şükürler olsun erdik bu deme
Daʿvet eylediler dārü's-selāma
Selāmet illeri göründü baña

5 Oḳudum *Fātiḥā sebʿa ʾl-meṯānī*
Anda imiş bildim remz-i sübḥānı
Müʾezzinim ḫatm eyledim Ḳurʿān'ı
İmāmet illeri göründü baña

66
7'li Hece Vezni

13a 1 Cān terkini urmadan
Canān iline giremez
Zünnārıñı ḳırmadan
İmān iline girmez

Ey lāf urucu nā-merd
Āhen denilir mi serd
Olmadan esīr-i derd
Dermān iliñe girmez

3 Sen bu yolu bilmedin
Erkān edeb almadın
Ṣıdḳ ile ḳul olmadın
Sulṭān iline girmez

Ṣu gibi arınmazsan
Yerlere sürünmezsen
Ṭaşlara dögünmezsin
ʿUmmān iliñe girmez

5 Nāz olur işi ḫūbuñ
Çoḳdur ġamı maḥbūbuñ
Serābdır yolu maṭlūbuñ
Āsān iline girmez

[25] "وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي اٰدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلٰى كَثِيْرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا" (Andolsun ki biz Âdemoğullarını üstün ettik karada suda taşıdık onları, tertemiz şeylerle rızıklandırdık onları ve yarattıklarımızın çoğundan üstün ettik onları.) İsrā, 17/70.

6 Her demde **Hüdāyī** sen
Ders oḳu meʿānīden
Sevdikçe sivāyı sen
ʿİrfān iliñe girmez

67
NEVĀ
5'li Hece Vezni

1 Bilmem n'ideyim
ʿAşḳıñ elinden
Ḳande gideyim
ʿAşḳıñ elinden

Diñle zārımı
Ḳodum ʿārımı
Verdim serimi
ʿAşḳıñ elinden

3 Ḳaddim yāy oldu
Baġrım nāy oldu
İşim zār oldu
ʿAşḳıñ elinden

Varım vereyim
Ḳadre ereyim
ʿÜryān olayım
ʿAşḳıñ elinden

5 **Yūnus**'un sözü
Kül olmuş özü
Ḳan aġlar gözü
ʿAşḳıñ elinden

68
NEVĀ
Mefāʿīlün / Feʿilātün / Mefāʿīlün / Feʿilün

1 Devām ẕikr eyle bāḳī-i saʿādet iste göñül
Çalış ṭarīḳ-i viṣāle hidāyet iste göñül
Tecelliyāta bārī [sen] liyāḳat iste göñül
Cenāb-ı Ḥaḳ'dan ʿināyet iste göñül

Beḳāsı yoḳ cihānıñ [kim] geçer bu devr-i zamān
Ecel geliñce bilirsin vermez zamān*
Ḫüdā'ya ẓāhir ü bāṭın teveccüh eyle hemān
Cenāb-ı Ḥaẓret-i Ḥaḳ'dan ʿināyet iste göñül

3 Ṭulūʿ edeydi eger āfitāb-ı nūr-i şuhūd
Göñüller ġālib olurdu ṣafā-yı ḥubb u vedūd
Gözyaşın aḳıt seḥerde **Ġafūrī** eyle sücūd*
[Cenāb-ı Ḥaẓret-i Ḥaḳ'dan ʿināyet iste göñül]

69
NİHĀVEND
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

13b 1 Sāyesi düşmez yere bir böyle naḫl-ı Ṭūrsun
Mihr-i ʿālem-gīrsin başdan ayaġa nūrsun

Tārik-i gül-zār-ı ʿālem mālik-i mülk-i ʿadem
Münkīrine maḥż-ı mātem müʾminine sūrsun

3 Sensin ol şāh ki Süleymān'lar ḳapıñda mūrdur
On sekiz biñ ʿāleme ḥükm etmege meʾmūrsun

Pādişāh-ı evvelīn [hem] ḳıble-gāh-ı āḫerin
Evvel ü āḫir imāmü'l-enbiyā meẕkūrusun

5 El benim dāmen seniñ ey raḥmeten li'l-ʿālemīn
Şöhretim ʿişyān benim [sen] ʿafv[i]le meşhūrsun

6 Yā Rasūla'llāh umarım diyesin rūz-i cezā
Gerçi cürmüm çoḳdur ammā **Iṭrıyā** maġfūrusun

70
MAḲĀM-I MUḪAYYER
11'li Hece Vezni

1 Yeter oldum fenā bāġında nālān
Yürü bülbül yürü dost illerine
Edip ṭāvūs-i ḳudsīlerle cevlān
[Yürü bülbül yürü dost illerine]

Gülüñ rengiñe aldanma geçegör
[Bu dünyā] murġizārından uçagör
Varıp vaḥdet şerābından içegör
[Yürü bülbül yürü dost illerine]

3 Görüp pervāneyi andan sebaḳ al
Günüdür nār-ı ʿaşḳa per eyle bāl
Mecāzı ḳo ḥaḳiḳāt baḥrine dal
[Yürü bülbül yürü dost illerine]

4 **Hüdāyī** [göñül verm]ez kā-ināta
Ṣafā bul ġarḳ olup envār-ı ẕāta
Geçip fāniden er bāḳī ḥayāta
[Yürü bülbül yürü dost illerine]

71[26]

FERAḤNĀḲ
MAḲĀM-I ḤÜSEYNĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

14a 1 Ey göñül bir derde düş kim anda dermān gizlidir
Gel ḳarış bir ḳaṭreye kim anda ʿummān gizlidir

Terk edip nāmūsu ʿārı giy melāmet ḫırḳasın
Bu melāmet ḫırḳasında sırr-ı sulṭān gizlidir

3 Degme bir dervīş-i fakre ḫor deme ḳılma naẓar
Ḳalbiniñ her köşesinde ʿarş-ı raḥmān gizlidir

Nuṭḳa gelse cān u dil bulur ḥayāt-ı cāvidān
Dervīşiñ her bir sözüne āb-ı ḥayvān gizlidir

5 Gör bu **Eşrefoġlu Rumī** baḥr-ı ʿaşḳa neyledi
Cānı başıñ terk edip cānında cānān gizlidir

72
MAḲĀM-I EVC
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Göñül āyīnesi olsun mücellā
Seniñ bir ẕerre-i ʿaşḳıñla Mevlā

[26] Bu manzume 7a'da daha önce geçmişti.

Görünsün ṣūret-i maʿnā muṣaffā
Seniñ bir ẕerre-i ʿaşḳıñla Mevlā

Keder gitsin gönüllerden serāpā
Silinsin şekl ü fikr ü [hep] küberā
Viṣāliñ ḥarf[i] olsun dilde peydā
Seniñ bir ẕerre-i ʿaşḳıñla Mevlā

3 Bu sırdan dilde maḥzūn oldu **Levḥī**
Muḥāl oldu kemālāt üzere şerḥi
Yine dīvānıñ oldu [şimdi] fetḥī
Seniñ bir ẕerre-i ʿaşḳıñla Mevlā

73

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Mürşid-i kāmil olanlar ṭālibi irşād ider
Māsiva'llāhdan ḥalāṣ edip anı dil-şād ider

Arıdıp varlıḳ ḥaṣedin ḫāk ile yeksān ider
Ḫāne-i vesvāsı kūy-i ʿaşḳ ile berbād ider

3 Nūr-i tevḥīd ile gönlüñ mülküni maʿmūr ider
Ḥaḳ naẓar-gāhı olan ḳalbiñi hem ābād ider

Ḥālet-i aşḳ ile ṭālib ġafleti dilden sürūr
Bülbül-asā derd ile her subḥa dek feryād ider

5 **Himmetī** ver gönlüñü ṣıdḳ ile Allāh ʿaşḳına
Sicn-i tenden Ḥaḳ Teʿālā ʿaşḳını āzād ider

74

MAḲĀM-I EVC

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

14b 1 Derd-i ʿaşḳa düşmeyen dermāna olmaz āşinā
Cevre maḥrem olmayan iḥsāna olmaz āşinā

Cān u başın ṣaḳlayanlar tā ebed bīgānedir
Cānı īṣār etmeyen cānāna olmaz āşinā

3 Ṣufra gibi sürmeyen yüzün yere her ṣubḥ u şām
Cānib-i Ḫaḳ'dan gelen iḥsāna olmaz āşinā

ʿĀrif olmak ister iseñ gel nedāmet dersin al
Bildigiñden geçmeyen irfāna olmaz āşinā

5 Ṭālibā ḳo ġafleti gel ʿaşḳ ile gir ṭāʿate
Ḳulluġundan geçmeyen sulṭāna olmaz āşinā

6 **Şemsiyā** şemʿ-i ruḫ-ı cānāna yaḳ her varıñı
Bāl u perrin ṣaḳlayan pervāne olmaz āşinā

75

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Çün ṭoġup ṭutdu cihān yüzünü ḥüsnüñ güneşi
Kim ola sevmeye bu vechile sen māh-veşi

Nūruñı gördü ʿAcemī Hind bilür buñla seni
Hāşimīsin ʿArabīsin Medenīsin Ḳureyşī

3 Sen emīre ḳulları her ne ḳadar müdbir ise
Bende-i maḳbūl olur miṣl-i Bilāl-i Ḥabeşī

Barmaġından aḳıdıp āb-ı revān-baḫş-ı revān
Nice yüz biñ kişiden defʿ edisersiñ ʿaṭaşı

5 Dīn ü ḥikmetde bişürdi çün seni sevgüli Ḥaḳ
Cebrā-il olsa n'ola maṭbaḥınıñ hayme-keşi

6 *Veʾḍ-ḍuḥā*[27] virdiñ evel leyl oḳurum __?
Gülşenī vird[i] budur "küllī ġadāti ve'l-ʿişī" (yā Rasūla'llāh)

76

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

15a 1 Cūş edip gösterdi keṣret mevcini deryā-yı cūd
Lücce-i vaḥdetde eyle ey göñül maḥv-ı vücūd
Etmek isterseñ cemāl-i şāhid-i ġayb-i şuhūd
Cān gözün eyle münevver nūr-i ẕikru'llāh [ile]

Ṭütmeyen kömür gibi dilde muḥabbet ateşi
Kār-ı beyhūde ṣanır erbāb-ı ʿaşḳıñ cünbişi

[27] "وَالضُّحٰى" (Andolsun kuşluğa.) Duhā, 93/1.

Gel temāşa idelim çarḫ-ı sivānıñ gerdişi
Cān gözün eyle münevver nūr-i zikru'llāh [ile]

3 Ey **Ġafūrī** perdedir didār-ı Ḥaḳḳ'a cān u ten
Dest-i himmetle çalış defʿ et ḥicābı aradan
.....
Cān gözün eyle münevver nūr-i zikru'llāh [ile]

77

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Çār yār-i Muṣṭafā'yı ālini evlādını
Öyle bil kim **Himmetā** sevmede biz merdāneyiz

78

Mefʿūlü / Mefā'īlün / Mefʿūlü / Mefā'īlün

1 Yā Rab[bī] lisānımda eẕkārımı ʿaşḳ eyle
Gencīne-i sīnemde esrārımı ʿaşḳ eyle

Dil bülbülünüñ baġrını ḫūn etdi fenā ḫārı
Būstān-ı cihān içre gül-zārımı ʿaşḳ eyle

3 Dil ḥançeresini vesvās yā Rab[bī] ḫarāb etdi
Luṭf et ḳıl maʿmūr-u virānımı ʿaşḳ eyle

Dükkān-ı ʿanāṣırda etdirme sivāyişin ḳurtar
Bizi ḥüsrāndan ḳurtar bāzārımı ʿaşḳ eyle

5 Her ṣuya ki devr eder derdi medār eyle
Özge yere yol vermez yer-i kārımı ʿaşḳ eyle

6 **Şems** ḳuluñu yā Rab bu ḳıl ehl-i ḳālinden
El-ḳıṣṣa budur maḳṣūd her kārımı ʿaşḳ eyle

79

MAḲĀM-I ʿUŞŞĀḲ
8'li Hece Vezni

15b 1 Aç gözüñ ġafletden uyan
Felāḥ bulmaz nefse uyan
Sırr-ı tevḥīd olsun ʿāyān
Gel tevḥīd edegör tevḥīd

Eser-i evliyā izle
Ādāb-ı ṭarīḳi gözle
Tecellī-i ẕātı özle
Gel tevḥīd edegör tevḥīd

3 Geç bu fānī ʿalāyıḳdan
İzʿān et bil ḥaḳāyıḳdan
Gūş et ḥaḳ sözü ṣādıḳdan
Gel tevḥīd edegör tevḥīd

80
ŞEHNĀZ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 İñile ey derdli göñül iñile
Ehl-i derdiñ iñleyecek çaġıdır
Gel timār et yāreñi [sen ʿaşḳ ile]
Yāreleriñ oñulacaḳ çaġıdır

Şol kim ġafletle yatıp etmez ṭaleb
Gövdesinde yoḳ mu ola cān ʿaceb
İşte vaḥdet gülleri açıldı hep
Bülbülüñ efġān edecek çaġıdır

3 Ey **Niyāzī** dünyede etmez ḥuẓūr
[Şol kişi kim olmaya ehl-i ġurūr][28]
Ḥaḳḳı añla etmeden bundan ʿubūr
Mevtiñ elçisi gelecek çaġıdır

81
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

16a 1 Efendim maʿbūdum sensin seni ister göñül yā Rab
Ḳamudan maḳsūdum sensin seni ister göñül yā Rab

Ne dünyāya heves eyle ne māl ister ne cān ister
Ne ḥūrī ne cinān ister seni ister göñül yā Rab

3 Geceler eyler[im] efġān seḥerler olurum giryān
Dün ü gün nāle vü ḥayrān seni ister göñül yā Rab

[28] Metinde boş bırakılan bu mısra, Niyazī Mısrī şiirlerinin yayımlandığı kaynaklardan doldurulmuştur.

Veren sensin mürādātı kemālātı maḳāmātı
Bulunca vuṣlat-ı ẕātı seni ister göñül yā Rab

Kiminiñ maṭlūbu dünyā kiminiñ cennet-i Meʾvā
Bu **Naẓmī**'ye budur sevdā seni ister göñül yā Rab

82

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

Ṣafā ver ḳalbe nūr-i tāʿatiñden
Feyiż-yāb et Cenāb-ı ḥażretiñden
Kerem eyle ayırma ḥiẕmetiñden
Bizi reddetme sulṭānım ḳapuñdan

Recā-yı vuṣlat-ı cānāna geldik
Esīr-i derd olup dermāna geldik
Gedāyız dergāh-ı sulṭāna geldik
Bizi reddetme sulṭānım ḳapuñdan

Ġafūrī yandı nār-ı firḳatiñle
Ḥayāt-ı tāze bulsun vuṣlatıñla
Ezelden āşināyız ḥażretiñle
Bizi reddetme sulṭānım ḳapuñdan

83

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun

Ḥayāt-ı fāniye kim ola maġrūr
Der-i Mevlā'da hīç ola mı maġrūr

O bilmedi niye geldi cihāna
Ki māl u manṣıb etdi anı mesrūr

Tecellī-i zāt erdikde ẓuhūra
ʿAnāṣır ḥükmü ol dem ola maḳhūr

Kimiñ kim varlıġın Ḥaḳ etdi vīrān
Yine ʿaşḳı ile ol ide maġrūr

5 Şu vaḳtin kim ola çün *lī-māʿa'llāh*[29]
O ẕākirler olur ol demde mezkūr

O sırra vāṣıl oldu tā ezelden
Pes anıñçün ene'l-Ḥaḳ dedi Manṣūr

7 Bu **Himmet** ḳuluña yā Rab meded ḳıl
Ne ẕākir olabildi ol ne mezkūr

84
SÜNBÜLE
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

16b 1 Cān-ı ʿaşḳı nūş edip sermest ü ḥayrān ol yürü
Ẕerre-i nāçīz iken mihr-i dıraḫşān ol yürü
Ḳaṭreñi maḥv eyleyip deryā-yı ʿummān ol yürü
Geç bu fānīden beḳā mülkünde sulṭān ol yürü

Ṣaġa ṣola baḳmayıp ġayb-i ġuyūba ol revān
*Kuḥl-ı mā zāġu'l-baṣar*dan dūş olsun çeşm-i cān
Cilve-gāhıñ olsun ey dil ṣaḥn-ı bāġ-ı lā-mekān
Geç bu fānīden beḳā mülkünde sulṭān ol yürü

3 Ġayret et olma ṣaḳın maġlūb u nefs-i pür-ḥiyel
Ġaflet ile saña reh-zen olmasın ṭūl-i emel
Ey **Ġafūrī** fikr edip aḥvāliñi inṣāfa gel
Geç bu fānīden beḳā mülkünde sulṭān ol yürü

85
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Bezm-i ʿaşḳıñ sāḳiyā peymānesidir bu göñül
Li maʿa'llah[30] ḫamrīniñ ḫum-ḫānesidir bu göñül

(Raḥmān Raḥīm Kerīm Aḥād Ġaffār Ġafūr Vedūd Ṣamedā)

On sekiz biñ ʿālemi maʿnīde olmuşken muḥīṭ
Ṣūretā görseñ ṣanur bir dānesidir bu göñül

[29] "Lī maʿa ʾllahi vaktün lā-yese'unī fīhi melekün mukarrebün ve lā-nebiyyün mürselün" (Benim Allah ile öyle anlarım olur ki, ne bir mukarreb melek ne de mürsel bir nebi öyle bir yakınlığı elde edebilir.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

[30] "Lī maʿa ʾllahi vaktün lā-yese'unī fīhi melekün mukarrebün ve lā-nebiyyün mürselün" (Benim Allah ile öyle anlarım olur ki, ne bir mukarreb melek ne de mürsel bir nebi öyle bir yakınlığı elde edebilir.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

3 Gerçi ey sālik Cemālu'llāh ʿaşḳınıñ velī
Bilmedeñ ol ẕāt-ı pākiñ ḫānesidir bu göñül

Nūş edipdir dest-i ḳudretten şarāb-ı vaḥdeti
Ol şarābın tā ebed mestānesidir bu göñül

5 Nūr-i ẕātı ẓulmet-i enṣarda yaḳmış bir çerāġ
Ol çerāġıñ **Nūriyā** pervānesidir bu göñül

86

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Zāhīdā dem urma ʿaşḳdan ḳapıyu ḳaḳdıñ mı hīç
Sīneñ üzre āteş-i ʿaşḳı ʿaceb yaḳtıñ mı hīç

Ceẕbe--i ʿaşḳa düşüp giyip melāmet ḫırḳasın
Ḫayret içre āhıñı dīvāneye ṭaḳdıñ mı hīç

3 Açılıp mirāt-ı ḳalbiñ nefsiniñ bed ṣūretin
Pes temāşa eyleyip āyineye baḳdıñ mı hīç

4 **Himmetī** merd-i Ḫüdā'dan bir naṣiḥatdir saña
Ḳavcıġazın ḳurudup çaḳmaḳcıġıñ çaḳdıñ mı hīç

87

MAḴĀM-I BŪSELİK

15'li Hece Vezni

17a 1 Sevdañile dil mülküñü vīrāneye döndürdüñ
Şemʿ-i ruḥsārıñı cānım pervāneye döndürdüñ

Raḥat ḳomadıñ cānda ṭāḳat ḳomadıñ tende
Şehr-i cismim tā ki ġam-ḫāneye döndürdüñ

3 Lüṭfuña nihāyet yoḳ iḥsānıña ʿināyet yoḳ
Çeşmimden aḳan yāşım dür-dāneye döndürdün

4 Bu yüzden edip nāzı keşf etmededir ẕārı
Tā ḳalb-i Selīmi büt-ḫāneye döndürdün

88

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Ben ol dürr-i meʿānīyem ki sıġmam heft-i deryāya
Ben ol künc-i nihānīyem ʿayān eyler beni māye

Ben [ol] nūr-i cihān-bānım ki sāyem ṭaʿn eder aya
Ben ol ʿarş-ı muʿallāyım ki Ḫıżr oldu baña dāye

3 Ledün sırrına vāṣıl olayım derseñ bu ʿālemde
Yed-i ṭūlā olam derseñ ki mümkündür bu ʿālemde

4 Bu *Hayy* u *Hūy* u väveylā çü ermekdir o cānāna
Ki toġ maʿnevī çünkim ṭoġar ol ṭoġmadan aya*

89

MAḲĀM-I EVC

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 ʿİlim baḥr-i vücūd aṣdāfınıñ dür-dānesiyim ben
Maʿārif kenz-i dil vaṣṣāfınıñ vīrānesiyim ben

Ledün ʿilmi ḳatında müctehidler ʿāciz olmuşlar
Velī ʿilm-i İlāhī'niñ deli dīvānesiyem ben

3 Bī-küllī ʿālemiñ ḫalḳı bilirler bende bir derd var
Bilinmez sevdigim kimdir kimiñ mestānesiyim ben

Birer ḥāle cihānıñ ḫalḳı bir bir rāżı olmuşlar
Benim bir ḥāle meylim yoḳ Ḥaḳ'ıñ bilmem nesiyem ben

5 Egerçi ṣūretā āḫirde geldim ʿālem-i mülke
Ne māżiyem ne müstaḳbel her ānın ānesiyem ben

6 Ne **Mıṣrī**'yim ne Mehdī'yim ne ʿĪsā'yım ne insānım
Bu yanan dā'imā şemʿiñ velī pervānesiyem ben

90

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Bu esrār-ı temennāmı ʿayān etmekdurur kārım
Bu yolda cān fedā etdi bu **Mıṣrī** terk edip varım

91

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

17b 1 İbn-i vaḳtim ben ebū'l-vaḳt olmazam
ʿAbd-i maḥżım ben taṣarruf bilmezem

Anı dāʾim der ḥaḳīḳāt güneşi
Ānīyem ben gelmezem ben gitmezem

3 Ṣanma kim Mehdī benim Mehdī odur
Adı Yaḥyā'dır anıñ yañılmazam

Vaṣfıdır esmā-i ḥüsnā cümlede
Bu sözü iṣbāta ʿāciz ḳalmazam

5 Setr ile baña içimden söylenür
Mıṣriyā ben ṭoġmazam ben ölmezem

92

DÜGĀH

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey cemāli şemʿ-i bezm-ārā-yı ḳurb-ı Kirdigār
Cebreʾīl evvebe-i nūr-i rūḥuñ pervāne-vār

Şemʿ-i ẕātıñ olmasa dönmezdi fānus-ı felek
Bunca āşikār şuver ḳandan olurdı āşikār

3 ʿĀcizāne maḥşer üzre ẓıllını tekṣīr içün
Ṣaḳladı dār-ı fenāda sāyeñe Perverdigār

Āsumānı āsitānıñ ẓann edip bekler Mesīḥ
Ümmetiñden olmaġa çekmekde dāʾim intiẓār

5 Yā Rasūl bir ednā çākerindur[ur] ol **Nādirī**
Cürmü çoḳdur gerçi ammā luṭfuña yoḳdur şumār

93

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Yā İlāhī saña maʿlūm ḫayr u şer aʿmālinā
Ḳıl muvāfıḳ emriñe aḳvālinā efʿālinā

Ver hidāyet *tüb ʿaleynā*[31] ermeden ecālinā
Yā Muḥavvil eyle taḥvīl ḥüsn-i ḥāli ḥālinā

ʿİzzetin ḥaḳḳıçün ey Ḥaḳḳ nefs elinden ḳıl ḥalās
Rahmetiñ deryāsını ʿāṣileriçün ḳıldın ḫāṣ*
Rūz-i maḥşerde ʿadl edip cürmüm içün ḳılma ḳışāṣ*
[Yā Muḥavvil eyle taḥvīl ḥüsn-i ḥāli ḥālinā]

3 Ḫaylī demdir ẕikriñi ẕikr etdi gerçi **Ẕākirī**
Ḳılmadı iḫlaṣ [i]le ḳıldı eli yüzi kiri
Nice yüz biñ ʿāṣī ḳula terk-i dār oldu biri
[Yā Muḥavvil eyle taḥvīl ḥüsn-i ḥāli ḥālinā]

(*Rabbenā iḫtam ʿömrinā bi'l-ḫayri irtiḥālinā*)

94
RĀHATÜ'L ERVĀḤ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

18a 1 Bula tevḥīd ile esmādan göñüller inbisāṭ
Nūr-i ẕikriñle gele ʿuşşāḳa yā Rab inbisāṭ
Dostlarıñla idelim her demde ẕevḳ ü iḫtilāṭ
Nūr-i ẕikriñle gele ʿuşşāḳa yā Rab inbisāṭ

Keşf ola himmet edip ʿāşıḳlara rāz-ı nihān
Ṭola envār-ı tecellī ile bu kevn ü mekān
Ol ṣafādan mest olup girsün semā-yı ʿāşıḳān
[Nūr-i ẕikriñle gele ʿuşşāḳa yā Rab inbisāṭ]

3 **Naḳşī**-i bī-çāreyi feyżiñle eyle pür-murād
Yā İlāhī dilerim ki eyle iḥsānıñ ziyād
Ola her demde iki ʿālemde ol lüṭfuñla şād
Nūr-i ẕikriñle gele ʿuşşāḳa yā Rab[bī] neşāṭ
(Diyem neşāṭ Mevlā'm neşāṭ)

[31] "رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ" (Rabbimiz, bizi sana teslim olmuş kullardan et, soyumuzdan da Müslüman bir ümmet izhar eyle. İbadet yerlerini, ibadetimizin yolunu yordamını göster bize. Tövbe ettikçe tövbemizi kabul et. Şüphe yok ki sen, tövbeleri kabul eden rahimsin.) Bakara 2/128

95
SEGĀH
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey bu göñlüm şehrini biñ lüṭfile ābād eden
On sekiz biñ ʿālemi bir emrile icād eden

Ẕāt-ı bī-çünuñ mekānlardan münezzehdir seniñ
Pes seni yaḳında bulsun aġlayıp feryād eden

3 Ḳaṣr-ı ḳurba irgürüp iḥsāna maẓhar olmaġa
ʿĀşıḳa varlıḳ ḫayālin gösterip Ferhād eden

4 Sen ʿināyet ḳıl sen hidāyet ḳıl **Hüdāyī** ḳuluña
Çünkü sensin her murāda irgürüp irşād eden

96
10'lu Hece Vezni

1 Bezm-i elestte bağlandı beste
Ḫalḳ etdi beni Ḥaḳ bir nefeste
Cevher-i ḳudsam ḳaldım ḳafeste
Bilmezem aṣlım ḳandedir ḳande

Ḳoydu ṣebāta atdı yabāna
Nefse uydurdu döndüm ḥayvāna
Bir nidā geldi añsızın cāna
Dedim ki cānım ḳandedir ḳande

3 Gel dedi geldi git dedi gitdi
Tevḥīd-i efʿāl kendini buldı
Sırrım içinde ṣavtlar oḳundı
Şimdi el alan bendedir bende

Bir cism-i ḫāki ḫalḳ etdi bāḳī
Girdi içine dūr etdi sāḳī
Tecellī etdi ẕātıma ẕātı
Ẕātında ẕātım ḫandedir ḫande

5 Aṣıl vaṭanım ʿālem-i lā-hūt
Anuñçün ṭutdum lā-mekānda yurt
Lisān-ı ḳudret edeli tevḥīd
Seyyid Süleymān ẕindedir ẕinde

97
ʿAŞIRĀN ḤÜSEYNĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

18b 1 Şifā-yı derd-i dil-dār āsitānıñ yā Rasūlallāh
Anuñçün Mustafā'dır nām-ı şānıñ yā Rasūla'llāh

Vücūduñ bāʿiṣ-i iẓhār-ı ʿafv u maġfiretdir hep
Sen olduñ menbaʿı luṭf u ʿaṭānın yā Rasūla'llāh

3 Cemiʿ-i enbiyādan hem mükerrem hem mufaḍḍalsın
Ḥabībisiñ Cenāb-ı Kibriyā'nıñ yā Rasūla'llāh

4 Ġarīk-i baḥr-ı ʿiṣyānım meded **Lüṭfī**'ye luṭf eyle
Elin al ben ġarīb ü bī-nevānıñ yā Rasūla'llāh

98
ḤÜSEYNĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Vāṣıl olmaz Ḥaḳḳ'a kimse cümleden dūr olmadan
Genc açılmaz şol göñülde tā kī pür-nūr olmadan

Sür çıḳar ġayrı göñülden tā tecellī ide Ḥaḳḳ
Pādişāh ḳonmaz sarāya ḫāne maʿmūr olmadan

3 *Mutu ḳable en temūtū*[32] sırrına maẓhar olan
Ḥaşr u neşri gördü bunda nefḫā-i ṣūr olmadan

Ḥaḳ cemāl-i Kaʿbe'sini ḳıldı ʿāşıḳlar ṭavāf
Yerde Kaʿbe gökyüzünde Beyt-i maʿmūr olmadan

5 Bir ʿaceb sevdāya düşmüş duruşur **Şemsī** müdām
Ḥaḳḳ'a maḳbūl olmak ister ḥalkda menfūr olmadan

99
Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

1 Yaġmaya verme nişāñı ʿaşḳıla durma dol meded*
Yoḳdur cihānıñ çün ṣoñu ḳalma ṣaḳın mechūl meded

[32] "Mutu kable en temūtū" (Ölmeden önce ölünüz.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 550.

Āyineniñ jengin silip taḳvāya zār-ı dil ḳılıp
Ḥaḳḳı ḥaḳīḳatle bilip luṭfuna maẓhar ol meded

3 Ḥubb-i sivādan ḳıl abāʾ kim olasın vaṣla sezā
____? begim mānend tā olmasın şol meded

Tevḥīdi dāʾim pīşe ḳıl seng-i riyāya tīşe ḳıl
Ḥall-i reh-i endīşe ḳıl semt-i Ḥaḳ'a yol bul meded

5 ʿAḳl-ı meʿādı başa der bir ṣūret-i maʿnāya er
ʿAmrī çalış deryāya er ol ḥażrete maḳbūl meded

100

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

19a 1 Güş u hūşuñ ṭut baña ey *Rācī-i ʿavf u kerīm*
Virdiñ olsun rūz-ı şeb *estaġfiru'llāh el-ʿaẓīm*
Ḫavf ederseñ olmadan vāde-i ʿisyāna muḳīm
Virdiñ olsun rūz-ı şeb *estaġfiru'llāh el-ʿaẓīm*

Yüz ṭutup dergāh-ı Ḥaḳḳ'a lüṭfunu eyle recā
Kim anıñ bābından özge sālike yok mertebe
Bulmak isterseñ derūn-i dilde āṣār-ı ṣafā
Virdiñ olsun rūẓ-ı şeb *estaġfiru'llāh el-ʿaẓīm*

3 Mekr-i nefs ile düşerdiñ rūh u cānı firḳate
Anıñiçün mübtelāsın dürlü dürlü miḥnete
Ey **Selīm** isterisen ermek biḥār-ı vaḥdete
Virdiñ olsun rūẓ-ı şeb *estaġfiru'llāh el-ʿaẓīm*

101

MĀHŪR

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey göñül sabret belāya bulasın rāḥat tamām
ʿĀdet-i Mevlā budur sabr ile bulur ḳul merām

Ḥamdi şükrü ḳoma elden çün rıẓā-yı Ḥaḳḳ budur
İzdiyād-ı niʿmete olur sebep bil ey hümām

3 ʿİzzet-i dünyāya ṭālib olana refʿet verir
Niʿmet-i uḳbāya raġbet olana ʿālī-maḳām

4 Eyle ʿ**Abdu'l-hayy** kelāmın muḫtaṣar maṭlūbdur
Tā olasın ehl-i ʿirfān meclisinde sen imām

102
EVC
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Cemāliñ maṭlaʿ-ı şems-i hidāyet yā Rasūla'llāh
Cebīniñ maşrıḳa nūr-i saʿādet yā Rasūla'llāh

Recāʾ-ı ʿafv ile icmāl-i ʿarża eyleyip geldim
Olup müstaġraḳ-ı şerm ü ḫacālet yā Rasūla'llāh

3 Ümīd oldur delīl ola Cenāb-ı ʿafv-ı Mevlāya
Egerçi cürmüme yoḳdur nihāyet yā Rasūla'llāh

Bu ʿişyānile maḥşerde benim ḫālim mükedderdir
Cenābıñdan ger olmazsa ʿināyet yā Rasūla'llāh

5 Ne deñlü mücrim olsa yine kendi müstemendindir
Naḫīfī bendeñe eyle şefāʿat yā Rasūla'llāh

103
Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

19b 1 Mevlām ver ʿaşḳıñı baña ḫayrānıñ olayım seniñ
Bülbül gibi cemāliñe nālānıñ olayım senin

Yandır beni yandır beni ʿaşḳ meyine ḳandır beni
Ser-ḫoş edip döndür beni mestāneñ olayım senin

3 Al bende benlik olmasın kimler görürse bilmesin
Nām u nişānım ḳalmasın dīvāneñ olayım seniñ

Cān ḳuşunu saña uçur ʿaşḳ meyini baña içir
Bu tāc-ı ḫırḳadan geçir _____? olam seniñ

5 **Seyyīd Niẓāmoġlu** ḫocam ayırma kendindeñ yücem
Eger gündür eger gecem miḫmānıñ olayım senin

104
8’li Hece Vezni

1 Ey dōlāb n’içün iñlersiñ
Derdim vardır iñilerim
Ben Mevlā’ya ʿāşıḳ oldum
Anıñ içün iñilerim

Benim adım dertli dōlāb
Ṣuyum aḳar yalap yalap
Böyle emreylemiş Çalāb
Anıñ içün iñilerim

3 Dülgerler her aʿẓām yondu
Her aʿẓām yerine yondu
Bu iñildim Ḥaḳḳ’dan geldi
Anıñ içün iñilerim

Ulu dağlar aġacıyım
Ne ṭatlıyım ne acıyım
Ben Mevlā’ya duʿācıyım
Anıñ içün iñilerim[33]

5 **Derv̄iş Yūnus** eder āhı
Durmaz aḳar gözüm yaşı
Ḥaḳḳ’a āşıḳım bi’llāhi
(Efendim Hū) Anıñ içün iñilerim

105
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Semāʿda sırr-ı tevḥīdi duyan gelsin bu meydāna
Derūnice bugün Allāh diyen gelsin bu meydāna

Görenler nūr-i Ġaffār’ı duyanlar sırr-ı settārı
Cihānda şīşe-i ʿārı ṣıyan gelsin bu meydāna

[33] Bu dörtlükten sonra şiirle kafiyeli olmayan şu dörtlük gelmektedir:
Yūnus Emrem yarına
Ḳoma bugünü yārına
Yāriñ Ḥaḳḳ’ıñ dīvānına
Varırım Allāh deyu deyu

3 Geçip bu āb ile gilden daḫi cümle heyākilden
Bu dünyā naḳşını dilden yuyan gelsin bu meydāna

Ṣalādır ehl-i ʿirfāna getürsün cānı ḳurbāna
Bugün başını meydāna ḳoyan gelsin bu devrāna

5 Göñül maḳsūdunu buldu cihān envārile doldu
Bugün **Nūrī** imām oldu uyan gelsin bu meydāna

106
İLĀHİ MAḲĀM-I EVC
Müstefʿilātün / Müstefʿilātün

20a 1 Bulan özüñü gören yüzüñü
Bir yüzi daḫi görmek dilemez

Her şām u seḥer odlara yanar
Hem beñzi ṣolar aġlar gülemez

3 Vuṣlatda olan ḫayretde ḳalan
ʿAḳlın veremez kendin bulamaz

ʿĀşıḳ ola-gör ṣādıḳ ola-gör
Cehd eylemeyen menzil alamaz

5 Meftūn olalı mecnūn olalı
Bu **Mışrī** daḫi ʿaḳla gelemez

107
MAḲĀM-I NEVĀ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ṭoġdu ol ṣadr-ı risālet başdı ʿarş üzere ḳadem
Ṣaldı ol nūr-i nübüvvet pertevin fevḳe'l-ümem

Çalınıp ṭabl-ı beşāret geldi şāh-ı enbiyā yā Rasūla'llāh
Ġulġule ṭoldı cihāna ḳondı ol ṣāḥib-ʿalem

3 Nūru cihāndan alındı encüm ü şems ü ḳamer
Baḥr-ı ʿilminden bilindi ḥikmet-i levḥ u ḳalem

(Merḥabā yā Muṣṭafā-i nūr-i ʿayn-i aṣfiyā yā Rasūla'llāh)

Gelmeyeydiñ ʿāleme sen ḫalḳ olunmazdı ʿumūm
Dostluġuña yaratıldı ey Nebiy-yi muḥterem

Yā Rasūla'llāh şefāʿat ḳıl **Niyāzī-**i mücrime
Ol zamān kim bāş açıḳ yalın ayaḳ ḳan aġlayam

108
MAḲĀM-I MĀYE
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

20b Düşelden derdiñe yoḳdur ḳarārım yā Rasūla'llāh
Deyişdim ʿaşḳıla dār-ı diyārım yā Rasūla'llāh

Sevelden rāzī ser-gerdān olupdur ʿaşḳıñla ey Leylā*
Seni cism içre cānımdan ararım yā Rasūla'llāh

Görünmez gözüme dār-ı fenānıñ bāġ-ı bostānı
Seniñ vechiñi görmek gül-ʿizārım yā Rasūla'llāh

Geçirdi ʿömrümü sevdā-yı ḫūnuñ nār-ı firḳatle
Benim āh-ı inimdir bergüzārım yā Rasūla'llāh

Saña meftūn olan ʿuşşāḳıla [hem-]rāh olup **Kenzī**
Fedā olsun yoluñda cümle varım yā Rasūla'llāh

109
MAḲĀM-I EVC
Müstefʿilātün / Müstefʿilātün

Bulan özüñü gören yüzüñü
Bir yüzü daḥī görmek dilemez

Vuṣlatda olan ḫayretde ḳalan
ʿAḳlın diremez kendin bulamaz

Her şām-ı seḥer odlara yanar
Hem beñzi ṣolar aġlar gülemez

ʿĀşıḳ ola-gör ṣādıḳ ola-gör
Cehd eylemeyen menzil olamaz

Meftūn olalı mecnūn olalı
Bu **Mışrī** daḫi ʿaḳla gelemez

110
ṬĀHİR
10'lu Hece Vezni

21a 1 Emr-i Ḥaḳ ile cihāna geldik
Biz o maʿnāyı beyāna geldik

Bildik unudduḳ bunda gelince
Yeñiden anı ʿirfāna geldik

3 Mest olup gitdi çünkü bārīden
Bunda eyleyip iẕʿāna geldik

Merḳad-i pāk-i Himmet-i pīre
Yüz sürüp dāʾim nālāna geldik

5 Rūḥ-i pākinden alavuz feyżi
Şol gedāyız kim iḥsāna geldik

6 Beyhūde şanma **Derwīş ʿAbdu'llāh**
Bunda biz ʿilm ü ʿirfāna geldik

111
MAḲĀM-I ḪİSĀR
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ravẓaña çün yüz süren bulur emān
El-amān ey faḫr-i ʿālem el-amān
Her gören dil-ceste bulur tāze cān
El-amān ey faḫr-i ʿālem el-amān

Oldum ʿaşḳıñla diyārımdan cüdā
Tā duḫūl-i ravẓaña oldum sezā
Ḥamdu'lilāh Ḥaḳ naṣīb etdi baña
El-amān ey faḫr-i ʿālem el-amān

3 Eyleseñ bir kerre lüṭfuñla naẓar
Hīç derūnumda ḳalır mı bir keder
Ḳıl şefāʿat Ḥaḳ'dan ey nūr-i baṣar
El-amān ey faḫr-i ʿālem el-amān

Anda kim medfūn ola nāzik teniñ
Cennet-i aʿlāya beñzer medfeniñ
Derv̄iş ʿAbdu'llāh ġarībiñdir seniñ
El-amān ey faḫr-i ʿālem el-amān

5 Maẓhar olmaḳ isteyip esrāriña
Merḥametle ḳıl naẓar rūzigārına
Çünkü geldiñ ḳabr-i pür-envāriña
El-amān ey faḫr-i ʿālem el-amān

112
SEGĀH
Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün

21b 1 Ey ġāfil uyan rıḥlet-i nāgāhı unutma
Yol ḳorḳuludur ḳorḳusu çoḳ rāhı unutma

Maġrūr oluben devlet-i dünyāya dayanma
Ṣaḳın yitirü diniñi Allāh'ı unutma

3 Bu dār-ı fenā içre bugün n'etseñ eliñde
Yarın varacaġıñ ulu dergāhı unutma

Ey çeşm-i ḥaḳāretle baḳan merd-i faḳīre
Ol faḳr ile faḫr iden ulu şāhı unutma

5 Ḫālıḳdan utan rızḳıñı ṣaḳın ḫalḳdan umma*
Bil Rabbiñi *el-rızḳ-ı ʿala'llāh*ı unutma

6 Bu baġ-ı cihān içre hevā yolları çoḳdur
Şemsī yürü sen Ḥaḳḳ'a giden rāhı unutma

113
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 *Eṣ-ṣalā* gelsin gelen meydān-ı ʿaşḳa *eṣ-ṣalā*
Baş u cāna baḳmayan merdān-ı ʿaşḳa *eṣ-ṣalā*

İbn-i Edhem gibi tāc-ı taḫtını terk eyleyip
Ḳul olan gelsün beri sulṭān-ı ʿaşḳa *eṣ-ṣalā*

3 ʿĀşıḳ-ı ṣādıḳların bezmine daʿvet eylemiş
Bāb açıp yol ṭoġrudur iḫvān-ı ʿaşḳa *eṣ-ṣalā*

ʿAḳl u ʿaşḳıñ ḳaydını bend eyleyenler ḳandedir
Gelsün ol dīvāne[ler] dīvān-ı ʿaşḳa *eṣ-ṣalā*

5 Ṭāliʿ oldu burc-i nādīde bugün ʿarẕ-ı cemāl
Çeşmi erdüp cān yaḳan sūzān-ı aşḳa *eṣ-ṣalā*

Baḥr-ı ʿaşḳın çünkü her bir ḳatresi deryā imiş
Ḥaşmına ḳādir olan yārān-ı ʿaşḳa *eṣ-ṣalā*

7 Kaʿbe-i vaṣle erip **Nūrī** yolunda saʿy ile
Cānı iḥsān eyleyen ḳurbān-ı ʿaşḳa *eṣ-ṣalā*

114
Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿīlün

1 Gögsün gerüben cāh-ı cihān ile ṣalınma
Aḫir yaḳılıp düşeceğiñ cāhı unutma

Güç etme gücün yetdigine hā gece gündüz
Ansız erişen āh-ı seher-gāhı unutma

3 Bir oḫ demesine bugün aldanma cihānıñ
Ṣoñunda anıñ derdiyle biñ āḫı unutma

4 Derd-bendine mevtin yoluñ uġrar er eger geç
Şol geçmesi düş-vār-ı güzer-gāhı unutma[34]

115
BABA ṬĀHİR
Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün

22a 1 Mecnūn olalı gönlüm Leylā ḫaberin söyler
Derde düşeli cānım Leylā ḫaberin söyler

Cismimde gönül ḳuşu maḥbūs olalı aġlar
Cezbeyle boşandıḳda aʿlā ḫaberin söyler

3 Cān ḳuşu bu gülşende medḥiñ oḳumaḳ diler
Zülfüñ aġına düşdü sevdā ḫaberin söyler

[34] Bu manzumenin devamı derkanara çok girift bir şekilde yazıldığındna okunamadı.

4 **Şemsī** seni duyalı ʿaşḳa cānı ḳoyalı
Firḳat ḫaberin ḳoyup vuṣlat ḫaberin söyler

116
MAḲĀM-I ḤÜSEYNĪ
7'li Hece Vezni

1 ʿAşḳıñ[i]le ʿāşıḳlar
Yansın yā Rasūla'llāh
İçüp aşḳıñ şerābın
Ḳansın yā Rasūla'llāh

Ol seni sevenlere
Ḳıl şefāʿat anlara
Müʿmīn olan tenlere
Cānsın yā Rasūla'llāh

3 ʿĀşıḳım ol dīdāra
Bülbülüm ol gül-zāra
Seni sevmeyen nāra
Yansın yā Rasūla'llāh

Ol seni seven kişi
Verir yoluña bāşı
İki cihān güneşi
Sensin yā Rasūla'llāh

5 **ʿĀşıḳ Yūnus**'uñ cānı
ʿİlm-i şefāʿat kānı
ʿĀlemleriñ sulṭānı
Sensin yā Rasūla'llāh

117
MAḲĀM-I ÇĀRGĀH
Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün

22b 1 Esmā-i ilāhīyyede bī-ḥad hünerim vār
Her demde semāvāt-ı ḥurūfa seferim var

ʿĀlimlere ebced ḥocası olmaḳ olur ʿār
Alçaḳ görünen ebcede ʿālī naẓarım var

Gönlüm gözünüñ yıldızınıñ hīç ʿadedi yoḳ
Her burcda benim biñ güneş-i biñ ḳamerim var

Arż u semāvāt-ı ḥurūfuñ budur el-Ḥaḳḳ*
Hem daḫi zemīninde tükenmez güherim var

Bununla bir oldu dem-i ʿİsā ile **Mışrī**
Gönlüme daḫi ne gelirim ne giderim var

118
MAḲĀM-I ḤİCĀZ
Fāʿilātün / Fāʿilün

Maḳṣad-ı ʿāşıḳlarıñ
Menzili cānān olur
İsmini yād eylesem
Vālih u ḥayrān olur

Ḥaḳḳ vere cünbüşleriñ
ʿAfv ede kem işleriñ
Menzil-i dervīşleriñ
Kūşe-i virān olur

Kimde ki ʿaşḳ buluna
ʿAzm ede Ḥaḳḳ yoluna
Sırrı anıñ biline
ʿAşḳ nice pinhān olur

Fānī cihāndan kesil
Āyineyi ḳıl sebīl
ʿArż-ı maḥşerde bil
Bir ulū divān olur

ʿĀrife her ṣubḥ u dem
Nāzıla ol bāġ-ı āram
Tevbede ṣābit-ḳadem
Ẕāl-i Nerīmān olur

Kim ede Ḥaḳḳ'ı edā
ʿAşḳ[i]le ḳıla nümā
Feyż-i Cenāb-ı Ḫüdā
Anda nümāyān olur

7 ʿAşḳ[i]le kim āh ide
Ḳalbini āgāh ide
ʿAzmini dergāh ede
Ol ulū sulṭān olur

8 **Naḳşī**-i ʿāşıḳ saña
ʿAşḳ ḫaberin [ver] aña
Menḳıbe-i evliyā
Reşk-i gül-istān olur

119
MAḲĀM-I ʿUŞŞĀḲ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun

23a 1 Bu göñlüm şehrini seyrān ederken
Dedi sırrım baña seyrān içinde

Derde düşdüñ niçün dermān ararsın*
ʿĀşıḳlar derd arar dermān içinde

3 Miḥneti rāḥat bil arama [rāḥat]*
Raḥat mı bulunur zindān içinde

Cānıñı terk eyle Ḥaḳḳ'ıñ yoluña*
Bulasın ol cānı cānān içinde

5 ʿĀşıḳlara ḳarış ʿāşıḳ olagör
Ne güherler vardır ol kān içinde

Bu ʿaşḳ meydānıdır bunda ʿār olmaz
Bāşıñı top eyle çevgān içinde

7 İçip ʿaşḳıñ meyʿin şöyle mest ol kim*
Dīvāne desinler yārān içinde

8 Aç gözüñ **Eşref** Ḥaḳ'ı ẕikreyle
Feẕkurūnī[35] dedi Ḳurʿān içinde

[35] "فَاذْكُرُونِي اَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ" (Artık siz beni anın ki ben de sizi anayım. Bana şükredin, bana nankörlük etmeyin!) Bakara, 2/152.

120

MAḲĀM-I NEVĀ ḤÜSEYNĪ MİM

Mef'ūlü / Mefā'īlün / Mef'ūlü / Mefā'īlün

1 Yanmaḳdan uṣanmazam pervāne miyem bilmem
Hīç ṣonuñu ṣaymazam dīvāne miyem bilmem

Ḳalbimde ocaġım var bu sīnede dāġım var
Āteşde durāġım var hep yāne miyem bilmem

3 Dil-hāne ḫarāb oldu yıḳıldı turāb oldu
Her cānibi bāb oldu virāne miyem bilmem

Her şām u seḥer zārım gūş eylemez ol yārim
Baḳmaz baña ḥünkārım bīgāne miyem bilmem

5 Nūrī dem-i deḫşetde baḥr-i ġam-ı firḳatde
Ḳa'r-ı yem-i vaḥdetde dür-dāne miyim bilmem

121

'IRĀḲ

Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün

23b 1 İlāhī yāri ḳıl baña ki senden ġayri yārim yoḳ
Ne yüzle vāra[yı]m saña günahdan ġayrı kārım yoḳ

Ne dervīşim ferāġatde ne tāc-ı taḫt-ı devletde
Bu dār-ı dehr-i ġurbetde ġarīb oldum añārım yoḳ

3 Göñül yād etdi sübḥānı gözüm yāşı çeker ḳanı
Ḳomuşum cān ile bāşı bu yolda iḫtiyārım yoḳ

Yine bir menzile erdim nedāmet baḥrine daldım
Ḫayāl-i 'aşḳa yād oldum ṣabā gibi ḳarārım yoḳ

5 Benim 'āṣī yüzü ḳara ġarīb Üftāde bī-çāre
Ṭuṭuşmuşum ki bir nāre yanınca[36] hīç yanarım yoḳ

[36] Bu kelime metinde bağınca/yağınca şeklindedir.

122
MĀHŪR
10'lu Hece Vezni

Ayırma beni senden yaradan
Düşüp ölürüm ben bu yaradan

Öldügüm içün ġamı çekerim
Alur cānımı yine yaradan

Aġla[ma] direm şol gözlerime
Ḳan yaş aḳıdır aḳdan ḳaradan

Varam yüz sürem şeyḫ eşigine
Bir ḫırḳa [di]kem yüz biñ pāreden

Dervīş Yunūs'uñ budur maḳṣūdu
Ala yārini çıḳa aradan

123
MĀHŪR
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

Eyā rehber olan rāh-ı viṣāle
Muḥammed Muṣṭafā sulṭān-ı kevneyn
Seniñle erdiler nūr-i cemāle
[Muḥammed Muṣṭafā sulṭān-ı kevneyn]

O taḫt-ı risāletiñ şāhısın sen*
Gönül iḳliminiñ çün māhısın sen
Şefāʿat ḫākiniñ sulṭānısın sen
[Muḥammed Muṣṭafā sulṭān-ı kevneyn]

Ḥabīb-i Ḥażret-i yezdān Muḥammed
Yolunda sālik [oldı] **Dervīş Aḥmed**
Ḳuṣūruñ ʿafvet [edip] eyleme red
[Muḥammed Muṣṭafā sulṭān-ı kevneyn]

124
MAḲĀM-I ḤİSĀR
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

24a 1 Bahārı ʿömrümüñ çün köhnelendi
Ḫüdā bārān-ı lüṭfuñ eyle rīzān
Şebābıñ ḳuvveti geldi [vü] geçdi
Ḫüdā bārān-ı lüṭfuñ eyle rīzān
(Mevlā'm eyle iḥsān)

2 Ḳuluñ **Feṭḥī** faḳīrin tevbesini
Ḳabūl eyle ilāhī giryesini
Müyesser et cemāliñ görmesini
Ḫüdā bārān-ı lüṭfuñ eyle rīzān
(Mevlā'm eyle iḥsān)

125
MAḲĀM-I EVC
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Cihān ḫalḳı ḳamu yā Rab saña ʿāşıḳ seni ister
Liḳāña mübtelā[dır]lar saña ʿāşıḳ seni ister

Eger bende eger sulṭān eger dānā eger nādān
Ṭaleb-kār olmadan yeksān saña ʿāşıḳ seni ister

3 Felekler eyleyip devri melekler eyleyip sūri
Eger insān eger ġayri saña ʿāşıḳ seni ister

ʿAceb sırdır ʿaceb bāzār ki bülbülān olur gül-zār
Eger güldür eger gül-zār saña ʿāşıḳ seni ister

5 Kimi mest ü kimi ḫayrān kimi nālān kimi giryān
Viṣāliñi umar her cān saña ʿāşıḳ seni ister

Ezel bezminde içmişler ḥicāb-ı ġaybe geçmişler
Cemāle ağız açmışlar saña ʿāşıḳ seni ister

7 Olur kim ʿaşḳa dil bağlar bu **Nūrī**-veş ciger dağlar
Eger dağlar eger bağlar saña ʿāşıḳ seni ister

126
MUḪAYYER
Müstefʿilün / Müstefʿilün

24b 1 Ey çarḫ-ı dūn n’etdim saña
Hīç vermedin rāḥat baña
Güldürmediñ öndeñ soña
Āh veylatā vāh veylatā

Bendinden āzād itmedin
Feryādıma dād itmediñ
Bir dem beni şād itmediñ
Āh ferfetā vāh ferfatā

3 Erişmedi dosta elim
Raḥmān’a varmadı yolum
Çıḳmadı başa menzilim
Āh ḥasretā vāh ḥasretā

Mecnūn-veş āh idelim
Ferhād-veş vāh idelim
Bu vitri her-gāh idelim
Āh miḥnetā vāh miḥnetā

5 Kārım durur derdile ġam
Gitmez başımdan hīç elem
Gülden cüdā bir bülbülüm
Āh firḳatā vāh firḳatā

6 Yanar **Niyāzī** derd [i]le
Hīç kimse yoḳ ḥālim bile
Tālān olup girdim yola
Āh rıḥletā vāh rıḥletā

127
MAḲĀM-I MUḪAYYER
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Cümle ʿālem āşinā ben arada bīgāneyim
Her işim aġyār[i]le kim [ben] ʿaceb dīvāneyim

Teşneyim ẓulmette ḳaldım āb-ı ḥayvān isterim
Hey meded miʿmār-ı ʿālem ḳıl naẓar vīrāneyim

3 Bilmeyip taʿmīr-i cismi eyledım ḳalbim ḫarāb
Girmeden deryā-yı ʿaşḳa ṭālib-i dür-dāneyim

4 Mey-furūş oldum ṣalādır ehl-i ʿaşḳa **Şemsiyā**
Bendedir ḫamr-ı ezel gelsin gelen mey-ḫāneyim

128
MAḲĀM-I IṢFAHĀN
Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

25a 1 Vere mi derd-i ṣanem derdime dermān vere mi
Vaḳtidir yüregimiñ dem-be-dem artar elemi

Görebilsem yüzüñü muddeʿīlerden ṣanma
Ey ḳızıl gül saña kim çekdi dikenden ḫaremi

3 Ḫaylī demdir ben anıñ gözleriniñ ḫastasıyım
Sürkülese yüzümüñ üstüne baṣṣa ḳademi

Yazayım derse ḳalem kirpiginiñ şerḥini ben
Yarayım bıçaġ[i]le başdan ayaġa ḳalemi

5 Yüzümü göklere ṭutup geceler yalvarayım
Kāfīre verdi murādıñ ya baña vermeye mi

6 **Faẓlī** sen māhı dilerseñ yüzünü göklere ṭut
Ḫāṣā kī maḥrūm ḳoya çoḳdur İlāh'ıñ keremi

129
MAḲĀM-I ʿUŞŞĀḲ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Ṭarīḳat ḳurb-ı raḥmāndır
Bu meydān özge meydān[dır]
Ḥaḳīḳat sırr-ı sübḥāndır
Bu meydān özge meydān[dır]

Gelir meydāna ʿāşıḳlar
Vücūdu ʿaşḳa yanıḳlar
ʿAceb münkir ne ṣayıḳlar
Bu meydān özge meydān[dır]

3 Buña cāndan ferāġ ister
Cigerde nice daġ ister
Buña bir ḳalb-i sāġ ister
Bu meydān özge meydān[dır]

Bu meydānda ṣatılır cān
Bu meydānda ṣorulmaz ḳān
Olur biñ [tür] derde dermān
Bu meydān özge meydān[dır]

5 Bu yolda **Nūrī** serden geç
Bu erkān içre sırlar iç
Bu meydān içre ḳanlar saç
Bu meydān özge meydān[dır]

130
MAḴĀM-I ḤÜSEYNĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

25b 1 Ẓiyālar verdi nūr[i]le dil ü cāna seḥer ẕikri
Ṣafālar baḫş edip vaṣl etdi sübḥāna seḥer ẕikri

Gece tā ṣubḥa dek zār et gözün yaşın revān eyle
Dilerseñ döndüre derdiñi dermāna seḥer ẕikri

3 Seḥerde bülbül ü şūrīde-veş efġāna başladı
Göñül mülküñü döndürdü gül-istāna seḥer ẕikri

Bizi defʿ etdi esfelden ʿurūc etdirdi āʿlādan
Ulaşdır bir mekāna ʿarş-ı raḥmāna seḥer ẕikri

5 Erişdi şemʿ-i cāna bir ḫaber İlāh'ım Mevlā'dan
Ki vākıf eyledi esrārı sübḥāna seḥer ẕikri

6 Biḥamdu'llāh ʿanāṣır bendi bağından ḫalaṣ edip
Müyesser ḳıldı vuṣlat **Derviş ʿOṯmān**'a seḥer ẕikri

131
MAḴĀM-I EVC
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 ʿAşḳıla dā'im edersem āh u vāh
Ben Rasūl-i kibriyā'ya ʿāşıḳım

Rāh-ı ʿaşḳ içre tenim etsem tebāh
Ben Rasūl-i müctebāya ʿāşıḳım

Sensin ol şāh-ı cihānıñ meflıarı
Ẕāt-ı esmā vü ṣıfātıñ maẓharı
Evveliniñ āḫiriniñ serveri
Ben ṣafiyyü'l-asfiyāya ʿāşıḳım

3 Bülbül-āsā eyleyip āh u fiġān
Eylesem ḫāk-i rehinden terk-i cān
Dervīş Aḥmed virdiñ olsun her zamān
Ben Muḥammed Muṣṭafā'ya ʿāşıḳım

132
MAḲĀM-I ʿACEM NEVĀ
8'li Hece Vezni

26a 1 Açıldı çün bezm-i elest
Devr eyledi peymānesi
Andan içenler oldu mest
Ayılmadı mestānesi

Ol bādeden kim nūş ider
İçdügi dem ser-ḫōş ider
Deryā gibi ol cūş ider
Esrük olur dīvānesi

3 Ṣavm-ı ṣivāyı kim ṭutar
ʿIyd u viṣāle ol yeter
Bülbül gibi dāʿim öter
Gülşen olur kāşānesi

Bayrāma ol ʿāşıḳ irer
Kim Ḥaḳ cemālin ol görür
Dost bezminiñ ẕevḳin sürer
Pür-nūr olur dil ḫānesi

5 Aç gözüñü Ḥaḳḳ ile baḳ
Oḳu Hüdāyī'den sebāḳ
Kāmil olurmuş ehl-i Ḥaḳ
Doġmazdan evvel ānesi

133
MAḲĀM-I REHĀVĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Bu gülşende hezār-ı bī-nevāyım yā Rasūlu'llāh
Velī āzurde-i ḫār-ı cefāyım yā Rasūlu'llāh

N'ola olsam devā cūyende-i dāruya iḥsānıñ
Esīr-i derd-i ʿaşḳa mübtelāyım yā Habību'llāh

3 Yüzüm yoḳ ʿarż-ı ḥāle arṣa-gāh-ı ḥaşre vardıḳda
Günāh-kārım giriftārım hevāyım yā Habību'llāh

Meded sendendir yā kān-ı şefāʿāt bendeñe yoḫsa*
Ḥuẓūr-u Ḥaḳḳ'a maḥcūb u ḫaṭāyım yā Rasūlu'llāh

5 Kerem ḳıl eyle luṭf u iḥsānıñla dil-şād eyle ben zārı
Naḫīfī'yem kapuñda bir gedāyım yā Rasūlu'llāh

134
MAḲĀM-I EVC
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

26b 1 Nice __[37] fāriġ olam ben nāleʾ-i her gāhdan
Böyle gördüm rāh-ı ʿaşḳı bir dil-i āgāhdan
Neşʾe-yāb oldu göñül çün nūr-i ẕikru'llāhdan
Ẓāhir ü bāṭın murādım isterim Allāh'dan

Her murādım Ḥaḳ verirken eylemem ġayra recā
Dergāh-ı Mevlā'dır ancaḳ ehl-i ʿaşḳa mültecā
Nā-murād etmez beni elbet Cenāb-ı Kibriyā
Ẓāhir ü bāṭın murādım isterim Allāh'dan

3 Emr-i *ud-ʿuvnī*[38] vü *ve'l-yebkū*'ye[39] edip imtiṣāl
Bendeñ **Abdu'llāh** edip yā Rab saña ʿarż-ı ḥāl
Gām-ı cūyāne bu yoldan ġayrıya yoḳdur mecāl
Ẓāhir ü bāṭın murādım isterim Allāh'dan

[37] Mürekkebin silinmesinden ötürü kelime okunamamıştır.
[38] (dua etsinler) Mümin, 40/60
[39] (ağlasınlar) Tevbe, 9/82

135
MAḲĀM-I ṬĀHİR
8'li Hece Vezni

1 Bir ʿāşıḳ-ı nālānınım
Yā Muhammed yā Muṣṭafā
Ben vālih ü ḫayrānınım
Yā Muhammed yā Muṣṭafā

Gördüm seni gördüm seni
Şād eyle bu ġamgīni[ni]
Ḥaḳḳ'dan şefāʿat ḳıl beni
Yā Muhammed yā Muṣṭafā

3 Güller gibi bugşādesin
Luṭf etmege āmādesin
Şuñ bana aşḳıñ bādesin
Yā Muhammed yā Muṣṭafā

Ḥaddin efzūndur ʿizzetiñ
Bir dānesisiñ Ḥaẓret'iñ
Lütfuñ umarlar ümmetiñ
Yā Muhammed yā Muṣṭafā

5 Bu **Dervīş ʿAbdullāh** o şeb
Gördü seni eyler ṭaleb
Cā'e'l-feraḥ-rāḥe'l-küreb
Yā Muhammed yā Muṣṭafā

136
MAḲĀM-I ʿAŞĪRĀN
8'li Hece Vezni

27a 1 Yine bir sevdāya düşdüm
ʿAşḳıñ elinden elinden
Yine ʿummān olup ṭaştım
ʿAşḳıñ elinden elinden

Seḥerlerde aġlayayım
Bu cigerimi ḍaglayayım
Şular gibi çaġlayayım
ʿAşḳıñ elinden elinden

3 Āteş-i ʿaşḳ ile yandım
İki cihāndan uṣāndım
Güyiyā Mecnūn'a döndüm
ʿAşḳıñ elinden elinden

4 **ʿĀşıḳ Himmet** bī-çāredir
Cihān içre āvāredir
Hem yüregi pür-yāredir
ʿAşḳıñ elinden (şevḳiñ) elinden

137
MUḪAYYER MAḲĀMI
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Genc-i ʿaşḳı ister iseñ dil-i virānda (hey) ara
Ḥıẓr-veş āb-ı ḥayātı ẓulmet-i tende (hey) ara

Yār yüregimde çekerem gör kim neler var
.....

3 Rāh-ı Ḥaḳḳ'da seni irşād eyleyen maʿnāyı bul
Seni yoḳdan var eden Mevlā'yı var sende [ara]

Her ḥacerden gevher olmaz maʿden olmaz her turāb
Zāhidā gir baḥr-i ʿaşḳa dürri ʿummānda ara

5 *ʿAlleme'l-esmā*ya müzeyyensin ʿaraf sırrın daḫi
Añlamaḳ şānıñdan ise ẓulmet-i tende ara

Ṭālib-i Mevlā olup her kişiden himmet dile
Ġāfil olma maṭlab var sırr-ı Ḳur'ān'da (hey) ara

7 On sekiz biñ ʿālemi geşt eyleseñ bulmaḳ muḥāl
.....

138
MAḲĀM-I ʿUŞŞĀḲ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

27b 1 Ẓulmet-i hicriñde bī-dār olmuşum yā Rab meded
İntiẓār-ı ṣubh-u dīdār olmuşum yā Rab meded

Vaḥdet elinde seniñle yār -idim n'oldu baña
Keṣret içre bende aġyār olmuşum yā Rab meded

3 Gülşen-i vaṣlıñ nesīmī ir-görüp bād-ı ṣabā
ʿAndelīb-i bāġ-ı gül-zār olmuşum yā Rab meded

Ol şarāb-ı kim anı ṣunduñ baña rūz-i elest
Ol zamandan mest-i hoş-yār olmuşum yā Rab meded

5 Ḳalmışam zindān içre bugün tenhā garīb*
Bir ḳafesde rūz u şeb zār olmuşum yā Rab meded

6 Bu **Niyāzī** düşdü varlıḳ çāhine Yūsuf u miṣāl
Al elim ḳurtar ki nā-çār olmuşum yā Rab meded

139
BŪSELİK
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 ʿArż-ı dīdār eyledikçe şāhid-i gül-zār-ı Hū
Şevḳile bülbüller eyler naġme-i ezkār-ı Hū

Sākī-i bezm-i ezelden nūş edip cām-ı ṣafā
Mest eder ʿāşıḳları ol cürʿa-i āsār-ı Hū

3 Zevḳ-i dāʾim neş'e-i külliyeden verir nişān
Kimde kim ẓāhir ola keyfiyyet-i esrār-ı Hū

Levḥ-i dilden ẓulmet-i şirk ü hevāyı maḥv eder
Pāk ider mirʾāt-ı ḳalbi ṣayḳal-ı envār-ı Hū

5 Resīd-i rāh-ı muḳtedā ol **Hüdāyī** ʿāşıḳıñ
Nezʿ ider erbāb-ı ʿasr lā-cerem tekrār-ı Hū

140
FERMŪDE EŞREF-İ RŪMĪ
8'li Hece Vezni

28a 1 Ol zaman kim ben ol dostdan
Ayrı düşdüm oldum ıraḳ
Ḥasret-i derd[ü āh ile]
Çoḳ aġladım ṭutdum firāḳ

İstedim yedi iḳlimi
Ne Rūm'u ḳodum ne Şām'ı
Gezdim yürüdüm temāmı
Başım açıḳ yalın ayaḳ

Yer mi ḳodum istemedik
Ādem mi ḳodum ṣormadıḳ
Aç [ve] ṣusuz ḥalvetlerde
Zārī̄ ḳalur[i]dim yavlaḳ

Kimseler ḥālim bilmezdi
Derdime em ḳılmaz indi
Derdimi kime söylersem
Ederdi bana ẕay-i aḥmaḳ

Derdim benim ol yār -idi
ʿĀlem bana aġyār -idi
Gözüm yaşı revān olup
Aḳardı ṣankī̄ ırmaḳ

Derdim bulam mı ben anı
Ḳomuşdum ortaya cānı
Her kim gördü [i]se beni
Delü derdi indi muṭlaḳ

Ne uṣlu ne delü [idim]
Ne ölü ne diri idim
Dost fikriyle ṭolu idim
Dost idi endişem ancaḳ

Dost dost deyu arar[i]dim
[Dost] ḳandedir ṣorar idim
Dost ḫaberin verenlere
İderdim yüzümü toprāḳ

İsteyerek buldum eri
Gerçek ere ṣordum yāri
Didi yeter itdiñ ẕārı
Dost sendedir sen saña baḳ

Yürü ḥalvet eyle seni
Senden zerre ḳoma seni
Senden giderecek seni
Dost senden idsün durāḳ

11 Ṭutdum ol eriñ sözünü
Çevirdim benden yüzümü
Öl[dür]düm gitti özümü
Benden baña göründü Ḥaḳ

Gördüm ālem dostdan ṭolu
Geldi baña der ol ulū
Var imdi sen şimden gerü
Sen ben defterin oda yaḳ

13 Yaḳdım oda defterleri
Terk etdim ol tertibleri
Gördüm ki key ḥicāb imiş
[Āşıḳlara] bu ḳara-i aḳ

Geçdim bu aġ u ḳaradan
Benligi sürdüm aradan
Birlige yetdim dost [i]le
Birligden oḳudum sebāk

15 **Eşrefoġlu Rūmī** gibi
Gel gir yola ara neyseñ
Tā ʿāşıḳlar arasından
Diyeler saña [da] ṣadāḳ

16 Bilesin bu muʿammāyı
Yermeyesin yoḳsul bayı
Bir baḳasın ḥaṣṣ u ʿamma
Ṭutmayasın kimseye ṭāḳ

141
MAḲĀM-I ḤÜSEYNĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

28b 1 Yanalım yaḳılalım ʿaşḳıñla sūzān olalım
Çekelim hecr-i ġamı derdiñle nālān olalım

Hū deyip ḳurtulalım iki cihāndan şimdi*
Bār-gāhı Ḥaḳḳ'a yüz sürüyü ġalṭān olalım

3 Āh u vāh eyleyeyim mertebe-i *illā*ya*
Nefy eyleyeyim meşiyyet-i Yezdān olalım*

Çekelüm *lā*dan edip mertebe-i *illā*ya
Kendimiz yoḳ olalım vāṣıl-ı cānān olalım

Ṭālib-i rāh-ı ḥaḳiḳāt olalım leyl ü nehār
Ḥaẕreti Ḥaḳḳ'a erip ʿāleme sulṭān olalım

142
MAḲĀM-I ḤÜSEYNĪ
10'lu Hece Vezni

ʿAşḳıñ meyine ben ḳāne geldim
Cemāliñ şemʿine pervāne geldim

Şemʿ-i tevḥīdi gördüm ḳora yanmış
Gitdi ḳarārım cevlāna geldim

Ḥalḳa-i tevḥīdi gördüm ḳurmuşlar
Ben de saḥnından cevlāna geldim

Ümmī Sinān'ıñ ḥāk-i pāyine
Sürmege yüzüm sulṭāna geldim

Yāremi bildim şeyḫimden imiş
Bunda **Niyāzī** Loḳmāna geldim

143
8'li Hece Vezni

Zāhid bize ṭaʿn eyleme
Ḥaḳḳ ẕikrin oḳur dilimiz
Ṣaḳın efsāne söyleme
Ḥaẕret'e çıḳar yolumuz

Ṣayılmayız barmaġ ile
Dükenmeyiz ḳırmaġ ile
Ṭaşramızdan sormaġ ile
Kimse bilmez ahvālimiz

Her kim bu ṭarīḳa girdi
Ḥasan-ı Baṣrī'ye erdi
Her seher oḳunur virdi
Seyyid Yaḥyā'dır pīrimiz

Seyyīd yolun güderiz
Çekilip Ḥaḳḳ'a gideriz
Ġazā-yı ekber ederiz
Ḥażret ʿAlī'dir ulumuz

5 **Yūnus** saña olan himmet
ʿĀdem isen cāna minnet
Elif Allāh *mim* Muḥammed
Kisvemizdedir *dāl*miz

144
MAḲĀM-I SÜNBÜLE
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

29a 1 Cemīʿ-i enbiyālardan Muḥammed cümleniñ şāhı
Yüz-i nūrundan almışlar melekler şemsile māhı

Yedi ḳat göklere geçdi ḳadem ʿarş üstüne başdı
İrişdi *ḳābe ḳavseyn*e ṭavāf eyledi dergāhı

3 Tecellī-i cemāliñi severler gördüler bir kez
Anıñ ʿaşḳıyla dāʾim kim iderler āh ile ẕārı

Bu **Eşrefoġlu Rūmī**'niñ [ki] çoḳdur sözleri ġāyet
Şefāʿat ḳıl yā Muḥammed yüzüñ şems ü ḳamer māhı[40]

5 Ḳılarım cānımı ḳurbān seniñ yolunda ey Aḥmed
N'ola bir kez yüzüñ görsem seḥer vaḳtin seḥer-gāhı

145
MAḲĀM-I MUḤAYYER
8'li Hece Vezni

1 Açıp cām-ı muhabbetden
Diñle yā Hū ve yā min-Hū
Ṣafā sür bezm-i vaḥdetden
Diñle yā Hū ve yā min-Hū

Nice bir ʿādet-i bidʿat

[40] Bu beyitten sonra manzumeyle ilişkisi olmayan şu beyit gelmektedir:
Anıñ seyr-i sülūkundan melekler ʿāciz oldular
Ki biñ yıl varılmazlar O bir demde varan dahi

Nice bir fāniye raġbet
Ola gör vāṣıl-ı Haẓret
Diñle yā Hū ve yā min-Hū

3 Vücūduñ kūhi olundı
Geçer ʿāşıḳların bendi
Hüdāyī'den işit pendi
Diñle yā Hū ve yā min-Hū

4 Gecelerde uyanasın
Ḥaḳḳ'ıñ ẕikriyle yanasın
.....
[Diñle yā Hū ve yā min-Hū]

146
MAḲĀM-I MUḤAYYER
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Mülk-ü merdān-ı Ḫüdā'nın kārı ẕikru'llāh olur
Sālik-i rāh-ı Ḫüdā'nın yāri ẕikru'llāh olur

Ehl-i derd ol söyleme bī-derde derdin sessiz ol
Dilde pinhān ʿāşıḳın esrārı ẕikru'llāh olur

3 Gel ʿavām ile kelimāt etme belki fesḥ olur
Ẓulmet-i dil şehriniñ envārı ẕikru'llāh olur

4 Gitmesin **Seyyid Nizāmoġlu** dilinden ẕikr-i Ḥaḳḳ
Ehl-i tevḥīd müdāmıñ güftārı ẕikru'llāh olur

147
ḪÜSEYNĪ
8'li Hece Vezni

29b 1 Ḫüdāvendā şu ʿālemde
Esen yeller seni ister
Ayaḳlarda ġubār olmuş
Tozan yollar seni ister

Çü sensin vāḥid-i muṭlaḳ
Mekānıñ yoḳ ʿale'l-ıṭlāḳ
Baḫāne ḳışlāḳ u yaylāḳ
Göçen yeller seni ister

3 Bulam deyu dilārāyı
Gezer arayı arayı
Dolaşır kūh u saḥrāyı
Aḳan ṣular seni ister

Bulam deyu dilārāyı
Gezer arayı arayı
Dolaşır kūh u saḥrāyı
Aḳan seller seni ister

5 Seḥerlerde oḳur virdi
Verir ʿāşıḳlara derdi
Bahāne eylemiş virdi
Ki bülbüller seni ister

6 Yoluñ setr eylemiş aġyār
Gezer ġurbette eyler zār
Bu **Şemsī** gibi her kim vār
Duyan ḳullar seni ister

148
NEVĀ
Müstefʿilātün / Müstefʿilātün

1 N'oldu bu göñlüm n'oldu bu göñlüm
Derd ü ġamıñla doldu bu göñlüm
Yandı bu göñlüm yandı bu göñlüm
Yanmada dermān buldu bu göñlüm

Gerçege yandı gerçege yandı
Rengiñe ʿaşḳıñ cümle boyandı
Kendinde buldu kendinde buldu
Maṭlūbunu ḥoş buldu bu göñlüm

3 *El-faḳr u faḫrī el-faḳr u faḫrī*[41]
Demedi mi ol ʿālemler faḫrī
Faḥrini ẕikret faḥrini ẕikret
Maḫvı fenāda buldu bu göñül

[41] "*el-Fakru fahrī ve bihī* eftahiru" (Yoksulluk övüncümdür, ben onunla övünürüm.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 153.

4 Bayram[ī] imdi Bayram[ī] imdi
Bayram edersin yār [i]le şimdi
Ḥamd u senādan ḥamd u senādan
Dost ile bayrām etdi bu göñlüm
(Yār ile bayrām etdi bu göñlüm)

149
MAḲĀM-I BŪSELİK
Mef'ūlü / Mefā'īlün / Mef'ūlü / Mefā'īlün

30a 1 Bir dürr-i yetīmem ki görmedi beni ʿummān
Bir ḳaṭreyim illā ki (sulṭānım) ʿummāna beni ʿummān

Tevḥīd-i *ene'l-Ḥaḳḳ*'dandım urmazdı Manṣūr
ʿAşḳ dārına dost zülfün (sulṭānım) aşmış beni ʿüryān

3 Gel mevc-i ʿacāyib gör deryā-yı nihān gözle
Ẓī-baḥr-i nihāyet yoḳ (sulṭānım) ḳatrede pinhān

Bu ʿālem-i keşretde sen Yūsuf [u] ben Yaʿḳūb
Bu ʿālem-i vaḥdetde (sulṭānım) ne Yūsuf ne Kenʿān

5 Bu cismim belāsıdır ādım **Yūnus** olduġu
Aşlım sorarısañ (sulṭānım) sulṭān benim sulṭān

150
MAḲĀM-I ʿUZZĀL
7'li Hece Vezni

1 ʿAşḳıñ meyine ḳandım
N'olduñ a göñül n'olduñ
Yaḳdıñ beni yandırdıñ
N'olduñ a göñül n'olduñ

Bir yerde ḳarār etmez
Hīç kimseden ʿār etmez
Hekimler ṭimār etmez
N'olduñ a göñül n'olduñ

3 Ḳalbimi küşād eyle
Hem Mevlā'yı yād eyle
Ġam-kīn dili şād eyle
N'olduñ a göñül n'olduñ

4 Gel imdi ey ʿAzīzī
Sırrın deme ol epsem
Aḥvāle olup maḥrem
N’olduñ a göñül n’olduñ

151
7’li Hece Vezni

1 Bir cāndan geçmeyince
Ol cān ele mi girer
Yār kime belay ile
Sulṭān ele mi girer

Çünkü istediñ anı
Terk et iki cihānı
Ne ṣanırsın sen anı
Āsān ele mi girer

3 Vaṣlım hevesin ile
Derdimi ḳabūl etsin
Ya dertli olmayınca
Dermān ele mi girer

4 Var benligiñi terk et
Ḳulluḳ yolunu berk [et]
Ḳul olmayınca kişi
Sulṭān ele mi girer

152
MAḲĀM-I ʿACEM
7’li Hece Vezni

30b 1 Bakıp cemāl-i yāre
Çaġırırım dost dost
Dil oldu pāre pāre
Çaġırırım dost dost

ʿAşḳıñla dolmuşum
Zühdümü yañılmışım
Mest-i müdām olmuşum
Çaġırırım dost dost

Ṣular gibi çaġ çaġ
Dolanırım daġ daġ
Ḥayrān baña ṣayr-u ṣāġ
[Çaġırırım dost dost]

Heb görünür dost yüzü
Andan ayırmam gözü
Dilimden gitmez sözü
[Çaġırırım dost dost]

Aradığım cāndadır
Cānda ve hem tendedir
Bilürken bendedir
[Çaġırırım dost dost]

Mescid-i mey-ḫ̲ānede
Ḫ̲ānede virānede
Kaʿbede büt-ḫ̲ānede
[Çaġırırım dost dost]

Gökler gibi devinirim
Gün gibi dolanırım
Devrān ile ögünürüm
[Çaġırırım dost dost]

Geldim cihāna ġarīb
Oldum güle ʿandelib
Her dem cigerler delib
[Çaġırırım dost dost]

Geldim o dost elinden
Ḳoḳa ḳoḳa gülünden
Niyāzī'niñ dilinden
[Çaġırırım dost dost]

153
IṢFAHĀN
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

Zehī cān kim münevverdir bugün nūr-i tecellādan
Zehī dil kim muʿaṭṭardır hevā-yı ʿaşḳ-ı Mevlā'dan

Ḫarābāt içre ʿuşşāḳı görüp ṭaʿn eyleme zāhid
Ki ol rüsvā-yı ʿaşḳ olmuş yanıp derd-i dilārādan

3 Göñül dil-dāra verenler cihāndan ḳılmadı ārām
Budur āvāre ser-gerdān geçer dünyā vü ʿuḳbādan

Temāşāsın duyan ʿāşıḳ naẓar ḳılmadı aġyāra
Ki dāʾim ʿaşḳ uşevḳ ister uṣanmaz [mı] bu sevdādan

5 Cihānıñ māverāsından ḳurupdur ḥayme-yi ʿāşoḳ
Dü ʿālemde ḫaber bilmez daḫi ol ʿarş-ı aʿlādan

6 Ḫüdā'nıñ ʿāşıḳı çoḳdur velī **Aḳşems-i dīn** gibi
Ḳanı bir gerçek ʿāşıḳ kim yanar derd-i dilārādan

154
MAḲĀM-I ʿUŞŞĀḲ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

31a 1 Ẕāt-ı Ḥaḳḳ'da maḥrem-i ʿirfān olan anlar bizi
ʿİlm-i sırda baḥr-i bī-pāyān olan anlar bizi

Bu fenā gül-zārına ṭālib olanlar anlamaz
Vech-i baḳī ḥüsnüñe ḥayrān olan anlar bizi

3 Biz şol abdāllarız ki bıraḳtıḳ egnimizden şālımız*
Varlıġından ṣoyunup ʿüryān olan anlar bizi

4 Dünyā vü ʻuḳbāyı taʿmir eylemekden geçmişiz
(Varlıġından ṣoyunup)
Her ṭarafdan yıḳılıp vīrān olan anlar bizi

155
MAḲĀM-I ḤÜSEYNĪ
Müstefʿilün / Müstefʿilün

1 Mevlām ver ʿaşḳıñı baña
Ḫayrānıñ olayım seniñ
Bülbül gibi cemāliñe
Nālānıñ olayım seniñ

Yandır beni yandır beni
ʻAşḳ meyine ḳandır beni

Ser-ḥoş edip döndür beni
Mestāneñ olayım seniñ

3 Al benden benlik olmasın
Kimler görürse bilmesin
Nām-ı nişānım ḳalmasın
Dīvāneñ olayım seniñ

Cān ḳuşunu saña uçur
Bu tāc-ı ḫırḳadan geçür
ʻAşḳ meyinden baña içür
Siḥiriyāñ(?) olayım seniñ

5 Seyyīd Niẓāmoġlu ḥocam
Ayırma kendiñden yücem
Eger gündüz eger gecem
Mihmānıñ olayım seniñ

156
MAḲĀM-I ḤÜSEYNĪ
Mefāʻīlün / Mefāʻīlün

1 Ḫüdāyā cümle-i ʿālem
Saña ʿāşıḳ seni ister
Melek cinn ü benī ādem
Saña ʿāşıḳ seni ister

Zemīn olmuş yoluñda ḫāk
Eder deryā yaḳasın çāk
Dün ü gün raḳṣ eder eflāk
Saña ʿāşıḳ seni ister

3 Seḥerde açılan güller
Öten şūrīde bülbüller
Benefşelerle sünbüller
[Saña ʿāşıḳ seni ister]

Eger mihr ü eger ẕerre
Eger baḥr ü eger ḳaṭre
Eger Ṭūbā eger Sidre
[Saña ʿāşıḳ seni ister]

5 Eger ḥūr i eger ġılmān
Eger Mālik eger Rıḍvān
Sekiz cennet yedi nīrān
[Saña ʿāşıḳ seni ister]

6 Eger bāġ u eger bostān
Eger sünbül eger reyhān
Efendi hep bahār-istān
[Saña ʿāşıḳ seni ister]

157
MAḲĀM-I ḤÜSEYNĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

31b 1 Vücūduñ ʿāleme luṭf u Ḫüdā'dır yā Rasūla'llāh
Ẓuhūruñ ʿāleme nūr-i Ḫüdā'dır yā Rasūla'llāh

Edipdir Ḥaẓreti Allāh vücūduñ ʿāleme raḥmet
Cenābıñ merciʿi ehl-i recādır yā Rasūla'llāh

3 Ḥaḳiḳāt sırrına sensin delil-i zümre-i kemāl
Göñüller derdine feyżiñ devādır yā Rasūla'llāh

4 Şefā'at eyle **ʿAbdu'l-ḥayy** fāḳīre ẓāhir ü bāṭın
Seniñ iḥsānıña ḳalmış gedādır yā Ḥabība'llāh

158
BABA ṬĀHİR
8'li Hece Vezni

1 Ey ḥocam seni seveli
Gözüme cihān görünmez
Ben saña göñül vereli
Arada hicrān görünmez

Yandırdı beni celāliñ
Cān müştāḳ ister cemāliñ
Gitmez gözümden ḫayāliñ
Ne Ḫūr ne Rıḍvān görünmez

3 ʿĀşıḳıñ baġrı baş oldu
Gözleri ḳanlı yaş oldu

Sırrı ʿāleme fāş oldu
Ne cān ne cihān görünmez

4 **Yūnus** istedi meydānı
Başda ṭop elde çevgānı
ʿArş üstündedir seyrānı
Arada bürhān görünmez

159
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Cünbiş eden gerçi tendir rūḥ-i insān gizlidir
Bu ḳuvvā leşker gibi ammā ki sulṭān gizlidir

ʿĀrife bī-dārdır ammā bilmedi nādān olan
Hep hüveydādır ṣanurlar ki nümāyān gizlidir

3 ʿĀşıḳ aġlarsa gözünüñ yaşına daḫl eyleme
Gözyaşınıñ ḳatresinden baḥr-ı ʿummān gizlidir

Ben demez ʿāşıḳ olanlar benligin maḥv eyledi
Cümle varlıḳ maʿşūḳuñdur nice bu şān gizlidir

5 Āşikār odur ḳamu ʿuşşāḳa aġyāre dili
Derd-i maḥfīdir ṭabīb [bu] gizli dermān gizlidir

6 Devri olmuşdur nefis anlar bunu ʿārif olan
Dervīş ʿAbdu'llāh gönülde nār-ı sūzān gizlidir

160
BŪSELİK
8'li Hece Vezni

32a 1 Nefse bizi ışmarlama
Çignetme bizi derd ġama
İrgür saña bunda ḳoma
Yā Rabbenā yā Rabbenā
Senden kerem senden ʿaṭā

Ṣuġrā seniñ kübrā seniñ
Ulā seniñ uḫrā seniñ
Dünyā seniñ ʿuḳbā seniñ
Yā Rabbenā yā Rabbenā
Senden kerem senden ʿaṭā

3 Ey *lā-yezel* ü *lem-yezel*
Ḳanı saña lāyıḳ ʿamel
ʿAbdiñ işi sehv ü ẕelel
Yā Rabbenā yā Rabbenā
Senden kerem senden ʿaṭā

4 Ḳoma **Hüdāyī**'yi ġarīb
Vaṣlıñ aña eyle naṣīb
Yessir merāmi yā Mucīb
Yā Rabbenā yā Rabbenā
Senden kerem senden ʿaṭā

161
ʿUŞŞĀḲ
11'li Hece Vezni

1 Tevfīk eyle bizi vuṣlat yoluna
Efendim meded (hey meded) sulṭānım meded
Keremiñden ir-gör vaḥdet iline
Efendim meded (hey meded) sulṭānım meded

Yardım eyle bize iş bu yollarda
Tā kī ḳalmayavuz yüce yollarda
Ayrılıḳ güç imiş ġurbet illerde
Efendim meded (hey meded) sulṭānım meded

3 Ḳuluñ günāhından raḥmetiñ çoḳdur
Ṭogrulup gelene ḳapıñ açıḳdır
Keremiñden maḥrūm ḳalmışı yoḳdur
Efendim meded (hey meded) sulṭānım meded

Kimin ḳapusuna yüzüm süreyim
Kimin divānına el baġlayayım
Efendimi ḳoyup ḳande varayım
Efendim meded (hey meded) sulṭānım meded

5 Ẕerrece luṭfuñla günāhlar gider
Raḥmetiñ deryāsı ẕenbī maḥv ider
Sen ḳabūl etmezsen kim ḳabūl eder
Efendim meded (hey meded) sulṭānım meded

162
11’li Hece Vezni

1 Gel ey ġaflet içre ẓulmetde ḳalan
Sür tevḥīdi ṭoġsuñ ʿirfān güneşi
Gir meydāna ṣıdḳ[i]len iḫlāṣ[i]len
[Sür tevḥīdi ṭoġsuñ ʿirfān güneşi]

ʿĀlem-i *lā-hūt*a ṭayyār edersin
Ezelden ebede seyrān edersin
Nice ʿāşıḳları ḥayrān edersin
[Sür tevḥīdi ṭoġsuñ ʿirfān güneşi]

3 Maʿrifet baḥrine dalmaḳ dilerseñ
Ḥaḳīḳāt dersleriñ almaḳ dilerseñ
Derviş Himmet ḥaḳḳı bulmaḳ dilerseñ
[Sür tevḥīdi ṭoġsuñ ʿirfān güneşi]

163
MAḲĀM-I ʿUŞŞĀḲ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun

32b 1 Eser ʿaşḳın yeli esḥāra ḳarşı
Öter bülbülleri gül-zāra ḳarşı

Cemālin şuʿlesinden tāb-ı dārım
Yanar pervāneyim ol nāra ḳarşı

3 Ne ṣabra ṭāḳatim var görmez isem
Ne görsem göz [doyar] envāra ḳarşı

Bugün yār olmayan ʿaşḳiyle yārin
Utanır ḥażret-i ġaffāra ḳarşı

5 Görürsün **Nuriyā** ʿāşıḳlarına
Neler iḥsān eder aġyāra ḳarşı

164
NEVĀ
11’li Hece Vezni

1 Bizi çün eylediñ iḥsāna maẓhar
Yine luṭf u kerem senden İlāhī

Viṣāliñdir ʿubbāde ʿıyd-ı ekber
Yine luṭf u kerem senden İlāhī

ʿİnāyet [sen] edersin müʾminīne
Hidāyet sen edersin ehl-i dīne
Erişdir ḳullarıñ ḥaḳḳa'l-yaḳīne
Yine luṭf u kerem senden İlāhī

3 Edip sāliklere yolların āsān
Viṣāliñle edersin derde dermān
Bu ʿ**Abdu'l-ḥayy** ḳuluna eyle iḥsān
Yine luṭf u kerem senden İlāhī

165
7'li Hece Vezni

1 Hep fesād işlerime
Estaġfiru'llāh tevbe
Yamān teşvīşlerime
[Estaġfiru'llāh tevbe]

Benden ṣavḥımı ṣorma
ʿAybım yüzüme urma
Beni maḥrūm gönderme
[Estaġfiru'llāh tevbe]

3 Gözümün baḳdıgına
Ḳulaġım çaḳdıġına
Gönlümüñ aḳdıġına
[Estaġfiru'llāh tevbe]

Bildim ṣuçumu buldum
Döndüm Çalab'ım döndüm
Her günāh ki ben ḳıldım
[Estaġfiru'llāh tevbe]

5 **Eşrefoġlu Rūmī**'niñ
Çoḳ çoḳ günāhlarınıñ
Keffāretidir anıñ
[Estaġfiru'llāh tevbe]

166
BŪSELİK
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿlün

33a 1 Cilve-gāh-ı sīnede devrān eder efkār-ı Hū
Ṣūr-i dilden ẓāhir olur şuʿle-i envār-ı Hū

Vuṣlat-ı dīdār-ı cānān eyledikçe ārzūlar
ʿĀşıḳıñ sermāyesidir dāʾimā tekrār-ı Hū

3 Ṣūfī-i ṣāfī ki vecd ü ḥāletiyle devr eder
Ṣān melekdir ʿarş-ı āʿlāda eder reftār-ı Hū

Hicr ile eyler derūn-i sīnesinde çün fiġān
Mevlevī eyler semāʿı gūş edip esrār-ı Hū

5 Cehr ile tevḥīd eder **ʿAbdu'l-ḥay**'iñ daḫl eyleme
Ḥisse-dār olan tecellīden eder iẓhār-ı Hū

167
REHĀVĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ḳılalım ʿaşḳ-ı ilāhiyle ṣafā
Gel Cenāb-ı Ḥaḳḳ'ı tevḥīd edelim
Ola dil āyīne-i nūr-i Ḫüdā
Gel Cenāb-ı Ḥaḳḳ'ı tevḥīd edelim

Evliyānıñ baḳ dil-i āgāhına
Beẕl-i maḳdūr ile Ḥaḳḳ'ıñ rāhına
Duruşup yüzler sürüp dergāhına
Gel Cenāb-ı Ḥaḳḳ'ı tevḥīd edelim

3 Gir semāʿa sīneñi ṣad çāk edip
Ḳalbiñiñ āyīnesini pāk edip
Naḳşiyā ʿuşşāḳı āteş-nāk edip
Gel Cenāb-ı Ḥaḳḳ'ı tevḥīd edelim

168
MAḲĀM-I EVC DERVİŞ ʿALİ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Nār-ı ʿaşḳa yanmayanlar nūr-i raḥmān bulmadı
Varlığından geçmeyenler sırr-ı sübḥān bulmadı

Aḥvāl olup iyilikden vaḥdete erişmeyen*
ʿUcb edip kendin görenler kāmil insan bulmadı

3 Mübtelā-yı ʿaşḳ olanlar derde dermān buldular
Ol ṭabībe ermeyenler derde dermān bulmadı

Bī-vücūd olup göñülden sürmeyen nāmūsunu
Ḥāke yeksān olmayanlar baḥr-ı ʿummān bulmadı

5 Ehl-i Ḥaḳḳ'a münker iken aña **Himmet** n'eylesün
Şirk[i] sürmeyen aradan kāmil imān bulmadı

169
EVC
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

33b 1 Kerem yā ʿAlī dergāha hemān iḥsānıña geldik
Ne çāre biz günāh-kāre hemān iḥsānıña geldik

Seniñdir ḳuvvet [u] ḳudret senindir heybet-i ʿizzet
Ne lāyıḳ bize germiyyet hemān iḥsānıña geldik

3 Helāk etdi bizi ʿādet iḥāta eyledi ẕillet
Çü sensin ḳāżiye'l-ḥācāt hemān iḥsānıña geldik

4 **Niẓāmī**'ye saʿādet ver ḳamu iḫvāna rāḥat ver
ʿİbādete ḥalāvet ver hemān iḥsānıña geldik

170
NİKRĪZ
8'li Hece Vezni

1 Ey ṭarīḳāt erenleri
Dost iliniñ serverleri
Ṭālibleriñ rehberleri
Dostdan ḫaber veriñ baña

Hicrān elinde ḳalmışım
Derd-i ġamıñla dolmuşum
Çün ġuṣṣalara dalmışım
Dostdan ḫaber veriñ bana

3 Düşdü yüregime firāḳ
Dostumdan oldum ırāḳ
Edemedim hergiz yarāḳ
Dostdan ḫaber veriñ bana

Varam viṣāline erem
Anda cemāliñi görem
Ṣādıḳlar yoluna girem
Dostdan ḫaber veriñ bana

5 Miskīn faḳīr **Üftāde**-i
İçi ṭışı pür yāreyi
Terk etmeñiz bī-çāreyi
Dostdan ḫaber veriñ bana

171

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Ne yatarsıñ be hey ġāfīl duru-gel āh u zār eyle
Çü dünyā mülküne geldiñ dürüş bir ḫoşca kār eyle

Ṣaḳın kim olmaġıl emīn ecel erende ṭālibdir
Seni ṣayd etmede zinhār ʿamellerle şikār eyle

3 Nice bir nefsine ḳulsuñ gözün aç Rabbiñi añla
Nice bir ḫalḳa ḳulluḳlar efendiñ añla ʿār eyle

4 Bu dünyā leẕẕeti **Şemsī** dimāġıñ eylemiş muḫtel
Añı maʿcūn-ı ẕikr ile gece gündüz timār eyle

172

EVC

Müstefʿilün / Müstefʿilün

34a 1 Ey menbaʿ-ı cūd u kerem
Senden şefāʿat isteriz

Ey menşeʾ-i *nūn vel-ḳalem*[42]
Senden şefāʿat isteriz

Ḳıldı seni ḳādir İlāh
Dünyāda [vü] ʿuḳbāda şāh
Sensin bize puşt-i penāh
Senden şefāʿat isteriz

3 **ʿAbdü'l-ḥay** umār ey ḥabīb
Derdine olasın ṭabīb
Luṭf et anı ḳoma ġarīb
Senden şefāʿat isteriz

173
EVC
10'lu Hece Vezni

1 Sensin evc-i risāletiñ māhı
Cān fedā saña yā Rasūla'llāh
Sensin ümmetlerin şehin-şāhı
Cān fedā saña yā Rasūla'llāh

Ġonce-i gülşen-i ṣafā sensin
Gevher-i baḥr-ı ıṣṭafā sensin
Cümle-i ḫalḳa büşriyā(?) sensin
Cān fedā saña yā Rasūla'llāh

3 Bir nigāh eyle cān-ı bīmāre
Eyle luṭfuñla derdime çāre
Ḳıl şefāʿat **Naḥīfī**-i zāre
Cān fedā saña yā Rasūla'llāh

174
8'li Hece Vezni

1 Dilerseñ kāmil olasın
Tevekkül eyle Allāh'a
Ṣafā vü ẕevḳi bulasın
Tevekkül eyle Allāh'a

[42] "نٓ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ" (Nun, andolsun kaleme ve yazdıklarına.)Kalem 68/1

Ḳoyup kesretiñ ʿālemiñ
Bulagör vaḥdet-i demin
Bıraġup ʿālemiñ ġamın
[Tevekkül eyle Allāh'a]

3 Seni ḫalḳ eyleyen Ḫallāḳ
O'dur rızḳıñ veren Rezzāḳ
Rıẓāṣın gözle ey müştāḳ
[Tevekkül eyle Allāh'a]

ʿAvāma eyleme raġbet
Saña lāzım mı bu ʿizzet
Mesākin eyle ḳıl ülfet
[Tevekkül eyle Allāh'a]

5 Cānānı görmek isterseñ
Viṣāle ermek istersen
Cemāliñ görmek istersen
[Tevekkül eyle Allāh'a]

6 Bulursuñ **Himmetī** kārı
Müdām iste evvel yāri
Elinde nesne yoḳ bāri
[Tevekkül eyle Allāh'a]

175
MUḪAYYER
Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

34b 1 Ḫalḳ içre bir āyineyim herkes baḳar bir ān görür
Her ne görür kendi yüzü ger yaḫşi ger yamān görür

Şol cāhil-ü nādān-ı kör örter Ḥaḳḳ'ı inkār eder
Kāmil olan kāmilleriñ her bir sözü bürhān görür

3 Dervīşi Ḥaḳḳ yaḳmış iken anı yaḳan sulṭāna baḳ
Ḥamām içinde dilberi görmez gözü külhān görür

4 Ol dilberiñ Mehdī adı sükker durur ḫalḳa dādı
Mısrī çeker bu miḫneti ol rāḥat-ı Raḥmān görür

176

ʿACEM

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Gülşen-i vaḥdetde dāʾim rūz u şeb dil bülbülü
İrgürür ʿuşşāḳa feryād u figān [u] ġulġulu
Himmetim bu cān u dilde açıla vaḥdet gülü
Sünbülīyem Sünbülīyem [Sünbülīyem] Sünbülī

Āsitān-ı sünbüle sürdüm yüzümü nice dem
Gāh yaş akar çeşmime gāh yaş yerine dem*
Dilde tekrār iderim bu mıṣraʿı ben dem-be-dem
[Sünbülīyem Sünbülīyem Sünbülīyem Sünbülī]

3 Sünbülī Yaʿḳūb u Merkez hem daḫi şeyḥim Ḥasan
ʿAdliyā boynuma aṭṭılar benim bir ḫoş desen
Silsileñ kime erer deyü ṣorarsan baña sen
Sünbülīyem [Sünbülīyem Sünbülīyem Sünbülī]

177

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Göñül dostuñ cemāl āyinesidir
Göñül kim pās ola anıñ nesidir
Ḥayātıdır ḳulūbuñ ẕikr-i maḥbūb
Ḫayāl-i dost göñüller mūnisidir

Ḥayāl-i ġayrıdan göñül ṣafā ḳıl
Ki ṣāf olañ göñül ḫānesidir
Göñüldedir göñülde pertev-i dost
Bu göñüller anıñ genc-ḫānesidir

3 Göñülde buldu dostu āşīnālar
O ṭaşra isteyen bī-gānesidir
Bu kemter **Eşrefoġlu Rūmī** göñlü
Ṣınıḳ mecrūh u hem vīrānesidir

178

MAḲĀM-I ʿUŞŞĀḲ

7'li Hece Vezni

35a 1 Uyan gözün aç durma
Yalvar güzel Allāh'a

Bu yoldan iziñ urma
Yalvar güzel Allāh’a

Ṣaġlığı ġanīmet bil
Her sāʿati niʿmet bil
Gizlice ʿādet ḳıl
Yalvar güzel Allāh’a

3 Bir gün bu gözüñ görmez
Hem ḳulaġın işitmez
Bu fırṣat ele gezmez
Yalvar güzel Allāh’a

4 Gel imdi **Niyāzī**’yle
Dergāha niyāz eyle
Ḥācātı dırāz eyle
Yalvar güzel Allāh’a

179
MAḲAM-I ḤÜSEYNĪ
Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün

1 *Mā hest ne-mī dānem ḥurşīd ruḥat yā ne*
Bu ayrılıḳ oduna cānım nice bir yāne

Merdüm zi firāḳ-ı tu her-dem hem-demi dānem
ʿAşḳ odu nihān olmaz yandıḳça erer cāna

3 *Ṣad tīr zined ber-dil ar türk-i kemān ebrū*
Fitneli elā gözler çün uyḫudan uyana

Sevdā-yı ruḫ-i leyli şūd ḥāṣıl-ı mā ḥaylī
Mecnūn gibi vāveylī oldum deli dīvāne

5 *Ez nāfeī şod pürçīn be kesr heme ki ʿālem*
Her vaḳit seḥer yeli ẕülfüñe ḳılıp şāne

Şeb-i tābı seḥer yārin şemʿ-i ruḥa ḳarşı
Yandığın görür[i]se ḫayrān olur pervāne

7 *Ez laʿli lebd-i matlā aḳan cāna nā-gāh*
Ḥaḳḳā ki gözüm döker yāḳut[i]le dür-dāne

180*

Nefs-i şeyṭāna uyup işledik bī-ḥad günāh
Seniñ keremiñ çoḳdur ʿavf eyle ey pādişāh
Raḥmetiñ umageldik maḥrūm ḳoma yā Allāh
Rabbenā yā Rabbenā taḳabbe'l-minnā es-ṣıyām

181
ʿIRĀḲ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

35b 1 Yüz sürüp dergāh-ı Ḥaḳḳ'a olalım her şeb muḳīm
Cān u dilden diyelim estaġfiru'llāh *el-ʿaẓīm*
Tā ki feṭḥ-i bāb eden luṭfundan ol Rabb-i kerim
[Cān u dilden diyelim estaġfiru'llāh *el-ʿaẓīm*]

Çün bilürsün kimseye bāḳī degildir rūzigār
Şāh-bāz-ı aşḳıla murġ-ı ṣafāyı ḳıl şikār
Gitsün istiġfār ile āyīne-i dilden ġubār
[Cān u dilden diyelim estaġfiru'llāh *el-ʿaẓīm*]

3 Nice bir eldir seni naḳş-ı cihān-ı bī-beḳā
Nice bir çıḳmaz derūnuñdan hevā-yı māsivā
Dīde-i ḳalbe verip kühl-i nedāmetle cilā
[Cān u dilden diyelim estaġfiru'llāh *el-ʿaẓīm*]

4 Nefse uyup yār olursan gör-gil gümrāh ile*
Etdiğiñ ʿahdī unudduñ mu ezel Allāh ile
Ey **Ġafūrī** aḳıdıp gözyaşın āh u vāh ile
[Cān u dilden diyelim estaġfiru'llāh *el-ʿaẓīm*]

182
NEVĀ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Rāh-ı ʿaşḳda ben bugün Mecnūn u ḥayrān olmuşum
Nār-ı ʿaşḳa bıraġıp cismimi sūzān olmuşum

ʿĀşıḳım müştāḳıyım hem zār [u] ser-gerdānıyım
Cāndadır ol cān-ı cānān ana ḳurbān olmuşum

3 Sevgi birdir dost birdir göñlüm aldı bir benim
Ḳaṭre iken ʿaşḳı ile baḥr-ı ʿummān olmuşum

Cānıma cānım odur ḳalbimde mihmānım odur
İstedigin bendedir hem derde dermān olmuşum

5 Rūz [u] şeb feryād ederdim vuṣlat-ı yāri umup
Ḥamdu li'lāh vuṣlat ile şād u ḫandān olmuşum

6 Cām-ı ʿaşḳı nūş edip maʿşūḳa ʿāşıḳ olalı
ʿİzziyā bu ḫalḳ-ı ʿālem içre destān olmuşum

183
MĀHŪR
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

36a 1 Eyā rehber olan rāh-ı viṣāle
Muḥammed Muṣṭafā sulṭān-ı kevneyn
Seniñle erdiler nūr-i cemāle
Muḥammed Muṣṭafā seyyid-i kevneyn

O taḫt-ı risāletiñ şāhı sensin
Göñül iḳliminiñ çün māhı sensin
Şefāʿat kānınıñ sulṭānı sensin
[Muḥammed Muṣṭafā sulṭān-ı *kevneyn*]

3 Ḥabīb-ī ḥażret-i Yezdān Muḥammed
Yolunda sālikin bu **Derviş Aḥmed**
Ne var ʿavf et ḳuṣūrum eyleme red
[Muḥammed Muṣṭafā sulṭān-ı *kevneyn]*

184
MĀHŪR
6'lı Hece Vezni

1 Yā Rabbī dilerim
ʿAşḳıñ ver şevḳiñ ver
Faẓlıñdan umarım
ʿAşḳıñ ver şevḳin ver

Mest eyle sen beni
Bilmeyem ben beni
Tā bula cān seni
ʿAşḳıñ ver şevḳin ver

3 Yolunda ʿāşıḳlar
Derdiñle yanıḳlar
Cānlardan geçdiler
[ʿAşḳıñ ver şevḳin ver]

4 Bu **Derv̄iş** ḳuluña
Naẓar et ḥāliñe
İrügür vaṣlıña
ʿAşḳıñ ver şevḳin ver

185
MAḲĀM-I ʿUŞŞĀḲ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Yüregime dost urdu dürlü [dürlü] yāreler
Hīç ṭabībler aña ḳılmaz ne devā ne çāreler

İllā olur dost vaṣlı aña dermān-ı ṭabīb
Andan özge her ne ḳılsam yüregime yāreler

3 ʿİlmine maġrūr olanlar oldu ʿaşḳdan bī-naṣīb
ʿĀşıḳıñ bir lemʿasına ermez ol bī-çāreler

4 **Eşrefoġlu Rūmī** [ger] ṣorarısan dost ḳandedir
Diye yer gög ʿarş-ı ḳudsi ṭobṭolu hep āreler

186
MAḲĀM-I MUḪAYYER
14'lü Hece Vezni

36b 1 Aḥvāl-i serencāmım bu sāʿate erince
Diyem saña icmālin tā ġāyete erince

Biz beş er idik çıḳdık bir günde yola girdik
Ḳırḳ yılda ere erdik bu ṣoḥbete erince

3 Her yañıya çalındıḳ çoḳ adlara ṭaḳıldık
Dört tekbīri bir ḳıldıḳ tā ḳāmete erince

Çün ḳāmet olup durduḳ dīvāna el ḳavuşduk*
Vechini ʿayān gördük bu ḥayrete erince

5 Ṭāʿat bu imiş ancaḳ rāḥat bu imiş ancaḳ
ʿİzzet bu imiş ancaḳ bu ḥiẕmete erince

Çün cān[i]le bir idik ebdān ile ṭaġıldıḳ
Vechini ʿayān gördük bu ḥayrete erince

7 Biñ dört yüz ḳanād açdım altı yüz daḫi ḳoşdum
Tā on beşe dek uçdum bu ḥālete erince

8 Dünyāyı n'ider ʿāşıḳ ʿuḳbāyı n'ider ʿāşıḳ
Mışrī olagör ʿayıḳ sen vuṣlata erince

187
MAḲĀM-I EVC
Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

1 Devrān odur kim devrini devr-i felek bilmez ola
İnsān odur kim sırrını ins ü melek bilmez ola

Merkeb izinden ṣu görüp deryāyı gördüm ṣanma sen
Deryā odur kim ḳaʿrını aṣla semek bilmez ola

3 Ādem odur kim nār ola hem mā-i hem ẓamān ola
Ḥayvandan ol aḍaldurur nān u nemek bilmez ola

Kāmil odur kim aç ṣusuz çoḳ çoḳ emek çekmiş ola
Nāḳış o kesdir bunda hem herkes emek bilmez ola

5 Her bir nebī her bir velī zilletle erdi menzile
Mışrī'ye sögsün şol ağız Allāh demek bilmez ola

188
ṢABĀ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

37a 1 Ĕ cemāl-i Ḥaḳ'a ṭālib teveccüh eyle Mevlā'ya
Ĕ viṣāl-i Ḥaḳ'a rāġıb teveccüh eyle Mevlā'ya

Niye geldin bu dünyāya naẓar ḳıl gel bu ṣofraya
Ne luṭf oldu bu kübrāya teveccüh eyle Mevlā'ya

3 Ṣıfātu'llāha ṭut mirʿāt ẓuhūr ede dürlü lezzāt*
Tecellī et Ḥaḳ'a biʾẕ-zāt teveccüh eyle Mevlā'ya
4 Bu deryāda olan ġavvāṣ olur elbette ḥāṣṣü'n-nās
ʿAzīzi sen de ayaḳ baṣ teveccüh eyle Mevlā'ya

189
ʿIRĀḲ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ṭālib-i Ḥaḳḳ'ıñ devāsız derdidir sermāyesi
Anıñ içün āh u zār olur hemīn hem sāyesi

ʿĀşıḳıñ maʿşūḳ yanında derdi artdıkça müdām
Artar anın dem-be-dem aḳrān içinde pāyesi

3 ʿArẕ-ı vāsiʿ isteriseñ kāmiliñ gir ḳabẕına
ʿArş-ı kürsīden geñişdir bir velīniñ āyesi

Ṭāʿatiñ iḥlāṣa ermez ʿilm ile aʿmāl ile
İzzeti ḳo ẕilleti ṭut oldur anıñ māyesi

5 ʿĀrīfiñ göñlünü bilmez ḳandedir ḫalḳ-ı cihān
Ol ki Anḳā'dır yere düşmez bil anıñ sāyesi

6 Kim ki *mā zāġā'l baṣar*[43] sulṭānınıñ ṭıflı ola
Mışriyā şol feyż-i aḳdes nūru oldu dāyesi

190
ŞABĀ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey şehinşāh-ı serīr-i enbiyā vü evliyā
V'ey sipehsālār-ı ḥayl-i etḳıyā vü aṣfiyā
Ey vücūd-u pāk nūr-i muṣavver-i pür-ẕiyā
Mevlid-i Sulṭān-ı Kevneyn-i Muḥammed Muṣṭafā

Nūr-i Aḥmed'den vücūda geldi cümle kā-ināt
ʿArş [u] ferş [ü] nüh felek cümle melā-ik şeş cihāt
Enbiyā vü evliyāya verdi terfīfiñ ḥayāt
[Mevlid-i Sulṭān-ı Kevneyn Muḥammed Muṣṭafā]

3 Sen şefiʿe'l-müẕnibīnsin ehl-i derde ey laṭīf
Maḳdemiñle çün saʿādet buldu ālem ey laṭīf
Nūrī-i miskine eyle şefāʿat eyā şerīf
Mevlid-i Sulṭān-ı Kevneyn Muḥammed Muṣṭafā

[43] "مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغٰى"(Gözü, ne kaydı, ne haddini aştı.) Necm 53/17

191
BABA ṬAHİR
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

37b 1 Mest-i ʿaşḳız ṣabrımız yoḳ sīnemiz çāk eyleriz
Derd-i ʿaşḳıyla dem-ā-dem çeşmi nemnāk eyleriz

Görmek içün şāhid-i maḳṣūd-u çeşm-i cān[i]le
Māsivādan ḳalbimiz āyinesin pāk eyleriz

3 Teşne-i cām-ı muḥabbet verdi bir ḥālet bize
Gözümüz yumup açınca seyr-i eflāk eyleriz

Bir ʿaceb ḥālet verir keyfiyyet-i ṣahbā-yı ʿaşḳ
Gāhi ḫāk-i zīr eder gāhi zīr-i çāk eyleriz

5 Cām-ı ʿaşḳı sāḳiyā dest-i ezelden içmişiz
Lütfiyā anıñ[i]çün güftārı bī-pāk eyleriz

192
ÇĀRUGĀH
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Cānımı ʿüryān edip ṣaldım bu ʿaşḳ deryāsına
Nāgehan ʿaşḳıñ ṣaṭaşdım dürr-i bī-hemtāsına

Cān u bāş u din ü dünyā verdim aldım derd-i yār
[Merhem ol derd oldu ancaḳ yüregim yarasına]

3 ʿİlm ü ʿaḳlı zühd ü taḳvā hep hicāb oldu bana
[Külli sevdadan geçip düştüm anın sevdasına]

Māsivādan göz yumup gördüm anın didārını
[Kendüzümden el yudum girdim fena sahrasına]

5 ʿĀḳīl ister cenneti ḥūri ḳuṣur ġılmān ola
ʿĀşıḳıñ hīç meyli yoḳdur cennetin niʿmasına

6 **Eşrefoġlu Rūmī** ʿaşḳdan ḫoş ḫaber verdi yine
Müddeʿīniñ hīç ḳulaḳ ṭutmaz ḳuru daʿvāsına

193

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Şol ki cān vermez bu yolda pes niçün cānān diler
Müddeʿīdir ḳo anı kim dosta ol yalan diler

Varını ver dost derdinden alı-gör ẕerrece
Tā ki saña da diyeler derdi var dermān diler

3 Dost yolunda ʿāşıḳa elbette cān vermek gerek
Ẕīrā ol dost ʿāşıḳın bī-dil ü bī-cān diler

Kibr ü kīn oldugu yerde ʿaşḳ gelip ḳılmaz ḳarār
ʿAşḳ ḫarāblıḳlar sever maʿmūrları virān diler

5 **Eşrefoġlu Rūmī** bu ʿaşḳa vereli hep varın
Bī-murād olup yürür ne vaṣl u ne hicrān diler

194

REHĀVĪ

14'lü Hece Vezni

38a 1 Dervīş olan kişiler sözleri ʿümrān olur
Sālik-i Ḥaḳḳ olanıñ rāhına bürhān olur

Beyt-i dīli pāk olur ẕikr-i Ḥaḳḳ'ı işiden
Ṣabrı ḳarārı gider işleri devrān olur

3 Şemʿ-i cemāle döner pervāne-ii ʿāşıḳuñ
Ẓann eder ol cāhilin derdiyle ʿışyān olur

4 Ṣanma ey **Mışrī** özün dervīş olupdur seniñ
Dervīş olan kişiler şöylece sulṭān olur

195

MUḪAYYER

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1 Kūy-i ʿaşḳıñ baña kūh-i tecellī görünür (yā Rasūla'llāh)
Ḳalbime ʿıyd u viṣāliñle tesellī görünür

Cevher-i ẕikr-i Ḫüdā ile ser-ā-ser ʿālem (yā Rasūla'llāh)
Baña Firdevs-i cinān pür-müteḥayyil görünür

3 Rūz u şeb saḥbā-i vaḥdetde ḳıyām eylerler
Cümle eşcār-ı çemen ṣanki muṣallā görünür

Sālik-i Ḥaḳḳ olanıñ vaż‘ ile etvārından
Cānib-i Ḥażret-i Allāh-ı tevellā görünür

5 **Naḳşiyā** ‘ālem-i bāḳīde *ulu’l-ebṣār*a
Herkesiñ ḥāli maḳāmıyla maḥallī görünür

196
ŞEHNĀZ
Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

1 Nām u ‘ārıñ terk edip meydāne gel
Cān u baş[ın]dan geçip merdāne gel

Nūş edip ‘aşḳ [u] muḥabbet cur‘asın
Bāġ-ı ‘aşḳ içre bugün efġāna gel

3 Levḥ-i ḳalbe ṣayḳal eyle dā‘imā
Dīde-i dili açip dildāra gel

Nūr-i ẕātıñ pertevidir görünür
Dīde-i seylin silip seyrāna gel

5 Sırr-ı vaḥdetden ḫaber-dār oluben
Na‘re-i tevḥīd ile bir ẕāta gel

197
ḤÜSEYNĪ
Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

38b 1 Kim ki cāndan geçmez ise diñ bize yār olmasın
‘Ār u ‘ırż ile gelip ‘āşıḳlara bār olmasın

Derd uyutmaz rāḥat etmez gece gündüz ‘āşıḳın
Şol ki bülbüldür güle ḳarşı nice zār olmasın

3 Cümle eşyānıñ ḥurūfuñ cem‘ edip tevḥīd ile
Noḳta-i vaḥdetde ḥaşr ol ġayri efkār olmasın

Ġam yükün ʿāşıḳ olan dāʾim çekegelmişdurur
Sevmeyen dost derdine ʿaşḳa giriftār olmasın

Ey **Niyāzi** ḥāl-i ʿaşḳı herkese fāş eyleme
Sırr-ı Ḥaḳḳ'dır aña bigāne ḫaber-dār olmasın

198
DÜGĀH
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Yā İlāhī āsitānıñ ḫastaya dārü'ş-şifā
Şerbet-i vaṣlıñ içenler buldu her derde devā

Baḥr-ı raḥmet ḳaṭresi yanında cümle yoḳ olur
Her ne denlü çoḳ olursa bizde cürmüyle ḫaṭā

Ger ẓiyā-i şems-i zātıñ irmez ise sālike
Nice ḳatʿ eder menāzil ḳande erişir ʿāṭā

Maḥẓ-i faẓlıñdan ilāhī vāḳıf et esrārıña
İdelim her ḥālile sırr-ı Rasūle iktidā

Ẕerre görünmez **Fenāyī** iş bu ʿālem ʿārife
Bir demiyle vuṣlatıñ iki cihān olmaz pahā

199
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

Bizi varlıḳ ḥicābından ḫalāṣ et
Meded ey pādişāhlar pādişāhı
Kerem ḳıl bāde-nūş-ı bezm-i ḫāṣ et
[Meded ey pādişāhlar pādişāhı]

Münevver eyleyip nūr-i şerīʿat
Ṣırāṭ-ı müstaḳīm olsun ṭarīḳat
İḥātā eyleyip baḥr-ı ḥaḳīkāt
[Meded ey pādişāhlar pādişāhı]

Ḥaḳiḳāt potasından nefsi ḳāl et
Bu ḳāl içinde ḳoma ehl-i ḥāl et
Esirge lāyıḳ-ı bezm-i viṣāl et
[Meded ey pādişāhlar pādişāhı]

4 Esirge bu **Hüdāyī** derd-mendi
Ki zīrā maḥẓ-ı faẓlına dayandı
Sarāy-ı vaḥdete irgür efendi
[Meded ey pādişāhlar pādişāhı]

200
ḤÜSEYNĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

39a 1 Ṣuffe-i ṣadrında dāʾim ʿāşıḳıñ efkār-ı Hū
Şākiriñ şükrü *hüvaʾllāh* ẕākiriñ ezkār-ı Hū

Sidre seyrine muḥaḳḳaḳ irmeye Cibrīl Emīn
Olmasa anın dilinde dem-be-dem tekrār-ı Hū

3 Nāleden ney deldi baġrım Hū deyu nālān eder
Mevlevī'ler mesnevīler başladı eşʿār-ı Hū

Ṣūfī mest olup safādan devreder yā Hū deyu
Münkiriñ inkārıñ bıraḳdı eyledi iḳrār-ı Hū*

5 Ravẓā-i Hū'da maḳām et ey **Cemālī Ḥalvetī**
Tā vücūduñ mülküne keşf ola bu esrār-ı Hū

201
MAḲĀM-I NEVĀ
11'li Hece Vezni

1 Ḥālet ile baña bir ʿaşḳ yöñeldi
Allāh derler bir meclise uġradım
Ṭuṭun ḳulaḳ naḳl eyleyeyim size
Allāh derler bir meclise uġradım

Münādiler çaġrışıp zāra başlar
Ḥallī ḥālince tesbīḥ eder ḳuşlar
Secde eder ṭaġlar [ile] ṭaşlar
[Allāh derler bir meclise uġradım]

3 Münādī sözüne ḳulaḳ ṭutarlar
ʿArş[ıñ] eṭrāfında ṣāf ṣāf melekler
Ol meclisde ḳabūl olur dilekler
[Allāh derler bir meclise uġradım]

Muḥammed'iñ aṣḥāb-ı yārenleri
Ḥāżır olmuş gördüm anda onları
Devre girmiş ṭarīḳāt erenleri
[Allāh derler bir meclise uġradım]

5 **Derv̄iş Yūnus** çok şükür Ḥaḳḳ'a erdim
Muḥammed'in nūrunu berḳ urur gördüm
Ebūbekir ʿÖmer ʿOsmān ʿAl̄i hem
[Allāh derler bir meclise uġradım]

202
MAḲĀM-I MĀHŪR
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Ruḫuñdur nüsḫa-i pāk-i melāḥat yā Rasūla'llāh
Vücūduñ mecmaʿ-ı ḥüsn ü leṭāfet yā Rasūla'llāh

Düşeñler dil-i pākiñe bulurlar rütbe-i ālā
Ḳapuñdur maḳsem-i ʿizz ü saʿādet yā Rasūla'llāh

3 Yine senden olur dermān olursa sendeki ferdā
EGerçi eyledim b̄i-ḥod şenāʿat yā Rasūla'llāh

4 Sezā-vār[dır] ʿināyet eyle **ʿAbd̄i**-i siyahkārı
Şefāʿat yā Rasūla'llāh şefāʿat yā Rasūla'llāh

203
RAST
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

39b 1 Merḥabā ey şuʿle-i āyine-i sırr-ı Ḫüdā
Merḥabā ey şāhid-i didār-ı maḳsūdü'l-verā
Merḥabā ey maẓhar-ı feyż-i Cenāb-ı kibriyā
Merḥabā ey nām-ı pākiñdir Muḥammed Muṣṭafā

Sidreden teşrīfini tebşīr edip peyk-i Celīl
Şānıña bu dört kitāb oldu şerāḫatle delīl
Cedd-i pākiñdir Ḫalīlu'llāh ey[ā] ḥūr-i cemīl
Merḥabā ey ḳurratü'l-ʿayni [vü] nūr-i aṣfiyā

3 **Naḳşī**-i ġamḫāreñi [sen] ser-i ʿuşşāḳ ḳıl
Āsitānıñda cemāliñ şemʿine müştāḳ ḳıl
Sırrını göster viṣāliñ bezmine ilḥāḳ ḳıl
Merḥabā ey ʿālem-i esrār-ı ġayb-ı māverā

204
8’li Hece Vezni

1 Geldi saʿādetle yine
Şehr-i ṣıyām māh-ı ḳıyām
Envāʿ-ı niʿmetle yine
Şehr-i ṣıyām māh-ı ḳıyām

Ḫürrem ḳılıp ʿābidleri
Nūr eyledi mescidleri
Ḳayd eyledi marażları
[Şehr-i ṣıyām māh-ı ḳıyām]

3 Müʾminler anda şād olur
Çoḳ ṣuçlular āzād olur
ʿUḳbāya ḫayrü’z-zād olur
[Şehr-i ṣıyām māh-ı ḳıyām]

Tevḥīd-i tesbiḥi güzel
Ḳandil-i temcīdi güzel
Ḳadr-ı güzel ʿıyd-ı güzel
[Şehr-i ṣıyām māh-ı ḳıyām]

5 ʿĀşıḳları mesrūr eder
Cān-ı dīli maʿmūr eder
Bu **Nūrī’**yi pür-nūr eder
[Şehr-i ṣıyām māh-ı ḳıyām]

205
MAḲĀM-I RAST
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Bi-ḥamdi’llāh derim Allāh ʿaḳlım aldı ẕikru’llāh
Dilimden zāt-ı esmāsı baña üns oldu ẕikru’llāh

Ben ol pervāneyim geldim düşüp ʿaşḳ oduna yandım
Yanuben küllī kül oldum beni maḥv etdi ʿaşḳu’llāh

3 Göñül mecrāsı içinde deñildi dār-ı ʿaşḳ anda
Bugün seyrāna gelmişim veririm cānı ḥaḳḳu’llāh

Göñül āyīnesi ṣāfī eder ise seni ṣūfī
Açılır saña bir ḳapı ʿayān ola cemālu’llāh

5 Bu tevḥīdden murād olan tecelliyāta ermekdir
Görünen kendi ẕātıdır degildir ṣanma ẕātu'llāh

6 **Şemis-i Tebrizī** bunu bilir aḥid ḳılmaz fenā bulur
Dü ʿālem küllī kül olur hemān bāḳī ḳalır Allāh

206
ʿUZZĀL
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

40a 1 Eyleriz bir laḥẓada yüz biñ ḫaṭāʿ
Rabbenā yā rabbenā faġfirlenā[44]
Raḥmetiñdir derd-i ʿişyāna devā
[*Rabbenā yā rabbenā faġfirlenā*]

Luṭfu çoḳ iḥsānı çoḳ perverde-gār
Ḳullara eyle ʿaṭāyı bī-şumār
Yoḫsa faẓl [u] cūdıña māniʿ mi var
[*Rabbenā yā rabbenā faġfirlenā*]

3 Ey **Şekūrī** faẓl-ı Mevlā'ya dayan
Mülk-i cennet ola rūḥa āşiyān
Böyle söyle görmeyim derseñ ziyān
[*Rabbenā yā rabbenā faġfirlenā*]

207
REHĀVĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Cān u dil şehrin ezelden eyledi yaġmā-yı ʿaşḳ
Ol vecihden düşdü bu ʿālemlere ġavġā-yı ʿaşḳ

Derde düşenler bilürler ehl-i derdiñ ḥālini
Gör nice ʿāşıḳları Mecnūn eder Leylā-yı ʿaşḳ

3 Gel gül-istān sırrın ile çıḳ ḳafesden ey hezār
Cennet-i ḳudse ʿurūc et bulasın meʾvā-yı ʿaşḳ

4 Çünkü mevcūd nuṭḳ imiş ʿālemde ʿaşḳa ḳāymaḳām
Bize bildirdi **Fenāyī** rehber-i Mevlā-yı ʿaşḳ

[44] رَبَّنَا اِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْاِيمَانِ اَنْ اٰمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّاۗ رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّاٰتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْاَبْرَارِ " (Rabbimiz, gerçekten de biz, bir seslenen duyduk, inanç için sesleniyor, Rabbinize inanın, diyordu, hemencecik inandık. Rabbimiz, yarlıga suçlarımızı, ört kötülüklerimizi, iyilere kat bizi, onlarla al ruhumuzu.) Âl-i İmrân 3/193

208
ʿUŞŞĀḲ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Bugün bize ṣafālarla ṣafā-yı Muṣṭafā geldi
Zehī ẕevḳe ṣafā ile ṣafā-yı Muṣṭafā geldi

Erişdik yāre ʿıyd oldu sivādan dil baʿīd oldu
Bugün yevmü'l-mezīd oldu ṣafā-yı Muṣṭafā geldi

3 Erişdi cān eṣerlerle doġurandı cigerlerle
Gelen dostdan ḫaberlerle esen bād-ı ṣabā geldi

4 **Mürīdoġlu** ne ḥāletdir n'içün göñlüñ melāmetdir
Gelen ḥatm-ı risāletdir Muḥammed Muṣṭafā geldi

209
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Dolaşıp raḳṣ ider eflāk
Ḳılur göñül yaḳalar çāk
Ṣafālar kesb ider ʿuşşāḳ
Esip bād-ı ṣabā geldi

210
ʿIRĀḲ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

40b 1 Yüz sürüp dergāh-ı Ḥaḳḳ'a olalım her şeb muḳīm
Cān u dilden diyelim estaġfiru'llāh el-ʿaẓīm
Tā ki feṯḥ-i bāb ede luṭfundan ol Rabb-i Kerīm
[Cān u dilden diyelim estaġfiru'llāh el-ʿaẓīm]

Çün bilürsin kimseye bāḳī degildir rūzigār
Şāh-bāz-ı ʿaşḳ [i]le muġ-u ṣafā-yı ḳıl şikār
Gitsin istiġfār ile āyine-i dīlden ġubār
[Cān u dilden diyelim estaġfiru'llāh el-ʿaẓīm]

3 Nice bir aldar seni naḳş-ı cihānı bī-beḳā
Nice bir çıḳmaz derūnuñdan hevā-yı māsivā
Dīde-i ḳalbe verip kuḥl-i nedāmetle cilā
[Cān u dilden diyelim estaġfiru'llāh el-ʿaẓīm]

4 Nefse uyup yār olursan gördügüñ gümrah[i]le
Etdigin ʿahdi unutduñ mu ezel-i ilāhiyle
Ey **Ġafūrī** aḳıdıp göz yaşın āh u vāh ile
[Cān u dilden diyelim estaġfiru'llāh el-ʿaẓīm]

211
Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün

1 Ey dil zen-i dünyānıñ çün āline m'aldandıñ
Pervāne gibi her dem şemʿ-i ruḫuna yandıñ
Ḳardaş o yalancınıñ rengine mi boyandıñ
Vaʿdine mi dayandın ʿahdine mi inandıñ

Dünyāya naẓar etseñ biñ başlı bir erḳāndır
Her başda dehānı biñ her loḳması ʿademdir
Tiryāḳı anuñ semdir her bir demi mātemdir
Fikr eyle bu maʿnāyı fehm eyle ne ʿālemdir

3 Māt oldu o şāhlar kim vaṣfını göñül özler
Vaṣfıñı murād etsek şerḥ eyleyemez sözler
Ḫāk oldu [o] sim tenler ṣu oldu güzel gözler
.....

4 .....
.....
Ey **Nūrī** uyar cānıñ ṣaḳın ki geçer fırṣat
Biñ yıl yaşasan āḫir gelmez saña bir sāʿat

212
MĀHŪR
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

41a 1 Nefse uyup rāh-ı Ḥaḳḳ'dan ṭaşra çıḳmaḳ yol mudur
Kibr ü ʿucb ile adın dervīşe ṭaḳmaḳ yol mudur
Maṭlabıñ aʿlā iken ednāya baḳmaḳ yol mudur
Yār-i bāḳī var iken aġyāra baḳmaḳ yol mudur

Nice bir olmaz hevālar nice bir ṭūl-i emel
Gel berü şimden gerü ey derd-mend inṣāfa gel
Sālike lāyıḳ mıdır hīç Ẕeyd ü ʿAmr ile cedel
Her taṣarruf ḫod Ḥaḳḳ'ın sen ġayra baḳmaḳ yol mudur

3 Nice bir umūr eliñde eyleye nefse ḳarār
İşidip *firrü illa'llah*[45] ile ol yaña firār
Tevbe ḳıl ẕenb[e] **Hüdāyī** eyle Ḥaḳḳ'a iʿtiẕār
Her murādı Ḥaḳḳ verir sen ġayra baḳmaḳ yol mudur

213
MĀHUR
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 N'olduñ aġlarsıñ göñül [kim] bī-bedel yāriñ mi var
Zār zār[ı] aġlamaḳdan ġayrı bir kārıñ mı var

Rūz u şeb arzū edersin dost cemāliñ görmege
Sırr-ı Aḥmed'den erişmiş çeşmiñe nūrun mu var

3 Nār-ı ʿaşḳa kendiñi atmaḳ dilersen her nefes
Oda yanmaz kim Ḫalilu'llāh gibi tenin mi var

Baġrı başlı gözü yaşlı cigeri delik delik
Kim belā duyunca Eyyūb gibi ṣabrıñ mı var

5 Ne ʿaceb cürʿet edersen sözlere **Üftāde** sen
Rāh-ı ʿaşḳa vāṣıl olmuş zerrece ḥāliñ mi var

214
10'lu Hece Vezni

1 ʿAşḳ-ı Ḥaḳḳ ola her kimiñ yāri
Ḫār eder gözlerine aġyārı

Ḳande eyler ise naẓar ʿāşıḳ
Görünür anda vuṣlat āsārı

3 Bilse ʿāşıḳa viṣālini nār içre
Cenneti ḳoyup isteye nārı

4 Gel **Nūrī** söylenme [sen] ṣabır et
Yeter açdın bu sırr-ı Settārı

[45] "فَفِرُّوا اِلَى اللّٰهِ اِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ" (Artık kaçın Allah'a, şüphe yok ki ben size, onun tarafından, apaçık bir korkutucuyum.)Zâriyât 51/50

215
MAḲĀM-I ʿIRĀḲ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

41b 1 Görelden yüzünü yāriñ belā baña şikār oldu
İñiltim artdı dün günden gözüm yaşı pıñar oldu

Gözümden yāri hīç görmez aḳan ḳanlu yaşım diñmez
Bu derd ü bu firāḳ içre içim ṭışım bahār oldu

3 ʿAceb yā Rab nedendir bu getürmez gözüm uyḫu
İçimdeki [yanan] odlar yaralarım yaḳar oldu

Gönül fikriñdedir ḫayrān bu cān āvāre ser-gerdān
Bu sevdāya düşeliden dü ʿālem baña dār oldu

5 İñiltim ʿāleme doldu gören eydür buna n'oldu
Esirgeyüp bu ḫalḳ derdim [geri] bana ṣorar oldu

6 Var **Eşrefoġlu Rūmī** var bu derdi ḳılma āşikār
Saña çün derd-i zehri yār ṭolu ṭolu ṣunar oldu

216
ʿUŞŞĀḲ
7'li Hece Vezni

1 İsteyen cānānını
Meydāna gel meydāna
Terk edip bāşı cānı
Ḳurbāna gel ḳurbāna

Baḳma nefsiñ eline
Gir meʿārif bāġına
Ṭıfl-ı dīl[iñ] kārına
Fermāna gel fermāna

3 Şebnem düşünce güle
Ṭayyib erer bülbüle
Bülbül olu-ben güle
Efġāna gel efġāna

Men ʿarefe nefsehu
Feḳad ʿarefe Rabbehu[46]
Ḥaḳḳ'ı görüp Hū be Hū
Pinhāna gel pinhāna

5 **Seyyīd Süleymān** bilsen
Ġayb-ı ẕāta pür-sitem
Tennūreye girüben
ʿÜryāna gel ʿüryāna

217
SEGĀH
11'li Hece Vezni

42a 1 Sürüp dergāhına rūy-i siyāhım
Umarım ʿafv ola cürm ü nigāhım
Penāhım ḫālıḳım Rabbim Allāh'[ım]
Ḥüdāvendim efendim pādişāhım

Eger sen eylemezseñ derde dermān
N'etsün n'eylesün bī-çāre-i insān
Yine senden olur her luṭf u iḥsān
Ḥüdāvendim efendim pādişāhım

3 **Ġafūrī'**niñ edip derdine dermān
Cemāliñ nūrūna eyle sezā vār
Keremler [i]le luṭuf eyle her yār
Ḥüdāvendim efendim pādişāhım

218
MAḲĀM-I ʿUŞŞĀḲ
11'li Hece Vezni

1 Ḥāb-ı gafletden uyar uyanayın
Māsivādan cümleden uṣanayın
Firḳatiñle nice bir dīvāneyin
Şerbet-i vaṣlıñ içip uṣlanayın

Māsivādan el çek ey ʿāşıḳ kesil
Ẕikriñ fikriñ Ḥaḳḳ'a olsun muttaṣıl

[46] "Men ʿarefe nefsehu feḳad ʿarefe Rabbehu" (Kendini bilen Rabbini bilir.) Reyhan Keleş, **Divan Şiirinde Lafzī Āyet ve Hadis İktibasları** (Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi 2013, 366.

Ol ḳadar ḫayretde ḳalsın cān u dil
.....

3 Pādişāhā sen bilirsin ṣādıḳı
Sen bulursun bezm-i vaṣla lāyıḳı
Ḥüsnüñe pervāne ḳıldıñ ʿāşıḳı
Ger murādıñ yaḳmaḳ ise yanayın

4 Ḳoma **Hüdāyī** [ḳuluñ] yerine
Baḳma noḳṣānıñ biñde birine
Ger irādet vardı ise pīrine
Kevṯer-i vaḥdetden içir ḳanayın[47]

219
ʿACEM
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün /Fāʿilün

42b 1 Şerm-sār etme Ḫudāyā rūz-i maḥşerde beni
Enbiyālar ḥürmetine yaḳma dūzaḫda beni
Muʿterifim ben günāha muʿterifim cürmüme
Enbiyā-i mürselīn içre ḫacīl etme beni

Ümmet-i Aḥmed'de benden ʿāṣī [vü] mücrim mi var
Müstaḥaḳ zecr-i ʿitāba benden aḥsen ferd mi var
Sen ʿināyet etmez isen baña hīç rāḥat mı var
Enbiyā-i mürselīn içre ḥacīl etme beni

3 Şimdilik **İḳbālī**'yem daldım ʿamīḳ-i ḥayrete
Luṭf edip destimi al yā Rabbī düştüm ġurbete
Dileriseñ ḳo caḥīme dileriseñ cennete
Enbiyā-i mürselīn içre ḥacīl etme beni
(Yā Rab beni)

[47] Bu manzumeden sonra şu dörtlük gelmektedir: İsteyecek bir faḳīri ol ġanī / Eyler esrār [u] meʿārif maḥzeni Bāṭını etdi ḥaḳāyıḳ maḥzeni / **Ṭāhirā** gerçi bir ednā dāneyim

220[48]

HÜSEYNĪ

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ṭutmadım ben sünnetini şerm-sārım yā nebī
Ben siyah-rū ḥażretiñe bende-vārım yā nebī
Sen şefāʿat ḳılmaz iseñ ḫor u zārım yā nebī
Muhammed ʿArabī ṭāhir nesebi eşrefüʾr-rusuli*

Sensin ol sulṭān-ı kevneyn hem rasūl-i ṣaḳāleyn
Şānıña *levlāke levlāke*[49] denildi mertebeyn
Sen şefīʿeʾl müẕnibīnsiñ yā nebiyyeʾl-ḥarameyn
[Muhammed ʿArabī ṭāhir nesebi eşrefüʾr-rusuli*]

3 Ey risālet bostānında ḫırāmān-ı serv-ḳad
Vʾey nübüvvet ravżāsınıñ yāsemin bula ḥad
Bir bölük ʿāsīleriz biz yā nebiyaʿllāh meded
[Muhammed ʿArabī ṭāhir nesebi eşrefüʾr-rusuli*]

4 Adın Aḥmed bī-ʿadeddir yā nebīyu'llāh velī
Sen bir Aḥmed'sin ki sende görünür nūr-i ġanī
Enbiyānıñ her biriniñ var nihāyet ʿilmine
Ḥaḳ saña verdigi ʿilm ü ḥikmete yoḳ ḥadd ʿaded

221

MAḲĀM-I ḪİṢĀR

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fġʿilün

43a 1 Devr edip geldim cihāna yine bir devrān ola
Ben gidem bu ten serāyı yıḳılıp virān ola

Cūş edip ʿummān-ı çeşmim gemisini daġıda
Yerler altında bu tenim ḫāk ile yeksān ola

3 Bu vücūdum dāġı ḳalḳa atula yünler gibi
Şeş cihātım açula [bir] ḥaddi yoḳ meydān ola

4 Her kim ister bu **Niyāzī** derd-mendi ol zamān
Sözlerini oḳusun kim sırrına mihmān ola

---

[48] Yazmada derkenara kaydedilmiş bu manzumenın bulunduğu sayfada pek çok karalama mevcut olup şiir vezin ve nazım şekli bakımından son derece eksiktir.

[49] "Levlāke levlāke le-mā halaktü'l-eflāke" (Sen olmasaydın, sen olmasaydın (ey Muhammed), felekleri yaratmazdım.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 456.

222

MAḲĀM-I SEGĀH

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Derdimiñ dermānı sensiñ yā Muḥammed Muṣṭafā
Gönlümüñ sulṭānı sensiñ yā Muḥammed Muṣṭafā

Sırr-ı *ev-edna*[50]ya mālik sensiñ ey mirʾāt-ı Ḥaḳḳ
Nūr i *Yā-Sin* māhı sensiñ yā Muḥammed Muṣṭafā

3 Men kim olam medḥiñe cürʿet edem ey şāh-ı dīn
Taḥt-ı *levlāk*[51] şāhı sensiñ yā Muḥammed Muṣṭafā

4 Eyledi bārı günāh ḳadd-i **Naṣūhī**'yi duta
El meded ey çāre sensiñ yā Muḥammed Muṣṭafā

223

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Dilde gālib oldu ḥubb-ı māsivā
Rabbenā yā rabbenā faġfirlenā[52]
Geldi irẓā-yı ḥaḳa nefs [ü] hevā
[*Rabbenā yā rabbenā faġfirlenā]*

Bulalım tevḥīd ile envāʿ-ı ḥāl
Edelim tedrīc ile kesb-i kemāl
Diler olsun maẓhār-ı nūr-i cemāl
[*Rabbenā yā rabbenā faġfirlenā]*

3 Ey ʿaṭāsı luṭfu çoḳ perverdigār
Rahmetiñ deryāsına yoḳdur kenār
Hep ʿuṣāta maġfiret ḳılsan ne var
[*Rabbenā yā rabbenā faġfirlenā]*

---

[50] "فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰىۚ" (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.)Necm 53/9

[51]"Levlāke levlāke le-mā halaktü'l-eflāke" (Sen olmasaydın, sen olmasaydın (ey Muhammed), felekleri yaratmazdım.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 456.

[52]"رَبَّنَا اِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْاِيمَانِ اَنْ اٰمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّاۗ رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّاٰتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْاَبْرَارِ"(Rabbimiz, gerçekten de biz, bir seslenen duyduk, inanç için sesleniyor, Rabbinize inanın, diyordu, hemencecik inandık. Rabbimiz, yarlıga suçlarımızı, ört kötülüklerimizi, iyilere kat bizi, onlarla al ruhumuzu.) Âl-i İmrân 3/193

224
MAḲĀM-I NİKRĪZ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿlün

43b 1 Baḥr içinde ḳaṭreyim baḥr oldu ḥayrān baña
Ferş içinde ẕerreyim ʿarş oldu seyrān baña

Dost göründü çün ʿayān ḳalmadı bir şey nihān
Ṭūfān olursa cihān bir ḳatre ṭūfān baña

3 Ṣūretde nem var benim sīretdir maʿdenim
Ḳopsa ḳıyāmet bugün gelmez perīşān baña

Kāf-ı dil ʿAnḳā'sıyım sırrın āşināsıyım
Endīşeler ḥāṣıyım ʿad oldu insān baña

5 **Niyāzī**'niñ dilinden Yūnus'durur söyleyen
Herkese çün [cān] gerek Yūnus'durur cān baña

225
MAḲĀM-I ḤİṢĀR
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey saʿādet menbaʿı sulṭān-ı cümle enbiyā
El-āmān yandı vücūdum ḥasretiñle el-āmān
Taḫt-ı *levlāk*[53] şāñına kān-ı elṭāf [u] ʿaṭā
[El-āmān yandı vücūdum ḥasretiñle el-āmān]

Gerçi cürmüm yoḳdur amma luṭfuña yoḳ ḥadd ʿaded
İlticā eden ḳapıña görmemişdir rūy-i red
Sā-ilem muḥtāc-ı iḥsānım kerem kānı meded
El-āmān yandı bu cismim firḳatiñden el-āmān

3 ʿĀşıḳım cān ile sākī pes budur ṭoġru ḫaber
Āh edip ḥasret çeker göñül yanar şām u seḥer
Ey Ḥüdā memdūḥ-u zāt-ı muḥterem ṣaḥīb kerem
El-āmān yandı hu cismim firḳatiñle el-āmān

4 Ḥayli demdir ʿaşḳ-ı çeşm-i iştiyāḳıñ oldı ḳān
Āteşe düşdi bu cismim iftirāḳdan bī-gümān

[53] "Levlāke levlāke le-mā halaktü'l-eflāke" (Sen olmasaydın, sen olmasaydın (ey Muhammed), felekleri yaratmazdım.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 456.

Derd-i hicriñden ġarīb ʿİzzī eder [gör] terk-i cān
[El-āmān yandı hu cismim firḳatiñle el-āmān]

226
EVC
8'li Hece Vezni

44a 1 Ḫüdāyā cümle [tüm] ʿālem
Saña ʿāşıḳ seni özler
Melek Cin [ü] benī ādem
Saña ʿāşıḳ seni özler

Zemīn olmuş yoluñda ḫāk
Eder deryā yaḳalar çāk
Dün ü gün raḳṣ eder eflāk
Saña ʿāşıḳ seni özler

3 Seḥerde açılan güller
Öter şūrīde bülbüller
Benefşe lāle sünbüller
Saña ʿāşıḳ seni özler

Eger mihr [ü] eger zerre
Eger baḥr [ü] eger ḳaṭre
Eger Ṭūbā eger sidre
Saña ʿāşıḳ seni özler

5 Eger ḫūrī eger ġılman
Eger sālik eger Rıḍvān
Sekiz cennet yedi nīrān
Saña ʿāşıḳ seni özler

Eger ġā-ib eger ḥāżır
Eger bāṭın eger ẓāhir
Eger müʿmin eger kāfir
Saña ʿāşıḳ seni özler

7 Ḳamunuñ maṭlūbu birdir
Deryā çün baġẓı kāfirdir
ʿAceb ḥālet ʿaceb sırdır
Saña ʿāşıḳ seni özler

Kimine ḳapı açılmaz
Kimisi geçer eglenmez
Kimi bilir kimi bilmez
Saña ʿāşıḳ seni ister

9 **Hüdāyī**'ye erip ḥālāt
Viṣāliñe bula lezzāt
Efendi cümle mevcūdāt
Saña ʿāşıḳ seni ister

227
ḤÜSEYNĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Bir naẓar ḳıl ḥālime āsān ola cümle sebīl
Ey meded [yā] faḫr-i ʿālem şāh-ı sulṭān-ı Rasūl
Saña ümmet oldu [cümle] evvelīn ü āḫirin
Ey meded [yā] faḫr-i ʿālem şāh-ı sulṭān-ı Rasūl

Naʿt-i pākinde dedi [ḥaḳ] *rahmeten li'l-ʿālemīn*[54]
Eyledi ẕāt-ı şerefiñ muḳtedā-yı mürselīn
Saña ümmet oldu cümle evvelīn ü āḫirin
[Ey meded [yā] faḫr-i ʿālem şāh-ı sulṭān-ı Rasūl]

3 **Naḳşī**-i ġam-ḥārıñı [sen] eyleyip ġamdan āzād
Eyle ol bī-çāreyi ẕevḳ-i viṣāliñile şād
Nār-ı ʿaşḳıñ rūz u şeb olsun ziyād*
[Ey meded [yā] faḫr-i ʿālem şāh-ı sulṭān-ı Rasūl]

228
ʿUZZĀL
8'li Hece Vezni

44b 1 Mevlā'm tecellī eyleye
Dilleri tesellī eyleye
İḥsān-ı küllī eyleye
Ẓāhir ola envār-ı cūd

Külli nefs-i āfāḳa baḳ
Ḥaḳḳ'ı bulan ʿuşşāḳa baḳ
Bir ʿālem-i ıṭlāḳa baḳ
Gitsün iżāfāt-ı ḳuyūd

[54] وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ "(Ve biz seni, ancak alemlere rahmet olarak gönderdik.) Enbiya, 21/107.

3 ʿĀriflere ʿirfān gerek
ʿĀşıḳlara cānān gerek
Ṣādıḳlara bürhān gerek
Verne zid-daʿvaha çi sud

4 Ḳoyup **Hüdāyī** cān u ten
Vaḥdet diyārına giden
Fānī vücūdun terk eden
Bulmaz mı ḥaḳḳānī vücūd

229
UŞŞĀḲ ḤÜSEYNĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Cān-ı sūzān fikr-i celāliñ külḫānı*
ʿAḳlı ḫayrān eyledi seyr-i cemāliñ gül-şeni
Gül-ḫānı gül-şende ḳoyma ḳıl viṣāliñ rūşeni
Nūr-i vaḥdetle münevver eyle [yā] Mevlā beni

İsteyen her istegin buldu ḳapıñda cān [i]le
Şād-ı kām eyle ḳuluñ da maṭlabın iḥsān ile
Cāġ-ı luṭf ile muḥarrem eyle sen cānān ile
Nūr-i vaḥdetle münevver eyle yā Mevlā beni

3 Sevdigiñ nūr-i Muḥammed ḥaḳḳı çün Bārī Ḫüdā
ʿAşḳına ol zāt-ı pākiñ ḳıl müyesser iḳtidā
Pāk-i ḥażretde enīsü ʾl-ʿāşıḳın ola nidā
Nūr-i vaḥdetle münevver eyle yā Mevlā beni

230[55]
ḪİŞAR ZİRGÜLE
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 İlāhī bülbülüñ feryād [u] fiġānı kimiñçündür
Gül içün gelen çāk-ı garībānı kimiñçündür

Eger pervāneniñ şemʿ-i _____baş yā Rab
Ya şemʿiñ eşk-i çeşm [ü] ḳalb-i sūzānı kimiñçündür

3 Firāḳ-ı Yūsuf içre ise zaʿīf-i dīde-i Yaʿḳūb
Yā bīmārı cism-i māh-ı Kenʿān'ı kimiñçündür

[55] Bu manzume sayfanın en altına son derece kötü bir yazı ile kaydedildiğinden ve mürekkep dağılmalarından ötürü tahminlerle okunmaya çalışıldı.

4 Ser-ā-ser kā-ināt esrār-ı ʿaşḳıñ mest [ü] bī-ḫūşı
Velī bilmezler ey **Rāsiḫ** bu ḫayrāt kimiñçündür

231
MAḲĀM-I ʿUZZĀL
Mefʿūlü / Mefāʿīlü/ Mefāʿīlü / Feʿülün

45a 1 Esmā-i ilāhiyyede bī-ḥad hünerim var
Her demde semavāt-ı ḥurūfa seferim var

Gönlüm gögünüñ yıldızınıñ hīç ʿadedi yoḳ
Her burcda benim biñ güneş [ü] biñ ḳamerim var

3 ʿĀlemlere ebced ḥocası olmaḳ olur ʿār
Alçaḳ görünen ebcede ʿālī naẓarım var

ʿArş u semavāt u ḥurūf budur el-Ḥaḳḳ*
Hem daḫi zemīninde dökünmez güherim var

5 Bunuñla bir oldu dem-i ʿİsā ile Mūşā
Gönlüme daḫi ne geliri ne giderim var

232
RĀḤATÜ'L-ERVĀḤ ḤİŞĀR
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Nūr-i faḫr-i ʿāleme bir zerre olmaz āfitāb
Laʿl-i nābından numūme gevher-i yektāda tāb

Pāyiñe yüz sürmeġe müştāḳ ola ʿarş-ı berin
Var ḳıyās et kimdir ol peyġamber-i ālī-cenāb

3 Nūrdan bir tāze sünbüldür siyāh kākülleri
Ġamze-i şimşīrine vermiş dīlā āteşden āb

Āsitān-ı rifʿatiñ dāʾim melekler ḥıfẓ eder
Sidreden teşrīfiñe peyk-i celīl eyler şitāb

5 Maẓhar-ı nūr-i tecellī ey Ḫudāvend-i ʿaẓīm
Şāhid-i dīdār-ı Ḥaḳḳ ṣāḥib-ḫiṭāb-ı müsteṭāb

6 Ḥamdu li’llāh ravża-i pākiñ ziyāret edeli
Oldu ey **Naḳşī** derūnum mülküne çoḳ feṯḥ-i bāb

233
MAḲĀM-I EVC
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿlün

45b 1 Kim göre dīdārını ʿaḳl-ı perişān olur
Refʿ-i ḥicāb eylese pertev-i imān olur

Ḫalḳ-ı cihān dīdesi ʿāşıḳa efkendesi
Ṭalʿatınıñ ẕerresi mihr-i dıraḫşān olur

3 Bezmini her kim aña ʿazm ede Ḥaḳḳ’dan yaña
Āteş-i ʿaşḳı baña her gece mihmān olur

Ḳāfile sālāda gel ruḫlarıdır tāze gül
Ḳāmet-i şāh-ı rusūl serv-i ḫırāmān olur

5 **Naḳşī**-i dīrīnemi şerḥ olunur sīnesi
Ḳalbimiñ āyīnesi bir meh-i tābān olur

234
ʿAŞĪRĀN
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ḳıldan ince vü ḳılıçdan keskin ol şāhıñ yolu
Her kemāl ehli ḳapısında anıñ ednā ḳulu

Çün muḳaddem *faḳri faḫrī* dedi sulṭān-ı Rusūl
Yā ʿaceb mi faḫri ẕıllī diye bu āḫir velī

3 ʿĀrifiñ bir himmeti var ʿarş olmaz maḳām
Sidre-i Tūbā görünmez kāmilin yolu

ʿĀḳılıñ mīzān u ʿaḳlı māsivāsı eyledi
ʿĀşıḳıñ ʿāḳıllar içre adı mülḥid yā deli

5 Ẕerre ẕerre ḳıldı **Mışrī**’niñ vücūdunu ḳaẕā
Ḳaṭre ḳaṭre ḳıldı ẕātını daḥī ʿaşḳıñ yeli

235

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Ḳamuya sen verirsin maṭlabı ey müsteʿān Allāh
Maḳām-ı ḳurba irgür bendeñi ey *lā*-mekān Allāh

Ḳo ḥırṣı ġayra baḳma Ḥaḳḳ'ı añla dāʾimā olsun
Lisānıñda göñülde ẕikr ü fikriñ her zamān Allāh

3 Göñülde cilve-ger mihriñ yeter ben ʿāşıḳ-ı zārā
Ḳoma ḥubb-i sivādan dilde nāmıla nişān Allāh

Baña gösterdigi hep rāh-ı ʿiṣyāndır siyah-kārıñ
Elinden bed kişiniñ [hep] amān Allāh amān Allāh

5 Verirken maṭlabıñ Ḥaḳḳ baḳmasa ʿayb olmaya ġayra
Sivāyı neyler ʿ**Abdullāh** hemān Allāh hemān Allāh

236

MAḲĀM-I BŪSELİK

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

46a 1 Hevā-yı nefse cānım mübtelādır yā Rasūla'llāh
İşim hep cürüm ile ḥaṭādır yā Rasūla'llāh

Seniñ sünnetleriñ biñde birini etmedim icrā
Baña her ne cezā olsa sezādır yā Rasūla'llāh

3 ʿAceb bülbül-i dil-şād ḥasretile [hep] fiġān etse
Cemāliñ gül-sitānından cüdādır yā Rasūla'llāh

Sen ol sulṭān-ı ʿālī̄ rütbe-i taḫt-ı risāletsin
Ḳudūmuñ olsa ʿarş üzre revādır yā Rasūla'llāh

5 Kerem ḳıl cürmüme eyle şefāʿat yā Rasūla'llāh
Kelāmın cümle maḳbūl-i Ḫüdāsın yā Rasūla'llāh

6 Yüzüñ ferş eyleyenlerden der-i devlet-meʾābıñdan
Beride ümmetiñden **Muṣṭafā**'dır yā Rasūla'llāh

237

MAḲĀM-I ḤÜSEYNĪ

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ol menem kim vāḳıf-ı esrār-ı ʿilm-i ādemim
Kāşif-i genc-i ḥaḳiḳāt hem ḥayāt-ı ʿālemim

Bende maḫfī oldu ġaybü'l-ġayb esrārı hemīn
Bendedir sırr-ı emānet aña kenz-i mübhemim

3 Ben cemāl-i Ḥaḳḳ'ı cümle şeyde ẓāhir görmüşem
Bu merātıba [anıñçün] baḳdıḫumca ḫurremim

Her sözüm miftāḥ-ı ḳufl-i *küntü kenz*[56] olmuşdurur
Hem dem-i ʿĪsā ile her bir nefesde maḥremim

5 Cümle mevcūdātı verdim ben vücūd-u vāḥide
Ẕāt u esmā vü ṣıfāt[ıñ] ile ḥālā yek demim

Yerde gökde her ne kim [var] baġlıdır başı bāña
Āşīkāre vü nihāne ben ṭılısm-ı aʿẓemim

7 Ben o **Mışrī'**yem vücūdum Mışr'ına şāh olmuşam
Ḥādiṯim gerçi velī maʿnīde sırr-ı aḳdemim

238

8'li Hece Vezni

46b 1 Diller ʿaceb ḥayrān olur
Esrār-ı ẕikru'llāh ile
Yollar benim āsān olur
Āṯār-ı ẕikru'llāh ile

Nefsiñ hevāsından kesil
Ẕikr eyle Ḥaḳḳ'ı muttaṣıl
Ṣayḳallanır mirʾāt-i dil
Tekrār-ı [ẕikru'llāh] ile

[56] "Küntü kenzen mahfiyyen fehalaktü'l halka liya'rifûnî." (**Ben gizli bir hazine idim; bilinmek istedim, mahlukatı yarattım.) Hadis-i şerif** "Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en uʿrefe fe-halaktü'l-halka liyaʿrifūnī." (**Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.**) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

3 Ger isteriseñ ḳurb-i Ḥaḳ
Al ehl-iʿirfāndan sebaḳ
Gelip ẓuhūra her ṭaraḳ
Eşcār-ı ẕikru'llāh ile

Refʿ olsa ẓulmāt-ı ḥicāb
Dilden gider [tüm] ıżṭırāb
Yap göñül ḳaṣırını yap
Miʿmār-ı ẕikru'llāh ile

5 İsterse ger ḳalbiñ ṣafā
Ẕikr eyle Ḥaḳḳ'ı dāʾimā
Bī cān olan bulur şifā
Tīmār-ı ẕikru'llāh ile

6 Dilden gidenler dūr olur
Maḥzān olan server olur
Ẓulmet **Hüdāyī** nūr olur
Envār-ı ẕikru'llāh ile

239
EVC
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 ʿİlim baḥr u vücūd [asdāf anıñ] dür-dānesiyem ben
Meʿārif kenz-i dil vāṣṣāfınıñ dīvānesiyem ben

Benim ʿilmim ḳatında müctehidler ʿāciz oldular
Velī ʿilm-i İlāhī'niñ deli dīvānesiyem ben

3 Bī-küllī ʿālemiñ ḥalḳı bilirler bende bir derd var
Bilinmez sevdigim kimdir neniñ mestānesiyem ben

Egerçi ṣūretā āḫirde geldim ʿālem-i mülke
Ne māżīyem ne müstaḳbel her ānıñ ānesiyem ben

5 Ne **Mıṣrī**'yem ne Meḥdī'yem ne ʿİsā'yem ne insānem
Bu yanan dāʾimā şemʿiñ velī pervānesiyem ben

240
NEVĀ ʿACEM
Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

47a 1 Milk-i beḳādan gelmişem fāni cihānı n'eylerem
Ben dost cemālin görmüşem ḥūri cinānı n'eylerem

Vaḥdet mey-iniñ cürʿasın maʿşuḳ elinden içmişem
Ben dost ḳoḫusuñ almışam misk-i ḳātārı n'eylerem

3 ʿİsā gibi dünyā ḳoyup gökleri seyrān eylerem
Mūsʾa-yı dīdār olmuşam ben *len terānī*[57] n'eylerem

Eyyūb'leyin şol maʿşūḳuñ cevrin teḥammül eylerem
Cercīs'leyin Ḥaḳḳ yoluna çıḳmayı cānı n'eylerem

5 **ʿĀşıḳ Yūnus** maʿşūḳuna vuṣlat bulunca mest olur
Ben şişeyi çaldım ṭāşa nāmūs u ʿārı n'eylerem

241
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Derūnum āteş-i ʿaşḳıñla yanar yā Rasūla'llāh
Dil-i teşnemi viṣāliñle ḳandır yā Rasūla'llāh

İçenler cām-ı ʿaşḳıñ āb-ı ḥażret iltifāt eyler
Seniñ ʿaşḳıñ ḥayāt-ı cāvidāndır yā Rasūla'llāh

3 Sen ol şems-i ḥaḳīḳātsin ki ʿālem cümle ẕerrātıñ
Vücūduñ bāʿīsi kevn ü mekāndır yā Rasūla'llāh

4 **Sezāyī** derd-mendiñ bāb-ı luṭfañ ilticā eyler
Bilir kim dergāhıñ dārü'l-emāndır yā Rasūla'llāh

---

[57] وَلَمَّا جَاءَ مُوسٰى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُۥ قَالَ رَبِّ اَرِنِي اَنْظُرْ اِلَيْكَ قَالَ لَنْ تَرٰىنِي وَلٰكِنِ انْظُرْ اِلَى الْجَبَلِ فَاِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرٰىنِيۚ فَلَمَّا تَجَلّٰى لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسٰى صَعِقًاۚ فَلَمَّا اَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ اِلَيْكَ وَاَنَاْ اَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ" رَبُّهُ (Musa, tayin ettiğimiz vakitte gelip Rabbi onunla konuşunca Rabbim demişti, bana görün de bakayım sana. Rabbi, beni kesin olarak göremezsin sen demişti, fakat şu dağa bak, eğer yerinde durabilirse görebilirsin beni. Derken Rabbi, dağa tecelli edince dağ, yerle bir oldu ve Musa bayılıp yere yığıldı. Kendisine gelince de seni noksan sıfatlardan tenzih ederim dedi, tövbe ettim sana ve ben, inananların ilkiyim.) Aʾrâf 7/143.

242[58]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Ṭarīḳāt sırrını ʿayne ʿayān et
Kerem et ḳullara yā Hayy yā Ḳayyūm
Ḥaḳīḳāt ḥālini keşf-i beyān et
Kerem et ḳullara yā Hayy yā Ḳayyūm

Göñüllerce girip ġaflet ḥicābın
Oḳutsun _____
_____
Kerem et ḳullara yā Hayy yā Ḳayyūm

3 Saña lāyıḳ efendi ḳul ne etsin
_____yaḳında gitsin
ʿİnāyet et _____
Kerem et ḳullara yā Hayy yā Ḳayyūm

4 Esirge **Nūrī** miskini İlāhā
Anıñ göñlünü yap luṭfuñla şāhā
Faḳīriñdir ḳapıñda padişāhā
Kerem et ḳullara yā Hayy yā Ḳayyūm

243

MAḲĀM-I EVC

10'lu Hece Vezni

47b 1 Ey ṣanem n'olduñ cāna ḳaṣdıñ var
Baġrımı deldiñ ḳana ḳaṣdıñ var

Başım ögünde çevgān elinde
Çelmeden ġayrı ya ne ḳaṣdıñ var

3 Gör beni n'oldum ṣararıp ṣoldum
Vaṣlıñ umarḳen hicrāna ḳaṣdıñ var

Bu vücūdumu odlara yaḳdıñ
Ben de bildim büryāna ḳaṣdıñ var

5 Oñmadıḳ başım ġavġaya ṣaldıñ
Pādişāhım seyrāna ḳaṣdıñ var

[58] Derkenarda bulunan bu şiirde mürekkebin silinmesinden dolayı sadece okunabilen mısralar metne dahil edilmiştir.

6 Bu **Niyāzī**'yi aġlattıgından
Añlanır kim ihsāna ḳaṣdıñ var

244

ʿACEM

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Cümleniñ maḥbūbu sensin ey ḥabīb-i ezeli
Cümle Yūsuf'lar içinde ey güzeller güzeli

Cümle ümmet saña ʿāşıḳ oldu ey seyyid-i ḫalḳ
Himmetiñle gitti ġayrı bāġ-ı vaḥdet güzeli

3 Cümle ʿālem ḳapına yalvarı geldi ey ḥabīb
Hep ḳabūl oldu dilekler *min aḥad lem yezeli*

Künt ü kenz[59] sanadır maṭlab-ı aʿlāsın sen*
Maẓhar-ı ẕāt-ı Ḫüdā'sın naḳş-ı levḥiñ yezeli

5 Oldu ʿuşşāḳ gözü giryān dīli püryān-ı ḥabīb
Oldu mecnūn-u dīvāne **Muḥyī** ḥüsnüñ sezeli

245

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Sır yüzünden istemiş ol yār seni
Sen nihān ol duymasın aġyār seni

Yār elinden iç müdām-ı ʿaşḳı kim
Mest-i *lā*-ʿayıḳ ede esrār seni

3 Bir teḳarrub ḥāṣıl eyle Ḥaḳḳ'a kim
Şöyle maḥv ol bilmesin ebrār seni

Gel ḫarābāt ehliniñ şekline kim
Kendilerden ẓan eder eşrār seni

5 Pes nihān ol **Himmetī** bu yolda sen
Her belādan ḳurtarır eẕkār seni

---

[59] "Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en uʿrefe fe-halaktü'l-halka liyaʿrifūnī." (**Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.**) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

246
ʿACEM
10'lu Hece Vezni

48a 1 Faẓl-ı Ḥaḳḳ ḳullara āsān olsa
Nefse ḥükm eylemek āsān olsa
Naẓar olsa ḳula sultānından
Min ʿibādi aña ʿünvān olsa

247
ʿACEM
8'li Hece Vezni

1 Cümle ḥicāblardan geçir
Rabb'im meded Mevlā'm meded
Viṣāliñ şerābın içir
Rabb'im meded Allāh meded

Senden eger teʾyid ola
Her ḫālimiz tevḥīd ola
Göster cemālin ʿıyd ola
Rabb'im meded Mevlā'm meded

3 Feṯḥ et bize muʿammāyı
Tā bulavuz müsemmāyı
Erişsin ẕevḳe **Hüḍāyī**
Rabb'im meded Mevlā'm meded

248
MAḲĀM-I EVC
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 İştiyāḳıñ āteşinden yandı dil oldu kebāb
Ḥāk-i pāy _____

Ravża-i pākiñle müştāḳ olacaḳ ʿarş-ı mecīd
Ben bu şevḳiñle nice olmam ḫarāb ender ḫarāb

3 Ravża-i pākiñi terciḥ eylerem ben cennete
Bu kelāmımdır müdellel bu sözüm naḳd-i kitāb

4 Hemcivārıñ olmaḳ ister **Naẓmī** iki dünyāda
Sen şefāʿat ḳıl duʿāsın eyleye Ḥaḳ müstecāb

249
ḤÜSEYNĪ
8'li Hece Vezni

48b 1 Mürde-i dil iḥyā eder
Hū isminiñ ẕākirleri
Ḥaḳ ẕikrini icrā eder
Hū isminiñ ẕākirleri

Hū'dur veren ḳalbe cilā
Hū'dur veren ruḥa ṣafā
Bulur beḳā ender beḳā
Hū isminiñ ẕākirleri

3 Ḳalb ḫānesin maʿmūr eder
Nefs ʿaskerin maḳhūr eder
Ṭālibleri mesrūr eder
Hū isminiñ ẕākirleri

4 **ʿAbdu'l-ḥayy**'e yā Rab muʿīn
Ol kim ṭuta ḥall ü metīn
Kimdir olan aṣḥāb-ı dīn
Hū isminiñ ẕākirleri

250
ṢABĀ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Gelmişim vaḥdet elinden ʿaşḳ [i]le cihāna ben
İçmişim cām-ı ezelden olmuşum dīvāne ben

(Rabbenā vaġfirlena ẕunūbenā verḥamnā[60])

Çünkü *kerremnā benī ādem*[61] dedi Ḳurʾān'da Ḥaḳḳ
Āyīne-veş ṣūret oldum cism ile ol cānā ben

3 Tā ezelden dest-i ḳudret bunu yazmış başıma
Şemʿine pervāne oldum ʿaşḳına [hem] yāne ben

---

[60] "رَبَّنَا اِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْاِيمَانِ اَنْ اٰمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّاۗ رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّاٰتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْاَبْرَارِۚ" (Rabbimiz, gerçekten de biz, bir seslenen duyduk, inanç için sesleniyor, Rabbinize inanın, diyordu, hemencecik inandık. Rabbimiz, bağışla suçlarımızı, ört kötülüklerimizi, iyilere kat bizi, onlarla al ruhumuzu.) Âl-i İmrân 3/193.

[61] "وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي اٰدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلٰى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا" (Andolsun ki biz Âdemoğullarını üstün ettik, karada suda taşıdık onları, tertemiz şeylerle rızıklandırdık onları ve yarattıklarımızın çoğundan üstün ettik onları.) İsrâ 17/70.

4 Ey **Sinānī** ʿaşḳ maḳāmı pes rıżāʾ-ı Ḥaḳḳ'dadır
Pādişāhım ḥizmetiñde durmuşum dīvāne ben

251
MUḪAYYER
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Gelmişiz iş bu cihāna tāciriz biz kār içün
Yüklenip ʿaşḳıñ metāʿın dost ile bāzār içün

Yoḳluġun verdiñ mezāda beyʿimiz oldı ṣaḥīḥ
Alacaġım verecegim ḳalmadı aġyār içün

3 Düşmüşüm ġurbet diyāra kimse bilmez ḥālimi
Bülbül-i şeydā gibi feryād edem gül-zār içün

4 **Himmetīm** ḥüsnüñ metāʿın naḳd-ı ʿömrüm yerine
Varlıġım ol dosta verip beyʿ idem dīdār içün

252
ʿACEM
8'li Hece Vezni

49a 1 Çalabım bir şār yaratmış
İki cihān āresinde
Baḳacaḳ dīdār görünür
Ol şehriñ kenāresinde

Şehirden oḳlar aṭılır
Gelip cānlara baṭılır
ʿĀrifler sözü ṣātılır
Ol şehriñ bāzāresinde

3 Nāgehān ol şehre vardım
Ol şehri yapılır gördüm
Ben daḫi böyle yapıldım
Ṭāş u ṭoprāḳ āresinde

Şākirdleri ṭāş yonarlar
Yonup üstāda ṣatarlar
Mevlā'nıñ adın añarlar
Ol ṭāşıñ her pāresinde

5 Bu sözü ʿārifler añlar
Cāhiller bilmeyip ṭāñlar
Ḥācı Bayrām kendi bañlar
Ol şehriñ mināresinde

253
11'li Hece Vezni

1 Tevḥid ile olur her derde dermān
Ḥaḳḳ'a tevḥīd ile ermiş erenler
Tevḥīd ile olur her müşkül āsān
[Ḥaḳḳ'a tevḥīd ile ermiş erenler]

Gözünden yaşını silmek dilerseñ
Bilmediklerini bilmek dilerseñ
Eger sen de Ḥaḳḳ'ı bulmaḳ dilerseñ
[Ḥaḳḳ'a tevḥīd ile ermiş erenler]

3 ʿĀleme ʿibret gözüyle baḳanlar
Çerāġın nūrun Mevlā'dan yaḳanlar
Yerden gökden geçip ʿarşa çıḳanlar
[Ḥaḳḳ'a tevḥīd ile ermiş erenler]

4 Bulmaḳ diler [i]señ eger Ḥudā'yı
Ehl-i tevḥīde ḥizmet et **Hüdāyī**
Yola çeken oldur pāy-i gedāyı
[Ḥaḳḳ'a tevḥīd ile ermiş erenler][62]

254
11'li Hece Vezni

1 Be hey ḳardāş Ḥaḳḳ'ı bula mı dersin
Ḥaḳḳ'a yarar ʿamel işlemeyince
Bu sırrın ötesin ṭuya mı dersin
Mürşīd-i kāmīl söylemeyince

2 Degme kimse göñül evin düzemez
Ḥaḳḳ'ıñ taḳdīrin kimse bozamaz
ʿUmmāna dalıp çıḳıp üzemez
Aşḳıñ deryāsını bulamayınca

[62] Bu manzumeden sonra şu dörtlük gelmektedir:
Gel ḳardaş gel [sen de] tevḥīde uzan / Tevḥīddir hem nefsiñ ḳalʿasın bozan
Hīç kendü kendine ḳaynar mı ḳazan / Çevresin ateş eylemez _____

255
ḤÜSEYNĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

49b 1 Ey Kerim u ey Raḥīm u ol İlāh (*Rabbenā*)
Vaʿfu ʿannā Rabbenā vaġfirlenā

Ey Ḥalīm-u ey ʿĀlīm-i Ẕüʾnʾnevāl
Vaʿfu ʿannā Rabbenā vaġfirlenā

3 İşimiz sehv-i ḫaṭādır dāʾimā
ʿAvf u luṭfa maẓhar eyle ey Ḫudā

4 Maḥv ola dīlden keder gele żiyā
Vaʿfu ʿannā Rabbenā vaġfirlenā

256
ḤÜSEYNĪ
8'li Hece Vezni

1 Ḫudā'ya lāyıḳ işim yoḳ
Şefāʿat yā Rasūla'llāh
Rāh-ı Ḥaḳḳ'da ḳuṣurum çoḳ
Şefāʿat yā Rasūla'llāh

Ne ṣāḥib menzīlim ne ḥāl
Ne vār ʿirfānına āʿmāl
Benim ġāyetle bed efʿāl
Şefāʿat yā Rasūla'llāh

3 Ḳuluñ **Naẓmī'**yi etme dūr
Ḳapuñdan eyleme mehcūr
Günāhıñ Ḥaḳḳ ile maġfūr
Şefāʿat yā Rasūla'llāh

257
MĀHUR KÜRDĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ṣol göñ[ü]lüm mübtelādır derd-i ʿaşḳu'llāh olur
Derdine dermān bulunca işi āh u vāh olur

Bāġ-ı ʿaşḳa eyleyip bülbül gibi zār-i hezār
Dāʾimā güftārı tevḥidile ẕikruʾllāh olur

3 *Semme vechuʾllāh*[63] sırrın cān u dil etse şühūd
Cümle eşyā dīdeye mirʾat-i ẕātuʾllāh olur

ʿAzm-ı rāh-ı ʿālem[i] tecrīd eden ey zāhidā
Māsivāsı remziniñ esrārına āgāh olur

5 Ṭālib-i dīdār olan ey derd-mend **Keşfī** bugün
Māsivāyı nʾeylesün vuṣlat ilinde şāh olur

258
REHĀVĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

50a 1 Gül müdür bülbül müdür şol zār-ı efġān eyleyen
Ten midir ya cān mıdır hem ʿarşı seyrān eyleyen

Nār-u bād-u āb-ı turāb gel ḫaber ver aṣlını
Kim bularıñ her birini emre fermān eyleyen

3 Kiminiñ mescide boynun egdirip zāhid eden
Kiminiñ mey-ḫānede serḫoş u sekrān eyleyen

Bāde birdir sāḳi bir meclisdeki yāren de bir
Bādeniñ keyfiyyetini kimdir elvān eyleyen

5 Görse maḥbūbu göñül bī-iḫtiyār mā-il olur
Ehl-i derd ʿuşşāḳı kimdir zār-ı giryān eyleyen

6 Ey **Niyāzī** kim vücūdun terk ederse ol durur
Cümle nūrlar içre ol bir yüzü seyrān eyleyen

259
MAḲĀM-I MĀHŪR NEVĀ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Levḥ-i dīlden oḳunan ʿilm-i ilāhīden sebaḳ
Ẕerrece yanında ḳalmaz maḥv olur hep mā-sebaḳ

[63] "وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَاَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ" (Doğu da Allah'ındır, batı da. Artık nereye dönerseniz dönün, orada Allah'a dönmüş olursunuz. Şüphe yok ki Allah'ın lütfü, rahmeti boldur, o her şeyi bilir.) Bakara, 2/115

Nūr-i Ḥaḳḳ ḳalbiñ münevver eylesin dirsen dīlā
Āteş-i tevḥīd ile gel māsivāyı oda yaḳ

3 Bāş u cān terkini ur Ḥaḳḳ'ı seversiñ ey göñül
Len tenālū'l birra ḥatta tunfiḳu[64] dedi çü Ḥaḳḳ

Çün ledün ʿilmi dem-ā-dem ḳalbine ilhām olur
N'eyler ey dil ʿārif-i bi'llāha oḳmaḳ yazımaḳ

5 Ḳīl u ḳāli terk edip dilden tırāş-ı ḥubbuñı
ʿAdliyā yeter oḳursuñ bāb-ı ʿaşḳdan bir varaḳ

260
ḲAṢĪDE
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Yine ʿarż eyledi diller yüzün ḳaṣr-ı Celālīden
Yine nālenda şeydāyım ḥüdā-yı lā-yezālīden

Çü düştü ʿaşḳıña göñlüm ezelden tā ebed mestim
ʿİmāret mi gelür her ki ḫarāb-ı lāubālīden

3 Seniñ ʿaşḳıñ kitābın gözü ḳanı ile yazmışdır
Ṣaçarsa dürr ile mercān n'ola baḥr-ı emāliden

4 Ḫudāvendāne naḳṣ ola kemāl-i salṭanātdan kim
Ki bu **Yazıcıoġlı** göre [ol] nūr-i cemāliden

261
MAḲĀM-I ʿIRĀḲ
8'li Hece Vezni

50b 1 Aç gözüñ ġafletden uyan
Felāḥ bulmaz nefse uyan
Sırr-ı tevḥīd olsun ʿiyān
Gel tevḥīd ede-gör tevḥīd

Eser-i evliyā izle
Ādāb-ı ṭarīḳi gözle
Tecelli-i zātı özle
Gel tevḥīd ede-gör tevḥīd

[64] "لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ ۚ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللهَ بِهِ عَلِيمٌ" (Kesin olarak hayır ve ihsan mertebesine erişmezsiniz sevdiğiniz şeyleri harcamadıkça ve şüphe yok ki Allah, harcadığınız şeyleri bilir.)Âl-i ʿİmrân 3/92.

3 Geç bu fānīʾ ʿalāyıḳdan
Ezʿān et bil ḥaḳāyıḳdan
Gūş et Ḥaḳḳ sözü ṣādıḳdan
Gel tevḥīd ede-gör tevḥīd

262
MAḲĀM-I ḤÜSEYNĪ
8'li Hece Vezni

1 Uyan ġafletden ey nā-im
Ḥaḳḳ'a yalvar seḥerlerde
Döküp acı yaşın dāʾim
Ḥaḳḳ'a yalvar seḥerlerde

Seḥerlerde açılur gül
Anıñçün zār eder bülbül
Uyanıp derd ile ey dil
Ḥaḳḳ'a yalvar seḥerlerde

3 Açılır bāb-ı sübḥānī
Çekülür cevr-i sulṭānī
Dökülür feyż-i Rabbānī
Ḥaḳḳ'a yalvar seḥerlerde

Seḥerde ḳalḳuben her gāh
Yüzüñ yere sürüp her āh
Ere luṭfu saña nā-gāh
Ḥaḳḳ'a yalvar seḥerlerde

5 Seḥerde uyḫudan uyan
Niyāzī durma derde yan
Ola kim erişe dermān
Ḥaḳḳ'a yalvar seḥerlerde

263
BU EŞREFOĠLU
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

51a 1 Zehī baḫtlı [şu] cānlar kim bulur anıñ viṣālini
Zehī devletli gözler kim görür anıñ cemālini

Zehī baḫt-ı saʿādetler zehī luṭf-u ʿināyetler
Zehī şād-ı beşāretler işidirler kelāmını

3 Zehī ṭūṭī-i ḳumrular ki vaṣl-ı sükkerin yerler
Dīdāra ḳarşı dururlar içip kevṯer şerābını

Zehī bülbül öter dāʾīm anıñ dīdārına ḳarşı
Zehī ʿuşşāḳ ki oḳurlar anıñ ḥüsn ü kitābını

5 İlāhī sen müyesser ḳıl bu **Eşrefoġlu Rūmī**'ye
Ki ol meclis-i āʿlīde dūra ḳavşura elini

264
ŞABĀ
7'li Hece Vezni

1 Derd ehli libāsın
ʿAşḳıyla giyen gelsin
Zehrini şeker gibi
Ẕevḳ ile yiyen gelsin

Ol günlerini ṣāim
Hem gecelerin ḳā-im
Faḳr ateşine dāʾīm
Ṣabr ile yanan gelsin

3 Ḥaḳḳ'a eremez kimse
Aṭlas dībā ile
Öz kendi eli ile
Cānına ḳıyan gelsin

4 Aldanma eyā **Muḥyī**
Her eline dünyānıñ
Öz varlıġını anıñ
Yoḳluġa ṣayan gelsin[65]

[65] Bu dörtlükten sonra manzumeyle kafiyeli olmayan Arapça şu dörtlük gelmektedir:

265
BŪSELİK
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Cennet ehline gerek ʿilm ü ʿamel
Lā-cürüm uçmaġa lāzımdır cenāḥ

ʿAḳla baḳma er tecelli nūruna
Şemʿ-i ḥācet ḳılmaz olduḳda ṣabaḥ

3 Ey **Hüdāyī**'den naṣiḥat isteyen
Ḥaḳḳ'a ḳul ol bulmaḳ isterseñ felāḥ

266
MAḲĀM-I ZĀVĪL
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun

1 Benim zār yaḳılan ol yāre ḳarşı
Yoluna cān veren dil-dāra ḳarşı

Bugün Manṣūr benem ʿaşḳın yolunda
Onulub çarḫ vuram ol yāre ḳarşı

3 Geceler ṣubḥa dek ḥayrān-ı mestem
Oṭurub münteẓīr ol yāre ḳarşı

4 **Yūnus Emre'm** bugün ġurbetde ḳaldım
Ki ʿaşḳı söyledim ol yāre ḳarşı

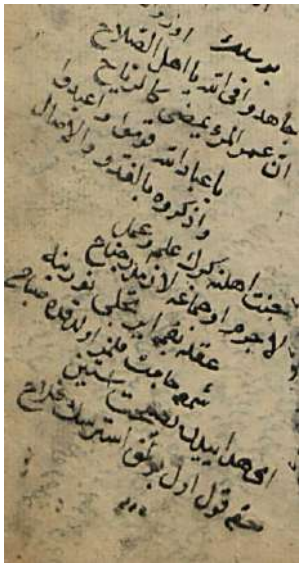

267
ʿUZZĀL
11'li Hece Vezni

51b 1 Musaḫḫar emriñe hep cümle eşyā
Seniñdir ḳul seniñdir ḥükm efendi
Eliñ altındadır dünyā vü ʿuḳbā
[Seniñdir ḳul seniñdir ḥükm efendi]

Ne dilerseñ edersin ḳudretiñ var
Her işde nice nice ḥikmetiñ var
Esirgersiñ ʿuṣātı raḥmetiñ var
[Seniñdir ḳul seniñdir ḥükm efendi]

3 Kiminin derdine timār edersin
Kimine āteşin gül-zār edersin
Kimine Muṣṭafā Muḫtār edersin
[Seniñdir ḳul seniñdir ḥükm efendi]

4 Göñüller derdine dermān edersin
ʿUṣāta raḥmet-i ġufrān edersin
Hüdāyī'ye luṭf u ʿaṭā edersin
Seniñdir ḳul seniñdir ḥükm efendi

268
8'li Hece Vezni

1 Ḳuldan saña lāyıḳ n'ola
ʿĀşıḳ seni ḳande bula
Meger senden iḥsān ola
(Yā Rabbenā) senden kerem senden aʿṭā

Kübrā seniñ ṣuġrā seniñ
Uḫrā seniñ dünyā seniñ
.....
(Yā Rabbenā) senden kerem senden aʿṭā

3 Nefse bizi ışmarlama
Çignetme derd ile ġama
İr-gör saña yolda ḳoma
(Yā Rabbenā) senden kerem senden aʿṭā

Ey pādişāh-ı lem-yezel
Ḳanı sana lāyıḳ ʿamel
Ḳuluñ işi sehv ü ẕelel
(Yā Rabbenā) senden kerem senden aʿṭā

Ḳoma **Hüdāyī**'yi ġarīb
Vaṣlın ile aña nasīb
Yessir merāmī yā mücīb
(Yā Rabbenā) senden kerem senden aʿṭā

269
MAḲĀM-I ṢABĀ
7'li Hece Vezni

Işlah ediver ḥāli
Esirge ʿināyet ḳıl
Āsān ediver yolu
[Esirge ʿināyet ḳıl]

Sen ṣābit ü ḳā-imsin
Hem bāḳī hem dāʾimsin
Aḥvālime ʿālimsin
[Esirge ʿināyet ḳıl]

Ẕikriñ olacaḳ dilde
Sālik ḳala mı belde
Bizi bu uzaḳ yolda
[Esirge ʿināyet ḳıl]

Ṭāliblere ḳuvvet ver
ʿĀşıḳlara ḳurbet ver
Ṣādıḳlara vuṣlat ver
[Esirge ʿināyet ḳıl]

Luṭfuñla **Hüdāyī**'den
Ger rāżı olasın sen
Her ḥāli olur āsān
[Esirge ʿināyet ḳıl]

270
11’li Hece Vezni

1 Döletmez bu göñül senden ayruġa
Var ise bu göñlüm sendedir sende
Hīç avunmaz oldu aza [vü] çoġa
[Var ise bu göñlüm sendedir sende]

Şu ʿāşıḳ kim ʿaşḳıñ ṭolusun içdi
Kendüden el yuyup ġayrıdan geçdi
Göñül murġu erip nevādan göçdü
[Var ise bu göñlüm sendedir sende]

3 Dīvāne göñlüme bilmezem n’oldu
Kendisi yüzünü ḥayrette ḳıldı
Aranıp aranıp bulunmaz oldu
[Var ise bu göñlüm sendedir sende]

Duymaz oldu yürek ḥasret-i yāre
Derd [i]le başım şöyle āvāre
Bunu bildi kim ġayrıdan yoḳ çāre
[Var ise bu göñlüm sendedir sende]

5 Gerçek ʿāşıḳ olan cāndan el siler
Vaḥdet sarāyına erişmek diler
Hüdāyī çoḳdan evvel yola yiler
[Var ise bu göñlüm sendedir sende]

271
İLĀHĪ
10’lu Hece Vezni

52a 1 Göñül deryāsı cūşa gelmişdir
Ṣal bizi Mevlā’m Kaʿbetu’llāha
Cevrimiz ḥaddin aşa gelmişdir
[Ṣal bizi Mevlā’m Kaʿbetu’llāha]

Sen naṣīb eyle biz de varalım
Ḥaḳḳ Rasūlünüñ nūrun görelim
Ḥacerü’l Esved’e yüz sürelim
[Ṣal bizi Mevlā’m Kaʿbetu’llāha]

3 Āb-ı zemzemden nūş eyleyelim
Mest gönülleri ḥoş eyleyelim
Deryālar gibi ḥūş eyleyelim
[Ṣal bizi Mevlā'm Kaʿbetu'llāha]

İḥrām giyelim efgān edelim
ʿArafat ṭaġında cevlān edelim
Mīnā bāzārında ḳurbān edelim
[Ṣal bizi Mevlā'm Kaʿbetu'llāha]

5 Bī-çāre ʿāṣıḳıñ budur murādı
Sen ʿināyet eyle bize yā Hādī
Başını ʿaṣḳıñıñ yoluna ḳodu
[Ṣal bizi Mevlā'm Kaʿbetu'llāha]

272
MAḴĀM-I NEVĀ DÜGĀH
Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1 N'ideyim ṣabr ederisem dil ü cān oda yanar
Velī āh eylerisem kevn ü mekān oda yanar

Boyadı yer yüzünü āh ile zārım tütünü
Bu inildim işidip cümle cihān oda yanar

3 Beni vaṣlından ırāġ edip cennete ḳoma*
Bu inildim zārına cümle cihān oda yanar

Firḳatiñ oduna yā Rabbi yanar yedi ṭamu
Yine hicrān oduna kevn ü mekān oda yanar

5 Kim ola şemʿe yaḳın olmaya daʿvā-yı dīne
Nice yüz biñ per-i pervāneler oda yanar*

6 **Eşrefoġlu** yanagör kūy-i kenārında Ḥaḳḳ'ıñ
Demesinler Rūmī'ye ibn-i falān oda yanar

273
MAḴĀM-I EVC
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

52b 1 Her ṭarīḳiñ virdi var bülbüle gül verdi Ḫudā
Ṭobraġa ṣemt-i sükūnet ṣūlara ṣīt-i ṣadā

Herkesin bir cānı vardır baña cān verdi Ḫudā
Cānımıñ derdine dermān eyleye derd-i Ḫudā

2 Bir ʿaceb ḥālim benim eglenemez tavṣif ile
Cānıma cānlar ḳatar cānım benim derd-i Ḫudā
Ḳıl ḥālimi nāleler eflāke çıḳsın dem-be-dem
Ger seni maḳṣūda ermekden gerü ḳorsa Ḫudā

274

MAḲĀM-I EVC ḤİSĀR

7'li Hece Vezni

1 Düşdüm yine bir derde
Gönlüm n'içün eglenmez
Ḳarārım yoḳ bu yerde
Gönlüm n'içün eglenmez

Yā Rabbī sen ḳıl yari
Görsem cemālin bari
Dün ü gün ḳoyup zārı
[Gönlüm n'içün eglenmez]

3 Müʾminim şükrederim
Dāʾima ẕikrederim
Her zaman fikrederim
Gönlüm n'içün eglenmez

4 Himmet bir ʿāşıḳ ḳuldur
Bu yol bir aceb yoldur
Ḥālimi bilen oldur
Gönlüm n'içün eglenmez

275

8'li Hece Vezni

53a 1 Pirim şeyḫ Şāmoġlu sulṭān
Ocaġında ad görünür
Özenip ḫizmet edene
Onca dürlü sır görünür

Ṭālib ne görse yerinde
Ḫizmet etse naẓarında
Ḫırḳasınıñ üzerinde
Allı yeşil nūr görünür

3 Bir dervīş özense gelse
Ḥiẕmet eline dönse
Şeyḫiñ ḥalvete girse
Ḥazret serin görünür

4 Sürelim muḥabbet demi
Sürelim göñülden ġamı
Şeyḫ Şāmoġlu Sulṭān Ḥācı
O ṣaḳallı pīr görünür

276
NEVĀ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Uyup emmāreye etdim cihānda bunca evzārı
Şefāʿat eyle sulṭānım şefāʿat ben günah-kāra
Anıñca cürmümü etmekdeyim feryād ile zārī
Şefāʿat [eyle sulṭānım şefāʿat ben günah-kāra]

Eger ben ʿācize sen eylemezsen dest-i gīrānī
Eger sūd eylemez mülk-i cefānıñ mīr ü reʾyi
Seni buldum şefāʿat-ḫāh olur arayı arayı
[Şefāʿat eyle sulṭānım şefāʿat ben günah-kāra]

3 ʿAceb mekkārelik etdi baña [dünyā-yı] pür-kīne
Ṭoġruluḳda ḳaldım erdi sen sefīne*
Teraḥḥümler edip yāverlik eyle ḥāl-i ġam-gīne
Şefāʿat [eyle sulṭānım şefāʿat ben günah-kāra]

Yoluñda etmeyip temkīni dāʾim eylerim telvīn
Taʿyīnin ʿāleminde cismimi vermekdeyim taʿyīn
Ḫarāb etdim derūnu Gerçi buldum ẓāhirim tezin
Şefāʿat [eyle sulṭānım şefāʿat ben günah-kāra]

5 Rücuʿ et māsīvādan ḥevesiñ cemʿ ile **Abdu'llāh**
Mezelletde ḳalırsan ḥadden efzūn uludur dergāh
Gene dil ḥastasıyım ḳıl ʿilācı yā Rasūla'llāh
[Şefāʿat eyle sulṭānım şefāʿat ben günah-kāra]

277
MAḲĀM-I BAYĀTĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

53b 1 Ḳarīn-i bezm-i erbāb bī-vefāyım yā Rasūla'llāh
Ḥarīm-i kūy-i ḳurbinden cüdāyım yā Rasūla'llāh

Yeter oldum yeter ġarḳ-ābıyım girdāb-ı hicriñ[le]
Ezelden ḥażretiñle āşināyım yā Rasūla'llāh

3 Ḫumār-ı ḥasretiñle dil ḫarāb-ender-ḫarāb oldu
Meded muḥtāc-ı ṣaḥbā-yı liḳānım yā Rasūla'llāh

4 Vücūdum tīġ-i ʿaşḳıñla ser-ā-pā çāk çāk olsun
Yoluñda **Ḥāfiẓ**'ım ḥasret-meʾābım yā Rasūla'llāh

278
MAḲĀM-I ʿACEM
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Bir nice derddir ki düşdü cāna dermān istemez
Arturur günden güne derdini noḳṣān istemez

ʿĀşıḳa derdi anıñ besdir gerekmez dü cihān
Bülbülüñ maḳṣūdu güldür bāġ-ı bostān istemez

3 N'eylesin n'etsin sarayı pādişāhı isteyen
Ḥūriye ḳılmaz naẓar cennet-i Rıḍvān istemez

Ḳanḳı cānda kim anıñ ʿaşḳı odu yanar müdām
Ṣūrete cānsızdır ol bī-cān cinān istemez

5 Şol göñül kim ʿaşk-ı nūriyle münevver oldu çün
Ḳaldı nefsi ẓulmet içre āb-ı ḥayvān istemez

6 Derdiñ artdır [sen] ey **Eşrefoġlu Rūmī** ʿārīf ol
Derdile rüsvāy olan ʿālemde pinhān istemez

279
REHĀVĪ
8’li Hece Vezni

54a 1 Yandı göñül māsivādan
Çün nār-ı ẕikru’llāh ile
Oldu münevver cān u dil
Envār-ı ẕikru’llāh ile

Pāk ola ḳalbiñ ey hümām
Ẕikir etmege ṣubḥ u şām
Dil maḥzeni dola tamam
Esrār-ı ẕikru’llāh ile

3 Vaḥdet şerābından içer
Bu cümle varlıḳdan geçer
Mirʾat-i ḳalbini açar
Tekrār-ı ẕikru’llāh ile

Ehl-i ḥaḳīḳāt geldiler
Ẕikr ile Ḥaḳḳ’ı buldular
Esrāra vāṣıl oldular
Āṣār-ı ẕikru’llāh ile

5 Derseñ kemāle eresiñ
Varıp cenāna giresin
ʿAdlī gözüñ aç göresin
Dīdār-ı ẕikru’llāh ile

280
Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

1 Bir sāḳīden içdim şarāp ʿarşdan yüce mey-ḫānesi
Ol sāḳīniñ mestleriniñ cānlar anıñ peymānesi

Bir meclisidir meclisimiz anda ciger kebāb olur
Bir şemʿadır anda yanan cānlar anıñ pervānesi

3 Ol oda düşip yananıñ vücūdu külli nūr olur
Ol od bu oda beñzemez hīç bulur dü-ḫānesi

Meclisleriñ bekrīleri İbrāhim Edhem’dir biri
Yüz biñ ola her köşede biñ şehriniñ vīrānesi

5 **Yūnus** ḥazīne-i şiʿri cāhillere söyleme gel
Bilirsin kim cāhilleriñ nice geçer zemānesi

281[66]
ḤÜSEYNĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ol menim ki maẓhar-ı envāra _____
Vāḳıf oldum ʿalleme'l-esmāya _____

Cān u dilden ʿazm-ı rāh etdim serāy-ı vaḥdete
Rehberim nūr-i Hüdā'dır aña yār-i hem-demim

3 Ẕikr ü tevḥīd-i ilāhī ile mirʾāt oldu dil
Ḳıl naẓār āyīne-i ʿibret-nümāya ʿālemim

Nā-il etdi Ḥaḳḳ teʿāla ḥażret-i maḳṣūduma
Sāye-i lütf-i Ḫüdā'da ḥamdu li'llāh bī-ġāmım

5 On sekiz biñ ʿālemiñ sırrı ʿayān oldu baña
Naḳşiyā ol ʿālem-i maʿnāda ġāyet ekremim

282
MAḲĀM-I ʿACEM
Fāʿilātün / Fāʿilātün

54b 1 İsteyen yāriñ ḫāk eder vārın
Bulsa dil-dārıñ ṣaḳlar esrārın

Baḳmayan cāna erdi cānāna
Girdi meydāna terk edip ʿārın

3 Yār elin ṭutdu birlige yetdi
Dost ile etdi gizli bāzārın

ʿĀrif ol ey dil olagör kāmil
Ben diyen ġāfil utanır yārın

5 ʿAşḳ [i]le ṭolan arayıp bulan
Nefsini bilen buldu Ġaffār'ın

[66] Derkenara kaydedilen bu gazelin bazı kısımları mürekkep akmasından dolayı okunamadı.

Neş’eye gelme dostdan egleme
Gülden iñleme bülbülün zārın

7 Gel **Hüdāyī**’den al ḫaber erken
Ḥaḳḳ’ı isteyen ḳosun inkārın

283
EVC
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Dār-ı ḥasretdir bu dünyā aġla dāʾim zār u zār
Gözyaşıyla yarlıġar mücrīmleri perverdigār

Varlığı beñzer cihānıñ bir örümcek ağına
Çün āteş eyler anı [hem] bir nefesde tārumār

3 Bu dünyānıñ ḥāṣılında bir eyü ad işle kim
Daġda bulunsun ḥaşr olunca rüzigār*

Pādişāh-ı ʿaṣr iseñ de erişir bir gün ecel
Yele verir māl u mülkün ḳul ḫalā-iḳ ne ki vār

5 Yā İlāhī geçdi **Nūrī**’niñ ʿömür ʿişyān ile
Ḳalmadı artıḳ ricāsı luṭfunadır intiẓār

284
MAḴĀM-I ʿUZZĀL
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

55a 1 Edip ʿāşıḳlara iḥsān-ı küllī
Tecellī eyle sulṭānım tecellī
Bula her biri ʿaşḳıñla tesellī
[Tecellī eyle sulṭānım tecellī]

Geçir faẓlıñ ile envār-ı ẕātı
Müyesser eylegil envār-ı ẕātı
Unutsunlar cemīʿ-i kā-inātı
[Tecellī eyle sulṭānım tecellī]

3 Şerāb-ı ʿaşḳa anlar eyleyip nūş
Ola her biri keyf-i pürle ser-ḫoş
Kerem deryāsını etsin luṭfa cūş
[Tecellī eyle sulṭānım tecellī]

Açıp vaḥdet ile keşret*
Cemāliñin getir luṭf u niḳābıñ
Göre cān gözü ẕāt-ı āfitābıñ
[Tecellī eyle sulṭānım tecellī]

Bu **Nūrī** ḳuluña göster cemāli
Kerīmsīn çün ḳabūl eyle suʾāli
Budur en soñ ḳamu işiñ meʾāli
[Tecellī eyle sulṭānım tecellī]

285
NEVĀ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Gel berü ey göñlümüñ saḥnında seyrān eyleyen
Ẕerrece bir ḳatre-i ʿaşḳ [i]le ʿummān eyleyen

On sekiz biñ ʿāleme ṣıġmaz iken bu ʿaşḳ [i]le
Bir ḫaber birle aña dünyāyı zindān eyleyen

Cānıma vermiş iken bir kez ḫiṭābıñ ẕevḳini
Düşürüp bu ʿāleme [hem] zār u giryān eyleyen

Varlığımdır ẕerre ẕerre sed olan yolda baña
Al elim ḳaldır bu sedden luṭf u iḥsān eyleyen

Ehl-i ʿirfān dediler sen çıḳmayınca aradan
Bilemezsiñ kim-dürür kendini pinhān eyleyen

Bilmek isterseñ naẓar ḳıl sırrıña **Üftāde** sen
Tā bilesin kim-dürür sırrıñı seyrān eyleyen

286
BAYĀTĪ
7'li Hece Vezni

55b 1 ʿAşḳıñ dādı göñlümde
Hīç gülmedim ʿömrümde
Muḥammed'i seyrimde
Ġâyet göresim geldi

Terk eyledim dünyāyı
N’idem ġayrı sevdāyı
Muḥammed Muṣṭafā’yı
Ġāyet göresim geldİ

3 Vuṣlat içün çoḳ aġla
Olsun ʿömrün çün hebā
Rāhına cānım fedā
Her dem idesim geldi

Dostum görsem yüzünü
İşideyim sözünü
Ḥāḳ-ī pāye yüzümü
Emān süresim geldi

5 Müştāḳım cemāline
Er-gör hem vişāliñe
Luṭf et ʿAzīz bendeñe
Emān göresim geldi

287
MAḲĀM-I BABA ṬAHİR
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Rumūz u enbiyāyı vāḳıf-ı esrār olandan ṣor
Ene’l-Ḥaḳḳ sırrını cāndan geçip ber-dār olandan ṣor

Yürü var ehl-i tecrīdi ʿalāyıḳ ehline ṣorma
Ten ü cān u cihānı terk edip deyyār olandan ṣor

3 Gehi ḳahr ü gehi luṭfuñ kemālin bilmek istersen
Fenā ender fenāda yoġ olup hem vār olandan ṣor

Müṣādīf olmaḳ isterseñ ʿalāyıḳ ehline ey dīl
Rumuz u sırr-ı ʿaşḳa ṭālib-i dīdār olandan ṣor

5 Dilā bu Manṭıḳ’ut-Ṭayrı feṣāḥat ehli añlamaz
Bunu ancaḳ ya ʿAṭṭār veyāḫut Ṭayyār olandan ṣor

6 Anadan doġma gözsüzler kemāli görmez eşyāyı
Niyāzī vech-i dil-dārı ulü’l-ebṣār olandan ṣor

288
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

56a 1 Yüzüñ nūr-i Ḫüdā'dır yā Muḥammed
Saña cānlar fedādır yā Muḥammed

Cemāliñ sūre-i *sebʿa'l-meṣānī*
ʿAle'l-ʿarşi'stevā[67]dır yā Muḥammed

3 ʿUrūcike seyri subḫāne'llezī'dir*
Maḳāmātıñ ʿālīdir yā Muḥammed

Elif Lām Mim oḳurlar ṣūretiñde
Şerīf ḥüsnüñ Ṭāhā'dır yā Muḥammed

5 Yüzüñ Ṭā Sīn ü Yā-sin gözlerin Ṣad
Ḳamu derde devādur yā Muḥammed
Saçıñ *ve'l-leyl iẕā yaġşa*[68] dökülmüş
Dīdārıñ *ve'd-duhā*[69]dur yā Muḥammed

7 Lebiñ zemzem cemāliñ Kaʿbetu'llāh
Ḳılurlar müctebā devr(?) yā Muḥammed

8 Ṣalavāt rūḥ-i pāk-i ḥażretiñe
Verenler ümmetiñdir yā Muḥammed

289
MUḪAYYER
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Derūn-i ʿāşıḳa ḫālet-fezādır ḥalḳa-i tevḥīd
Ġıdā-yı rūḥ-i erbāb-ı vefādır ḥalḳa-i tevḥīd

Kimisi bülbül-i gūyā kimi gül ehl-i tevḥīd[dir]
Riyāż-i vaḥdete ḥavż-ı ʿatādır ḥalḳa-i tevḥīd

3 ʿAceb mi vāṣıl-ı sırr-ı beḳā eylerse ʿuşşāḳ
Tenevvür māsivā sūz-i fenādır ḥalḳa-i tevḥīd

---

[67] "اَلرَّحْمٰنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوٰى" (Rahman, hakim ve mutasarrıftır arşa.) Tā-hā 20/5
[68] "وَالَّيْلِ اِذَا يَغْشٰىۙ" (Andolsun basınca, geceye.) Leyl 92/1
[69] "وَالضُّحٰىۙ"(Andolsun kuşluğa.) Duhā 93/1

Muʿallā tekyeler mey-ḫāne-i ʿaşḳ-ı ilāhīdir
Şerāb-ı ʿaşḳa bir cām-ı ṣafādır ḥalḳa-i tevḥīd

5 Sebük-bārān-ı ʿaşḳıñ maḥmelidir şevḳ-i Rabbānī
Harīm-i vuṣlata rāh-ı Ḫüdādır ḥalḳa-i tevḥīd

6 Eḥādiyyet ṣaḥīḥiyle olupdur ṣābit ey **Naẓmī**
Metaff-ı ḳudsiyān-ı Kibriyādır ḥalḳa-i tevḥīd

290
BŪSELİK
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

56b 1 Tecellī-i cemāl ister
Göñül eglenmez eglenmez
Teselli-i viṣāl ister
Göñül eglenmez eglenmez

Cemāliñ nūrunu özler
Aña kār eylemez sözler
Meger Mevlā'sını özler
Göñül eglenmez eglenmez

3 Cihānı gezse ser-te-ser
Aña görünmez baḥr ü ber
Dem-ā-dem Mevlā'sını özler
Göñül eglenmez eglenmez

4 Ne dünyāda ne ʿuḳbāda
Viṣāliñsiz ḳuru sevdā
Ḫüdāyī'i n'etsün Mevlā
Göñül eglenmez eglenmez

291
MAḲĀM-I REHĀVĪ
11'li Hece Vezni

1 ʿÖmür baġçesiniñ (yār) gülü şolmadan
Uyan gel gözlerim ġafletden uyan
Ecel bir gün bize devrān dönmeden
Uyan gel gözlerim ġafletden uyan

N’içün ġaflet [i]le maġrūr olursun
Kervān göçer gider bunda ḳalırsın
Be va’llāh ṣoñra peşīmān olursun
Uyan gel gözlerim ġafletden uyan

3 **ʿĀşıḳ Yūnus** söyler sözü ṭutulmaz
Seniñ ḳumāşıñ bu ilde ṣatılmaz
Böyle yanmaġ ile Ḥaḳḳ’a gidilmez
Uyan gel gözlerim ġafletden uyan

292
MĀHŪR
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

57a 1 Nefse uyup rāh-ı Ḥaḳḳ’dan ṭaşra çıḳmaḳ yol mudur
Kibr-i ʿucb ile adın dervīşe taḳmaḳ yol mudur
Maṭlūbuñ āʾlā iken ednāya aḳmaḳ yol mudur
Yār-i Bākī var iken aġyāra bakmak yol mudur

Nice [bir] olmaz hevālar nice bir ṭūl-i emel
Gel berü [şimdengirü] ey derd-mend inṣāfa gel
Sālike lāyıḳ mıdır hīç Zeyd ü ʿAmr ile cedel
Her taṣarruf ḥod Ḥaḳḳ’ın sen ġayra baḳmaḳ yol mudur

3 Nice bir emmārelikde eyleye nefse ḳarār
İşidip *firrū ila’llāh*[70]*’ı* eyle ol yaña firār
Tevbe ḳıl zenb-i **Hüdāyī** eyle Ḥaḳḳ’a iʿtiẕār
Her murādı Ḥaḳḳ verir sen ġayra baḳmaḳ yol mudur

293
MĀHŪR
7’li Hece Vezni

1 Sevdā-yı sivādan [geç]
Gel Hū diyelim yā Hū
Bir meşreb-i ṣāfī iç
(Cāna) gel Hū diyelim yā Hū

Sālik bula ümidi
Ẕerre bula ḫurşīdi
Bulmaġa bu tevḫīdi
(Cāna) gel Hū diyelim [yā Hū]

[70] “فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ” (Artık kaçın Allah'a, şüphe yok ki ben size, onun tarafından, apaçık bir korkutucuyum.)Zâriyât 51/50.

3 Ḳo keşf ü kerāmātı
Geç cümle maḳāmātı
Ḳaṣd et bula gör zātı
Gel Hū diyelim [yā Hū]

4 Sırrıña **Hüdāyī** yār
Esrārıñ ede iẓhār
Ey derde eden tīmār
Gel Hū diyelim yā Hū

294
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Benim Manṣūr'u dār eden
Benim aġyārı yār eden
Benim her vārı vār eden
Benim elimdedir her ān

2 Zamānsız bī-zāmānım ben
Bekāsız bī-mekānım ben
Dü ʿālemde hemānım ben
Henüz yoġidi bu zamān

295
ʿUŞŞĀḲ
Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün

57b 1 Ey bülbül-i şeydā yine efġāna mı geldiñ
ʿAzm-i gül edip zārıyla giryāna mı geldiñ

Pervāne gibi āteşe dāʾim cān atarsın
Evvelde bu ʿaşḳ oduna sen yāne mi geldiñ

3 Yaġmur gibi yaġarsa belā sen baş açarsın
Cān vermege dost yoluna ḳurbāna mı geldiñ

Herkes çalışır bir sıfātı eyleye maʿmūr
Sen cümle sıfāt ilini vīrāna mı geldiñ

5 Bir kimse seniñ olmadı hīç rāzıña maḥrem
Bilmem bu cihān içine yek-dāne mi geldiñ

6 Yoḫsa **Niyāzī**'ye şifā remzin edersin
Derde düştüñ derdine dermāna mı [geldiñ]

296
11'li Hece Vezni

1 Bize bizden olan yaḳın-ı ḳarīb
Ḳoma firḳat elinde bizi ġarīb
Keremiñden viṣāliñ eyle naṣīb
Meded et yā *enīs-i küll-i garīb*

Sen emīn eyledin emānetiñe
Yine sen lāyıḳ eyle ḫidmetiñe
Maẓhar-ı raḥmetiñ ʿināyetiñe
[Meded et yā *enīs-i küll-i garīb*]

3 Enbiyāya ola ʿaṭālar içün
Evliyā[ya] sür ki şafālar içün
Ehl-i derde olan devālar içün
[Meded et yā *enīs-i küll-i garīb*]

4 Gerçi ḫoşdur efendim ṣabr-ı cemil
Zuʿefāda velī biḍāʿe ḳalīl
Kerem et kalmasın **Hüdāyī** ʿalīl
[Meded et yā *enīs-i küll-i garīb*]

297
14'lü Hece Vezni

58a 1 Miftāḥ-ı bāb-ı ḥażret-i enbiyāya ___[71] ancaḳ
Varlıḳ Ḥaḳ'ıñ ḥaḳīḳat ġayrısı zā-il ancaḳ
Mevcūd odur vücūd-i zātından ola anıñ
Ġayrıya vücūd vermek bir vehm-i bāṭıl ancaḳ

Bir iki ṣananlar aşıldır hem ancaḳ
Ẕenb-i vücūd-ı maḥv et cānāne gel ancaḳ
Eriş sarāy-ı ḳurba cān u ten aradan
Tevḥīdi bilmeyenler ġâyet-i cāhil ancaḳ

3 İki cihānı ʿāşıḳa verir __?? yāre
Ol ẕevḳi ermeyenler cennāta ḳā-il ancaḳ

[71] Mürekkebin silinmesinden ötürü okunamamıştır.

298
8’li Hece Vezni

Ey ṭālib-i dünyā olan
Taḥṣīl-i ilm etseñ gerek
Olsañ eger şāh-ı cihān
Bir gün ḳoyup gitseñ gerek

Çekseñ nice yıllar taʿb
Dünyā seniñ farż eyle hep
Ḳabr-i gider misen ʿaceb
Ṭoprag̈ olup yatsañ gerek

Bī-çāre oldur ġaflete
İhmāl edersen ṭāʿate
ʿÖmrüñ ererse ġāyete
Emri ḳaçan ṭutsañ gerek

Bildiñ mi nefs aḥvālini
Verdiñ mi __? elini
Görüp ḳıyāmet ḥālini
Her ẕevḳi unutsañ gerek

Ġayra aldanma ṭūgluġı
Ḫidmete ol ḳocuḳluġı
Yol-dāş isterseñ yoḳluġı
Dost iline yetseñ gerek

299
14’lü Hece Vezni

Var derd ile yan yürü dermāna irişince
ʿAşḳ ile ḳulluḳ eyle sulṭāna irişince

Ṣular gibi seyreyle bir yerde ḳarār etme
Alçaḳlarda aḳ yürü ʿummāna irişince

Eyyūb gibi ṣabr eyle Yaʿḳūb gibi çoḳ ağla
Yūsuf gibi sen daḥi Kenān’a irişince

Dāʾim ḫor u ḥaḳīr ol şāhid-i Ḥalīl olasın
İsmāʿil gibi sen daḥi ḳurbāna irişince

5 **Yūnus Emrem** gevheriñ ṣaḳın nādāna virme
Neler çekdiñ bu yolda ol kāne irişince

300

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

58b 1 Firḳatiñ kār eyledi bu cāna şeyḫim ḥażreti
Nice bir hicr oduna dil yāne şeyḫim ḥażreti

Gül-istān-ı ḥüsnüñ añıp geceler tā ṣubḥa dek
Bülbül-ü dil başladı efġāna şeyḫim ḥażreti

3 Āteş-i hicriñle her dem ḳorḳarım āh etmege
Ḫavf oldur yer ile gök yane şeyḫim ḥażreti

Ḥüsn ü ʿaşḳıñda bugün bu bāşımı ṭob etmege
Görmüşüm çün ʿaşḳ [i]le meydāna şeyḫim ḥażreti

5 Teşnelikde yandı baġrı ʿāşıḳa ṣādıḳlarıñ
Vuṣlatıñ āyīne ḳandır ḳana şeyḫim ḥażreti

6 Şol ḳadar yazdı bu **Naḳşī** nāʾme-i hicriñ seniñ
Ṣıġmaz oldı defter-i divāna şeyḫim ḥażreti

301

11'li Hece Vezni

1 Bizi dārlıḳ hicābından ḫalāṣ et
Meded et pādişāhlar pādişāhı
Kerem ḳıl bāde-i nūş bezm-i ḫās et
[Meded et pādişāhlar pādişāhı]

Münevver eyleyesün nūr şerīʿāt
Ṣırāṭ-ı müstaḳīm olsun ṭarīḳāt
İḥāṭa eylesün baḥr-ı ḥaḳīḳāt
[Meded et pādişāhlar pādişāhı]

3 Esirge bu **Hüdāyī-**i derd-mendi
Ki zīrā maḥż-ı faźlıña dayandı
Serā-yı vaḥdete er-gör efendi
[Meded et pādişāhlar pādişāhı]

302

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Pertev-i nūr-i ilāhi dem-be-dem kāndan çıḳar
Dürr-i mercān-ı ḥaḳiḳāt ʿaşḳile kāndan çıḳar

Nefsini her kim bilür Rabbin bilür der Muṣṭafā
Men ʿārefe[72] sırr-ı ilāh kāmil insāndan çıḳar

3 Sicn-i tenden cānını her kim ḥalāṣ etdi biliñ
Yūsuf-ı Mıṣrī gibi ol şāh-ı Kenʿān'dan çıḳar

Ḳul olanlar şāh-ı ʿaşḳa ḥānumānı neylesüñ
Düşüben ayaḳlara ol ad ile ṣandan çıḳar

5 Kān-ı maʿnā **Muḥyiyā** bil ādem-i maʿnā imiş
Ser-te-ser esrār-ı ḥikmet sırr-ı insāndan çıḳar

303

MAḲĀM-I ʿACEM
8'li Hece Vezni

59a 1 Ey ṭālib-i vaṣl-ı Ḫudā
Gel gidelim Ḥaḳḳ'dan yaña
Ey ʿāşıḳ-ı nūr-i liḳā
Gel gidelim Ḥaḳḳ'dan yaña

Gel ʿaşḳile diñle beni
Ḥaḳḳ'a ḳul et cān u teni
Mevlā seni ister seni
Gel gidelim Ḥaḳḳ'dan yaña

3 Açıldı vaḥdet gülleri
Feryād eder bülbülleri
Göründü cānān illeri
Gel gidelim Ḥaḳḳ'dan yaña

Ey murġ-i bāġ-ı lā-mekān
Ey remz-i sırr-ı *kün fe kān*
Yeriñ degildir bu cihān
Gel gidelim Ḥaḳḳ'dan yaña

[72] "Men ʿarefe nefsehu feḳad ʿarefe Rabbehu" (Kendini bilen Rabbini bilir.)Reyhan Keleş, **Divan Şiirinde Lafzī Āyet ve Hadis İktibasları** (Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi 2013, 366.

5 Ey **Nūrī** gel ʿaşḳ ile yan
Yolunda ḳo baş ile cān
Ḥaḳḳ'ı bulur cāna ḳıyan
Gel gidelim Ḥaḳḳ'dan yaña

304

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Gülşen-i tevḥīd içinde bā-ʿayāne et suʾāl
Bülbülüñ feryādı vardır ḳandedir ol gül-ʿiẕār

Luṭfuña maẓhar olandan ḳalbimiz mesrūr idi
Gül cemāliñ görmeyenden olmuşum ben bī-ḳarār

3 Durayım vaḳt-i seḥerde cūş münācāt edeyim
Dökeyim çeşm-i yaşını aġlayayım zār u zār

4 Çoḳ zamāndır **Himmetī**'ye etmediñ ʿarż-ı cemāl
[Yā Muḥammed] vaʿde etdiñ ḫadden aşdı intiẓār

305

MAḲĀM-I BŪSELİK

14'lü Hece Vezni

1 Sen cānıñdan geçmeden cinān ārzū ḳılarsın
Belden zunnār kesmeden īmān ārzū ḳılarsın

Men ʿarefe nefsehu[73] dersin *illā* degilsin
Melā-ikden yuḳarı seyrān ārzū ḳılarsın

3 Sen seni hīç bilmezsin ṣedefde ne gühersin
Mışır'a sulṭān olmadan Kenʿān ārzū ḳılarsın

Tıfl-ı nev-reste gibi etegiñ at edersin
Meydān-ı ile girmeden cevelān edersin

5 Balıḳleyin ṣudasın bilmezsin yine gühersin
ʿAlā-iḳden yuḳarı ʿummān ārzū ḳılarsın
Dost ile aramızda yetmiş iki yerde var
Yedisinden geçmeden dīdār ārzū ḳılarsın

[73] Men ʿarefe nefsehu feḳad ʿarefe Rabbehu" (Kendini bilen Rabbini bilir.)Reyhan Keleş, **Divan Şiirinde Lafzī Āyet ve Hadis İktibasları** (Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi 2013, 366.

7 **ʿĀşıḳ Yūnus** her derde Eyyūbīn ṣabr eyle
Ẕorda ḳatlanmazsın sen dermān ārzū ḳılarsın

306
ḤÜSEYNĪ
11'li Hece Vezni

59b 1 Uyan be hey ġāfil ḥāb-ı ġafletden
ʿÖmrüñ geldi geçti ḫaberiñ [var mı]
Bir ḫaber aldın mı sırr-ı vaḥdetden
Murġ-i cānıñ uçdu ḫaberiñ [var mı]

Bu dār-ı raḥmetdir bunda ḳalınmaz
Hem sevgi fenādır murād alınmaz
Ḳāfile ḳalḳacaḳ gerü dönülmez
Kervān başı geçdi ḫaberiñ var mı

3 Azıġıñ var mıdır yola gitmege
Döşegiñ ḥazır mı varıp yatmaġa
Ejderler gibi dem çekip yutmaġa
Yerler aġzın açdı ḫaberiñ var mı

Maʿṣiyet yükünü aldıñ boynuna
Hīç ölüm ḳorḳusu gelmez miskine
Felek birkaç arşın bezden üstüne
Yaḳasız don biçti ḫaberiñ var mı

5 **Derviş Himmet** bizden evvel gelenler
Kimisi ḳul gibi sulṭān olanlar
Dünyā benim mülküm [deyu içenler]
Ecel ḥamrıñ içti ḫaberiñ var mı

307
MAḲĀM-I ṢABĀ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun

1 İlāhī żulmet-i hicrinle doldum
Nedāmet eyledim estaġfiru'llāh
Uyup şeytāna nefsime ḳul oldum
Nedāmet eyledim estaġfiru'llāh

Benim ʿisyānımıñ pāyānı yoḳdur
Bilürüm raḥmetiñ deryāsı çoḳdur
ʿUṣāta bāb-ı ġufrānıñ açıḳdır
Nedāmet eyledim estaġfiru'llāh

3 Günāhdan her ne kim (yā Rab) ḳıldı
Pişmān oluben cürmünü bildi
Diyerek **Himmetī** ḳapıña geldi
Nedāmet eyledim estaġfiru'llāh
[*Tebbet-i ale'llāh*]

4 Eger ḳılmaz isen yā Rab çāre
Yürekte onulur mu işbu yāre
Ḳuluñ ḳapunu ḳoyup ya ḳande vare*
Nedāmet eyledim estaġfiru'llāh

308

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun

60a 1 Meded ḳıl derdime dermānım Allāh
Ki sensin cānıma cānānım Allāh

Tımār eyle baña ben derdli oldum
Erişdir derdime dermānım Allāh

3 Ḳamu maḫluḳ saña yalvarıp ider
Dilinde tesbiḥ-i sübḥānım Allāh

Yüzüm ḳarasına baḳma İlāhī
Baġışla ṣevḥim ġufrānım Allāh

5 Geceler ṣubḥa dek zār-ı ḳanlarum
İşitdir zārımı efġānım Allāh

Sevḥim bildim şehā geldim ḳapuña
Beni reddetme sulṭānım Allāh

7 İmān ile geçir **Muḥyī** ḳuluñu
.....

8 .....
Bu dünyādan gidecek cānım Allāh

309

GÜFTE-İ MUḤYĪ-İ ḲARAḤİṢĀRĪ

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün /Fāʿilün

1 Ṣanma [ey] zāhid bizi sen ʿālem-i kesretdeyiz
İçmişiz cām-ı muḥabbet kūşe-i vaḥdetteyiz

Niʿmet içün bu cihānıñ ḫalḳına baş egmeziz
Kenz-i lā-yefnā ile ʿanḳā-ṣıfat ʿuzletdeyiz

3 Ḥamdu li'llāh indi tevḥīd bu dilimden ḳalbime
Ḥāṣıl oldu ẕikr-i ḳalbi dāʾimā ṣoḥbetdeyiz

Bu cihānıñ varlığına ʿaşḳıla verdiñ fenā
Ḳalbimiz pāk oldu cānā ẕevḳ ile ʿişretdeyiz

5 Bulmuşuz keşretde vaḥdet sırrınıñ esrārını
Gerçi şimdi bu cihānda **Muḥyī**yā keşretdeyiz

310

GÜFTE-İ MUḤİBBĪ-İ KARCIĠĀRĪ'DİR

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün /Fāʿilün

1 ʿİzzet-i Ḥaḳḳ var ise ḳalbiñde ḫalvet vaḳtidir
Yāne gör ʿaşḳ oduna şevḳ ile muḥabbet vaḳtidir

Gel berü meydān-ı ʿaşḳa şevḳ ile merdāne var
Vaṭan-ı aṣlıñı bul kim şimdi fırṣat vaḳtidir

3 Gel berü insān iseñ aldanma dünyā iline
ʿAşḳa ṣıddıḳ ẕevḳ [i]le iste ġanīmet vaḳtidir

Ṭut elini mürşīdiñ sür yüzüñü ayaġına
Yalvar aña digem ey pīrim mürüvvet vaḳtidir

5 Sen *şefīʿül-müẕnibīn*sin yā Muḥammed Muṣṭafā
Ḳıl teraḥḥum **Muḥyī**'ye [kim] luṭf u himmet vaḳtidir

311

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

60b 1 Yine yā Rab yeñilendi yüregimiñ yāresi
ʿĀşıḳıñ derdine dermān ruʾyetiñdir çāresi

Cümle keşf-i niḳābıñ göre ʿāşıḳa yüregi
Duruşup cevelān edip dağla her bir pāresi

İḫtiyār elden gidip ʿāşıḳlarıñ ister semāʿ
Ẕikr ü tevḥīd etmek ister cennetiñ āvāresi

Her ki tevḥīd etmeyip inkār ede der ehlini
Cān-ı ẓulmet çehredir gitmez yüzünüñ ḳaresi

*Eyyühe'l*ʿuşşāḳ geliñ tevḥīd edelim ʿaşḳ [i]le
Ẕikr ü tevḥidden açıldı ʿāşıḳıñ sitāresi

Muḥyī tevḥīd etmeyen ʿāşıḳ değildir ḥüsnüne
Māniʿ olmuşdur Ḫüdā'nıñ vaṣlına emmāresi

312

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

ʿAceb şems-i ḥaḳīḳāt kim dü güne olmuş aña ẕerrāt*
ʿAceb yüzdür anıñ yüzü ki ādemdir aña mirʾāt

Vücūdum nefy edip *lā*dır ki iṯbāt edip *illā*dır
Beni ṣeyrān-ı ser-gerdān ider bu nefs ile iṯbāt

Tecellī ḳılsa çün ẕātı göre ki maḥv olur ẕātı
Görüne hem gözün anda degil erdi hemān ol ẕāt

Vücūduñ pes fenā eyle fenānıñ ẕātın ifnā ḳıl
Serā-yı vaḥdet içinde bulasın tā beḳā biʾẕ-ẕāt

Gel imdi ṭūr-i dil üzre ki vāḳıf olasın cāna
Nedir ol Mūsā-i ʿimrān daḥi hem Ṭūr ile mīḳāt

Saña hergīz ḫaber olmaz ṣafā-yı ruʾyet-i Ḥaḳḳ'dan
Murādıñ ise **İştibī** seniñ ḥūrī ile cennāt*

313

8'li Hece Vezni

Mevlā'm seniñ ʿāşıḳlarıñ
Devrān ederler Hū [i]le
Yolundaki ṣādıḳlarıñ
Cevelān ederler Hū [i]le

ʿAşḳıñ şerābından içip
Fāni ʿalāyıḳdan geçip
Vaṣlıñ hevāsından uçup
Seyrān ederler Hū [i]le

3 Arzulayıp dost illerin
Ḳoḳmaġa maʿni güllerin
Açıp muḥabbet yolların
Meydān ederler Hū [i]le

Devrimiz döne felekler
ʿArż idip Ḥaḳḳ'a dilekler
ʿArşıñ eṭrāfın melekler
Cevlān ederler Hū [i]le

5 Bülbül gibi dost bağına
Kim düşe şevḳ ırmağına
.....
.....

Gör bülbülüñ sevdāsını
Gel şevḳine ġavġasını
Açıp göñüller yāsını
Ḥandān eder[ler} Hū [i]le

7 Ḫurşīde eyledip ẕerre
Bedr-i tamāma [bir] lemʿa
Deryāya ṣalıp [da] ḳaṭre
ʿUmmān ederler Hū [i]le

314

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

61a 1 Benim ile tā ezelden ʿahd-i peymān eylediñ
Gözleyüp ol ḫūb cemāliñ yaʿni nihān eylediñ

Demediñ mi sev beni derdiñe dermān olayım
Sevdigimce artdı derdim baña dermān eylediñ

3 Bir ḳuluña gel dediñ başdı ḳadem ʿarş üstüne
Ṭoplayıp vuṣlat hevesle mest-i ḥayrān eylediñ

Bir ḳuluña gel dediñ ʿaşḳıñda ḳurbān olmaġa
Kesme dediñ bıçaġa bir ḳoçu ḳurbān eylediñ

5 Bir ḳuluña vermediñ dünyāda bir gömlek giye
Bir ḳuluña ḳul iken çün Mıṣr'a sulṭān eyledin

Hep ḥabībiñ hem Rasūlüñ şāh-ı kevneyn Muṣṭafā
Cümle ḥalḳıñ arasında anı sulṭān eylediñ

7 Ey **Cemālī** aġlamaḳdan gözlerim ḳan oldu bil
Yeri gögü ʿarş-ı kürsī cümle seyrān eylediñ

315

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Tā ezelden şöyle mest etmiş beni cām-ı elest
Gelmişem bir bezme kim ḫumārı bilmem ḳandedir

Çārşū-yı ʿaşḳ içinde çün melāmet oldu [kim]
ʿIrżı nāmūsu vaḳārı ʿārı bilmem ḳandedir

3 Gül-sitān-ı vaḥdet içre eyleyip bezm-i müdām
Mest-i bīʿaḳl olmuşum kim ḫārı bilmem ḳandedir

Çünkü gitdi varlıġım Ḥaḳḳ varlıġı oldu ʿayān
Cümle ʿālem yār olup aġyārı bilmem ḳandedir

5 Āteş-i ʿaşḳıla her dem ben yanarım **İştibī**
Bu ʿacebdir kim yine ol nārı bilmem ḳandedir

316

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Derdlüyem dermān elinden derdli olan añılar
Düşmüşem ʿaşḳıñ oduna oda yanan añılar

Her seḥer ḳumru çaġırır nideyim āh dost deyu
Nālesinden bāġ u baġçe ile bāġ-vān añılar

3 Bu yalancı fāni dünyā Ḥaḳḳ'dan ayırdı beni
Dökerim ḥasret yaşını sel oluben añılar

Vay baña ʿömrüm geçirdim yoḳ yere etdim tebāh
Ḥaḳḳ ḳatında çoḳ ṣuçum var ṣuçu olan añılar

5 Ey **Yūnus** sen ider [i]sen Ḥaḳ yolunda aç gözüñ
Ol ḳıyāmet anu senden ehl-i ʿisyān añılar

317

GÜFTE-İ HİMMET EFENDİ VE BESTE-İ EHL-İ ZAZA ABDULLĀH EFENDİ
ḤÜSEYNĪ
12'li Hece Vezni

61b 1 ʿAşḳ[ıñ] beni yaḳar Allāh eyledikçe
Gözüm yaşı aḳar Allāh eyledikçe

Bu gözüm yaşı yaġmurlar oldu
Şimşekler çaḳar Allāh eyledikçe

3 Ben aġladıḳça bile aġlarlar
Ḫalḳ baña baḳar Allāh eyledikçe

Kimi Mecnūn diyer kimi dīvāne
Eller ad ṭaḳar Allāh eyledikçe

5 Ey **Derwīş ʿAbdu'llāh** yalıñız yanmaz
ʿĀlemi yaḳar Allāh eyledikçe

318

FERMŪDE HİMMET EFENDİ
8'li Hece Vezni

1 Ne var derde düşdüm ise
Göñül senden dermān ister
Merkezimden şaşdım ise
[Göñül senden dermān ister]

Fenā dünyā keşretinden
Ḳurtuluş yoḳ miḥnetinden
Cenāb-ı Ḥaḳḳ Ḥażret'iñden
[Göñül senden dermān ister]

3 Muḥkem tutup şerīʿati
Taḥṣīl edip ṭarīḳati
Geçür rāh-ı ḫaḳīḳāti
[Göñül senden dermān ister]

4 **Derv̄iş Himmet** der her yārı
Sende buldum dildārı
Dil mülküne şehr-i yārı
[Göñül senden dermān ister]

319
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Eyā Allāh ebed göñlüm şerāb-ı lā-yezāl ister
Ḥicābın yüzde sen keşf et cemāl-i bī-miṯāl ister

Ḥarāret ġālib olmuşdur ben oldum teşne-i ʿaṭşān
Leb-i lāʿliñden ey sulṭān ḳuluñ āb-ı ẕelāl ister

3 Cihānıñ naḳş-ı ḥüsnüne göñül meyl eylemez hergiz
Alıpdır göñlümüz ʿaşḳıñ göñül senden cemāl ister

Göñül murġu edip seyrān gezerken bāġ-ı ḥüsnüñde
Ḥubūb u maʿrifet yerken göñül dāʾim ḫayāl ister

5 Olupdur mübtelā cānım seniñ derdiñde yāremi
Ṭabīb ḥaẕīḳ fā-iḳ-i ḥekim-i ẕevāl kemāl ister

Hevā-yı nefs ü şeyṭāndan vücūdum ḳaṭresin ḥıfẓ et
Bu ḳaṭrem güheri yā Rab ebed baḥr-i viṣāl ister

7 Naẓar etdim bu eşyāya göründü gözüme lā-şey
Ḥaḳir ü ḥor olup cümle bu **Muḥyī** *Ẕül-celāl* ister

320
BŪSELİK
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

62a 1 Seniñ ʿāşıḳlarıñ ḳılmaz naẓar Firdevs-i aʿlāya
Ne ḥūrīden ḫaber söyler [ne] meyl eyler dil-ārāya

Nuḳūş-ı māsīva'llāhdan geçirmez bunları ʿaşḳıñ
Ḳomuşlar cümle sevdāyı dolaşmışlar bu sevdāna

3 Ene'l-Ḥaḳḳ ḥīlesin bulmuş nūrunu Ḥaḳḳ'a döndürmüş
Şerāb-ı *lem-yezel* içmiş baḳ ol Manṣūr-ı şeydāya

Eger şol ʿāşıḳıñ ḥāliñ ṣorarsañ vaṣf-ı ḥālinden
Fenā baḥrine ġarḳ olmuş dalıp ḳaṭre-i deryāya

5 Eger şol ʿāşıḳıñ ḥāliñ ṣorarsañ kendine ṣorma
Ṣorarsañ ḥāl-i Mecnūn'ı ṣorar ol ruḫsār-ı Leylā

6 **Yūnus** gel gözüni yum [sen] cemāl-i māsiva'llāhdan
Ki bunda göresiñ Ḥaḳḳ'ı ne lāzım vaʿd-i ferdāya

321
MAḲĀM-I ṢABĀ
7'li Hece Vezni

1 Benim ol ʿaşḳ baḥrisi
Denizler ḥayrān baña
Deryā benim ḳaṭremdir
ʿAşḳ oldu seyrān baña

Yoġ iken bu bārigāh
Sen vardıñ ey pādişāh
Āh bu ʿaşḳ elinden āh
Derd oldu dermān baña

3 Dosta giderken yolum
Mülke erişdi elim
ʿAşḳtan söyler bu dīlim
Ne ḳul ne sulṭān baña

Şerīʿāt ehli ırāġ
Eremez bu menzīle
Ben ḳuş dilin bilirim
Söyler Süleymān baña

5 **Yūnus** bu ḫalḳ içinde
Eksiklidir Ḥaḳ bilir
Dīvān olmuş çaġırır
Dervīşlik buhtān baña

322
SEGĀH
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün /Fāʿilün

62b 1 Yā Rasūll'āh cemāliñ pertevi nūr-i Ḫüdā
Ruḥlarıñ derd-i teri behcet-serāy-ı kibriyā

Muṣḥaf-ı rūyiñde ẕāhir eyle ḥüsn-i kemāl[i]
Ana şānıñda mükerrer sūre-i medḥ ü ṣenā

Medḥ eden ẕāt-ı kerīmiñ Ḥażreti Allāh añı
Ẕāt-ı pākiden seniñ ey menbaʿ-ı cūd-i semā

Līk Allāh şefāʿat eyleriz ʿāṣīleriz*
Nice mümkündür beşerden ẕātıña lāyıḳ edā

ʿAfv edip **Abdu'l-ḥayy**'iñ cürmün şefāʿat ḳıl aña
Saña lāyıḳdır kerem bizden ḫaṭā senden ʿaṭā

323
ʿAŞĪRĀN
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun

Gönül ʿaşkıñ ile pür yane geldi
Ṣafādan sīneler ʿummāna döndü

Ḳurulsun meclis-i ʻuşşāḳ berāber
Dü çeşmim mest oluben ḳāne döndü

Yāḳūb nār-ı muḥabbet cismi ü cānı
Ḥarāretden dili sūzāna döndü

Sürülsün meclis-i ehl-i ḥaḳīḳāt
Ezel bezminde çün peymāne döndü

Fiġānım gülşen içre ʿandelībiñ
Seḥerde öttügü efġāna döndü

Erenlerden erişdi bize **Himmet**
Gedālar ḳalmayıp şāhāne döndü

324
Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

Mest olduġum etmek ʿaceb ḫum-ḫāneye uġramışım
ʿĀşıḳları mest eyleyen kāşaneye uġramışım

Bir sāḳī gördüm anda bir saġar ile şerbet ṣunar
Peymāne ṣundu destime mey-ḫāneye uġramışım

3 Erdim idi ḳurbiyyete cānān ile ünsiyyete
Gelip bu dār-ı ġurbete bī-gāneye uġramışım

Dil mülkünü etdüm timār ḳılsam ʿaceb mi āh u vāh
Maʿmūr ide ḳalbim ile vīrāneye uġramışım

5 ʿAşḳ ehliniñ kermiyyeti artırdı dilde ḥāleti
Ben daḥi bilmem **Himmetī** eyā neye uġramışım

325
MAḲĀM-I UŞŞĀḲ
10'lu Hece Vezni

63a 1 Cürm ile ʿişyān ẓulmüyle ṭuġyān
Cümleyi yeksān[i] ḳıldı yā Rab
ʿAfv [i]le ġufrān luṭf ile iḥsān
Dertlere dermān eyle sen yā Rab

Raḥmetiñ çoḳdur nihāyet yoḳdur
Doġru varana ḳapıñ açıḳdur
Müʾminler için nuṣretiñ çoḳdur
Bizlere imdād eylesen yā Rab

3 **Seyyīd Ḥüseyn**'iñ hem ḥalvetīdir
Niyāzı senden ʿavn-i nuṣretdir
Dosta ferdā edip al himmetiñ
Bizlere imdād eylesen yā Rab

326
MAḲĀM-I UŞŞĀḲ DEDE EFENDİ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ol cihānıñ faḫriniñ sırrına ḳurbān olayım
Ḫutbe-i *levlāk*[74] ineñ şānına ḳurbān olayım
Ḳābe ḳavseyni ev ednā[75]'sına ḳurbān olayım
Ben anıñ ʿilm ile ʿirfānına ḳurbān olayım

Ol Ebūbekr ü ʿÖmer ʿOṯmān ʿAli dört yāridir
Ol risālet bağınıñ anlar gül-i gül-zārıdır

[74] "Levlāke levlāke le-mā halaktü'l-eflāke" (Sen olmasaydın, sen olmasaydın (ey Muhammed), felekleri yaratmazdım.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 456.
[75] "فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰىۚ" (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.)Necm 53/9.

Cümle aṣḥāb[ı] hidāyet-i rāhınıñ envārıdır
Ben anıñ āline aṣḥābına ḳurbān olayım

3 Ol Ḥasan ḥażretlerine zehr içirdi eşḳiyā
Hem Ḥüseyin oldu ṣuṣuzluḳdan şehīd-i Kerbelā
İkisiniñ aṣlı nesli cümleten ol Muṣṭafā
Ben anıñ āline evlādına ḳurbān olayım

4 Her ne deñlü enbiyā vü mürselīn kim geldiler
Ümmeti olmaḳlıġı Ḥaḳḳ'dan temennī ḳıldılar
Evliyālar aña ḳul u [hem de] ḳurbān oldular
Ben anıñ ayaġınıñ ṭozuna ḳurbān olayım

327
NEVĀ
15'li Hece Vezni

63b 1 Evliyādan sır ṣorana ṭoḳuz dürlü nişān gerek
Evvel ḳapusu şerīʿat güneş gibi ʿāyān gerek

Āyet ile ḥadiṯ ile anlayana verdim cevāb
Andan öte içeriye levvāmeye seyrān gerek

3 Dördüncüsü muṭma-ine Menṣūr bilir bu menzili
Pīr yüzünden ulaşmaġa iḳrār eder bürhān gerek

Sekizincisi budur maḳām-ı *ʿayne'l-yaḳīn ḥaḳḳa'l yaḳīn*
Gerçek ʿāşıḳ bu meydānda ġayrı Allāh'dan ʿüryān gerek

5 **Vehhāb Ümmī**'niñ tevḥīdi ḥāṭırına güç gelmesin
Bu maʿnāyı fehm etmege ṣāfī nūrdān insān gerek

328
MAḲĀM-I ʿACEM
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Zerre-i mihriñle olsun ḫāneii dil-rūşenā
El-kerem ey nūr-i ʿālem pādişāh-ı enbiyā
Āfitāb-ı feyż-i subḥāndan erişsün nev-żiyā
El-kerem ey nūr-i ʿālem pādişāh-ı enbiyā

2 Yā Rasūll'āh şefāʿat ḳıl reşīde ol muʿīn
Şefāʿat eyle ḥāline ey *raḥmeten li'l-ʿālemīn**
Feyż-i iḥsānıñla olsun kām-yāb u kām-bīn
El-kerem ey nūr-i ʿālem pādişāh-ı enbiyā

329
BESTE-NİGĀR
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Oldu göñlüm mülk ü ḫalvet-ḫāne-i sulṭān-ı ʿaşḳ
Menzil-i meʾvā edenler ḳalbimi sulṭān-ı ʿaşḳ

Feyż ererdi cānıma gördüm şeref-yāb oldu dil
Nūr-i maḥż olmuş cemāl-i yār ile eyvān-ı ʿaşḳ

3 Nāʿre-i feryād edip bezm-i viṣāl-i yār __?
Ḥālet ile Ḥaḳḳdan münācāt eyledi mestān-ı ʿaşḳ*

4 Dāġ yaḳmış şerha çekmiş sīnesin çāk eylemiş
Böyledir ʿālemde **Naḳşī** ḥal-i müştākān-ı ʿaşḳ

330
ʿUZZĀL
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

64a 1 Müyesser et bize rāh-ı viṣāli
Meded Allāh'ım [Allāh'ım] meded ey
Görevüz şād olup nūr-i cemāli
[Meded Allāh'ım Allāh'ım meded ey]

Cemīʿ enbiyānıñ ḥürmetiyiçün
Ḥuṣūṣen enbiyānıñ refʿiyiçün
Ḥabībiñ Muṣṭafā'nıñ ḥürmetiyiçün
[Meded Allāh'ım Allāh'ım meded ey]

3 Erişdir bizi efʿāl-i ṣıfāta
Hidāyet eyle hem tevḥīd-i ẕāta
Ḳuluñ **ʿAbdü'l-ḥay'i** irgür ḥuyūta
Meded Allāh'ım Allāh'ım meded [ey]

331
DÜGĀH
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Muḫbir-i ḳalbiñ edip pür açagör tevḥīd ile
Cānıñı eyle muʿaṭṭar ʿanber-i tevḥīd ile
(Ġafūr Ġaffār Eḥāden Raḥīm Raḥmān Ḥalīm Ṣameden)

ʿAzm-i rāh-ı Kaʿbe-i maḳṣūd edip erbāb-ı ʿaşḳ
Hem rikāb olmaḳ gerekdir ʿanber-i tevḥīd ile
[Ġafūr Ġaffār Eḥāden Raḥīm Raḥmān Ḥalīm Ṣameden]

3 Sidre vü Ṭūbā degil ʿarş-ı muʿallādan geçer
Ḥaḳḳ'ı kim pervāz ederse şeh-per-i tevḥīd ile
[Ġafūr Ġaffār Eḥāden Raḥīm Raḥmān Ḥalīm Ṣameden]

Maṭlaʿ-ı envār-ı ḥaḳ etmek dilerseñ ḳalbiñi
Çāk çāk et sīneñi gel ḫancer-i tevḥīd ile
[Ġafūr Ġaffār Eḥāden Raḥīm Raḥmān Ḥalīm Ṣameden]

5 Ey **Ġafūrī** anda cāʾiz kim gele sulṭān-ı ʿaşḳ
Dil serāyın ḳıl müzeyyen zīver-i tevḥīd ile
[Ġafūr Ġaffār Eḥāden Raḥīm Raḥmān Ḥalīm Ṣameden]

332
MAḲÂM-I ʿUZZĀL
8'li Hece Ölçüsü

1 Yüz urdum ʿālī dergāha
ʿİnāyet eyle sulṭānım
Kesilmez meylimiz cāhe
ʿİnāyet eyle sulṭānım

Ḳuluñ işi ḳamu ʿişyān
Saña lāyıḳ olan ġufrān
Umarım luṭf ile iḥsān
[ʿİnāyet eyle sulṭānım]

3 Kemāl-i rā-ifte ir-gör
Tamām-ı raḥmete ir-gör
Serā-yı vaḥdete ir-gör
[ʿİnāyet eyle sulṭānım]

4 Bu **ʿAbdu'l-ḥayy** ḳuluñ pür bār
Kemāl-i ʿacz eder iẓhār
ʿİnāyet eyle sulṭānım
(Günāhım ʿaffet Allāh'ım)

333
ḤÜSEYNĪ ʿAŞĪRĀN
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

64b 1 Benim maḳṣūdum ʿālemde degildir lākin illā Hū
Bu benim derdime dermān bulunmaz lākin illā Hū

Degildir ḥūri-i ġılmān ne cennet ne ḫūr u rıḍvān
Bu benim gönlümü alan degildir lākin illā Hū

3 Anıñ naḳş-ı ḫayālinden cihān pür-ẕerre olmuşdur
Naẓar etsem o ẕerreye görünmez lākin illā Hū

4 **Hüdāyī [sen]** eger idrāk ederseñ fānī ʿālemde
Bu sözüm sırrına kimse erişmez lākin illā Hū

334
ʿACEM
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ḳalmışız deryā-yı ġaflet içre bī-tāb u tevān
Yā İlāhī ḳıl nesīm-i feyż-i iḥsānıñ vezān
Olmuşuz üftāde-i girdāb-ı ʿişyān el-amān
[Yā İlāhī ḳıl nesim-i feyż-i iḥsānıñ vezān]

Künc-i nārıñ köhne[sin]de ḳoma ser-gerdān u zār
Gülşen-i tevfīḳiñe irgür eyā perverdigār
Ġonce-i maḳṣūdumuz ḫandān ede bu rūzigār
[Yā İlāhī ḳıl nesim-i feyż-i iḥsānıñ vezān]

3 Mānīʿ u muʿṭī çü sensin ġayrıdan yoḳdur ricām
Genc-i yād ur dil-i luṭfuñla beni ḳıl şād-kām
Müstemendiñ **Ḥilmī**-i nā-şāda feyżindir mürām
[Yā İlāhī ḳıl nesim-i feyż-i iḥsānıñ vezān]

335
MAḲĀM-I NEVĀ
11'li Hece Vezni

1 Gerçi ʿāşıḳlara ṣalā denildi
Derdli olan gelsin dermānı buldum
Āh ile vāh ile cevlān ederken
Cānımız içinde cānān buldum

Aḳar gözlerimden yaş yerine ḳan
Ẕerrece görünmez gözüme cihān
Deryālar nūş eyleyip ḳanmaz iken
ʿĀşıḳlar ḳandıran ʿummān buldum

3 Açılmış dükānlar ḳurulmuş bāzār
Cān mezād olmuş dalālde gezer
Oturmuş **Emīnī** berātin yazar
Ḥaḳḳ'a maḳbūl olan sulṭānı buldum

4 Emir eder ne ḫoşca bāzār imiş
ʿĀşıḳlar seyir edip gezer imiş
Cümleniñ maḳṣūdu ol dīdār imiş
Ḥaḳḳ'a ḳarşı durān dīvānı buldum

336
DÜGĀH
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

65a 1 Ey göñül derdine dermān isteyen
Derde dermān eyle ẕikru'llāh ile
Viṣālin ʿıydına ḳurbān isteyen
Cānı ḳurbān eyle ẕikru'llāh ile

Cürmüñi añ ḥadden aşıp yürüme
Maʿṣiyet baḥrine düşüp yürüme
Gir ṭarīḳ-i Ḥaḳḳ'a şaşıp yürüme
Rāhıñ āsān eyle ẕikru'llāh ile

3 Nice bir ʿiṣyān oduna yanasın
Ḥaḳḳ'ı ẕikr et cümleden uṣanasın
Ġayrıdan pāk et vücūduñ ḫānesin
Dosta mihmān eyle ẕikru'llāh ile

4 **Himmetī** gūş et seḥerde bülbüle
Gör nice eyler dem-ā-dem ḫalḳasın
Saña lāzım ise ger vuṣlāt gülü
Sen de efġān eyle ẕikru'llāh ile

337

11’li Hece Vezni

1 Sulṭān-ı kevneyn ḳabrinden ḳalḳacaḳ
Diye żaʿīf ümmetlerim nice oldu
Cebrā-il ḥażretin ḥāẓır görünce
Der żaʿif ümmetlerim nice oldu

Livāʾü’l-ḥamd ʿarş öñüne dikile
Ḫalḳ-ı ʿālem maḥşer yerine çekile
Mübārek gözünden eşkler döküle
Der żaʿīf ümmetlerim nice oldu

2 Cehennem yürüye ḫalḳıñ üstüne
Āteşler ṣaçıla ʿāṣī ḳasdına
Secdeye varıp yalvarıp dostuna
Der żaʿīf ümmetlerim nice oldu

3 Enbiyā unuda cümle ümmeti
Muḥammed diye ümmetī ümmetī
İlāhī ayırma **Dervīş Himmet’**i
Der żaʿīf ümmetlerim nice oldu

338

MIṢRİ FERMĀYED

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

65b 1 Dilber ġamzeñ oḳu içim ṭolu ḳan eyledi
Şol siyah zülfüñ benim ʿaḳlım perīşān eyledi

Her kimiñ şehrine uġradı ʿaşḳıñ ʿaskeri
Heb ʿimāretiñ anıñ bir demde vīrān eyledi

3 Dürlü dürlü fitneleri çekdiñ oldu āşikār
Ḫalḳ-ı ʿālem ṣandılar kim anı şeyṭān eyledi

Ḫaṭṭ ü ḫāliñ ikiye böldü cihānıñ ḫalḳını
Birini kāfir birini ehl-i īmān eyledi

5 Gizli sırrıñdan ḫaber verdigim ʿuşşāḳıñ dili
ʿĀbid ü ẕāhidleriñ ʿaḳlını ḥayrān eyledi

Gör ne ʿibretdir ki sırr-ı vaḥdeti setr etmek
Cemʿ ü tafṣīli o ġayret ḳulu sulṭān eyledi

Cümle esmāʾ-i sıfātıñdır görünen ġayrı yoḳ
Her birin bir vechile ḫubb-i iʿlān eyledi

Ḳudretiñ insanı maẓhar ḳıldıgı çün ẕātına
Yüzünüñ naḳşını hep āyāt-ı Ḳurʾān eyledi

Örtdü bu bāzār-ı keṣret gözlerin ḫalḳıñ velī
ʿĀrif olan cümle yüzden seni seyrān eyledi

339

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Bu ne ḥikmet bu ne ḳudret bu ne ṣanʿatdır görüñ
Ẕerreyi kevn ḳaṭreyi ʿummān-ı deryā eyledi

Kim ki bu sırdan ḫaber-dār oldu ʿarīfdir özü
Ḳurtulup ḥayvān adından kendin insān eyledi

Lāʿl-i cānān olalıdan ey **Niyāzi** eseriñ
Sūz-ı ʿuşşāḳ[ıñ] içinde āb-ı ḥayvān eyledi

340

Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün

Dost illeriniñ menzili ki ʿālī göründü
Derdi dile dermān olan Elmalı göründü

Ṭūṭīlere sükker bāġınıñ ẕevḳı erişdi
Bülbüllere cānān gülünüñ dalı göründü

Mecnūn gibi ṣaḥrālara aġlayı gezerken
Leylā dağınıñ lālesiniñ alı göründü

Ten Yaʿḳūb'unuñ gözleri açılsa ʿaceb mi
Cān Yūsuf'unuñ gül yüzünüñ ḫāli göründü

Ḳāl ehliniñ aḥvālini terk eyle **Niyāzi**
Şimden gerü ḥāl ehliniñ ahvāli göründü

341
MUḪAYYER
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

66a 1 Nedir bu ḳaṭrelerde baḥr-ı ʿummān olduġuñ cāna
Nedir bu derdlilere şems-i tābān olduġuñ cāna

Çü sensin ẓāhir ü bāṭın ḥaḳīḳatde olan mevcūd
Nedir bu naḳş-ı gün-ā-günde pinhān olduġuñ cāna

3 Demişsin görmedi kimse beni bu ʿālem içinde
Nedir yā bunca yüzden yine seyrān olduġuñ cāna

Mekānından münezzehdir seniñ zāt-ı şerefiñ çün
Nedir bu ḳalb-i vīrānımda mihmān olduġuñ cāna

5 Esīr-i derd-i mihnet eyledim dersen ebed çünkim
Nedir yine göñül derdine dermān olduġuñ cāna

6 Seni dersen **Sezāyī** nār-ı hicrle eyledim sūzān
Nedir yine benimle her ān olduġuñ cāna*

342
ḤİCĀZ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ḥaḳḳ'a teslīm etmeden cān u dilin
Cān gözüyle görmedi cānān ilin
Ṣıdḳ ile bir kāmilin var ṭut elin
Bulmaḳ istersen eger Mevlā yolın

Çeküben ẕikri dikip bāġ-ı dile
Ġonce-i maḳṣūduñı Ḥaḳḳ'dan dile
Ḳalbe rūḥa ver ṣafā tevḥīdile
Dermek isterseñ [eger] ʿirfān gülin

3 Ḳo hevāyı ey göñül inṣāfa gel
Tā-be-key bu ġaflet ü sehv ü ẕüll
Ey **Ġafūrī** oldı esrāra maḥall
İrgüren vuṣlāt iline menzilin

343

11’li Hece Vezni

1 Eger dostdan belli ḫaber ṣorarsañ
Ḫaber versin saña seḥer yelleri
Dost illeri ḳande deyu ararsan
[Ḫaber versin saña seḥer yelleri]

Bahārı açıldı mı gülleriniñ
Feryādı var mıdır bülbülleriniñ
Doġru yolu bilir dost illeriniñ
[Ḫaber versin saña seḥer yelleri]

3 ʿAşḳımıñ āteşi ṭutuşup yandı
Derd-i āhım āteşlere boyandı
Ḳandedir der [i]señ güzel oḳundu
[Ḫaber versin saña seḥer yelleri]

4 **Derv̄iş Himmet** kendin ḥayrān eylemiş
Yaḳub ṣūret mülkün v̄irān eylemiş
Cānān illerini ṣeyrān eylemiş
[Ḫaber versin saña seḥer yelleri]

344

ʿ ACEM

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

66b 1 Tende cānım cānda cānānımdır Allāh Hū diyen
Dilde sırrım sırda sübḥānımdır Allāh Hū diyen

Dest-i ḳudretle yazılmış yüzüne āyāt-ı Ḥaḳḳ
Gönlümüñ taḥtında sulṭānımdır Allāh Hū diyen

3 Cümle aʿżādan gelir ẕikr-i ene'l Ḥaḳḳ naʿresi
Çeşm içinde zār-ı efġānımdır Allāh Hū diyen

Giceler tā ṣubḥ olunca iñletir bu dert beni
Derdimiñ içinde dermānımdır Allāh Hū diyen

5 Her kişiye kendüden aḳreb olan dost zātıdır
Ey **Niyāz̄i** dilde mihmānımdır Allāh Hū diyen

345
MAḲĀM-I EVC
Müstefʿilün / Müstefʿilün

1 Ey Rabb-i raḥmān eylegil iḥsān
Ḳalmasın vīrān bu dil-i nālān

Luṭf u iḥsān et bulam āsān et ,
ʿaşḳı mihmān et ḳalbe ĕ Sübḥān

3 Ḳapuña geldim zārīler ḳıldım
Ṣuçumu bildim eyle [sen] ġufrān

Hicr ile bunda ḳaldım efkende
Vaṣlıña sen de baña et iḥsān

5 Ad u hem ṣānım gide sulṭānım
Yoluña cānım eyleyem ḳurbān

6 **Fetḥī** miskīne göñlü ġamgīne
Ḳalb-i derdine sen eyle dermān

346
NEVĀ
Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün

1 ʿAşḳ āteşine derdile sūzān olayım ben
Pervāne-ṣıfat şevḳile biryān olayım ben

Gülmek ne revā ʿāşıḳ-ı zāre bu cihānda
Her dem aḳıdıp gözyaşını giryān olayım ben

3 Açılmasun ümmīdiñile bāġ-ı fütāde
Bülbül gibi feryād ile nālān olayım ben

4 **Emnī** ederim cānı fedā yoluna ʿaşḳıñ
Bir kerre hemān vāṣıl-ı cānān olayım ben

347
8'li Hece Vezni

1 Ne ḥalvetde ne celvetde
Ne keşretde ne vaḥdetde

Ne ṭamuda ne cennetde
Gönül eglenmez eglenmez

348

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

67a 1 Dār-ı ḥasretdir bu dünyā aġla dāʾim zārı zār
Gözyaşıyla yarlıġar mücrimleri perverdigār

Varlıġı beñzer cihānıñ bir örümcek aġına
Çün āteş eyler anı [hem] bir nefesde tārümār

3 Bu dünyānıñ ḥāṣılında bir eyü ad işlegil*
Ṭā duʿāda bulasun [sen] ḥaşr olunca rūzigār

Bir şāhī-i ʿaṣr iseñde erişür bir gün ecel
Yile verir mālı mülki ḳul ḥālāʾīḳ ne ki vār

5 Yā İlāhī geçdi ʿömrü **Nūrī'**niñ ʿişyān ile
Ḳalmadı artıḳ ricāsı luṭfunadır intiẓār

349

7'li Hece Vezni

1 Yā Rābbī bu ʿaşḳ [i]le
Yandım baña imdād et
Dün ü günü ʿaşḳ [i]le
Yandım baña imdād et

Geldi baña her yoldan
Defʿ edemedim dilden
Ṣabrım gideli elden
Yandım baña imdād et

3 Her gāh gözümüzden yaş
Durmaz aḳar ey yoldaş
Olalı bu sırrım fāş
Yandım baña imdād et

4 Bu ʿ**Āşıḳī**'niñ Mevlā
Al elini ḳıl iḥyā
Güyā ki olup deryā
Yandım baña imdād et

350
NEVĀ[76]

1 Bu bendeyi ʿaşḳ oduna yanmaġa ḳomazlar
.....

Ṭoġruluḳ ile cān fedā etsem o sırra
Egriler inanmaz vü inanmaḳ ḳomazlar

3 Anıñ ki çerāġını uyandıra **Ḫalīlī**
Erbāb-ı ḥüsn ṣanma uyanmaġa ḳomazlar

351
10'lu Hece Vezni

67b 1 Şerāb-ı ʿaşḳıñ mest etdi beni
Mestāne oldum yanayım yine
Terk edip ʿaḳlı bu cān u teni
Dīvāne oldum yanayım yine

Al imdi gitsin benligi benden
Derd [i]le aḳsın yaşlarım gözden
Ṣusuzum ḳanmaz yedi deryādan
Ḳaṭre-i vaṣla ḳanayım yine

3 Fırındaḳ(?) çünküm dervīşlik adın
Feṭḥ ede Allāh ẓāhir ü bāṭın
Cemʿ oldı ʿuşşāḳ yaḳdı ʿaşḳ odın
Pervāne oldum yanayım yine

ʿİnāyet eyle ey Mevlā bize
Nefs-i şeyṭāna ḳılalım cezā
Cemāliñ göster ey dostum cānā
Gördügüm seni ṣanayım yine

5 **Ḳul Yūnus** aydır söylemezem
Ben bu ___[77] eylemezem
Dīvāne göñlümü añlamazım
Vaṭan-ı aṣla döneyim yine

[76] Bu manzumenin vezni belirlenemedi.
[77] Mürekkebin silinmesinden ötürü kelime okunamamıştır.

352

MAḲĀM-I ḤÜSEYNĪ

8'li Hece Vezni

1 Ḥaḳḳ'ıñ cemālin gözleyen
Hū demesün yāne desün
Ẕevḳ-i viṣālin özleyen
Hū demesün yāne desün

ʿAşḳ-ı Ḫüdā'ya dūş olan
Fikir ile medḥūş olan
ʿAḳlı gidip ser-ḥoş olan
Hū demesün yāne desün

3 ʿAḳlın yitirip ʿaşḳ ile
Meydāna giren ṣıdḳ ile
Cān-ı göñülden şevḳ ile
Hū demesün yāne desün

4 Ol ki ola ʿaşḳ āşinā
İstese ḥoş ṣavt-ı nevā
İnṣāf edelim **Ḥilmiyā**
Hū demesün yāne desün

353

Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün

1 Derdiñ ne behey ʿāşıḳ bī-çāre nedeñ olduñ
Bir yerde ḳarārıñ yoḳ āvāre nedeñ olduñ

Bir ġonce sevip ey dil ḫār-ı ġama mı düşdüñ
Gül gibi bu gülşende ṣad-pāre nedeñ olduñ

3 Ol mihr-i cihān-ārā oldu mu gözüñden dūr
Ey gözlerimiñ yaşı seyyāre nedeñ olduñ

4 Pāmāl-i miḥnetsin yoḳdur başıña çāreñ
Çoḳ bu ḳadar ey **Şemsī** bī-çāre nedeñ olduñ

354
MAḲĀM-I RAST
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

68a 1 Bugün ʿaşḳ oduna yanmış
Cemālu'llāh'a ʿāşıḳlar
Şerāb-ı ʿaşḳ ile ḳanmış
Cemālu'llāh'a ʿāşıḳlar

Bu ʿuşşāḳıñ semāʿına
Anıñçün levm eder zāhi̇̄d
Ki bilmez mest oldu ʿaşḳa
Cemālu'llāh'a ʿāşıḳlar

3 *Fenā'fi'llāh*'a ermişler
*Beḳā bi'llāh*ı bulmuşlar
Tecelli̇̄ z̲ātı görmüşler
Cemālu'llāh'a ʿāşıḳlar

Ḳarārı yoḳ cihān içre
Bu ʿaşḳ durmaz nihān içre
Görür Ḥaḳḳı aʿyān içre
Cemālu'llāh'a ʿāşıḳlar

5 Gelenler terk-sivā etsin
Rāh-ı ʿaşḳı güzel etsin
Bize **Himmet** naẓar etsin
Cemālu'llāh'a ʿāşıḳlar

355
ʿARZBĀR
7'li Hece Vezni

1 Derd-i Ḥaḳḳ'a ṭālib ol
Dermāna erem derseñ
Miḥnetlere rāġıb ol
Āsāna erem derseñ

ʿĀşıḳ yolu bellidir
Her kārı cefālıdır
Cānıñdan ümi̇̄din kes
Cānāna erem derseñ

3 Oda yaḳ sīneñ çāk et
Ṭoġma gibi idrāk et
Yüzün yere sür ḫāk et
ʿUmmāna erem derseñ

4 Terk et ḳuru ġavġāyı
Hem ʿucb ile riyāyı
Mıṣrī ḳo bu sevdāyı
Sulṭāna erem derseñ

356
ʿUZZĀL
5'li Hece Vezni

1 Yandım kül oldum
ʿAşḳ meydānında
Ḳoḳar gül oldum
ʿAşḳ meydānında

Ḥaḳḳ ʿaşḳı geldi
Benligim aldı
Berādım ḳıldı
ʿAşḳ meydānında

3 Gül idim ṣoldum
Nūr ile doldum
Bilmezem n'oldum
ʿAşḳ meydānında

Bī-hoş olmuşum
Medhūş olmuşum
Serhoş olmuşum
ʿAşḳ meydānında

5 Ṭālib ḳul ḥayrān
Olmuşum nālān
ʿAşḳıñla sūzān
ʿAşḳ meydānında

357
ḤÜSEYNĪ
8’li Hece Ölçüsü

68b 1 Eyā göñül n’oldu saña
ʿAceb ne derde uġradıñ
Durmaz aḳar gözüm yaşı
Ṭūfān-ı Nūh’a m’uġradıñ

Çalḳanırsın gemi gibi
Çaġlarsın ırmaḳlar gibi
Āh edersin Yaʿḳūb gibi
Ayrılıġa mı uġradıñ

3 Ḳuruduñ şol ḳāvlar gibi
Ṭuṭuşduñ külḥānlar gibi
Ki ḳızdın ḥammāmlar gibi
Nār-ı ceḥīme m’uġradıñ

ʿArż eyleyen Ḥaḳḳ’a sözün
Maḥv eyleyen anda özün
Ṭūr dağında Mūsā gibi
Nūr-i Ḫüdā’ya m’uġradıñ

5 **ʿAbdurraḥīm-i Tırsī** sen
Yürür [i]ken saġ u esen
Cānlar alıp başlar kesen
Heybet-i şāha m’uġradıñ

358
Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1 Bir gün ey dil ki ola ḳurula dīvān-ı ḳażā
Ola bi’l-cümle berāber fuḳarā vü ümerā

Dört dīvān-ı ʿadālet ola fermān[nıñ] ala
Oḳuna her kişiniñ defteri ferdā ferdā

3 Seçile müʾmin ü ġarīb daḥi müşrik cümle
Verile herkese [lāyıḳ-ı] mükāfāt u cezā

4 Kimisi lāyıḳ-ı cennet ola şād u ḫurrem
Kime emr oluna nār-ı ḳaʿr taḥt-ı ṣerā*

359

FERMŪDE MERḤŪM HİMMET EFENDİ

11'li Hece Vezni

1 Naẓarıñ pāk ise aldın naẓarı
Ḳıl ḫulūṣuñ yoġ ise ḳıl ḥaddini
Vuṣlāt-ı yāri sen de ister iseñ
Ne getürdüñ yā aña mā-ḥażarı

2 Gelünüz yāre cānımız verelim
Çoḳ verildi bu günde cān naẓarı
Himmet az göre pīrleriñ naẓarı
Nice biñ cān deger bir er naẓarı

360

FERMŪDE ABDU'LLĀH EFENDİ

Mefā'īlün / Mefā'īlün / Fe'ūlun

1 Nice bir aġlayım aġyāre ḳarşı
Baña luṭf et meded anlara ḳarşı

'Umūmī feyżi var ḳullara ḳarşı
Nesīm-i luṭf eser esḥāra ḳarşı

3 Eder hem-demligi 'uşşāḳa bülbül
Anıñçün zār eder gül-zāra ḳarşı

Vücūduñ maḥv edip tā gide varlıḳ
Döner pervāneler hep nāre ḳarşı

5 N'olur 'Abdu'llāh etse çalış iẓhār
Görünür zerreler gül-zāra ḳarşı

361

MAḲĀM-I IṢFAHĀN

FERMŪDE HİMMET EFENDİ

Mefā'īlün / Mefā'īlün

69a 1 Sivādan ḳalbiñi pāk et
Gönül mir'āt-i Raḥmān'dır
Ṣafādan sīneyi çāk et
Gönül mir'āt-i Raḥmān'dır

Eger ednā eger emcād
Gönülden eyler istimdād
Bu maʿnāyı begüm ḳıl yād
Gönül mirʾāt-i Raḥmān'dır

3 Seversiñ māsivā'llāhı
Bulursuñ Ḥaḳḳ'ı bi'llāhī
Ṭaleb ḳıl *şemme vechu'llāh*ı*[78]
Gönül mirʾāt-i Raḥmān'dır

4 Gel ey **Himmet** şikār eyle
Gönülden özge kār eyle
Bu sırrı āşīkār eyle
Gönül mirʾāt-i Raḥmān'dır

362
FERMŪDE MERḤŪM HİMMET EFENDİ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Biz olʿuşşāḳ-ı bī-bākız
Bize Bayramīler dirler
Reh-iʿaşḳ içre çālākız
Bize Bayramīler dirler

Temūtū[79] sırrına vāṣıl
Vücūdu yoḳ yere ḥāṣıl
Biziz ol baḥr-i bī-ṣāḥil
Bize Bayramīler dirler

3 Hevā-yı nefs [i]le ṣāʾim
Nevā-yı ʿaşḳ ile ḳāʾim
Ki ẕikr-i Ḥaḳḳ iden ḳāʾim
Bize Bayramīler dirler

Biziz ol zümre-i rindān
Şerāb-ıʿaşḳ ile mestān
Bizimdir cümle-i merdān
Bize Bayramīler dirler

---

[78] "وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ"(Doğu da Allah'ındır, batı da. Artık nereye dönerseniz dönün, orada Allah'a dönmüş olursunuz. Şüphe yok ki Allah'ın lütfü, rahmeti boldur, o her şeyi bilir.)Bakara, 2/115

[79] "Mutu kable en temūtū "(Ölmeden önce ölünüz.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 550.

5 Nişīn-i kisvet-i vaḥdet
Bize olur çünkü vuṣlat
Bize merdān-ı Ḥaḳḳ **Himmet**
Bize Bayramīler dirler

363
MAḲĀM-I ḤÜSEYNĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Göñül olsun ẕevāllerle muṭayyeb
Bizi luṭfuñla mesrūr eyle yā Rāb
İki ʿālemde luṭfuñdur çü maṭlab
[Bizi luṭfuñla mesrūr eyle yā Rāb]

Ser-ā-ser cümle cebrī cü ḫaṭāyin
Esīr-i nefs [ü] maġlūb-i hevāyin
Velī senden ʿināyet müddeʿāyin
[Bizi luṭfuñla mesrūr eyle yā Rāb]

3 Dili vecḥ-i giriftār-ı hevādır
Velī dāʾim ṭaleb-kār-ı rehādır
Ḳuluñ kārı temennā-yı ʿaṭādır
[Bizi luṭfuñla mesrūr eyle yā Rāb]

364
MUḪAYYER
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

69b 1 Eden rāh-ı muḥabbetde baña bu
Gül-i gül-zār-ı vuṣlatdan alır bū
Göñül olsun o gülşende aḳar ṣu
Diyelim ʿaşḳile Allāh Hū yā Hū

Ṣolar bir gün geçer ʿömrün bahārı
Cihānı terk edersen ıẕṭırārı
Silip āyine-i dīlden ġubārı
Diyelim ʿaşḳile Allāh Hū yā Hū

3 Eden cām-ı viṣāle yāri kim nūş
Odum eyler sivāyı hep ferāmūş
Ġafūrī eylesin baḥr-i ṣafā cūş
Diyelim ʿaşḳile Allāh Hū yā Hū

365
11’li Hece Vezni

1 Eger ermek dileriseñ ol yāre
Seḥerlerde uyan ġafletden uyan
Bülbül gibi ʿāşıḳ olsañ güllere
[Seḥerlerde uyan ġafletden uyan]

Ġafletden uyanır isteyen yāri
Seḥerlerde eder āh ile zārı
Eger görmek istersen dīlārāyı
[Seḥerlerde uyan ġafletden uyan]

3 **Derv̄iş Himmet** sen de varmaḳ dilersen
Sırr-ı *ev ednā*[80]’ya ermek dilerseñ
Dostuñ cemāliñ görmek dilerseñ
Seḥerlerde uyan ġafletden uyan

366
UŞŞĀḲ
11’li Hece Vezni

1 Bir ismi Muṣṭafā bir ismi Aḥmed
Allāhümme ṣallī ʿalā Muḥammed
Rūz-i maḥşerde bize ede meded
Allāhümme ṣallī ʿalā Muḥammed

Nūru anıñ ḳalbini pür-nūr eder
Ẕikir göñül mülkünü maʿmūr eder
Çok ṣalavāt adamı server eder
Allāhümme ṣallī ʿalā Muḥammed

3 Nā-il olam derseñ eger devlete
Eyle ʿibādet Cenāb-ı ʿazzine
Ver ṣalavāt rūḥ-u pāki ḫaẓrete
Allāhümme ṣallī ʿalā Muḥammed

4 **Derv̄iş Mūsā** ḥalāṣ eyle niyetiñ
Emrine imtisāl eyle ḥażretiñ
İşte budur doġru yolu cennetin
Allāhümme ṣallī ʿalā Muḥammed

[80] “فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰىۚ“ (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.)Necm 53/9.

367[81]

1 Şol baḥrem ḳaynadım ṭaşdım
Mevc uruben ḥaddin aşdım
Diyār-ı ġurbete düşdüm
[Yine senden olur meded Allāh'ım]

2 İlāhī vādī-i ḥayretde ḳaldım
Ki zīr-i lücce-i ʿisyāna daldım
Vücūd-i **Himmet**'i ʿummāna ṣaldım
Yine senden olur meded Allāh'ım

368
MAḲĀM-I ʿACEM
GÜFTE MŪSĀ EFENDİ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

70a 1 ʿĀlem-ārāy buldum [ol] ʿālem-ārā menem
Mālīk-i kevn [ü] mekānım tāc ile dārā menem

Çün serīr-i ʿizzete başdım ḳadem ʿirfān ile
Dil-i Süleymān-zamānım ḳāf ile ānḳā menem

3 On sekiz biñ ʿālemi seyr eyledim seyyāre-vār
Ḳābe ḳavseyn[82]'e erişdim sırr-ı *ev-ednā*[83] menem

Bu rumūzuñ nüktesin ancaḳ yine ʿārif bilir
Vādī-i Eymen'de gūyā Ṭūr ile Mūsā menem

5 Ger vücūduñ ḳatre ise zāhidā deryā olur
Serseri gezme cihānda lafẓ ile maʿnā menem

6 Ger bugün ʿĪsī-dem-i nuṭḳ-i cihān-ı ʿālemim
Mürdeler iḥyā eder gel cānıla cānā menem

[81] Bu manzumenin vezni belirlenemedi
[82] "فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰىۚ" (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.) Necm 53/9.
[83] "فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰىۚ" (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.) Necm 53/9.

369
RAST
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Bir naẓār ḳılsañ ʿacebdir şu fenānıñ ḥāline
Hīç görünmez raḥāt-ı raġbet nedir mā-iline

Rūz u şeb maḥzūn mu ḳalbiñ bir sürūra umayıñ
Ṭālib-i ṣabr-ı cemīldir rūz u şeb fermānına

Ṣuçumuz ḥadden ziyāde şād olur mu göñlümüz
Cürmümüz ʿafv ede Ḥaḳḳ lāyıḳ edip ġufrānına

Aġlayıp yalvaralım settār olan Mevlā'mıza
Maẓhar ede iki ʿālem faḫriniñ aḥbābına

Ey **Selāmī** özüñü bil cürmüñü defʿ ede Ḥaḳḳ
Ḳulluġuñ bildiñse saʿy et rūz u şeb eẕkārına

370
ʿIRĀḲ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Der idim gül yüzüne olsa gülüñ gözü ḳaşı (yā Rasūla'llāh)
Yā benefşe ḳoḥulu ḥaṭṭ ḳaddi serv-veşī* (yā Rasūla'llāh)

Rūyu Rūmī külesi Deylemī özü Medenī (yā Rasūla'llāh)
ʿArabī sözü gözü Ḥāşimī ḳāşı Ḳureşī (yā Rasūla'llāh)

Ne ʿaceb kāfīr-i bed-gevher ü sengīn dil imiş (yā Rasūla'llāh)
Gelmeyip raḥmı seniñ gevheriñe atdı ṭāşı (yā Rasūla'llāh)

Rūşenī zülf-ü ruḫuñ yādına ṭan mı oḳusa (yā Rasūla'llāh)
Sūre-i *Nūr* u *Duḫān külle ġadātin ve ʿaşiyy*[84] (yā Rasūla'llāh)

[84] وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدٰوةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهٗ ۖ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُو"نَ مِنَ الظّٰلِمِينَ"(Sabah, akşam, razılığını dileyerek Rablerine dua edenleri kovma; ne onlardan, herhangi bir hususta sen sorumlusun, ne de senin amelinden onlara bir şey sorulur, onun için onları kovup da haksızlık edenlerden olma.) Enʿām 6/52.

371
MAḲĀM-I REHĀVĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun

1 Ḫalāṣ olunmayıp nefsiñ elinden
Yine senden olur meded Allāh'ım
Cüdā ḳıldı meni vaḥdet ilinden
Yine senden olur meded Allāh'ım

2 Ḳomaz nefsim edem emriñi icrā
Tebāh etdi bu deñlü ʿömre ḥayfā
Nice olur ḥālimiz yā Rabb ferdā
Yine senden olur meded Allāh'ım

372
ʿAŞĪRĀN
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun

70b 1 Göñül ʿaşḳıñ ile büryāna döndü
Ṣafādan sīneler ʿummāna döndü

Ḳonulsun meclis-i ʿuşşāḳa yer yer
Dü çeşmim mest oluben ḳana döndü

3 Yaḳıp nār-ı muḥabbet cism ü cānı
Ḫarāretden bu dil sūzāna döndü

Sürülsün meclis-i ehl-i ḥaḳiḳat
Ezel bezminde çün peymāne döndü

5 Fiġānım gülşen içre ʿandelībiñ
Seḥerde ettigi efġāna döndü

6 Erenlerden erişdi bize **Himmet**
Gedālar ḳalmayıp şāhane döndü

373

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Açıldı şevḳile meydān ḳanı merdāneler gelsün
Ḳarışdı āteş-i tevḥīd yanan pervāneler gelsün

Görülsün ravżа-i ʿaşḳa sürülsün meclis-i tevḥīd
Ḥaḳ'ıñ ʿaşḳ-ı şarābından [bize] peymāneler gelsün

3 Bu bī-mārī-i ʿaşḳa girenler oldu hep ʿāḳil
Ne velī dünyā nede gezer dīvāneler gelsün

4 Diyār-ı nefse **ʿAdlī[yā]** ġazāya ḥāżır olmuşdur
ʿAdüv-küşler dilāverler ya dürr ü merdāneler gelsün

374

NEVĀ

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun

1 Şular kim dost elinden içdi cāmı
Olar bilmedi hergiz ḥāṣ u ʿāmmı

Olar esrük-durur dāʾim ayılmaz
Olar fehm eyleyemez ṣubḥ u şāmı

3 Olar varlıḳların Ḥaḳḳ'a veripdir
Olarıñ Ḥaḳḳ ile dāʾim ḳıyāmı

Olarıñ şānıña geldi rasūle
Ki *lā ḫavfun ʿaleyhim*[85] Ḥaḳḳ kelāmı

5 Oları **Eşrefoġlu Rūmī**'ye ṣor
Buları göstere saña müdāmī

[85] "اَلَآ اِنَّ اَوْلِيَاءَ اللهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ" (Bilin, haberdar olun ki şüphe yok Allah dostlarına ne korku vardır, ne de mahzun olur onlar) Yūnus 10/62.

375
BŪSELİK
7'li Hece Vezni

71a 1 Çalab nūrdan yaratmış
Cānını Muḥammed'iñ
ʿĀleme raḥmet ṣaçmış
Adını Muḥammed'iñ

Dostum demiş yaratmış
Hem anıñ ḳaydıñ yemiş
Ümmetden yaña ṭutmuş
Yüzünü Muḥammed'iñ

3 Muḥammed bir deñizdir
ʿĀlemi ṭutup durur
Yetmiş bindir peyġamber
Gölünde Muḥammed'iñ

Tañrı arslanı ʿAlī
Saġında Muḥammed'iñ
Ḥasan ile Ḥüseyin
Ṣolunda Muḥammed'iñ

5 **Derwīş Yūnus** ʿāşıḳdır
Bī-çāredir miskīndir
Her kim yemez maḥrūmdur
Ḫıvānını Muḥammed'iñ

(Sen şefāʿat ḳıl bize yā Rasūla'llāh)

376
ZĪR-EFKEND
Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün

1 ʿĀriflere esrār-ı Ḫüdā'dan ḫaberim var
ʿĀşıḳlara dīldār-ı ṣafādan ḫaberim var

Ey firḳat oduna yaḳuben yüregi*
Gel kim yārene türlü devādan ḫaberim var

3 Vechinde yedi *Fātiḥa* āyātı yazılmış
Ādemdeki āyāt-ı Ḫüdā'dan ḫaberim var

4 Ādem’de bulup vaṣf-ı ilāhīyi **Niyāzī**
Ol mecmaʿ-i evṣāf-ı ʿamādan ḫaberim var

377
8’li Hece Vezni

1 İlāhī cānımıñ cānı
Hū Mevlā’m Hū dāʾim Hū Hū
Şefāʿat yā Rasūla’llāh
Hū Mevlā’m Hū dāʾim Hū Hū

Ne beyler şāhı sulṭānı
Hū Mevlā’m Hū dāʾim Hū Hū
Dilerim ki saña varam
Hū Mevlā’m Hū dāʾim Hū Hū

3 Eşigiñe yüzüm sürem
Hū Mevlā’m Hū dāʾim Hū Hū
Münevver ḳabriñi görem
Hū Mevlā’m Hū dāʾim Hū Hū

378
ḤÜSEYNĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

71b 1 Meclis-i ʿirfāna gel ey ʿāşıḳ-ı güftār-ı Hū
Merd olup meydāna gel ey ṣādıḳ-ı esrār-ı Hū

Geç bu varlıḳ ʿāleminden *ṣemme vechu’llāh*[86]’a baḳ
Ḳande baḳsañ oldurur ol maṭlaʿ-ı envār-ı Hū

3 Dīdesi Ḥaḳḳa mübīniñ sīnesi pür-nūr olur
Gönlüne her ne ṭoġarsa cümlesi iẓhār-ı Hū

4 Ey **Naṣūḥī** ʿandelīb-i bāġ-ı vaḥdetdir yeriñ
Kāşif-i esrār u hikmet mesned-i eṭvār-ı Hū

[86] ‘‘وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَاَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ’’(Doğu da Allah'ındır, batı da. Artık nereye dönerseniz dönün, orada Allah'a dönmüş olursunuz. Şüphe yok ki Allah'ın lütfü, rahmeti boldur, o her şeyi bilir.)Bakara, 2/115

379

GÜFTE-İ HİMMET EFENDİ

11'li Hece Vezni

1 Eger ermek diler [i]señ ol yāre
Seḥerlerde uyan ġafletden uyan
Bülbül gibi ʿāşıḳ iseñ gül-zāra
Seḥerlerde uyan ġafletden uyan

Ġafletden uyanur isteyen yāri
Seḥerlerde eder āh ile zārī
Eger görmek diler [i]señ [ol] yāri
Seḥerlerde uyan ġafletden uyan

3 Seḥerlerde bāb-ı raḥmet açılur
Seḥerlerde ʿaşḳ şerābı içilür
Seḥerlerde illerine göçülür
Seḥerlerde uyan ġafletden uyan

4 **Derviş Himmet** sen de varmaḳ dilerseñ
Sırr-ı *ev-ednā*[87]'ya ermek dilerseñ
Dostuñ cemālini görmek dilerseñ
Seḥerlerde uyān ġafletden uyan

380

11'li Hece Vezni

1 Cānım ḳurbān olsun seniñ yoluña
Adı güzel kendi güzel Muḥammed (Aḥmed)
Ḥaḳḳ lisān eylesün dilüme*
İsmi güzel resmī güzel cān Aḥmed

ʿAşḳile tevḥīdiñ sözümüz oldu
Ḳalbimiñ pası silinmez oldu
İçimdeki luṭfuñ görünmez oldu
İsmi güzel resmī güzel Muḥammed

3 Çoḳdur ʿāşıḳlarıñ cevr-ü cefāsı
Cennette olur anıñ ẕevḳ ṣafāsı
On sekiz biñ ʿālemiñ Muṣṭafāsı
[İsmi güzel resmī güzel Muḥammed]

[87] "فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰىۚ" (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.) Necm 53/9.

4 Sen ḥaḳ peyġambersiñ şeksiz gümānsız
Saña inanmayan gider īmānsız
Derv̄iş Yūnus neyler dünyāyı sensiz
[İsmi güzel resmī güzel Muḥammed]

381
IŞFAHĀN
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

72a 1 Ḳudūmuñ ʿillet-i cān-ı cihāndır yā Rasūla'llāh
Vücūduñ bāʿiṣ-i emn ü emāndır yā Rasūla'llāh

Şeref vermek idi ḫāke ḫarem-i baʿṣine bādī
Seniñ tevcīh-mesīriñ lā-mekāndır yā Rasūla'llāh

3 Şikest eyler gehi fırṣat-ı māhıñ tāb-ı engüştüñ
Gehī ʿayn-ı ẕülāl-i teşne-gāndır yā Rasūla'llāh

4 Ḳuluñ **Nālī** tehī-dest geldi dergāha siyeh-rū[dur]
Saña īmānı ancaḳ armaġāndır yā Rasūla'llāh

382
SEGĀH
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Bilmeyen cān-ı Yūsuf Kenʿān'ı bilmez ḳandedir
Öz vücūdu mihriniñ sulṭānı bilmez ḳandedir

Bilmeyen ʿilm-i ledūnu dört kitābı oḳusa
Ṭāhirā ālemdir ol Ḳurʾān'ı bilmez ḳandedir

3 Cān ḳulaġıyla işit **Muḥyī** Muḥammed nuṭḳudur
Kendi özün bilmeyen Raḥmān'ı bilmez ḳandedir

383
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Ẓiyā ver ḳalbe nūr-i ṭāʾatıñdan
Beḥer-yāb et Cenāb-ı ḥażretiñden
Kerem eyle ayırma ḫidmetiñden
Bizi reddetme sulṭānım ḳapuñdan

Recā-yi vuṣlāt-ı cānāna geldiñ
Esīr-i derd olup dermāna geldiñ
Gedāyız dergeh-i sulṭāna geldiñ
[Bizi reddetme sulṭānım ḳapuñdan]

3 **Ġafūrī** yandı nār-ı firḳatiñle
Ḫayāt-ı tāze bulsun vuṣlatıñla
Ezelden āşināyız ḥażretiñle ḥażretiñle
[Bizi reddetme sulṭānım ḳapuñdan]

384
MUḪĀLİF IRAK
8'li Hece Vezni

1 Cürmün bilip gelen kişi
Durmaz aḳar göz-i yaşı
Gece gündüz endīşesi
Mevlā'm cemāliñ cemāliñ

Dostdan ḫaber geldi cāne
Anıñçün yanar pervāne
ʿAşḳ boyadı beni ḳane
Mevlā'm cemāliñ cemāliñ

3 Bu **Dervīş ʿAbdu'l-ʿAzīz**'i
Ḳıl dertlilerin ṭabībi
Şefāʿatçi ḳıl Ḥabībi
Mevlā'm cemāliñ cemāliñ

385
EVC
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

72b 1 Derd-i ʿaşḳa düşmeyen dermāna olmaz āşīnā
Cevre maḥrem olmayan iḥsāna olmaz āşīnā

Ṣufra gibi sürmeyen yüzün yere her ṣubḥ u şām
[Cānib-i Ḥaḳdan gelen mihmāna olmaz āşinā]

3 ʿĀrif olmaḳ ister iseñ ger nedāmet dersin al
Bildiginden geçmeyen ʿirfāna olmaz āşīnā

4 **Şemsiyā** şemʿ-i rūḫu cānāna yaḳ her varıñı
Bāl ü perrin ṣaḳlayan pervāne olmaz āşīnā

386
EVC
Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

1 Dil ḫānesi mirʾāt-i Ḥū sırr-ı Cemālu'llāhı gör
Maḳṣūd olan keşf ise baḳ seyr-i Cemālu'llāhı gör

İḳnā edip kün mekān-ı vaḥdet sarayında hemān
Bulsun beḳā sırrında hemān fikr-i Cemālu'llāhı gör

3 Ādemdedür *kenz*[88]-i ezel ġayra baḳıp etme ẕilel
Dil ẕevḳine verme ḫalel zikr-i Cemālu'llāhı gör

4 Cümle bilir sensin ʿayān ancaḳ cemāliñdir nihān
.....

387

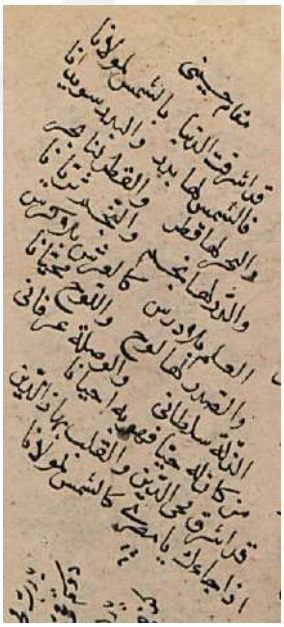

[88] "Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en uʿrefe fe-halaktü'l-halka liyaʿrifūnī." (**Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.**) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

388

8’li Hece Vezni

1 Yā Rabbī maḥşer gününde
Ne yüz [i]le varayım ben
Dostum Muḥammed yüzüne
Ne veçh ile göreyim ben

Yarıñ mizān ḳurulunca
Ḥaẓretiñe varılınca
Günāhım ne sorulunca
Nice cevāb vereyim ben

3 İsrā’il şūrunu elbet
Mevtāyı __ ? görür ḥażret
Herkes giyer birer şūret
Ne şūretle varayım ben

4 Ẕākirī’niñ güm-rāhına
Sen hidāyet ḳıl rāhına
Gece gündüz dergāhına
Ḳara yüzüm süreyim ben

389

Mefā’īlün / Mefā’īlün / Mefā’īlün / Mefā’īlün

73a 1 Ey Allāh’ım seni görmek ne güzeldir ne güzel[dir]
Yolunda cān u baş vermek ne güzeldir ne güzel[dir]

Şol ism-i pākini görmek ne güzeldir ne güzel[dir]
Cemāl-i pākiñi görmek ne güzeldir ne güzel[dir]

3 Sürüp dergāhıña yüzler döküp yaş yere gözler
Bir olsa gece gündüzler ne güzeldir ne güzel[dir]

Viṣāliñ derdine düşmek yanıp ʿaşḳ oduna pişmek
Ṣonuñda saña erişmek ne güzeldir ne güzel[dir]*

5 Bu Niyāzī yāri bulmaḳ yanıña eglenip ḳalmaḳ
Varıp bir ile bir olmaḳ ne güzeldir ne güzel[dir]

390

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Nūş edip ʿaşḳımı sekrān olup merdāne gel
Cān u başı terk edip ger merd iseñ merdāne gel

Ṣabr ederseñ rūz u şeb her derde [sen] Eyyūb gibi
Cism ü cān ṣıḥḥat bulup hem-derd içün dermāna gel

3 Gel fenādan fāriġ ol kim isteriseñ [sen] Allāh'ı
Ḫābı nāzı terk edip her dem-be-dem uyana gel

4 **Seyyidā** ermek dilerseñ vaṣl-ı yāre her nefes
Dem-be-dem ʿaşḳ ile yārin şemʿine pervāne gel

391

ḤÜSEYNĪ

8'li Hece Vezni

1 Ḥaḳḳ'ıñ cemālin görenler
Hū demesiñ yā ne desin
Ẕevḳ-viṣālin özleyen[ler]
[Hū demesiñ yā ne desin]

ʿAşḳ-ı Ḫüdā'ya dūş olan
Fikriñ idemez ḫūş olan
ʿAḳlı gidip ser-ḥoş olan
[Hū demesiñ yā ne desin]

3 ʿAḳlım yitirip ʿaşḳıla[89]
Cān u göñülden şevḳile
[Hū demesiñ yā ne desin]

4 Kim ola ʿaşḳa āşinā
İşitse ḥoş ṣavt-ı nevā
.....
[Hū demesiñ yā ne desin]

[89]Bu mısra mürekkebin akmasından ötürü okunamamıştır.

392[90]

MAḲĀM-I NEVĀ

8'li Hece Vezni

73b 1 Ne var derde düştüm ise
Gönül senden dermān ister
Merkezimden şaştım ise
Gönül senden dermān ister

Fāni dünyā kesretinden
Ḳurtuluş yoḳ miḥnetinden
Cenāb-ı Ḥaḳḳ Ḥaẕret'inden
Gönül senden dermān ister

3 Taḥṣīl edip ṭarīḳāti
Muḥkem tut[up] şerīʿāti
Geçip rāh-ı ḫaḳīḳāti
Gönül senden dermān ister

4 **Derviş Himmet** eder bārı
Bende bulaydım dil-dārı
Dil mülküne şehr-i yārı
Gönül senden dermān ister

393[91]

MAḲĀM-I ʿUZZĀL

Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün

1 Esmā-i ilāhiyyede bī-ḥad hünerim var
Her demde semavāt-ı ḥurūfa seferim var

Gönlüm gögünüñ yıldızının hīç ʿadedi yoḳ
Her bir çera benim biñ güneş biñ ḳamerim var

3 ʿĀlemlere ebced ḥocası olmaḳ olur ʿār
Alçaḳ görünen ebcede ʿālī naẕarım var

4 Bununla bir oldu dem-i ʿİsā ile **Mışrī**
Gönlüme daḫi ne gelürüm ne giderim var

[90] Bu manzume daha önce 61b'de geçmiştir.
[91] Bu manzume daha önce 45a'da geçmiştir.

394
MAḲĀM-I MĀHUR
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey göñül dillerdesin efsāne olduñ bilmediñ
Baş[ı] açıḳ esrik [ü] dīvāne olduñ bilmedin

Māsivā ṣūretleriñ bir eyleyip içiñ ṭışıñ
ʿAynī Beytu'llāh iken büt-ḫāne olduñ bilmediñ

3 Añmadın bezm-i elestiñ ʿahdini peymānını
Āşinā-i Ḥaḳḳ iken bigāne olduñ bilmediñ

4 **Nūriyā** ermez iseñ yāriñ viṣāl-i sırrına
Ṭutalım ʿilm ile sen bir dāne olduñ bilmediñ

395
ʿACEM
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

74a 1 Pādişāhā ʿaşḳıñı hem-ḫāne ḳıl
Māsivā-yı ʿaşḳıña bī-gāne ḳıl

Ẕikr-i fikriñle beni pür-nūr edip
Mest ü medhūş eyleyip dīvāne ḳıl

3 Benligimdir senden ayıran beni
Varlıġım şehrini yaḳ virāne ḳıl

Murġ-i ruḥuñ meylini kes ġayrıdan
Şol cemāliñ şemʿine pervāne ḳıl

5 Göñlü[ñü] mirʾāt-ı vecḥ-i ẕāt edip
Ol tecelliyle beni mestāne ḳıl

6 Cezbe-i feyziñ şerābın doldurup
Bu **Niyāzī** bendeñi mey-ḫāne ḳıl

396
ʿACEM
11'li Hece Vezni

1 Arayı arayı bulsam izini
İziniñ ṭozuna sürsem yüzümü
Ḥaḳ naṣīb eylese görsem yüzünü
Yā Muḥammed cānım ārzūlar seni

Bir mübārek sefer olsa da gitsem
Kaʿbe yollarında ṭozlara batsam
Ḥūb cemāliñ bir kez düşde seyretsem
Yā Muḥammed cānım ārzūlar seni

3 Ẕerrece ḳalmadı ḳalbimde ḥilem
Ṣıdḳ [i]le girmişim ben bu Ḥaḳ yola
Ebūbekir ʿÖmer ʿOsmān'da bile
Yā Muḥammed cānım ārzūlar seni

ʿAlī'yle Ḥasan Ḥüseyin'de anda
Sevdāsı göñülde muḥabbet cānda
Yā Rabbī maḥşer günü dīvānında
Yā Muḥammed [cānım ārzūlar seni]

5 **Yūnus** medḥin eder seni dillerde
Dillerde dillerde hem göñüllerde
Arayı arayı ġurbet iller[in]de
Yā Muḥammed cānım ārzūlar seni

397
BABA ṬĀḤİR
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Geçeyim cān ile tenden beni ʿaşḳıñla şeydā ḳıl
Ḫaber-dār olayım serden beni ʿaşḳıñla şeydā ḳıl

Geçir varlıḳ ḥicābından ki ẕevḳ alam viṣāliñden
İçir vaḥdet şerābından beni ʿaşḳıñla şeydā ḳıl

3 Ḳodum meydān-ı ʿaşḳ içre neyim var ġayrı meşruḳdur
Bu bāzār-ı muḥabbetde beni ʿaşḳıñla şeydā ḳıl

4 Semāʿ-ı vecd-i ḥāl ile bu **Dervīş Aḥmed**'e yā Rab
Girince ḫalḳa-i ẕikre beni ʿaşḳıñla şeydā ḳıl

398
ḤÜSEYNĪ
Mef'ūlü / Mefā'īlün / Mef'ūlü / Mefā'īlün

74b 1 Sevdim seni hep varım yaġmadır alan alsın (Allāh'a)
Gördüm seni efkārım yaġmadır alan alsın

Aldıñ çü beni benden geçtim bu cān u tenden
ʿAḳlım daḫi her varım yaġmadır alan alsın

3 Ben varlıġımı attım dost varlıġına yettim
Her aṣṣı ve bāzārım yaġmadır alan alsın

Geldi dile dil-dārım buldum gül-i gül-zārım
Şimden gerü hep varım yaġmadır alan alsın

5 Çün buldu göñül yārim terk eyledim aġyārım
İmān ile ẕünnārım yaġmadır alan alsın

Geçdim ben ād u ṣandan çıkdım ben o dükāndan
Hep ʿırż ile vaḳārım yaġmadır alan alsın

7 **Mıṣrī**'ye vücūb imkān bir oldu ḳamu āʿyān
Ṭāʿat ile eẕkārım yaġmadır alan alsın

399
SULTĀN-I-ʿIRAK
Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün / Mefā'īlün

1 İlāhi derd-i ehl-i ʿaşḳa dermān et viṣāliñle
Sevindir āteş-i hicri ola ṣāfā ẕülāliñle

Ḳoma kim cān u dil sūzān ola tāb-ı celāliñle
Bize luṭf eyle ey Mevlā'm tecellī ḳıl cemāliñle

3 Nice bir gözlerimden eşk-i ḥasret dem-be-dem aḳa
Derūn-i āteş-i sūzān arıdıp duruşup yaḳa

ʿİnāyet eyleyip dīdāriñı bu cān-ı müştāḳa
Bize luṭf eyle ey Mevlā tecellī ḳıl cemāliñle

5 Ḫalīl'e āteşi bürde selām eden cemāliñdir
Maḳāmın müʾminiñ dārü's-selām eden cemāliñdir

6 .....
Derūn-i ḳalb-i isminde maḳām eden cemāliñdir

400
İLĀHİ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 İki ḳāşın arasında çekti ḫaṭṭ-ı istivā
Alleme'l-esmāyı taʿlīm etdi ol ḫaṭdan Ḫüdā

Ẕāt-ı ʿilme Muṣṭafā esmāya Ādem'dir emīn
İkisinden ẓāhir olmuşdur ʿulūm-u enbiyā

3 Ṣūretā gördüler Allāh diyeni olmuş faḳīr
Ṣandılar Allāh faḳīrdir kendilerdir aġniyā

4 Ḳande bulur Ḥaḳḳ'ı inkār eyleyen bu **Mısrī**'yi
Zāhir olmuşken yüzünde nūr-i zāt-ı kibriyā

401
EVC
5'li Hece Vezni

75a 1 Ey Rabbe'r-raḥmān
Eylegil iḥsān
Ḳalmasın vīrān
Bu dil-i nālān

Ḳapıña geldim
Zār ile ḳaldım
Ṣuçumu bildim
Eyle-gil ġufrān

3 Feyż-i Rabbānī
Olsun erzānī
Ḳavl-i Kenʿān'ı
Eder ʿālīşān

4 **Fetḥī** miskīne
Gönlü ġamına
Ḳalb-i derdine
Eyle-gil dermān

402
ḤÜSEYNĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Cehl ü ġaflet bu baṭālet nefs-i nādānıñdadır
ʿİlm ü ḥikmet ẕevḳ-i ṭāʿat şevḳ-i Ḥaḳ cānıñdadır

Ḥaḳḳ Teʿālā ʻya ʿibādet ile iḥsān eyle-gil
Feṯḥ-i güli feyż-i ḳudsī cümle iḥsānıñdadır

3 ʿUnṣur u varlıḳ yerine gelse ḥaḳḳānī vücūd
Külle yevmin huve fī şeʾn[92]in seniñ şānıñdadır

Ol ḳadar taʿẓīm ü tekrīm eylemiş Mevlā saña
Kim nücūm eflāk u mihr ü māh fermānıñdadır

5 Pādişāh-güster-meʿānī oluriseñ **Naẓmiyā**
Hep melekler ins ü cin ḫidmetde dīvānıñdadır

403
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Āşīnā-yı ʿaşḳ olandan āh u zār eksik degil
Keşti-i baḥre dem-ā-dem rūzigār eksik degil

Ol cemāl-i muṭlāḳıñ ʿaşḳında arttıḳça niyāz
Ol ḳadar nāz arttırır bir gülʿizār eksik degil

3 Yeri cennet baḳdıġı didār olursa ʿāşıḳıñ
Vech-i nūrundan anı yaḳmaġa nār eksik degil

4 Şemʿ-i ʿaşḳa **Mışriyā** yandır özüñ yoġ ol müdām
ʿĀşıḳıñ her yoḳluġuñ üstünde vār eksik degil

404
ḤÜSEYNĪ
11'li Hece Vezni

75b 1 Hevā ṣaḥrāsı içinde dün ü gün
Yürürüm gāhi ʿāḳıl gāhi Mecnūn
Naẓar ḳılmaz [i]se ol ferd-i bīçün
Baña *veyl ü feveyyül sümme veyl*

[92] "يَسْئَلُهُ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ" (Ondan ister kim varsa göklerde ve yeryüzünde; o, her gün bir iştedir.) Rahmān 55/29

Bu nefsimden kime feryād idem ben
Yüzüm ḳarasını yā Rab n'idem ben
Eger bu cürm ile ḫāke gidem ben
[Baña *veyl ü feveyyül sümme veyl*]

3 Oluben sīne girince **Ḫayālī**
Dilimiñ ḳalmaya ẕerre mecāli
Bulunursam ʿamelden şöyle ḫālī
[Baña *veyl ü feveyyül sümme veyl*]

405
ḪÜSEYNĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey gözüm cehd eyle varma ġaflete vaḳt-i seḥer
Her ki bī-dār oldu erdi devlete vaḳt-i seḥer

Ol rasūl-i faḫr-i ʿālem dāʾim eylerdi duʿā
Yā İlāhī rahmet eyle ümmete vaḳt-i seḥer

3 Ey seḥerde ġaflet uyḫusuyla gözün bağlayan
Uyanıḳlardır erişen raḥmete vaḳt-i seḥer

4 Ṭālib iseñ vuṣlata ermege **ʿAbdu'l-ḥayy** faḳīr
Ḳıl tażarruʿ varma bir dem ġaflete vaḳt-i seḥer

406
ḪÜSEYNĪ
8'li Hece Vezni

1 ʿArż et cemāliñ göreyim
Ey māh-ı tābān Muṣṭafā
Refʿ et niḳāb-ı rūyuñu
Şems-i dıraḫtān Muṣṭafā

Ḥaḳḳ'ıñ sen oldun maẓharı
Sensiñ ḳamunuñ rehberi
Seni seven olur beri
Cümleden ey kān Muṣṭafā

3 Eren saña erdi Ḥaḳḳ'a
ʿAşḳ zencīriñ boyna taḳa

Tā Ḥaḳ cemāline baḳa
Ey nūr-i cānān Muṣṭafā

4 Medh eylemek seni muḥāl
Meddāḥıñ olan ẕü'l-celāl
Muḥyī ḳuluna ḳıl viṣāl
Ey Ḥaḳḳ'a mihmān Muṣṭafā

407
GÜFTE-İ ŞUHŪDĪ
BAYĀTĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

76a 1 Ser-firāz-ı evliyādır Ḥacı Bayrām-ı Velī
Pişvā-yı etḳıyādır Ḥacı Bayrām-ı Velī

Ẓulmet-i nefsi geçip vāṣl-ı ila'llāh olmaġa
Bir çerāġ-ı pür ẓiyādır Ḥacı Bayrām-ı Velī

3 Āsitānı āşināsı ḫāk-i pāyi ol göñül
El yetişmez bir hümādır Ḥacı Bayrām-ı Velī

Mülk ü ḳuṭbiyyetde ẕāt-ı rütbe-i āʿlādadır
Gūyiyā bir pādişāhdır Ḥacı Bayrām-ı Velī

5 Bahadır olmaḳ dilerseñ sırrına gitsen daḫi
Feyż-i Ḥaḳḳ nūr-i Ḫüdā'dır Ḥacı Bayrām-ı Velī

6 Faḫr eder medḫi ile ʿ**Āşıḳ Şuhudī** pür ḳuṣur
Rāh-ı vaṣla reh-numādır Ḥacı Bayrām-ı Velī

408
İLĀHĪ GÜFTE-İ MEDḪĪ DER MAḲĀM-I ḤİSĀR
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Pertev-i şems-i vefādır Ḥacı Bayrām-ı Velī
Rehber-i semt-i Ḫüdā'dır Ḥacı Bayrām-ı Velī

Ẓulmet-i nefsi geçip vāṣıl ila'llāh olmaġa
Bir çerāġ-ı pür-żiyādır Ḥacı Bayrām-ı Velī

3 Rāh-ı şerʿ içre ʿacebdir rütbe-i illāsı hem
Ehl-i ʿaşḳa pīşvādır Ḥacı Bayrām-ı Velī

ʿĀrīf iseñ geç naẓar etme ṣaḳın zinhār aña
Bende-i ḫāṣ-ı Ḫüdā'dır Ḥacı Bayrām-ı Velī

Evliyānıñ her biri bir yüzden aldı feyż-i Ḥaḳḳ
Zübde-i ehl-i fenādır Ḥacı Bayrām-ı Velī

Gir ṭarīḳ gül-sitānıña hezār-āsā anıñ
Virdimiz būy-i ṣafādır Ḥacı Bayrām-ı Velī

Ṣıdḳ ile Medḥī derinden rūyiñi döndürme kim
Vāṣıl-ı nūrü'l-ḳıyāmdır Ḥacı Bayrām-ı Velī

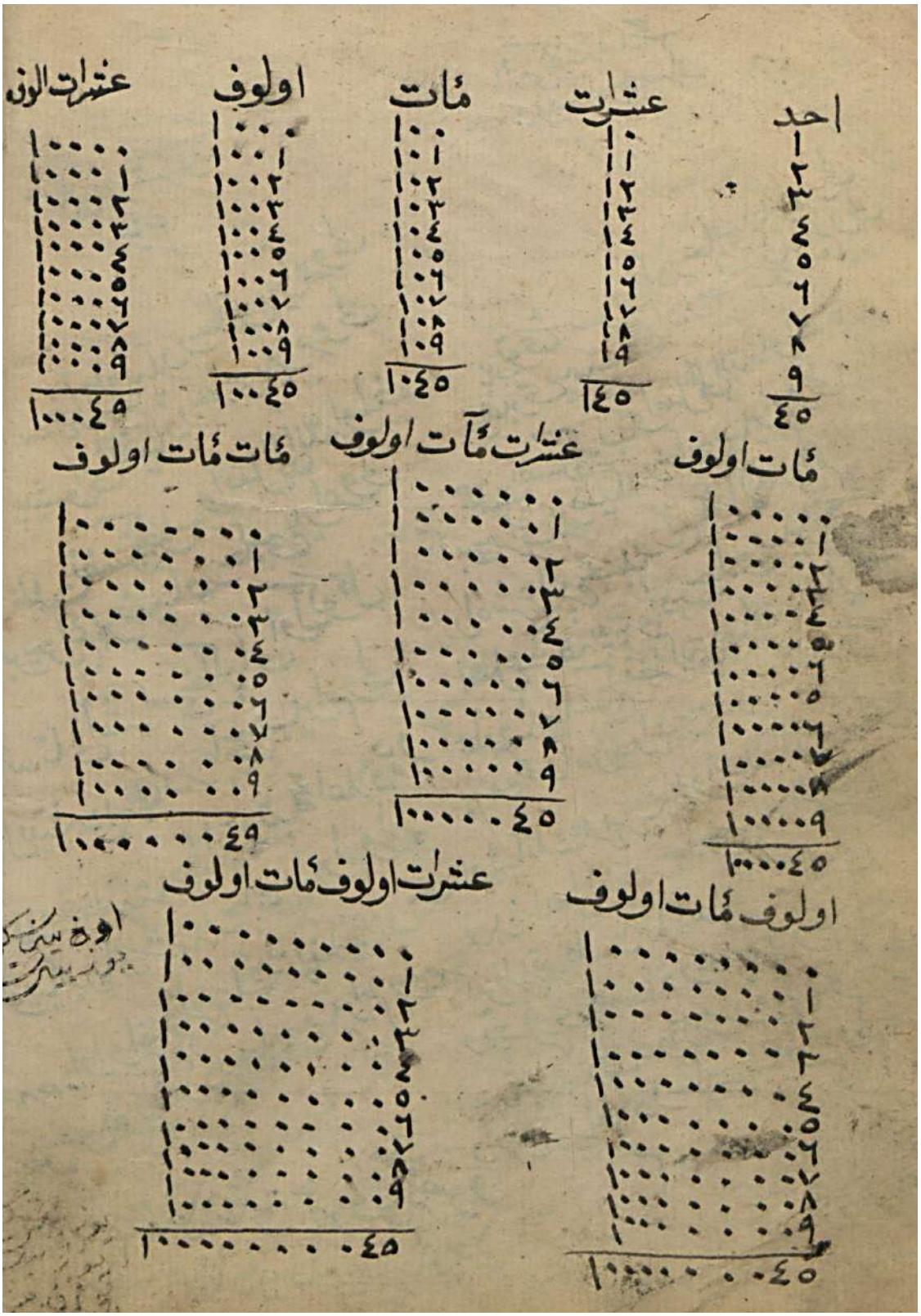
احد
عشرات
مئات
اولوف
عشرات الوف
مئات اولوف
عشرات مئات اولوف
مئات مئات اولوف
عشرات اولوف مئات اولوف
اولوف مئات اولوف

409

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

77a 1 Sen seni bilmek[dir] ancaḳ peyrev ülfetten ġaraẓ
Noḳṭa[yı] fehm eylemektir ʿilm-i ḥikmetden ġaraẓ

Ḫalḳı bunca enbiyā kim geldi daʿvet eyledi
Vaḥdetiñ sırrı bilinmek derd ü dāvetten ġaraẓ

3 Ṣāniʿi gör günde yüz biñ türlü ṣanʿat gösterir
Kendini göstermek içindir o ṣanʿatdan ġaraẓ

Hep celāliñ perdesidir küfr ü ʿiṣyāndan murād
Baḥr-ı cūduñ ḳatresidir feyż-i raḥmetden ġaraẓ

5 Kendini bilen erermiş bir tükenmez devlete
Faḳr u faḫrī[93]'dir bu **Mıṣrī** bil o devletden ġaraẓ

410

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Bu ʿaşḳ bir baḥr-i ʿummāndır
Buna ḥadd ü kenār olmaz
Delīlim sırr-ı Ḳurʾān'dır
Bunu bilende ʿār olmaz

Süregeldik ezelīden
Pīrim Muḥammed ʿAlī'den
Şerāb-ı *lā-yezāl*iden
İçenlerde ḫumār olmaz

3 Baḳ şu Manṣūr'uñ işine
Ḫalḳı üşürmüş başına
Ene-l Ḥaḳḳ'ıñ firāşına
Düşenlere timār olmaz

Ḥaḳ ile Ḥaḳ olanlara
Kendi özün bilenlere
Dost yolunda ölenlere
Ḳan bahası dinār olmaz

[93] "*el*-F*akru fahrī ve bihī* eftahiru" (Yoksulluk övüncümdür, ben onunla övünürüm.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 153.

5 **Seyfullāh** sözde mestdir*
Şeyḫinden aldığı destdir*
Dīvāneye ḳalem nīstdir
Ne söylese ḳınar olmaz

411
11'li Hece Vezni

1 Āteş-i ʿaşḳına baġrım yaḳdığım
Pīrimizdir sulṭān şeyḫ ʿAbdu'l-kādir
Gece gündüz himmetine baḳdığım
[Pīrimizdir sulṭān şeyḫ ʿAbdu'l-kādir]

Evliyā rehberi cihān serveri
ʿĀlemi zeyn etdi rūy-i envārı
Erbāb-ı sülūkuñ dervīşi pīri
[Pīrimizdir sulṭān şeyḫ ʿAbdu'l-kādir]

3 Bütün ʿālem içre o ḳuvvet verdi
Bir naẓarı ḳomaz göñülde derdi
ʿĀşıḳa sır andan himmete erdi
[Pīrimizdir sulṭān şeyḫ ʿAbdu'l-kādir]

412
ʿUŞŞĀḲ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

77b 1 Ẕāhidā ṣūret gözetme içerü gel cāna baḳ
Vech üzere gör ne yazmış defter-i raḥmāna baḳ

Muṣḥaf-ı ḥüsnüñde yazmış *ḳul-hüva'llāh*[94] āyeti
Ger inanmazsañ gir oḳu mekteb-i ʿirfāna baḳ

3 Zülfünüñ her bir telinde baġlı bir Mecnūn'u gör
Ḥaṭṭıñ[ın] leylindeki yüz bin meh-i tābāna baḳ

4 ʿĀlem anıñ ḥüsnünüñ şerḥinden olmuş bu kitāb
Metniñ isterseñ **Niyāzī** [ṣūret-i] insāna baḳ

[94] "قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ" (De ki: O Allah, birdir.) Felâk 113/1.

413
ʿUŞŞĀḲ
7'li Hece Vezni

Derd-i Ḥaḳḳ'a ol ṭālib
Dermāna erem derseñ
Miḥnetlere ol rāġıb
Āsāna erem derseñ

ʿAşḳ yolu belālıdır
Her kārı cefālıdır
Cānıñda ümmīdiñ kes
Cānāna erem derseñ

Ṣabretmede Eyyüb ol
Ġam çekmede Yaʿḳūb ol
Yūsuf gibi maḥbūb ol
Kenʿān'a erem derseñ

Sīneñ oda yaḳ çāk eyle
Ṣu gibi özün pāk eyle
Özün yere sür ḫāk eyle
ʿUmmāna erem derseñ

Terk et ḳuru ġavġāyı
Hem ʿucb ile riyāyı
Mıṣrī ḳo bu sevdāyı
Sübhān'a erem dersen

414
ḤÜSEYNĪ
11'li Hece Vezni

Cānım ḳurbān olsun seniñ yoluna
Adı güzel kendi güzel Muḥammed (Aḥmed)
Ḥaḳḳ āsān eylesün [seni] dīlime
İsmi güzel resmi güzel cān Aḥmed

ʿAşḳile tevḥīdiñ ṣorunmaz oldu
[Bu] ḳalbimiñ pası silinmez oldu
Āḫir nigeh luṭfuñ görünmez oldu
[İsmi güzel resmi güzel cān Aḥmed]

3 **Derviş Yūnus** n’eyler dünyāyı sensiz
Sen şon peyġambersiñ şeksiz gümānsız
Saña inanmayan gider īmānsız
İsmi güzel resmi güzel cān Aḥmed

415
MAḲĀM-I ʿIRĀḲ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

78a 1 Bülbül ü gülşende gül-istānım Aḥmed’dir benim
ʿAşḳ ile vaḳt-i seḥer efġānım Aḥmed’dir benim
İntiẓārım mı cemāliñ görüñe ṣubḥ u mesā
Derdime dermān olan dermānım Aḥmed’dir benim

ʿĀlem olmuştur cemāliñ ṭalʿatından bahre-yāb
Mevlevīler gibi ʿaşḳ ile döner bu āsiyāb
Hem *şefīʿ ül-müznibīn* mücrimler[e] *yevmü’l-ḥisāb*
.....

3 Bir günah-kār ümmetim men firāḳ-ı Muṣṭafā*
Ol saʿādet bābıdır her-dem [odur] dār-ı şifā
Maʿden-i faẓl u kerem baḥr-ı ʿaṭā ehl-i vefā
Ṣādıḳ’ul vaʿdü’l-emīn sulṭānım Aḥmed’dir benim

416
MAḲĀM-I NİKRĪZ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey saʿādet nūrunuñ sulṭānı ḥaylī mürselin
Umārım senden şefāʿat yā Rasūla’llāh meded
Dedi şānıñda seniñ *levlāk*[95]-i Rabbel ʿālemīn
Umārım senden şefāʿat yā Rasūla’llāh meded

Maḥrem-i esrār-ı Mevlā naḳş-ı mihr-i iṣtafā
Şehsūvār-ı saḥn-ı *ev-ednā*[96] güzīn-i enbiyā
Muṣṭafā vü müctebā vü mürteẓā vü muḳtedā
Umārım senden şefāʿat yā Rasūla’llāh meded

3 Aḥmed-i Maḥmūd olupdur ism-i pākiñ ey Ḥabīb
Maẓhar-ı luṭf-u Ḫüdāsın dertlere sensin ṭabīb
Ḳoma **ʿAbdullāḥ** faḳīri ey kerem-kānı ġarīb
Umārım senden şefāʿat yā Rasūlallāh meded

---

[95] “Levlāke levlāke le-mā halaktü’l-eflāke” (Sen olmasaydın, sen olmasaydın (ey Muhammed), felekleri yaratmazdım.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 456.

[96] “فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰىۚ“ (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.) Necm 53/9.

417
8’li Hece Vezni

1 Aġlamaḳ göründü göñül
Aġlayalım seniñ [i]le
İklimiñ göründü göñül
Añlayalım seniñ [i]le

Yüzümüz sürelim ḫāke
Āhımız çıḳsın eflāke
Tā erince zāt-ı pāke
Aġlayalım seniñ [i]le

3 Ḳanı bu deñli enbiyā
Ḳanı Muḥammed Muṣṭafā
Çünki gitti elden ṣafā
Aġlayalım seniñ [i]le

Ādem ü Ḥavva cennetden
Erdi düşdüler niʿmetden
Biz daḫi derd-i ḥasretten
Aġlayalım seniñ [i]le

5 ʿAşḳıñ oldum āşikāre
Ḳıldı **Hüdāyī**’i senge
Tā erince derde çāre
Aġlayalım seniñ [i]le

418
GÜFTE-İ NİYĀZİ EFENDİ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

78b 1 Gözlerini n’oldu bī-dār eylediñ
Āh u efġānı saña yār eylediñ
ʿAşḳ oduyla içiñi nār eylediñ
N’oldu bülbül işiñi zār eylediñ
Ne sebebden ʿazm-i gül-zār eylediñ

Bu fenā gül-zāra ṭālibsen eger
Hīç beḳāsı yoḳdur anıñ tez geçer
Bu fenā içre beḳā duyduñ meger
N’oldu bülbül işiñi zār eylediñ
Ne sebebden ʿazm-i gül-zār eylediñ

3 Bī-ḳarār olup biraz eylenmediñ
Dā’im aġlarsın durup eglenmediñ
Kimse bilmez ḥālini añlanmadıñ
N’oldu bülbül işiñi zār eylediñ
Ne sebebden ʿazm-i gül-zār eylediñ

4 Bu nice ḥasret bu cānıñ ne sezer
Firḳatiñ günden güne artıp gider
Luṭf edip ver gel **Niyāzī**’ye ḫaber
N’oldu bülbül işiñi zār eylediñ
Ne sebebden ʿazm-i gül-zār eylediñ

419
ʿIRĀḲ
14’lü Hece Vezni

1 Nice bir besleyesin sen bu ḳadd ü ḳāmeti
Düşdü dünyā ẕevḳine unutdum ḳıyāmeti

Ṭopraḳdan yaratıldıñ yine ṭopraḳdır yeriñ
Ṭopraḳ olan kişiler n’ider bu ʿalāmeti

3 Uṣlu degil delidir yüce sarāylar yapan
ʿĀḳıbet vīrān olur cümleniñ ʿimāreti

Dürüş ḳazan ye yedir bir göñül ele getir
Yüz Kaʿbe’den yüksektir bir göñül ʿimāreti

5 Kerāmetim var deyü ḫalḳa sālūsluḳ ṣatan
Nefsin Müslümān eylesin varsa kerāmeti

Nefsin Müslümān eden ḥaḳ yola ṭoġru giden
Yarın aña olısar Muḥammed şefāʿati

7 **Derwīş Yūnus** sen daḫi gerçeklerden olagör
Gerçek erenler ekṣer-i cümleniñ ziyāreti

420
BESTE-İ DERVİŞ ʿALĪ
EVC
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

79a 1 Nār-ı ʿaşḳa yanmayanlar nūr-i raḥmān bulmadı
Merāġından geçmeyenler sırr-ı sübḥān bulmadı

Aḥvāl olup ikilikden vaḥdete erişmeyen
ʿUcb edip kendin görenler kāmil insān bulmadı

3 Mübtelā-yı ʿaşḳ olanlar derde dermān bulmadı
Ol ṭabībe ermeyenler derde dermān bulmadı

Bī-vücūd olup göñülden sürmeyen nāmūsunu
Ḫāke yeksān olmayanlar baḥr-ı ʿummān bulmadı

5 Ehl-i Ḥaḳḳ'ı münkir iken aña **Himmet** n'eylesün
Şirki sürmeyen aradan kāmil īmān bulmadı

421
MAḲĀM-I ḤİCĀZ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ḥaḳḳ'a teslīm etmeyen cān u dilin
Cān gözüyle görmedi cānān ilin
Ṣıdḳ ile bir kāmilin var ṭut elin
Bulmaḳ isterseñ eger Mevlā yolun

Gülbün-i ẕikri döküp bāġ-ı dile
Ġonce-i maḳṣūduñu Ḥaḳḳ'dan dile
Ḳalbe ruḥa ver żiyā tevḥīd ile
Dermek isterseñ eger ʿārif gülün

3 Ḳo hevāyı ey göñül inṣafā gel
Nice bir bu ġaflet-i sehv ü ẕilel
Ey **Ġafūrī** oldu esrāra maḥal
İrgürür vuṣlat iline menzilin

422
MAḲĀM-I ʿIRĀḲ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

79b 1 Ey göñül var kim bu dertden sen ḫaber-dār olmadıñ
Anıñ [i]çündür bu yolda sen çeker-dār olmadıñ

Ey göñül var kim benimle dosta ḳarşı yanmadıñ
Çoḳ cefālar eylediñ bana vefā-dār olmadıñ

3 Ben dolardım dost zülüfün boynuma ḳıldım kemend
Sen perīşānlıḳ edip ol dāra berdār olmadıñ

Ben kim ol şāhıñ cemāl-i şemʿine pervāneyim
Var ki şevḳ [i]le düşüp ol şemʿe yanar olmadıñ

5 **Eşrefoġlu Rūmī**'ye yol-dāş oluben ey göñül
[Geçüben] aṣṣ-ı ziyāndan dosta gider olmadıñ

423
İLĀHĪ-İ VEYSĪ
11'li Hece Vezni

1 Urūm'dan [hem] Şām'dan ʿāşıḳ olduġı
Yemen illerinde Veysel Ḳarānī
Allāh'ıñ ḥabībi dostum dedigi
[Yemen illerinde Veysel Ḳarānī]

Seḥer vaḳtinde eder [i]di fiġān
Gizli sırlar [o dem] olurdu ʿāyān
Muḥammed tācın ḫırḳasın giyer
[Yemen illerinde Veysel Ḳarānī]

3 Yaṣdıġı ṭāş idi döşegi poṣa
Añardı Aḥmed'i dökerdi yaşın
Anıñ dostluġuna çekerdi dişin
[Yemen illerinde Veysel Ḳarānī]

Anasından destūr aldı durmadı
Kaʿbe yollarından göz ayırmadı
Geldi Muḥammed'i evde bulmadı
[Yemen illerinde Veysel Ḳarānī]

5 Muḥammed mescidden evine geldi
Veysel’iñ nūrunu ḳapıda buldu
ʿĀʾişe anaya ṣordu kim geldi
[Yemen illerinde Veysel Ḳarānī]

ʿAṣāsı ḥurma dalından elinde
İbrigi var idi anıñ elinde
Sulṭān Veysī derler Ḳarān güneyinde
[Yemen illerinde Veysel Ḳarānī]

7 Ridāsı boynunda Ḥaḳḳ’ıñ yolunda
Kemeri belinde deve yükünde
Hergiz ḥaṭā gelmez anıñ dilinde
[Yemen illerinde Veysel Ḳarānī]

8 **ʿĀşıḳ Yūnus** eydür ben daḫi varsam
Dostuñ mübārek cemālini görsem
Ayaġı ṭozuna yüzümü sürsem
[Yemen illerinde Veysel Ḳarānī]

424
11’li Hece Vezni

1 ʿAceb añlar mısıñ niye geldigiñ
Aġla hey gözlerim nice gülersiñ
Bu ġaflet içinde nedir güldügüñ
[Aġla hey gözlerim nice gülersin]

ʿAzrāīl’e emāneti verdiñ mi
Yoḫsa ḳarañ u sīneye girdiñ mi
Ṣırāṭı geçip meydāna vardıñ mı
[Aġla hey gözlerim nice gülersin]

3 **Derviş Himmet** ḳanı derd ile āhıñ
Gözyaşıyla yarlıġanır günāhıñ
Gördüm derseñ cemālini Allāh’ıñ
[Aġla hey gözlerim nice gülersin]

425
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

80a 1 Bī-vücūdem ʿaşḳ odu bilsem benim nem yandırır
Yanuben küllī kül oldum pes daḫi nem yandırır

Yandırır gerçi cihānda ʿaşḳ odu ʿāşıḳları
Līk ben ʿāciz ḳulunu ḳatı muḥkem yandırır

Nice döysün ʿaşḳ oduna degme bir cān-ı żaʿīf
Kim anıñ germiyyeti nār-ı cehennem yandırır

Şemʿine bir pervāne düşse fāş olur ʿāleme
Maʿşūḳuñ ʿaşḳı beni görünce ebsem yandırır

Ey ciger derdine dermān isteyen ʿaḳluñ ḳanı
Oñulur kim şol yāre kim anı merhem yandırır

Çünkü derd imiş devāsı bu yürek yāresiniñ
Daḫi emsem isteme kim anı emsem yandırır

Rūşenī ʿaşḳına yanmaz bir çekerdir Gülşenī
ʿAşḳ odu pervāne gibi anı her dem yandırır

426

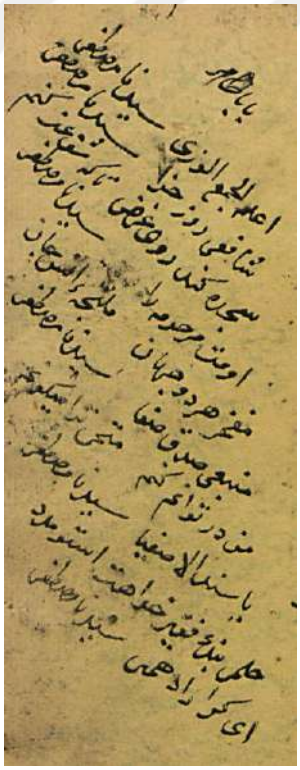

427
MUḪAYYER
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

80b 1 Gönül senden peyām-ı yār özler
Ḫaber ver ey ṣabā dost illerinden
Uyumaz her seḥer yolları gözler
[Ḫaber ver ey ṣabā dost illerinden]

Gelirsiñ Cenāb-ı Ḥaḳḳ'dan dīvāne
Açarsıñ gizli sırrı yāne yāne
Kerem ḳıl eyleme ʿarz-ı bahāne
[Ḫaber ver ey ṣabā dost illerinden]

3 Naẓar ḳıl **Nūrī**'ye ehl-i naẓarsın
Anıñ derd-i derūnuñ sehm edersin
Firāḳıñ āteş-i dilden kesersin
[Ḫaber ver ey ṣabā dost illerinden]

428
MAḲĀM-I NİŞĀBUR
8'li Hece Vezni

1 Allāh u Rabb-i *lā-yezāl*
Yā Vāḥid ü *yā ẕü'l-Celāl*
Ey pādişāh-ı bī-zevāl
Yessirlenā ḫayre'l-umūr

Vaḳt-i seḥer feryādımız
ʿArşa çıḳar efġānımız
Cürm ü ḫaṭādır kārımız
Yessirlenā ḫayre'l- umūr

3 Senden erişmezse amān
Ḳamu işler oldu yamān
Ey ṣāḥib-i kevn ü mekān
[*Yessirlenā ḫayre'l- umūr]*

Ey vāḥid-i merd-ü selām
Olsun ḥabībiñe selām
Budur ḥulūṣ üzre kelām
[*Yessirlenā ḫayre'l- umūr*]

5 **Meftūnī** ʿaṣīdir ġarīb
Luṭfuñdan etme [sen] ġarīb
Yā bāḳī el-ḥubbu'l-mecīd
[*Yessirlenā ḫayre'l- umūr*]

429
REHĀVĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Ḥalaṣ olmayıp [ol] nefsiñ elinden
Yine senden olur meded İlāh'ım
Cüdā ḳıldı meni vaḥdet ilinden
[Yine senden olur meded] İlāh'ım

Ḳomaz nefsim ki edem emriñ icrā
Tābāh etdi bu küll-i ʿömrü ḥayfā
Nic'lur ḥālimiz yā Rabbi ferdā
[Yine senden olur meded] İlāh'ım

3 Naṣīb et faẓlıñı cānım verecek
Muʿīn ol yalıñız ḳabre girecek
Melekler pāk-ī efʿālim ṣoracaḳ
[Yine senden olur meded] İlāh'ım

Ṣırāṭı dostlarıñ āsān geçeler
Yüzünüñ üstüne düşe niceler
Benim kim defterim yarın açalar
[Yine senden olur meded] İlāh'ım

5 İlāhī vādī-i ḫayrette ḳaldım
Ki zīrā lücce-i ʿışyāna daldım
Vücūd-u **Himmetā** ʿummāna ṣāldım
[Yine senden olur meded] İlāh'ım

430
NİŞĀBŪR
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

81a 1 Dergeh-i Ḥaḳḳ'a yüzüñ sür pür-devām
Bāb-ı ḥizmetde muḳīm ol ṣubḥ u şam
.....
.....

Her murāda dest açıp ʿarż-ı recā
Eyle Ḥaḳḳ'a etme ġayra ilticā
Ṭālib-i Ḥaḳḳ ol yeter ḥubb-i sivā
Ẕikr-i Ḥaḳḳ'la evliyālar bestedir

3 Rāh-ı Ḥaḳḳ'da eylediler terk-i sivā*
ʿĀlem-i keşrette ḳalma ḳıl güzār
.....
.....

431
IṢFAHĀN
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Her kimiñ kim derd-i Ḥaḳḳ'dan yüreginde olsa daġ
ʿĀḳıbet dermāna erip cān-ı göñlü ola ṣāġ

Līke derdi olmayanıñ derdine hīç çāre yoḳ
Göñül olmuşdur anıñ yanında ol dāʾim uzāġ

3 Tūtiyā-yi maʿrifetle rūşen et cān-ı gözün
Göresin cānānı her yüzden ola ṭāġ üzre bāġ

4 Cān u göñlüñ şād olup her ġuṣṣādan āzād ola
Bir ola dāʾim **Niyāzī** gözüne yaḳın ʿırāġ

432
MAḲĀM-I MĀHUR
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Göñülde cilve-ger naḳş-ı ḫayāliñ yā Rasūla'llāh
Enīsim rūz u şeb fikr-i muḫāliñ yā Rasūla'llāh

Ḳomaz jeng ü ḳudūret dem-be-dem mirʾat-i ḥāṭırda
Ṣafā-yı pertev-i mihr-i cemāliñ yā Rasūla'llāh

3 ʿUluvv-işānıña nisbetle esfel ḳubbe vü gerdūn
Ne bilsin her denī ḳadr-i celāliñ yā Rasūla'llāh

4 Umār her dem Cenāb-ı Ḥażretiñden zehī __?
Temāşa-yı cemāl-i bā-kemāliñ yā Rasūlallāh

433
8’li Hece Vezni

1 Ḳuldan saña lāyıḳ n’ola
ʿĀşıḳ seni ḳande bula
Meger senden iḥsān ola
Yā Rabbenā yā Rabbenā
Senden kerem senden ʿaṭā

Ṣuġra seniñ kübrā seniñ
Evvel seniñ āḫīr senin
Dünyā seniñ ʿuḳbā senin
[Yā Rabbenā yā Rabbenā]
[Senden kerem senden ʿaṭā]

3 Nefse bizi ışmarlama
Çignetme derd ile ġama
İrgör saña yolda ḳoma
[Yā Rabbenā yā Rabbenā]
[Senden kerem senden ʿaṭā]

4 Ḳoma **Ḥüdāyī**’yi ġarib
Vaṣlıñ aña eyle naṣīb
Yessīr merāmi yā mücīb
[Yā Rabbenā yā Rabbenā]
[Senden kerem senden ʿaṭā]

434[97]
GÜFTE-İ HİMMET EFENDİ ḲADDESA’LLĀHU TEAʿLĀ Bİ-SIRRIHİ’L-ʿALĀ
BESTE-İ HİMMET EFENDİZĀDE ʿABDULLĀH EFENDİ ḤÜSEYNĪ ʿAŞĪRĀN
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun

81b 1 Göñül ʿaşḳıñ ile büryāna döndü
Ṣafādan sīneler ʿummāna döndü

Ḳonulsun meclis-i ʿuşşāḳa yer yer
Dü çeşmim mest oluben ḳana döndü

3 Yaḳıp nār-ı muḥabbet cism ü cānı

[97] Bu manzume daha önce 70b’de geçmiştir.

Ḥarāretden bu dil sūzāna döndü

Sürülsün meclis-i ehl-i ḥaḳiḳat
Ezel bezminde çün peymāne döndü

5 Fiġānım gülşen içre ʿandelībiñ
Seḥerde ettigi efġāna döndü

6 Erenlerden erişdi bize **Himmet**
Gedālar ḳalmayıp şāhane döndü

435
MAḲĀM-I RAHĀTÜ'L-ERVĀH
11'li Hece Vezni

1 Viṣāliñle edip iġrād u ikrām
Tecellī et meded yā Ḥayy-yı Ġufrān
Niḳābıñ refʿ ile et bize inʿām
[Tecellī et meded yā Ḥayy-yı Ġufrān]

Sevātā(?) Rabbenā yaḳma bizleri sen*
Edip inʿām-ı iḥsānı hemān sen
Dem-ā-dem eyleyip keşf-i cemāl sen
[Tecellī et meded yā Ḥayy-yı Ġufrān]

3 Ġarīb etme dil-i ʿuşşāḳı her dem
Cemāliñ nūruna ḳıl anı iḳdām
Dil-i ʿāşıḳına etsin Rab bu dem
[Tecellī et meded yā Ḥayy-yı Ġufrān]

4 **Naṣūḥī** derdmendiñ yandı yā Rab
Gözü giryān özü püryān oldu hep
Tesellī et aña yā Rab bilā-reyb
[Tecellī et meded yā Ḥayy-yı Ġufrān]

436
Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

82a 1 Göster cemāliñ şemʿini yansın oda pervāneler
Mürvet degil mi ʿāşıḳa şemʿiñe ḳarşu yāneler

Ben ʿaşḳa tevbe etmezem aġyār elinden içmezem
Ḳudret eliñe ṣun bize ṭolu ṭolu peymāneler

3 Mescid ile medrese[yi] ışmarladıḳ ẕāhidlere
Ḫubb-ı ẕāti ẕikr etmege yeter bize virāneler

Bezm-i elestden bir ḳadeḥ ṣundu [baña] ol pādişāh
Yek curʿasından mest olur yüz biñ üftādeler*

5 **ʿĀşıḳ Yūnus** eydür cānım [ḳurbān] olundu cānāna
ʿAşḳ baḥrine ṭaldım çıḳardım [inci vü] dürdāneler

437
MAḲĀM-I REHĀVĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Ben ol dürr-i meʿāniyem ki ṣıġmam heft deryāya
Ben ol genc-i nihāniyem ʿayān eyler beni māye
Ben ol nūr-i cihān-bānım ki sāyem ḫuff eder aya
Ben olʿarş mübtelāsıyım ki Ḫıẕır oldu baña dāye

Ledün sırrına vāṣıl olam derseñ bu ʿālemde
Yed-i ṭūlā olam derseñ bu ʿālemde
Nice ṭūlā yed-i beyżā olam derseñ bu ʿālemde
[Ben olʿarş mübtelāsıyım ki Ḫıẕır oldu baña dāye]

3 Bu *Hāyy* u *Hū*y u vāveylā çü ermekdir cānāne
Ki ṭıfl-ı maʿnevī çünküm doġar ol ṭoġdu aye
Bu esrāra erem derseñ eriş bir yer-i Kenʿan’a
[Ben olʿarş mübtelāsıyım ki Ḫıẕır oldu baña dāye]

4 Bu esrār-nümānımı ʿayān etmekdurur kārım
Bugün ʿizzet-i cemāl ede baña luṭf ile ol yādım
Bu yolda cān fedā etdi bu **Mıṣrī** terk edip vārım
[Ben olʿarş mübtelāsıyım ki Ḫıẕır oldu baña dāye]

438
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

82b 1 Ḫaber ṣoran baña dostdan anı bī-ʿaḳl u cān buldum
Terk eyledüm ʿaḳl u cānı yer içinde ʿayān buldum

Cūş [et]di deryā-yı vaḥdet [ḳamu] varlıḳ fenā buldu
Eṣer ḳalmadı hīç bende cīhet yoḳ lā-mekān buldum

3 Yitürdüm benligi anda gören görünen ol oldu
.....

Bugün vicdānımıñ ẕevḳin eger dirsem beyān olmaz
Düşüp vaḥdet deñizine özüm birlikde kān buldum

5 Bugün bir dildeki esrār hemān dost varlığındandır
Ḳarār ḳılmaz ḥiṭāb eyler görüñ dostdan [lisān] buldum

Tecellīden tesellīden geçen bilür bu esrārı
Erişip ẕevḳ-i baḥrinde ʿaceb ẕevḳ-i nihān buldum

7 Eger maḥvıñ eger ṣarfıñ olup şerḫi dile gelmez
Hüve hüve maḳāmında ne saʿāt ne zamān buldum

Nihān oldu çün ol vaḥdet çü gördüm ʿālem-i keṣret
Ne ol dostuñ firāḳından gözüm yaşı revān [buldum]

9 Erecek ẕāt-ı muṭlaḳda hemān dost olmuş [i]dim ben
Çü geldim ʿālem-i mülke yine **Ümmī Sinān** buldum

439
8'li Hece Ölçüsü

1 Luṭfeyleyip bir kez naẓar
Eyler [i]se ger sulṭānım
Kürsī degil ʿarşdan daḫi
Ālī olur ʿünvānımız

Benlik aradan dūr ola
Ẓulmet gidip pür-nūr ola
Maḥzūn göñül mesrūr ola
Maʿmūr ola virānımız

3 Vaḥdet şerābıñ kim içe
Fānī alāyıḳdan geçe
Ger ḥaşr ola nice nice
Ayılmaya mestānımız

Şevḳ ile bülbüller öte
Āvāzı āfāḳı ṭuta
Her laḥẓa tāze gül bite
Hīç solmaya bostānımız

5 Eyle **Hüdāyī'**ye ʿaṭā
Cān şemʿine ere nidā
Derdin veren Ḳadīr Ḫüdā
Bir gün vere dermānımız

440
11'li Hece Vezni

83a 1 Bağışlagil ḳullarınıñ günāhın
Ey Allāh'ım el senindir ḳul senin
Raḥmeylegil işidip āh u vāhın
[Ey Allāh'ım el senindir ḳul senin]

Kimi ḥayrān ise kimi ayıḳdır
Kimi ḥayvān ise kimi ʿāşıḳdır
Kimi yalān ise kimi ṣādıḳdır
[Ey Allāh'ım el senindir ḳul senin]

3 Kimin divānına ḳarşı ṭursunlar
Kimiñ eşigine yüzler sürsünler
Mevlā'ların ḳoyup ḳande varsınlar
[Ey Allāh'ım el senindir ḳul senin]

Kimi Mecnūn ise kimi ʿāḳildir
Kimi nāḳıs ise kimi kāmildir
Kimi maḥcūb ise kimi vāṣıldır
[Ey Allāh'ım el senindir ḳul senin]

5 **Hüdāyī**'nin her günāhın bağışla
Ol kemlik etdiyse sen eylik eyle
İḥsān eyle lākin etme ṣağışla
[Ey Allāh'ım el senindir ḳul senin]

441
11'li Hece Vezni

1 ʿĀciz ḳaldım ẓālim nefsiñ elinden
Şu dünyānıñ leẕẕetine doyamaz

Egnine almıştır ġaflet gömlegin
ʿÖmrünüñ gelip geçtigin bilemez

İlāhī ġaflet gömlegin giyene
Müslümān der misin nefse uyana
Ḳazanıp ḳazanıp verir ziyāna
Ḥaḳḳ yolunda bir puluna ḳıyamaz

3 Ṣaġlıġında āyet ḥadiṯ nesine
Ṣoñ deminde muḥtāç olur Yāsin'e
İletip ḳoyunca maḳberesine
Oġlum ḳızım malım ḳaldı diyemez

İlāhī miskince ādem oġlunu
Varıp ṭutmaz bir mürşīdiñ elini
Ḥarām helāl ḳazandıġı malını
Ele naṣīb eyler kendi yiyemez

5 İlāhī ġafletden uyar gözümü
Dergāhında ḳara etme yüzümü
Yūnus aydır geliñ ṭutuñ sözümü
Dünyā seven āḫretini bulamaz

442

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

83b 1 Firāḳıñ odunu duyalı cānım
Belā vü derdile geçdi zamānım
Kerem eyle eyā mürvetli ḫanım
Bizi bu derdile firḳatde ḳoma

Ezelden ẕevḳin erişmişdi cāna
Ki gelmeden daḫi biz bu cihāna
Yitirdik ẕevḳimiz erdi ziyāna
Bizi bu derdile firḳatde ḳoma

3 Nebīlerdeñ işitmişdik kelāmıñ
Erişmedi bize seniñ selāmıñ
Velīlerden işitdik yine nāmıñ
Bizi bu derdile firḳatde ḳoma

Keremiñden edip vaʿd-i cemāliñ
Ki ʿāşıḳlar geri umar selāmıñ
Göñül yapmaġ imiş seniñ kemāliñ
Bizi bu derdile firḳatde ḳoma

Açılur gözlerimizden ḥicābı
Oḳuyalım cemāliñden ciḥānı
Budur ʿāşıḳlarıñ dāʾim ḫiṭābı
Bizi bu derdile firḳatde ḳoma

Cemāliñ ẕevḳi ṭutmuşdur cemāli
Düşenler derdiñe bulur devāyı
Budur ʿāşıḳlarıñ dāʾim ḫayāli
Bizi bu derdile firḳatde ḳoma

Dilerseñ derdmend-i Üftāde yārin
Şuhūd ede cemālini bu cānıñ
Gece gündüz desin bunu lisānıñ
[Bizi bu derdile firḳatde ḳoma]

443
ÇĀRGĀH
8'li Hece Vezni

Ol cennetiñ ırmaḳları
Aḳar Allāh deyū deyū
Çıḳmış İslām bülbülleri
Öter Allāh deyū deyū

Şalınur Ṭūba dalları
Ḳurʾān oḳur Burāḳ'ları
Cennet bāġınıñ gülleri
Ḳoḳar Allāh deyū deyū

Aydan arındır yüzleri
Şekerden ṭatlu sözleri
Cennetde ḥūrī ḳızları
Gezer Allāh deyū deyū

Hep nūrdandır dıraḫtları
Gümüşdendir yanaḳları
Hem ʿūddandır budaḳları
Çıḳar Allāh deyū deyū

5 Kimler sevip kimler içer
Melekler raḥmetler ṣaçar
İdris Nebī ḥulle biçer
Subḥāna'llāh deyū deyū

6 **Yūnus Emrem** var yārine
Ḳoma bugünü yarına
Yarın Ḥaḳḳ'ın divānına
Varam Allāh deyū deyū

444
İLĀHİ ṢABĀ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun

84a 1 Gönül dostuñ cemāl-i āyinesidir
Gönül kim pās ola anıñ nesidir

Ḥayātıdır ḳulubuñ ẕikr-i maḥbūb
Ḥayātī dost gönüller munisidir

3 Ḥayāl-ī ġayrıdan gönül ṣafā ḳıl
Ki ṣāf olan gönül dost ḫānesidir

Gönüldedir gönülde pertev-i dost
Bu gönüller anıñ genç-ḫānesidir

5 Gönülde buldu dostu āşinālar
O ṭaşra isteyen bigānesidir

Gönül ʿarşīden olur nice biñ yıl
Gönül zerresiñin bir dānesidir

7 Bu kemter **Eşrefoġlu Rūmī** gönlü
Ṣınıḳ mecruḥ u hem virānesidir

445
8'li Hece Vezni

1 Ben dost hevāsına düşdüm
Özge hevā neme gerek
Başımda dost sevdāsı var
Ġayrı sevdā n'eme gerek

Ey zāhidā dünya-perest
Var zühdüñü ʿarż eyleme
Ben ʿāşıḳ-ı şūrideyem
Zevḳ u riyā n’eme gerek

3 Ben dost yolunda naḳdimi
Hep oynayıp ütdürmüşem
Çün gitti küllī varlığım
Ḫavf u recā n’eme gerek

Ben lāʾūbālī giderim
İki cihānı n’iderim
Meylim yoḳ sekiz uçmaġa
Pes māsivā n’eme gerek

5 Ben dost [i]le peymānımı
Elestden öñ berkitmişem
Ben dostu ʿıyān görmüşem
Ḫayāl u rüyā n’eme gerek

Ben uyḳumu fikretmezem
Düş görüp taʿbīr etmezem
Ben gelmezem ben gitmezem
Beḳā fenā n’eme gerek

7 Gerçi ṣūretde insānım
Ben sulṭān-ı ins-ü cānım
Ben fāriġ-i dü cihānım
İşbu ġavġa n’eme gerek

8 Ben **Eşrefoġlu Rūmī**’yem
Ben bāḳīyem ḳadīmiyem
Ben ol murġ-u lā-hūtiyem
ʿArz u semā n’eme gerek

446
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

84b 1 Be hey bülbül nedir feryād
Var eyle Ḥaḳḳ’dan istimdād
Ḫudā’yı yād et olma yād
Ḳul ol kim olasın āzād

Ḳarīn-i nefs-i emmāre
Ḳarīb olur kimi māre
Çeker ol ṣāḥīb-i nāre
İşi dāʾim olur ifsād

3 Ḫiṭāb-ı ircīʿ ī irse
Göñül Mevlā'sını bulsa
Serā-yı vaḥdete girse
Olurdu ḳadr ile āʿyād

ʿAcebdir ḥikmet-i Mevlā
Kimi āʿlā kimi ednā
Kimi Mecnūn kimi Leylā
Kimi Şirīn kimi Ferhād

5 **Hüdāyī** yalvar Allāh'a
Yüz sür ol ulū dergāha*
Eren bir ḳalb-i āġāha*
Eder maṭlūba istiʿdād

447
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 ʿAṭāya lāyıḳ olmaḳ ḳul ne mümkün
A sulṭānım hemān iḥsān seniñdir
Neye ḳādir ola bir ʿabd-i miskin
A sulṭānım [hemān iḥsān seniñdir]

ʿİnāyet āfitābı olsa ṭāliʿ
Göñülde nūr-i Mevlā ola ṭāliʿ
Ne vardır raḥmet-i raḥmāna māniʿ
[A sulṭānım hemān iḥsān seniñdir]

3 Keremler eyle sulṭānım gedāya
Nesi var kim anı sermāye ṣaya
Meger senden ʿināyet olamaya
[A sulṭānım hemān iḥsān seniñdir]

Efendi ḳul yañılsa yolu yoldur
Anıñ eksikligini aña bildir
Ne deñlü suçlu ise yine ḳuldur
[A sulṭānım hemān iḥsān seniñdir]

5 Esirge **Nūrī**’yi ey Rabb-i ġaffār
Faḳīriñdir ḳapuñda ḳaldı nāçār
O miskinin saña lāyıḳ nesi var
[A sulṭānım hemān iḥsān seniñdir]

448
7’li Hece Vezni

1 Ey kerem issi Ḫüdā
Bize olup reh-nümā
Ṣoñ nefesde ẕikriñi
Ḳılma dilimden cüdā

Her ḳaçan ḳılsam sefer
Vermesin iblis keder
Şol dem olam muḥteżen
Eyle āsān ey Ḫüdā

3 Şol seni sevenlere
Ḳadriñi bilenlere
ʿĀşıḳıñ olanlara
Bende cānımdam fedā

Eyle kerem yā Ġanī
Dāʾim arayım seni
Ölmeden eyle beni
Dostlar gele āşinā

5 **Ẕākiri** ṭolu emel
Durma erişdi ecel
Ne ḳılarsın bir ʿamel
Diler ise ḳam-biyā

449
11’li Hece Vezni

85a 1 Be hey ḳardeş Ḥaḳḳ’ı bulam mı dersin
Ḥaḳḳ’a yarar ʿamel işlemeyince
Bu sırrıñ ötesin duyam mı dersin
Mürşīd-i kāmile söylemeyince

Degme kimse göñül evin düremez
Ḥaḳḳ'ın taḳdīrini kimse bozamaz
ʿUmmānlara ṭālıp çıḳıp üzemez
ʿAşḳın deryāsını bulamayınca

3 Gel ḳarın-dāşın gel tevḥīde özen
Tevḥīddir hem nefsiñ ḳalʿasın bozan
Hīç kendü kendine ḳaynar mı ḳazān
Çevresine āteş eylemeyince

4 ʿAşḳıñ ġālīb oldu yüregim ḫārlar
ʿĀşıḳ olan ʿarı nāmusu n'eyler
Be hey **Yūnus** saña söyleme derler
Ya ben öleyim mi söylemeyince

450
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Seḥerde bülbülü gördüm gecede
Uçar vuṣlat maḳāsında yücede
Açılmış maʿnī oḳurken hecede
Zehī dost iliniñ şāh-bāzı bülbül

Dedim ey bülbül ü şūrīde ʿāşıḳ
Bu menzile erişmek saña lāyıḳ
Yolunda maʿşūḳuñ olduḳ da ṣādıḳ
[Zehī dost iliniñ şāh-bāzı bülbül]

3 Cevāba ḳalmamış aṣlā mecāli
Ne firḳat bilür anda ne viṣāli
Budur ʿāşıḳlarıñ anda meʾalī
[Zehī dost iliniñ şāh-bāzı bülbül]

Erişdi bülbüle yoḳluḳ fenādan
Görünmez māsivā āġ-ı ḳaradan
Hemān ḥāliñ bilür ancaḳ yaradan
[Zehī dost iliniñ şāh-bāzı bülbül]

5 Ḥaḳīḳāt baḥrine ṭalmış vücūdu
Kemāline erişmişdir sücūdu
Budur ʿāşıḳlarıñ dāʾim şühūdu
[Zehī dost iliniñ şāh-bāzı bülbül]

ʿĀrifler cāndır bülbül hevāda
Ne dağlardadır anlar ne ovada
Ne gül vardır ne diken ol arada
[Zehī dost iliniñ şāh-bāzı bülbül]

7 Ġarīb **Üftāde**'ye düşmez bu sözler
Meger ʿārifleriñ izini izler
Bunu görmege Allāh vere gözler
[Zehī dost iliniñ şāh-bāzı bülbül]

451
ŞARḲI ʿACEM
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

85b 1 Āh benim ḥüsn-i cemāl-ī āfītābım ḳandesin
Ẓulmet-i ġam içre ḳaldım māhitābım ḳandesin
Ḫaylī demdir görmeyeli ḫūb cemāliñ ey perī
Ey benim laʿl-i şeker lebleri nāyim ḳandesin

Dāʾimā ḥüsn-i ḫayāliñde bu göñlüm eglerim
Dem-ā-dem durmayıp vaṣf-ı cemāliñ söylerim*
Ḥasretiñle şām u seḥer āh u feryād eylerim
Ey benim mümtāz efendim kām-yābım ḳandesin

3 Sensiz ārām edemem eşġāl-i kārım āh u zār
Gün gibi görmek olur mu māh cemāliñ āşikār
Firḳatiñle dağlara düşdüm hemān Ferhād-vār
Ḳandesin çoḳ sevdigim Şīrīn civānım ḳandesin

Dāʾimā gezmekdeyim kevn ü mekānı serteser
Münteẓir ḳıldım ṣabādan daḫi yoḳ aṣlā ḫaber
Gözlerim yollarda ḳaldı ne ḫaber var ne eṯer
Ḳandesin rūy-i güzel ḥüsn-ü meʾābım ḳandesin

5 **Ġafletī**'niñ ḥāli aḥvāli dīger-gūn ḥüsn-i pāk
Sīnesi derd-i firāḳıñ ḥançeriyle çāk çāk
İştiyāḳ-ı intiẓārıñla helāk oldum helāk
Gel yetiş dil derdine ʿālī-cenābım ḳandesin

452
ŞARḲI MAḲĀM-I ʿACEM
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Baş ḳomuş bālin-i nāza nev-civānım uyḫuda
Ḥālimi ʿarż edemem şīrīn-zebānım uyḫuda
Āh u feryād eylesem biñ kerre girmez gūşına
(Nāza n'eyleyim ʿişve-bāzım mest-i nāzım çāre-sāzım amān amān)
Nic'olur ḥāl-i perīşānım ki cānım uyḫuda

Bülbülān gülşende dāʾim nāleye āġāz eder
Murġ-i dil anıñçün ol gül ġoncāya feryād eder
Ben viṣālinden niyāz etdikçe ol meh nāz eder
[Ḥālimi ʿarż edemem şīrīn-i zebānım uyḫuda]

3 Ol Hümā-yı evc-i istiġnā ḳatı nāzendedir
Ḥüsn-i ḫulḳına anıñçün pādişāhlar bendedir
Kendisi ḫūb içre ammā lebleri bir ḫandedir
[Ḥālimi ʿarż edemem şīrīn-i zebānım uyḫuda]

4 ʿĀşıḳı ferdāya ṣalıp ġayra eyler iltifāt
Hīç demez kim ġayrınıñ yoḳdur vefāsında ṣebāt
İstirāḥat câme-i ḫābında yatur ol pāk-ẕāt
Ḥālimi ʿarż edemem şīrīn-i zebānım uyḫuda

453
7'li Hece Vezni

86a 1 Sen ḫor görme ṭopraġı
Ṭopraḳda neler yatur
Enbiyālar erenler
Yüz biñ peyġamber yatur

Cennetde buġdāy yiyen
Ġaflet gömlegin giyen
Dünyāya göñül veren
Ādem peyġamber yatur

3 Arḳasıyla ḳum çeken
Gözyaşıyla yuġuran
Kaʿbe-i bünyād eden
Ḥalīl peyġamber yatur

Ḳuyuda nihān olan
Köle deyu ṣatılan
Mıṣır'a sulṭān olan
Yūsuf peyġamber yatur

5 **Yūnus** der ḳoynup çoşan
Tenine ḳurdlar ulaşan
Ġuzātların baġrı yaşan
Eyyūb peyġamber yatur

454
ŞARḲI
11'li Hece Vezni

1 Duʿāda unutma bu mehcūruñu
Nūr-i çeşmim cānım duʿālar seni
Ḥaḳḳ'a ışmarladım her umūruñu
Ey şah-i ḫubānım duʿālar seni

Ḫār-ı hicrin [i]le oldu dil-fikār
Bülbül gibi ötsem n'ola āh u zār
Beni ġurbet ile ṣaldı rüzigār
Serv-i ḫırāmānım duʿālar seni

3 ʿÖmrümüñ ḥāṣılı göñlüm surūru
Çıḳarma ḫāṭırdan dil-i mehcūru
Ciger köşem cānım göñlüm surūru
Āfet-i devrānım duʿālar seni

4 Ġam degil **Maḫtūmī** ġarīb olursa
Vāy [eger] arada raḳīb olursa
Yine görüşüp naṣīb olursa
Şimdilik sulṭānım duʿālar seni

455
GÜFTE-İ CĀMĪ-ZĀDE
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

86b 1 Derūnum āteş-i ʿaşḳıñla yandır yā Rasūla'llāh
Dil-i teşnemi vaṣlıñıla ḳandır yā Rasūla'llāh

Firāḳıñ āteşi baġrım yaḳıp eşkim revān etdi
Dü çeşmim intiẓārım dolu ḳandır yā Rasūla'llāh

3 Sen ol şems-i ḥaḳīḳātsin ki ʿālem cümle zerrātiñ
Vücūduñ bāʿiṣi kevn ü mekāndır yā Rasūla'llāh

İçenler cām-ı ʿaşḳıñ āb-ı ḥużūr iltifāt etmez
Senin ʿaşḳıñ ḥayatı cāvidāndır yā Rasūla'llāh

5 **Sezā'ī** derdmendiñ bāb-ı lüṭfuñ ilticā eyler
Bilir kim dergāhıñ dārü'l-emāndır yā Rasūla'llāh

456
EVC
REŞĪD-İ ÜSKÜDĀRĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey cemāl-i pertevinden żerre cirmi āfītab
Aḳdı yaşıñ nevʿeder her ān yüzünden māhitāb

Keh-keşān cedvel aña ser-levḥ-i mihr encām niḳāt
Nüh felek evṣāfına ṭoḳuz varaḳlı bir kitāb

3 Rāyet-i iḳbāliñe merredir felek*
Kim şafāġa āfitāb olmuş ana zerrīn ṭanāb

Raḥmeten li'l-ʿālemin etmiş seni zāt-ı Ḫudā
Ḥażret-i Ḥaḳḳ eylemiş hem kām-bīn ü kām-yāb

5 Bāb-ı luṭfuñdan Ḫüdāvendā meded dūr eyleme
Eyle sulṭānım şefāʿatle **Reşīd**'i behre-yāb

457
11'li Hece Vezni

1 Hū deyip ṣıdk ile meydāna girsem
Gözümüñ perdesi açılsa bārī
Keşf olup dostuñ cemālini görsem
Vuṣlatıñ şerābı içilse bārī

Bir kez naẓar etse şu ben ḳuluna
Cān u bāşı fedā etsem yoluña
ʿAzīmet etsem vaḥdet iline*
Cānān illerine göçülse bārī

3 *Fenā fi'llāh* menziline duruşup
Cebrāʾil ʿaḳılla her dem görüşüp
Ḳābe ḳavseyn illerine erişüp
Sidretü'l-müntahā geçilse bārī

4 Bu **Derv̄iş Himmet**'i ḥayrān eylese
Cümle māsivādan ṭayrān eylese
Sırr-ı *ev-ednā*[98]'yı seyrān eylese
Tecellī ʿālemi açılsa bārī

458
MAḲĀM-I EVC
7'li Hece Vezni

87a 1 Ey ṭarīḳāt erleri
Ey ḥaḳīḳāt pīrleri
Bir nişān veriñ baña
Ol bī-nişān ḳandedir

Ḳandedir dostuñ ili
Ḳande açılur gülü
Dost baġçesi bülbülü
Gül-i ḥandān ḳandedir

3 Ararım baḥr-ı berri
Bulmadum ben bu sırrı
Cism ü cāndan içeri
Gizli sulṭān ḳandedir

4 **Niyāzi**'ye yār olan
Sırrına sulṭān olan
Din ü hem īmān olan
Ol bī-mekān ḳandedir

459
MAḲĀM-I EVC
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Zāt-ı bāriden ḫaber-dār olduġum mudur ṣuçum
Cümle ʿālem bilmez iken bildigim midir ṣuçum

[98] فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰىۚ " (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.) Necm 53/9.

Māsivādan ʿālem-i ḳalbim muṣaffī eyleyip
Şol muḥabbet nūru ile dolduġum mudur ṣuçum

3 Niceler gencine-i ʿaşḳdan ḫaberdār olmadı
Ben bu virān göñlüm içre bulduġum mudur ṣuçum

4 Zāhidā kendiñ görüp daḫl etme **Seyyīd Seyfiyā**
Varlığım terk eyleyip yoġ olduġum mudur ṣuçum

460
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Seniñ ʿāşıḳlarıñ ḳılmaz naẓar Firdevs-i aʿlāya
Ne ḥūriden ḫaber söyler ne meyl eder muṣaffāya

Nuḳūş-ı māsivā'llāhdan geçürmiş bunları ʿaşḳıñ
Ḳomuşlar iş bu sevdānı ulaşmışlar o sevdāya

3 *Ene'l-Ḥaḳ* ḳıblesiñ bulmuş yüzüni Ḥaḳḳ'a döndürmüş
Şarāb-ı *lem-yezel* içmiş bu ol Menṣūr-ı şeydāya

Eger şol ʿāşıḳıñ ḥālin ṣorarsañ vaṣl u ḫāletden
Fenā baḥrine ġarḳ olmuş o şems ḳaṭre-i deryāya

5 Gel ey **Yūnus** gözini aç cemāl-i māsiva'llāhdan
Ki bunda göresin Ḥaḳḳ'ı ne lazım vaʿde ferdāya

461
MAḲĀM-I ʿUŞŞĀḲ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

87b 1 Tecellī şevḳ-i dīdārıñ beni mest eyledi ḥayrān
Eneʿl-Ḥaḳ sırrını cāndan anıñçün ḳılmadı pinhān

ʿAceb ḥayrān u mest[im] kim bilişdi bilmezem yāri
Gözüm her ḳande kim baḳsa görünür ṣūret-i Raḥmān

3 Yüzüñ görelden ol yāriñ ḳamu maḥv oldu hep vārım
Fenā oldum beḳā buldum beḳāda olmuşum sulṭān

Benim ol derde dermānı benim her maʿdeniñ kānı
Benim ol dürr-ü bī-hemtā benim ol baḥr-ı bī-pāyān

5 Benim ʿilm-i ledünnümde hezerān Ḫıżr olur ʿāciz
Benim her bir tecellīmde nice biñ Mūsā'lar ḥayrān

Semāyı seyr eder sırrım cihānı ṭutdu envārım
Muḳaddesler cemīʿsi[dir] benim sırrımda ser-gerdāñ

7 Şanırsın **Eşrefoġlu'**yum ne **Rūmī'**yim ne İznīkī
Benim ol dāʾim-i bāḳī göründüm ṣūret-i insān

Görürsün ṣūretā ādem benim emrimdedir ʿālem
Felekler[le] melekler hep baña maḥkūmdur ins ü cān

9 Çürürmüş tenlere bir kez eger dersem *bī-iznī ḳum*[99]
Yalın ayaḳ u baş açıḳ duralar ḳamusu uryān

462
MAḲĀM-I ʿUŞŞĀḲ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Bıraḳdım ʿaşḳıñ ile cümle kārım yā Rasūla'llāh
(Yitirdim leyl ü leyl nehārım yā Rasūla'llāh)
Unutdum şevḳiñ ile cümle kārım yā Rasūla'llāh

Bu göñlüm bülbülü aṣlā cihānıñ bāġına baḳmaz
Yüzün görmek gül-istānın ararım yā Rasūla'llāh

3 Göñül pervāne-veş döner viṣāliñ şemʿine dāʾim
Dükendi ḳalmadı ṣabr u ḳarārım yā Ḥabība'llāh

4 Bu **Maḥvī** bendeñe raḥm et firāḳıñ nārına düşmüş
Ḳatī ḥaylī zamān oldu yanarım yā Rasūla'llāh

463
8'li Hece Vezni

1 Bu ay u gün bu yıldızlar
Bu geceler bu gündüzler

[99] وَرَسُولًا اِلٰى بَنِيٓ اِسْرَاۤءِيلَ اَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِاٰيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ اَنِّيٓ اَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْـَٔةِ الطَّيْرِ فَاَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَاُبْرِئُ الْاَكْمَهَ وَا
لْاَبْرَصَ وَاُحْيِ الْمَوْتٰى بِاِذْنِ اللّٰهِ وَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَاْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ"(İsrailoğullarına peygamber olarak gönderir, o da onlara der ki: Ben, Rabbinizden delille geldim size. Balçığı yoğurur, kuş şekline sokar, ona üflerim, Allah'ın izniyle kuş olur. Anadan doğma körü körlükten kurtarırım, abraş illetine tutulmuşu, Allah'ın izniyle iyileştiririm ve Allah'ın izniyle ölüyü diriltirim, evlerinizde yediklerinizi, sakladıklarınızı size bildiririm. İnanmışsanız şüphe yok ki, bunlar size delildir.) Āl-i İmrān 3/49.

Bu yaz u ḳışlar ve güzler
Benim emrimdedir yeksān

Cihānın ṭolmasıñ bendi
Benim elimdedir şimdi
Benim bugün bu meydānda
Benimdir ṭop ile çevgān

3 Benim şāhı bu meydānıñ
Benim devri bu _____
Benim cānı bu cānlarıñ
Benimledir _____[100]

464
ʿUŞŞĀḲ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

88a 1 Gönlüm eglenmez meded yā Rab bilmem n'eyleyim
Gönlüme eglence ver anıñla gönlüm eyleyim

Gönlümüñ eglencesi ẕevḳ ü viṣāliñdir seniñ
Firḳatiñle ḥasretiñle nice gönlüm eyleyim

3 Gece gündüz aġlarım müştāḳ olup dīdārıña
Bulmadım bir yār-ı ṣādıḳ aña derdim söyleyim

Sensin ancaḳ maḳṣūdum iḥsānı çoḳ ḳādir ālā
Senden özge daḫī kime ʿarż-ı ḥācāt eyleyim

5 Dağılur ʿaḳlım dem-ā-dem ḳalmadı ṣabra mecāl
Ḫayrete düşdü gönül ammā ki bilmem n'eyleyim

6 Bir delil-i mürşide muḥtāçsın **ʿAbdu'l-ḥayy** hemān
Göstere dīdār-ı Ḥaḳḳ'ı aña rāżım söyleyim

465
ʿACEM
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey saʿādet mülkünüñ sulṭānı ḫayl-i mürselīn
Pīşvā-yı enbiyā maḥbūb-i *Rabbü'l-ʿālemīn*

[100] Derkenarda bulunan şiirin son bendinin son kelimeleri sayfanın iç kısmında kaldığı için okunamadı.

Sensin ol serv-i ḥırām bostān-ı feyż kim*
Sāye-i luṭfuñda rāḥat buldu aṣḥāb-ı güzīn

3 Ẕerre-i mihr-i cemāliñ pertev-endāz olmasa
Şeh-rāh-ı vuṣlatı görmezdi çeşm-i sālikīn

Ṭarfetü'l-ʿayn içre ʿarş u ferş seyir etmez idi
Ümmetiñ bāliyle pervāz etmese rūḥu'l-mübīn

5 Eylemezdi meyve-i Ṭūbā'ya hergiz iltifāt
Sidre-i feyżiñden olsa dest-i ʿāşın meyvesi

6 Ẓāhir ü bāṭın umar senden nigāh-ı luṭfuñu
Ḳıl **Ġafūrī**'ye şefāʿat yā şefīʿel-müẕnibīn

466
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

88b 1 Āb-ı engūr ile mestāne ḳıyās etme bizi
Sāẕ u ṭanbur [i]le dīvāne ḳıyās etme bizi

Dīde-i cānı açıp yāri temāşa eylediñ
Āşināyız Ḥaḳḳ'a bīgāne ḳıyās etme bizi

3 Mürşid-i kāmilden almadan dersi levḥ-i sīnede*
ʿAşḳdan bī-behre ḥayvāna ḳıyās etme bizi

4 Yürü noḳṣān ile baḳma **Himmet**ī pīre eriş
Kendini [bilmez o] nādāna ḳıyās etme bizi

467
ʿUŞŞĀḲ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Bugün Mevlā gören Leylā'ya baḳmaz
Ulu ʿalā gören ednāya baḳmaz
Güne naẓār edenler aya baḳmaz
Yürü Leylā ki ben Mevlā'yı buldum

Ḳapunda zār eder [i]dim yüzüm pāḳ
İşitmez degil [i]di ḳulaġın sāḳ
Seniñ ʿaşḳıñla erişdi baña ʿāḳ
Yürü Leylā ki ben Mevlā'yı buldum

3 Saña yalvarır [i]ken nāz ederdin
Semāyı gözleyip pervāz ederdin
Cefāyı çoḳ vefāyı az ederdin
Yürü Leylā ki ben Mevlā'yı buldum

Mecnūn'a ṣordular Leylā nice oldu*
Gitdi Leylā şu yerde nāmı ḳaldı
Benim göñlüm ġarīb Leylā buldu
[Yürü Leylā ki ben Mevlā'yı buldu]

5 Gözleriñ ʿayn-ı belādır ey püser
Bunu yazan oḳuyanı öpüser

_____
_____[101]

468
11'li Hece Vezni

89a 1 Cebrā-il'im selām eyle dostuma
Benim Muḥammed'im güzel Aḥmed'im
Gelsin ḳadem baṣṣıñ ʿarşım üstüne
[Benim Muḥammed'im güzel Aḥmed'im]

Zeyn eyledim ʿarşımı gelsin göreyim
Ḳullarım ḥālinden ḫaber ṣorayım
O diñlesin aña cevāp vereyim
[Benim Muḥammed'im güzel Aḥmed'im]

3 Onculayın hīçbir ḳul yaratmadım
Anıñ bir sözünü iki etmedim
Ümmetini cehennemde yaḳmadım
[Benim Muḥammed'im güzel Aḥmed'im]

4 ʿĀşıḳ Yūnus bu ḫānede ḳalduġı
Ḳur'ān'ı ʿaẓīm içinde olduġı
Saʿādet yetmez mi oḫun olduġu
[Benim Muḥammed'im güzel Aḥmed'im]

[101] Derkenarda yer alan metin son derece silik olduğundan devamındaki mısralar okunamadı.

469

ʿARŻBĀR

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey Cenāb-ı Ḥażret-i Ḥaḳḳ'ıñ ḥabīb-i ekremi
Ḥaḳḳ teʿāla gizledi ẕātında ism-i aʿẓemı

Ẕerre-i fikrin degişmem devlet-i dünyāya ben
ʿĀleme vermem ḥayāliyle geçen her bir demi

3 Keşf olur bir āh ile maʿşuḳlara esrār-ı ġayb
ʿArż-ı dīdār eyle ey ẕār-ı Ḥüdā'nıñ maḥremi

Cennete teşbīḥ ederler ʿıyd-ı sünbül ẕārına
Görseler ḥūrīler ol gīsū cemel-ender-meḥi

5 Āteş-i ʿaşḳ ile **Naḳşiyā** tecellī eylemiş
Ḥażret-i bārī yaratmaḳdan muḳaddem ʿālemi

470

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

89b 1 Ey göñül dillerde sen efsāne olduñ bilmediñ
Baş açıḳ esrik-i ʿaceb dīvāne oldun bilmediñ

Añmadıñ bezm-i elestiñ ʿahdini peymānını
Āşinā-yı Ḥaḳḳ iken bigāne olduñ bilmediñ

3 Rabbine nefsiñ [seni] ʿāṣī ḳılar ġaflet ile
Ḳul iken Mevlā ile ḫaşmāne oldun bilmediñ

Māsivā ṣūretleriñ pür eyleyip içdiñ şarāb
ʿAyn-ı Beytu'llāh iken büt-ḫāne oldun bilmediñ

5 **Nūri**yā ermez iseñ yāriñ cemāliñ sırrına
Ṭutalım ʿilm ile [sen] pervāne oldun bilmediñ

471

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Rāżıyam derdine yāriñ ben şikāyet etmezem
Kendi ḥālim söylerem ġayrı ḥikāyet etmezem

Derd ü miḥnet yol-dāşımdır bu yola ʿazm edeli
Dost belāsında başım bir dem selāmet etmezem

3 Dost baña nefsini ḳahr eyle berü gel dedi çün
Nefsimi ḳahr eylerem hergiz ʿināyet etmezem

Ederim ʿāşıḳlara ʿaşḳdan ḫaber şimden gerü
Āşikāre gün gibi gizli işāret etmezem

5 Söyle **Eşrefoġlu Rūmī** derdiñi ʿāşıḳlara
Deme kim ben gizlerem ʿaşḳı melāmet etmezem

472
8'li Hece Vezni

90a 1 Gözüm nūru faḫr-i ʿālem
Yetiş yā Muḥammed yetiş
ʿĀleme gün gibi ṭoġdu
Yetiş yā Muḥammed yetiş

Aḳ saḳallı pīrler ilen
Ḥaḳḳ'a ermiş erler ilen
Cümle peyġamberler ilen
[Yetiş yā Muḥammed yetiş]

3 Seni gözler iki gözüm
Ayaġıña sürem yüzüm
Dīn seniñdir ġayret bizim
[Yetiş yā Muḥammed yetiş]

4 Ḥünkār eder cānlar cānı
Maḥşerde bulur seni
Sancaġıñ seni ister seni*
Yetiş yā Muḥammed yetiş

473
MAḲĀM-I RAST
8'li Hece Vezni

1 Ben saña ʿāşıḳ olmuşum
Yā Rasūl göster cemāliñ
Yoluñda ḳurbān olmuşum
[Yā Rasūl göster cemāliñ]

Düşeli derdiñe ey yār
O ḥālim oldu zār*
Yol beklerim leyl ü nehār
[Yā Rasūl göster cemāliñ]

3 Seni bekler cümle velī
Nicesi oldular deli
Ey bāġ-ı ḥaḳīkāt gülü
[Yā Rasūl göster cemāliñ]

4 Bu ṭarīḳ seniñ yoluñdur
ʿArżımız vech-i gülüñdür
Üftāde kemter ḳulundur
Yā Rasūl göster cemāliñ

474
ḤÜSEYNĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ṣafḥa-i ṣadrında dāʾim ʿāşıḳın ẕikārı Hū
Şākiriñ şükrü Huva'llāh ẕākiriñ ẕikārı Hū
Nāleden mi deldi baġrım Hū deyü nālān eder
Mevlevīler maʿnevīler başladı eşʿār-ı Hū

475
MAḲĀM-I RAST
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

90b 1 Gel berü ey yanmaġa pervāne-veş nār isteyen
ʿĀşıḳ-ı şeydā olup ol bī-bedel yār isteyen

Ṣūfī fānide bugün sermāye hīç etmez ziyān
Naḳd-i cānıñ beyʿ eder yār ile bāzār isteyen

3 Bāġ-ı ʿaşḳın bülbülü şūrīde-veş eyler fiġān
Gülşeni vuṣlatda ḳalmış vird-i ḫandān isteyen

Sırrıma zāġü'l-baṣarden kim duyar [i]se odur
El çekip cümle sivādan vaṣl-ı dīdār isteyen

5 Derd-mend bī-çāre Keşfiyā eder her dem naẓar
Sicn-i firḳat içre ḳalmış zār u nāçār isteyen

476
ṢABĀ
8'li Hece Vezni

1 Bir ġarībim şu dünyāda
Gülme gülme aġla göñül
Derdiñ çoḳdur ġāyet seniñ
Gülme gülme aġla göñül

Dünyā kime ḳıldı vefā
Dā'im işi cevr ü cefā
Ḳanı Muḥammed Muṣṭafā
Gülme gülme aġla göñül

3 Ḳanı Muḥammed Muṣṭafā
Ḳanlı[dır] bu deñlü dünyā
Çünkü gitdi elden ṣafā
[Gülme gülme aġla göñül]

Ebūbekir oldu velī
Oldu peyġamberiñ yāri
Ḳanı ʿÖmer ʿOṯmān ʿAlī
[Gülme gülme aġla göñül]

5 Anlar cihāna geldiler
Hep gitdiler ḳalmadılar
Aġladılar gülmediler
[Gülme gülme aġla göñül]

6 Bir gün bize ecel ere
Odu düşün ola yere
Bu ten ḳulluġundan ḳala
[Gülme gülme aġla göñül]

477
7'li Hece Vezni

1 ʿĀlemleriñ sulṭānı
ʿİnāyet eyle bize (sulṭānım)
ʿAşḳıñ şevḳiñ ẕevḳiñ ver
ʿİnāyet eyle bize

Aḳa şol çeşmim yaşı
Onulmaz baġrım başı
İki cihān güneşi
[ʿİnāyet eyle bize]

3 Ezdi gitti nefsimiz
Ẕikriñ ḳılmaz dilimiz
Saña mālūm ḥālimiz
[ʿİnāyet eyle bize]

4 **Seyyid Seyfī** ḳuluñı
Zār incidme bülbülini
Yāriñ vaṣlıñ gülüni
[ʿİnāyet eyle bize]

478
MAḲĀM-I MUḪAYYER
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

91a 1 Cümle ḥuccāc ile gidem yine iḥrāma ʿabā
Ḳıbleye ḳarşı yöneldim giderim miṣl ü ṣabā
Erişip gördüm bürünmüş bir siyāh aṭlas ʿabā
Ḳara ṭonlu Kaʿbetu'llāh merḥabā yā merḥabā

Baġladıḳ çünküm ʿArafāt üzere ḥuccācla ṣāf
Dilimizde yā İlāhī *neccinā mimmā neḫāf*
Dökü-ben göz yaşlarını ederiz seni ṭavāf
[Ḳara ṭonlu Kaʿbetu'llāh'a merḥabā yā merḥabā]

3 Çaġrışıp *lebbeyk* deriz yā Rabbenā fermān seniñ
İsteyü geldik ḳapuña luṭf ile iḥsān seniñ
Cānımız olsun viṣāliñ ʿıydine ḳurbān seniñ
[Ḳara ṭonlu Kaʿbetu'llāh'a merḥabā yā merḥabā]

4 Ṣuṣamışız āb-ı zemzemden siḳāyet edesin
Merve ḥaḳḳıçüñ Ṣafā'yı hem ḥimāyet edesin
Umarız yārin **Ḳuloġlu'**na şefāʿat edesin
[Ḳara ṭonlu Kaʿbetu'llāh'a merḥabā yā merḥabā]

479
MAḲĀM-I ʿACEM
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 ʿĀlemi arayı buldum ʿālem-i ārā benim
Mālik-i kevn ü mekānım tāc ile dārā benim

Çün serīr-i ʿizzete baṣdım ḳadem ʿirfān ile
Dil-i Süleymān-ı zemānım Ḳāf ile ʿAnḳā benim

3 On sekiz biñ ʿālemi seyr eyledim seyyāre var
Ḳābe Ḳavseyn'e erişdim sırr-ı *ev-ednā*[102] benim

Bu rumūzuñ nüktesin ancaḳ yine ʿārif bilür
Vādī içinde gūyā Ṭūr ile Sīnā benim*

5 Ger vücūduñ ḳaṭre ise zāhidā deryā olur
Serserī gezme cihānda lafẓ ile maʿnā benim

6 Ger bugün ʿĪsā demi nuṭḳ-i cihān-ı ʿālemi
Mürde diller zinde eder cān ile cānān benim

480
NEVĀ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

91b 1 Gel ey bād-ı ṣabā luṭf eyle bir dem
Ḫaber ver bize cānān illerinden
Beşāretle ḳıl bizi şād ü ḫurrem
[Ḫaber ver bize cānān illerinden]

Aradım nice yıl kevn ü mekānı
Bulunmadı anıñ nām u nişānı
ʿAceb nice bulur isteyen anı
[Ḫaber ver bize cānān illerinden]

3 Ḥarīm-i ḳuds-i lā-hūta varırsıñ
Serāy-ı ḥāṣ-ı cānānımı görürsüñ
Yine ʿazm eyleyip bunda gelirsiñ
[Ḫaber ver bize cānān illerinden]

[102] "فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰىۚ" (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.) Necm 53/9.

4 Eger cān ise ḥüsnünüñ bahāsı
Nice biñ cān olur anıñ fedāsı
Niyāzī'niñ ḳaldı mı āşināsı*
[Ḫaber ver bize cānān illerinden]

481
NEVĀ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey Ḫüdāyā gün be gün ḥālim diger-gūn olmadan
Tīġ-i fikriñ ser derūnum kesmeden*
Rūz u şeb mār-ı ecel ʿömr-i dıraḫta çıḳmadan
Ẕī'l-günāh iḳbāle ʿafvıñıla eyle behre-yāb

ʿİzz ü şevketle mükerrem ḥākim-i devrān iken
Ḳarışam ḫāk ile bir gün ʿāleme sulṭān iken
Bilmezem ḥālim n'ola ʿüryān-ı ser-gerdān iken
[Ẕī'l-günāh iḳbāle ʿafvıñıla eyle behre-yāb]

3 Faḳr ile maḥẓūẓ olurdum dehre sulṭān olmuşum
Hīç gerekmezdi bu emvāl ḫalḳa ʿünvān olmuşum
Müşkül olurdu eger ümmete bürhān olmuşum
[Ẕī'l-günāh iḳbāle ʿafvıñıla eyle behre-yāb]

482
NEVĀ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Derūnum ʿaşḳıñile yā Rasūla'llāh kebāb oldu
Vücūdum mülketi hicrin hevāsıyla ḫarāb oldu

Vücūd-ı nāzeniniñ mebdeʾ-i feyż-i ḥaḳīḳātdir
Anıñçün ʿaşḳ-ı pākin ʿāleme ḥüsn-i meʾāb oldu

3 Ḳudūmüñ bāʿiṣ-i faḫr-i maḳāmı ʿarş-ı aʿlādır
ʿUlüvv-i şāh-ı ʿālī-şān ki *levlāk*[103] ile şāha[b] oldu*

Seniñ ey şāh ʿālem çāker-i dergāh ẕīşānıñ oldu
Şeh-i iḳlīm-i rıfʿat Ḫusrev-i ʿālī-cenāb oldu

5 Ḥesāb-ı devr-i maḥşere şefāʿat eyle sulṭānım
Necīb-i pür-ḳuṣūruñ cürmü zīrā bī-ḥesāb oldu

[103] "Levlāke levlāke le-mā halaktü'l-eflāke" (Sen olmasaydın, sen olmasaydın (ey Muhammed), felekleri yaratmazdım.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 456.

DER BEYĀN-İ MAḲĀMĀT

92a

Rast	Nikrīz	Nişābur	Māhūr	Rehāvī	Nevā
Bayātī	ʿArżbār	Nihāvend	ʿUşşāḳ	Ḥüseynī	Kūçek
Ṣabā	ʿUzzāl	Şehnāz	ʿIraḳ	Evc	Segāh
İṣfahan	Selmek	Būselik	Ḥicāz	Māye	Nevrūz
Büzürk	Ẕengüle	Ḥişār	Gerdāniye	Kürdī	ʿAcem
ʿAşīrān	Dü-gāh	Muḫālif	Nühüft	Muḫayyer	Zirefken
Pençugāh	Sünbüle	Çār-gāh	Nevrūz-i ʿAcem	Beste-Nigār	
Bābā Ṭahir	Yegāh	Sulṭān-ı ʿIrāḳ	Zā-il	Raḥatü'l Ervāḥ	

DER-BEYĀN-İ UṢŪLĀT

UṢŪL-İ MUḤAMMES

Düm teke düm tek düm düm tek
Teke düm dek tek düm dek tek
Düm tek teke düm dek teke teke

UṢŪL-İ SEMĀ'Ī

Düm tek düm tek tek

UṢŪL-Ü DEVR-İ REVĀN

Düm düm tek düm tek tek

483

ḲIṬʿA

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

92b 1 Kāmil ile oturan bulur kemāl
Nāḳıṣ ile hem-nişīnlikdir vebāl

484

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Her ki dünyāya gelir āḫir ecel cāmın içer
Ne ʿaceb menzil olur kimi ḳonar kimi göçer

485

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Dil-i maḥzūnumu bir kez güşāde etseñ olmaz mı
Dutalım düşmanıñ oldum müdārā ḳılsañ olmaz mı

486

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Efendi ḥüsnüñ zekātın verseñ müsteḥaḳ çoḳdur*
ʿĀlemi ser-te-ser etseñ ḥaḳīrden müsteḥaḳ yoḳdur

487

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Şīveler taʿlim ederseñ ġamze-i ġammāzıña
Nāz -ıʿilmin ḥoş bulursun āferin üstādıña

488

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Niyyet etseñ dīlbere kim gel buyur
Nāzı artar ḳahbeniñ bunca büyür

489

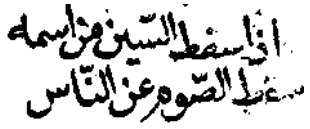

Kim yerise **Ḥamīd**'iñ içi yaġın
Yedirir aña başın ayaġın

490

FERMĀYED ĠARĪBĪ

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Nedir bu çeşm-i laʿliñde kirişmeyle tebessümler
Efendim ḳān olur ṭāḳat getirmez aña merdümler

Dedim ṣaḳla ṣaḳın kem küm edersin mühri-i mihri
Sözüm gūş etmeyip sīnem dem-ā-dem āh edip kümler

3 Ölüm vaḳtinde sīnemden gelen ṣanmañ ki nālemdir
Dem-i āzādelikdir murġ-i rūḥ eyler terennümler

Ḳulaḳ ṭut bir nefes gūş et nice demdir ki efġānım
Seniñ destiñden ey ẓālim saña eyler taẓallumler

5 **Ġarībī** bendeñi cevriñle öldürmek dilermişsin
Nedendir aña şāhım bu'nca şefḳatler teraḥḥümler[104]

93a

491[105]

FERMĀYED FEYŻĪ

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Dil-i bī-ʿaşḳ şāhım mülke beñzer kim mülüksüzdür
Ġam-ı bī-hūde pür-ḫayret durur kim _____ süzdür(?)

Lebiñ ḥakkāk eli doḳunmamış bir laʿl-i raḫşāndır
Muṣaffā dişleriñ şol dürre beñzer [kim] deliksizdir

3 Kelāmı şuʿbelendirme uzatma gel maḳāmātı
Gönül āvāze-i ʿaşḳı o şuḫuñ būseliksizdir

Sarā-yı şiʿr-i ġayrıñ cümle derme çatmadır [dāʾīm]
Benim bünyād-ı-ı ebyāt ṣafā-i baḫşım heleksizdir

5 Hemān bir tīġ-i cevher-dāra beñzer nükte-i **Feyżī**
Teberdür ẓafer-i düşmen ger çekem ammā çeliksizdir(?)

[104] Derkenarda yer alan bir beyit mürekkebin silik olmasından ötürü okunamamıştır.
[105] Bu varaktaki ilk manzume, mürekkebinin silinmesinden ötürü okunamamıştır.

492

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Belāya ṣabr eden mīzānı aldı
Taḥavvür eyleyen ḥayretde ḳaldı

493

MÜFRED

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Gel ey vāʿiẓ ḳonuş ḥāl-i dilberden bī-ḫabersin sen
Beni dīvāne ḳıldı ol perī bilmem ne dersin sen

494

MÜFRED

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Saña dāʾim niyāzımdı efendim
Beni ḳul et ḳapında derd-mendim

495

MÜFRED

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Hemān ehl-i dīliñ taʿbir-i cāna
Çü sensin ḥüsn iline şāh-ı dānā

496

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

93b 1 ʿAceb cānā bu nāz içre n'olusar maḳṣūd u māl*
Dil-şikeste ḫod seniñdir cān ise maḳṣūduñ al

497

Müstefʿilātün / Müstefʿilātün

1 ʿIyd-ı viṣāliñ ḳadr-ı saʿādet[106]
Şām-ı firāḳıñ rūz-i ḳıyāmet
Zevḳ āḫir oldı ġam ẓāhir oldı
Gelmek irādet gitmek icāzet

[106] Bu mısra şiirin hemen altında tekrar yazılıdır.

498

MURABBAʿ

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ben seni sevdim efendim ḳorḳarım bildirmege
Ḫışm edip cellād edersin ben ḳuluñ öldürmege
Ḥaḳḳ ṭeʿālā ḳudretinden seni maḥbūb eylemiş
ʿAḳlım almış saña vermiş beni mecnūn eylemiş

499

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Şikest olsa sürāḫī cām tecallā bī-ḳarār olmaz
Meşeldir sāḳiyā baş gitse ayaḳ pāyidār olmaz

500

MÜFRED

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Mesʾele maʿlūmu olmuş oḳumuş yazmış o yār
Müstaʿid olmak laṭīf ü pāk-i istiḫrācı vār

501

MÜFRED

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ẕülf-i dilber ṭolaşır boynuma iki gecedir
Ey muʿabbir vāḳıʿā taʿbīri anıñ n'icedir

502

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Böyle bir mekkāre yoḳdur görmemiş gerdūn-i ṭāḳ
Ögünüp baḳadururmuş alnım açıḳ yüzüm aḳ

503

MÜFRED

1 Çār-ı ʿanaṣırdan beni terkīb eden ḳomuş kim
Serde ḫāk gözde āb ve dilde āteş elde yel[107]

[107] Derkenarda yer alan bu beyit mürekkebin silik olmasından ötürü tahminle okunmuştur.

504
MÜFRED
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ḥasret-i ḫālin ile yaḳdım tende biñ ḳaradāġ
Ḫalḳ-ı ʿālem gördü baḫtın [ḳara]dedi yüzüñ aġ

505
MÜFRED
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 N'ola gözden ırāġ olsa cemāliñ
Muṣavverdir göñül içre ḫayāliñ[108]

506
NEVĀ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

94a 1 Şerāb-ı cām-ı ʿaşḳıñdan içenler
Ayılmaz tā ebed mestāne geldi
Seniñ ʿaşḳıñ hevāsına düşenler
Bilişmez ʿaḳlile dīvāne geldi

Cemāliñ nūru işrāḳ etse cāna
Ṣıġışmaz mübtelā iki cihāna
Tecellī et kerem ḳıl ʿāşıḳāne
Efendim bendeler iḥsāna geldi

3 Olanlar ẕātınıñ [hem] āşināsı
Beḳā bulur ḥaḳīḳatde fenāsı
Sezāyī vaṣl olur ʿaşḳıñ cüdāsı
Erişdi ḳaṭreler ʿummāna geldi

507
SEGĀH
7'li Hece Vezni

1 Gider şekk ü inkārı
Tevḥīde gel tevḥīde
Muḥkem eyle iḳrārı
[Tevḥīde gel tevḥīde]

[108] Bu ferdden sonra bir ferd daha vardır fakat mürekkebin silikliği ve dağılması nedeniyle okunamamıştır.

Ḳoyup ḳuru taḳlīdi
Cāndan eyle tevḥīdi
Bulmaġa her ümidi
[Tevḥīde gel tevḥīde]

3 Ṣūzine ṭapma ṣaḳın
Maʿni yüzüne baḳın
Olmaġa Ḥaḳḳ'a yaḳın
[Tevḥīde gel tevḥīde]

Ṣaḳın nefse inanma
Kendimi bildim ṣanma
Şirk āteşine yanma
[Tevḥīde gel tevḥīde]

5 Ḥaḳ yolunu ararsıñ
Şirk inādın sürersiñ
Hüdāyī-i ṣorarsıñ
Tevḥīde gel tevḥīde

508
FAṢL-I BAYĀTĪ
8'li Hece Vezni

1 Geldim ḳapıña pür-günāhım*
Luṭf et yā Rabbü'r-raḥīm
Sehv-i keṣretle rū-siyāhım
Luṭf et yā Rabbü'r-raḥīm

Āṣüfte-ḥāl[le] efgendeyim
ʿİṣyān ile şermendeyim
Ġāyetle mücrim bendeyim
Luṭf [et yā Rabbü'r-raḥīm]

3 Bu murġ u dil vaḳt-i seḥer
Feryād edip aġlar gezer
Eyle günāhından gezer
[Luṭf et yā Rabbü'r-raḥīm]

Sensin ḥakīm çāre-sāz
Saña ʿayāndır cümle rāz
Etdim nażarımla niyāz
[Luṭf et yā Rabbü'r-raḥīm]

5 Fikr-i ḥayāliñle ʿalīl
Oldu vücūdum ey celīl
Fāʾiz ẕelīl oldu ẕelīl
[Luṭf et yā Rabbü'r-raḥīm]

509
7'li Hece Vezni

94b 1 ʿAşḳıñ [i]le ʿāşıḳlar
Sulṭān ʿAbdu'l-ḳādirī
Ṣıdḳıñ [i]le ṣādıḳlar
Sulṭān ʿAbdu'l-ḳādirī

2 Devlet istersen devlet
ʿİzzet istersen ʿizzet
Eşiginde ḳıl ḫizmet
[Sulṭān ʿAbdu'l-ḳādirī]

3 ʿĀşıḳ olan üftāde
Irāḳ demez Baġdād'a
Ḳadrin bilen ziyāde
[Sulṭān ʿAbdu'l-ḳādirī]

4 **Eşrefoġlu** ol **Rūmī**
Dervīşlerin maḥremi
Evliyālar sulṭānı
[Sulṭān ʿAbdu'l-ḳādirī]

510
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Var mıdır leẕẕet ki ol eẕkār-ı Mevlā'dan leẕīẕ
Şeş cihādım ermedim bulmadım illādan leẕīẕ

2 Şu gibi aḳdım ciḥāna ser-te-ser seyr eyledim
Bulmadım illā ki bulam ẕikr-i Ḥaḳḳ mā'dan leẕīẕ

3 Ḳalb-i müʾmīn ʿaşḳ-ı Allāh'a imiş fikr eyledim
Ẕikrimi dilimde buldum ʿaşḳ-ı evṣā(?)dan leẕīẕ

4 Ẕikr-i fikrimde bilir mi **ʿAşḳi**'yi ey Ẕü'l-celāl*
Ḥayretde ḫüsnüñ aña dünyā vü ʿuḳbādan leẕīẕ*

511

Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

1 Dermān arardım derdime derdim baña dermān imiş
Bürhān arardım aṣlıma aṣlım baña bürhān imiş

2 Mürşīd gerekdir bildire Ḥaḳḳ'ı saña Ḥaḳḳa'l-yaḳīn
Mürşīdi olmayanlarıñ bildikleri gümān imiş

3 Añla hemān bir söz durur yoḳuş degildir düz durur
ʿĀlem ḳamu bir yüz durur gören anı ḥayrān imiş

4 İşit **Niyāzī**'niñ sözün bir nesne örtmez Ḥaḳ yüzün
Ḥaḳ'dan ʿayān bir nesne yoḳ gözsüzlere pinhān imiş

512

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

95a 1 Maṭlaʿ-i şems-i ilāhī maẓhar-ı envārı Ḥaḳ
Muṣṭafā *mācā-i ilā raḥmeten-lilʿālemīn*
Faḫrī ʿālem nūr-i Ādem maḫzen-i esrār-ı Ḥaḳ
[Muṣṭafā *mācā-i ilā raḥmeten-lilʿālemīn*]

2 *Künt ü kenzīn*[109] maḫzenidir *lī- meʿallāh*[110] maẓharī
Mebdeʾ-i dünyā vü ʿuḳbādır şefāʿat menbaʾı
Ḳuṭb-u ʿālem dedi Mevlā-yı şāḥib-i meṣnevī
[Muṣṭafā *mācā-i ilā raḥmeten-lilʿālemīn*]

3 Şerʿ-i pāk-i dīn-i Allāh aña tevfīḳ eyledi
Maġz-ı Ḳurʾān-ı ḥaḳāyıḳ ile taẓyīḳ eyledi*
Bu kelāmı naṣṣ-ı kāṭʿī ile taḥḳīḳ eyledi
[Muṣṭafā *mācā-i ilā raḥmeten-lilʿālemīn*]

4 Yā Resūlu'llāh livāʾ-i ʿasker-i İslām'a baḳ
Yandırıp nūr-i şefāʿat şemʿini iḥsāna baḳ
Maʿnevīyen şānına lāyıḳ olan sulṭāna baḳ
[Muṣṭafā *mācā-i ilā raḥmeten-lilʿālemīn*]

---

[109] "Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en uʿrefe fe-halaktü'l-halka liyaʿrifūnī." (**Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.**) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

[110] "Lī maʿaʾllahi vaktün lā-yese'unī fīhi melekün mukarrebün ve lā-nebiyyün mürselün" (Benim Allah ile öyle anlarım olur ki, ne bir mukarreb melek ne de mürsel bir nebi öyle bir yakınlığı elde edebilir.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

513

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Gözünden ehl-i inkārıñ ʿıyān ender ʿıyān sensin
Muvaḥḥīd ḳande kim bāḳsa nihān ender nihān sensin

2 Çü sensin evvel ü āḫir daḥı hem bāṭın u ẓāhīr
Mekānıñ lā-mekān bī-şek ḳamu kevn-i mekān sensin

3 ʿAcāyib baḥr-i vaḥdeti ki dü ʿālem-i emvācıñ
Kenār-ı ḳaʿrī yoḳ baḥr-i Āmīk-i bī-girān sensin

4 Gözümde ki gören sensin dilimde söyleneñ sensin
Şemʿīimsin semāʿimsin benim cānımda cān sensin

5 Bu yanmaḳdan yaḳılmaḳdan murādıñ Ḥaḳ ise ṣūfī
Vücūduñ aradan maḥv et naẓar ḳıl gör ne kānī sensin

6 Vücūduñ varlığı **Seyyīd Niẓāmoġlu**'nuñ al gitsin
Erişdir aṣlına anı ḥayāt-ı cāvidān sensin

514

ÇĀRGĀH

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

95b 1 Secde ḳılsa ay u gün ẕātıña var mıdır ḫilāf
Şāhid-i ḥüsnüñe ḳarşu durmuş encām ṣāf u ṣāf

2 Āsitānıñ cānına yüz sürmek içün āfitāb
Ravża-i pākiñ anıñçün her seḥer eyler ṭavāf

3 Nesne-i kibri yaratdı Ḥaḳ vücūduñ kānını
On sekiz biñ ʿālem oldu nuṭḳ-ı nūna mużaʿāf

4 Sebʿa içre taḳṭīr etse karḥ-ı çerḫi eger
Ṭoludur luṭfuñla her bir ḳaṭre ger olsa şikāf

5 Umarım rūz-i cezāda ey Nebī-i muḥterem
Diyesin kim ümmetimsin ey Ḫulūṣī lā-teḫaf

515
ÇĀRGĀH
12'li Hece Vezni

1 ʿAceb ḥayrān oldum ʿaşḳa uyalıdan
Yanıp püryān oldum ʿaşḳa uyalıdan

2 Ne aṣṣı farḳ ederim ne ziyānı
Küllī virān oldum ʿaşḳa uyalıdan

3 Ṣabr edeyim dersem durmaz bu dilim
Söyler ozān oldum ʿaşḳa uyalıdan

4 Kimi eder uşludur kimi eder deli
Ḫalḳa seyrān oldum ʿaşḳa uyalıdan

5 Uçdu rāḥat ḳondu miḥnet uyandı
Derde dükkān oldum ʿaşḳa uyalıdan

6 ʿİlm-i ḥikmet ile ṭoldu vücūdum
ʿAyn-i ʿirfān oldum ʿaşḳa uyalıdan

7 Ṣalādır nefsim içün ʿāşıḳlara
Āb-ı ḥayvān oldum ʿaşḳa uyalıdan

8 **Sinān Ümmī** der ḳalmadı bir ġam
Özge sulṭān oldum ʿaşḳa uyalıdan

516
ḤİṢĀR
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

96a 1 Hep erenler içdi cām-ı vaḥdeti tevḥīd ile
Buldular iki cihānda devleti tevḥīd ile

2 Āteş-i tevḥīde yan sen de gönül pervāne-veş
Maḥż-ı nūr olsun vücuduñ ʿizzeti tevḥīd ile

3 Maṭlūbu dīdār imiş iki cihānda ʿāşıḳıñ
İsteyenler buldu ancaḳ rüʾyeti tevḥīd ile

4 Ey **Ḫuluṣī** ḳıldı tezyīn ol Ḥüdā-yı *lā- yezāl*
On sekiz biñ ʿālemi çün zīneti tevḥīd ile

517
ʿUŞŞĀḲ
11'li Hece Vezni

1 Mecnūn'a sordular Leylā nic'oldu
Leylā gidip nāmı dillerde ḳaldı
Benim göñlüm bir ġayrı Leylā buldı
Yürü Leylā'm ki ben Mevlā'yı buldum

2 Şu ben yalvarırken sen nāz ederdüñ
Hevānı gözleyip pervāz ederdüñ
Cefāyı çoḳ vefāyı az ederdüñ
[Yürü Leylā'm ki ben Mevlā'yı buldum]

3 Bugün Mevlā gören Leylā'ya baḳmaz
Ulu aʿlā gören ednāya baḳmaz
Aya naẓar eden yıldıza baḳmaz
[Yürü Leylā'm ki ben Mevlā'yı buldum]

4 Mecnūn arẓulayıp Kaʿbe'ye vardı
Ḥalḳa yapışıp ḥavf-ı zārı ḳıldı
Mecnūn Leylā derken Mevlā'yı buldu
[Yürü Leylā'm ki ben Mevlā'yı buldum]

5 Gel ey Yūnus bu sırda çoḳ açılma
Hidāyet Ḥaḳ olan yerden kesilme
Ḥaḳḳ'ıñ luṭfun görüp ḥalḳa ṣaçılma
[Yürü Leylā'm ki ben Mevlā'yı buldum]

518[111]
ŞEMS-İ TEBRİZİ

1 Yine gördüm yine göñlüm alanı
Göñlüm alıp beni şeydā ḳılanı

Çün aldın göñlümü vergil murādıñ
Murādım budur efendim göster cemāliñ

3 Cemālin ḥasretinden ḥasta oldum
Ḥocama ṣor göñül ḥasta olanı

[111] Bu manzume derkenara son derece silik ve girift bir şekilde yazılmıştır. Tahminlerle okunan bu manzumenin vezni ve nazım şekli belirlenemedi.

Gel öldür ger dirgür fermān seniñdir
Ḥelāldir maʿşūḳa ʿāşıḳıñ ḳanı

5 Gerçi süvār-ı Ḥaḳḳ'ı **Şems-i Tebrīzī**
Fedādır yoluna başıyla cānı

519

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

96b 1 Āşinā-yı aşḳ olandan āh u zār eksik degil
Keşti-i naẓma dem-ā-dem rūzigār eksik degil

2 Ol cemāl-i muṭlāḳıñ ʿaşḳıñda artdıḳça niyāz
Ol ḳadar nāz arttırır bir gül-ʿiẕār eksik degil

3 Yeri cennet baḳdıġı dīdārı olsa ʿāşıḳıñ
Vech-i nūrundan anıñ yaḳmaġa nār eksik degil

4 Bu nişān-ı ʿāşıḳıñ rāḥat ölür ġam dirilir
Ḥayret-ender-ḥayret-i leyl ü nehār eksik degil

5 Şemʿ-i ʿaşḳa **Mışriyā** yandır özün yoḳ ol müdām
ʿĀşıḳıñ her yoḳluġun üstünde var eksik degil

520

ŞABĀ

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey ḥabīb-i Ḥaḳḳ-ı Kerīm el-şāh Muḥammed Muṣṭafā
Nāzenīn-i ḥażret-i yezdān Muḥammed Muṣṭafā

2 Ravża-i vaḥdet gülüsüñ *lī-maʿallāh*[112] bülbülü
Cānlara cānān cihānda cān Muḥammed [Muṣṭafā]

3 Nūr-i ʿālem faḫr-i ādem seyyidü'l-kevneynsin*
İki ʿālemde şeh-i şāhān [Muḥammed Muṣṭafā]

4 Āliñe aṣḥābıña ezvācıña etbāʿıña
Ḥāżer olmuş ravża-i rıḍvān [Muḥammed Muṣṭafā]

[112] "Lī maʿa'llahi vaktün lā-yese'unī fīhi melekün mukarrebün ve lā-nebiyyün mürselün" (Benim Allah ile öyle anlarım olur ki, ne bir mukarreb melek ne de mürsel bir nebi öyle bir yakınlığı elde edebilir.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

5 Būy-i enfāsuñ muṭayyeb idi nāsud ehlini
Ṭoldu ʿālem envārilee ravḥ-ı reyḥān Muḥammed [Muṣṭafā]

6 Ümmet özün ulu niʿmetdir vücūduñ niʿmeti(?)
Cümle ḥalḳa raḥmet-i raḥmān Muḥammed [Muṣṭafā]

7 **Nūrī-i** miskīni unutma Rabb-ı ʿizzet ḥaḳḳı çün
Ey nebīler ḥizbine sulṭān Muḥammed Muṣṭafā

521

8'li Hece Vezni

97a 1 Şol cennetiñ ırmaḳları
Aḳar Allāh deyu deyu
Çıḳmış İslām bülbülleri
Öter Allāh deyu deyu

2 Ṣalınır Ṭūbā dalları
Ḳur'ān oḳur Burāḳ'ları
Cennet baġınıñ gülleri
Ḳoḳar Allāh deyu deyu

3 Āydan arıdır yüzleri
Şekerden ṭatlı sözleri
Cennette ḥūri ḳızları
Gezer Allāh deyu deyu

4 Kimler yiyip kimler içer
Hem melekler raḥmet ṣaçar
İdrīs nebī ḥulle biçer
Diker Allāh deyu deyu

5 **Yūnus Emrem** var yanına
Ḳoma bugünü yarına
Yarıñ Ḥaḳḳ'ıñ divānına
Varam Allāh deyu deyu

522
ʿARŻBĀR

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Göñül bī-gānelerle āşinādır yā Resūlu'llāh
Der-i devlet-meābıñdan cüdādır yā Resūlu'llāh

2 Zer-i ḫurşīd-i maḥşer ḳurşadur ikşīr-i ḥāliñden
Reh-i ʿaşḳıñda ol kim ḥāk-i pādır yā Resūlu'llāh

3 Ṣarardır żikr ü fikrüñ çehresün erbāb-ı tevḥīdün
Siyeh ḥāki zer eyler kīmyādır yā Resūlu'llāh

4 Olan hādi ṣırāṭ-ı müstaḳīme şerʿi pākündir
Bu ʿālem berzaḫ-ı ḫavf u recādır yā Resūlu'llāh

5 Sözüñ maḳbūl-i dergāh-ı ṣamed dillerde evṣāfuñ
Şefīʿ-i ḫalḳ u maḥbūb-i Ḫüdā'dır yā Resūlu'llāh

6 Ne deñlü **Nā-ilī** şāyān-ı tertīb-i cezā olsa
Cenābıñdan şefāʿat mültecādır yā Resūlu'llāh

523

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Mürşid-i kāmil olanlar ṭālib-i irşād eder
Māsivā'llāhdan ḫalāṣ edip anı dil-şād eder

2 Eridip varlıḳ ḥişārıñ ḥāk [i]le yeksān eden
Ḫāne-i vesvāsı kūy-i ʿaşḳ [i]le berbād eder

3 Nūr-i tevḥid [i]le göñlüñ mülkünü maʿmūr edip
Ḫaḳ naẓar-gāhı olan ḳalbiñi hem ābād eder

524

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

97b 1 Ḳudūmüñ bāʿiṣ-i ʿayn-ı raḥmet yā Resūlu'llāh
Ẓuhūruñ pertevi nūr-i hidāyet yā Resūlu'llāh

2 Rāh-ı ʿaşḳ[ın]da fenāʾfiʾllāh olan bāb-ı raḥmetler
Seniñ fażlıñda buldular kerāmet yā Resūlu'llāh

3 Ġarībim bī-nevāyım sāyeʾ-i lüṭfuñda sulṭānım
Bu mücrim bendeñe eyle ʿināyet yā Resūlu’llāh

4 Nigāh-ı merhamet ḳıl **Ḥayyī-i** bī-çāreye luṭf et
Ola hemvāre şāyān-ı şefāʿat yā Resūlu’llāh

525

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Ḳudūmüñ raḥmet ü ẕevḳ ü ṣafādır yā Resūlu’llāh
Ẓuhūruñ derd-i ʿuşşāḳa devādır yā Resūlu’llāh

2 Nebī idiñ daḫı Ādem ṭururken māʾvü ṭīn içre
İmām-ı enbiyā olsañ revādır yā Resūlu’llāh

3 Kemāli zümre-i kümmel seniñ nūruñla bulmuşdur
Vücūduñ maẓhar-ı tāmm-ı Ḫüdā’dır yā Resūlu’llāh

4 Seniñle erdiler zāta daḫı envāʿ-ı leẕẕāta
İşiñ erbāb-ı ḥācāta ʿaṭādır yā Resūlu’llāh

5 **Hüdāyī’**ye şefāʿat ḳıl eger ẓāhir eger bāṭın
Ḳapuña intisāb etmiş gedādır yā Resūlu’llāh

526

NİKRĪZ

8’li Hece Vezni

1 Ey ṭarīḳāt erenleri
Dost yolunuñ serverleri
Ṭālibleriñ rehberleri
Dostdan ḫaber verin baña

2 Düşdü yüregime firāḳ
Dostumdan oldum ben ırāḳ
Edemedim hergiz yerāḳ
Dostdan ḫaber verin baña

3 Varam viṣāline erem
Anda cemālini görem
Ṣādıḳlar yoluna girem
Dostdan ḫaber verin baña

4 Miskīn ʿabd-i **Üftāde**ʾ i
İçi ṭışı pür-yāreyi
Terk etmegiz bī-çāreyi
Dostdan ḫaber verin baña

527

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Şemʿ-i zātıñ şuʿlesinden biz hemān pervāneyüz
Refʿedip ʿaḳl-ı meʿāşı ṣanma ki dīvāneyüz

2 Ol Muḥammed ḥażretinden olmuşuz özge ḫaber
Sāġar-ı ʿaşḳ içmişiz biz güyā [ki] mestāneyüz

3 Münzevī olduḳ bezm-i aġyārı bilmez ḥālimiz*
Ḥamdüʾlilāh Ḥaḳ ileyiz ḫalḳ ile bī-ġāneyüz

528

FERMĀYED ABDULLAH EFENDİ

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

98a 1 Cünbüş eden Gerçi tendir rūḥ u insān gizlidir
Bu ḳuvāʾl-leşker gibi ammā ki sulṭān gizlidir

2 ʿĀrife peydādır ammā bilmedi nādān olan
Hep hüveydādır ṣanırlar ki nümāyān gizlidir

3 ʿĀşıḳ aġlarsa gözünüñ yaşına daḫl eyleme
Göz yaşınıñ ḳaṭresinde baḥr-ı ʿummān gizlidir

4 Ben demez ʿāşıḳ olanlar benligin maḥv eyledi
Cümle varlıḳ maʿşūḳudur nice bu şān gizlidir

5 Āşikār odur ḳamu ʿuşşāḳa aġyāre velī
Derd-i maḥfīdir ṭabībi gizli dermān gizlidir

6 Virdi olmuşdur nefis añlar bunu ʿārīf olan
Derviş ʿAbduʾllāh göñülde nār-ı sūzān gizlidir

529
FERMŪDE HİMMET EFENDİ MERḤUM
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Nice bir derd ile giryān olayım
Nice bir ʿaşḳ [i]le püryān olayım

2 Zaḫm-ı firḳatle derūnum pür olup
Nice bir ney gibi nālān olayım

3 ʿIyd-ı vaṣlıñla beni şād eylegil
Bir naẓar ḳıl saña ḳurbān olayım

4 Bendeñi yoluña irşād eyleyip
Vāṣıl-ı dergāh-ı yezdān olayım

5 Yā Rasūla'llah bu **Himmet** ḳuluñu
Ḳıl şefāʿat dilde sulṭān olayım

530
MAḲĀM-I ṢABĀ

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Gel ey bād-ı ṣabā luṭf et ḫaber ver baña yārimden
Firāḳı cānıma yetdi uṣāndım cümle vārımdan

2 Beni ferdālara ṣalma kerem ḳıl merḥamet eyle
Ṭutuşup ḳorḳarım çarḫ-ı felek āh ile zārımdan

3 Ġarībim ġurbete düşdüm kimesne añlamaz ḥālim
Firāḳ-ı odına yandım cüdā düşdüm diyārımdan

4 Baña pīrim naẓar ḳıldı ṣabādan al ḫaber dedi
Menim nefsim ḥicāb oldu alı ḳodu şikārımdan

5 Ṣabā aydır ḳul ol ʿaşḳa bulam derseñ o dildārı
____[113] edip **Himmet** ḫaber aldım o yārimden

[113] Bu kelime metinde görülmemektedir.

531

EL-HAC HİMMET EFENDİ MERḤŪM

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

98b 1 Nār-ı ʿaşḳa per yaḳanlar pertev-i Raḥmān bulur
Bezm-i ʿaşḳda dem çekenler lüʾlüʾ-i mercān bulur

2 Dil ü cān viren ulū metāʿ-ı ḥüsnünü
ʿAḳl u cāndan giçer ammā yerine cānān bulur

3 *Men aʿref*[114] sırrın bilenler oldılar merd-i Ḫudā
Kendi ẕātıñ aňlayanlar ḳaṭrede ʿummān olur

4 ʿAşḳ-ı Ḥaḳḳdan derde düşen ṣabrına Eyyūb gibi
Ṣabrı irgüren kemāle derdine dermān bulur

5 Pīrlerin erkānını ṣıdḳ ile iḳrār eyleyen
Ṣādıḳāne ḳulluḳ iden **Himmetī** merdān bulur

532

7'li Hece Vezni

1 Ser çeşme-i evliyā
Pīrim Himmet Efendi
Ser-i tāc-ı etḳıyā
Pīrim Himmet Efendi

2 Dünyāda yoḳ naẓīri
Ḥaḳḳ ola destegīri
Cümle yek oldu pīri
Pīrim Himmet Efendi

3 Ṭarīḳ-i Bayrāmī'dir
Uṣūlü devrānīdir
ʿArş anıñ seyrānıdır
Pīrim Himmet Efendi

4 Ẕerreye iḥsān eder
Ḳatreyi ʿummān eder
Mührüdür iḥsān eder
Pīrim Himmet Efendi

[114] "Men ʿarefe nefsehu feḳad ʿarefe Rabbehu" (Kendini bilen Rabbini bilir.)Reyhan Keleş, **Divan Şiirinde Lafzī Āyet ve Hadis İktibasları** (Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi 2013, 366.

5 **Raʾfetī**-i derd-mendi
Faḳīr-i müstemendi
Naẓar eyle efendi
Pīrim Himmet Efendi

533
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ḳondı çünkim bu dil-i vīrāneye sulṭān-ı ʿaşḳ
Erdi Ḥaḳḳ'dan ʿāşıḳ-ı dīvāneye dermān-ı ʿaşḳ

2 Leylimiz ḳadr u berāt rūzumuz ʿıyd-ı viṣāl
Ḥamdü'lilāh gitdi ġamlar gelecek kervān-ı ʿaşḳ

3 Ṭop u çevgān ellerinde ʿāşıḳ-ı şūrīdeler
İḫtiyārı elde ḳalmaz görecek meydān-ı ʿaşḳ

4 **Himmetī**'yi gör ne ḥāle ḳoydı ʿaşḳıñ ḥāleti
Bilmez oldu cism ü cānı oldu çün ḫayrān-ı ʿaşḳ

534
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Gel ey ẓulmāt-ı ġaflet içre ḳalan
Ḫudā'nıñ ẕikrini dilden ayırma
Bunuñla buldu hep maḳṣūdu bulan
[Ḫudā'nıñ ẕikrini dilden ayırma]

2 ʿĀlem[in]den geçip ṭayrān edersiñ
Ezelden tā ebed seyrān edersiñ
Nice ʿāşıḳları ḥayrān edersiñ
[Ḫudā'nıñ ẕikrini dilden ayırma]

99a 3 Ḳoyup aġyārı varlıḳdan geçilsin
Göñül bezminde sāġarlar içilsin
Bu gülşende gül-i vaḥdet açılsın
[Ḫudā'nıñ ẕikrini dilden ayırma]

4 Maʿārif baḥrine dalmaḳ dilerseñ
Ḥaḳīḳat dersleriñ almaḳ dilerseñ
Ḫudā'yı **Himmetā** bulmaḳ dilerseñ
[Ḫudānıñ ẕikrini dilden ayırma]

535
8’li Hece Vezni

1 ʿĀlemleriñ īcādına
Oldu sebeb ʿaşḳ-ı Ḫudā
Mürşidleriñ irşādına
Oldu sebeb ʿaşḳ-ı Ḫudā

2 Fehm eyle ṭālib bu sözü
Bilmek istedi bu sözü
Var etmege cümlemizi
[Oldu sebeb ʿaşḳ-ı Ḫudā]

3 Cennātı gül-zār etmege
Ṭāmūyı pür-nār etmege
ʿĀlemleri vār etmege
[Oldu sebeb ʿaşḳ-ı Ḫudā]

4 ʿArşı yaratmaġa Ḫudā
Bāʿiṣ nedir bil sālikā
Bilmez o kim nādān ola
[Oldu sebeb ʿaşḳ-ı Ḫudā]

5 Yaʿḳūb u Yūsuf yādına
Mecnūn u Leylā adına
ʿĀşıḳlarıñ feryādına
[Oldu sebeb ʿaşḳ-ı Ḫudā]

536
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Dilde ġālīb oldu ḥubb u māsivā
Rabbenā yā Rabbenā fāġfirlenā[115]
Gelmedi inṣāfa nefs-i pür-hevā
Rabbenā yā Rabbenā fāġfirlenā

2 Bulalım bu ḥamd ile envāʿ-ı ḥāl
Edelim tedrīc ile kesb-i kemāl

[115] رَبَّنَا اِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْاِيمَانِ اَنْ اٰمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّاۗ رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّـَٔاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْاَبْرَارِۚ “(Rabbimiz, gerçekten de biz, bir seslenen duyduk, inanç için sesleniyor, Rabbinize inanın, diyordu, hemencecik inandık. Rabbimiz, yarlıga suçlarımızı, ört kötülüklerimizi, iyilere kat bizi, onlarla al ruhumuzu.)Âl-i İmrân 3/193.

Diller olsun maẓhar-ı nūr-i cemāl
[*Rabbenā yā Rabbenā fāġfirlenā*]

3 Ey ʿaṭāsı luṭfu çoḳ perverde-gār
Raḥmetiñ deryāsına yoḳdur kenār
Hep ʿuṣāta maġfiret ḳılsañ ne vār
[*Rabbenā yā Rabbenā fāġfirlenā*]

4 Ey **Ġafūrī** ḥāb-ı ġafletden uyan
Nūr-ı Ḥaḳḳ'ı görmek isterseñ ʿāyān
Ol Raḥīm'e böyle yalvār her zamān
[*Rabbenā yā Rabbenā fāġfirlenā*]

537

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Mülk-i merdān Ḥüdā'nıñ kārı ẕikru'llāh olur
Sālik-i rāh-ı Ḫudā'nıñ yāri ẕikru'llāh olur

2 Ehl-i derd ol söyleme bī-derde derdin sen sen ol
Dilde pinhān ʿāşıḳıñ esrārı ẕikru'llāh olur

3 Gel ʿavām ile kelimāt etme belke fesḫ olur
Ẓulmet-i dil şehriniñ envārı ẕikru'llāh olur

4 Vuṣlat-ı Mevlā dilerseñ iki cihān terk olur
Ṭālib-i dīdār-ı Ḥaḳḳ'ın vārı ẕikru'llāh olur

5 Gitmesün **Seyyīd Niẕāmoġlu** dilinden ẕikr-i Ḥaḳḳ
Ehl-i tevḥīdiñ müdām güftārı ẕikru'llāh olur

538

MAḲĀM-I BAYĀTĪ
11'li Hece Vezni

99b 1 Göñül ḳuşu eski yuvadan uçdu
Giden gelsin bizimle dost iline
Ḳatırlar bağlandı ḳāfile göçdü
[Giden gelsin bizimle dost iline]

2 ʿAşḳa esīr olan ḳarār bağlamaz
Yüreginde derd olmayan ağlamaz
Bizi bu yerlerde kimse añlamaz
[Giden gelsin bizimle dost iline]

3 Bir ġarībim adım ṣānım anılmaz
Yüregimde yaram vardır oñulmaz
ʿAṣḳ deryāsı cūş eyledi yenilmez
[Giden gelsin bizimle dost iline]

4 **Derviş Himmet** eder anı bilenler
Medḥin oḳur anda varıp gelenler
Delīlimiz oldu pīrler erenler
[Giden gelsin bizimle dost iline]

539
ʿUŞŞĀḲ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Eger ermek diler [i]señ o yāre
Seḥerlerde uyan ġafletden uyan
Çü bülbül gibi ʿāşıḳ iseñ gül-ʿizāre*
[Seḥerlerde uyan ġafletden uyan]

2 Seḥerde raḥmet-i bābı açılır
Seḥerde bāde-i vuṣlat içilir
Seḥerde kūy-ı cānāne göçülür
[Seḥerlerde uyan ġafletden uyan]

3 Eger [ki] görmek isterseñ o yāri
Seḥerlerde ḳoma efġān u zārı
Uyarır ʿaşḳ odum ʿuşşāḳ-ı zārı
[Seḥerlerde uyan ġafletden uyan]

4 Egerçi **Himmetā** ermek dilerseñ
Sarāy-ı vaḥdete girmek dilerseñ
Gül-i ḳurbeti dermek diler [i]señ
[Seḥerlerde uyan ġafletden uyan]

540
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Gülşen-i tevḥīd içinde bāġbāna et suʾāl
Bülbülüñ feryādı vardır ḳandedir ol gül-zār

2 Luṭfuña maẓhar o lālden ḳalbimiz mesrūr [idi]
Gül cemālin görmeyelden olmuşum ben bī-ḳarār

3 Durayım vaḳt-i seḥerde hoş münācāt edeyim
Dökeyim çeşmim yaşını aġlayayım zār u zār

4 Çoḳ zamāndır **Himmetī**'ye etmediñ ʿarż-ı cemāl
Yā Muḥammed vaʿdeyātın ḥaddin aşdı intiẓār

541
ʿUŞŞĀḲ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

100a 1 Ey göñül ġam çekme bu sırr-ı Ḫudādır bilmiş ol
Cümle māl u mülk-i āḫir hep hebādır bilmiş ol

2 Luʿb-i zehr-āmīz-i devrāna naẓar ḳıl ʿaḳlile
ʿĀrīfānı çeşm-i ḥalḳa bed-i ġādir bilmiş ol

3 Bu ẕen-i fertūteye aldanmadıḳ hīç kimse yoḳ
Cümleden ʿalā olan terk-i sivādır bilmiş ol

4 Luṭf-ı Ḥaḳḳla bend-i çār dest ü pā olan hep*
Fikrimiz tevhīd ile Hū-yu nidādır bilmiş ol

5 Ey hevāyı şetm-i aʿdā gerçi ġāyet güç gelir
Himmetī-veş ṣabr eden merd-i Ḫudādır bilmiş ol

542
MĀHUR
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fġʿilün

1 ʿĀşıḳ eder cānını dil-dāra ḳurbān etmege
ʿAndelīb eder seḥer gül-zāra efġān etmege

2 ʿĀşıḳıñ biñ cānı olsa bezl eder maʿşūḳuna
ʿĀr edersiñ zāhidā bir cānı ḳurbān etmege

3 İḫtiyārı elde yoḳdur ʿāşıḳ-ı ṣādıḳlarıñ
Bāġ-ı ḥüsnüñde girip ṭāvṣ u cevelān etmege

4 Cürʿa-ı cām-ı lebinden bir ḳadeḥ nūş etmege
ʿAzm eder Leylā ṣıfat Mecnūn'u ḥayrān etmege

5 Cān u başa ḳalmayanlar yārimiz hem-rāhımız
Çün ṣalā oldu bugün ʿuşşāḳa cevlān etmege

6 Ġam yeme **Himmet** demidir ʿārif ol meydāna gir
Bir bahāne ister ol ʿuşşāḳa iḥsān etmege

543

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Āşinā idim ezelden şimdi ben oldum cüdā
Ḥālime raḥm eyle yā Rabb yalvaru geldim saña

2 Sen ki *settārü ʾl-ʿuyūb*sun daḫı *ġaffārüẕ-ẕünūb*
Ḳullarıñ derdine dermān eyleyen sensin Ḫudā

3 Ḥālime raḥm eyle rūz-ı maḥşer olduḳda benim
Tā saʿādet kānı Aḥmed eyleye senden ricā

4 **Himmetī**'niñ derdine dermān erişmezse eger
Ol ġarībi kim esirger daḫı senden māʿadā

544

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

100b 1 Tā ezelden biz bu ʿaşḳ içre rüsvā olmuşuz*
İsmimizdir söylenen maʿnāda ʿAnḳā olmuşuz

2 Gerçi ṣūret ʿāleminde ṣandılar keṣretdeyiz
Keṣret içre bilmediler ferd-i tenhā olmuşuz

3 Ṣūfīniñ ol Hū yu Hāy'ı naʿresinden almazız
Herkes añlamaz bizi biz bir muʿammā olmuşuz

4 Mantıḳu't-tayr'ın lüġāt-ı muġlāḳından söyleriz
Kimse añlamaz bizi biz bir muʿammā olmuşuz

5 Ten göziyle **Mıṣriyā** ṣūretde görsem deme kim
Zīrā biz ol Ḳāf-ı ṣūret içre ʿAnḳā olmuşuz

(ʿİlme'l-esmā-i taḳsīm
Günāhım ḥadden efzūn oldı ġāyet yā Resūlu'llāh)

545
MUḪAYYER
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

Bilirsem vech-i cānānı bu çeşm-i cānı n'eylerler
Görünse nūruñ envārı mihr-i tābānı n'eylerler*

Bugün ki cennet-i ʿirfāna dāḫil olsa her ʿuşşāḳ
Yarınki vaʿd-i ūlāda ḥūri vü yā ġılmānı n'eyler*

546
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

101a Daġıtma ey ṣabā kisve-i yāri
Perīşān eyleme ben dil-figārı

Ḥüseyin
Muṣṭafā
ʿAlī
ʿÖmer

547
MAḲĀM-I RAST
7'li Hece Vezni

101b 1 Sen seni bil sen seni
Saña gerek ise seni

2 Sen seni bilmez isen
Bulamazsın sen seni

3 ʿAyna baḳma ġayna baḳ
Ġayn ʿaynınıñ ʿaynıdır

4 Kim ki ġaynı ʿayn eder
N'ider ol beni seni

5 Ġayna baḳan kişiler
Bulmadılar ʿaynını

6 Anıñ içün bıraḳmaz
Dilinden seni beni

7 Ṭarīḳī vardır anıñ
Bir ehline ṣorṣaña

8 Ceḫl eylemez gösterip
İster iseñ sen seni

9 Yüz sana ḫılḳate
Keşf-i esrār eyleme

10 Anlar ʿirfān añlamaz
Mülḥid ederler seni

11 Ey **Ḥaḳīrī** ebsim ol
Çek başına ḫırḳayı

12 Zamān āḫir zamāndır
Kimse bilmesün seni

548
ḲAYĠUSUZ ABDĀL[116]
14'lü Hece Vezni

1 Allāh Allāh yāradan günde yek kez curʿadan
Yār ilen yār olagör çıḳsıñ aġyār aradan

2 Bekle göñül bostānıñ ṣu sıġırı girmesin
Key ṣaḳın uçurursun ḳaġnıyı mināreden

3 Fil yükün ḳarıncaya yükletme çekebilmez
Laʿl ü gevher ḳıymetin umma seng-i ḫāreden

4 Sen özüñü bil nesin sen sende sen ḳandesin
Eger ʿaḳlıñ var ise añla bu işāretden

5 Gerçek ʿāşıḳ bu yolda cān ile baş oynadır
Sen daḫı ʿāşıḳ iseñ baḳma gel kenāreden

6 ʿAḳlıña ʿaḳıl deme sözüne delīl deme
Çünkü ḳurtaramazsıñ nefsini emmāreden

[116] Transkripsiyonlu metinde Kaygusuz Abdal'a ait tüm şiirlerin tamiri, "Güzel, A. (2021), "**Kaygusuz Abdal Külliyatı (Hayatı-Eserleri-Metin-Sözlük-Kaynaklar)**". Ankara:TDK Yayınları" kaynağından faydalanılarak yapılmıştır.

7 Dem-be-dem ṭıfl gibi ḍambu ḍumbu söyleme
Manṣūr'leyin olursun bilmezsen müdāreden

102a 8 Sen inşānı ṣorarsan Ḥaḳḳ'dan ayrı degildir
Ẕāt-ı ṣıfāṭ-ı muṭlaḳ ḫırḳası çār-pāreden

9 İnsān nūr-i ḳıdemdir ḥasta degil hikmetdir
Sen daḫı insān iseñ añla bu eşʿāreden

10 Ḳaygusuz'uñ hüneri helvā ilen büryān yemek
Bundañ özge hüneri umma umma sen bī-çāreden

549
TERCĪʿ-İ BEND-İ ŞENĀYĪ
Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1

1 Āh kim derd-i derūnum yine buldu żarārı
Yine eflāke siyāh eyledi āhım şereri
Levḥ-i dilde ḳomadı yaşım egerçi eşeri
Āh der seḥer ile yine yum kederi*
3 Yel gibi yeldim aradım bulamadım bir eri
Diye ey bād-ı ṣabā ṣoluma aldım ḫaberi
Ḫāṣṣ u ʿāmm-ı şeyḫ demişler bir ola ḫayr ile şer
Saña duldur deyü va'llāh ṣatar leng ü ḫarābı
5 Ḥaḳīḳat bilip ebterimiz añlar ne pīri*
Baḳılmaz terkisine ḳala ḫayrü'l-beşeri
Her yaña gāh İskender gibi ḳıldım seferi
Gāh Süleymān gibi ṣaldım yedi iḳlīme çeri
7 Açıldı şeh-bāz dilim her yaña yayıla yeri
Eyledim seyr nice muʿtadāt-ı seyri*
Gördüm gülşen oḳur elde hīçbir şeceri
Ki bite şāḫınıñ üstünde murādım şemeri

Yazmamış Ḳāżī vü Keşşāf u Ḥazīn ü Ṭaberī
Ḫaberim yoḳ güzelim kimden alalım ḫaberi

2

1 Seni ʿālem ṣanma ʿarş-ı muʿallā'da arar
Kimi esmā kimi künc-i semāda arar
Kimi aʿrāf kimi cennet-i Meʾvā'da arar
Kimi ṣūretde kimi Ādem ü Ḥavvā'da arar
3 Kimi gökde kimi yerde kimi ṣaḥrāda arar
Kimi baġda kimi daġda kimi deryāda arar

102b Kimi sīm ü zer ü güher-i yektāda arar
Kimi ḫurşīd-i cihān-tāb-ı mücellāda arar
Beyt-i Muḳaddes'de kimi Kaʿbe-i ʿalīde arar
Kimisi yerde gezer Lāt ile ʿUzzā'da arar
Kimi Yaʿḳūb-u ṣaffet rūy-i muʿammāda arar
Kimi Yūsuf olup rūy-ı Züleyḫā'da arar
Kimi Mecnūñ olup ṣūret-i Leylā'da arar
Kimisi bulūġa girip sırrı saḫnāda arar
Gül ü sünbülde kimisi bülbül-i şeydāda arar
Kimi yüce yazılan lafıẓla maʿnāda arar
Kimi taḫmīs ile eşʿār-ı muʿammāda arar

Yazmamış Ḳāżī vü Keşşāf u Ḥazīn ü Ṭeberī
Ḫaberim yoḳ güzelim kimden alalım ḫaberi

3

Söyle ey māh daḫı ḳubbe-i ḫaḍrāda bilsen
Gerisi levḥ ü ḳalem sidr ü Ṭūbā'da bilsen
Yoḳsa şol minber mescīd-i felek-ārāda bilsen
Yoḳsa envār-ı Ḫudā encām-ı süreyyāda bilsen
Bāʿiṣ-i ḫilḳat olan gevher yektāda bilsen
Bāri maṣnūʿmuñ olan cümle-i eşyāda bilsen
Sāye-i ẕātıñ olan dāver-dārāda bilsen
Ẕātıña şāhīd olan şāhid-i raʿnāda bilsen
ʿAks-i ruḫsārıñ olan rūy-i muṣaffāda bilsen
Çeşm-i cān-bīniñ olan nergīs-i şehlāda bilsen
ʿAceb enhār gibi tūde-i ṣaḥrāda bilsen
Gehī esfelde keremle gehī aʿlāda bilsen
Gehī ʿİsā'da gehī muʿcize-i sadāda bilsen
Gehī Mūsā'da gehī yed-i beyżāda bilsen
Mescid-ü mederesede seng-i muṣāllada bilsen
Zāhīdiñ Hū diyüben etdügi ġavġāda bilsen
Leyseti vü leys'de mi illā'da bilsen*
Ḳāf-ı ʿAnḳā'da mı Yüsrā ile Ṭāhā'da bilsen

Yazmamış Ḳāżī vü Keşşāf u Ḥazīn ü Ṭaberī
Ḫaberim yoḳ güzelim kimden alalım ḫaberi

4

103a Nice dem hem nefs ü nāle vü feryād oldum
Āh ile taḫt-ı Süleymān gibi berbād oldum
Gehī maʿmūr oluben vaṣlile ābād oldum
Yıḳılıp gāhī ___? hicrān ile dil-şād oldum

3 Gāh düşüp bende ile gāh āzād oldum
Taḫt-ı ʿizzetde gehī kibr ile āzād oldum doğru
Gehī saḥrādaki iztırāb(?) ile evtād oldum
_____? ile hem-dem olup ḳābil-i irşād oldum
5 Cān u dīlden ne ki derler ise münḳād oldum
Şeref-i zühdle ki eşref -i ʿibād oldum
Şiddet-i nefisle ki ebter-i şedā-id oldum
Nefse bed-ḫahı öldürmege cellād oldum
7 Cigerim zaḥmına Sülmān gibi cellād oldum
Gehī ḫışaller ile zehre işhād oldum
Nice dem keşf ü kerāmāt ile muʿtād oldum
Gerçi ki oḳumada yazmada üstād oldum
9 Gehī ev başı ḳarbāz ile üstād oldum
Gehī masḫāralıḳ etdim gehī ṣayyād oldum

Yazmamış Ḳāżī vü Keşşāf u Ḥazīn ü Ṭaberī
Ḫaberim yoḳ güzelim kimden alalım ḫaberi

5

1 Ḳande bulsam anı kim yoḳ da degil var[da] da yoḳ
Ḳande bulsam anı kim yoḳ degil varda da yoḳ yoḳ
ʿĀşıḳ-zāde yoḳ dilber-i mekkārede de yoḳ
Nüh felek şeş cihet ü sebʿa seyyārda da yoḳ
3 Ẓāhir ü bāṭın u aʿyān u esrārda da yoḳ
Ḥāl-ü müstaḳbel ü evẓāʿile eḫvārda da yoḳ
Nīk ü bedde degil anla ṣevādda da yok
Ayru yārān-ı felek dīde-i iẓhārda da yoḳ
5 Gül ey ḥārda yoḳ bāġ ile gül-zārda yoḳ
Mışır u Şām u Ḥaleb ü Mekke vü esfārda da yoḳ
Yemen ü Hind ü Neccār ile Tatar'da da yoḳ
Aṭlası geçer degüldür hem ü dīnārda da yoḳ
7 Künc-i dükkānda degil şehr ile bāzarda da yoḳ
Nice vaṣf ĕtsem anı kim durur dīvārda da yoḳ
Kūşe-i meyiñde de ḫāne-i ḥārde de yoḳ
Serīr-i ḫayli cihān kendü arada da yoḳ
9 Daḫı ser-cümle muhācirde ve enṣārda da yoḳ
103b Fıḳh u tefsīr ü eḥādiṣ ile āsārda da yoḳ
10 Ḳalbi vīrān bu **Ṣenāyī**-i dil-figārda da yoḳ

Yazmamış Ḳāżī vü Keşşāf u Ḥazīn ü Ṭaberī
Ḫaberim yoḳ güzelim kimden alalım ḫaberi

550
TERCĪʿ-İ BEND-İ LÜṬFĪ
Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün

1

Cān u tenimi yoḳdan var eyleyeli Cebbār
Nefsim beni ḳul etdi oldum tene riʿāyet-kār
Envāʿ-ı kebāyirden her dürlü ṣafāyirden
Ḳalmadı güneh Āhī ben işleyem ṣad bār
Biñ hicr mesāʾ geçdi ʿömür āḫire erişdi
Cān gözü bu ġafletden hīç olmadı beri dār
Ne meẕheb ü dīn olsun bu mücrim-i ʿāṣīde
Dünyā hevesi metīn idi büt-i zünnār*
Ne maʿrifetu'llāhdan bir şemme eṣer bildim
Ne ʿaşḳ-ı ilāhīden bir zen ḳadar envār*
Dünyā ise bir fettān bu nefs ise bir hayāl
Bu ʿömr ise bir fānī bu çarḫ ise bir ġaddār
Bilmen ki saʿīd etdi yaḳıldı şefīʿ ol
Taḳdīr-i ezel hergiz maʿlūmı degil ey yār
Ki fevḳ-i hicrim eyler ki ġālib olur ümīd
Ki luṭfun ekip şādım ki ḳahrın eküp ____[117]
Ḳatġısiyle ḥaşr olam yā Rab bu iki ḳavmiñ
Ebrāriyle maḥşerde tefrīḳ olacaḳ ḳaçar

Keyfiyyet-i taḳdīre vāḳıf değilim ey şeyḫ
Fānī-yi mekāşif kim keşf ede baña esrār

2

Bir vāḳıf-ı ġayb olsa bildirse baña anı
Ben nice virem āḫir Ḥaḳ ḥażretine cānı
Ne ḥāliñe ḫandānsın ey gözlerim aġla ḳān
Ṭaşlarla döğün ey dil ḳıl sel-i ṣaffet-i efġān
Cān gözüni inciden ne vaḳitten açıp yā Rab
Bir olmaz ümīd ile ġafletde geçer her ān
Dīn naḳdini bu yolda ḳurtarmaz isen ey dil
Birinci ḥarāmidir nefsle hevā-yı şeyṭān
Elfāẓ-ı ʿaṭāyadan yā Rab dilimi ṣaḳla
Cām-ı sekerāt-ı mevt etdigin beni sekrān
Ne ḳorḳulu demlerdir yā Rab o demler
Tevfīḳ-i refīḳ ile yā Hādī ve yā deyyān
Teng__? ile miʿādımdan fehm edemedim nesne
Ne ʿāleme küllīden maḳṣūdundur ey cān

[117] Mürekkebin dağılmasından ötürü kelime okunamamıştır.

551

104a KĀR-I NĀṬIḲ DER-MAḲĀM-I ṢABĀ ʿAŞḲ ____?[118]

Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün

1 Bu mecrāda cān ʿilmin çün idemedim taḥṣīl
Cehle ebed ḳıldım kesb edemedim ʿirfān

Meşhed didükleri ey dil ḫāk-i siyeh gelirsen
Ya ravża-i cennetdir yā maġrea-i min nirān

3 Biñ sehv ile bir ṭāʿat andan ne evlā ḳurbet
Vay aña ki luṭfundan raḥm eylemeye Raḥmān

Ey zāhid ile ṭāʿatte tekebbür eden miskīn
Ḥükm-i ezelī sebḳat eylerse nedir dermān

5 Bir vāḳıf-ı ġayb olsa bildürip baña anı
Ben nice verem āḫir Ḥaḳ ḥażretine cānı

Bu ḥālet-i ḥayretde her laḥẓā göñül ġam-gīn
Bu derd ü firāḳ ile her demde gözüm ġam-gīn

7 Dünyā ġam-ı ʿuḳbāyı ey ḫˇāce unutdu
Tedbīriñ anıñ āḫir eylemeye bu miskīn

Aġardı başım dişim ḳaynadı daḫı ḳalbim
Eridi tenim gerçi ṭaġ gibi göñül sengīn

9 Çünki ḳo sen cān-ı murġı ede pervāz
Meʾvāʾu ileyseʾl keʾs-siccīn veyā ʿillīn

_____?[119]
Ey ġafleti çoḳ göñlüm niçün olasın emīn

---

[118] Bu başlığın hemen yanında derkenara kayıtlı şu ferd vardır: Dağıtma ey ṣabā gīsū-yi yāri / ʿĀşıḳ olan ʿār etmez nārı

[119] 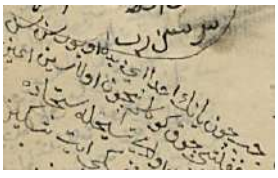 Bu mısra anlamlandırılamamıştır.

11 Çün dānā-i dām oldu tesbīḥle seccāde
Zinhār aña ḳapla var nefsiñi et teskīn

Ḫalḳum gelip bu cān u dil ḳıla tekellümden
İblīs ü melekden pes anda kim ide telḳīn

13 Ne ekl-i ḥelālim var ne ṣıdḳ-ı maḳālim var
Es-selām ise bir nevʿe nedir şehā ola pesden

Güftār-ı perīşāndan ne derdi dilim bir dem
Efkār-ı televvünden ne buldu göñül temkīn

15 Eyle ḫātemden ḳorḳar taḳdīr-i ezelden ben
Yazıldı ve bu bilmez oldu el-Ḥaḳ taʿyīn

Bir vāḳıf-ı ġayb olsa bildirse baña anı
Ben nice verem āḫir Ḥaḳ ḥażretine cānı

17 ʿİsyān çehine düşdüm ne ṣāḥib-i çāhım ben
Dervīş-i nemed-pūşver köhne külāhım ben

Hep defter-i aʿmālim pür ḥaṭṭ-ı ḥaṭā yañlış
Yāre ḳara yazılı bir nāme-siyāhım ben

104b Ey şeyḫ-i nebiya'llāh bu ḥalīle maʿzūruz
Yazıḳlu ve eksiklü bir ʿabdu'llāhım ben

21 Yol vermese ol Hādī kim bula ikrāhı
Gerçi aña varmaġa çü bende-yi rāhm ben

Āh u _____? atanda her dürlü hevā ile
Bī-dāne ile varmış birer beze giyāhım ben

23 Yā Rab bu ʿāṣī ḳul mīzāna varıp n'eyler
Bildiñ beni sertāb-ı ʿiṣyān u günāhım ben

Ne renk ve ne boyum var güllerle olam hem-renk
Ḫār u ḫisle yetmiş bir mürde-i güyāhım ben

25 Bir bir cigerim deldi ney gibi bu ḥāletler
Her laḥẓa bu ʿilletde bir nāle-i vāhım ben

Ḫayrāt u meʿārifden n'ola yoġsa behrem
Envāʿ-ı meʿāyible ʿiṣyāna pinhānım ben

Gözyaşıyla ṭurma be vāy dīde yüzüm her dem
Şāyed bu __?dasın bir rūy-siyāhım ben

Bir vāḳıf-ı ġayb olsa bildirse baña anı
Ben nice verem āḫir Ḥaḳ ḥażretine cānı

Çün perde-i ġafletden cān gözi degil senā
Pes ḳande göre dīdār bir göz ki ola aʿmā

Jengār hevā etdi dil āyinesini muʿteber
Bī-ṣafvet ola mı dil dīdār-ı Ḥaḳḳ'a meclā

Leẕẕāt-ı ibādetden ne dilde ḥalāvet var
Ne derd-i ilāhīde bu cānda eṯer peydā

Gitdi bu televvünden pāk edemedim ḳalbimi
Bir ḫāne-i mülevveṯkerde sulṭāna ola mı cā

Çünkü zen-i dünyādan olmadı mücerred dil
ʿİsā-ṣıfat eflāki ne mümkün ide meʾvā

Hep añla şurb oldı ḥayvān gibi inleyen
Fevt idemedim cāna tebessümü mülk-āsā

Fātiḥaya leyālide tesbīḥ u teheccüdler
Yā ṣubḥ u mesālarda vird ile ḳatı ẕükerā

Ṭūl-i emel ögümde tıġ-i ecel eñsemde
Ardım ise ḥaṣm oldı ögümse derin deryā

Aḥvālimi maḥv ider teḥvīl ede luṭfundan
Bu ḥalle ḳalursam aġlan beni vāveylā

Evḳāt-ı laṭīfī ben yoḳ yerlere ḫarcetdim
Bir vaḳti meclisine ṣarf edemedim ḳaṭʿā

Bir vāḳıf-ı ġayb olsa bildirse baña anı
Ben nice verem āḫir Ḥaḳ ḥażretine cānı

105a

ḤUḴNE-İ MUTAVASSIṬA VE YEḪRUCU E’S-SEVDĀ

Besfāyic Kökü Dirhem 20	Eftimūn Dirhem 5	Sināmeki Pāk ola Dirhem 5	
Lisān-ı Ṣevr Çiçegi Dirhem 3	Iḫlamūr Çiçegi Dirhem 3	Benefşe Çiçegi Dirhem 3	Ebegömecī Çiçegi Dirhem 3
Rāzyāne Toḫumu Dirhem 3	Ḫıyār Şerbetş Balı Dirhem 15	Ḳudret Ḥelvāsı Dirhem 25	
Milḥ-i Ṭaʿām Dirhem 1?	Tāze Şīr ü Revġān Dirhem 20	Ḳāʿide-i ṭıb üzere ṭabḥ olunup pür defʿada ḥuḳne olunur	

552

NAḲŞĪ[120]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

105b 1 Olur bilmez kim öz nefsiñ ʿanāṣır ẓanneder kendin
Ḫalāṣ olmaz bu ẓulmetden olur ol ḫāk ile yeksān

Elif mīm ol olan ismin ḥaḳīḳat gevheri sensin
ʿAnāṣırsa beyānında ki ḳurmuş taḫtını sulṭān

3 Sen ol dürr-i yetīmsin kim ṣadefden ayrı düşmüşsün
Ki bilmez güheriñ aṣlıñı ṣanır ol kendisin insān

Elin al iş bu keşretden nedir fehm ile bu remzi
Felek yüz dönderip senden ayaġın almadan devrān

5 Ne olur nefs ḥaḳīḳatden ḫaber-dār olmayan ḥayvān
Sen ol māh-ı miṣālsin kim gezer ol teşne ʿālemin

[120] Metinde bazı beyitlerde takdim-tehir yapıldı.

.....
Ser-ā-ser ġark ḳayy olmuşken gözünden sır olur ʿummān

7 Eger iblīs-i pür-telbīs bileydi iş bu esrārı
Ederdi secde-i Ādem niçün eylerdi ol ʿişyān

8 Bu güherler ki naẓm etdiñ degildir kesbiñ ey **Naḳşī**
Mürüvvet-kānı ol Mevlā elestden eylemiş iḥsān

553
NAḲŞĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Anıñ kim meyl-i dünyādan olup ḳalbin yuyar tevḥīd
Eder dil ḫānesin cān gözüñ aç pür żiyā-i tevḥīd

Yıḳarsın nefs-i emmāreñ bugün sen āteş-i dīlden
Siler illā vücūdundan ḳomaz hīç māsivā tevḥīd

3 Açıp dil meḳtūbuñ açar oḳursuñ ger ʿıraḳ dersin
Göñül pür-nūr olur şāhım ledün ʿilmin oḳur tevḥīd

Çekip el iş bu keşretden yaḳıp çün āteş-i ʿaşḳı
Girip meydāna ḳān aġla ḳaçan oldum ṭura tevḥīd

5 Silip dil levḥiñ ey **Naḳşī** eriş kim ḳalbini pākīn
Ṭoġup burç u hidāyetden ola ʿālem-nümā tevḥīd

554
NAḲŞĪ-VĀR
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Görelden recā pākinde bugün devr-i tecellāyı
Gözüm ḳan aġlayıp ister dem-ā-dem ol tecellāyı

Cemāliñ ḳıbledir cāna ser-i[121] kūyuñdedir Kaʿbe
Anıñçün dil ṭavāf eyler o dergāh-ı muʿallāyı

[121] Metinde "sırr-ı" şeklinde yazılıdır.

Gören āyīne-i dilden cemālin ey şeh-i ʿālem
Özünden el çekip āḫir oñat fehm et o maʿnāyı

Olar kim her şeyde fehm etmez *ene'l-ḥaḳ* sırrını ẕāhīd*
Öger Manṣūr olup āḫir seçer *lā*'dan *illā*'yı

Bu sırrın māverāsından ḫaber-dār olmayan **Naḳşī**
Ne bilsün ey perī-peyker ḥaḳīḳat bu muʿammāyı

555
İLĀHİ ḤÜSEYNĪ ḤİŞĀR
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

106a Ey risālet bostānında ḥırāmān-ı serv-i ḳad
Ey nübüvvet ravżasında yāsemīn-bū lāle ḫad

Adı Aḥmed bī-ʿadeddir yā nebīyyu'llāh velī
Sen o Aḥmed'sin ki senden görünür nūr-i eḥad

Enbiyānıñ her biriniñ ʿilmine var ḥadd ü med
Ḥaḳḳ saña verdigi ʿilm ü ḥikmete yoḳ ḥadd ü med

Rūşenī bī-çāre ẓulmetde ḳalırdı bī-sened
Aña benim aġır gele iki dālıñ olmasa meded*

Rūşenī kemter ḳulundur ānı eyle behre-mend
Sen şefāʿat-kānısın luṭfuña hīç yoḳ ḥadd u ʿad

556
İLĀHİ ḤÜSEYNĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Ṭutmadım ben sünnetiñi şerm-sārım yā nebī
Ben sipihr ü ḥażretiñe nice varam yā nebī

Ben nice meddāḥıñ olam yā ḥabīb-i Ḳureyş*
Sūre-i *Ṭahā* vü *Yāsīn* medḥ ederken zātıñı

Sensin ol sulṭān-ı kevnyen-i Rasūlü'ṣ-ṣaḳaleyn
Şānıña *levlāke levlāke*[122] denildi merteben

[122] "Levlāke levlāke le-mā halaktü'l-eflāke" (Sen olmasaydın, sen olmasaydın (ey Muhammed), felekleri yaratmazdım.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 456.

557
BAYĀTĪ
8’li Hece Vezni

1 Yandıḳlarım şām-ı seḥer
Senden midir benden midir
Başımdaki ʿaşḳdan eṣer
Senden midir benden midir

Baġrımdaki başım benim
Gözümdeki yaşım benim
.....
[Senden midir benden midir]

3 **Seyyīd Niẓāmoġlu** saña
Benligin al senden baña
Sen ben sözü bilmem baña
Senden midir benden midir

558
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün (mütekerrir muhammes)

106b 1 Esīr-i nefs-i emmārem ʿaceb bed ḥāl bed-i kāram
Ṣefir-i ḳabre erişdim hevā ile henüz yāram
Giderim zād-ı rāhım yoḳ saña ne yüz ile varam
Esīrge ḳapuña geldim dediñ yā Rabb-i Ġaffārım
Seniñ ḳapuñ ṭurur iken ya varıp kime yalvaram

Ḫüdāvendā sen ol Allāh u Raḥmān u Raḥīmimsin
Ḳamu aḥvālime vāḳıf ḫabīrimsin baṣīrimsin
*Eġısna yā ġıyāse’l-mustagi*sin dest-gīrimsin
[Esīrge ḳapuña geldim dediñ yā Rabb Ġaffāram
Seniñ ḳapuñ ṭurur iken ya varıp kime yalvaram]

3 Seniñ her köşede ẕikriñ oḳur zühhād u ʿubbādıñ
Kimi aḥfāya maẓhardır kimi cehren ḳılar yādıñ
Ne naḳs ola ḫazīnende Ġanī Vehhāb iken ādıñ
[Esīrge ḳapuña geldim dediñ yā Rabb Ġaffāram
Seniñ ḳapuñ ṭurur iken ya varıp kime yalvaram]

Eger yüz biñ günāh etsem recāmı kesmezem senden
Kelāmiñda muṣarraḥdır dediñ *lā-taḳneṭü*[123] benden
Mübeşşirlerle şād eyle bu rūḥum çıḳmadan tenden
[Esīrge ḳapuña geldim dediñ yā Rabb Ġaffāram
Seniñ ḳapuñ ṭurur iken ya varıp kime yalvaram]

5 Ḳuluñdur **Ẕākirī-i** derdmend-i ʿālim ü dānā
Seniñ tevḥīdiñi eyler hevā ile eder ammā
Ne var cürmünü ʿafv etseñ saña şirk etmedi ḥāşā
[Esīrge ḳapuña geldim dediñ yā Rabb Ġaffāram
Seniñ ḳapuñ ṭurur iken ya varıp kime yalvaram]

559
İLĀHİ ŞABĀ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

107a 1 Şemʿ-i cemʿ-i bezm-i Hū'dan pür-żiyādır Gülşenī
Sāḳī-i cām-ı ezelden pür-ṣafādır Gülşenī
Geldi bu mışraʿ dile dilden direm dāʾim bunu
Gülşenī'yem Gülşenī'yem Gülşenī'yem Gülşenī

2 Diller içre vaḥdet esrārı ḫayālī etdi naḳş
Eyledi nāsūtuma keyfiyyet-i lāhūtī baḫş
İrtibāṭ etdü'stüme iş bu gönlüm zerre-veş
[Gülşenī'yem Gülşenī'yem Gülşenī'yem Gülşenī]

560
15'li Hece Vezni

1 Yā Rab nūruñ ḥaḳḳı çün ayırma ʿaşḳından beni
Cennāt ḥūriñ ḥaḳḳı çün ayırma ʿaşḳından beni

Rūḥ-ı Resūlu'llāh içün sırr-ı li'llāh içün*
Li'llāh içün bi'llāh içün ayırma ʿaşḳından [beni]*

3 Āhım göge olsun direk sen ol gönlümde tek
Ne o gerek ne bu gerek ayırma ʿaşḳından [beni]

[123] " قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ اَسْرَفُوا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ "(De ki: Ey nefislerine uyup hadden aşırı hareket eden kullarım, Allah rahmetinden ümit kesmeyin; şüphe yok ki Allah, bütün suçları örter, şüphe yok ki o, suçları örter, rahimdir.)Zümer 39/53

Sermest olayım gezeyim göñlümde nakşın yazayım
Cümle cihāndan beriyim ayırma ʿaşḳından beni

Zāhidlere ver cenneti müştāḳıdır anlar ḳanı
Ben isterim sen ḥażreti ayırma ʿaşḳından [beni]

Gözümdeki sensin gören bu göñlümde sensin ṭuran
Sensin alan sensin veren ayırma ʿaşḳından [beni]

Seyyīd Niżāmoġlu'nuñ maḳṣūdu dīdārdır anıñ
Dūr etme vaṣlındañ seniñ ayırma [ʿaşḳından beni]

561
FERMĀYED ŞEYḤ ʿABDULLĀH MERḤŪM
15'li Hece Vezni

107b Maġfiret inmezse bārī nic'olur ḥālim benim
ʿİnāyetle ḳıl naẓar Kerīm Allāh Raḥīm Allāh

Bir eyüsi yoḳ yamandır cümle aʿmālim benim
Ḳalmasun göñlümde keder Kerīm Allāh Raḥīm Allāh

Ṣūret ile kimse bulmaz dergeh-i Ḥaḳḳ'a vuṣūl
Gör benim żaʿf-i ḥālimi tefettüş etme āʿmālimi

Bir nümāyişdir bu ḥalḳa ḥırḳa vü şālım benim
Ben bulurum efʿālimi Kerīm Allāh Raḥīm Allāh

Vermezem nā-kām olup bu merde ḳılma ḥużura
Ben ḳulum sensin dāverim ḳapuñda gitmez çākerim

Hep muʿallel bil muʿazzez cümle efġānım benim
Luṭfuñla olġıl yāveri Kerīm Allāh Raḥīm Allāh

Bī- tabbür ṭālib-i ḳurbum ilāhi nice olur
ʿĀlemiñ ḫalḳı bendedir günāh etmezi ḳandedir

Girmez ise dostuma dāmān-ı āmālim benim
Luṭf u ʿināyet sendedir Kerīm Allāh Raḥīm Allāh

Dervīş ʿAbdullāh ne ṭāʿāt var ne içtihāt
Ḫayli dem oldu aġlarım ġayrı ḳapum yoḳdur āram

Böyle ḳalırsa ʿaceb müşküldür aḥvālim benim
Her gün ḳuluñ böyle nāçārım Kerīm Allāh Raḥīm Allāh

11 Ġayetle ṣuçdur özüm niyāzı etmege yoḳ yüzüm
Geçmezse nice olur sözüm Kerīm Allāh Raḥīm Allāh

12 **ʿAbdullāh** ḫalḳıñ kemteri ḳaldı cihānda eṣeri
Ola luṭfuñ maẓharı Kerīm Allāh Raḥīm Allāh

562
İLĀHİ
7'li Hece Vezni

1 Tevḥīd ḥoşça nesn'olur
Tevḥīd eden mest olur
Allāh ilen dost olur
Böyle tevḥīd edelim
(Yā Allāh Allāh illa'llāh)

Tevḥid etsin dilimiz
Dīdār görsün yüzümüz
Dost Muḥammed pīrimiz
Böyle tevḥīd edelim
(Yā Allāh Allāh illa'llāh)

3 Tevḥīd eder melekler
Döner çarḫ-ı felekler
Hem ḥūri hem melekler
Böyle tevḥīd edelim
(Yā Allāh Allāh illa'llāh)

4 Tevḥīd ile varalım
Dost cemāliñ görelim
Yūnus yolda duralım
Böyle tevḥīd edelim
(Yā Allāh Allāh illa'llāh)

563
İLĀHİ
7'li Hece Vezni

108a 1 ʿĀlemler müştāḳ sanā
Şefīʿ ol yā Muḥammed

Ḥükmün yürür her yana
Şefī‘ ol yā Muḥammed

Ḥükmün ḳafdan ḳafādır
Seniñ ḳalbiñ ṣafādır
Bir adıñ Muṣṭafā’dır
Şefī‘ ol yā Muḥammed

3 Cānlarda gezer ādıñ
Cānlarda gezer dādıñ
Cebrā-il’dir üstādıñ
Şefī‘ ol yā Muḥammed

Dīne direk sen olduñ
Beş vaḳtin ḳā’imḳıldıñ
Ḥaḳḳ Çalab’ı bir bildiñ
Şefī‘ ol yā Muḥammed

5 Ḥaḳḳ Çalab’ıñ dostusuñ
Dostu hem Resūl’üsün
İki cihān faḫrīsin
Şefī‘ ol yā Muḥammed

6 **Yūnus** medḥ eyler sever
Görmeye cāndan iver
Raḥmet eyleyen diyer
Şefī‘ ol yā Muḥammed

564[124]

El-ḥamduli’llāh el-ḥamduli’llāh el-ḥamduli’llāh el-ḥamduli’llāh
Allahümma’llāh
Sulṭānım Allāh
Dertlere dermān
Dermānım Allāh
Estaġfiru’llāh (min külli zenbin)
(Estaġfiru’llāh *vaġfirlenā* benī estaġfiru’llāh)
(Estaġfiru’llāh sırran ve cehren estaġfiru’llāh)

[124] Derkenara kayıtlı bu manzumenin ne nazım şekli ne de vezni belirlenebildi.

Çoḳdur günāhım (*el-ḥamduli'llāh*)
Sensin ilāhım (*el-ḥamduli'llāh*)
Şükür yā Rab eylediñ bizi şākir̄ yā Rab
El-ḥamduli'llāh

Ḳuvvet seniñdir (*el-ḥamduli'llāh*)
Ḳudret seniñdir (*el-ḥamduli'llāh*)
Niʿmet seniñdir (*el-ḥamduli'llāh*)
Ḳuluñ nesi var [*el-ḥamduli'llāh]*

Ẕākir̄iñ ẕikri
ʿĀrīfiñ fikri
Niʿmetiñ şükrü
El-ḥamduli'llāh

Muḥammed ḥaḳdır
Ṣancaġı aḳdır
Şüphemiz yoḳdur
El-ḥamduli'llāh

Muḥammed güldür
Aṣḥābı bülbüldür
Cümlemiz ḳuldur
El-ḥamduli'llāh

Verdiñ tamāmı
Allāh kelāmı
Cennet taʿāmı
El-ḥamduli'llāh

Gör **Yūnus** nedir
Derdiñle Hū'dur
Virdimiz Hū'dur
El-ḥamduli'llāh

565

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

108b 1 Tācınıñ raḫtın giyip ṭutdum fenā mülkün vaṭan
Ehl-i tecrīdim ḳabūl etmem ʿabā vü pīrehen
Ṣad-ḳabā vü pīrehen giysem miṣāl-i ġonca ten
Ger seniñ çün ḳılmayam çāk ey büt-i nāzik beden
Görem olsun ol ʿabā egnimde pīrāhen kefen

2 ʿĀşıḳ-ı ṣādıḳda cānāndan çāk olmaḳ gerek*
Ser-güşāde yā bürehnesīne-çāk olmaḳ gerek
Ḳalb-i **Naḳşī** māsivādan ṣāf-ı pāk olmaḳ gerek
El çekip fikr-i divārın derd-i nāk olmaḳ gerek
Böyle taḫḳīḳ eylemiş bu muḥibbi aṣḥab-ı fen [gerek]

566
BABA ḤAMĪD EBŪ LÜTFĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Bahār erse yine ṣaḥrā-yı serāb lāle-zār olsa
Bize nūş etmege sāḳī şarāb-ı ḥoş-güvār olsa

Açılsa ḳoncalar bir bir fiġāna başlasa bülbül
Piyāle devrine tenhā-yı kenār-ı dü-bār olsa

3 Ruḫ inmiş oldu meyden perīşān olsa kākülleri
Tebessümle nigāh etse güzel pek şive-kār olsa

Görünce ḳāmet-i cengin figāna başlasa neyler
Oḳunan meclis-i meyde Bābā Ṭāḥir Ḥişār olsa

5 Tekellüf olmasa aṣla süzülse gelse āġūşa
Görüp bu **Lütfī** dilberden yine şehr şerem-sār olsa

567
İLĀHİ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Estaġfiru'llāh el-ʿaẓīm mürāiʾniñ işlerine
Gördü sücūd eylemedi dilberiñ ḳaşlarına

2 Gönlü ḳaranlıġı gidip ne ḥoş münevver olmadı
Naẓar edip dilberimiñ inci gibi dişlerine

3 Başdan ayaġa yārimiñ nūr olduġun bilmediler
Ẕāhīdiñ eksik olmasın belāları başlarına

4 Ṣūfī bu ʿaşḳ āteşiñ degil derdlere uġradır seni
Yār yüregim bir naẓar et bu baġrımıñ başlarına

5 Her ḳaçan ol serv-i revān görse revān olduġunu
Nīl ü Fırāt beñzemeye gözlerimiñ yaşlarına

6 **Seyyīd Niẓāmoġlu** cihān ṭoldu cemāl-i yār ile
Görmediler körler anı girmedi de düşlerine

568
8'li Hece Vezni

109a 1 Baña yārden el çek derler
Ben geçerim göñül geçmez
Üftādesin çoḳdur derler
Ben geçerim göñül geçmez

Seni baña veren Ḥaḳ'dır
Severim inkārım yoḳdur
Cānım ʿāşıḳların çokdur
[Ben geçerim göñül geçmez]

3 ʿAşḳıña düşen bī-çāre
Uġramışım āh u zāre
Çekerlerse beni dāre
[Ben geçerim göñül geçmez][125]

569
FERMĀYED ŞEYḪZĀDE

1 Tīr-veş ṭoġruluḳ etseñ yine etmez raġbet
Çilesizdir o ḳaşı yayıla olmaz ülfet

570
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Ramażānım nice bir ṣāʾim olayım
ʿAbid-i vaṣlıña irgür saña ḳurbān olayım

[125] Bu dörtlükten hemen sonra gelen dörtlük son derece silik bir halde olduğundan okunamadı.

571

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

İstiḳāmet ṣadaġıñ ey serv-i ḳadd boy lāf mı
Varıp aġyāra ṣalınmalarıñ inṣāf mı
Pādişāhım vaʿd ü luṭf eyledügüñ hep lāf mı
ʿĀşıḳ-ı şūrīdeden ṣabr istemek inṣāf mı

572

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

Āh edersem n'ola sevdāñ ile dolmuş gönlüm
Ḫaberim yoḳ güzelim ʿāşıḳıñ olmuş gönlüm

573

RŪMĪ

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

ʿÖmrümüñ vārı ḥayātım Mevlevī
Söyle luṭfeyle baña ṣerin zebānım Mevlevī

Saḥn-i semān etdigim şevḳinle felekler dūr eder
Māh-ı tabānım mihr-i rahşāna cihānım Mevlevī

Neyler gibi iñler seniñ ʿāşıḳlarıñ eṭrafda
Her ḳaçan girsek semāma rāżiyānım Mevlevī

ʿAḳlımı aldın beni Mecnūn-ı şeydā eylediñ
Oldu ʿaşḳıñla perīşān ḥāl-i şānım Mevlevī

Sīnesin deldi seniñ şevḳ-i ḳadriñle ḳaddin*
Ey şāh-ı mülk-i melāḥat nev-cevānım Mevlevī

Derd-i ʿaşḳıñla melek olmaḳ muḳarrer añladım
Alsa duʿā-yı ḫayr ile rūḥ-i revānım Mevlevī*

574

ḤAŻRETİ MEVLĀNĀ

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

Dedim ʿaşḳıñ maḳāmına nicesi erişem āḫīr
Dediler ṣuya ṣal evvel tamām et nāmūs-ı ʿārı
Muḥabbet sözü cān içre ki cāndan daḫı yaḳındır
Bulunmaz dünyāda taḥrīm ṣaḳın fāş etme esrārı

575
FERMĀYED BĀḲĪ
Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün

109b 1 Şebnem gibi ṣaçılsun ḳoñ eşk-i ferāvānım
Güller gibi açılsuñ tek ġonce-i ḫandānım

Ben āb-ı revān etmeñ cān üzre gözüm yaşın
Tek meyl ü kenār etsün ol serv-i ḫırāmānım

3 Bād-ı ser-i zülfüñle gül-zār-ı dil-i cāndan
Sünbüller eder bīdār-ı efkār-ı perīşānım

Cām-ı mey-i ʿişretde ʿaşḳıñda pür-ḫun
Şemʿ-i şeb-i vuṣlatdır dāġ-ı dil-i sūzānım

5 Nāz uyḫusuna varmış ʿālemden olup fārīġ
Ādemi mi görür şimdi ol gözleri mestānım

Sen gül gibi gülşende gül-meñdin açılmaḳda
İñler ḳafes-i tende murġ-u dil-i nālānım

7 **Bāḳī** reh-i ʿaşḳıñda döksün güher-i ʿaşḳı
Maḥṣūl-i dil ü dīdem hep yoluña sulṭānım

576
FERMĀYED ZĀRĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ḫalḳ-ı ʿālem duydular şāhā perīşān olduġum
Mihr-i güle ṣubḥ-veş çāk-ı giribān olduġum

Ben ölünce ola bir gün añasın ey bī-vefā
Yollarıñda sāye-veş ḫāk ile yeksān olduġum

3 Geceler ṭāş eşigiñde yaṣdanıp tā ṣubḥa dek
Ol göñüller ḳıyucu unutdu der-bān olduġum

Görmedim hicrān-ı ġamı ile bu abdāl-ı dāl
Tekye-i ʿaşḳıñda ʿıyd u vaṣla ḳurbān olduġum

5 **Ẕāriyā** müşkül budur gūş eylemez ol gülizār
Gülşenī kūyinde bülbül gibi nālān olduġum

577
ŞARḲI ḤÜSEYNĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Şehā kūyunda göñlüm bir gedā-yı müstemendindir
Erenler Ḥaḳḳ'ı cān u başa baḳmaz bir levendindir

Gülünde bülbülünde cümlede ʿuzlet veren ḫalḳa
Cemāl-i-dil-pesendindir nihāl-i ser-bülendindir

3 Sevip her bir sitem-kārı şikāyet etme baḫtından
Seni rüsvā-yı ʿālem eyleyen hep kendi kendindir

Cefā ṭaşın atıp dostlar ederler saña düşnāmı
Gerek dögsün gerek sögsün göñül ṣabr et efendindir

5 Naẓar ḳıl **ʿUlvī**'ye şāhım ḳapunda bunca yıllardır
Esīrindir ġarībindir ḳuluñdur derd-mendindir

578
FERMĀYED BĀḲĪ
Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

110a 1 Ser-i kūyuñ ṣanemā cennet-i Meʾvā bilürin
Müntehā ḳāmetüñi Sidre'den āʿlā bilürin

Seni Yūsuf'la güzellikde ṣorarlarsa [bana]
Yūsuf'u bilmezin ammā seni raʿnā bilürin

3 Zā-il olmaz heves-i zülf-i siyāhıñ dīlden
Ḥāṣıl olmayacaġın Gerçi bu sevdā bilürin

Bilmezin n'eyleye derd ü ġamı cānāne baña
Ne müdārāya meded var ne müdāvā bilürin

5 **Bāḳiyā** gülşen-i firdevsi baña ʿarż etme
Āsitānın ben anıñ cennet-i Meʾvā bilürin

579
FERMĀYED BĀḲĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Dil-i giriftār belā dilber hevāyı n’eylesün
Dāme düşmez yerlere ḳonmaz hümāyı n’eylesün

Kā-inātıñ seyr eden naḳşın ṣafāsın cāmden
Ṣafḥa-i āyīne-i ʿālem-nümāyı n’eylesün

3 Göñlün egler nāle-i zencir [i]le Mecnūn-u ʿaşḳ
Naġme-i ʿūd u ṣadāyı çeng ü nāyı n’eylesün

Mübtelā-yı ʿaşḳıñıñ dermāndan istiġnāsı var
Derdiñe muʿtād olan diller devāyı n’eylesün

5 Ḫalḳ-ı ʿālem **Bāḳiyā** ʿaşḳında yāriñ ḫasta-ḥāl
Bir ṭabīb andan bu deñlü mübtelāyı n’eylesün

580
ŞARḲI ṢABĀ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Edip ʿazm-i sefer cāna esīr-i miḥnet oldum ben
Ġarīb oldum vaṭanda mübtelā-yı firḳat oldum ben

2 Ḳanāʿat eylemezken naẓar-ı dīdārıña evvel
Degil mektūba şimdi bir selāma ḥasret oldum ben

3 Gülistān-ı viṣāliñ eylemişler ṭarīk-i çīdem
Nişān-ı būse gördüm dāġdār-ı ġayret oldum ben

4 Sen inkār eylediñ hem bezm-i aġyār olduġun ammā
İşitdim mācerā-yı vāḳıf-ı keyfiyyet oldum ben

5 Daḫı ḫālī iken bend oldum ol zülf-i perişāna
Saña ey bī-vefā sermāye-i cemʿiyyet oldum ben

6 Olup āsūde-ī her ḥāl ile bu bezm-i keşretde
Resīmā sākin-i dārü’l-emān-ı ʿuzlet oldum ben

581[126]

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

110b 1 Ṣanma zāhid bizi nāmus ile ʿārıñ ḳuluyuz
Ne seniñ gibi hemān ḳuru vaḳārıñ ḳuluyuz

Saña baş egmeyevüz ḥāce-i dehr olsañ eger
ʿAşḳa esīr olan ol ʿāşıḳ-ı zārıñ ḳuluyuz

3 Bākidir ʿaşḳımız ʿuşşāḳ-ı meyānında bugün
Ṣanemā ṣanma ki bir būs u kenārıñ ḳuluyuz

Ḥaḳ durur sevdigimiz maʿnī yüzünden baḳacaḳ
Ṣūretā gerçi ki bir naḳş u nigārıñ ḳuluyuz

5 Genc-i bāġ-ı felege vermeyelim **Ḥayretiyā**
Yeñi dīvāneleriz tāze bahārıñ ḳuluyuz

582

Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün

1 Dür-i çarḫ eder ol kim ʿarż-ı būs-i lebidir
Şeftālūsi ol ḳadd-i nihālin zehebīdir

583

FERMĀYED FEVRĪ

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 N'ola sen germ olup dirseñ muʿanber kākülüm vardır
Benim de dūd-ı āhımdan başımda sünbülüm vardır

Benefşe zeyn edersiñ sen ḫaṭıñda ʿārıżıñ üzere
Benim de ḳanlı dāġımdan nice tān-ı gülüm vardır

3 Dehān adlu seniñ bir tāze ġoncañ var ise ey gül
Göñül dirler benim de bir nevā-keş bülbülüm vardır

İçersiñ mey gibi sen ʿāşıḳ-ı şūrīdeler ḳānın
Benim de dūd-ı eşkimden iki şīşe mālım vardır

---

[126] Transkripsiyonlu metinde Hayreti mahlaslı tüm şiirlerin tamiri, " Çavuşoğlu, M- Tanyeri, M.A. (1981), **Hayreti Divan Tenkidli Basım**, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayımları" kaynağından faydalanılarak yapılmıştır.

5 Ḫaṭıñ erişmeden ẓulm eyleyip **Fevrī**'yi öldürme
Benim cānım benim rūḥum ölüm vārdır ölüm vārdır

111a 584

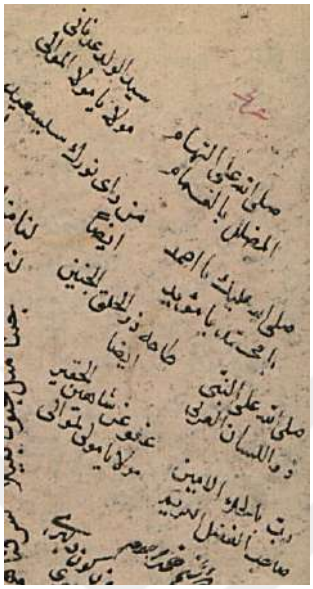

585
FERMŪDE-İ HİMMET-ZĀDE MERḤŪM
Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1 Oldu olmadı demedün gün dilberi*
Bir gün ola saña Allāh diye ḳulum gel beri

586
FERMŪDE-İ HİMMET-ZĀDE MERḤŪM
Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

Ṣabr-nişīn dilber ile ṣoḥbet edince ādem
Ṣabrı yār seyrine varmış gibi eyler ʿālem

587

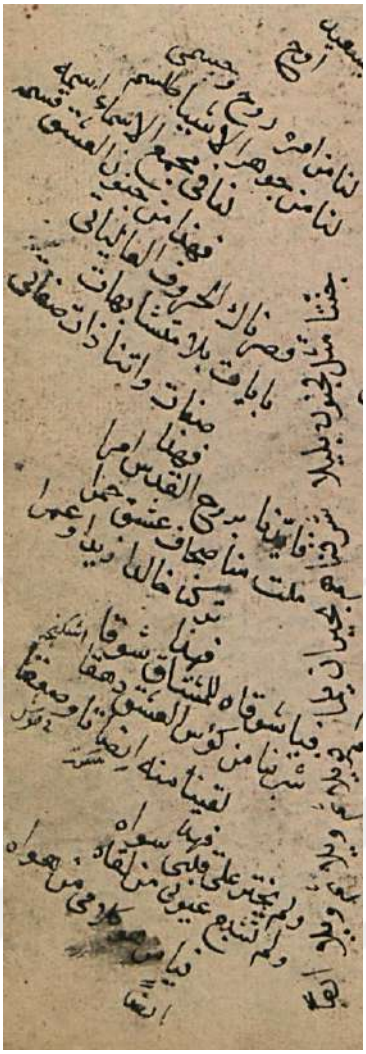

588
NİHĀDİ FERMŪD
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

111b 1 Ṣanma gelmekden cihāna ẕevḳ-i dünyādır ġaraż
Bil ki taḥṣīl-i metāʿı sevḳ-i ʿuḳbādir ġaraż

2 Ḥālet-i vecd-i semāʿ yı bilmeyen āvāreler
Tekye-i ʿirfāna gelmekden temāşādır ġaraż

3 Leẕẕet-i tevḥīdi idrāk etmeyen her bir merāḳ
Hāyy'ı *Ḥū*'dan ẓan eder bir ḳuru ġavġādır ġaraż

4 Ḥalḳa-i tevḥīde dāḫil olmadan ṣūfī hemān
İzdiyād-ı nūr-i şevḳ-i ʿaşḳ-ı Mevlā'dır ġaraż

589
DERVİŞ YŪNUS
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Bir güzel gördüm bugün nūrunu ṣaçıp gider
Merhamet ehline beñzer sīnesin açıp gider
Ṣanma sūfī Tañrı selāmın kimseden etmez dirīġ
ʿArż edip ḥüsn-i cemālin luṭf ile geçip gider

Beñleri dürr ü cevāhir lebleri ḳand-ı nebāt
Cism-i pākīn kim n'ider sanman ki bulur ḥayāt
Çün bu dünyā ḫublarını ger ʿaceb iderse māt
Gökden inmiş bir perīdir urup [gider]*

3 Göz ḳamaşır baḳmaġa ḥüsn ü zī-ḳıymet güheri
Terk edip cānı hemān uġruna verdim seri
ʿAceb insān mı melek mi bilinmez ol perī
Cām-ı destinde ḥāżır dirildip açıp gider

Mevc edip çalḳansa güyā ki deryā-yı Nīl
Eyledim ḫayr duʿālar degmeye yā Rab dil
Ḳaplamış ḫār-ı ġonca gülüñ çevresini şöyle bil
ʿÖmrümüñ ḥāṣılını ḥāżır gibi görüp gider

5 Düşüp hicrān içre çekerim biryān edip
Ey ʿömür çünküm gör nice bendesin ḥayrān edip
Görmesem bir laḥẓa anı gözlerim giryān edip
Düşürüp hem anı içre cürm ü büryan edip

590
ʿIRĀḲ[127]

112a Cemāliñ gösterip güldür
Dil-i maḥzūnlarıñ şād et
Kerem-kāna meded ʿāşıḳlarıñ
Bir melāle gel yād et

Ḫarāb oldum ġam-ı ʿaşḳıñla
Sulṭānım meded senden
Kerem ḳıl viṣāliñle
Bende-i maʿmūru ābād et

[127] Vezni belirlenememiştir.

Ne deñlü rūy-ı siyehim
Yüz sürüp dergāhıña geldim
Beni de bendelerden
Yā Resūlu'llāh taʿdād et

Ḳarār etme **Saʿīdā**
Gülşenī bülbüllerindensin
Dem-ā-dem nūş-i pāk
Muṣṭafā'ya durma feryād et

591

8'li Hece Vezni

1 Şūrīde vü şeydā ḳılan
Yāriñ cemālidir beni
ʿĀlemlere rüsvā ḳılan
Yāriñ cemālidir beni

A sulṭānım sen var iken
Ya ben kime yalvarayım
İsmiñ Ġanī Settār iken
Ya ben kime yalvarayım

3 Ben bu ʿaşḳı bilmez idim
Bu bir ʿaceb sevdā imiş
Bir ẕerresi ay u güneş
Bir ḳaṭresi deryā imiş

Yüz biñ cefā ḳılsan baña
Senden yüzüm döndürmezem
Cānım daḫı alur iseñ
Senden yüzüm döndürmezem

5 Yā elimi ḳaldur beni
Ya vaṣlına irgür beni
Çoḳ aġlatdıñ güldür beni
A göñlümüñ eglencesi

Ben yürürüm yāne yāne
ʿAşḳ boyadı beni ḳana
Ne ʿāḳilim ne dīvāne
Gel gör beni ʿaşḳ n'eyledi

7 Ḳaddim büküp yāy eyleyen
Baġrım delip nāy eyleyen
İşim gücüm zār eyleyen
Yārin cemālidir beni

8 ʿAşḳıñ beni mest eyledi
Aldı göñlüm mest eyledi
Öldürmege ḳaṣd eyledi
A sulṭānım ʿaşḳıñ beni

592[128]

112b 1 İşit sözüm yā Gülşenī
Gel gidelim ʿaşḳ iline
Şehdir o mülke rūşenī
Gel gidelim ʿaşḳ iline

Gāh eserim yeller gibi
Gāh tozarım pullar gibi
Ṭaşḳıñ aḳar seller gibi
Gel gör beni ʿaşḳ neyledi

3 ʿAşḳıñ baña [oldı] seyrān
Yeter derdiñ baña dermān
Olsun ḥālim daḫı ʿayān
Aḳsın yaşım silmeyeyim

Yā Rab ẕātıñ ḥaḳḳı çün
Göster bize cemālini
Cümle ṣaffātıñ ḥaḳḳı çün
Göster bize cemālini

5 Sūzān-ı firāḳıñ [i]le
Oldu bu cigerim püryān
Cān-teşne büñyandı
Oñulmadı mı bu hicrān

Mecnūn sever Leylā'yı
Ben sorarım Mevlā'yı
Ḳan aġlayu aġlayı
Dīdārına müştāḳım

[128] Bu manzume farklı şiirlerden alınmış dörtlükler şeklindedir.

7 Cānlar fedā yoluna
Bu cān ḳıyusu degil
Sana cānān gerek
Baña cihān ḳıyusu degil

Seyr eyledim āfāḳı
Gördüm nice müştāḳı
Yā dāʾim yā baḳī
Dīdārına müştāḳım

9 Ṭaştı raḥmet deryāsı
Ġarḳ oldu cümle ʿāṣṣı
Dört kitābıñ maʿnāsı
Lā-ilāhe-illa'llāh

10 Alma tenden cānımı
Emān Allāh'ım emān
Görmedim cānānımı
Emān Allāh'ım emān

593
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Bī-vücūdum ʿaşḳ odu bilsem benim nem yandırır
Yanuben küllī kül oldum pes daḫı nem yandırır

2 Yandırır Gerçi cihānda ʿaşḳ odu ʿāşıḳları
Līkin ʿācīz ḳulunu ḳatʿī-yi muḥkem yandırır

594
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Yüzüñ kör mü ḳamer mi bilmek olmaz
Sözüñ dürr mü güher mi bilmek olmaz

595
7'li Hece Vezni

1 Durmaz yanar vücūdum
Āh etmeyip n'ideyim
Söndüremezem odu
Āh etmeyip n'ideyim

596
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

113a 1 Göñül ḥayrān olupdur ʿaşḳ elinden
Ciger büryān olupdur ʿaşḳ elinden

2 Özümüñ ḳalmadı ṣabr u ḳarārı
Gözüm giryān olupdur ʿaşḳ elinden

3 Ne gördü Leylā'nıñ yüzünde Mecnūn
Ki ser-gerdān olupdur ʿaşḳ elinden

4 Eridi ḳarlı dağlar ẕerre ẕerre
Deniz ʿummān olupdur ʿaşḳ elinden

5 Ne gördü Züleyḥā Yūsuf yüzünde
İşi efġān olupdur ʿaşḳ elinden

6 Ḳoyup İbrāhīm Edhem tāc u taḫtı
Yiri külhān olupdur ʿaşḳ elinden

7 Zihī Manṣūr ki maʿşūḳ[un] yolunda
Pīr-i berdār olupdur ʿaşḳ elinden

8 **Yūnus Emrem** bu ḫasret[e] bu zāra
ʿAceb nihān olupdur ʿaşḳ elinden

597
GÜFTEʾ-İ ÜMMĪ SİNĀNZĀDE
8'li Hece Vezni

1 Gecelerde uyanıḳsıñ
Ḥaḳḳ'ıñ ẕikriyle yānıḳsın
ʿĀşıḳları uyarırsın
ʿĀşıḳ o ki ṣādıḳ o ki

Bu derdine n'oldu sebeb
Feryād edersin rūz-i şeb
ʿĀşıḳlara veren ṭarab
ʿĀşıḳ o ki ṣādıḳ o ki

3 Vīrāne-i mesken eden
Derd ehlini hem-dem eden
Ẕikr ü devāma irgüren
ʿĀşıḳ o ki ṣādıḳ o ki

4 **Şeyḫ Ḥasan**'ı nālān eden
Gözyaşını seylān eden
ʿĀşıḳları ḥayrān eden
ʿĀşıḳ o ki ṣādıḳ o ki

598
8'li Hece Vezni

1 Evliyānıñ naẓarına (*yā Hū yā men-lehū*)
Yanmayınca durulur mu
ʿAşḳı ʿāşıḳ esrik eder
Dönmeyince durulur mu

ʿAşḳ yaḳar ḳuru [ve] yaşı
İñledir dağı [ve] ṭāşı
Ḥaḳḳ'a ʿāşıḳ olan kişi
Ya uşanır yorulur mu

3 Ġurāb gibi ötmegile
El ḥaḳḳını yuṭmaġile
Gece gündüz yatmaġile
Dost ḳatına varılır mı

Bülbül gibi ötmeyince
Derdine derd ḳatmayınca
Gece gündüz etmeyince
Dost dīdārı görülür mü

5 Ehl-i tevḥīdiñ çengine
Ḥaḳḳ'dan ġayrınıñ ṣunʿına
113b Ḥaḳḳ'ın ẕikriniñ menʿine
Emr-i fetvā verilir mi

6 .....
.....
Ḥamdī bu yolda ölürse
Ṣoru ḥesāb verilir mi

599

8’li Hece Vezni

1 İsm-i sulṭān virdin mi var
Baġçelerde yurduñ mu var
Bencilegin derdin mi var
Ġarīb ġarīb ötme bülbül

Bilirim ʿāşıḳsın güle
Seniñ ḥālinden kim bile
Baġçelerde ġonce güle
Dolaşıp söz atma bülbül

3 Bilirim ʿāşıḳsın virde
Cünūnuñ var ġāyet serde
Bu sīnemde olan derde
Sen de bir derd ḳatma bülbül

4 **Yūnus** vücūduñ pāk derken
Cihānda miṣliñ yoḳ derken
Seḥer vaḳtinde Ḥaḳḳ derken
Bizi de unutma bülbül

600

7’li Hece Vezni

1 Rabbiñden ola iḥsān
Ey dil niye maḥzūnsun
Derdine olur dermān
Ey dil niye maḥzūnsun

2 Ḥaḳḳ’dır seni var eden
Bī-ṣabr-ı ḳarar eden
Tevḥīd ile yār eden
Ey dil niye maḥzūnsun

3 Tevḥīde eren sensin
İmānı bulan sensin
Dīdārı gören sensin
Ey dil niye maḥzūnsun

4 **ʿAbdul’ḥayy** eder āhı
Bulmaġa Ḥaḳḳ’a rāhı

Sevmiş güzel İlāh'ı
Ey dil niye maḥzūnsun

601
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Viṣāliñ şerbetin ṣun cāna yā Rab
Yine düşüp firāḳa oldum aṭşān

Efendim cürmüme baḳma kerem ḳıl
Seniñ şānıña lāyıḳ ʿafv u ġufrān

3 Gedāña pādişāhım eyle ʿizzet
Ki ola kişver-i ḳurbunda sulṭān

114a Gözüm yaşı aḳar vaḳt-i seḥerde
Kimi lüʿlüʿü anıñ kimi mercān

5 Esip ʿaşḳıñ **Nesīmī** ḳula gitsün
Vücūdum ḳaṭresi bir baḥr-ı ʿummān

6 Ṭalsam maʿnevī .....
Vücūduñ anı feṭḥ et bāb-ı raḥmān

602
MUḪAYYER
7'lü Hece Vezni

1 Bülbül-i nālān olup
Çaġırırım dost dost
Ol güle ḥayrān olup
Çaġırırım dost dost

Derd-i dilimden eger
İsteriseñ bir ḫaber
ʿAşḳıla şām u seḥer
Çaġırırım dost dost

3 Oldu muḥabbet füzūn
ʿAşḳıla doldu derūn
Ḳalmadı ṣabr u sükūn
Çaġırırım dost dost

Ẕikr-i Ḫudā baña bes
Ġayra etmem heves
Ṣıdḳla ben her nefes
Çaġırırım dost dost

Ṭutdum o yāre yüzüm
Kimseye baḳmaz gözüm
Ẕikreder ancaḳ sözüm
Çaġırırım dost dost

Derd-i ġama yār olup
ʿAşḳla bī-mār olup
Ṭālib-i dīdār olup
Çaġırırım dost dost

Olmasa dilber ʿayān
ʿAynıma gülmez cihān
Cān u göñülden hemān
Çaġırırım dost dost

Her ne desem ṣūretā
Maʿnīde ḳaṣdım Ḫudā
Vird edinip dāʾimā
Çaġırırım dost dost

ʿĀşıḳ-ı şūrīde kām
Sevdigin ister müdām
Dost diyip ṣubḥ u şām
Çaġırırım dost dost

Āh u fiġān eyleyip
Rāz-ı ʿāyān eyleyip
Vird-i zebān eyleyip
Çaġırırım dost dost

Ẕikri ṣafādır dīle
Bendeyim iḫlāṣ ile
Ḳabrim içinde bile
Çaġırırım dost dost

Serde hevā gözde nem
Gehī ṣafā gehī ġam
Derd eyleyen dem-be-dem
Çaġırırım dost dost

114b 13 Bunda degil meskenim
Yār ilidir gülşenim
Ġayrı sözüm yoḳ benim
Çaġırırım dost dost

Şemʿine pervāneyim
ʿAşḳ ile ḫam-ḫāneyim
Bülbül-ü ferzāneyim
Çaġırırım dost dost

15 Ẓāhirime baḳmagıl
Etme benimle cedel
Bāṭınım oldu muḥāl
Çaġırırım dost dost

Sīne döküp āh ile
Aġlarım eyvāh ile
Nāle-i cān-gāh ile
Çaġırırım dost dost

17 Ceẕbe-i şevḳ ü viṣāl
Buldu **Naḥīfī** kemāl
Yūnus [u] Mıṣrī miṣāl
Çaġırırım dost dost

603
ʿUŞŞĀḲ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey beni ʿaşḳ āteşine yandıran
ʿAşḳ seniñ ʿāşıḳ seniñ maʿşūk seniñ
Hem seven hem sevdiren hem sevilen
ʿAşḳ seniñ ʿāşıḳ seniñ maʿşūk seniñ

2 Yanar ise ʿaşḳ [i]le cānım benim
Geçer ise āh ile dünüm günüm
Hep seniñdir arada n'em var benim
ʿAşḳ seniñ ʿāşıḳ seniñ maʿşūk seniñ

3 ʿĀşıḳıñ ḳalbine ḳılsañ bir naẕar
Bu hevādan ḳalmaz anda hīç eṣer
Saña eren cennet ü ḥūrī n'ider
ʿAşḳ seniñ ʿāşıḳ seniñ maʿşūk seniñ

4 Luṭf ile deseñ aña ey derd-mend
Nice olduñ ʿaşḳımıñ ḳaydında bend
Nicedir ʿaşḳım saña etdigi fend
ʿAşḳ seniñ ʿāşıḳ seniñ maʿşūk seniñ

5 Maḥẓ-ı luṭfuñ eyle ey ḳādīr ālā
ʿĀşıḳıñ ḥāline eyle-gil negāh
Bir gedādır **Nūrī** ḳuluñ (ey) pādişāh
ʿAşḳ seniñ ʿāşıḳ seniñ maʿşūk seniñ

604
ḤÜSEYNĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

115a 1 Yandıġım çün ʿaşḳ oduna ṭāʿatim Hū'dur hemān (Hū)
Artıram derdimi Ḥaḳḳ'dan ḥācetim Hū'dur hemān (Hū)

Bād-ı ṣabā esdigince cānımız eyler ṣafā
Ol ṣafānıñ ʿaşḳı içün rāḥatım Hū'dur hemān (Hū)

3 Yedi ṭāmu sekiz uçmaġdan müberrāyım bugün
Çün naṣībim ʿaşḳa düşdü ḳısmetim Hū'dur hemān (Hū)

Künt-ü kenziñ [129]maḥzeninde dersimi ḥatm eyledim
Dört kitābıñ varlıġı-çün ṭāʿatim Hū'dur hemān (Hū)

5 Der **Sinān Ümmī** bāzirgānım bāzāra gelmişim
Müşterī olanlara alım ṣatım Hū'dur hemān (Hū)

605
CÜRMĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

115b 1 Yā veliyya'llāh muḥaḳḳaḳ sır velāyet sendedir
Ḳuṭb-ı ʿālemsin muṣaddaḳ uş kerāmet sendedir

Münkir ü müşrikdir ol kim saña āmennā demez
Kā-inātıñ serverisin bu ʿalāmet sendedir

[129]"Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en uʿrefe fe-halaktü'l-halka liyaʿrifūnī." (**Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.**) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

3 Ẓāhir ü bāṭında sensin çün sütūn-ı ḳavīniñ
Maẕhar-ı ʿaşḳ-ı Ḫudā'sın uş ḥalāvet sendedir

Cezbe-i Raḥmān bağışlar ittiṣāliñ ʿāşıḳa
Ol sebebden kim mürüvvet hem ʿināyet sendedir

5 Ṭañ mı yaḳsıñ ṭālib-i dīdār kimi sen nārıña
Nūr ḳılan [şol] dilleri sūz u ḥarāret sendedir

Gerçegi ḳul olmayañdır ol ki bilmez gerçegi
Gerçegi gerçek bilürin kim ṣadāḳāt sendedir

7 Bir eliñde yedi ḳat gök bir eliñde yedi yer
Hem taṣarruf hem taʿarruf hem emānet sendedir

ʿĀşıḳıñ feyyāżı sensin ḳābili feyyāż olan
Ṣu gibi feyżān olur o gökde ḥālet sendedir

9 Yerde gökde gizli yoḳdur dīde-i taḥḳīḳ gibi
Hem semiʿ ü hem ḥakīm ü hem beṣāret sendedir

Ḳalb-i müʾmin menzīliñdir rubʿı kim ʿarş-ı Ḫüdā
Gör seni raḥmān seniñdir bu kerāmet sendedir

11 Ḥasret-i hicrāna yaḳma yine **Cürmī** bendeñi
Naḳd-i sırr-ı mürteżāsın kim seḫāvet sendedir

606
ḲUDSĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Dilā bizden yine ṣad pāre yārāna selām olsun
Muḥib-i evliyā derd ehli iḫvāna selām olsun

Muḥabbet cāmını nūş eyleyen rind-i ḫarābāta
Ḳalender tek ṣafā meşreb olan cāna selām olsun

3 Ḳadīmī'dir ki Ḥaḳḳ'ıñ [hem] muḥibb-i *ṣādıḳü'l-ḳavlī*
İrādet bekleyen ser cümle pīrāna selām olsun

Vücūdun tanımış ʿālem ledünnīden sebaḳ olmuş
Maʿārif eglemiş her ṣāḥi-iẕʿāna selām olsun

116a 5 Geçip yüz biñ ḥicābı[nı] bulan tā ʿarş-ı raḥmānı
Bugün keşretde vaḥdet eden ʿirfāna selām olsun

Oḳuyup noḳtadan remz añlayan ehl-i kemālāta
Ḥaḳīḳat öz vücūdun bilen insāna selām olsun

7 Geçip cümle taʿalluḳdan siva'llāhdan sebaḳ olmuş
Bugün ḳaṭʿı merātib eden aḳrāna selām olsun

8 Yezīd ü münkire laʿnet [ola] bizden ey[ā] **Ḳudsī**
Hezārān ʿarzla ammā ehl-i īmāna selām olsun

607
ḲUDSĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Bi-ḥamdi'llāh yine bu cisme cān[ān]ımız geldi
Ġām-ı hicrān ile bī-mār eden dermānımız geldi

Ġubār-ı muḳdim senden dīdemiz oldu yine bīnā
ʿArīz-i Mışır- dil ol Yūsuf u Kenʿānımız geldi

3 Ḫarāb etmişdi dil maʿmūresini ʿasker-i hicrān
Anı taʿmīre ol ʿadl issi sulṭānımız geldi

Şeb-i firḳatde zār u mübtela ḳalmışdı ʿāşıḳlar
Ṭoġup burc-ı şarḳdan ol meh-i tābānımız geldi

5 Dem-i vaṣla ezelden müjdedir çün ʿāşıḳıñ cānı
Degil mi **Ḳudsiyā** öldüm bu dem cānānımız geldi

6 Şerīʿatle ṭarīḳāt maʿrīfet mülkün eden ābād
Ḥaḳīḳat rehberi ol şāh-ı ʿālī nānımız geldi

608
ḲUDSĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Bir naẓar ḳılsa baġışlar cānlara cān evliyā
Bir nefesde irgürürsüñ derde dermān evliyā

Ḫalḳ-ı ʿālem ḥaḳḳı bāṭıldan seçebilmezdi ger
Gün gibi göstermese āyāt-ı bürhān evliyā

3 ʿĀşıḳ-ı ṣādıḳlara *ʿilme'l-yaḳīn ʿayn-el yaḳīn*
Gösterip nūr-i tecellī oldu īmān evliyā

Çeşm-i aʿdādan özün cān gibi mestūr eyledi
Kenz-i maḫfī[130]dir ʿaceb mi olsa pinhān evliyā

5 Evliyādır Ādem ü Şīt ü Şuʿayb İdrīs hem
Aḥmed-i Mürsel ʿAlī Mehdī-i devrān evliyā

Lāme-i ḳānı(?) maḳām-ı vaḥdetiñ ʿAnḳā'sıdır
Her dem eyler lā-mekān evcinde cevlān evliyā

116b 7 **Ḳudsiyā** lāyıḳ olur mu mesken-i Ḥaḳ olmaġa
Ḳılmayınca ʿaşḳıñı tā dilde mihmān evliyā

609
ḲUDSĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ḥasretiñden pādişāhım yandı cānım gel yetiş
Erdi eflāke meded āh u fiġānım gel yetiş

Ḥastedir hicriñ ġamından ʿāşıḳ-ı şūrīdeler
Merde iḥyā eyle ey ʿİsā-duhānım gel yetiş

3 Kūhken-i dūş geçdi başımdan külüng-i firḳatiñ
Ṭaḳatim yoḳ ṣabra ey Şīrīn zebānım gel yetiş

Başdan aşdı mevc-i deryā-yı ġamıñ tuġyān edip
Ġarḳa verdi ʿālemi eşk-i revānım gel yetiş

5 Küşteī tek ser-nigūn oldu firāḳıñ baḥrine
Dest-gīr ol ḳurtar ey ṣafr-ı zamānım gel yetiş

6 Ḳurtarıp yārin ġamından **Ḳudsī**-yi bī-çāreler
Gün gibi göster yüzüñ şems-i cihānım gel yetiş

[130]"Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en uʿrefe fe-halaktü'l-halka liyaʿrifūnī." (**Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.**) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

610
ḲUDSİ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Şol ki buldu yāri aġyār ile ḳılmaz iḫtilāṭ
Şol ki girdi gülşene ḫār ile ḳılmaz iḫtilāṭ

ʿUzlet edip çak ileñ ḳılma ʿavāma iltifāt
Vāṣıl-ı gencūr olan yār ile ḳılmaz iḫtilāṭ

Māyil olmazsa n'ola zühd ü verāʿ ehline dil
Bu meṣeldir mest-i hūş-yār ile ḳılmaz iḫtilāṭ

İstemez göñül ṭabībā derd-i ʿaşḳ içün şifā
Yār olupdur derde dermān ile ḳılmaz iḫtilāṭ

Zāhīd ile hem-nişīn olma ḥazer ḳıl **Ḳudsiyā**
Müʾmīn olan ehl-i inkār ile ḳılmaz iḫtilāṭ

611
ḲUDSİ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Ṣūre-i *Sebʿe'l-meṣānī* levḥ-i Ḳurʾān'dır yüzüñ
Āyet-i nūr-ı hidāyet sırr-ı īmāndır yüzüñ

Āḥsen-i taḳvīmiñe ins ü melek eyler sücūd
On sekiz biñ ʿāleme āyāt-ı bürhāndır yüzüñ

Zemzem-i laʿliñ ṭaleb ḳılsa n'ola dil-i teşʿīl
Kaʿbe-i ʿuşşāḳa vaṣlıñ ḳıble-i cāndır yüzüñ

Ebruvānın ḳābe ḳavseyn'iñ rumūzudur yaḳīn
Leyletü'l-isrāyi ṣaçıñ hem [de] sübḥāndır yüzüñ

Cān atıp baş ḳor eşigiñ ṭaşına **Ḳudsī** bugün
Ḥacc-ı ekberdir viṣāliñ ʿıydına ḳurbān yüzüñ

612
ḲUDSĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

117a 1 Dīdeden ḫāliñ ḫayāliñ çünkü nihān eylediñ
Ṭaġudıp zülfüñ gibi ʿaḳlım perīşān eylediñ

Baḥr-i eşkim ġarḳa verdi bu vücūdum zevraḳın
Merdüm-i çeşm helāliñ oldu meded-ḳān eylediñ

3 Ḳıl ʿimāret dest-i luṭfuñla şehā gel bāb u bāb
Bu göñül şehrin ġam-ı hicriñle vīrān eylediñ

Cennet-i vaṣlıñdan ayru olmayam dedim ebed
Ey felek n'etdim saña ʿaksine devrān eylediñ

5 Dest-gīr ol ey şah-ı Mışır-ı melāmet ṭut elin
Ḳudsī-i zārı yeter [misāl-i] hicrān eylediñ

613
ḲUDSĪ
8'li Hece Vezni

1 Yüz urup ḫāke ʿāşıḳlar
Saña ʿāşıḳ seni özler
Rāh-ı ʿaşḳıñda şādıḳlar
Saña ʿāşıḳ seni özler

Bugün ʿāşıḳları ḳamu
Firāḳıñ eyledi ṣayrū
Cemāliñ göster ey mihrü
Saña ʿāşıḳ seni özler

3 Niceler geceler ḳāʾim
Niceler gündüzü ṣāʾim
Yaḳalar çāk edip dāʾim
Saña ʿāşıḳ seni özler

Yüz urup pāyine her bār
Felekde encāmı seyyār
Dolanıp kendüyü devvār
Saña ʿāşıḳ seni özler

5 Gerek gece gerek ulu
Cihān ʿaşḳıñ ile ṭolu
Sekiz uçmaḳ yedi ṭamū
Saña ʿāşıḳ seni özler

Şarāb-ı kevṯer-i Ṭūba
Yedi ḳat yer yedi deryā
Muḥaṣṣal cümle-i eşyā
Saña ʿāşıḳ seni özler

7 Teveccühde ḳamu ʿālem
Melek cinn ü benī ādem
Medīne Kaʿbe ü Zemzem
Saña ʿāşıḳ seni özler

Döner ṭolāb-ı çarḫ aġlar
Bulanıp aḳar ırmaḳlar
Aḳıdıp gözyaşın ṭaġlar
Saña ʿāşıḳ seni özler

9 Gerek baḥr u gerek yerde
Ḳamunuñ yüzleri yerde
Düşüpdür cümle bu derde
Saña ʿāşıḳ seni özler

10 Efendim **Ḳudsī**-i zārıñ
Yüzü ḳara günah-kārıñ
Ḳapında cümle ḳullarıñ
Saña ʿāşıḳ seni özler

614
ḲUDSĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ḳutb-ı ʿālem dü-cihānıñ pādişāhıdır bular
ʿĀşıḳ-ı ṣādıḳlarıñ puşt ü penāhıdır bular
Bildirir ḥaḳḳe'l-yakīn Ḥaḳḳ'ıñ güvāhıdır bular
Maẓhar-ı ʿilm-i ledün sırr-ı ilāhīdir bular

117b Bunla geçip secde ḳıldı Ādem'e cümle melek
Bunla geçip çeken tevbe devrāna geldi nüh felek
Bunları gördü muḥaḳḳaḳ Ḥaḳḳ'ı gördü ḳılma şek
Maẓhar-ı ʿilm-i ledün sırr-ı ilāhīdir bular

3 Merd-i Ḥaḳḳdır ʿarṣa-i vaḥdetde meydān bunlarıñ
Dest-i ḳudretdir bulur ṭop ile çevgāndır bulur
Lī-maʿallāh[131] derdimi her laḥẓa her ān bunlar
Maẓhar-ı ʿilm-i ledün sırr-ı ilāhīdir bular

Gāh[i] teblīġ-i risālet eyleyip daʿvet eder
Gāh özün pinhān edip Ḥaḳ ḳurbuna ʿavdet eder
Gāh ölüp Mehdī olur ʿİsā ile ṣoḥbet eder
Maẓhar-ı ʿilm-i ledün sırr-ı ilāhīdir bular

5 Dīdesinden bunlarıñ maḥfī degildir ẕāt-ı Ḥaḳḳ
Ṭālib-i ʿilm-i ledünīden verir bunlar sebaḳ
ʿİlm-i ẓāhir bunlarıñ ʿilminden olmaz bir varaḳ
Maẓhar-ı ʿilm-i ledün sırr-ı ilāhīdir bular

Bunları inkār edenlerdir ḥużūr-ı Ḥaḳḳ'a dūr
Bunlara baş egmeyenler oldu melʿūn-ı ebed
Buġż ede her kim bulara laʿnet olsun ḥadd-i ʿad
Maẓhar-ı ʿilm-i ledün sırr-ı ilāhīdir bular

7 Bunlara iḳrār edenlerdir bulan īmān u dīn
Bunlara teslīm olanlardır olan ġamdan emīn
Ḳudsiyā bildim muḥaḳḳaḳ añladım Ḥaḳḳ'el-yaḳīn
Maẓhar-ı ʿilm-i ledün sırr-ı ilāhīdir bular

615
ḤİLMĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Gel ey ʿaşḳa düşen ʿāşıḳ bu sevdā özge sevdādır
Bu ʿaşḳ içre olan ṣādıḳ bu sevdā özge sevdādır

Bu sevdādan yiter başlar aḳar gözden ḳanlı yaşlar*
Ne bilsin bunu ser-keşler bu sevdā özge sevdādır

3 Ṭaleb eyle odur maʿbūd odur maḳṣūd odur maṭlūb
Anıñ fevḳinde yoḳ bir ḥūb bu sevdā özge sevdādır

Dile ʿaşḳını Mevlā'dan geçi-ver ḳuru ġavġadan
Āgāh ol-gil bu sevdādan bu sevdā özge sevdādır

[131] "Lī maʿaʾllahi vaktün lā-yese'unī fīhi melekün mukarrebün ve lā-nebiyyün mürselün" (Benim Allah ile öyle anlarım olur ki, ne bir mukarreb melek ne de mürsel bir nebi öyle bir yakınlığı elde edebilir.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

5 Dün ü gün iste sen yāri göñülden çıḳar aġyārı
Göresin nūr-i didārı bu sevdā özge sevdādır

6 **Ḥalīmī** iste sen yāri göñülden çıḳar aġyārı
Eyā ṣeyyīd-i sulṭānı bu sevdā özge sevdādır

616
NŪRĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

118a 1 Ṣādıḳāne ṣıdḳ ile ben yāre ʿāşıḳ olmuşum
Cümle ʿālem bihter-i dil-dāre ʿāşıḳ olmuşum

Ḳande kim bir gül olur bülbül anıñ ḥayrānıdır
Bülbül-i şūrīdeyim gül-zāra ʿāşıḳ olmuşum

3 Bülbülüñ gülden murādı Ḥaḳ cemālidir ʿayān
ʿĀşıḳ-ı sermest olup dīdāra ʿāşıḳ olmuşum

Ṣad hezerān Mūsā'nıñ ṣabr eylemez dīdārıña
Ben anıñ yüzündeki envāra ʿāşıḳ olmuşum

5 Yüzünüñ nūru anıñ derd ehliniñ dermānıdır
Nūrī'dir derd ehliyim dermāna ʿāşıḳ olmuşum

617
ABDULLĀH FERMĀYE
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Ḫudāya ḥamd ü bī-ġāyet ki luṭfı bī-nihāyetdir
Ṣalāt olsun Resūlüne kim ol ḫatm-ı risāletdir

Selām aṣḥāb [u] āline ḫuṣūṣen çār-ı yārine
Ki her biri o hażretden saʿādet-yāb-ı ṣoḥbetdir

3 Olalar anlara ümmet olalar mühtedī cümle
Buyurmuşdur Resūlu'llāh sözi vaḥy ile sünnetdir

Eyā Ḥaḳ yoluna rāġıb derūn-ı ṣāf ile ṭālib
Bunu fehm-i dürust eyle oḳur iseñ kifāyetdir

5 Murādıñ Ḥaḳ ise gerçek ḫulūs-i ḳalb ile ʿāşıḳ
Bu sözlerden ġaraz bu kim seni Ḥaḳḳ'a dalāletdir

Muḳadder ne ise Ḥaḳḳ'dan muṭahhār da olur ẓāhir
Eger nūr[dur] eger ẓulmet saʿādet ya şeḳāvetdir

Eger ẕillet eger ʿizzet eger miḥnet eger soḥbet
Yazılmışdır ne var ise ezelden baḫş-ı ḳısmetdir

Ḳaderdir ḫayr u şer ammā ki ʿaḳl u iḫtiyārıñ var
Mükellef olduñ anıñla ki ḫayra beẕl-i ṭāḳatdir

İşit imdi saña bir yer derim [bil] cümle aḥvāli
Ki naḳl eyledigim sözler meşāyiḫden rivāyetdir

Demişler yolu varanlar ḥaḳīḳatin olan erler
Ola ervāhına raḥmet bize şefḳat naṣīḥatdir

Şu ḳāl ehli ki ẕevḳ almaz meʿānī vü ḥaḳāyıḳdan
Ḳanāʿat ede ṣūretle ʿabīddir dūn-i himmetdir

ʿAceb mi himmeti yoḳsa anuñ aḫlāk-ı ednādan
Naṣībi yoġ ise n'itsün ne bilsün bī-liyāḳatdir

ʿAcebdir baʿżılar daḫı riyā vü semʿadan ʿārī
Oḳur evrād u ezkārı ṣalāḥatlere ḥaṣletdir

Velī zühd ü ʿibādetde baḥāsı bir olur ancaḳ
Verile ḫūri ḳo cimāʿ güni uçmaġı zīnetdir

118b Egerçi iştihā-i nefse naʿmle ʿıyş u ʿişretdir
Velākin maḳṣad-ı aḳṣā cemāl İlāhī ruʾyetdir

Kimi daḫı yemez içmez riyāżet eder anıñçün
Diyeler nefsine anuñ bu bir ṣaḥb-ı kerāmetdir

Gelüp raġbet edenler elini ṣuña öpmege*
Eger būs etmeye bir kes diye pāke ḥaḳāretdir

İdeler ḫalḳ aña ḥizmet cihānda söylene nāmı
Ṣaḳınsın olmasın mümkün ki zīrā şöhret āfetdir

[Bu] tedbīr etse bilirdi bu nefsiñ ḥilesiñ ammā
Giriftār eyleyen meger anı ḫubb-u riyāsetdir

Kimi oḳur nice manẓūm u menṣūru taṣavvufdan
Sülūku yoġ -ise anıñ maḳāli bī-ḥalāvetdir

21 Kimi rind-i cihān derler bize lāzım degil mürşīd
Bizim idrākimiz vardır yolumuz emn-i rāḥatdır

Bizi ḳorḳutma ey vāʿiẓ ġam-ı ferdādan azdır büt
Bizim _____?? naḳd-i fikretdir

23 Bizim ʿirfānımız vardır demeziz nesneye yā gel
Muʿammādan esmāyız sözümüz ʿayn-ı kelmatdır*

Muẓāhirdir ḳamu eşyā bizim gördügümüz ẓāhir
Cihānda her ne var ise hemān envār-ı vaḥdetdir

25 Eger ʿuzlet eger ḫalvet ne lāzım ʿārife derler
Riyāżet çekdirip nefse elem vermek meşaḳḳatdir

Tekellüf yoḳ begim derler ḫarābātī vü rindlerde
Gelişinde sebükbār ol taʿab çekmek ṣıḳletdür

27 Cidāl etme sen anlarla ferāgāt ḳıl taʿarrużdan
Ḳoyup ḥāliyle terk eyle ki baḥṣ etmek şemātetdir

Hevā-yı nefsine uyup ṭabīʿat çāhına düşen
Eger pāk olmasa çirki televvüs bī-ṭahāretdir

29 Bu yoluñ evvelā şarṭı hevā-yı nefsi terk edip
Çıḳıp çāh-ı ṭabīʿatdan nedāmetle ʿināyetdir

Gel imdi toya ḳıl pāk et yolunu eşk-i ḫatm eyle
Ecel vardım demez ṣaḳın bu dem fırṣat ġanīmetdir

31 İşit imdi sözü diñle hevāyı ḳo yolu añla
Bu rāhıñ zārı taḳvādır ve doġru yol şerīʿatdir

Lafında maʿnāsı şerʿiñ mübīn-i efkār olmaḳdır
Lisān-ı ışṭılāḥında iṭāʿatle diyānetdir

33 Refīḳiñ ṣālāḥat olan ʿamellerdir saña yolda
Ṣaḳın ayrılma yoldaşdan yalıñızlıḳ ḫasāretdir

Menāzilde ḳalıp ṭurma yürü maḳṣūda erince
Göñül Kaʿbesini görüp tavaf et beyt-i ʿizzetdir

35 ʿİlim olsa ʿamelsiz[se] vebāl olur müfīd olmaz
ʿAmāde olmasa ʿilm-i cehālet ḫod-ḍalāletdir

119a Bu ʿilm ile ʿamel daḫı eger olmaz [i]se li'llāh
Ḳabūle geçmez ol ṭāʿat anıñçün kim irādetdir

37 Murād olan ʿamelden Ḥaḳḳ'ı bilmek[dür] vü bulmaḳdır
Ḳıyās eyle kim ancaḳ bu lafıẓ ile ʿibādetdir

ʿİbādetde nice sır var anı ẕevḳ et şuhūd ile
Ṣaḳın ṣanma sen ey ġāfil hemān resm ile ʿādetdir

39 Mücerred ḳīl u ḳāl ile kişi ehl-i mezāḳ olmaz
Eger ḥāl ehli olmazsa derūnı pür keṣāfetdir

Ḥesāb et sen de gönlüñ ḫarām-ı riyā ʿimāret mi
Bilenler kendi ḥālini de ki ehl-i ġıyāsetdir

41 Velīler cümle ṣādıḳlar ṭarīḳ-i Ḥaḳḳ'a sālikler
Bulurlar ẕevḳ-i ṭāʿatde bulur iḥyā-emānetdir

Kitābımdan olup ʿārī sütūde ḫūbi Kirdigārī
Bulur ḳavmiñ İzīd eri melek-sīmā vü sīretdir

43 Belī vardır velīlerde ḫarābāt-ı melāmīler
Velī ṣanma sen anları siyām-ı ehl-i bidʿatdir

Melāmī anlara derler silinmeye o ṣūretle
Ne tāc ile ridāsından ne şāl ile ne kisvetdir

45 Bularıñ kisvesi tennūredir tāc-ı muḥabbetdir
Ridāsı ḥırḳa daḫı şuhūd-ı ḥaḳ [i]le dehşetdir

Severler yāriniñ nāzıñ sürerler yerlere yüzüñ
Demezler kimseye rāzıñ bular ṣāḥīb serīretdir

47 Olup mest-i ḫarābātī şarābı hep ẕā-iyyetden
Ġarīḳ-ı baḥr-ı vaḥdetdir bular maḳbūl-ı ḥażretdir

Göremez çeşm-i nā-maḥrem serāyir derler anlara
Ḳıbāb-ı ġayret-i Ḥaḳḳ'da setār-ı pūş-i ʿiffetdir

49 Belī ʿārifleriñ cümle yolu vaḥdet durur ammā
Muḥaḳḳaḳla muḳalled farḳ eden nūr-i ferāsetdir

Yaḳīn ehli olur ʿārīf şehvet ü ẕevḳ ü vaḥdetdir
Seḳāmet olmaz anlarda ṭarīḳ-i istiḳāmetdir

51 Kemāhīyi görür eşyā-yı merātib ʿitībār ile
Edebden ṭaşra iş bular ṣāḥib-dirāyetdir*

Bu bir ʿilm-i ledūnīdir olur ilhām-ı Rabbānī
ʿAceb sırr-ı İlāhī'dir ne ḥikmetdir hikāyetdir

53 Pes imdi bilmek isterseñ nedir vaḥdet nedir keṯret
Mecālīsde tecellīsi ne maʿnādan ʿibāretdir

Bu ḳīl u ḳāli terk edip göñül ḥālin ṭaleb eyle
Teveccüh ile İlāh'a duʿā ḳıl kim icābetdir

55 Dile sen evvelā Ḥaḳḳ'dan bulup bir pīr-i kāmīl kim
Vücūdu ẓıll-i yezdāndır yüzü nūr-i hidāyetdir

119b Muḥammed sırrına varan anıñ nūriyle nūr olmuş
Maḳarrı oldurur ʿaşḳıñ aña ḫilḳat ḫilāfetdir

57 Muḥammed āfitāb-ı nūr-i ḥubb u *lā-yezālī*dir
Anuñ mirʾāti olmuşdur velī māh-ı muḥabbetdir

Velī ʿarş-ı muʿallādır maḳām-ı sır Ḥudā'sına
Ḫıṣāl-i ḫalḳ-ı rabbānī ʿaṭāsı vecd ü ḥāletdir

59 Naẓarla olur ʿirşādı mürīd-i ṣādıḳa anıñ
Görür göñlü gözü nūru bilir sırr-ı vilāyetdir

Ki yaʿni Ḥaḳ saña ol dem tecelli-i cemāl eyler
Dile pertev ṣalar ʿaşḳı görürsen kim ne leẕẕetdir

61 Bilirsen Ḥaḳ yolu dildir delīli cezbe-i Raḥmān
Refīḳ-i ʿaşḳ-ı Sübḥānī ʿaceb rāh-ı selāmetdir

Bu pīrin himmeti birle ola ḳo cezbe-i ẓāhir
Muṣaffā ola mirʾātiñ naẓar ḳıl ḥoş leṭāfetdir

Düşesin āteş-i ʿaşḳa Ḫalīl-āsā olup teslīm
Yerine nār günü berd-i selāmet bāġ-ı raḥmetdir

Kerem-i iksīr ṭarḥ ede __?? ḳıla fażlile
Zīr-i ḫāliṣ ola bī-ġal ʿaceb āṯār-ı ḳudretdir

Ki sende ḳalmaya keṯret izāle ola emniyyet
Meger ʿaşḳı ḳala ancaḳ bu ḳurbet özge ḳurbetdir

Ne söz ḳala ne dil ḳala tecellī nārı maḥv ede
Hemān bir baḳışı ola bu ruʾyet özge ruʾyetdir

Nice vaṣf eyleye diller anıñ ḥüsn ü dilārāsın
Ḥesāb olmaz kemāliyyet bī-ʿaded sırr-ı nihāndır

Doġursa ol güneş batsa göñül yüzün yere dutsa
Anuñ sāyesine ṭurmaḳ saña Ḥaḳḳ'dañ ʿināyetdir

Müridi ol anıñ dīlden murādıñ terk edip cümle
İrādetden murād olan nefis ṭutmaḳ iṭāʿatdir

İrādet iddiʿā edip muṭīʿ olmaz ise emre
Yeri yoḳdur ṭarīḳatde yolu anıñ ʿināyetdir

Girip meydān-ı merdāna başı ṭob eyle çevgāna
Ḳul ol cān ile fermāna dime külfet-i miḥnetdir

Eger meẕkūr olan şarṭlar bulunur belā-yı noḳṣān
Olursun soḥbete lāyıḳ saña müjde saʿādetdir

Oḳursan *Nūn* ile *Ṣād* anıñ sırr-ı derūnundan
Görürsen anda maʿnāyı bilip hem ne āyet[ten]dir

Eger vech-i kitābını bilā ḥarfi oḳudunsa
Ḥaḳāyıḳ keşf olup sırra velī ṣaḳla emānetdir

Emīn olan bu esrāra n'içün keşf ede aġyārı
Bilenler cevheriñ ḳadrin yine ehl-i baṣīretdir

Ṣaḳın nā-ehl ile ṭurma celīs ü hem-demi olma
Gerekmez ülfet anlarla kederdir ḳalbe keşretdir

120a 77 Ṣaḳın nā-ehl ile ṭurma celīs ü hem-demi olma
Gerekmez ülfet anlarla kederdir ḳalbe keşretdir[132]

Ṭarīḳ-i ʿaşḳa girenler sivāyı defʿ eder dilden
Ger zīrā ʿāşıḳıñ kārı hemān ʿuzletle ḫalvetdir

79 Ḥaḳīḳat ʿuzlet oldur ki ederler dilleriñ ḫālī
Sivādan ayrılır küllī aṣıl ʿuzlet bu ʿuzletdir

Żarūret olmasa ġālīb ferāġat etmez olurdun
N'içün ruḫṣat verir nefse ʿazimiyet ṭarīḳatdir

81 Nedir ulu bilir misin bu ʿuşşāḳıñ sulūkunda ḥad
Ki her dem bekleye göñlün āhım alan ḥıyānetdir

Çü lāzım loḳma vü ḫırḳa beşerdir iḳtiżā eder
Olur ruḫṣat ki kesb ede maʿīşet ḫod żarūretdir

83 Eger kesb-i ḥelāl eder alır verir bu ḫalḳ ile
Görüşür sevilir amma diliyle ṣanma ülfetdir

ʿUbūdiyyet yüzün sürer fenā toprağına dāʾim
Fıṭūr u ṣavmı vaṣl olur bulur ṣāḥīb-riyāṣetdir

85 Ḥaḳīḳatde nedir ṣūfī bu ʿaşḳın fenā olmaḳ[a]
Nedir iftārı ol sevmek beḳādır özge niʿmetdir

Budur ʿāşıḳlarıñ ʿıydi ere vaṣlıña dīldārıñ
Ki fırḳat olmaya aṣlā ʿaceb behçet müsemmeddir

87 Nevāfil çün taḳarrubdur Ḥaḳ iline seviler işidip
Ḥaḳ ile ṭutar ve yürür görür ḳurb-i maʿiyetdir

Nevāfilde nedir maʿnā ziyād olduḳça ʿirfānı
Bulur ḳurbı ferāyiżde ẓuhūr-ı fiʿle iletdir

89 Dilinde söyleyen Ḥaḳḳ'dır ḳulaġında işiten Ḥaḳ
Gözündeki gören Ḥaḳḳ'dır maʿiyyet yoḳ ne vuṣlatdır

[132] Bu beyit metinde tekrar yazılmıştır.

Ederler cānını ḳurbān görürler ḳān behāvetdir
Cemāli hacc-ı ekberdir ʿaceb sözü żiyāfetdir

Nevāḥid hem nevāfildir ḥuṣūl u vecde raġbetdir
Eger ẓāhir olursa vecd-i ḳurb [i]le muʿayyeddir

Tevācüd farḳı cemʿ eder vecidde cemʿ-i cemʿ olur
Vücūda hīç eṣer ḳalmaz vücūd ġayb-i hüviyyeddir

Mezāḥim olımaz keṣret bulunmaz anda [hīç] ġurbet
Ḥaḳıñdır çün ḳamu varlıḳ ikilik bu vaḥdetdir

Nihān andan nihān olur ne nām u ne nişān olur
Beḳā-yı cāvidān olur kerāmet bu kerāmetdir

Bilür gitmek nedir gelmek gider varır benliksiz
Gelür kendüye kendisiz ne vuṣlatdır ne firḳatdir

Aḳar yaşı gözüñ dinmez ʿaceb derd kim dile gelmez
Nedir sebeb göñül bilmez ne ḥāletdir ne firḳatdir

Degil bu girye-i ḥasret degil bu sūziş-i firḳat
Hemān ʿaşḳ iḳtiżāsıdır ne hüzn ile ḥaḳīḳatdir

Yazıldı şīve-i eṭvārı iḫtiyār eyle ebrārıñ
Daḫı esrār-ı şeṭṭārıñ ne remz ü ne işāretdir

120b Hediyye olsun iḫvāna niyāzī derd-mendāne
Ḳabūl-i berk-i yek-dāne ḫiṣāl ü zümürretdür

Bu naẓma meslek-i ʿuşşāḳ olunsa tesmiye lāyıḳ
Bu gülzār-ı muḥabbetdir bu esrār-ı ḥaḳīḳatdir

Gel ey ʿāşıḳ sözü ḫatm et hemān vaḥdet ile ẕevḳ et
Aḥiddir ol şimāl olmaz bu seyr ḥadd ü ʿināyetdir

Ne göz ile görülür ol ne söz ile varılır yol
Ne ʿaḳl idrāk ider anı göñülde ġarḳ-ı ḥayretdir

O'dur evvel O'dur Āḫir O'dur ẓāhir O'dur bāṭın
O'dur rāʾī O'dur merʾī ne nisbet ne iżāfetdir

İlāhī sen naṣīb eyle erenler ṣoḥbetin her dem
Ḥaḳīḳat ṣoḥbet-i merdān iki ʿālemde devletdir

Ayırma ḳullarıñ yā Rab ṣırāṭ-ı müstaḳīmiñden
Ḥabīb-i ʿaşḳına olsun ki ol kān-ı şefāʿatdir

618
ḤAYĀLĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

Mücellā eyle dil levḥiñ bugün nūr-i mücellādan
Cemāliñ gösterir cānān çü mirʾāt-ı mücellādan

Naẓar-gāh-ı Ḫüdā'dır dil velī ṣanmañ cüdādır dīl
Uçar miṣl ü Hümā'dır dil geçer ʿarş-ı muʿallādan

Bugün her kim görür yārin gören anlar durur yārin
Ne bilsin anda dil-dārıñ olanlar bunda aʿmādur

Degilsen lāyıḳ-ı cānān seni çün raḳs eder ḥayrān
Gel ey Mecnūn-ı ser-gerdān ḫaberdār ol bu Leylā'dan

Nedendir ʿilmü'l-esmā ne sırdır leyletü'l-isrā*
Muẓahhardır ḳamu eşya ḫaber ver bu muʿammādan

Ḥayālī terk-i cān eyle bu esrārı nihān eyle
Mekānıñ lā-mekān eyle cevāb alġıl müsemmādan

619
ḲAṢĪDE-İ LĀYIḤĪ DER-MERḤAMŪ'D-DĪN EFENDİ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Ey velīler içre server sırr u Raḥmān sendedir
Sendedir cümle ṭarīḳat ʿilm-i Ḳur'ān sendedir

Her kimine ḳaṭresin şāhıñ ḥużuruna erer
Sensin ol baḥr-ı muḥīt deryā-yı ʿummān sendedir

Cemʿ olup bülbül gibi zārı ḳalır ʿāşıḳlarıñ
Gülşen-i būy-i ṣafāsın vird-i ḫandān sendedir

ʿAşḳ odu ʿāşıḳları yaḳıp yoḳ etse ṭāk degil
Çünkü ey şāh-ı cihānım ʿaşḳ-ı sūzān sendedir

121a 5 Eylediñ dertlilere mebẕūl-ı ʿaşḳıñ ḫūnunu
Menbaʿ-ı cūd u seḫāsın luṭf u iḥsān sendedir

Ḫasta-yı ʿaşḳ olmuşum ġayrı ṭabīb ḳılmaz ʿilāç
Ḫasta-yı mecrūḥa merhem derde dermān sendedir

7 Maṭlab-ı aʿlāsısın ehl-i ṭarīḳat olanıñ
Maḳṣad-ı aḳṣāsısın sen cāna cānān sendedir

Ẕerre-veş ḳaldır ayaḳlarda ḳoma üftādeñi
Pertev-i luṭfuñ ṣal aña mihr-i raḫşān sendedir

9 ʿĀlem-i ẓulmetde ḳoma ʿāşıḳ-ı bī-çāreyi
Ey meh-i tābān ʿālem-i nūr-i yezdān sendedir

Ey yüzüñ şānındadır ve'ş-şems ile çün ve'l-ḳamer
Ey vücūd-ı nūr-i muṭlaḳ sırr-ı sarvān sendedir

11 Yoḳdurur ʿālemde bir şey k'olmaya maʿlūmuñuz
ʿİlm-i ebdān ʿilm-i edyān ʿilm-i sübḥān sendedir

Eylemişdiñ ḥażret-i sulṭān ile ḳavl-i elest
Ḳul-ı ṣādıḳ ʿaḳl-ı kāmil ʿahd ü peymān sendedir

13 Ey nice dil-teşne ʿāşıḳlara sorup ḳandıran
Ey ḥayāt-ı cāvīdānım āb-ı ḥayvān sendedir

Ḳanı ʿāşıḳ başını ṭop eyleyesin şāh içün
Çün muḥabbet ʿarṣası içinde çevgān sendedir

15 Zülfiḳār-ı ʿaşḳıñ etdi cümle aʿdāyı ḳatl
Ey mehīb-i şāh-ı devrān setīr yezdān sendedir

Mā-ṣadaḳ olduñ ṣırāṭ-ı müstaḳīmiñ ḥaḳḳına
Ehl-i tertīb-i ḥāḳīḳat cümle-i kān sendedir

17 **Lāyiḥī** efgendeniñ uyar sevinciñ baḫtını
Ey çerāġ-ı enverim şemʿ-i şebistān sendedir

620
ṢANʿĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ḳalbimiz ʿarş-ı muʿallā sırr-ı pinhān bizdedir
Maẓhar-ı luṭf-ı Ḫüdā'yız ḥubb-ı Raḥmān bizdedir

Rūḥ-ı ḳudsa vāṣılız biz ceẕbe-i Raḥmān ile
Cān verip cān almışızdır vaṣl-ı cānān bizdedir

3 Yetişe tevḥīd ile açıldı kān-ı maʿrifet
Biz maʿārif genciyiz esrār-ı Ḳur'ān bizdedir

İçmişiz vaḥdet şarābın kendimizden geçmişiz
Bizdedir cām-ı elest sāḳī-i devrān bizdedir

5 ʿĀlem-i ʿilm ü ledūni maẓhar-ı sırr-ı Resūl
Hādī-i rāh-ı Ḥaḳīḳat ḳuṭb-ı devrān bizdedir

Lī-maʿa'llāh[133] sırrını fehm etmeyen gelsin beri
Bizdedir anıñ beyānı aña bürhān bizdedir

7 ʿĀlem-i mülkden geçip lāhūte başdıḳ biz ḳadem
Serde ṭāvūsī gibi her yaña cevlān bizdedir

121b Ẓulmet-i nefse uyup girme Sikender gibi gel
Ḫıżr-veş içmek dilerseñ āb-ı ḥayvān bizdedir

9 Ḳuṭb-i aḳṭābıñ ḳuluyuz rehberiniñ bendesi
Biz Ḥüseynī meslegiz ol kān-ı ʿirfān bizdedir

Münkeşefdir zātına anıñ rumūz-ı kāʾināt
Feyż-i baḫş-ı ʿālem ol rū-yi dıraḫşān bizdedir

11 Nūr-i tevḥīd ile **Ṣunʿī** rūşen oldu gönlümüz
Dest-i ḳudret yaḳdıġı şemʿ-i firūzān bizdedir

[133] "Lī maʿaʾllahi vaktün lā-yese'unī fīhi melekün mukarrebün ve lā-nebiyyün mürselün" (Benim Allah ile öyle anlarım olur ki, ne bir mukarreb melek ne de mürsel bir nebi öyle bir yakınlığı elde edebilir.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

621
AḤMEDĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Yanmayañ pervāneniñ dil-dārı bilmez ḳandedir
Bülbül-i şūrīdedir gül-zārı bilmez ḳandedir

Deyr-i ʿaşḳa girmeyip baş egmeyen her ṣūrete
Ẓülf -i yāri bilmedi zenānı bilmez ḳandedir

Genc-i ʿaşḳa göñlünüñ mülkünü virān eyleyen
Ḳaldı maʿmūr oldu ol miʿmār bilinmez ḳandedir

Tutuşup şemʿ-i rūḥ-i cānān ile nār olmayan
Ṣanmagiz pervānedir ol nārı bilmez ḳandedir

Görmeyen yārin yüzünde nūr-i Ḥaḳḳ'ı zāhidā
Ẓulmet içre ḳaldı bil envārı bilmez ḳandedir

Tekye-gāh-ı ʿaşḳ içinde pīre himmet etmeyen
Ṣūretā aʿdal ise esrārı bilmez ḳandedir

Zülfünüñ dārında pür-dār olmayanı **Aḥmedā**
Ol nice Menṣūr olur kim dārı bilmez ḳandedir

622
AḤMEDĪ
5'li Hece Vezni

ʿAşḳ[ın]a düşdü
Cānını buldu (dermān)
Olmuşum ḥayrān
ʿAşḳa düşelden

Yüregim yāre
Bulmadım çāre
Oldum āvāre
ʿAşḳa düşelden

Zār-ı giryānım
Mest-i ḥayrānım
Ṭob u çevgānım
ʿAşḳa düşelden

Bī-ḳarār oldum
Tārūmār oldum
Ḫor u zār oldum
ʿAşḳa düşelden

5 **Aḥmedī** cāna
Girdi meydāne
Oldu dīvāne
ʿAşḳa düşelden

623
8'li Hece Vezni

1 Yeryüzünüñ ʿāşıḳları
Himmet ileñ himmet ileñ
Rāh-ı ʿaşḳıñ ṣādıḳları
Himmet ileñ himmet ileñ

Murġ-ı ṭāliʿ le uçalım
Nice der-bendler geçelim
Dīde-i baḫtı açalım
Himmet ileñ himmet ileñ

122a 3 Mest olup ayıḳ olalım
ʿAşḳ içre ḳayıḳ olalım
Himmete lāyıḳ olalım
Himmet ileñ himmet ileñ

Felek dil-i ʿummāna ṣaldı
Göñül baḥr-ı ʿaşḳa ṭaldı
İşimiz Allāh'a ḳaldı
Himmet ileñ himmet ileñ

5 Sevdigim yāre erelim
Naḳd-ı cānımız verelim
Güneş cemāliñ görelim
Himmet ileñ himmet ileñ

624
ŞEMS-İ TEBRĪZĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Bu ʿaşḳa olalı yoldaş ḳomuşum nāmus u ʿārı
Devāsız derde uġradım ḳılarım āh ile zārı

Giderken kendi ḥālimde ʿaceb sevdāya dūş oldum
Gözüme ẕerrece gelmez cihān iḳlīminiñ vārı

3 Seḥerde bülbülü gördüm yine efġāna başladı
Meger kim nev-bahār olmuş ögüne düşdü gül-zārı

Ḥaḳīḳat ehlisiñ ṣūfī muvaḥḥidlerden ola gör
Bilir mi sır mı tez geçer çekerler yāreler ḥārı

5 Ḥaḳīḳat bülbülün gördüm fenā gül-zāra meyl etmez
Oḳu ʿilmin muvaḥḥidiñ kesildi belde zünnārı

6 Gel imdi **Şems-i Tebrizī** fedā ḳıl cānını Ḥaḳḳ'a
Bu yolda baş u cān vermek olur ʿāşıḳlarıñ kārı

625
ḤAḲĪḲĪ
8'li Hece Vezni

1 Āvāreler dil-dāreler
Geliñ geliñ ʿaşḳa ṣalā
Dil-ḥasta vü bī-çāreler
Geliñ geliñ ʿaşḳa ṣalā

Āvāre nice ḳalasın
Ġurbetde mehcūr olasın
Tācında yāri bulasın
Geliñ geliñ ʿaşḳa ṣalā

3 Va'llāhi bed şu cāmını
İlk sürerik dil kāmını
Ḳoñ bu ʿalā-iḳ demini
Geliñ geliñ ʿaşḳa ṣalā

Ṭanırdı *yehdi men yeşā*[134]
Göñ[ü]le Ḥaḳḳ'dan erişe
Yārdan ırāḳ olmaḳ n'etse
Geliñ geliñ ʿaşḳa ṣalā

5 Endīşe boynın budalım
Dīdāra ḳarşı ṭuralım
Şāh ile ʿişret soralım
Geliñ geliñ ʿaşḳa ṣalā

Fevḳ-i felekde varalım
Bir ḥayr-ı şāhı ḳuralım
Hem ṭabl-ı şāha uralım
Geliñ geliñ ʿaşḳa ṣalā

7 Sevdā eyler yārin n'idem
Erlik demidir hem bu dem
Cān farḳına başıp ḳadem
Geliñ geliñ ʿaşḳa ṣalā

Gönüldü gider kār-bān
Baġladı maḥallī sārbān
Cān u göñül oldu virān
Geliñ geliñ ʿaşḳa ṣalā

122b 9 Ḳogiz süflī-i menzīli
Terk eylegiz ġam-gīn dili
ʿUlvīde ṭutañ maḫfili
Geliñ geliñ ʿaşḳa ṣalā

Ger olduñuzsa ehl-i dīn
Ḥāṣıl ediñ ḥūr-i yaḳīn
Hey nice bir bu kibr ü kīn
Geliñ geliñ ʿaşḳa ṣalā

11 ʿAşḳa odu nefse olur*
Cānda göñülde cemʿ olur
Hem nūr-ı cemʿü'l-cemʿ olur
Geliñ geliñ ʿaşḳa ṣalā

[134] "اَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَاٰهُ حَسَنًاۗ فَاِنَّ اللّٰهَ يُضِلُّ مَنْ يَّشَاۤءُ وَيَهْدِيْ مَنْ يَّشَاۤءُ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرٰتٍۗ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِمَا يَصْنَعُوْنَ"
(İşlediği kötü iş kendisine bezenen ve onu güzel gören adam, iyiyi, kötüyü bilen gibi midir? Hiç şüphe yok ki Allah, dilediğini saptırır ve dilediğini doğru yola sevk eder; onlar için hasretlere düşüp üzüntüler verme kendine; şüphe yok ki Allah, onların işledikleri şeyleri bilir.)Fātır 35/8.

ʿAşḳa ṣaran göñül gözü
ʿAşḳ oldu gören ol gözü
ʿAşḳ iledir aña yüzü
Geliñ geliñ ʿaşḳa ṣalā

13 Oldu **Ḥaḳīḳī** ʿaşḳa ḳul
Ger ederse ola ḳabūl
Şükrāna verir cān u dil
Geliñ geliñ ʿaşḳa ṣalā

626
ḤAḲĪḲĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ṭutdı ol şems-i hüviyyet ʿāleme verdi żiyā
Ṭalʿat-ı mihrinden aldı nūru bu arż u semā
Vāriṣ-i mülk-i nübüvvet naḳd-ı ser-i mürteżā
Maẓharu'llāh-ı aʿẓem evliyādır evliyā

Nūr-i muṭlaḳdır vücūdu maẓhar-ı ẕāt-ı ṣafā
Zülfünüñ tārīkliğinden gizlidir āb-ı ḥayāt
Nefḫ-i ʿİsā derd-i mende cānlara erer necāt
Maẓharu'llāh-ı aʿẓem evliyādır evliyā

3 Sırr-ı *subḫāne'l-lezi* meşkin ṣubḥ-ı şānındadır
Ḳāb-ı ḳavseyn[135] āyeti iki ḳaşı şānındadır
Sūre-i *sebʿu'l-meṯānī* pes yüzü şānındadır
Maẓharu'llāh-ı aʿẓem evliyādır evliyā

Menbaʿ-ı nūr-i nübüvvetdir velāyet maʿdeni
Güheri baḥr-ı ḥaḳīḳat *küntü kenziñ*[136] maḫzeni
Şāh-ı ʿālemdir anıñçün cümleden ẕāt-ı Ġanī
Maẓharu'llāh-ı aʿẓem evliyādır evliyā

5 Kimde bulmaḳ ister ise bāḳī ʿömr-i cāvidān
Evliyānıñ yoluna ḳılsın Ḫudā başıyla cān
Perde-i defʿ etdi gördügün gibi Ḥaḳḳ'ı ʿayān
Maẓharu'llāh-ı aʿẓem evliyādır evliyā

---

[135] "فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰىۚ"(İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.) Necm 53/9

[136] "Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en uʿrefe fe-halaktü'l-halka liyaʿrifūnī." (**Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.**) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

Server-i her dü-cihāndır evvel āḥir ol müʾmīn
Añı inkār eyleyenler oldular deyü laʿīn
Ṭālibe andan erişir nūr-i imān biʾl-yaḳīn
Maẓharuʾllāh-ı aʿẓem evliyādır evliyā

7 Çeşm-i cānı hem şıfāt-ı nūr-i ẕātuʾllāhdır
ʿAşḳ-ı Ḥaḳḳ cāmın içirir sāḳī-i dergāhdır
ʿĀrifi biʾllāh olan bu nengden āgāhdır
Maẓharuʾllāh-ı āʿẓamı evliyādır evliyā

123a Gözleri Allāh nūr-i esrārını eyler beyān
Ger beñi her dem *ene'l Ḥaḳ* sırrını eyler ʿayān
Dār-ı Manṣūr-veş verir ʿāşıḳlara zülf-i nişān
Maẓharuʾllāh-ı aʿẓem evliyādır evliyā

9 Ey **Ḥaḳīḳī** mecmaʿuʾl-baḥreyne çıḳar yol*
Sen ledün ʿilminde oḳu bil nedir ṣaġ ile ṣol
Ol erip cāvidānıñ eşiginde bende ol
Maẓharuʾllāh-ı aʿẓem evliyādır evliyā

627
ŞĀFĪʿ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Sürmüşüz āyīn ü erkān cezbe-i tevḥīde [ile]
Olmuşuz her derde dermān cezbe-i Raḥmān ile

Māye-i esrār-ı Ḥaḳḳ'ı pīr elinden almışız
Görmüşüzdür nūr-i imān cezbe-i Raḥmān ile

3 Ḳaṭreyiz muʿannid ammā baḥr-ı ʿaşḳa ermişiz
Bulmuşuzdur dürr-i mercān cezbe-i Raḥmān ile

Girmişiz meydān-ı ʿaşḳa başımız terk eylediñ
Olmuşuz dillerde destān cezbe-i Raḥmān ile

5 ʿAḳl u hūşum oldu talān cezbe-i Raḥmān ile
Almışızdır ṭob u çevgān cezbe-i Raḥmān ile

ʿArż u şānı terk edip gidem melāmet cübbesin
Anıñ [i]çün oldum ʿüryān cezbe-i Raḥmān ile

7 Ẕāhidā ʿilm ü ledün maʿnasını buldum bugün
Ṭāhir oldu ʿilm ü ʿirfān cezbe-i Raḥmān ile

Ey ṭabībim yüregim zaḫmına dermān istemem
Bulmuşum ol derde dermān cezbe-i Raḥmān ile

9 Vecd ü ḥāliñ maḥremisin __? şīrīn__?**Şāfiʿ**
Geldi saña ʿaşḳ u vicdān cezbe-i Raḥmān ile

628
ŞĀFİʿ Ī
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Rāh-ı Ḥaḳḳ'a girmişim erkānı gözler gözlerim
Pīr-i Ḥaḳḳ'a ermişim sübḥānı gözler gözlerim

Girmişim meydān-ı ʿaşḳa cān u dīlden geçmişim
Başını ṭob eyleyip çevgānı gözler gözlerim

3 Çār-ı ʿanāṣırdan o mülke muḥabbet eylemem
Belki aṣlım sırr-ı Ḥaḳḳ'dır anı gözler gözlerim

123b Ḥasret-i derdiñle oldum nā-tüvān-ı Ḥaḳīḳat
Derdliler dermānı ol Loḳmān'ı gözler gözlerim

5 ʿArş-ı ʿalādır muḥaḳḳaḳ ḳalb-i müʾmin **Şāfīʿi**
Ben aña etdim naẓar hem anı gözler gözlerim

629
HÛ
7'li Hece Vezni

1 Alma tenden cānımı
Amān Allāh'ım amān
Görmedim cānānımı
Amān Allāh'ım amān

Āhım göge çıḳmasın
Melekleri yaḳ[ma]sın
Felekleri yaḳmasın
Amān Allāh'ım amān

3 Bir dem yüzüñ göreyim
Payiñe yüz süreyim

Andan cānım vereyim
Amān Allāh'ım amān

Zār eyleme işimi
Ẓāhir eyleme işimi
Ṣaçma ḳanlı yaşımı
Amān Allāh'ım amān

Uşta cānım şükrāne
Ḳurbān olsun cānāne
Ṣalma beni hicrāne
Amān Allāh'ım amān

630
ŞEMSĪ
8'li Hece Vezni

İlāhī ʿaşḳıñ aġına
Girmek diler cān-ı bülbül
Andan ḥaḳāyıḳ güllerin
Dermek diler cān-ı bülbül

Yaḳmayıp per ü bālına
ʿAzm eyleyip gül-zārına
Varını ʿaşḳıñ nārına
Yaḳmaḳ diler cān-ı bülbül

Sensin ʿālemlerden Ġanī
Luṭf et maḥrūm etme beni
Şevḳ ile yoluñda cānı
Vermek diler cān-ı bülbül

Varsam görsem illeriñi
Hem ögrensem dillerini
Dost baġınıñ güllerini
Dermek diler cān-ı bülbül

Sen işitirsen zārımı
Göster baña gül-zārını
Her dem seniñ dīdārıñı
Görmek diler cān-ı bülbül

İşitecek **Şemsī** sözün
Giryān eder resm ü gözün

Her dem dergāhına yüzüm
Söyler dirler cān bülbüli

631

RŪŞEN EFENDİ[137]

124a

632

SULṬĀN VELED

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿlün

1 Ey ki hezār āferin bu nice sulṭān olur
Ḳulu olan kişiler ḫüsrev ü ḫāḳān olur

Ayaġınıñ tozuna sürme çeker gözüne
Nesne görür gözü kim vālih ü ḥayrān olur

3 Şerbetiniñ ḳaṭresin her kim içer cürʿasın
Gönlü güherle dolup sīnesi ʿummān olur

[137] Derkenara son derece karışık bir şekilde yazılan bu şiirin pek çok yeri okunamamıştır. Görüntüsü eklenmiştir.

Terk edersen ayruġun ṭutar isen buyruġun
Ṭaş-ı duvar mumlayın ḥükmüñe fermān olur

Hey başına der ögüñ Allāh'ı iste bugün
Uṣlu sözü duy işit bunda ne yalan olur

Saña derem ey dīde ṣalma devi dünyāda
Nefs-i devin ẓabṭ eden mülk-i Süleymān olur

Şol kişi kim malı ile ṣanma ki devletlidir
Devleti bulan kişi Allāh'ı bulan olur

Ḥālıḳını isteyen ḫalḳa hīç olmuş degil
Ḫalḳa göñül bağlayan ṣonra peşīmān olur

İşbu ṣūretde ḳamu ol Hayy'durur ey ġamı
Şarṭ-ı Müselmānlıġıñ ṣıdḳ ile imān olur

Ol ki bugün dünyāda māl ḳomasın cemʿ ede
Ölecek mālı anıñ gözüne ilān ola

Beslemegil teniñi niʿmet-i büryān ile
Bir gün ola ol teniñ ṣılada büryān ola

Sen malıña ṭapma-gil köşk ü ṣaray yapma-gil
Ol duruşup yapduġuñ ṣoñ ucu pişmān olur

Herçe bugün **Veled**'e inānubuñ yüz süre
Yoḳsuluṣa bāy olur bāy ise sulṭān olur

633
ḪULḲĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

124b Çoḳ günāhım var cihānda cürmüme yoḳdur ʿaded
Pādişāhlar pādişāhı sensin *Allāhu'ṣ-ṣamed*[138]
Baḥr-ı ʿişyāna ġarīḳım isterim senden meded
Hey meded hey luṭfu çoḳ iḥsānı çoḳ Mevlā meded

Aldanıp nefsiñ hevāsına esīr oldum aña
Eksigim çoḳdur ḳapuñda yalvaru geldim saña

[138] اَللهُ الصَّمَدُ، " (Her şey ve herkes, ona muhtaçtır, onun zevali yoktur, birşeye muhtaç değildir.)İhlas 112/2.

Yā İlāhī rūz-i maḥşerde ʿiḳāb etme baña
Hey meded hey luṭfu çoḳ iḥsānı çoḳ Mevlā meded

3 Yüzü ḳara ḳullarıñız işimiz sehv u ḫaṭā
Pādişāhsın lāyıḳ olan saña ʿafv ile ʿaṭā
Yā İlāhī ḥürmet hep Muḥammed Muṣṭafā*
Hey meded hey luṭfu çoḳ iḥsānı çoḳ Mevlā meded

Senden olmazsa ʿināyet bize ey kān-ı kerem
Yā ḥabībinden şefāʿat olmaz [i]se n'eylerim
Ḳorḳarım nār-ı cehennemden zārı zār aglarım
Hey meded hey luṭfu çoḳ iḥsānı çoḳ Mevlā meded

5 Varacaḳ maḥşer yerine hep ṣıġār ile kibār
Ḫulḳī-i bī-çāreyi ol günde etme şermsār
ʿAfv edip ṣuçum ile pīr ü nebī dārü'l-ḳarār
Hey meded hey luṭfu çoḳ iḥsānı çoḳ Mevlā meded

634
LĀ-MEKĀNĪ TAḪMİS-İ Bİ-CEVRİ İBRĀHİM
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Nār-veş ey dil-i ḳarīn olduġuñu yaḳmayı ḳo
Ṣu gibi beyhūde her sū meyl edip aḳmayı ḳo
Ḳalbi maʿmūr etmek isterseñ göñül yaḳmayı ḳo
Gülşen-i cennet gerekse külḫan-ı dünyāyı ḳo
Yār-i gül ___? isterseñ gülşene beḳāyı ḳo

Raḥm edip bir merd-i ḥaḳ dedi dil-i bī-çāreme
Bir ṭabīb etdim ṭaleb tā merhem üze yāreme
Zaḫm olurdun tīġ-i çevgān bu dil-i ṣad-pāreye
Sen señāgil sendedir yāriñ yabanda arama
Baḳma aşaġı yuḳarı esfel ü āʿlāyı ḳo

125a 3 Tā be-key dünyā için taḥṣīl-i envāʿ-ı fünūn
Öz kitābıñı oḳu keşf ola sırr-ı *Kāf-i Nūn*
Bunda aʿmā anda aʿmādur çün ey nūr-i ʿuyūn
Ṣūret-i raḥmānı gör mirʾāt-ı ḳalbinde bugün
Münkeriñ baḳma sözüne vaʿde-i ferdāyı ḳo

Sır bilinmez zāhidā ṭāʿāt ü ʿindiyyātile
Fehm olunmaz ẕāt-ı mürşīd-i cihān ẕerrātile
Muṭlaḳ ol ey dil muḳayyed olma cüzʾiyātile

Ḥaḳ teʿālā kim muḥīṭ-i gülşenīdir ẕāt ile
Dīde sensin ʿarş-ı raḥmān sendedir eşyāyı ḳo

5 Eyleyip ġayrı sivā efkārını dilden cüdā
Bī-cihet ol şeş cihetden diñle ḥaḳḳānī nidā
Çün ḳamu hālikdir bāḳī hemān vech-i Ḫudā
Çek eliñ iki cihānıñı eyle ..... fedā
Ṭālib-i dīdār iseñ dünyāyı ḳo ʿuḳbāyı ḳo

Dil verip bir maẓhar-ı nurāniye-i ẓāhire
Ẓāhir ü bāṭında ḳudret assı sırr-ı bāhire
Uyma taḳlīd ehli her fen-i ḥayalde bāhire
Evliyāu'llāha uyġil baḳma ehl-i ẓāhire
Bir alāy ehl-i ġaraż pür ḫīle nā-bināyı ḳo

7 Girdin İbrāhīm sen lā-mekān gül-zārına*
ʿĀrifāna sırrın et meyl etme dünyā ḫārına
İbn-i vaḳt ol himmet et ḳoma bugünü yārına
Ey **Ḥüsāmī** on sekiz biñ ʿālemiñ esrārına
Çünkü maẓhar düşdü göñlüñ geç bu *Hū* yu *Hāy*'ı ḳo

635
TAḤMĪS-İ VAHDETĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Vāḳıf-ı esrār olan insānı her cān añlamaz
Ṣūret-i maʿnī nedir peydā vü pinhān añlamaz
Dilberiñ māhiyyetini deyü nādān añlamaz
Rūḥ-i insān nidügin her ṭabʿ-ı ḥayvān añlamaz
Yaʿnī nūr-i Aḥmedī bu cehl ü mervān añlamaz

125b Baġlayıp rennān-ı inkārı beline ol şaḳī
Göz göre setr eylemek ister vücūd-ı muṭlaḳı
Gözlerinde nūr-i bütdür görünür sırr-ı Ḥaḳḳ'ı*
Muṣḥafı ruḫsārına īmān getürmezsen faḳı
Öldürüñ şol cāhili kim ḳadr-i Ḳur'ān añlamaz

3 ʿAşḳ ile yanan bilir mihr ü muḥabbet nārını
Her nefes ol nūr ile görür bu ʿālem varını
Seyr eder bil her ne yüzden olur ise varını
Münkere ʿarż eyle anıñ göz ile dīdārını
Ḫod bilirsin ṣūret-i insānı şeyṭān añlamaz

Mebḥaṣ-i ʿirfān bāb-ı noḳtadır yārin femi
Ḥaḳ teʿālā ḳomuş anı genc-i sırr-ı ādemi
Laʿl-i yāḳūtunda gizlidir Süleymān ḥātemi
Leblerinden bir kifāyet dutar bir cām-ı Cemi*
Şöyle bil bu noḳṭayı bil ki Süleymān añlamaz

5 Maʿnīde birdir müʾeṣṣeṣ hem eṣer*
ʿĀşıḳ u maʿşūḳ u ʿaşḳ u olduġu koşdur meger
ʿAyn-ı vāḥid mi degildir kevkeb-i şems ü ḳamer
Çeşm-i nā-bīnā velī bir ẕerre görmez nūr-i fer
Nūrsuza ḳalsın o göz kim vech-i insān añlamaz

ʿĀrif iseñ ey göñül gūş eyle benden bir süḫen
Nuṭḳuñu ketm eyle rāza açmaġıl aṣla dehen
ʿAyn-ı vaḥdetdir eGerçi fil-ḥaḳīḳā cān u ten
Nefes-i demden ḫaber verme velī nādāna sen
Şehr-i ḥikmet yolunu deyu beyābān añlamaz

7 Dār-ı ʿaşḳa ben nice tesrīr ü tecrīd edeyin
Nūr-i pākī yā nice aʿmāle taḳrīr edeyin
Āfitābı sen nice fiġāna taʿyīr edeyin
Ḫāl-i ḥaṭṭın dilberiñ ben kime tefsīr edeyin
Vaḥdetī her bir deni teʾvīle bürhān añlamaz

636
ʿABDULLĀH EFENDİ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

126a 1 Evliyādan ey göñül almaḳ dilerseñ reng ü bū
Yoḳluḳ ile ileri gel varlıġıñdan ol aru

Varlıġıyla kimse girmez evliyānıñ göñlüne
Yoḳluḳ ile varlıġıñdan ṣu gibi olsun ṭuru

3 Sırr-ı Ḥaḳḳ'a eremezsin ẕerre benlik var ise
Varlıġıñ perde ol[up]dur işbu yolda key ulu

Şol ki benlik şirki[ni] yoḳluḳ ile gidermedi
Ehl-i vaḥdet maḥfilinde aña döñmez gel berü

5 Benlig[in]den ẕerre deñlü kir ḳalırsa ey aḫī
Biñ çalışsañ aṣṣı ḳalmaz gidemezsin ilerü

Varlığıñdan ṣafā olup yoḳluġa gel yoḳluġa
Tā muḥabbet bādesinden ṣuna mürşīd pür ṭolu

Şol göñül kim yoḳluġ [i]le geldi mürşid āyine
Anı kendi varlığıyla mürşid eyler ṭobṭolu

Maẓhar olmaḳ ister iseñ evliyānıñ sırrına
Ayaġına yüz sürüben yalvara gel yalvaru

Zühd ü taḳvā ʿilm ü ʿirfān bil ḥicāb oldu ʿaẓīm
Saña ʿirfān aṣṣı ḳılmaz ol ḳapuda ey ʿamū

Lāf uruben keşf-i esrār eyleme [ey] müddeʿī
Yeg degil mi sırr-ı ʿirfān söyleyene örtülü

Evliyā esrārını nā-maḥreme fāş eyleme
Keşf-i esrār eyleyenler hergiz olmaz baḫtlu

ʿAşḳ-ı cānān āteşiyle şol göñül kim maḥv ola
Varlığını yile verdi gelmez andan *Hāy ı Hū*

Ey göñül biñ maʿrifet bil bunda degmez bir pula
ʿAḳlıñı [ver] yoḳluġa gel uṣlu ol olma deli

Cevherīye boncuġu bostāncıya ṭarḫun ṣatar
Pīr-i kāmīl meclisinde aġzın açan zīşt-i ḫū

Ḳarġa gibi herkese gördügünü ġamz eyleme
Ṭūṭī gibi deng-i lāl ol söyleme ey māh-ı rū

İddiʿā-yı Ḥaḳḳ idenler pür ġareżdir ekṣerī
Az bulunur arasında bī-ġaraż yüzü ṣulū

Kimi [manṣıb] kimi altın kimi dünyā ṭālibi
Kimi ḥavrā [i]le cennet maṭlabı oldu ḳamu

126b Kimi aġlar māline irgörmesün aṣlā ḫayır
Himmet ister kimi dāʾim açıla ẕevḳden ḳapu

Kimisi keşf ü kerāmet ṭālibi ṣubḥ [i]le şām
Pes kerāmet ṣatmaġ [i]le yaʿnī ola bir ulu

Kimi mürşid olmaḳ ister iş bu ʿālem ḫalḳına
Tā ki cezbe yā kerāmet birle ola er ḳulu

21 Ḥaḳḳ’a ṭālib bulmadım bunlarda aṣla kimse[yi]
Her biriniñ göñlü olmuş pür hevā ile ṭolu

Laʿnet olsun buncılayın ṭālib ü maṭlūba hem
Ḥaḳḳ’ı ḳoyup bāṭıl ister ṭuymaya Ḥaḳḳ’dan ḳohu

23 Bāş u cāna ḳalmayan bir ʿāşıḳ-ı ṣādıḳ ḳanı
Ḳalb-i ṣafī birle ṭutar pīr ögünde rū-be-rū

Ẕātı ile pīr ögünde fānī-i muṭlaḳ ola
Varlıġıñdan ḳalmaya hīç kez arasan mū-be-mū

25 Şeyḫ-i kāmil varlıġından ġayrı varlıḳ ḳalmaya
Ol işide ol göre hem ol ide Ḥaḳḳ’a tapu

Mürşid-i Ḥaḳḳ bilmeyince ol ne bilsin Ḥaḳ nedir
Ne bilür ümmī olan ḳızıl nedir yāḥud ṣaru

27 Böyle bir ṭālib buluna cān u bāş olsun fedā
Ḳul olayın ḳapusunda ger olursa ṣatulu

Āsitānı pirde ṭālib yüzü yerde gerek*
Ayaġınıñ ṭopraġından ola gözi sürmelü

29 Kām-kārān-ı ṣoḥbetinden ṣaḳla bizi ey Ḫudā
Ḫāmlıġıyla sırr-ı Ḥaḳḳ’ı fāş ederler kū-be-kū

Bulmadım yoḳluḳ gibi bir kūşe-i emn ü emān
Bulmadım yoḳluḳ gibi bir yār-ı garı sevgilü

31 Bulmadım yoḳluḳ gibi ḥażrete bir ṭoġru yolu
Ey göñül ḳalma yabanda ol yolula gitmelü

637
ʿAṬĀU’LLĀH
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

127a 1 Gel ey ʿāşıḳ gel ey ṣādıḳ eger isterseñ Allāh’ı
Cihānı cānı terk eyle bulasın tā ki Allāh’ı

Sıyırıp *lā* ile göñülden ġayrınıñ rengin*
Hevānıñ putların şebāb eri ḳıl luʿbet Allāh’ı

3 Ne ʿarşını maḳām eyler ne ferşini mekān eyler
Gönüldür menzil-i ʿirfān gönülde iste Allāh'ı

Gönül Ḥaḳḳ'ıñ naẓar-gāhı naẓar-gāh et naẓar-gāhı
Naẓar-gāhıñda buldular bulan ʿāşıḳlar Allāh'ı

5 **ʿAṭāu'llāh** ki der yaḫşı ferāḥ-ı rāhat-ı ḳudsī
Şaḳın fevt olmasın fırṣat ṭaleb ḳıl durma Allāh'ı

638
8'li Hece Vezni

1 Ey dil-i firāḳ yār ile
Efġāna gel efġāna gel
Derd ile āh u zār ile
Giryāna gel giryāna gel

Yāre rūz u şeb cāna niçün
Dil derdine dermān içün
ʿAşḳ dārına ber-dār içün
Meydāna gel meydāna gel

3 Dilden gider aġyārıñı
Ver yārine hep varıñı
Görmek içün dīdārıñı
Rıḍvāna gel rıḍvāna gel

Ol bāb-ı Ḥaḳḳ'a sen gedā
Ḫizmetini eyle edā
Olmayasın Ḥaḳḳ'dan cüdā
Bī-gāne gel bī-gāne gel

5 Baḳma dünyānıñ vārına
Yaḳ cānını ʿaşḳ nārına
Ḥaḳḳ'ıñ viṣāl-i ʿıydına
Ḳurbāna gel ḳurbāna gel

639
ŞEYḪÎ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Her tecellīde cemāliñ pertev-endāz gösterir
Dīde-i ʿuşşāḳ içinde cān içre cān gösterir*

ʿAks-i vech-i Ḥaḳ ki her ṣūretde cānān gösterir
Yaʿnī her bir ẕerrede mihr-i dıraḫşān gösterir

3 Görmege anı fenā ḳıl vārıñı bir göz ḳazan
Ṣemme vechu'llāh[139] ḳamuda nūr-i yezdān gösterir

Şura būma düşse gül-zār-ı cinān eyler anı
Düşse bir mūr-ı żaʿīfe şeh Süleymān gösterir

5 Ẕerresi bir cāna düşse cümle ḫalḳı cezb eder
Ol gedāyı bī-nevā tesḫīr-i sulṭān gösterir

Bādesinden ḳaṭresin nūş etse bir pīr-i żaʿīf
Ġālib-i ḥayvān olur zūr-i nerīmān gösterir

7 Ḫāk-i pāyi olsa ednā bendesiniñ bir gedā
Sidreden verir ḫaber ʿarşı üzere cevelān

Cām-ı ʿuşşāḳından anıñ derde nūş olan gedā
Dem olur her ḳaṭresi taḫtında buḥrān gösterir

127b 9 **Şeyḫī** pīr oldu fevāda gitdi Gerçi āb-ı tāb
Gāhi pīr-i ʿaşḳ [i]le bālāda seyrān gösterir

640
ŞEMʿĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Ne ḫūnīdür gözüñ sāḳī ki baġrımdan kebāb ister
Döküp nā-ḥaḳ yire ḳanım ḳabaġım yer şarāb ister

Güzellik āsitānında hilāl-ebrū melekler çoḳ
Ayıñ on dördüne beñzer göñül bir āfitāb ister

[139] "وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ" (Doğu da Allah'ındır, batı da. Artık nereye dönerseniz dönün, orada Allah'a dönmüş olursunuz. Şüphe yok ki Allah'ın lütfü, rahmeti boldur, o her şeyi bilir.) Bakara 2/115

Seni ḥūblar arasında anıñçün iḫtıyār etdim
Ḳul olmaz degme bir şāha göñül ʿālī-cenāb ister

Nice zühdī nice taḳvā nedendir bilmezem ṣūfī
Bahār eyyām-ı gül devri benim göñlüm şarāb ister

Şarāb-ı laʿli ṣun ṣūfī içip ḳanmaḳ diler göñlüm
Nice dīvānedir **Şemʿī** göreñ āteşten āb ister

641
ĠADRĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Bī-emāndır bu felek hīç kimseye vermez emān
Fırṣatı fevt etme ey dil tez geçer dūr-ı zamān
Sen özüñ yaḫşı bilip ġayrıları bilme yamān
İttifāḳ-ı cümleniñ budur sözü etme kemān
Yāri çoḳ dil-dārı çoḳ sen kendiñe yār ol hemān

Ehl-i ʿaşḳıñ dāʾimā dīdār olur eglencesi
Ġayrıya ḳılmaz tenezzül yār olur eglencesi
Bülbül-i şūrīdeniñ gül-zār olur eglencesi
Kendine yār olunañ bisyār olur eglencesi
Yāri çoḳ dil-dārı çoḳ sen kendiñe yār ol hemān

ʿĀşıḳ-ı ṣādıḳ olan geçer ḥicāb-ı ʿārdan
Nesne almaz dünyeden hergiz ġam-ı aġyārdan
Ey göñül geç nāle ü feryād ü āh u zārdan
Baña yār olmaz deyu etme şikāyet yārdan
Yāri çoḳ dil-dārı çoḳ sen kendiñe yār ol hemān

Mümkināta ḳıl naẓar fehm eyle ġayr-ı mümküni
Arada bir yerdedir ancaḳ hemān mahiyyeti
Men ʿarefnā remzi duyduñ [i]se bildiñ sen seni
Bulmadım [bir] yār-i ṣādıḳ deyü etme şiveni
Yāri çoḳ dil-dārı çoḳ sen kendīñe yār ol hemān

ʿĀrif [i]señ **Ġadriyā** aldanma-ġil efsāneye
Düşmesin der iseñ eger murġ-ı dām-ı dāneye
128a Zāl-i dünyā kārı ḳılmaz ey göñül merdāneye
Bu yeter pend ü naṣīḥat ʿāḳil ü dīvāneye
Yāri çoḳ dil-dārı çoḳ sen kendiñe yār ol hemān

642
ḲUDSĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Rūy-i dīlden gör nedendi cennet'ü-l meʾvā bugün
Ber-ṭarāf oldu bi-ḥamdi'llāh ġam-ı ferdā bugün

2 ʿAşḳ [i]miş dünyā vü māfīhādır ey dil çün murād
Ẕī-saʿādet sendedir dünyā vü māfīhā bugün

3 Döne döne gördüm ol māhıñ yüzünü rū-be-rū
Çıḳdı eflāke ṣadā-yı Rabbe'l-aʿlā bugün*

4 Yeridir **Ḳudsī** ʿadem mülkünü seyrān eylesem
Ḥamdü li'llāh kim vücūdum eyledim ifnā bugün

643
HŪ
11'li Hece Vezni

1 ʿĀşıḳ nedir ḥāliñ ʿaşḳıñ elinden
Ḥaḳḳ'a ʿāşıḳ oldum göñlüm eglenmez
Melāmet ḫırḳasın aldım gönüme
Ḥaḳḳ'a ʿāşıḳ oldum göñlüm eglenmez

Saña direm saña ʿāşıḳ bi'llāhī
Görmez misin ḥāẓır nāẓaru'llāhı
Görecegim geldi ḥabību'llāhı
Ḥaḳḳ'a ʿāşıḳ oldum göñlüm eglenmez

3 Kaʿbe'niñ ṭaġları çepçevre yoldur
Baḳıñ ʿāşıḳlarıñ dört yanı nūrdur
Benim istedigim dīdār-ı Ḥaḳḳ'dır
Ḥaḳḳ'a ʿāşıḳ oldum göñlüm eglenmez

4 Anda varanlara ḥulle biçerler
Başına laʿl ile mercān ṣaçarlar
Sekiz cennet ḳapıların açarlar
Ḥaḳḳ'a ʿāşıḳ oldum göñlüm eglenmez

644
HŪ
11’li Hece Vezni

1 Bir derde dūş oldum dermān bulunmaz
Derdimin dermānı sendedir sende
Bir özge derdim var kimseler bilmez
Derdimin dermānı sendedir sende

Mevlā’m bizi bu ġafletden uyandır
ʿAşḳıñ şarābını cānıma ḳandır
Çünkü derdiñ verdiñ dermānıñ gönder
Derdimin dermānı sendedir sende

3 Yā İlāhī sen bilirsin ḥālimi
Düşdüm ayaḳdan ṭuta-gör elimi
128b Mevlā’m senden yaña döndür yönümü
Derdimin dermānı sendedir sende

4 Senden olur ḳamu ḳullara dermān
Senden olur ḳamu ḳullara iḥsān
Senden olur ḳamu derdlere dermān
Derdimin dermānı sendedir sende

645
HŪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Muḥabbet bezmine mestāne geldiñ
Müdām içdiñ ṭoludan ḳāne geldiñ
Cemāl-i ʿaşḳ[ın]a pervāne yüzin
Anıñçün şemʿ-veş ʿaşḳa yāne geldiñ

Suʾāl etsiñ bu rūḥa menzilinden
Düşünce ġurbete lā-hut elinden
Neler gördü bu devrānıñ elinden
ʿAsīr sırra erip insāna geldiñ

3 Bu emvāc-ı ʿanāṣırdan vücūduñ
ʿAceb nūr tutalar çekdi önündeñ
Giden gitdi şükür ḥünerle yetdiñ
Göñül şehrin bugün seyrāna geldiñ

4 Añıldı yār ile ʿahd-i sevābıḳ
Dedi ḳanı vefā ʿahde müṭābıḳ
N’emiz ola efendi saña lāyıḳ
Hemān luṭf u kerem iḥsāna geldiñ

646
HŪ
5’li Hece Vezni

1 ʿĀşıḳ olanlar
Yola girenler
Ḥaḳḳ’ı bulanlar
Gelsin meydāna

Cāndan sevenler
Göñül verenler
Ṭarīḳ sürenler
Gelsin meydāna

3 Ḫalvet çekenler
Yürek yaḳanlar
Şu gibi aḳanlar
Gelsin meydāna

Şuşar içenler
Cāndan geçenler
Seyriñ açanlar
Gelsin meydāna

5 ʿĀrif olanlar
Nefsin ṣatanlar
ʿAbā giyenler
Gelsin meydāna

129a Ḳalbin yuyanlar
Serden ṭuyanlar
Ḥaḳḳ’a uyanlar
Gelsin meydāna

7 Ṭālib olanlar
Baḥre ṭalanlar
Güher bulanlar
Gelsin meydāna

8 Ṣoḥbet soranlar
Tevḥīd edenler
Gelince erenler
Gelsin meydāna

647
DERVĪŞ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Saña göñül veren ʿāşıḳ ne ḳılsın bāş ile cāna
Cemāliñ gözleyen gözler ne baḳsın ḥūrī Rıḍvān'a

Ṭaleb ḳılmaz mı cānānı ki bula vaṣl-ı cānānı
Ne ḫoşdur ʿāşıḳıñ cānı ḳabūl olursa giryāna

3 Aḳar gözlerimiñ yaşı oñulmaz baġrımıñ başı
Budur ʿāşıḳlarıñ işi gedāyım derdle nāyına

Bu ʿaşḳa her ki yār olur cihāndan bī-ḳarār olur
Gözüne dünyā dar olur ṣanasıñ düştü zindāna

5 Yolunda her ki cān vere fenāsın dirlige gire
Beḳādan ṣonluḳa göre ne meyl olsun bu vīrāne

6 Diler **Derviş** bu sevdāda özün küllī fedā ede
Ki ḳurbān olmaġa ferdir kişi sevdigi sulṭāna

648
LĀ MEKĀNĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Pīriñ her kim ḳılar rāżı gümānsız Bāyezīd olur
Pīrini ḳılmayan ḫoşnūd bileydü hem Yezīd olur

Getirme göñlüñe şüphe pīre ṣıdḳını muḥkem ḳıl
Ki ṣıdḳı olmayan cāhil mürīd olmaz merīd olur

3 Ṣaḳın ġaraż edip şeyḫe deme kim bu niçin böyle
Denilir şüphesiz Ḥaḳḳ'a ḳarīb iken baʿīd olur

Pīre her kim mürīd olsa rıżāsın gözlese cāndan
Çekerse ḫulle-i merdān şeḳī ise saʿīd olur

5 Şarāb-ı ʿaşḳı nūş eyle ki deryā gibi ḫoş eyle
İçen mi lā-yezālden daḫı ehlimiz mezīd olur

6 Bugün kim **Lāmekānī**-veş ḳılarsa pīrini ferşed
Muḥaḳḳaḳ gecesi Ḳadr günü nev-rūz-ı ʿıyd olur

649
NEVʾĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

129b 1 Seniñ maḥzūnuñ olmaḳ bana şādān olmadan yegdir
Ġamıñla aġlamaḳ ellerle ḫandān olmadan yegdir

Cihānıñ ʿizz ü cāhın böyle izʿān eyledim ben kim
Eşiginde ḳul olmaḳ dehre sulṭān olmadan yegdir

3 Düşüp kūy-i ḫarābāt içre ṣūfī kāselīs olmaḳ
Serīr-i devlete faġfūr u ḫāḳān olmadan yegdir

Cihān-ı bī-sebātun raġmına devr etdirip cāmı
İçip lā-yaʿḳıl olmaḳ şāh-ı devrān olmadan yegdir

5 Şarāb-ı ʿaşḳ ile **Nevʿī** gibi mest-i müdām olmaḳ
Baḳıp bu niʿmet-i dünyāya ḫayrān olmadan yegdir

650
NEVʾĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Bize meydān-ı ʿaşḳ içre döner āvāreler derler
Ḥarābāt içre ḫar olmuş gezer mey-ḫareler derler

Muḥabbet muḳteżāsı cāme-i cismiñ fenāsıdur
Ki ʿādetdür cünūn ehl-i libāsı pāreler derler

3 Viṣāl-i yār mümkündür velī saʿy etmeyen ermez
Ṭarīḳ-i Kaʿbe müşküldür yolunda varalar derler

Gözetme ḥāl u ḫaṭṭ ʿaşḳ içre kabe īd-i kenār etme
Muḥabbet özge deryādur görünmez ḳaralar derler

5 Kitāb-ı ʿaşḳa baḳdım **Nevʿiyā** bir bābda yazmışlar
Der-i dildāra ʿāşıḳlar varıp yalvaralar derler

651
ḪALĪLĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Gel berü dön cānib-i Ḥaḳḳ'a dolaşmadan gerü
Tevbe ḳıl çıḳsun dimāġıñdan devā semden gerü

Faḳir ü fāḳ iḫtiyār edip Fenāyīler gibi
Çāk edip zerrīn ḳabāyı ki ʿiyāşemden geri

3 Ehl-i vaḥdet oluben terk et bu keşret ʿālemin
Meskeniñ olsun seniñ künc-i fenā şemden geri

Sālik-i rāh-ı ḥaḳīḳat olup et kesb-i kemāl
Ede ḳudsīler seniñle merḥabā şemden geri

5 Ey **Ḫalīlī** ister iseñ nār-ı ʿaşḳıñ nūr ola
Şu gibi göñlüñ aḳıtma her yaña şemden geri

652
ḪALĪLĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Āh edip her dem dirīġā firḳatim var aġlarım
Ṣabra ṭāḳat ḳalmadı çün riḳḳatim var aġlarım

Ḳande idim bunda geldim ḳande gidem bilmezem
ʿAḳl-ı hoşum zā-il oldu ḥayretim var aġlarım

3 Bu maḳāma her ki ḳonsa durmayıp göçmüş n'idem
Ben de ḫayy geldim dirīġā hicretim var aġlarım

130a Un eder dāʾim çü sen bu gög ṭut ey ġāfil deyu
Rāhı bilmem rāḥatım yoḳ riḥletim var aġlarım

5 Ey **Ḫalīlī** tā ezelden başıña yārü imiş
N'eyleyim çünkü żarūrī ʿādetim var aġlarım

653
ḪALĪLĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

Beni Mecnūn añlasun mehcūr olursam yār-i ṣādıḳlar*
Giyünsün lāle-veş baġrım gibi şol baġrı yanıḳlar
Gelip ḳabrimde yaş döksün beni ḳana boyanıḳlar
Ne ḳara günlere ḳaldık yazıḳlar baña yazıḳlar

Ġam-ı ʿarż etmege hīçbir münāsib ġam-güsārım yoḳ
Ferāġat kūşesinde[140] göñlüm egler yār-i ġārım yoḳ
Anıñçün bu zamān hīçbir mekān içre ḳarārım yoḳ
Ne ḳara günlere ḳaldık yazıḳlar baña yazıḳlar

Dirīġā görmez oldum ol ʿazīz Mıṣır-ı Kenʿān'ı
Cemāl-i şems rūşeni ḳılmaz oldu Beytü'l aḥzānı
Çoḳ aġlatdı beni Yaʿḳūb-veş ol Yūsuf-i ṯānī
Ne ḳara günlere ḳaldık yazıḳlar baña yazıḳlar

Felekde ṭāliʿim nāḫıs düşeñ necm-i sitārem yoḳ
Ne deñlü dönse var derdim devāya līkin çārem yoḳ
Gözümde yaş çeker de baş yürekde ṣanma yārim yoḳ
Ne ḳara günlere ḳaldık yazıḳlar baña yazıḳlar

Nice ʿıyd olsa Leylā'sız bize Mecnūn-ı ʿıyd olmaz
Nice nev-rūz olur ol kim şeb-i hicrān baʿīd olmaz
Ḫalīlī firḳatiñ nārı gibi nār-ı şedīd olmaz
Ne ḳara günlere ḳaldık yazıḳlar baña yazıḳlar

654
ḪALĪLĪ
7'li Hece Vezni

Gel vuṣlata bel bağla
Ḳan ağla gözüm ağla
Derd ile ciger dağla
Ḳan ağla gözüm ağla

Ṭallara urup başı
Bul ḥāline ḥal-dāşı
Sel gibi aḳıt yaşı
Ḳan ağla gözüm ağla

[140] Bu kelime mükerreren yazılmış.

3 Geceler olup ḳāʾim
Günlerde olup ṣāʾim
Yaş yerine her dāʾim
Ḳan aġla gözüm aġla

Bülbül gibi gel gülme
Gül gibi açıl ṣolma
Aḳsın yaşını silme
Ḳan aġla gözüm aġla

5 Kim varını hep verdi
Yāriñe bugün erdi
Kim aġladı ol gördü
Ḳan aġla gözüm aġla

6 Maʿnāya **Ḫalīli** var
Nār ol saña gülizār
Gel bendemi ṭut zinhār
Ḳan aġla gözüm aġla

655
ḪALĪLĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

130b 1 Bu ḳara başımdan ayrılmaz ḳara sevdā meded
Olmuşum ḥayrān u zār u vālih ü şeydā meded
Kūh-i ġamda aġlayan Mecnūn benim Mevlā meded
Bir ġarībim kimsenem yoḳdur baña Mevlā meded

Bir zamān derdinle ḳıldım malu mülkü tārumār
Best ilen seyir edip gezdim nice şehr-i diyār
Eşigilden ġayrı yerde hīç göñül ḳılmaz ḳarār
Bir ġarībim kimsenem yoḳdur baña Mevlā meded

3 İñlerim yaşlar döküp dolāb-veş leyl ü nehār
Ḥālime raḥm eyleyip aġlar gözüm bī-iḫtiyār
Ḳanġı birin söyleyem derd-i derūnum bī-tımar
Bir ġarībim kimsenem yoḳdur baña Mevlā meded

Ḳapuñu ḳoyup ne yana varayın ḫor u ḥaḳīr
Ṭapuñu ḳoyup kime yalvarayın ey bī-naẓir
Bende-i üftādeye sensin ẓāhir ü destegīr
Bir ġarībim kimsenem yoḳdur baña Mevlā meded

Ḳapuna gelmiş żaʿīf-i ḥastadır ġāyet **Ḫalīl**
Āsitānıñ senglerinden ayırıp ḳılma ẕelīl
Yoldan inmiş bir gedādır çaġırıp deryā delīl
Bir ġarībim kimsenem yoḳdur baña Mevlā meded

656
ḪALĪLĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Ekremim sulṭān-ı ʿālem gör ne kār eder*
Ḳanġı ʿıydı devr eder ya ḳanġı ʿabdi yār eder

Ṣanma kim nādānı maḥrem eyleye ol bī-miṯāl
Maḥzun u ʿirfān olursa maḥrem-i esrār olur

Kenz-i esrārı şu ḳul kim ḥıfẓ edip keşf etmese
Şāh-ı emīn eyler anı āḫir ḥazine-dār eder

Maḥrem-i esrār kimin keşf etse sırr-ı şāhı ḳul
Başına Manṣūr-veş vāsiʿ cihānı dar eder

Maʿrifet ḳavl-i ḥasen fiʿl-i ḥasen - ḫulḳ-ı ḥasen
ʿUzlet u terk ü ḳanāʿat ṣāḥibin serdār eder

Bendesi şāh-ı ____? ḳanāʿat etmeyip
Nān için yüz ṭutsa ġayra şāhı ġāyet ʿār eder

Āsitān-ı dād-ı ekremde şu kim ḫādım ola
Nān için ġam çekse ol taḫfīf-i ṣāḥib var eder

Bu kelām icmāl anıñ pesdir ki inkār eylemez
Rāzıḳıñ rızıḳa tekfīl ettigin iḳrār eder

Kim **Ḫalīl**'e yār olursa nārını gül-zār eder
Kim ʿaduv olsa gül-istān içre cānın nār eder

657
ḤIṢĀLĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ehl-i ḥāle zāhidā dervīş iseñ rindāne baḳ
Merd iseñ meydān-ı ʿaşḳıñ mūrine merdāne baḳ

Gör ne ṣūret gösterir naḳşında naḳḳāş-ı ezel
Ḳalbiñi pāk et dīlā āyine-i devrān eder

131a 3 Merd-i merdān pālā-yı perversin ey dil dāʾimā
Bu zen-i dünyāya meyl etme aña merdāne baḳ

Ṭālib-i māʾü'l-ḥayāt çün ʿāşıḳ ol [ey] zāhidā
Ḫıżrı bul ẓulmetde ḳalma çeşme-i ḥayvāna baḳ

5 Ẕerre-i kem küşteye pertev ṣalan ḫurşīdi gör
Ḳaṭre-i nācizeden mevc eyleyen ʿummāna baḳ

Maṭluʿ-ı şems-i ezeldir maẓhar-ı ʿayn-ı cenān
ʿĀlem-i kübrā dilerseñ nusḫa-i insāna baḳ

7 ʿĀlem-i mülk-i beḳāya ey **Ḫıṣālī** baş ḳadem
Yüz çevir dār-ı fenādan çeşme-i ḥayvāna baḳ

658
HŪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Bu dem ʿaşḳ oduna ʿāşıḳ vücūdun urduġu demdir
Zehī ṣoḥbet zehī dem kim göñüller derdine emdir

Nice cān u nice başlar yola ḳurbān içün gelsin
Ḳabūl olur [i]se Ḥaḳḳ'dan bula da ḳutlu bayramdır

3 Ol etdi ḥacc-ı ekber kim urup ʿarş üstüne taḫtın
Oḳur bī-vāṣıṭa andan anı kim [daha] aʿẓemdır

Anıñ misḳātıdır dünyā anıñ ihrāmıdır ʿuḳbā
Anıñ ḳurbānıdır yoḳluḳ aña ʿāşıḳ āb-ı zemzemdir*

5 Ṭavāf-ı ẕāt eder andan tecellīsi ṣıfātından
Ḥaram ol ḥācıya her dem ḳışā-yı her dü ʿālemdir

Anıñ luṭufla ḳahrından Ṣafā vü Merve'niñ saʿyi
Eder anlar ki ḥażretde ezelden ʿahd-i muḥkemdir

7 Olarıñ vaḳfesi ḥayrat olarıñ ʿarfesi vuṣlat
Olarıñ cemresi himmet olarıñ redd-i mātemdir

Gelirse her kim ol mecdden metāʿ-ı luṭf-ı Rabbāni
Anıñ göñlün ṭavāf eyleñ kim ol şāh-ı mükerremdir

9 Anıñ göñlüne ʿāşıḳ diler [i]señ derdine dermān
Kim anıñ luṭf-ı inʿāmı ḳamu derdlere merhemdir

659
MUḤYĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Cümle ʿālem bir ḥicābdır añladıñsa sen anı
Ol ḥicābdan geçdiñ ise ḳande baḳsan andadır

Ẕevḳ-i Ḥaḳḳ'a erdüñ ise terk edersin benligi
Benligi terk etdüñise benlige taḥḳīḳ sendedir*

3 Şeş cihet yoḳ bī-mekāndır añladıñsa sen anı
Ẕevḳ içinde baḳdıñ [i]se bī-gümān gör andadır

Bī-mekāndır bī-mekān-ı bī-nişāndır bī-nişān
Bī-nişānı isteriseñ bī-nişān ol sendedir

131b 5 Benligi terk eyle **Muḥyī** yoḳ olugör eriseñ
Birḳaçında var olasın cümle vārlıḳ sendedir

660
MUḤYĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Utan Ḥaḳḳ'dan yana [ki] ḳul unutdun ʿahd-i sübḥānı
Ḫoş uyduñ mekr-i şeyṭāna ki yaḳdıñ odlara cānı

Ṣaḳın aldar seni şeyṭān ṣaḳın de yā [rab-i] Raḥmān
Çıḳar benligi aradan ḥicābsız göresin anı

3 Ḥicāb-ı ten durur ẓulmet yaḳa-gör nār-ı tevḥide
Bugün envār-ı ḳudsī ol tecellī ede sübḥānı

Eyā ṣūret-perest insān özünü eylegil insān
Ḥaḳīḳatde odur insān ki bula cānı cānānı

Bu sırrı bilmege **Muḥyī** fenā ender fenā olsun
Gider bu sū'ile ẓannı güzāf ṣanma bu meydānı

661
MUḤYĪ
8'li Hece Vezni

Eyā ġāfil olan ādem
Çü sen fānī cihān fānī
Edinme ṭoḳluġu hem-dem
Çü sen fānī cihān fānī

Nedir ṭūl-i emel sende
Bir iki gün ara sende
Hemān bil kendiñi sende
Çü sen fānī cihān fānī

Ölürsen ʿāḳıbet bildiñ
Nedir dünyā ile derdiñ
Ṭutalım kim göge erdiñ
Çü sen fānī cihān fānī

Ḫalāṣ olmaḳ ümīdi yoḳ
Gerek az yaşa gerek çoḳ
Saña da erişir bir oḳ
Çü sen fānī cihān fānī

Gözüñ açġil ʿamel bunda
Ḥużūr ister iseñ anda
Dūr sen ḳalma yabanda
Çü sen fānī cihān fānī

Baṣīretle naẓar eyle
Yavuz işden ḥazer eyle
Bu fānīden güẕer eyle
Çü sen fānī cihān fānī

Ṭutalım şimdi sulṭānsın
Fenā iḳlimine cānsın

Beş on gün bunda mihmānsın
Çü sen fānī cihān fānī

Ölümden kimse ḳurtulmaz
Gidenlerden nişān gelmez
Nedendir ʿayniñe gülmez
Çü sen fānī cihān fānī

9 Erenler yolunu ṭutġil
Beḳā mülküne cān atġil
Göñül **Muḥyī** tedārik ḳıl
Çü sen fānī cihān fānī

662
HŪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Ḥaḳ'ı dilber gördüm hüveydā*
Deminden mürde göñlüm oldu iḥyā
Ṣunup bir cürʿa oldum mest ü şeydā
O dem cūş eyledim mānend-i deryā

Muḥabbet ʿālemine erdi cānım
Hidāyet nūru maḥv oldu gümānım
132a Hüviyyet menzili oldu mekānım
Bu demden pādişāhım sen ayırma

3 Naẓar himmet çün erdi evliyādan
Ḫalāṣ oldum dükeli māsivādan
Münevver oldu ol nūr-i Ḫudā'dan
Hidāyet buldu göñlüm anda Ḥaḳḳ'a

Çoḳ erdim anda ḥaḳḳānī vücūda
Niyāz edip başım ḳodum sücūda
Vücūdum ġarḳ oluben baḥr-ı cüdā
Getirdim nice yüz biñ dürr-i maʿnā

5 Çü virdim ben gedādır māni-i derde
Gidip yüzden ḥicāb açıldı perde
Kemāhī gördüm eşyāyı o yerde
Lisān-ı ḥal [i]le her biri güyā

Firāḳ ile çün etdim āh ü nāle
Degişdim cümle ḳāl ʿilminde ḥāle
Bi-ḥamdu’llāh ki erdim bu viṣāle
Gözüm her dem cemāliñ [i]le güyā

7 Maʿārif baḥrine ʿāşıḳ ṭalıpdır
Muḥabbet dürlerin andan alıpdır
Tecellī ẕāta maḥv olup ḳalıbdır
Bu iḥsāndan cüdā etme Ḫudāyā

663
ḪAYRETĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Bize ġamda ney gibi nālān olan gelsün berü
Vāḳıf-ı esrār olup ḥayrān olan gelsün berü

Ṣūfiyā meydān-ı ʿaşḳa ḫām olanlar gelmesün
Puḫteler bezmidurur büryān olan gelsün berü

3 Şāh-ı ʿaşḳa çāker olsun isteyen āzādelik
Bende iken ʿāleme sulṭān olan gelsün berü

ʿAşḳ-ı baḥrinde vücūd-ı zevraḳın ġarḳ eyleyen
Ḳaṭre-i nācīz iken ʿummān olan gelsün berü

5 Ġuṣṣayı yuyup ḳān içmek ʿāşıḳa olsun ġıdā
Tekye-i şāh ʿaşḳa yek mihmān olan gelsün berü

6 Ḫayretī gibi bugün meydānda delir ʿaşḳına
Cān u bāşı terk edip ḳurbān olan gelsün berü

664
CEMĀLĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Müselmānlar diñiz bi’llāh benim göñlüm alan ḳanı
Ki firḳatde ciger ḳandır aḳar her dem gözüm ḳanı

Eyā dostlar benim ḥālim ṣorarsañız n’ola dersin
Bu ḥāli düşmana versün ki ḳul görmeye sulṭānı

3 Yürek yandı ve yaḳıldı firāḳ oduna ser-tā-ser
ʿAceb n’ola benim ḥālim eger görmez ise anı

132b Eyā cān burcunuñ māhı göñül iḳlīminiñ şāhı
Taraḥḥüm eyle yā Allāh iñen artırma hicrānı

Eger bir ḥarfini cāna **Cemālī**'niñ ḳabūl etseñ
Çıḳa vaṣf-ı cemāliñden yine bir tāze dīvānı

665
RUḤĪ
Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

Ḳadd-i bālāsınıñ aʿlālıġın ister dileriz
Nice yıldır ki hevāsında o seriñ yileriz

Aġlayu çāk ederiz gāh giribānımız
Gözümüz yaşını gāh dāmenimizle sileriz

Derdine derd deriz mergine merg aġyāriñ
Kūhsitāndur bize aʿdā ne dese bil biliriz

Her ān iḥsānına ermez elimiz ol şāhıñ
Niʿmet-i vaṣlına beyhūde hemān diş bileriz

Ġayrıdan ḳaṭʿ-ı ümīd olmuşuz ey **Ruḥī**
Ne dilerseñ kerem-i luṭf u Ḫudā'dan dileriz

666
RUḤĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Luṭf edip dermān ederseñ derdime dermān seniñ
Ey ḥakīm-i *lem-yezel* hem derd hem dermān seniñ

Gönlüm aldıñ luṭf ile ger diler iseñ cānım al
Arada nem var benim hem dil seniñ hem cān seniñ

Ben faḳīri hem ʿazīz etmek eliñde hem ẕelīl
Ḫˇāh luṭf et ḫˇāh ḳahr et bendeñe fermān seniñ

Cānibiñdendir sipihriñ devrine taḥrīk hep
Dā'imā ḥükm-i şerīfiñle döner devrān seniñ

Sen meger kim edesin gūyā zebānın yoḥsa kim
Vaṣfıñı etmek ne mümkün **Rūḥī**-i bī-çān seniñ

667
RUḤĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Eylesem vaṣlıñ temennā baḫtiyār olmaz baña
İḫtiyār etsem ġamıñ dil ʿinkisār olmaz baña

Şuġl-i dünyā ḳaydıdır ol ḳayda ḳayıd oluna ḳayd
Kār ise maḳṣūdu ʿaşḳıñ gibi kār olmaz baña

3 Ṣabra ṭāḳāt yoḳ ġam-ı hicrāna bilmem n'eyleyem
Aġlasam ʿuşşāḳ içinde iʿtibār olmaz baña

133a Murġ-ı cānıñ per ü bāliñ yoldı dest-i ġam dedi
Gül gibi güldü dedi eyle şikār olmaz baña

5 Ḳaçmazam **Rūḥī** gibi ʿaşḳıñda nālān olmadan
ʿĀşıḳ-ı şūrīde ḥālim teng ü ʿar olmaz baña

668
FİRĀḲĪ-İ ḤAḲĪḲĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Āh kim derd-i derūnum bir iken biñ oldu āh
Firḳat ü hecr ü cünūnum bir iken biñ oldu āh

Firḳat ile yüregimde pendi(*) nice yaşlar*
Gözlerimde ḳanlı yaşlar bir iken biñ oldu āh

3 Dünyā bir naḳş-ı ḫayāldir ḥāṣılı derd-i ġınā
Başım üzre gör ki sevdā bir iken biñ oldu āh

N'eyledim n'etdim saña ey çarḫ-ı ġaddār kim baña
Yüregim içinde yāre bir iken biñ oldu āh

5 Ey **Ḥaḳīḳī** derd ü ġamdan eridi cān u beden
Şimdi miḥnet her ṭarafdan bir iken biñ oldu āh

669
AḤMEDĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Sāḳī-i vaḥdet elinden içmişim ben cām-ı ṣāf
Mest-i dünyā ṣanmagız kim söyleyem biñ dürlü lāf
Murġ-ı ʿAnḳā'yım ki ʿuzletdir maḳāmım kūh-i Ḳāf
Söylemezden Ḥaḳ bilür tez vār edip lāf u güzāf

Ṭaʿn ederse rāżıyım ben müstemende şeyḫ ü tāb
Geçmişim dünyādan ü ʿuḳbādan etdim içtināb
Çünkü bu künc-i ḳanāʿatde açıldı feṯḥ-i bāb
Söylemezden Ḥaḳ bilür tez var edip lāf u güzāf

3 Ḥaḳḳ'dan ayrı kimseye göstermezem ben iḫtiyāc
ʿĀşıḳ-ı derd-mendiniñ derdine andandır ʿilāc
Pür-faḳīrim nice gelmez ʿaynime biñ taḫt u tāc
Söylemezden Ḥaḳ bilür tez var edip lāf u güzāf

Kimse bilmezse ne var yezdān bilir aḥvālimi
Ḫalḳa ṣūret gösterüben ṣatmazam aʿmālimi
.....
Söylemezden Ḥaḳ bilür tez vār edip lāf u güzāf

5 Etmesin daʿvā-yı merd ʿālemde olan zen-perset
Āşinā-yı ruḥ olan olmaz cihānda ten-perest
Ḥaḳ-perestim etmezem dünyāda ġayra ben perest
Söylemezden Ḥaḳ bilür tezvīr edip lāf u güzāf

Terk-i tecrīdim maḳāmım kūşe-i faḳr u fenā
Aġlamaḳ u gülmek ölmekdir dirilikdir bir yaña
133b Bizi şenā edene biz eyleriz pek pek şenā
Söylemezden Ḥaḳ bilür tez vār edip lāf u güzāf

7 Dāne vü dām etmezem tesbiḥim ile ṭāʿatim
Ṭāṭalıp bir cām uçar māsivānın dīv tek rāḥatım(?)
Ḫalḳa merdūd olmuşum maḳbūl-i Ḥaḳḳ'dır ḥācetim
Söylemezden Ḥaḳ bilür tez var edip lāf u güzāf

Gözlemez noḳṣānıñı hīç kimseniñ mürīd tamām
Kimseden renk alma pür-dāʾim olurlar pür-devām
Anı sen fikretme zāhid kim diyem ben ne ṭutām
Söylemezden Ḥaḳ bilür tez var edip lāf u güzāf

9 **Aḥmedim** ben çekmezem ferdā için ḥüzn ü melāl
Ḳalmamışdır bende beniñden dilimde ḳīl u ḳāl
Kim dökerse ḳanımı olsun ḥelāl ender ḥelāl
Söylemezden Ḥaḳ bilür tez var edip lāf u güzāf

670
AḤMEDĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey muvaḥḥid Ḥaḳḳ'ı gel cān u göñülden yād ḳıl
Ḳurtarup cān gülşenin ḫār-ı belādan şād ḳıl

Nūr-i Aḥmed'den eṯer görmek dilerseñ ey göñül
Ḥūb-ı ġafletden gözüñ aç kendini āzād ḳıl

3 *Laḥmike laḥmı*[141] dīn çün Mürteżā da yā ʿAlī
Hem Ḫudā'nıñ şīrisin [sen] çevresin irşād ḳıl

Kurretü'l-ayn Ḥüseyin ile Ḥasan'dır yā İlāh
Anlarıñ şīrīn kelāmına beni Ferhād ḳıl

5 Birisi Zeyne'l-ʿibād hem biri Muḥammed Bāḳır
Himmet ile mülk-i dil virānesin ābād ḳıl

Caʿfer-i Mūsa yolunda varıñı terk eylegil
Cānıñı nār-ı belādan ḳurtarıp dil-şād ḳıl

7 Gün gibi ʿālemde rūşen olmaḳ isterseñ eger
Dāʾimā şāh-ı Ḫoraṣānī'yi diliñde yād ḳıl

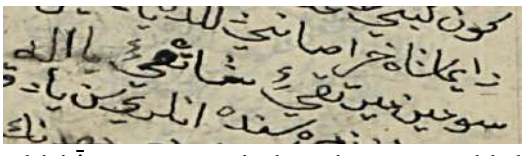

Ehl-i īmān zümresinde anları sen yād ḳıl

9 ʿAsker-i ṣāḥib anıñ hem Muḥammed Mehdī'niñ*
Yollarında bizi yā Rab ḳan u dār ḳıl*

134a Şāhımız çār maʿṣūmı sen ey dil bülbülü*
Medḥ edip cān gülşeninde rūz u şeb feryād ḳıl

[141] "Etim etindir." anlamına gelen Hz. Muhammed'in Hz. Ali'ye söylediği sözün kısaltılmışıdır.

11 Ger naʿifī menzile ermek dilerseñ **Aḥmedā**
Yol uzaḳdır göz yaşıyla ḫūn-ı dīlden zār ḳıl

671
AḤMEDĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 ʿĀşıḳa cevr eylese cānānı ḫoş görmek gerek
Luṭf u ḳahrın bir bilip [de] anı ḫoş görmek diler

Ġamzesi tīġin çekip ḳaṣd eylese baş çekmeyip
Ḳatl ederse ḳul odur sulṭānı ḫoş görmek gerek

3 ʿĀşıḳ oldur dilberiñ çevgān-ı zülfün her zamān
Başını ṭop eylese meydānı ḫoş görmek gerek

Ḳonsa ġam ḫānesine cān u sirişkini çekip
Merd ola incinmeyip mihmānı ḫoş görmek gerek

5 Ḫor baḳamaz yetmiş iki millete merdāneler
Yek cihet remzin bilen merdānı ḫoş görmek gerek

Niʿmet-i dünyā nefāsıdur deyu aldanmayıp
Terk edip anı hemān bir nānı ḫoş görmek gerek

7 Çünkü taḳdīriñdir inşirāḥ olup **Aḥmed** bugün
Her nice dūr eylese devrānı ḫoş görmek gerek

672
ʿABDULLĀH EFENDĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Benim cānım saña ḳurbān ḳabūle ḳıl anı fermān
Ne dirlik[dir] baña sensiz ki sensin cānıma cānān

Eger sen olmasañ cānım benim gönlümdeki cānım
Gelir miydi aña revnaḳ olurdu ḫānesi vīrān

3 Seniñ zencīr-i ʿaşḳıñla [deli] olalı [bu]göñlüm
Dolaşdı zülf ile ʿaḳlım ḥalāṣ etme anı bir ān

Dilemiz derdine dermān şular kim ʿayn-ı derd olmuş
Ne bilsün derdli olmayan buna derd olduġun dermān

Seniñ ʿaşkıñ şarabını şu vech-i *zü'l-celāl*iñden
ʿĀşıḳına edir kaʾsen ʿaceb şiddetde ʿaṭşāndır

Eyā ġayb-ı hüviyyetden diyen ḥubbi en aʿrefa
Ḫalāyıḳ içre insānı sen etdiñ maẓhar-ı ʿirfān

Bu gözle kimse görmezse görünür serime nūruñ
ʿAyān iken görünmezdir saña kimdir eden küfrān

Edince cilve nūrü'n-nūr ḫafā-i sırr-ı sırrımdan
Şehādet eyledi ʿaşḳıñ getirdim vechine īmān

134b Bil ʿāşıḳ remzini yāriñ ve esrār-ı tecellīde
Mürāyidır göñül Ḥaḳḳ'a görünür kendine sübḥān

673
ʿABDĪ
Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

Mevlā'm seniñ ʿaşḳıñ ile olmuş göñül giryān gider
Nār-ı muḥabbetde yanıp vaṣl ābına ʿaṭşān gider

Yaġmur olup yaşı yaġar seller olup çaġlar aḳar
Gögsün dögüp ṭaşlar ile deryālara ġalṭān gider

Ṭurmaz göñül ṣabr eylemez hīç pendānı pend eylemez
Dost nazar eylemiş almış başı ḳurbān gider

Çoġ aramış dildārıñı ḫarç eylemiş hep varını
Müjde demişler sendedir sürʿat ile ḫandān gider

Çoḳ gördüñ **ʿAbdī** serserī ṭuyduñ nihān-ı dilberi
Gir göñüle ṭurma yürü fırṣat geçer mihmān gider

674
ʿABDĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

Meded bir çāre ḳıl ey şāh ṭutuşdum āteş-i ʿaşḳa
Ḫayāle döndüm āhıñla düşelden āteş-i ʿaşḳa

ʿAceb şūrīde bülbüldür seniñ gülzār-ı ḥüsnüñde
Hezārān-zār eder göñlüm girelden āteş-i ʿaşḳa

3 Derūnum derdine yā Allāh devāsından ulu cān*
Ḳılarsa vuṣlatıñ merhem ṭabībā ḫaste-i ʿaşḳa

Yoluñda cān niṣār etmek niyāz eyler dil-i ʿāşıḳ
Ki zīrā ḳān bahā vechin olurmuş küşte-i ʿaşḳa

5 Nice demlerdir **ʿAbdī** ġam-ı hicrin ile ḳān aġlar
Gözüm laʿl ile dürr ṣaçar deriz sür rişte-i ʿaşḳa

675
ʿABDĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Niṣār eyle özüñ yāre dilerseñ vaṣl-ı dil-dārı
Niyāz eyle o dergāha hemān ḳulluḳda gör ḳārı

Nedir ey şeh bu nāz ile leṭāfet dil-rübālıḳlar
Niyāz istersen ʿāşıḳdan saña yalvarı yalvarı

3 Ġayūr ism-i celāl etdi ḳaşı rā'sıyla şeydāya
Ḳomadı sürdü aradan göñülde vech-i aġyārı

Tecellī nārı dem çekti dīli cezb eyledi ol anı
Viṣāl-i ʿāşıḳa yāri ḳomaz hīç fażlına yārı

5 Cemāl-i sāyesin ṣalmış *kefā bī ḥasbina'llāhu*
Dile pertev ḳılıp cism-i ḥayāli aldı efkārı

6 Ṣenālar eyle ey **ʿAbdī** demiş ḳaşıñ u eşkiñ kim
Yüzün sürüp sücūd eyle ḳılıp tehlīl ü erkānı

676
ZÜLĀLĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

135a 1 Benim yā Rab ol ʿāṣī-i siyāh-rū
Ki ʿiṣyān ile olmuş nefs-i bed-ḫū

ʿIyış geçdi bu ʿömrüm āh ecelden
Ḫaber vermegi başladı içer mū

Günah-kārım pür işitür aġlarısam
Nice murdārı pāk eyler aḳar ṣū

ʿAlāḳam kes Ḫudāyā māsivādan
Diyem tā ʿaşḳ ile mestāne yā Hū

Anıñ kim ʿaşḳa düşdü göñlü gözü
Ne ġaflet yürenür aña ne uyḫu

Kimi kim ʿūd-veşʿaşḳ odu yaḳdı
Eder her meclise erişse ḫoş-bu

Zülālī ġarḳ iseñ baḥr-ı günāha
Kerīm ettigine geldiñ ne ḳayġu

677
ḪALĪLĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Ol benem kim ḳılmazam cān yolunda cāna ben
Cān nedir kim anı ḳurbān etmeyem cānāna ben

Ṭālib-i derd olmayan dermāndan olur bī-naṣīb
Derd-mend oldum anıñ [i]çün erem dermāna ben

Çünkü yāriñ yārine iḥsānıdır cevr ü ṣafā
Cān ile müştāḳım ol yār etdigi iḥsāna ben

Çün belī geldi lisānımdan benim rūz-ı elest
Ṣādıḳım ḳolumda ṭoġru ṭurmuşum peymāna ben

Zāhidiñ beyhūde güftārı bāña ḳalmaz eṯer
Çünkü dānāyım ne maʿnīde uyam nā-dāna ben

Aḥsen-i ṣūretde ey ṣūfī beni menʿ etme kim
Olalı raḥmāna ġāriḳ uymaz[am] şeyṭāna ben

7 Ol **Ḫalīlī**'yem ki ḳıldım *faḳru faḫr*[142]-ı iḫtiyār
Ḳānīʿem faḳre taḥassur çekmezem sulṭāna ben

678
HŪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Yuyalı gönlümü ʿaşḳıñ yine nām-ı nişānımdan
Ṭaşıp ṭaşra düşer oldu ḫaber setr-i nihānımdan

Baña istedügüm benden yaḳınmış bāṭın u ẓāhir
Nedendir tālih ü zārım ʿaceb bu mihribānımdan

3 Gönül ansız degil ayru añulur dil degil ṣeyrü
Meger ol şāh bī-himmetā sever zār-ı fiġānımdan

Ben ol ṣarrāf-ı bī-miṣlim ki gevher kānını buldum
Cevāhir küncine erdim alan gelsin dükkānımdan

135b 5 Anı görmüş degil gözler beyān eylemedi sözler
Gönülden geçmeyen yüzler görünür gülsitānımdan

Ol aldı hem beni benden götürdi perde-i cāndan
Hemān dīvān-ı ʿaşḳ oldu oḳunan cism ü cānımdan

7 Eger bir ṣaḥfa gönülden sebaḳ cān levḥine yazsam
Cihān ḫalḳı yetirirdi özün ol dāstānımdan

Olaydı vālih u ḥayrān ḳılaydı mest ü ser-gerdān
Ne ad ḳaldı ne ḫod u ṣan dolandı ad u ṣanımdan

9 Benim gibi ḳamu ʿāşıḳ olaydı yoluna ṣādıḳ
Eger ẓāhid eger fāsıḳ diyeydi bu lisānımdan

679
ṢABRĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Bugün bir mürşīde erdim uyur [i]dim uyandırdı
Yüregime berā verdi beni yaḳdı uyandırdı

[142] "*el-Fakru fahrī ve bihī* eftahiru" (Yoksulluk övüncümdür, ben onunla övünürüm.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 153.

Dedi miskīn ne yatarsın ḳul [i]señ ḳanı sulṭānın
Ḫaberler verdi ol dostdan beni benden uṣandırdı

Firāḳı ḫavf-ı uş yaḳdı cigercigim kebāb etdi
Viṣāl-i şevḳi uş yine dil ü cānımı söndürdü

Dil ü cān şeyḫime verdim düşüp ʿaşḳ oduna yandım
Dutanlar çıḳdı ūş benden bu gönüller boyandırdı

Yaḳīn bildim ki faẓlı benimle yoldāş olmuşdur
Ne diyeyim nefsiñ elinden beni Ḥaḳḳ'dan utandırdı

Tecellī ehli olanlar tesellī buldu vaṣlıyla
Biḥamdu'llāh ki ey **Ṣabrī** seni hem ol inandırdı

Ḥabīb-i Ḥaḳḳ-ı Muḥammed'dir seni daʿvet eden Ḥaḳḳ'a
Ṣalādır ʿişret ehline şarāb-ı şevḳe ḳandırdı

680
KEMĀL-İ ÜMMĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

Yola ʿiz etme yoldāş olmayınca
Ögüñce bir ulū baş olmayınca

Ḳarın-dāşın kimi yol-dāş edinme
Seniñle ṭoġru ḥāl-dāş olmayınca

Zīrā kim bu işi kimse başarmaz
Bile müşfiḳ ḳarındāş olmayınca

Eger sen ʿāşıḳ isen nefse baḳma
Beñzi ṣarı gözü yaş olmayınca

Kimesne ʿār ile yāre iremez
Yolunda rind-i ḳallāş olmayınca

Kim irdi ḳapusunda ṭapusuna
Geceler yaṣduġı ṭaş olmayınca

136a Ṭaşın durma hele arzū mu olmaz
Hem içi ṣāf u hem ṭaş olmayınca

Günāhından yuna mı degme ṣābit
Tuyuñ mānende bentaş olmayınca

9 **Kemāl Ümmī** żaʿīfi bilmediler
Cihānda ʿaşḳ ile fāş olmayınca

681
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Cismiñi nūr eyle ẕikru'llāh ile
Tā ki vaṣl ola bu cān Allāh ile

Ger dilerseñ Ḥaḳḳ'dan ayrı olmamaḳ
Hem-nişīn ol dāʾim ehlu'llāh ile

3 Ehliñi bil ehliñi bil ehliñi
Hem-dem olma ki ṣaḳın kem-rāh ile

Yoldan azar yürülürse lā-cürüm
Kim ki varmaz Ḥaḳḳ'a ṭoġru rāh ile

5 Gerçi yoḳdur mülk ü mālı dervīşiñ
Var niyāzı ol Ġanī dergāh ile

Gerçi ʿāşıḳ söynüdürür ṭamū odın
Gözi yaşiyle vü hem bir āh ile

7 Ey **Ḳalenderāne** ne eksik ne ġam
Her kim ola āşinā ol şāh ile

682
AḤMEDĪ
Müfteʿilün / Fāʿilün / Müfteʿilün / Fāʿilün

1 Nefsi bilen kişi pes kāmil-i insān imiş
Rabbini bī-şek bilir gör taʿaccub cān imiş

Faḳr u fenā kisvetin tāc edinen başına
Ṣūretā dervīş ise maʿnīde sulṭān imiş

3 ʿĀlemiñ efsānesin diñlemedi bellü bil
ʿĀrif-i Rabb olanıñ mürşidi Ḳurʾān [i]miş

ʿÖmrüñ uzunluġuna kimsene ṭayanmasun
Ṭurfetü'l-ʿayn içre ol daḫı bir ān [i]miş

Mansıbile cāhına şād olup aldanmasun
Muġlaṭası dünyeniñ hezliyile her yan imiş

Bil hem aḍalldır şu kim tatmadı kendü özin
Ṣūreti insān velī sīreti ḥayvān [i]miş

Keşret-i dünyāyı ḳo kim ṭaġṭaġası çoḳdurur
ʿĀlem-i taḥḳīḳa bu cümlesi bir kān imiş

Maʿrifetiñ ḫatemin ḥākim olup ṭāḳınan
Aṣfā-yı Belḳıs anıñ kendi Süleymān imiş

ʿĀşıḳ-ı dīdārı bil ḥūri vü ġılmān nedir
Aña ayaḳ baġı çün cennet-i rıḍvān imiş

Şāh-ı velāyetiyle gel seyyid-i kevneyni gör
Baʿżıca ettikleri ṭob [i]le çevgān imiş

Bülbül-i maʿnī olan ḳılsa terennüm n'ola
Gülşen-i vaḥdetde çün bir gül-i ḫandān imiş

136b Münkire ṭoġru sözüñ zehir gelür **Aḥmedā**
Ṭālib-i Ḥaḳḳ olana çeşme-i ḥayvān imiş

683
ŞEMSĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

Bugün şehbāz olup cevlāna geldim
Hümā ṣayd etmege seyrāna geldim

Yoluñda cān u baş terkin uruben
Bu meydāna ʿaceb merdāne geldim

Ölümden öñdin ölüp fānī oldum
Beḳā buldum fenāsız cāna geldim

Celāli küfrüne maḥcūb gezerken
Cemālin görüben īmāna geldim

5 Sözüm sırr-ı ene’l Ḥaḳḳ oldu küllī
Bugün Menṣūr benim meydāna geldim

Nice yıl cān ḳaṭresi seyrān ederken
Bugun deryā olup ʿummāna geldim

7 Vücūdum ḳalmadı maḥv oldu küllī
Vücūdum şehrine seyrāna geldim

8 Bu ẓulmetde ḳalan dertliler için
Benim **Şemsī** Ḫudā’dır mānā geldim

684
AḤMEDĪ
Müfteʿilün / Fāʿilün / Müfteʿilün / Fāʿilün

1 Şems-i münīr ḳudretim gerçi niḳāb içindeyim
Ferr-i füruġ devletim līk ḥicāb içindeyim

Vuṣlat-ı Ḥaḳḳa ermişim soḥbet-i vaḥdet eylerim
Sāḳī-i ʿaşḳla müdām şurb u şerāb içindeyim

3 Āyet-i ahbebṭu oḳu cism ile cān añlaġıl
Gevher-i bī-bahāyım gör ki türāb içindeyim

Geldi ḳıyāma ḳāmetiñ ḳoptu ḳıyāmet ol zamān
Zülf ü ruḫunla rūz u şeb ince ḥesāb içindeyim

5 ʿĀlem-i ġayb şāhidim ṣūrete gelmişim bugün
Āteş ü ḫāk ve bād ile āb ile āb içindeyim

Bülbül-i ḳudsam bugün ġulġuli ṣaldım ʿāleme
Gülşen-i vaḥdetim velī gülle gülāb içindeyim

7 **Aḥmedā** ehl-i vaḥdetim ġarḳa-i baḥr-ı ʿizzetim
Ṣūfī gümān edip ṣaḳın ṣanma gümān içindeyim

685
AḤMEDĪ
Müfteʿilün / Fāʿilün / Müfteʿilün / Fāʿilün

1 Maẓhar-ı ẕāt-ı ʿizzetim vaṣf-ı ṣaffāt içindeyim
Māhī-i baḥr-ı vaḥdetim lücce-i ẕāt içindeyim

Ġam yemezim ṭūfān olup ġarḳa verip ʿālemi
Güşte-i Nūḥ'a mālikim ʿayn-ı necāt içindeyim

137a 3 Zülf-i şebinde dilberiñ demişim aġz-ı rāzeni
Ẓulme getirmiş velī āb-ı ḥayāt içindeyim

Merve-i ḥaḳḳı Ṣafā ile Kaʿbe ṭavāfın eyleyim
Ḥācc-ı maʿnevī menim kim ʿArafāt içindeyim

5 Mıṣr-ı melāhat içre çün oldu cemāliñ āyine
Ṭūṭī-i ḫavz-ı sühen menem ḳand u nebāt içindeyim

Rūze-i firḳatiñ çekip ʿıyd ü viṣāle ermişim
Ḳadr u berāti görmüşüm ẕikr ü ṣalāt içindeyim

7 Penbe-i meṣel çıḳar ṣūfī ḳulaġıñ aç işit
Ṣūr-i İsrāfil olmuşum ʿayn u ʿayān içindeyim

8 Mülk-i fenāda fānīyim **Aḥmedim** olmuşum fenā
Rūḥ-i ḳadīm-i ḳā-imim ṣanma memāt içindeyim

686
PENĀHĪ
Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün

1 Esrār-ı ilāhiden ḥayrān olalım cāna
Cām-ı mey-i maʿnīde mestāne olalım cāna

Gel giyelim ʿirfānıñ elbās-ı merābātın
Bu cāmiʿ-i ʿaşḳda ʿüryān olalım cāna

3 Terk eyle tecrīd ol ʿİsā gibi ʿālemde
Tā günbede-i ʿarşda biryān olalım cāna

Yek-beyn olalım cümle bir görelim aʿdā-yı
Küfr ile sırra perde-i īmān olalım cāna

5 Maʿşūḳ-ı **Penāhī**’niñ ʿuşşāḳ-ı ilāhīniñ
Cān verelim öñünde ḳurbān olalım cāna

687
MUḤYEDDĪN
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Gelsün ol derdli olan dermānı buldum*
Küfrü ḳatl eyleyip īmānı buldum*

Vücūdum şehrini seyrān ederken
Göñül taḫtındaki sulṭānı buldum

3 Vücūd nedir vücūd aṣlı nedendir
Vücūd içinde olan cānı buldum

Yil ü ṣu vü od u çār ʿunṣur toprāḳ
Bu nişān ile ol nişānı buldum

5 Şerīʿat hem ṭarīḳat maʿrifetle
Ḥaḳīḳat baḥr olan ʿummānı buldum

6 **Muḥyīdīn**’im bugün meydān içinde*
Gel ey yol isteyen erkānı buldum

688
HŪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

137b 1 İçelim sāġar-ı vaḥdet deme kim n’olsa gerek
Cānıña verme tabʿı çün olacaḳ olsa gerek

Ḳısmet-i rūz-i ezel ḫayr ile şer oldu tamām
Her kişi mertebesin bunda bugün bulsa gerek

3 Aña kim erdi hidāyet ebedī buldu ḥayāt
Kime kim erdi ḍalālet ebedi olsa gerek

Aña kim rūz-ı ezel ḳıṣṣa-i ʿaşḳ oldu naṣīb
Ḳalbi envār-ı tecellīyle anıñ dolsa gerek

5 Ol ki esrār-ı Ḫudā ẕerresini eyledi şemʿ
Ḥayrete varıp kendüyi yādi ḳılsa gerek*

7 Baḥr u ʿummānda vücūdın gemisin eyledi ġarḳ
ʿĀrif olan bu cihānda dedigim n’olsa gerek

689
NĀMİYĀ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Cemāliñ maḳṣād-ı aḳṣā-yı ʿāşıḳ
Viṣāliñ mirṣād-ı iclāl-i ʿāşıḳ

Niṣār etmekdurur cānıñ yoluñda
Ḥayāt-ı ḥān u ḥān iḳrā-yı ʿāşıḳ

3 Fiġān eder bu cānım ʿandelībi
Elā ey gül-i zibā-yı ʿāşıḳ

Dehānıñ gevherin biñ cāna ister
ʿAceb erzān [i]miş kālāy-ı ʿāşıḳ

5 Firāḳ-ı ʿaskeri dil-i cānānın
Ṭaġıtdılar zehī yaġmaya ʿāşıḳ

Taḥayyīr ʿāleminde ḥāk-i pāyiñ
Olubdur sende dü nevā-yı ʿāşıḳ

7 Duruşup cān ḳaṭresin **Nāmiyā**
İdegör vāṣıl-ı deryā-yı ʿāşıḳ

690
HŪ
Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün

1 Ḫam-ḫāne-i vaḥdetde içdim yine peymāne
Cān vermek [i]le erdim ben meclis-i cānāne

Yā Rab bu ne āteşdir sīnemde ʿayān oldu
Dil ḥarmanını yaḳtı ūş erdi bu dem cāne

3 Şol leyl-i firāḳından Mecnūn gibi vāveylā
Ellerde ve dillerde oldum yine efsāne

Şeb-i tāb-ı seḥer şemʿ-i ravżasına ḳarşı
Yandığım eger görse ḥayrān ola pervāne

Efġānımı kūyiñde der işidin ey mihrü
Gör ṭālib-i bī-çāre olmuş yine dīvāne

691
ĦALĪLĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

138a 1 Yārini yarın görendir kim bugün yārin görür
Görmeyen yāri bugün yarın ḳaçan yarın görür

Kim ki keşretten geçip oldu ʿalāyıḳdan biri
Vaḥdetiñ buldu ṭarīḳiñ Ḥaḳḳ'ıñ envārın görür

3 Her ki bilmez nefsini Rabbiñi bilmez şek degil
Kendini bilendir ol kim kendi miḳdārıñ görür

Kaʿbe-i maʿnā-yı ʿārif dem-be-dem eyler ṭavāf
Ḥācı-ı ṣūretdir ol kim Mekke duvārın görür

5 Yarıñ anda ṣoḥbet-i dīdāreden maḥrūm olur
Bunda kerkes gibi her kim dünyā murdārın görür

Aşılan dār-ı fenāyı dünyāda Manṣūr gibi
Nice dil-şād olmuşun rūyī-i dil-dārın görür

7 Ey Ħalilī şol hemān himmet faḳīr ol kim müdām
Ārzū-yi cennet etmez dost dīdārın görür

692
ĦAYĀLĪ
Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün

1 Sūzān-ı firāḳıñla oldu bu ciger püryān
Cān teşne yürek yandı onulmadı bu ḥicrān

Firḳat ile küsdüm ben ḥasret beni yandırdı
Gel zārlıġımı diñle añlattı beni devrān

3 Cān bir ḳıla dönmüşdür inceldi özülemse(?)
Dergāh-ı Ḥaḳḳ'a ṭogru döndüm bir ulu meydān

Cānını fedā ḳılan kişi erişir Ḥaḳḳ'a
Dost yoluna cān verdim cān uyanıp aldım iḥsān*

Evvelde **Ḫayālī** sen ṭoġrulduñ [i]se Ḥaḳḳ'a
Āḫir nefes olduḳ da bir demçik ola sübḥān

693
ḤAYRETĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

ʿAşḳ [i]le maʿmūr olan dīvāne gönlümdür benim
Seng-i cevriñle yayılan mānā gönlümdür benim

ʿAşḳ şāhına ḳul olup iḫtiyār ile [bu] gönül
Dostları baş egmeyen sulṭāna gönlümdür benim

Küşte-i kūy-ī ḫarābātı fenāya vermeyip
Mest-i rüsvā seyr eden dīvāne gönlümdür benim

Nūş edip ḫum-ḫāne-i şāhide ʿaşḳıñ cāmını
Şol müdām ayılmayan mestāne gönlümdür benim

Şemʿi meclis gibi şāha gece ile ṣubḥa dek
Aġlayan bezminde yāne yāne gönlümdür benim

Dolar içüm merḥabā etdikde aġyār ile sen
Ḳan içen ḳarşıñda ḳana ḳana gönlümdür benim

Kimseden utanmayıp olup ḥarīṣ ü **Ḥayretī**
Ḳocadıḳça meyl eden cānāna gönlümdür benim

694
ḴĀḌĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

138b 1 Rūz u şeb etmez miyim hīç nāle vü āh u enīn
Ḥasreten ḥayfā dirīġā geçdi ʿömr-i nāzenin

Naḳd-ı ʿömrüm yoḳ yere ḫarc etmişim ā n'eyleyim
Añlarım her ṣubḥ u şām hem aġlarım zār-ı ḫarīn

Ġarḳa verdi ʿālemi ḳanlı yaşım ṭūfān-veş
Lālelerle ser-be-ser zeyn oldu hep rūy-i zemīn

Meẕhebim Ḥaḳ milletim dost ġayrıdan geçtim bugün
ʿĀşıḳım yāriñ cemāli hem yeter imān u dīn

5 Sevdigim bāḳī benim fāni cihānı n'eylerem
Vermezem dil āña ben [kim] *lā uḥubbü'l-āfilīn*[143]

6 Umarım kim rūz-i maḥşer diye **Ḳāḍī** Ḥaḳ saña
Hāẕā-i cenneti ʿAdn'in *fedḫulūhā ḫālidīn*[144]

695
ḲĀḌĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Rāh-ı ʿaşḳa iḫtiyār etdim belāsı olsun olmasın
Bu yoldan dönmezem hergiz cefāsı olsun olmasın

Benim ḥaḳ dest-gīrimdir Ḥüseynī rehberimdir hem
Yeñül etmem rāh-ı ʿaşḳdan fenāsı olsun olmasın

3 Cihānda derd-i ʿaşḳ ile ölümlü ḥastayım gerçe
Ḳabūlümdür ṭabībim ol devāsı olsun olmasın

ʿAdem iḳlīmini geçdim beḳā mülküne ʿazm etdim
Gerekse nefsimin andan rıżāsı olsun olmasın

5 Şu kim mürşīd durur **Ḳaḍī** ḳoma dāmenini elden
Ridāsı ḫırḳası tācı ʿaṣāsı olsun olmasın

696
ḲĀḌĪ
Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

1 Bilmem ne ḥikmetdir göñül gāh ḳaṭre gāh ʿummān olur
Gāh zerre-veş pinhān olup gāh gün gibi nālān olur

---

[143] "فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ الَّيْلُ رَاٰ كَوْكَبًاۚ قَالَ هٰذَا رَبِّيۚ فَلَمَّا اَفَلَ قَالَ لَآ اُحِبُّ الْاٰفِلِينَ" (Gece olup karanlık basınca bir yıldız görmüş de budur Rabbim demişti. Fakat yıldız battı mı demişti ki: Ben batanları sevmem.) Enʿām 6/76

[144] "وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ اِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًاۜ حَتّٰى اِذَا جَاۜؤُهَا وَفُتِحَتْ اَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ" (Ve Rablerinden çekinenler de bölükbölük cennete sürülmüştür, oraya geldikleri zaman kapıları açılmıştır da bekçileri, esenlik size, tertemiz oldunuz, artık girin ebedi olarak derler.) Zümer 39/73

"جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ اٰبَائِهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلٰٓئِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍۚ" (Ebedi Adn cennetleri. Oraya girerler atalarından, eşlerinden, soylarından temiz ve düzgün kişilerle ve melekler, her kapıdan onların tapısına girerler de.) Rad 13/23

Gāh bir faḳīr-i derd-mend gāh bir ġanī-i bülend
Gāh bir gedā-yı müstemend-i taḫt-nişīn-i sulṭān olur

Gāh ṭaġılur sünbül gibi gāh açılır hem gül gibi
Gāh mest olur bülbül [gibi] gāh ṭūtī-veş ḥayrān olur

Gāhi maḳām-ı evliyā gāh kān-ı eşḳıyā [eksik]
Gāh bir serā-yı dil-güşā gāh bir girye-i zindān olur

Gāh murġ olur gāhī semek gāh ḫāk olur gāhī felek
Gāh devā olur gāh melek gāh bir güzel insān olur

Gāh gül ile gülşendir ol gāh nāz ile gülḫandır ol
Gāh nūr ile rūşendir ol gāh mülk-i sūzān olur*

Gāhī şitālar zeyn ṭutar gāhī olur ol bahār*
Gāh ṣan cehennemdir yanār gāh ravża-i rıḍvān olur

Gāh deyr olur kāfirlere gāh kaʿb olur zā-irlere
Gāh beyt olur fācirlere gāh munṭazır raḥmān olur

Gāh bir żaʿifce mūr olur gāh heft-i ser-āzād olur
Gāh here-veş miskīnleyüz gāh bir fiġān aṣlān olur

Gāh görünmez maḥv olur **Ḳāḍīyi** ne sırdır bilmezem
Gāh kāināt gösterir āyine-i devrān olur

697
ḲAYĠUSUZ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

139a Yā İlāhī derdini derdime dermān eylediñ
Kendi ʿaşḳıñ ẕikrini hem mūnis-i cān eylediñ

ʿĀlem-i ẓulmet içinde ḳalmış idim bī-baṣīr
Perteviñ ṣaldıñ bu göñül içre pinhān eylediñ

Künt ü kenziñ[145] sırrına çün eylediñ maḥrūm bizi
Kendi fażl u luṭfuñ ile kendin aʿlām eylediñ

[145] "Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en uʿrefe fe-halaktü'l-halka liyaʿrifūnī." (**Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.**) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

Çün tecellī-i cemāl etdiñ bize bizden yaḳīn
Ḥamdu’lillāh sen seni kim bize mihmān eylediñ

Şeş cihetden saña yol yoḳ kimse bulamaz seni
Girdin insān ṣūretine mülk-i seyrān eylediñ

Yaradılmış saña müştāḳ ḳandeliğin bilemez
Gizlediñ sen seni göñül içre pinhān eylediñ

Ḳayġusuz Abdāl eydür İlāhī saña şükrüm budur
Bizi bizden ḳurtaruben sırr-ı nihān eylediñ

698
ḲAYĠUSUZ
Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

Açġıl ḥaḳīḳat gözünü baḳma bu dünyā varına
Külli seniñle ṭobṭolu ḳalma bu dünyā nārına

Bu dünyānıñ ṣebātı çün bir dem ü bir sāʿat imiş
Neye gerek bir dem içün al evin sen divārına

Maʿrifetiñ kāmil ise gel göñlüñü ver ana ḳıl
Ver ana göñlü Ḥaḳḳ vire zamān olur tımārına

Ger anıñ söyledügine cān göziyle baḳdıñ ise
Ḥaḳḳ’ı ʿayān gördün ise secdeye in dīdārına

İnsān iseñ gel gel berü ḥayvān iseñ öte yürü
Bu erenler meydānıdır yoḳ münkiriñ inkārına

Her ki bunda buldu ārı Allāh ana ḳıldı yāri
Maḥrūmdur ol ki bilmedi muntaẓır oldu yārine

Ṭūṭī iseñ [gel] şekere bülbül iseñ var gül-zāra
Ḳarġa iseñ [var] cīfeye gelme gülüñ gül-zārına

ʿAşḳ mürşīd ü rehberdurur terk eyle bu ʿaşḳı sen
Bu ʿaşḳa maḥrūm oluben gel gir bunuñ ebrārına

Ḳayġusuz Abdāl ṭur öri ʿaşḳa mürīd ol ḫoş yürü
ʿAşḳ ḳancaruçeker ise boynuñ uzat nehārına

699
ḲAYĠUSUZ
Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

1 Cān ile vuṣlat olmaġa cāna münāsib cān gerek
Añlamaġa bu ḥikmeti ʿaḳl-ı kāmi̇l insān gerek

ʿAḳıl arar göñül ḳılur ʿaşḳ sırrını cān ne bilür
Cāndan içerü sulṭāna ermege bir cān gerek

3 ʿAşḳ ocaġında ḳapına cān terk ede baş oynaya
Bu meydāna merdān gibi bir ṣāḥib-i meydān gerek

Fāş olmaġil Menṣūr gibi cāhil saña ṭaʿn etmesin
ʿĀrifleriñ sırrı dāʾim bi̇gāneden pinhān gerek

5 Vaḥdet yemişi maʿrifet gelse dile ʿaceb degil
Erdim di̇nde vuṣlata bize bir armaġan gerek

139b Kimdir kim ol daʿvet ḳılıp ʿattār'ı ḥod ʿayyār bilür
Maʿni̇ çü ider daʿva-yı ʿaşḳa veli̇ nişān gerek

7 Küfri ḳoġıl i̇mān [i]le birledi büt gül cān gibi
Her kim ki anıñ derdi var bir ʿilāc-ı dermān gerek

Her kim diler bu menzile irmege budur çāresi
Cümle ʿālemi dost bile öz nefsine düşmān gerek

9 ʿĀşıḳlarıñ sözü dāʾim sırr-ı *ene'l-Ḥaḳ* olduġu
Olayın İbrāhi̇m gibi ʿaşḳ yoluna ḳurbān gerek

10 Her bir kişi bu dünyāda bir nesne iḫtiyār eyledi
Ḳayġusuz Abdāl'a daḫı ḥelvā ile büryān gerek

700
ḲAYĠUSUZ
8'li Hece Vezni

1 Evliyādan gelen kelām
Oḳunan Ḳurʾān degil mi
Gerçek veli̇niñ her sözi
Sūre-i Raḥmān degil mi

Ḥaḳḳ-ı sevenin pür etdüġi
Kendüne mirʾāt etdigi
Tecellī-i ẕāt etdügi
Ṣūret-i insān degil mi

Ḥaḳ ḫaberin dinleyene
Cāndan ḳabūl eyleyene
Ḥaḳḳ'ı bilip añlayana
Sözümüz bürhān degil mi

Gerçek ilini dutmayan
Gönlün aña bir gitmeyen
Ḥaḳ bāṭılı farḳ etmeyen
Cāhil riyādan degil mi

Ey **Ḳayġusuz** ḥāliñ n'ola
Senden giri gir bu yola
Ḥaḳ kerem edecek ḳula
Ḥaḳ günden ʿāyān degil mi

701
ḲAYĠUSUZ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

Eyā ʿaḳl ile ʿirfānım diyenler
Eyā mülk-i Süleymānım diyenler

Eyā bildim diyenler cümle ḥāli
Eyā vardım diyenler ṭoġru yolı

Ḥaḳḳ'ı buldum deyü irşād edersen
Dirsen minberi feryād edersen

Ne bildiñ neye erdiñ iş bu ḥālde
ʿAḳıllar māt olupdurur ḥayālde

Buna ʿaḳl ile kimse ermemişdir
Göz ile Ḥaḳḳ'ı kimse görmemişdir

Bu bir deryādurur ʿāḳiller ermez
Özünden geçmeyen Rabb'ini bilmez

7 Ki señ senligini gider aradan
Tā bilesin seni kimdir yaradan

Seni ben eylemek şeyṭān işidir
Seni ben inlemez şol kim kişidir

140a 9 Özüñe gel özüñe Tañrı dostu
Saña direm budur sözüñ dürüstü

Ha bir cenkdir biri birin begenmez
ʿĀrifler Ḥaḳḳ'dan özge nesne görmez

11 Eger ṣūfī eger ʿālim ü dervīş
Hemān şöhret olupdur cümle cünbiş

Eger söz ile bulmaḳ olsa Ḥaḳḳ'ı
Uçup ʿarşa çıḳardı cümle faḳı

13 Sözü ḳo fāriġ ol **Ḳayġusuz Abdāl**
Bu sözden açılur cümle ḳīl u ḳāl

702
ḲAYĠUSUZ
7'li Hece Vezni

1 Sür ġayrıyı aradan
Çünkü ol var sendedir
Senden saña ḳıl sefer
Maḥzen-i kār sendedir

İste bul anı cānda
Dime bulayın yabānda
Ne istersen beyānda
Vaṣl-ı dīdār sendedir

3 Bunca evliyā geldigi
Budur anlarıñ bulduġı
ʿĀlemiñ müştāḳ olduġı
Cümle dil-dār sendedir

Sendedir Ḥaḳḳ'ıñ yolı
Sendedir ḳudret eli
Cümle ʿālem ṭobṭolu

Nūr-i envār sendedir

5 **Ḳayġusuz** olmaġıl ıraḳ
Saña senden yaḳındır Ḥaḳ
ʿİlm-i Ḥaḳ ḳudret-i Ḥaḳ
Cümle esrār sendedir

703
ḲAYĠUSUZ
8'li Hece Vezni

1 Yüce sulṭānım sulṭānım
Sensin hemān derdim benim
Ḥasretiñ yaḳtı cānımı
Sensin hemān derdim benim

Ḫayāliñ cānda bağlarım
Anıñla göñlüm eylerim
Gāh aġlarım gāh iñlerim
Sensin hemān derdim benim

3 Pertevüñ kesip ṣal cāna
Ṭopṭolu olsun cihāna
Derdiñden olam dīvāne
Sensin hemān derdim benim

Añlar göñül zārı ḳılur
Sırrıñ ḳandedir kim bilür
Saña ereñ Ḥaḳḳ'ı bulur
Sensin hemān derdim benim

5 [Ḳayġusuz ḳulun şād eyle]
[Onu andan āzād eyle]
Seniñ ile ābād eyle
Sensin hemān derdim benim

704
ḲAYĠUSUZ
8'li Hece Vezni

1 ʿAşḳdan ḫaber duyam dersen
Sen sende iste bul seni

Aç perdegi gir göñlüñe
Sen sende iste bul seni

Dīn ile īmān sendedir
Ḥūrī-i Rıḍvān sendedir
Ol sırr-ı pinhān sendedir
Sen sende iste bul seni

Ḥabīb u raḥmān sendedir
Derd ü kār u kān sendedir
Pertev-i sübḥān sendedir
Sen sende iste bul seni

Erenler pīre erdiler
Ermeyen maḥcūb ḳaldılar
Bulanlar böyle buldular
Sen sende iste bul seni

Gezme serseri beyānda
Deme [şu] şundadır bunda
Sendedir ol maʿnī sende
Sen sende iste bul seni

705
ḲAYĠUSUZ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

140b 1 Saña bu sırrıñ aḥvālin beyān etsem beyān olmaz
Nişānı bī-nişān olan nihān olur ʿayān olmaz

Bu sırrı bilmek isterseñ var imdi iste ehlin bul
Nişānı bī-nişān olur aña belli nişān olmaz

Hīç anı kimse bulmadı cemāli kendü kendüden
Yine anı bulan oldur aña şekk ü gümān olmaz

Bu ẕevḳi ẕevḳ eden ʿārif viṣāline erenlerdir
Cenānı bir pula almaz aña cān-ı cihān olmaz

Ḳayġusuz bu sırra ereli iki cihānı terk edeli*
Her kim bu ḥāl-i ḥāline aña kevn ü mekān olmaz*

706
ḲAYĠUSUZ
8’li Hece Vezni

Maḳṣūd cihāna gelmeden
Kişi dīnin bilmek imiş
Dīni[ni] bulmadan murād
Evliyāsın bulmaḳ gerek

Anıñ ile olur devlet
Anı beyān ḳılur rāyet
Ḥaḳḳ’a yalvarmadan ġāyet
Gerçege yalvarmaḳ imiş

Bilmek degil imiş bilmek
Bulmaḳ degil imiş bulmaḳ
Evliyāya göñül vermek
Rengine boyanmaḳ imiş

Olan ʿaşḳıñ pervānesi
Olur Ḥaḳḳ’ıñ dīvānesi
Ehl-i ʿaşḳıñ sermāyesi
ʿAşḳ oduna yanmaḳ imiş

Bunlardır Ḥaḳḳ’ı bilen
Ġayrısı yalandır yalan
Dervīşligden murād olan
Gelip ___? olmaḳ imiş

707
ḲAYĠUSUZ
8’li Hece Vezni

Yüce sulṭānlar sulṭānı
Derdiñi ver egleneyin
Derdiñdir derdime dermān
Derdiñi ver egleneyin

Derdiñ derdime ṭūş eyle
İñ[i]le göñlüm ḥūş eyle
Luṭfuñ ile yol-dāş eyle
Derdiñi ver egleneyin

3 ʿAşḳıña yandır beni*
Derdiñe boyandır beni
Al sen saña döndür beni
Derdiñi ver egleneyin

Pīrim yol-dāş eyle baña
Sırrın sırdāş eyle baña
Dīnin dīn-dāş eyle baña
Derdiñi ver egleneyin

5 **Ḳayġusuz** eder ey Ġanī
Sensin derdimiñ dermānı
Gönlüm seni ister seni
Derdiñi ver egleneyin

708
8'li Hece Vezni

1 Olduḳ fenā ender fenā
Ṣanmañ bizi var ehliyüz
Meşhūrumuz Ḥaḳḳ'dır bizim
Biz vaṣl-ı dīdār ehliyüz

Ḥaḳḳ'dır bize veren sabaḳ
Cān göz[ün] aç sen daḫı baḳ
Günden ʿayān dīdār-ı Ḥaḳ
Maḥzūn u esrār ehliyüz

3 Ḥaḳḳ varlıġıdır varımız
Anınladır dīdārımız
Oldur bizim erkānımız
Şimdi biz ol kār ehliyüz

Pīr ʿAlī sulṭān pīrimiz
Muḥammed ʿAlī sırrımız
Nūr-i Ḫudādır nūrumuz
Esrār-ı envār ehliyüz

5 **Ḳayġusuz** der şāh-ı cihān
Başı ḳaba teni ʿüryān
Bizimdir āyet-i Ḳurʾān
Biz cāndan iḳrār ehliyüz

709

MEN KELĀM-I ḤÜSĀMEDDĪN SULṬĀN ḲUDDŪSE SIRRUH
8'li Hece Vezni

141a 1 Yā İlāhī bize bildir
Nicesidir ḥāllerimiz
Gözümüz göremez nice
Ḳande gider yollarımız

ʿAşḳ deryāsını boylarız
Her şey-iñ ḥālin ṣoylarız
Bir ʿaceb yerden söyleriz
Kimse bilmez dillerimiz

3 Ādem-i Ṣāfīyye erdik
Muṣṭafā'nıñ sırrın bildik
ʿAlī ile hem-dem olduk
Sır sözüdür ḳāllerimiz

ʿĀşıḳ deryāsın boylarız
Her şey-iñ aṣlın ṣoylarız
ʿUcb-u ḥayvāndır içimiz
Aḳıp gider sellerimiz

5 Muḥabbet cürʿasın içdik
ʿAḳl u dil ü cāndan geçdik
Tevḥīd gülistānın açdık
Seyr et sırr-ı dillerimiz

Bend olan benlik bozuldu
Ġayrıdan göñül üzüldü
Divān-ı Ḥaḳḳ'da yazıldı
Baḳ göresin ḳāllerimiz

7 Bu menzile cinnī gelmez
Zīrā ehlu'llāh dilin bilmez*
Varlığından fenā olmaz
Beḳā ilidir illerimiz*

Gizli yoldur kimse bilmez
Bu menzilde adem olmaz
Hemīşe ġoncedir ṣolmaz
Vird-i aḥmer güllerimiz

9 **Ḥüseynī** cānını n’ider
Yola yoḳluḳ ile gider
ʿUşşāḳları efġān eder
Ġulġuldur bülbüllerimiz

710
ḤÜSĀMEDDĪN SULṬĀN
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1

1 Baḳ bu ʿālem ʿaynına cān göz ile cānānı gör
Cümlesinde varlıḳ oldur ẓāhir ü pinhānı gör
Nice her bir ḳaṭrede pinhān olan ʿummānı gör
Gizlidir her ẕerrede hem ol meh-i tābānı gör
3 Geç bu ʿālem varlıġından ol bāḳī devrānı gör
Perde ḳılma cism ü cānı ḳandedir sübḥānı gör
ʿĀşıḳ-ı muṭlaḳdır özüñ ġāfil ola seni gör
Ṣūret-i Ḥaḳ diler iseñ maʿnā-yı insānı gör
5 Vaḥdetiñ şemʿine yanmış vücūd-ı insānı gör
Dilde pinhān etmiş özün ol belī sulṭānı gör

Meşġūl ol bāb-ı tevḥīde ʿalleme’l-esmā budur*
Nūr-i muṭlaḳ ʿilm-i ledün sırr-ı müsemmā budur

2

1 Gel bu varlıḳ ālemini terk edip merdāne ol
Ṭal bu yoḳluḳ baḥrine bir ṣāfī-i dürdāne ol
Ġayr-ı Ḥaḳḳ’dan yüz çevir var ḫalḳ ile bīgāne ol
Ḥadd-i himmet ġayrı ola cān ile cānāne ol
3 İç bu tevḥīd cürʿasından lāyaʿḳıl mestāne ol
Rāh-ı ʿaşḳa cān u dil ver al yeşil meydāne ol
ʿAndelīb-i nālān ola gül gibi ḫandāne ol
Levḥ-i maḥfūẓ ʿilmin oḳu hem ʿālem-i dānā ol
5 ʿĀlī ẓāhire bakıp ḳalma gel merdāne ol*
Senden özge nesne yoḳdur bil seni ferdāne ol

141b Meşġūl ol bāb-ı tevḥīde ʿalleme’l-esmā budur*
Nūr-i muṭlaḳ ʿilm-i ledün sırr-ı müsemmā budur

3

1 Vuṣlat-ı Ḥaḳ ister iseñ terk-i cān olmaḳ gerek
Rāh-ı Ḥaḳḳ’ıñ ṭālibi bī-ser u pā olmaḳ gerek
Ḫayr u küfr ü dīn cümle yeksān olmaḳ gerek*
Ḳıla ikrāh Ṣāniʿ Ḥaḳḳ’a hep ḳabūl olmaḳ gerek

ʿAḳl u rūḥ nefsi ḳurb-ı ʿaşḳa ḳul olmaḳ gerek
Cümle nişiñ aṣl-ı Ḥaḳḳ'dır yine aṣl olmaḳ gerek
Bozulup bu nāmeniñ bī-ād u şān olmaḳ gerek
ʿAşḳ-ı muṭlaḳdır özüñ varlıḳ helāl olmaḳ gerek
Her neye kim baḳduñ ise vech-i hūr olmaḳ gerek
Ḳayd-ı imkān refʿ olup muṭlaḳa nūr olmaḳ gerek

Meşġūl ol bāb-ı tevḥīde ʿalleme'l-esmā budur*
Nūr-i muṭlaḳ ʿilm-i ledün sırr-ı müsemmā budur

4

Gel berü ʿālem-i ervāḥa miʿrāc edelim
*Ḳābe ḳavseyn*e erişip seyr-i dīdār edelim
Varlığımız terk edelim kendülüksüz gidelim
Çünkü varlıḳ yoḳluḳ imiş ʿaks-i varlıḳ edelim
Faḳru faḫrī[146] sırrını ʿālemde iʿlān edelim
Remz-i Ḳur'ān ʿilm-i ledūni teṣrīḥ edelim
Nūr-i muṭlaḳ ẓāhīr oldu nice efġān edelim
Nūru nārı yaḳdı cānı kime taḳrīr edelim
ʿAşḳiçün gizli olumaz keşf-i esrār edelim
Ḳaṭrede baḥr-i muḥiṭi nice nihān edelim

Meşġūl ol bāb-ı tevḥīde ʿalleme'l-esmā budur*
Nūr-i muṭlaḳ ʿilm-i ledün sırr-ı müsemmā budur

5

Gelsün ol derdli olanlar derdiniñ dermānıyım
Ol Muḥammed Muṣṭafā'nıñ emr-i fermān-beriyem
Şāh ʿAlīyyü'l-Murtażā'nıñ evlādından biriyim
Ḥāṣılı on iki imāmıñ cān u dilden yāriyim*
Ol şehīd şāh Ḥüseyin'iñ Kerbelā'nıñ sırrıyım
Ḥüsn-i ḫalḳa-yi rıżāyım zehr-i ʿaşḳ maḳtūlüyüm
Ḫāṣṣa-i ʿāmme pīşvāyım reh-i ʿaşḳ rehberiyim*
Ṣıdḳile ṭālib olanıñ başın açıḳ abdālıyım
Ḳātil-i Mervān-ı Yezīd-i Ḥüseynī Kerrārıyım*
Evliyālar ẕikr edüben istedügi veliyim

Meşġūl ol bāb-ı tevḥīde ʿalleme'l-esmā budur*
Nūr-i muṭlaḳ ʿilm-i ledün sırr-ı müsemmā budur

[146] "*el-*F*akru fahrī ve bihī* eftahiru" (Yoksulluk övüncümdür, ben onunla övünürüm.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 153.

711

ḤÜSĀMEDDĪN ḲUDDUSE SIRRUH

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

142a 1 Bugün bī-cān idim ben cāna erdim
Ki cānım verüben cānāna erdim

2 Muḥammed çünkü ʿilmiñ şehri olmuş
Ḳapu düşmüş ne merdāne erdim*

3 Ki biñ yıl olmadın durmuş yerinden
Muḥammed Muṣṭafā sulṭāna erdim

4 Götürdi ẓulmi ʿadlin ḳıldı iẓhār
Muḥammed Mehdī-i devrāna erdim

5 Baña benden degil iş bu vaẓīfe
Erenler serveri servāna erdim

6 Cāmiʿü'l- ceḥd içün Ḥaḳḳı nümādır
Ḥaḳīḳat -ı kāmīl insāna erdim

7 Yüzi sebʿa'l-meṯānīdir muʿīnī
ʿAcāyib sūre-i Raḥmān'a erdim

8 Ene'llāhıñ ḥiṭābından işitmiş
Bu dem ben Mūsā-i ʿUmrān'a erdim

9 Nefesle ölü cānları dirildir
Geliñ şol ʿİsā-i devrāna erdim

10 Ṭon edip giymiş ādem ṣūretini
Bu imiş ṣūret-i raḥmāna erdim

11 Yüzün gören bulur Ḥaḳḳ'dan hidāyet
Naẓar-ı raḥmet-i Raḥmāna erdim

12 **Ḥüseynī** vāṣıl-ı Ḥaḳḳ'dır ḥaḳīḳat
Ki bir ḳaṭre idim ʿummāna erdim

712
ḤÜSĀMEDDĪN SULṬĀN
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Başımı ṭop eyledim ben zülfünüñ çevgānına
Düşmüşüm Mecnūn gibi şol Leylā'nıñ meydānına

Sīnemi döndüremezdim [ben] cefāsından anıñ
Ola kim bir ḳaṭre ḳanım bulana peykānına

3 Gitdi elden iḫtiyārım ḳalmadı ṣabr ḳarārım
Düşeli dīvāne göñlüm şol ḥaṭıñ reyḥānına

Yoḳdurur bunda gedānıñ saña lāyıḳ nesnesin
Ger ḳabūl eyler [i]se cānım ḳoşam ḳurbānına

5 Ey **Ḥüsāmī** varlıġıñ yār yoluna ḫarc eyle kim
Varlıġından geçmeyince kişi ḳıymaz cānına

713
ḤĀCI BAYRĀM SULṬĀN ḲUDDUSE SIRRUHU
Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün

142b 1 Hīç kimse çekebilmez pekdir feleğiñ yayı
Derdine göñül verme bir gün getürir vāyı

Oynaya güle gelür alda seni ḥāʾildir
Bir bunculayın fitne ḳanda bulu arayı

3 Bir fānī vefāsızdır ḳavline inanma hīç
Gāh bayı eder yoḳṣul gāh yoḫsul eder bāyı

Çün yüzünü döndürdü bir laḥẓa ḳarār etmez
Nice ser-i pāy eder döner ser eder pāyı

5 Zī-vāḥid u vaḥdetde keṣretde ḳanı tefrīḳ
Ḫıżr ermedi bu sırrı bildirmedi Mūsā'yı

Ḫayrān ḳamu ʿālemler bu maʿnīniñ altında
Ḳāfdan ḳāfa ḥükm eden bilmez bu muʿammāyı

7 **Miskīn Ḥacı Bayrām** sen dünyāya göñül verme
Bir ulu ʿibādetden al başına sevdāyı

714
ḤĀCI BAYRĀM SULṬĀN ḲUDDUSE SIRRUHU
Müstefʿilātün / Müstefʿilātün

1 N’oldu bu göñlüm n’oldu bu göñlüm
Derd-i ġamıñla doldu bu göñlüm
Yandı bu göñlüm yandı bu göñlüm
Yanmada derman buldu bu göñlüm

2 Gerçege yandı gerçege yandı
Rengine ʿaşḳıñ cümle boyandı
Kendi de buldu kendi de buldu
Maḳṣūdunu ḥoş buldu bu göñlüm

3 Sevād-ı aʿẓam sevād-ı aʿẓam
Belki olupdur ʿarş-ı muʿaẓẓam
Mesken-i cānān mesken-i cānān
Olsa ʿaceb mi şimdi bu göñlüm

El- faḳr u faḫrī[147] el- faḳr u faḫrī
Demedin mi ol ʿālemler faḫrī
Faḫrini ẕikr et faḫrini ẕikr et
Maḥv-ı fenāda buldu bu göñlüm

5 Ḥamd u ṣenāda ḥamd u ṣenāda
Dost [i]le bayrām etdi bu göñlüm
Bayrāmīyim de Bayrāmiyim de
Bayrām ederseñ yār ilen şimdi

715
ḤĀCI BAYRĀM SULṬĀN ḲUDDUSE SIRRUH
7’li Hece Vezni

1 Bilmek isterseñ seni
Cān içre ara cānı
Geç cānıñdan bul anı
Sen seni bil sen seni

[147] “*el-*F*akru fahrī ve bihī* eftahiru” (Yoksulluk övüncümdür, ben onunla övünürüm.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 153.

Kim bildi efʿālini
Ol bildi ṣaffātini
Andan gördü ẕātını
Sen seni bil sen seni

Görünen ṣaffātiñdir
Anı gören zātıñdır
Ġayrı ne ḥācetiñdir
Sen seni bil sen seni

143a Kim ki ḥayrına vardı
Nūra müstaġriḳ oldı
Tevḥīd-i zātı buldı
Sen seni bil sen seni

Bayrām özüñü bildi
Bileni anda buldu
Bulan ol kendi oldu
Sen seni bil sen seni

716
ḲAYĠUSUZ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Evliyāya egri baḳma kevn ü mekān eldedir[148]
Mülke ḥükmün süren oldur iki cihān eldedir

Sen anı şöyle ṣanursın sencileyin bir ādemdir*
Evliyānıñ sırrı vardır gizli ʿayān eldedir

3 Ḥaḳ anı bunda gönderdi ḳullarını irşād içün*
İsteyene īmān verir küfr ü īmān eldedir

Ḥaḳ zāt ile ṣaffāt ile tecellī eyledi aña*
Varlıġı Ḥaḳ varlıġıdır emr-i sübḥān eldedir

5 **Ḳayġusuz** eder bu ʿilmi oḳudum anladım bildim
Şimdi bu ʿālemiñ ḥükmü kāmil insān eldedir

[148] Manzume metinde boyunca “elindedir” şeklinde kafiyelenmiştir. Vezin gereği eldedir tercih edildi.

717
AḤMEDĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Var mı ol dosta vereyim ḫānümānım ḳalmadı
Cümlesinden el yudum pes dü-cihānım ḳalmadı

Çünkü ḥasbu'llāh erişdi çekdi beni kendine
Açdı göñlüm gözünü ayruḳ u memāt ḳalmadı

3 Dost cemāli ʿaksini ṣaldı bu göñlüm iline
Anı görelden berü ṣabr u ḳarārım ḳalmadı

Çün *fenā'fi'llāh* içinde beni ifnā eyledi
Ol sebebdendir tenim nām u nişānım ḳalmadı

5 ʿAyn-ı tevḥīd açılıp *ḥaḳḳe'l-yaḳīn* buldum anı
Şeki sürdüm aradan şek ü gümānım ḳalmadı

Evliyānıñ himmeti yaḳdı beni ḳāl eyledi
Ṣāḥiyem buldum safā ayruḳ u belām ḳalmadı

7 **Aḫmedī** eder İlāhī saña şükrüm oldurur
Ḥamdü'lilāh ʿaşḳ-ı Ḥaḳḳ'dan ġayrı vārım ḳalmadı

718
GENCĪ
7'li Hece Vezni

1 Eyā serverānım gel
Cān oldı saña ʿāşıḳ
Ey ġonce duḫānım gel
Cān oldı saña ʿāşıḳ

Diler [i]señ cān irmek
Kendüni saña vermek
Bir dem yüzüñi görmek
Cān oldu saña ʿāşıḳ

3 Ey māh-ı melek-sīmā
Ḫurşīd-i cihān-āra
Ey dürr ü güher yektā
Cān oldu saña ʿāşıḳ

Ey zübdesi eşyānıñ
Terdir gül-i ḫandānıñ
Bülbül gibi nālānıñ
Cān oldı saña ʿāşıḳ

Gencī-i şikār etdin
Çeşmini bekār etdiñ
Gönlünde ḳarār etdiñ
Cān oldı saña ʿāşıḳ

719
GENCĪ
7'li Hece Vezni

143b Eyā ḫūbb-ı zamānım
Cān oldı saña ʿāşıḳ
Ey beste duḫānım gel
Cān oldı saña ʿāşıḳ

Laʿliñ ḫaberin ṣorsam
Ġonce gülünü dersem
Bilmem ki nice ersem
Cān oldı saña ʿāşıḳ

Bir ḳāmet-i bālāsın
[Bir] sünbül-i zībāsın
Bir güher-i yektāsın
Cān oldı saña ʿāşıḳ

Çün görklü yüzüñ gördüm
Ṭopraġa yüzüm sürdüm
Ḥamd eyleyüben ṭurdum
Cān oldı saña ʿāşıḳ

ʿAşḳıñ baña yār oldu
Derdiñ dile kār oldu
Dün ü gün işi zār oldu
Cān oldı saña ʿāşıḳ

Yer gök saña ʿāşıḳdır
Dil çeşmi uyanıḳdır
Ḥaḳ bu söze ṭanıḳdır
Cān oldı saña ʿāşıḳ

7 Çün ʿaşḳa nihāyet yoḳ
Bu baḥre çü ġāyet yoḳ
Saʿyiñde ferāġat yoḳ
Cān oldı saña ʿāşıḳ

Ey ḳıblesi ʿuşşāḳıñ
ʿĀlem hümā müştāḳıñ
Ey zübdesi āfāḳın
Cān oldı saña ʿāşıḳ

9 Çün zātıña ʿaḳl ermez
Vaṣfıñı ḳılma gelmez
Ḥüsnüne zevāl ermez
Cān oldı saña ʿāşıḳ

Çün[ki] ʿavn-ı aḥdindir
Ol zāt-ı ebeddendir
İḳrār-ı elestdendir
Cān oldı saña ʿāşıḳ

11 Bu **Gencī** yüzü ḳara
ʿAşḳıñ ile āvāre
Raḥm et dil ü bīmāra
Cān oldı saña ʿāşıḳ

720
GENCĪ
8'li Hece Vezni

1 Bu dem ey sevgili dostlar
Biline ḳutlu bayrāmdır
Daʿvet olur erenlere
Gelene ḳutlu bayramdır

Geçip cümle ʿalāyıḳdan
Sebaḳ olsun ḥaḳāyıḳdan
Bu esrār-ı daḳāyıḳdan
Duyana ḳutlu bayramdır

3 Gūş edip dostuñ sözüni
Bir edip ḥānın izini
Dergāh-ı Ḥaḳḳ'a yüzüni
Sürene ḳutlu bayramdır

Budur ol soḥbet-i cānān
Dil olur sırra ser-gerdān
Rıżā-i Ḥaḳ içün ḳurbān
Olana ḳutlu bayramdır

5 Açıldı dostuñ gülleri
Efġān eder bülbülleri
Yayıldı ḳudret ḥunları
Bilene ḳutlu bayrāmdır

Ṣafā-yı meyden nūş edip
Deryā-yı vaḥdet cūş edip
Yoluna terk-i baş edip
Varana ḳutlu bayrāmdır

7 ʿAşḳını cānda ṣaḳlayıp
Gönlünü ana baġlayıp
Dost derdiyle ḳan aġlayıp
Gülene ḳutlu bayrāmdır

8 **Gencī** ne dem gün zār eder
Ṣabr u ḳarār elden gider
Dermān ummaz derdin diler
Derd aña ḳutlu bayramdır

721
GENCĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ber-murād olmaḳ diler ey dilā ʿālemde sen
Dāmen-i dil-dārı elden ḳoma ey ḫulḳ-ı ḥasen

Şekl-i rūḥ-efzā o gül ḫamrāya bulup ittiṣāl
ʿAndelīb ol her seḥer kūyında baş öñ olasın

3 Yer mi vardır būy-i zülfüñden muʿaṭṭār olmaya
ʿĀşıḳ ol zāt-ı muʿteber yāre verir cān u ten

144a

Rūşenīdir çeşm-i dil-i şemʿ-i ḫāverden bugün
Ẓulmetinden ʿālemiñ göz yumdu bu **Gencī** kimin

5 El açıp ḳılsun duʿā ʿuşşāḳ yārin ḫaberiyle
İsm-i yāri bir muʿammā eyleyipdür cāndan

722
GENCÎ
Mefāʿîlün / Mefāʿîlün / Mefāʿîlün / Mefāʿîlün

Dem-ā-dem dîde ḳān aġlar ġam-ı ʿaşḳ-ı ḫarābımdan
ʿAceb deryāya ġarḳ olmuş bu teşne dil serābımdan
Velî iş bu göñül mülkü bu eşk-i ıżṭırābımdan
Ki şol resme tebāb oldu bilür ġarḳ-ı pür-ābımdan

Ola bir gün yanam biñ yıl tenim ṭopraḳ ola küllî
Muḥabbet ḳoḳusu gele yel esdikçe türābımdan

Ḳopa çün başıma nā-gāh fiġān-ı dosttan eyvāh
Ümidim budurur ṣoñ demde yā Rab eyleye gümrāh
Ki zîrā her nefes gözler dehen boyuñ dilber āh?
Velî ḳuvvet muḥabbetden beni ḥıfẓ eylegil ey şāh

Ola bir gün yanam biñ yıl tenim ṭopraḳ ola küllî
Muḥabbet ḳoḳusu gele yel esdikçe türābımdan

Hemîşe bu göñül yāriñ yolunda cān eder ḳurbān
Anıñçün ḳurb-ı ʿaşḳından baʿîd olmaz dil-i sūzān
Göçem aġlayı aġlayı ki olam tā vāṣıl-ı cānān
Duʿā-i ḫayr ile yād eylegiz ey ṣāḥib-i ʿirfān

Ola bir gün yanam biñ yıl tenim ṭopraḳ ola küllî
Muḥabbet ḳoḳusu gele yel esdikçe türābımdan

Cenāzem ḳoyalar çünküm erenler yolu üstüne
Eyledeler gözüm yaşın tenim ārusu ḳaṣdına
Erişe zümre-i ʿuşşāḳ-ı ṣalātımıñ dürüstüne
Ḳavuşdura o ḫāṣü'l-ḫāṣ erenler dostu dostuna

Ola bir gün yanam biñ yıl tenim ṭopraḳ ola küllî
Muḥabbet ḳoḳusu gele yel esdikçe türābımdan

Niyāz içre ḳapusunda şu deñlü dil-fiġān eyler
Duḫān-ı āteş-i ʿaşḳı ki ʿazm-ı āsumān eyler
Bu derd ile göñül āḫir mekānda lā-mekān eyler
Esen ḳıl sevdigim künc-i ġamıñla terk-i cān eyler

Ola bir gün yanam biñ yıl tenim ṭopraḳ ola küllî
Muḥabbet ḳoḳusu gele yel esdikçe türābımdan

723

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Aġladır cevr-i felek feryād ile her dem beni
Ḳara baḫtım ḳılmadı hīç dil-güşā ḫurrem beni
Ḳurb-ı Ḥaḳḳ'da bir yaña dūr etmede nefsim beni
Derd-i hicrān-ı ġamı āḫir nedir bilem beni

Öldürür āḫir belālarla dirīġā ġam beni
Gözüme ʿālem görünmez seyr eder ʿālem beni

2 Hey n'idem bu çarḫ elinden çeşm-i dil pür-ḫūn ider
Ḳara giymiş aḫter-i baḫtım ʿaceb maḥzūn ider
Desti ermez ḥāk-i pāy-ı yāre dil Mecnūn ider
Merhem irmezse dil-i mecrūḥa işi maġbūn ider

144b Öldürür āḫir belālarla dirīġā ġam beni
Gözüme ʿālem görünmez seyr eder ʿālem beni

3 Ey nicesin ir görip maḳṣūda ḫandān eyledi
Kendi zāt-ı pākine maḥrūm ḳılıp cān eyledi
Ben żaʿifi gibi hicri [i]le nālān eyledi
Ḥasret-i girdābının ġarḳında talān eyledi

Öldürür āḫir belālarla dirīġā ġam beni
Gözüme ʿālem görünmez seyr eder ʿālem beni

4 Hicr-i ʿaşḳı dem-be-dem çeşmimi Mecnūn etdirür
Āsiyāb-ı çerḫ-i ʿömrüm ḥāṣılu un etdirür
İñlerim şeb tā-seḥer gāh aġladır gāh güldürür
ʿĀḳıbet bu derd-i sūzān ile bir gün öldürür

Öldürür āḫir belālarla dirīġā ġam beni
Gözüme ʿālem görünmez seyr eder ʿālem beni

5 Derd-i ʿaşḳına olaldan āşinā ben mübtelā
Nār-ı ġamdan dil kebāb olmuşdurur ḥāli n'ola
Eyle feryād eyler ol cān bülbüli kim **Genciyā**
Ermez isem vaṣlına ey āh u efġān merḥabā

Öldürür āḫir belālarla dirīġā ġam beni
Gözüme ʿālem görünmez seyr eder ʿālem beni

724
ḤAḲĪḲĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Ḥaḳ teʿālā ḳudretinden bunca kim eşyā eder
Her birin bir ḥāl ile ol maẓhar-ı esmā eder

Kimisi Hādī bu yolda kimin eyler muhtedī
Kimisin Mecnūn u ʿāşıḳ kimisin Leylā eder

Kimisin anıñ cemāli maẓharıdır tā ebed
Kimisin ism-i celāle tā ebed ilḳā eder

Cümle ʿālem bu iki vechiñ ḳamu ḫayrānıdır
Kiminiñ esfel yerini kiminin aʿlā eder

Ey **Ḥaḳīḳī** ḳahr u luṭf u vāḥid oldu ʿāşıḳa
Ol cihetden cümleden ḳadrin anıñ aʿlā eder

725
ḤAḲĪḲĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

Gel ey ṭālib dilerseñ bulmaḳ ol ẕāt-ı dil-ārāyı
Ṭāriḳ-i evliyādan ġayrıdan gezme her ārāyı

Eger āyīne-i ḳalbiñ ederseñ ġayrılardan ṣāf
Göresin anda rūşen ʿaksin envār-ı tecellāyı

Egerçi her cihān-ārā gibi āfāḳı dūr etseñ
Çün ehliñ bulmadañ āvāresin beyhūde sevdāyı

Şular kim rūḥ-i ḳudsī tefḫīmin bulmadı mürşidden
Ol ölmüş ḳalbi ṣanma buldu ʿİsā gibi iḥyāyı

Ḥaḳīḳī mest-i dergāh olmayan ʿaşḳ ile cūş etmez
Meger sāḳī-i vaḥdetden içe cām-ı muṣaffāyı

726
ḤAYRETĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

145a 1 Ḥamdü li'llāh dostlar bürhānımı gördüm yine
Cān u dil eglencesi cānānımı gördüm yine

Bir naẓarın ḳavlini biñ ġamdan āzād eyleyen
Ol efendim ol kerīmü'ş-şānımı gördüm yine

3 Dīde-i Yaʿḳūb baḫtım ṭañ mı bulsa nūr u fer
Ey birāder Yūsuf u Kenʿān'ımı gördüm yine

Ġonce-veşle teng idim geldim açıldım gül gibi
Bāġ-ı vuṣlatda gül-i ḫandānımı gördüm yine

5 Ṣoḥbet-i tācından ḥalāṣ oldum ey **Ḥayretī***
Ḥamdü'lillāh ehl-i dil yārenimi gördüm yine

727
BĀḲĪ
Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün

1 Ālāyiş-i dünyādan el çekmege niyet var
Yaḳında ʿadem derler bir şehr-i ʿazīmet var

Uçdu bu feżālardan murġ-ı [dil-i] nālānım
Ārām edemez oldum efkār-ı seyāḥat var

3 Nūş eylese bir ʿāşıḳ tā ḥaşre dek ayılmaz
Bezm-i feleğiñ bilmem cāmında ne ḥālet var

Gitdikçe ḫarāb eyler mülk-i dil-i vīrānı
Dehriñ bu cefāsından bir şāha şikāyet var

5 Ser terkine māyildir dünyāya göñül verir
ʿAşḳ ehliniñ ey **Bāḳī** başında saʿādet var

728
ḪĀKĪ
8’li Hece Vezni

1 Bilmek isteyen ḥālimiz
Gelsün [duysun] ḳā-ilimiz
Ġurbet ilidir ilimiz
Bize Bayrāmīler derler

Kāmil mürşide ermişüz
Cān baş anıñ dür etmişüz
Ölmezden öldün olmuşuz
Bize Bayrāmīler derler

3 Ḥaḳīḳat baḥrine daldıḳ
Meʿārif dürların aldıḳ
Bulvārına rehber olduḳ
Bize Bayrāmīler derler

ʿAşḳ [i]le oldu kārımız
Muḥammed’dir muḫtārımız
Ḥaḳ [i]ledir bāzārımız
Bize Bayrāmīler derler

5 Bu Ḫākī çün fenā oldu
Beḳā ender beḳā buldu
Görüp ḳadrini ʿıyd oldu
Bize Bayrāmīler derler

729
ḪALĪLĪ
8’li Hece Vezni

1 Cürmümüz çoḳdur ey Ḫudā
Dīdārıñdan etme cüdā
Cān ile bāşımız fedā
Yoluña Mevlā yoluña

Ḫudā’yı seven ʿāşıḳlar
Muḥabbet eden ṣādıḳlar
Cānını verir ʿāşıḳlar
Yoluña Mevlā yoluña

3 Cürm ile ʿişyān ederiz
Her işde noḳṣān ederiz
Cānımız ḳurbān ederiz
Yoluña Mevlā yoluña

Ḫaṭādır ḳulların işi
ʿAṭādır sübḥānın işi
Ṣādıḳ ḳullar verir bāşı
Yoluña Mevlā yoluña

145b 5 Ḫalīlī eder āh zārı
Dergāhına varsa bāri
Sebīl olsun cümle varı
Yoluña Mevlā yoluña

730
GÜLŞENĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Muḥabbet cāmınıñ şevḳiñ leb-ā-leb içmeyen bilmez
Anıñ serḫoşluġu ẕevḳin başından geçmeyen bilmez

Cihānı ʿaşḳ imiş fānī bu ʿAnḳā-yı vücūduñ çün
O Ḳāf içün ʿadem mülkün bıraġıp ḳaçmayan bilmez

3 Nedir Simurġ u cān ṣormañ baña Ḳāf-ı maḳāmını
Açıp himmet ḳanadını göñülden uçmayan bilmez

Muḥabbet toḫmunu perver añılsa arżına ʿaşḳıñ
Göñülden ḥāṣıl-ı anıñ eküben biçmeyen bilmez

5 Hevā ile heves ṣanma muḥabbet-i ʿaşḳı ey ṭālib
Nedir ʿaşḳ-ı hevā farḳı göñülden seçmeyen bilmez

Cihān mülküne ʿaşḳ [i]le ḳonup göçme ki fevt etme
Bu mülküñ ḳadrini dilden ḳonuben göçmeyen bilmez

7 Cihānda **Rūşenī**'dendir günüñ aydınlıġı ḫalḳa
Göñülden gülsitān gibi aña göz açmayan bilmez

731
GÜLŞENĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Baña ʿaşḳıñ ṭarīḳini nedir deyip ṣoran gelsün
Ayuḳ ḳoyanda ol yola başı bir gün uran gelsün

Baña ʿaşḳıñ ṭarīḳini nedir deyip ṣoran gelsün
Ayuḳ ḳoyanda ol yola tişi bir kez uran gelsün

3 Diriyile ölün bilmez nedir ʿaşḳıñ ṭarīḳini
Ölüp ʿaşḳ ile diriniñ düşün görüp yoran gelsün

Şerīʿatle ayaḳ başan ṭarīḳat yoluna cāndan
Ḥaḳīḳat yolunu ṣorup yola öyle varan gelsün

5 Yedi ẕikirle altı sed geçenler erdi menzile
Geçüben baḥr ile birden o menzile eren gelsün

Ṭarīḳat mülküne şerʿañ elinden ṭoġrudur yolu
Ḥaḳīḳat iḳlīmi içre ucunu bir gören gelsün

7 İşidip **Gülşenī** sözüñ muḥabbet sırrıdır añla
Diyende bir ḳāli yüz kez bu maʿnādan yoran gelsün

732
GÜLŞENĪ
Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

1 Terk eyle münkir küfrüñü īmāna gel īmāna gel
ʿAşḳ ehline hizmet edip sulṭāna gel sulṭāna gel

İnkār imiş yoluñ uran senden şeyṭān olan
Şeyṭānıñı terk edüben Raḥmān'a gel Raḥmān'a gel

3 Ehl-i diliñ ḥāliñ görüp kes dilini ḳāl etmegil
Ḥüccet dilerseñ ḥāl içün bürhāna gel bürhāna gel

146a ʿAşḳ erinin cāndır teni cān olmayan bilmez cānı
İster iseñ bulmaḳ anı cānāna gel cānāna gel

5 ʿAşḳıñ ġanī senden işit faḳr ile ne derem bu dem
Faḫr edüben ʿāşıḳlara iḥsāna gel iḥsāna gel

Mecnūn oluben ʿaşḳ [i]le görmek dilerseñ Leylā'yı
ʿAḳlıñ ṣalıp ʿaşḳ ehline dīvāna gel dīvāna gel

ʿAşḳıñ yoluna girmege ayaḳ yerine baş gerek
Żāl olmayıp Rüstem gibi merdāne gel merdāne gel

ʿAşḳıñ beyānı ḫavf ile terkībe sıġmaz ne diyem
Andan kelām-ı nefs içün ʿirfāna gel ʿirfāna gel

ʿAşḳıñ ḥālini görüben bayrām eder çün ʿaşḳ eri
Ol ʿıyd içün cān verüben ḳurbāna gel ḳurbāna gel

Çün ʿaşḳ imiş devre girip devrān eden ey **Gülşenī**
Rūşen-i güneş gibi olup devrāna gel devrāna gel

733
GÜLŞENĪ
Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

O gülsitān-ı ʿāşıḳān vaṣlıñ baña gül-zār imiş
Nīş ü firāḳıñ cāna çün ṣaçıldı bildim ḫār imiş

Sevgiñ imiş tende revān ey cānıma cānān olan
Sevgüñden özge yār olan bildim baña aġyār imiş

Yüzüñ gören Mūsā-ṣıfat feraḥlık tecellīsin diler
Bilindi maḳṣūdu anıñ senden hemān dīdār imiş

Manṣūr ene'l-Ḥaḳḳ deyüben sır perdesin fāş eyledi
Ol perdeyi yırtan biri Ḥaḳḳ ġayretinden var imiş

Ṣormañ niçün öldürdüler Manṣūr'u dāra çeküben
Çün münkirler dāʾim aña inkār ile uyar imiş*

Açılalı ḥüsnüñ gülü bilindi ey gül-zār-ı cān
Biñ **Gülşenī** gibi anıñ bülbül hezārı var imiş

734
GÜLŞENĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Bī-vücūdum ʿaşḳ odu bilsem benim n'em yandırır
Yanuben küllī kül oldum pes daḫı nem n'em yandırır

Yandırır gerçi cihānda ʿaşḳ odu ʿāşıḳları
Līk beni ʿāciz ḳulunu ḳatı muḥkem yandırır?

3 Nice döysün ʿaşḳ oduna degme bir cān żaʿif
Kim anıñ germiyyeti nār-ı cehennem yandırır

Şemʿine pervāne yansa fāş olur ʿālemlere
Maʿşūḳuñ ʿaşḳı beni görünce ebsemyandırır

5 Āh edersem bir nefes dünyāyı oda yaḳuben
Yedi çarḫi āhım ile cümle her dem yandırır

Ey ciger derdine dermān isteyen ʿaḳlıñ ḳanı
Onulur mu mü şol yāre kim anı merhem yandırır

7 **Rūşenī** derdine yanmış bir cigerdir **Gülşenī**
ʿAşḳ odu pervāne gibi anı her dem yandırır

735
GÜLŞENĪ
7'li Hece Vezni

146b 1 Gerçek Ḥaḳḳ'ı seversen
Gel göñül ver anlara
Ḥaḳ bilmege ayurseñ
Gel göñül ver anlara

Erenlere göñül veren
Sever Ḥaḳḳ'ı şükür ilen
Ey Ḥaḳḳ'a doġru yol ṣoran
Gel göñül ver anlara

3 Çıḳar göñülden teşvīşiñ
Ḥaḳḳ'dan edüben cünbüşiñ
Ayaḳ yerine ḳo başıñ
Gel göñül ver anlara

Ḳuds ü ḥarām beytü’l ʿatīḳ
Ṭūfān dilerseñ ey refīḳ
Cāndan bulup aña ṭarīḳ
Gel göñül ver anlara

Düş ebterine erenleriñ
Doġru yola girenleriñ
Bil n’iddigüni anlarıñ
Gel göñül ver anlara

Eren izin izler iseñ
Ne yönüne gözler iseñ
Gördügünü gizler iseñ
Gel göñül ver anlara

Göñülden aç cān gözünü
Tā göresin er yüzünü
İşitme şeyṭān sözünü
Gel göñül ver anlara

Ten gözünü yumup açan
Cāndan gözü görür revān
Er yönümi Ḥaḳḳ’dır āyan
Gel göñül ver anlara

Ṣūret degil eren yüzü
Tā göre anı ten gözü
Maʿnīymiş çün ara özü
Gel göñül ver anlara

Kör gibidir ṣūret gözü
Seçmez geceden gündüzü
Terk edüben ol gözsüzü
Gel göñül ver anlara

Düşünden ṣūret gören
Maʿnā yüzün bilmez inen
Pes kim görür diyip ṣoran
Gel göñül ver anlara

Ey **Gülşenī** ʿayne’l-yaḳīn
Gör dilerseñ er yüzin
Açmaḳ içün maʿnā gözün
Gel göñül ver anlara

736
GÜLŞENĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Yine mey-ḫāne-i ʿaşḳa olan sāḳī gelür derler
Virāne cāmını ʿaşḳıñ göñülden cān olur derler

İçenler cāmını ʿaşḳıñ oluben ser-ḫoş ayılmaz
O meyden mest olan ẕevḳin mezāḳ edip bilür derler

3 Gelip ẕevḳ ile ḫamrını içen mey-ḫāne-i ʿaşḳıñ
Bulur dirlik ḥażer gibi ʿaceb niçün olur derler

Hevā fendini terk edip heves cāmını içmeyen
Yetürmez mest olup özün ser-ḫoş çün bulur derler

5 Görünen ser-ḫoş u ʿaşḳı ṣaḳın inkār u ḳāl etme
Çün ana ḳāl eden kimse dönüp kelb olur derler

Olanlar ser-ḫoş u ʿaşḳıñ ḳıyāmet kopsa ayılmaz
O meyden ser-ḫoş olan çün neşesini alur derler

7 Giren mey-ḫāne-i ʿaşḳa görüben **Gülşenī** ḥālin
Bu daḫı rūşenī gibi eylemez mest olur derler

737
GÜLŞENĪ
Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

147a 1 Muṭlaḳ bizi īrād eden ḳıydı cihāndan cānımız
Çün ḳurtarır andan bizi göñüldeki ʿirfānımız

Muḥabbet dilerseñ ey ḫalīl tecrīd aña pesdir delīl
Tefrīd-i mey(?) [hem] ḳāl u kīl ṣorma nedir bürhānımız

3 Verip bahā cān almaġı gör ve beni ḳoy ṣormaġı
Yūsuf gibi ḳul olmaġı Mıṣr-ı dile sulṭānımız

Baḥr-ı devānıñ ḳaṭresin gözden aḳan demden degil
Reviş-i ṣadef perverdesi ġalṭān durur cānımız

5 Yedi deñiz bir ḳaṭredir göñül denizine dalan
O ḳaṭredir yüz ʿālemi ġarḳ edince ṭūfānımız

6 Āġ u ḳaradan künfekān bir mevcemiz iki cihān
Baḥr-ı ʿademden ey civān kim bilir ʿummānımız

738
ḲUDSĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Dīdeden ḥālin ḥayālin çünkü pinhān eylediñ
Ṭaġıdıp zülfüñ gibi ʿaḳlım perīşān eylediñ

Baḥr-ı eşkim ġarḳa verdi bu vücūdum zevrāḳın
Bu göñül şehrin ġam-ı hicriñle virān eylediñ

3 Ḳıl ʿimāret dost vaṣlıña şehā gel bāb-ı bāb
Merdüm-i çeşmim helāk eylediñ meded ḳān eyledin*

Cennet ü vaṣlından ayrı olmayam derdim ebed
Ey felek n'etdim saña ʿaksine devrān eylediñ

5 Dest-gīr ol ey şāh-ı Mıṣr'a melāmet ṭut elin
Ḳudsī-i zārı yeter pāmāl-i hicrān eylediñ

739
NAẒĪRE-İ MAḤVĪ EFENDİ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Dīdeden nūr-i cemāliñ yine pinhān eylediñ
Nār-ı hicr ile yaḳıp ʿuşşāḳ-ı sūzān eylediñ

Aḳıduben baḥr-ı eşkim ḳomadıñ ṣabr u ḳarār
Bu vücūdum zevraḳını ʿarḳ-ı ʿummān eylediñ

3 Sensiz ey ārām-ı dil cānımda rāḥat ḳalmadı
Gözüme baġ-ı cihānı ʿayn-ı zindān eylediñ

Gece gündüz ḥayret ile baġrımı püryān edip
Zülf ü ruḥsārıñ ġamından ḫāke yeksān eylediñ

5 Ey yüzü gül **Maḥvī**'i bāġ-ı belāda terk edip
Bülbül ü şūrīde-veş devrānda nālān eylediñ

740
VİLDĀNĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Gelsün ol ʿāşıḳ olanlar meclise Allāh içün
Kendüsünden el yusun Allāh içün Allāh içün

Yāre ḳarşı durana perde gerekmez ḳılınca hīç
ʿAşḳ ile yırta yaḳasın vere cān Allāh içün

3 Hem muḥabbet hem müveddet cümlesi yeksān gerek
Yaş yerine ḳan döke ol demde göz Allāh içün

Yüzünü ḫāke urup da eyleye her demde āh
Nālesinden yer [i]le gök iñleye Allāh içün

147b 5 Nūra ġarḳ ola vücūdu gece ve gündüz revān
Āline aṣlına oldum *ṣemme vechu'llāh* [149]için

Aṣlıña gel aṣlıña gel aṣlıña gel aṣlıña
Ḥaḳ Muḥammed ve Alī ādem-i ṣafī Allāh içün

7 Çünkü **Vildān** sendedir sırr-ı ṣırāṭ-ı müstaḳīm
Sırr-ı pāki gösterir ṭoġru yöñü Allāh içün

741
ʿĀRİF
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Çeşm ü cānım nār-ı ʿaşḳa yandı dermān n'eylesün
ʿĀşıḳ-ı dīvāneye pes bend ü zindān n'eylesün

Oldı çün şahbāz-ı lā-hūti ḳażā-i ḳud[dü]süñ
Ṣayd edip dürlü şikārı ḳıldı cevlān n'eylesün

3 Çünkü taḳdīr-i varādet böyle olmuşdur ezel
ʿĀlem-i nāsūta geldi ḳıldı seyrān n'eylesün

Sırr-ı Ḥaḳḳ'dan çünkü keşf oldu dile derler feraḥ
ʿAḳlı terk etdi bu cānım oldu ḥayrān n'eylesün

[149] "وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ" (Doğu da Allah'ındır, batı da. Artık nereye dönerseniz dönün, orada Allah'a dönmüş olursunuz. Şüphe yok ki Allah'ın lutfu, rahmeti boldur, o her şeyi bilir.) Bakara 2/115

Merd edenler cān u baş oldu ele girdi yola
Çünkü o maḥbūb-ı ʿālem derd-mendān n'eylesün

Zümre-i ʿuşşāḳ mest ü lāʿubāli olsunlar
Ṭañ degil açıldı çünküm rāz-ı pinhān n'eylesün

ʿĀşıḳ olanlar vücūd u zevraḳın etdi helāk
Düşdü bir deryāya yoḳdur aña pāyān n'eylesün

Çünkü şundu şāh-ı ʿālem aña ʿaşḳ-ı cāmını
İçdi ve geçdi cihāndan buldu cāna n'eylesün

Ḳılmañız ʿuşşāḳa ṭaʿnı bi'llāhi ey dostlar
Curʿa-i bezm-i ezelden oldu sekrān n'eylesün

İḫtiyārın dost-ı ʿaşḳa cümle teslīm etdiler
Tābiʿ-i ġayr oldular pes nusḫ u fermān n'eylesün

Ehl-i ʿaşḳ olan görürsen kimseye olmaz enīs
Meşrebine çün muvāfiḳ bulmaz aḳrān neylesün

Söyler ise ehl-i ʿaşḳ esrār-ı Ḥaḳḳ'dan ḳılma ʿayb
Ḫilḳatinde ḳodu Ḥaḳ çün dürlü ʿirfān n'eylesün

Her nefesde ẓāhir olur çün bulardur dürlü ḥāl
Oldu çünkim maẓhar-ı evṣāf-ı Yezdān n'eylesün

ʿĀşıḳa vuṣlatdan özge çāre yoḳdur ey aḫī
Ḳābiliyyet yoḳ ʿilāca ana bārān n'eylesün

Şūre yerde bitmeye hergiz benefşe lāle gül
Ḳābiliyyet ḳonmadı şānında bārān n'eylesün

Çün muḳadderdir saʿādet cüşte buġżuna şifā
Muʿcīzāt-ı enbiyā āyāt-ı Ḳur'ān n'eylesün

Maʿrifet daʿvāsın etse **ʿĀrif** olan ṭālib degil
Ḳısmetidür ezelīde oldu iḥsān n'eylesün

742
ʿĀRİF
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

148a 1 Gel berü ey ṭālib-i Ḥaḳ ister iseñ yāriñi
Māsivādan geç ḳamu terk eyle cümle varıñı

2 İḫtiyār eyle şedāyid ol ḳapusunda muḳīm
Nefsiñi eyle melāmet terk edüben ʿārıñı

3 Ġayrıya ḳılma naẓar fikr eyle dāʾim ẕikriñi
ʿAşḳını tekmīl edip şevḳile yandır nārıñı

4 Kendiñi teslim edip her ne gelirse ḥānile
Ḥoş *semiʿnā ve aṭaʿnā*[150] demek ile kārıñı

5 Nālişi ʿāşıḳlarıñ maʿşūḳa ḥoşdur sen daḫı
ʿĀşıḳ iseñ ḳıl taẓarruʿ ṭurma artır zārıñı[151]

6 Naḳd-ı ʿömrü żāyiʿ etme elde iken key ṣaḳın
Cām-ı vaṣla beyʿ edip yār ile et bāzārıñı

7 ʿAşḳı ile ḳalbiñi ṭoldur ki ġayrı girmeye
Bülbül ü dil nālesiyle zīnet et gül-zārıñı

8 ʿĀşıḳ oldur ʿaşḳ yolunda her belādan ḳaçmaya
Ṭālib iseñ sen daḫı gel güle ṣay her ḫārıñı

9 Ṣunalar keder-i ʿizzet bāḳī ḥayāt sermedi
Varlıġıñ iḳnā edip terk eyledi aġyārıñı

10 Ṣūfīler zühd ü maʿārifle dilerler şehriñi
ʿĀrif i maḳbūl odur ḥıfẓ eyleye esrārıñı

11 Terk eder iki cihānı bil vücūdundan geçer
Şol ki bir kerre şehā görmüşdurur envārıñı

---

[150] اٰمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّهٖ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ اٰمَنَ بِاللهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِهٖ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرَا نَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيرُ" (Peygamber de kendisine Rabbinden indirilene inanmıştır, inananlar da. Hepsi de Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine inanmıştır. Peygamberlerinden hiçbirini öbüründen ayırmayız, duyduk demişlerdir ve itaat ettik, Rabbimiz, yarlıganma dileriz senden, varacağımız yer, tapındır senin.)Bakara 2/ 285.

[151] Metinde "rāzıñı" şeklindedir.

12 Çünkü ey ʿ**Ārif** muvaḥḥidsen ḥaḳīḳat añladıñ
Ṣābitü'l-aḳdām olup ḥıfẓ eyle gel iḳrārıñı

743
ʿĀRİF
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Gel berü ey cān u dilden ṭālib-i dīdār-ı Ḥaḳ
Ḳalbiñi pāk et sivādan ḳalmaya aġyār-ı Ḥaḳ

Ḳanı bir ṣāḥib-i naẓar ehl-i baṣīret fehm ede
ʿArş u ferş ü meşriḳ u maġrib ṭolu envār-ı Ḥaḳ

3 Ger fāṣid olasın vuṣlatı müyesser olmaya
Muṭlaḳ olup terk-i ḳayd et evlāsın ṭayyār-ı Ḥaḳḳ

Ger tecellī eylese bir kez cemāl-i lā-yezāl
Maʿrifet-i iẓhār ile ḳalbiñ ola gül-zār-ı Ḥaḳ

5 Naḳd-ı cāna cevher-i bāḳī olursan müşterī
Baş açıp meydāna gel ki keremdir āzār-ı Ḥaḳ*

Bāde-i ʿaşḳ-ı ezelden her ki nūş etdi bugün
Ṣāf edip iḥrāḳ ede cümle hevāyı nār-ı Ḥaḳ

7 Münkir olma ʿāşıḳıñ aḳvāline ifʿāline
Gelberü sen daḫı ẕevḳ et edesin iḳrār-ı Ḥaḳ

Cümlede zāt u vücūdāt cihāna ḳıl[a] naẓar
Her biri ḥikmetle memlūdur ʿacebdir kār-ı Ḥaḳ

9 Ṣanma ẓāhir ola ey ʿāḳl-i murād-ı evliyā
Etdiler nā-ehl içün mestūr olur güftār-ı Ḥaḳ

Ḳaldılar firḳat ʿaẕābında ebed bulmaz vuṣūl
Münkir-i ḥālāt olan çün etdiler inkār-ı Ḥaḳ

11 Hīç taʿaccüb etmegiz söylerse ḥālāt-ı ʿaceb
ʿ**Ārif**'iñ ḳalbi olubdur maḥzūn-ı esrār-ı Ḥaḳ

744

8’li Hece Vezni

1 Ey mey-i ḳayyım u ḳadīm
Bildim seni buldum seni
Ey ḳādir ü ferd ü ʿalīm
Bildim seni buldum seni

148b Gezdim aradım çoḳ zamān
Terk eyleyüben baş u cān
Her şeyde olmuşsun nihān
Bildim seni buldum seni

3 Her ẕerrede mestūr olan
Arż u semā-i nūr olan
Maḥbūb olandır düz olan
Bildim seni buldum seni

Ey *lā-mekān u lā-fetā*
İksīr ü vaṣlıñdır ġınā
Her şey saña eder ṣenā
Bildim seni buldum seni

5 Ey evvel ü āḫīr olan
Ey bāṭın u ẓāhir olan
Ṭāliblere nāṣır olan
Bildim seni buldum seni

Ahım raḳīb ü hem baʿīd
ʿAşḳıñda cān verir saʿīd
ʿĀşıḳlara mevt oldu ʿıyd
Bildim seni buldum seni

7 Ṭaşra arar ʿāşıḳ-ı ġarīb
Sensin baña benden ḳarīb
Sübḥānehu şey-in ʿacīb
Bildim seni buldum seni

Ẕātıñ seniñ sırr-ı ḫafā
Bilir yönü ehl-i ṣafā
Ṣādıḳlara ḳahrıñ vefā
Bildim seni buldum seni

Her ẕerrede luṭf u cemāl
Ḳıldıñ zehī ṣan-i kemāl
Ẕātıña yoḳ naḳṣ u zevāl
Bildim seni buldum seni

Āṣār-ı faʿliñ kāināt
Vaṣfıñ durur cümle ṣıfāt
Ẕātıñ seniñ aṣl-ı ẕevāt
Bildim seni buldum seni

Her kim muvaḥḥiddir seni
Ġayrıdan oldu ol Ġanī
Fehm eylemez bunu düni
Bildim seni buldum seni

ʿĀrif vücūdun maḥv eder
ʿĀşıḳ nefsini laġv eder
Zāhid burada sehv eder
Bildim seni buldum seni

Cümle vücūd u mümkināt
Mücellā-i esmā-i ṣaffāt
Fānī ḳamu bāḳī o ẕāt
Bildim seni buldum seni

745
TERCĪʿ-İ BEND-İ RŪŞENĪ
Müfteʿilün / Müfteʿilün / Fāʿilün

1

Diñle sözüm saña derem ey ʿamū
Ḳardeşi oġlı sözü ḥaḳdır ḳamu
Nesne deme kimseye var yoḳ yere
Ger saña ersün der iseñ feyż-i Hū
Bed deme bed baḳma yaradılmışa
Her neye ḳılsañ naẓarı ḳıl-ġil nīku*

مزن دم بنکر بینی که چه هر
مکو چیزی و زن تم مچه هیچ

Gözgü gibi gördügüñü söyleme
Ṣu gibi irişdigini cümle yu
Gün gibi her yere ṣalıp rūşeni
Her yaña ya ḥoş gezüben kū-be-kū

7 Rūşenī gibi oluben ehl-i dīde göz
Aç gözüñi dime utan yār-i gū

Ṭınma bilir baḳma çeler puşma hīç
Rind-i cihān ol yüri ṭoḳunma giç

2

1 Biz di [sözi] söyleyicek ben dime
Siz di ṣaḳın yañuluben sen dime
149a Özge sözün naḥs diyü zemm edip
Öz sözünü medḥ edip aḥsen dime
3 Öz yüküni yine özüñsün uran
Töhmet edip ur kime rāh-zen dime
Her ne ḳoyarlar ögüñe yerme ye
Nān-ı cev yerler öñüne dime
5 Gördü kim ki ḫoş *selāmun ʿaleyk*
Pīr ü cevān ʿavret u oġlan dime
6 Ḫāṣılı budur sözümüñ ḫāṣılı
Deseñiz ol kimseye sen ben dime

Ṭınma bilir baḳma çeler puşma hīç
Rind-i cihān ol yüri ṭoḳunma giç

3

1 Atalarıñ pendin işit iy aḫī
Yi vü yidür olma baḫīl ol saḫī
Tañrı içün yi yidür ammā ṣaḳın
Olsun içün olmasun aduñ aḫī
3 Böyle yidüm böyle yidürdüm dime
Böyle dimek çoḳlaruñ oldı faḫı
Ẕāhid iseñ bir yere gir ṭönme hīç
ʿĀşıḳ iseñ göge çıḳar aḫ daḫı
5 Ḫalḳa dime yaḫşı yamān kim bilür
Kim olısar cenneti yā ḍūzahī
Müʾmine dutmaġı olur alçaḳ
Kāfir iken Nūş-ı revān berzahī
7 Yirme yigürme bu cihān ḫalḳını
Sen sen ol Allāh'ı seversen daḫī

Ṭınma bilir baḳma çeler puşma hīç
Rind-i cihān ol yüri ṭoḳunma giç

4

1 Yirme yirenler yirini ḳaldı hep
Yirme bugün her ne ki yaratdı Rab
Aġzuñı ġıybet-i söze açmayıp
Kimseleriñ ʿaybına diretme leb
3 Dime niçün olmadı bīmār genç
Nūş bilā-nīş u dikensüz rateb
Nīşe-dürür ẕāhid-i ḫodbīn ʿabūs
ʿĀşıḳ-ı ṣādıḳ niş ʾedür pür-ṭarab
5 Ṣorma neden ḳoydı Ḫudā kimde ġażab*
Saña gerekdir gerek ey merd-i Ḥaḳ
Ḫulḳ-ı ḥasen ḫidmet-i Ḫudā vü Rab
7 ʿÖmrüñi ṣarf eyle özüñ bilmege
Ehl-i Ḥaḳḳ'ıñ virdi budur rūz-i şeb

149b Ṭınma bilir baḳma çeler puşma hīç
Rind-i cihān ol yüri ṭoḳunma giç

5

1 Ḥaḳ yolına girmege key er gerek
Māde gerekmez bu yola ner gerek
Server ü serdār-ı ser-efrāz[ı] hem
Ḫarb u sebk rūḥ u girān ser gerek
3 ʿIşḳsuz ādem varımaz Tañrı'ya*
Ḥaḳḳ'a varan ʿışḳile ḫū-ger gerek
Yolda ḳalur bī-hüner ü saḫt u süst
Cüst gerek yolda hüner-ver gerek
5 Zāhid olan nice gerek zāhidā
Kūr gerek lāl gerek ker gerek*
Aduñı münkir ḳoma ḳo muʿteḳid
Gerçi kişi münkire münker gerek
7 Bī-taʿab āsānluġile sālike
Tañrıya varmaḳluġa ki er gerek
Ṭınma bilir baḳma çeler puşma hīç
Rind-i cihān ol yüri ṭoḳunma giç

6

1 Yine işid pendüm eger gūş var
Dürr kimi sözüm edinip gūş-var
Yitdügüñe luṭfile miskinlük et
Meskenetüñ esbine olup süvār
3 Büyüge ikrām u tevāżuʿ eyle*
Dostuña iḥsānı edip ḫoş süvār
Dime yüzine kişinüñ ʿaybını
Her kişinüñ ġıybetini itme vār

Bulma bahāne işine kimsenüñ
Görmeyüben kimsede ʿayb-ı ʿavār
Gezme ayıḳ ser-ḥoş u medhūş gez*
Nūş idüben ḥūbb-ı mey-i ḥoş-güvār
Rūşenī mihri gibi sen dereced
Mihriden ayrulmayuben sāye-var

Ṭınma bilir baḳma çeler puşma hīç
Rind-i cihān ol yüri ṭoḳunma giç

7

İy dil ü iy dīde vü iy Rūşeni
Diñle ki budur sözümüñ rūşenī
Ṭut özüñ alçaġa salıp benlügüñ
Tanıyasın tā ki baḳıp sen seni
Ṭoġru rıżāsın ṭuyayım der iseñ
Ṣemridüben cānı arıḳlat teni
Anı dilerseñ ki olup pāk u ṣāf
Ḳalbiñ ola ʿilm-i ledün maʿdeni
Kīne vü kibri sürülüp sīneniñ
Sırr-ı ilāhinün ola maḫzeni
150a Rūşenī mihrinde edip varlıġıñ
Gönlüñ evinüñ açılıp revzeni
Rūşen edip ẓulmetini gönlünüñ
Merdümek-i dīde kimi Rūşenī

Ṭanıma bilir baḳma çeler bu şeme hīç
Rind-i cihān ol yürü ṭoḳunma geç

746

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Merd iseñ meydān-ı ʿaşḳda cān verip cānānı gör
Ṣādıḳ iseñ ʿaşḳ içinde iste bul sulṭānı gör

Ol saña senden yaḳīn sen andan olmaġil ırāḳ
Keşreti ḳo vaḥdeti bul maʿnī-i ʿirfānı gör

Ve'ḍuḥā yüzüñdür ü *ve'l-leyli* ṣaçıñ muṭlaḳa
Oḳu ḥüsnüñ muṣḥafını sūre-i Furḳān'ı gör

Pertev-i nūr-i Ḫudā'sın gönül ḳudretini*
Maẓhar-ı ẕāt u ṣıfāt u raḥmet-i Raḥmān'ı gör

5 **Ḳayġusuz** *el-faḳr u faḫri*[152] ki buyurdu ol Resūl
Faḳr ile faḫr edüben gel küfrü ḳo īmānı gör

747
MUḤİBBĪ TAḪMĪS-İ ʿAŞḴĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ẕāt-ı [şeh] cism-i [cihānıñ] rūḥudur rāḥat gibi
Olmasın bī-rūḥ ʿālem cism-i bī-ṭāḳat gibi
İʿtibārı devlet-i dünyā ḳuru ṣūret gibi
Ḫalḳ içinde muʿteber bir nesne yoḳ devlet gibi
Olmaya devlet cihānda bir nefes ṣıḥḥat gibi

Cāy-ı vaḥdet ehl-i ʿaşḳıñ künc-i istiġnāsıdır
Maḥzen-i dilde ḳanāʿat genc-i *lā-yüfnā*sıdır
Ḥubb-ı dünyā cān u dil āyīnesiniñ pasıdır
Salṭanat dedikleri ancaḳ cihān ġavġāsıdır
Olmaya cennet ü saʿādet dünyāda vaḥdet gibi

3 Ṭāʿate saʿy et ki her varıñ hebādır ʿāḳıbet
Her neşāṭıñ āḫiri renç ü ʿanādır ʿāḳıbet
Balına el ṣunma dünyānıñ belādır ʿāḳıbet
Ḳo bu ʿıyş u ʿişreti çünküm fenādır ʿāḳıbet
Yār-i bāḳī ister iseñ olmaya ṭāʿat gibi

Olsa her sāʿat diliñde *ḳul huvallāh u eḥad*[153]
Ḳalbiñi eyler münevver-i nūr *Allāhü ʾṣ-ṣamed*[154]
Çün aḳar ṣu gibi ʿömrüñle geçer her nīk ü bed
Olsa ḳumlar saġışınca ʿömrüñe ḥadd ü ʿaded
Gelmeye bu şīşe-i çarḫ içre bir sāʿat gibi

5 **ʿAşḳiyā** ʿuzletde ol maḳṣūda isterseñ vuṣūl
Çün ḳamu aʿmāliñi yazar melekler ṣaġ u ṣol
150b Ḥaḳ buyurmuş luṭf u ṭabʿında o şāh-ı pür-uṣūl
Gel ḥażır etmek dilerseñ ey Muḥibbī ḳāriʿ ol
Olmaya vaḥdet maḳāmı köşe-i ʿuzlet gibi

---

[152] "*el-*F*akru fahrī ve bihī* eftahiru" (Yoksulluk övüncümdür, ben onunla övünürüm.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 153.

[153] "قُلْ هُوَ اللهُ اَحَدٌ" (De ki: O Allah, birdir.) İhlās 112/1

[154] "اَللهُ الصَّمَدُ" (Her şey ve herkes, ona muhtaçtır, onun zevali yoktur, birşeye muhtaç değildir.) İhlās 112/2

748

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Sāḳiyā kevs̱er şarābın ṣun ki rıḍvān bundadır
Biz femiz reşk-i cinānda ḥūrī̄ vü ġılmān gibi

Bāġa n'eylersin beni daʿvet ḳılıp ey bāġ u bāb
Ol gözü nergis yüzü gül ṣaçı reyḥān bundadır

Kaʿbe-i hācātdır yüzüniñ adıyla sever sözi
Ey gedā aḥvāliñi ʿarż et ki sulṭān bundadır

Geçdi ẓulmet birle ʿömrüñ zāhidā bir köşede
ʿIyş-ı şeb-gī̄r edelim gel şemʿ-i ḫandān bundadır

Küfr-i zülfünden perīşān ola yāriñ ey göñül
Cemʿ-i ḫātır nūr-i īmān nefḫa-i cān bundadır

Yense ṭūṭī̄-veş dil _____? āb-ı ḥayāt
Çünkü ol şīrī̄n zebān u şekker-efşān bundadır

Ṣubḥ-dem mey-ḫāneden erdi nidā ki **Lāmiʿi**
Ḳande ise cān atıp eriş ki cānān bundadır

749

ḪARĀBĀTĪ

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Çarḫ elinden gece gündüz āh edip eyler ġarī̄b
Derd-i hicrān āteşinden yüregin ṭaġlar ġarī̄b

Terk eder baḳmaz nedendir bu cihān ārāyişi
Baş açıḳ yalın ayaḳ olup gezer eyler ġarī̄b

Ġurbete düş yalıñız kimesne yoḳ yoldāşı hī̄ç
Ol kerī̄m-i zü'l-celāle ṣıdḳını baġlar ġarī̄b

Gāh ġanī̄met gāhi miḥnet gāh teselli gāhi ġam
Nice dürlü bu cihānda geçürir demler ġarī̄b

Gāh külḫan köşesinde yalıñız miskī̄n olur
Gāh misāfir oluben gözedür yollar ġarī̄b

6 Ey Ḫarābātī ġarīblikden şikāyet eyleme
Bu yalancı bir felekdir gāh olur begler ġarīb

750
HŪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Ne ḫoşdur dilberiñ ẕikri eger görsen daḫı yegrek
Ayaġı tozuna yüzüñ eger sürseñ daḫı yegrek

Leb-i laʿlinden ol sāḳī eliñe bir ḳadeḥ ṣunsa
Zehī devlet anı alsıñ eger içsen daḫı yegrek

3 Gider senden enāniyyet ḳoma ḳılca ḳala senlik
Maʿiyyet baḥrine girip eger ṭalsañ daḫı yegrek

Gel ey zāhid naẓar ḳılgil şarāb-ı şāhid ü şemʿe
Celeb ırlamaḳ oynamaḳ uyup ḳo sen daḫı yegrek

5 Demişler bu yoluñ şartı meger ḳaṭʿ-ı ʿalāyıḳdır
Olarıñ ḫayr-ı şerrini eger ṣalsañ daḫı yegrek

151a Alur çün bi'llāhi nefsi verir cennetile ḥūrī
Anı daḫı liḳāʾ için eger verseñ daḫı yegrek

7 Hevā ve herze yayıla bu yolda müstaḳīm olġil
Mekān-ı kūy-i dilberle muḳīm olsañ daḫı yegrek

751
HŪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün/ Mefāʿīlün

1 Bu ṣūret güzeliñ gözler göremez ey göñül pīri
Olan ġāfil bu maʿnīden olur ṣanmayıñız diri

Şeḳīdir iki ʿālemde imāmın bilmeyüp giden
Ḥadīṯ-i Muṣṭafā'dır bu degil bu sözleriñ pīri

3 Gerekse ʿālem-i ʿaṣr ol gerekse ṣāyem-i dehr ol
Gerekse müfte-i şehr ol ki bulmadın bu taʿbīri

Yüzüñ görmek durur īmān kim anı bulmadı şeyṭān
Oḳumaz her zamān Ḳur'ān velī kim bildi tefsīri

5 Zehī ḫāk-i mükerrem kim *nefaḫtu fīhi*[155] dedi Ḥaḳ
Ne n'olsun ādem olmayan ḥaḳīḳatde o ____?

Belā ü derd imiş Ḥaḳ'dan hemīşe ʿāşıḳa rūzi
Ḳabūl et ey göñül bi'llāh bozulmaz çünkü taḳdīri

7 Şarāb-ı vaḥdeti nūş et özüñü mest ü medhūş et
Gider göñülden ey zāhid riyā vü ẕevḳ ü tezvīri

Cānıñ ʿaşḳ oduna ṣalıp özüñ ḳurtar eyā [sālik]
Cefāsın aradan ġālib ola maḥbūb-i tedbīri

9 *Ve başrahu bihi yesmeʿ*[156] olur ḳurb-ı nevāfilde
Ne küfr ü dīn ḳalur anda ne ṣubḥ u şām taʿbīri

Geçürdiñ ʿömrüñ ey miskīn gehī ġayıb gehī ġaflet[le]
Kirāmen kātibīn her dem yüzleri ḥayā ḳıṭmīri*

11 Gel imdi sözümü diñle velī añla deme diñle
Gedā çek yeriñi gözle ki gelmezsiñ dünü geri

12 Naṣīḥat bir olur diñle getür fiʿle dime diñle
Gideriz bir yere cümle ki gelmeziz daḫı geri

752
GÜLŞENĪ
8'li Hece Vezni

1 Ben bu ile ġarib geldim
Destūr oldu gider oldum
Dost ilidir benim ilim
Bunda ne giriftār oldum

Seniñ içün geldim bunda
Beş gün durdum bu zindānda
Tenim bunda cānım anda
Gitmek içün ayur oldum

[155] فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ" " (Onun yaratılışını tamamlayıp kemale getirerek ruhumdan ruh üfürünce derhal ona karşı secdeye kapanın.) Hicr 15/29

[156] Kurb-i nevafil hadisi olarak bilinen hadisten iktibastır.

3 Oġul uşaḳ etmez āhı
Her kime cānı ḳıyısı
ʿĀşıḳlar n'ider nāmusı
Dost dost deyu güzār oldum

Ayrıldım atā anadan
Ezel ebed döndü benden
Ḳanadım oldu ḳudretden
Ḳāf'dan Ḳāf'a uçar oldum

5 Gördüñ evlā cevlānımı
ʿArşdan yüce seyrānımı
Cānlar içinde cānımı
Bu bedende nā-çār oldum

Dostı bende buldum bugün
Benim Leylā benim Mecnūn
Baña gelen olmaz maġbūn
Derdlülere ṭīmār oldum

151b 7 Ben dedügüm ben degilüm
Dostum güldür ben bülbülüm
Söz anıñdır ben bir dilüm
Güle ḳarşı öter oldum

ʿĀşıḳ olan düşer dile
Benim bugün dilde hele
ʿİsā gibi ilden ile
Anu göçer ḳaçar oldum

9 Açıġ olur cömerd eli
Ey ṭālibler geliñ beri
ʿAşḳ ḫūnına müʾminleri
Daʿvet edip ender oldum

Ṣaldı baña ʿaşḳ odunu
Cānımdır anıñ ʿodunu
Yana yana dün ü günü
ʿŪd u ʿanber ḳoḳar oldum

11 Cān ḳılmışım iş bu teni
Göñül göziyle gör tanı
Cān olmayan bilmez cānı
Ṣūreti görüp ḫār oldum

İki cihān ṣıġmaz beni
Benden ġayrı cihān ḳanı
ʿAceb bu kim ṭūṭī gibi
Bu ḳafesde öter oldum

Ṣūretde doġdum anadan
Maʿnāda ol ṭogdu benden
Dinler sözü işidenden
ʿAceb iller gezer oldum

Yol ereyim deyre beri(?)
Gel ki elindiniñ(?) ḫayrı(?)
Hem ʿAlī'yim hem Ḳanberi
Hem Caʿferī Ṭayyār oldum

Gülşenī'niñ benim ḳulu
Gülşen içinde bülbülü
Göreliden ben ol gülü
Gülşen-i lāle-zār oldum

753
MÜSEBBAʿ-İ NEVRĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Cān çıḳarsa kūy-i firḳatde ġam-ı dil-dārdan
Baş giderse ʿaşḳ içinde cünbiş-i aġyārdan
Câme-i ten yanar ise sīne-i bī-mārdan
Tāc-ı ser-dürüşte hevā-yı āh et āteş bārdan
El çekem hep ḫānümān tekye(?) vü destārdan
Geçeyim hergiz belā-yı derd-i ʿaşḳ-ı yārden
Dönmeyem ḳālūbelādan etdigim iḳrārdan

Naẓar isem nergise ol ġamze-kārı terk edip
Mā'il isem serde ol ḳadd-i çınārı terk edip
Ḳā'il isem gülşene ol gül-ʿizārı terk edip
Ṭālib isem şu diye ol ġam-güsārı terk edip
Rāġıb isem kevşere laʿl-i nigārı terk edip
Ḳāniʿ isem cennete ruḫsār-ı yāri terk edip
Rūz-i maḥşer zāhidā nevmīd olam dīdārdan

Başda dāġ-ı ḥāl-i ruḥsārıñ ḳaranfil vardır
Dīdede çeşmiñ ḥayāli nergis-i bī-dārdır

Tende zaḫm-ı tīr-i müjgānıñ gülü bī-ḫārdır
Dilde fikriñ ateş-i laʿl-i lebiñ gül-nārdır
Bāġ-ı cānda naḫl-ı ḳaddiñ serv-i ḫoş-fütaddır
Çeşm-i müjgānıñ ruḫun ʿaksine bir gül-zārdır
152a Kim anıñ eṭrāfına ḥavlī çekilmiş ḫārdan

Ol ṣanem kūyine eylerseñ saʿādetle sefer
Yoluñ iziñ açıḳ olsun līk ey pīr ü seḥer
Eşigiñde yüz sürüp benden duʿā etdik de ger
Derd-i miḥnetden ṣorarṣa çekdigim ġamdan ḫaber
Diyesin şimdi belā-yı hicriyle ey sim-ber
Şöyledir żaʿfı ki bir duvara söygene eger
Peykeri teşḫis olunmaz ṣūret-i duvardan

5 Cān u dildir ʿaşḳıñ varı yoġu dedim aña
Versem olmaz mı dehān-ı vaṣlıña bī-vefā
Dedi ancaḳ anlara dünyā vü ʿuḳbādır hemān
Pes tereddüd eyleyip baḳıp dururken dört yaña
Gūş cāna erdi hātifden bu beyt cān fezā
Ermek isterseñ dehān-ı laʿl-i yāre **Fevriyā**
Geç iki ʿālemden el çek cümle yoḳdan var eden

754
FAŻLĪ RAST
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1 Cihān ikidir şāh cihānı bir*
Yedi ṭāmū sekiz bāġ-ı cinān bir
Yedi ḳat yer ṭoḳuz ḳat āsmān bir
Gelen birdir giden birdir ḳalan bir
Hemān birdir hemān birdir hemān

Teḳāżā-yi ẓuhūr etdi çü esmā
Müẓāhir oldular esmāya eşyā
Bu deñlü kevs̱er andan oldu peydā
Ḫaṭā hergiz bī-ḥad ṭāhir ammā*
Hemān birdir hemān birdir hemān bir

3 Bulundı naġme-perdāz-ı ḥaḳīḳat
Açıldı perde-i sāz̲-ı ḥaḳīḳat
Cihānı ṭutdu evzān-ı ḥaḳīḳat
Bunı der vāḳıf-ı rāz-ı ḥaḳīḳat
Hemān birdir hemān birdir hemān bir

Diñleseñ vaḥdete ey ṣūfī münkir
Görüp eşyāda vechu'llāhı ẓāhir
Açıḳ tut gūş-ı cānı cehre ger sır
Ḳamu eşyādan işit kim bunu der
Hemān birdir hemān birdir hemān bir

Mürāyāya tecellī etdi ḥażret
Bulup her birisi bir dürlü ṣūret
Ẓuhūra geldi andan bunca keṯret
Ḥaḳīḳat keṯret oldı ayn-ı vaḥdet
152b Hemān birdir hemān birdir hemān bir

Eger ḥamd eyleseñ maḥmūd birdir
Eger secde eylerseñ mescūd birdir
Eger büt-ḫānedir maʿbūd birdir
Cihānda ḥāṣılı maḳṣūd birdir
Hemān birdir hemān birdir hemān bir

Ḳavuşdı āb-ı ṣaf u cürʾa-ı mey
Birikdi birbiriyle oldu bir şey
Rebāb u berbuṭ u çengüden ve ney
Terāneyle bunu derler pey-ā-pey
Hemān birdir hemān birdir hemān bir

Zemīn ü āsumān oldu mübeddel
Ẓuhūr etdi Ḫudā-yı ʿazze ve cel
Ḥaḳīḳat āḫir oldu ʿayn-ı evvel
Şu kim iki görür aḥvāldir aḥvāl
Hemān birdir hemān birdir hemān bir

Ḳavuşdı birbiriyle cism ile cān
Birikdi bir arada küfr ü īmān
Bir oldu Faẓliyā kāfir Müselmān
Gümān refʿ oldu ẓāhir oldu inʿām
Hemān birdir hemān birdir hemān bir

755
ḲAYĠUSUZ
Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

Gerçek velī olan kişi alur seni sende ḳomaz
Māsivādan el yumadın muḥabbetin cānda ḳomaz

Saña nefsiñi bildirir olmuş ḥayātıñı dirgürür
Seni maḳṣūda irgürür aldayıp yabānda ḳomaz

Muḥabbet gelecek cāna baḳdırmaz cān u cihāna ḳomaz*
İrgürür seni Subḥāna eglendürüp yolda ḳomaz

Gerçege boyun vermeden Ḥaḳḳ'ı bāṭıldan bilmeden
Evliyā göñlün silmeden Ḥaḳ keremin anda ḳomaz

Ḳayġusuz'uñ budur pendi ṭāliblige pek inandı
Mürşidler çobān gibidir sürüsüñ yabānda ḳomaz*

756
SULṬĀN SĀDYĀN(?) ḲADDESA'LLĀHU SIRRUHU'L-ʿAZĪZ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

Bu yolu böyle buldum ben baña benlik ḥicāb olmuş
Oḳudum añladım bildim baña benlik ḥicāb olmuş

Ne var ise ʿibādetim eger zühd ü eger ṭāʿat
Her ʿādet birde ḳuruldu baña benlik ḥicāb olmuş

Hīç ben bu sırra ermezdim denilirdi inanmazdm
Bu yolu böyle ṣanmazdım baña benlik ḥicāb olmuş

Bize bizden yaḳındır Ḥaḳ odurur fāʿil-i muṭlaḳ
Arada benim nesnem yoḳ baña benlik ḥicāb olmuş

Ḳayuġsuz eder ey Ġanī şükür olsun bildim seni
Ayuruḳ añmayam beni baña benlik ḥicāb olmuş

757
ḲAYĠUSUZ
8’li Hece Vezni

153a 1 Göñül gözün açdıñ ise
Sen yetersin kitāb saña
Gördügüñ yüz dost yüzüdür
ʿĀlemde yoḳ ḥicāb saña

Gözüñ baḳar seni görür
Semʿiñ senden ḫaber olur
Her ne gelse senden gelür
Söyleyeyin ḥiṭāb saña

3 Seni bulan ġayrı n’eyler
Seniñle göñlünü egler
Yedi muṣḥaf seni söyler
Cümle bir saʿāt[dir] saña

Gel gir ʿaşḳıñ ḥizmetine
Düşmegil ġayrın ġamına
Hūrī gerçekler demine
Feṯḥ ola tāb u bāb saña

5 **Ḳayġusuz** sen seni bildiñ
İstedügüñ sende bulduñ
Her yüzden görünüp geldiñ
Yoḳdur ʿaded ḥesāb saña

758
ḲAYĠUSUZ
8’li Hece Vezni

1 Ey miskīn derd-mend-i ādem
Saña senlik ḥicāb olmuş
Seni sen seni ṣanduġuñ
Senle perde baḳan olmuş

Vay bu sen seni ṣanduġuñ
Benim deyü güvendigiñ
Öz kendüñe ṭayandıġıñ
Saña Ḥaḳḳ’dan ʿaẕāb olmuş

3 Niçün sen seni bilmezsin
Bilenlere inanmazsın
Ebed-i ışlāḥa gelmezsin
Saña cehliñ ʿaẕāb olmuş,

Bilmedigini bilmezsin
Bilip Ḥaḳḳ'a inanmazsın
Ölür īmāna gelmezsin
Yeriñ dārü'l-ʿiḳāb olmuş

5 **Ḳayġusuz** eder Ḥaḳ ʿilmi
Oḳumaḳ ile bilinmez
Göñülden oḳuyan bilür
Bu da bir gizlü bāb olmuş

759
ḲAYĠUSUZ
8'li Hece Vezni

1 Şükr ü minnet ol Allāh'a
ʿAşḳa elin verdi bize
Varımızı ʿaşḳa yaḳıp
Ẓāhir ʿayān oldu bize

Oldur bize ṣāḳī olan
Meclis-i Ḥaḳḳ'ı gör ʿayān
Ḥaḳ ṭarīḳi ḥaddir ʿayān
Fażl u iḥsān oldu bize

3 Münkir Ḥaḳḳ'dan gördü müdām
Ḥaḳ söz aña olmaz āsān
Kendün gören oldu şeyṭān
İḳrār īmān verdi bize

Derdiñ eder saña dermān
Müştāḳ olmuş ṭurur hemān
Cān u başı verdim revān
Varlıġını verdi bize

5 **Ḳayġusuz** isterseñ yāri
Çıḳar göñülden aġyāri
Derdlü olan gelsün beri
Derde dermān verdi bize

760
ʿULVĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ḥasta cāna ḥālet-i mevt erdi cānān bī-ḫaber
Bir devāsız derde düşdü vāh ki Loḳmān bī-ḫaber

__? ehl-i yāriñ sīnesi mest iken
Sürḫ-ser düşdü diyār-ı şarḳa sulṭān bī-ḫaber

3 Ṭaʿn eder ʿuşşāḳa aġyār ol biri etmez negāh
Ehrimenler ʿālem-i yıḳdı Süleymān bī-ḫaber

153b Kūh-i ṣaḥrā baḥr u yerlerle bu Mecnūn aġlasun
Ḳaralar giysün benim çün hem-zemīn-i āsumān

5 *Külli şey-in hālikun lā rey be illā veçhe*[157]
Ben vedāʿ etdim size ey dostān-ı ʿāşıḳān

6 Böyle deyip mülk-i ibḳā bir bir açdı çün o māh
Bu Muḥammed bendesiniñ gözlerinden aḳdı ḳan

761
GÜNAHKĀRĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlun

1 Göñül deryāsı çünküm cūşa geldi
Bu göze baḥri andan ṭaşa geldi

Ki çün ḳınandı baḥr-i yār-i fikret
Taḥayyür mevci başdan aşa geldi

3 Bu bir nādānı gör kim naḳşa ḳıldım
Bilen nefsi ḳodu naḳḳāşa geldi

Ne ḳıyam Gerçi Ḥaḳ vermiş özün yaş
Dükendi şimdi müddet yaşa geldi

---

[157] "وَلَا تَدْعُ مَعَ اللهِ اِلٰهًا اٰخَرَ ۘ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۭ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهٗ ۭ لَهُ الْحُكْمُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ"(Ve Allah'la beraber bir başka mabudu çağırma; yoktur tapacak ondan başka; her şey helak olur, ancak onun zatıdır kalan, onundur hüküm ve hepiniz, dönüp onun tapısına varacaksınız.)Kasas 28/88.

5 Çü żāyiʿ ḳıldı ġam ʿömrüñ ḥesābıñ
Añıcaḳ ʿaḳlu başdan aşageldi

Bu vech ile ḫasāret bu cihānıñ
Kime geldi ki ben ḳallāşa geldi

7 Nuḫūset yıldızı doġdu cihāna
Eñ evvel ben żaʿīfe düşe geldi

Saʿādet ʿālemi dutdu ser-ā-ser
Şeḳāvet ṭoġru ben ḳallāşa geldi

9 Şikāyet eyleme Ḥaḳḳ'dan **Günahkār**
Hemīn çekmek gerek çün bāşa geldi

762
GÜNAHKĀRĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Sen şehā göñül verenler küllī varından geçer
Can u baş yaġma ḳılar her kār-ı yārinden geçer

Mülk ü ʿālem anıñ olsa ẕerre gelmez gözüne
Nār u çār eyler ḳamusun māl u Ḳārun'dan geçer

3 İçi ṭışı pür olur envār-ı ʿaşḳ ile dolar
Ḳahr-ı luṭfundan cihānıñ nūr-i yārinden geçer

Ger olusa şāh-ı Edhem salṭānat terkin urur
Tāc u taḫtı terk edip şehr ü diyārından geçer

5 İḫtilāṭı terk eder ʿuzleti eyler iḫtiyār
ʿİzz ü nāzından cihānıñ iʿtibārından geçer

Evvel āḫir ārzūsu dīdār-ı dost olur hemīn
Cennetiñ ummaz ṣafāsın ḫūri ġılmāndan geçer

154a 7 Ravża-i gül-zār olursa meyl edip ḳılmaz naẓar
Göz yumup bu ʿālemiñ naḳş u nigārından geçer

Ḥāl-i şāhı[nı] döküp girer meẕellet şāline
ʿĀlemiñ pür ġıybetin ḳor faḫr ü ʿārından geçer

9 Bu **Günahkārī** ẕelīli gör ki ne nādāndurur
Kim bu fānī ẕevḳ içün nāmus u ʿārından geçer

763
HŪ
11'li Hece Vezni

1 Eger var ise sende ʿaşḳ-ı cānān
Göñül derd-i oduna ṭutuşup yan
Bilirsen ʿaşḳ işi çün olmaz āsān
Göñül derd-i oduna ṭutuşup yan

İçip ʿaşḳıñ meyin mestāne gibi
Der ʿaḳlıñ derdine dīvāne gibi
Cemāl-i şemʿine pervāne gibi
Göñül derd-i oduna ṭutuşup yan

3 Göñül sensiz ʿucb-ı sevdāya düşdü
Fiġān-ı derd ü āh u vāye düşdü
Çü yanmaḳ ʿāşıḳa sermāye düşdü
Göñül derd-i oduna ṭutuşup yan

Nice bir derd ile zārı ḳılasın
Firāḳ-ı āteşine yaḳılasın
Dilerseñ vaṣlını yārin bulasın
Göñül derd-i oduna ṭutuşup yan

5 Dün ü gün zārī vü efġān edüben
Yoluna terk-i baş u cān edüben
Gözüñ giryān dil püryān edüben
Göñül derd-i oduna ṭutuşup yan

764
CÜRMĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Yā velīyyu'llāh muḥaḳḳaḳ sır velāyet sendedir
Ḳuṭb u ʿālemsin muṣaddaḳ ūş kerāmet sendedir

Münkir ü müşrikdir ol kim saña āmennā demez
Kā-inātıñ sürūrusun bu ʿalāmet sendedir

3 Ẓāhir ü bāṭında sensin çün sütūnu ḳubbeniñ
Naẓar-ı ʿaşḳ-ı Ḫudāsın uş ḥalāvet sendedir

Cezbe-i Raḥmān bağışlar iṭṭisāliñ ʿāşıḳa
Ol sebebden kim mürüvvet hem ʿināyet sendedir

Tā ki yaḳsañ ṭālib-i dīdārıñı sen nārına
Nūr ḳılan dilber-i sūz-i ḥarāret sendedir

Gerçegi ḳul olmayandır ol ki bilmez gerçegi
Gerçegim gerçek bilürin kim ṣadāḳat sendedir

Bir eliñde yedi ḳat gök bir eliñde yedi yer
Hem taṣarruf hem teʿarrüf hem emānet sendedir

154b ʿĀşıḳ-ı feyyāż sensin ḳābil-i feyyāż olan
Ṣu gibi feyyāż olur öñünde ḥālet sendedir

Yerde gökde gizli yoḳdur dīde-i taḥḳīḳin ki
Hem semiʿ ü hem ḥakīm ü hem beṣāret sendedir

Ḳalb-i müʾmīn menziliñdir yaʿni ki ʿarş-ı Ḫudā
Ger seni Raḥmān seniñdir bu kerāmet sendedir

Ḥasret ü hicrāna yaḳma yine **Cürmī** bendeñi
Naḳd-ı sırr-ı mürteżāsın kim seḫāvet sendedir

765
YAḤYĀ BEG
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Bende-i faḳr u fenā teklif-i sulṭān istemez
Emr-i maʿrūf-i Ḫudā'dan ġayrı fermān istemez

Ḫalḳa-i ẕikre nigīn olan güzīn-i evliyā
ʿĀleme ḥükm etmege mihr-i Süleymān istemez

Başına dīvāne-veş ḫalḳı o üşürür dāimā
Pādişāh-ı ʿaşḳ olan ʿunvān-ı dīvān istemez

Ṣaymayan çetr-i hümāyūnu örümcek ağına
Künc-i ʿuzlet var iken eyvān-ı keyvān istemez

Māniʿ olmaz kimseniñ tesbīḥine dervīş olan
Gül ḳoparmaz yanımdan seyr-i bostān istemez

Ehl-i ḥāle başḳa bir ʿālemdurur derd-i firāḳ
ʿĀşıḳ-ı ṣādıḳ viṣāl-i yāri āsān istemez

ʿAşḳ-ı dilber şöyle istiġnā verir **Yaḥyā**'ya kim
Ḥażreti Loḳmān'dan derdine dermān istemez

766
YAḤYĀ BEG
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Gel vücūduñ perdesin ḳaldır cemāl-i yāri gör
Cān gözünden sil ġubārı çehre-i dil-dārı gör

Oyalanma aldanıp ārāyişine ʿālemiñ
Menzil-i maḳṣūduña bir gün öñürdi varı-gör

Murġ-ı cānıñ rūḥ-ı ḳudsīlerle seyrān eylesin
Çıḳ bu ẓulmānī ḳafesden ʿālem-i envārı gör

Dāmenin elden ḳoma hergiz ḫarābāt ehliniñ
Ṣūret-i inkārda maḥfī olan iḳrārı gör

Mā-teḳaddemden ḫaber ver ʿayn-ı ḥādiṯdür cihān
Maḥşer-i evvelde manẓūr-ı ülü'-ebṣārı gör

Çeşmiñe kuḥl-i başar *men kāne fi'd-dünyā* yeter
Gözi açıḳlardan ola her laḥẓa bu esrārı gör

Beyt-i maʿmūr oldu **Yaḥyā**'nıñ o beyt-i dil-keşi
ʿAyn-ı ʿibretle naẓar ḳıl maʿmūra baḳ miʿmārı gör

777
YAḤYĀ BEG
Müstefʿilün/ Müstefʿilün/ Müstefʿilün/ Müstefʿilün

Göñlüm gözü açılmadı cānda ḥicābım var iken
Cām-ı cihān-ı bīn oldum nūr olmayınca nār iken

Deryāya beñzer her velī var her velāyetde eli
Ḫāmūş olur ammā dili āyīne-i dīdār iken

3 Münkir bize yār olmadı ʿaşḳa giriftār olmadı
Bizden ḫaber-dār olmadı inkārımız iḳrār iken

Evlād-ı ādemden ḳaçar insān olur meyden geçer
Uçmaḳ sarāyından uçar ʿışḳ ehli bī-miḳdār iken

5 Dīvāne vü ʿuryān idi el gözüne vīrān idi
Gencīne-i yezdān idi **Yaḥyā**'ya ʿaḳl-ı yār iken

778
YAḤYĀ BEG
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

155a 1 ʿĀşıḳı rind ü levend ü mest ü evgār isterüz
Lāʾubālī-meşreb ü āşüfte-destār isteriz

Nār-ı ʿaşḳ-ı yār ile ḳāl olmaḳ ister ḳalbimiz
Derdi bī-pāyān u maḥbūbı cefākār isteriz

3 Zā'il olur naḳşına baġıñ muḳayyed olmazız
Ne cihāna meylimiz vardır ne gülzār isteriz

Ẕerreden şems-i cihān ü ḳaṭreden baḥr-ı muḥīṭ
Kaʿbe'den envār-ı ʿışḳ ehlinden iḳrār isteriz

5 Ṣūret-i eşyāda biz künc-i meʿāni gözleriz
Bu ṭılısm-ı cism-i ādemden ḫaber-dār isteriz

6 Mürşidi mülk-i ʿademde yoḳlarız **Yaḥyā** gibi
Ādemi ikrām-ı irşāda sezāvār isteriz

779
ḤAYRETĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 ʿĀşıḳa dilber selāmından selāmetler ḳopar
Ḥaḳ budur yoldaşlar çoḳ dürlü ḥāletler ḳopar
ʿAşḳ bir deryā-yı bī-pāyāndır anda her nefes
Bād-ı āhımdan benim mevc-i melāmetler ḳopar

3 Şehrimüz bir gülşen-i ḥüsn ü melāḥatdür bizüm
Çoḳ lebi ġonce yüzü gül serv-ḳāmetler ḳopar

Etseler seyrān içün ol serv-ḳāmetler ḳıyām
Fitneler ḳalḳar ayaġ üzre ḳıyāmetler ḳopar

Bir ẓarāfet gülsitānıdır bu yerler **Ḥayretī**
Ṣad-hezārān bülbül-i bāġ-ı belāġātler ḳopar

780
ḤAYRETĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

ʿĀşıḳ-ı taḥḳīḳ olan cevr ü cefādan ḥaẓẓ alır
Ṣāḥib-i taḳlīd olan mihr ü vefādan [ḥaẓẓ] alır

ʿĀşıḳ-ı ṣādıḳ olan cevrine yāriñ cān verir
Mübtelā-yı derd olan dāʾim belādan ḥaẓẓ alır

Ġam degildir çekse bu cehl-i raḳībüñ taʿnını
Şol ṣafā ehli ki ḥubb-ı Muṣṭafā'dan ḥaẓẓ alır

Yād edermişsin dil-i bī-çāreyi düşnām ile
Müstedām ol ḥastadır miskin duʿādan ḥaẓẓ alır

Yād edermişsin dil-i bī-çāreyi duşnām ile
Müstedām ol ḥastedir miskin duʿādan ḥaẓẓ alır[158]

Ḥayretī ṣavm-ı firāḳ-ı yārdan incinmeyip
ʿĪd-ı vuṣlatda hemān bir merḥabādan ḥaẓẓ alır

781
ḤĀLİṢĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

155b İlā ey server-i ḥūbān ḳarār etmez göñül sensiz
Benim cānım gider bi'llāh eger bir dem olam sensiz

Benim ayırma cānımdan ki laḥẓā gitme yanımdan
Ḥezār eyle fiġānımdan beni zār eyleme sensiz

Geceler ḳılarım zārı başarım bağrıma ṭaşlar
Gel ey gül yüzlü maḥbūbum nice ḳan aġlayım sensiz

[158] Metinde iki kez yazıldığı için tekrar yazılmıştır.

Melekler gökde zār oldu benim āh ile zārımdan
Beni ayırma vaṣlıñdan durulmam bir nefes sensiz

Bu gökde kevkeb-i seyyār benim āhım şerār eyler
Sekiz cennet baña uyar hemān dilsūzdurur sensiz

Yañarım ḥasbuna'llāh beni dīdārıña vaṣıl et
Ki gitdiñ gördüm öñünden dökem ḥasret-i yāş sensiz

Beni dīdārına vaṣl et niḳābımı getir yüzden
Baña ölmek yegi andan kim iḥyā olayım sensiz

Ḥālişī der görsem yüzüñ hebādır ṭāʿatim fikrim
Bu cümle tesbīḥim virdim baña zunnār olur sensiz

782
HŪ
8'li Hece Vezni

ʿAşḳıñ meclisi ḳuruldu
Gelsün berü merdāneler
Tecellī şemʿine bugün
Yanan gelsün pervāneler

ʿAşḳıñ ḳadeḥiñden içeñ
Mest olup kendinden geçen
Cennet sarāyında uçan
Ḥāẓır olsun pervāneler

Uyansın ġāfil olmasın
Bu fırṣat ḳalur ṣanmasun
Ġaflet oduna yanmasun
Aldanmasun iḥsāneler

Uyan ġāfil olma uyan
Bil-gil nedir ḥayvān insān
Melekdir bu sırrı duyan
Pişmān olur bī-gāneler

Budur ḳable'l mevt ü beyān
Gāhī melek gāhī insān
İki ʿālem şerrin duyan
Dūr eylesün peymāneler

ʿAşḳıñ dükkānı açıldı
Dürr ü cevāhir ṣaçıldı
Ḥulle ṭonları biçildi
Gelsün gire cānāneler

7 Müşterī bunda bilinür
Bīʿatde ḥāḳir bulunur
Gün gibi olmaz ṭolunur
ʿĀḳil olan ʿināneler

783
ḤAYRETĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ey göñül her mübtelā kim ʿāşıḳ-ı dīdār olur
Baġrı başlu gözü yaşlu işi āh u zār olur

ʿĀşıḳ iseñ kār-ı dünyādan beri ol gel berü
Nābekār olmaz muḥabbet erleri bī-kār olur

3 Seng-i cevri meyve-i mihr ü muḥabbet bilmeyen
Bāġ-ı ʿaşḳ içre anı ṣanmañ ki ber-ḫordār olur

Hey nice tāc u nice destār u nice ṭaylasān
Kendü başı ʿaşḳ yolunda kişiye bār olur

5 Ey ṣoran erbāb-ı ʿaşḳı benden āḫir bunlarıñ
Kimini oda yaḳarlar kimisi ber-dār olur

6 ʿĀşıḳ isen **Ḥayretī** gel nā-murād ol nā-murād
ʿĀşıḳa ancaḳ murād olan rıżā-yi yār olur

784
ḤAḲĪḲĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

156a 1 Şāh-ı ʿaşḳa kim ki bende oldı ol sulṭān imiş
Maʿden-i dürr-i ḥaḳīḳat gevherine kān imiş

ʿAşḳ meydānında yāre kim ki başın oynamaz
Ardımız aña şolar kim ṣāḥib-i meydān imiş

3 Senden ayrı ʿāşıḳıñ cānına yoḳdur çün beḳā
Ṣoḥbet-i vaṣlıñ ḥaḳīḳat bezm-i cāvidān imiş

Zülfünüñ sevdāsına düşdü ḳamu ḫalḳ-ı cihān
Ol hevesden cümlesiniñ ḥāli ser-gerdān imiş

5 Bu **Ḥaḳīḳī** cānla çün ʿaşḳıña oldu ol esīr
Şek degil Cemşīd-i ʿālem ḥüsrev ü ḫāḳān imiş

6 Ẕāt u ṣıfātıñ sırrını her kim ki bildi bī-gümān*
ʿİlm ü kemāliyle yaḳīn ol ṣāḥib ʿirfān imiş

785
ḤAḲĪḲĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ḳādir-i feyyāz-ı ʿālem gör ne iḥsān eylemiş
Mülk-i ḥüsn içinde seni şāh-ı sulṭān eylemiş

Güher-i ʿaşḳıñdan oldu cümle şeyiñ varlığı
Küntü kenziñ[159] sırrını uş sende nihān eylemiş

3 Çün ezel üstād-ı ḥikmet ḳıldı her derde dūr
Lebleriñ vaṣlını cāna derde dermān eylemiş

ʿĀrıżıñ ʿaksi edip nūr-i tecellīden ʿırāḳ
Zülf-i şeb rengüñ velīkin ʿanber-efşān eylemiş

5 Gül cemāliñ ḥasretinden bu **Ḥaḳīḳī** rūz u şeb
İşini bülbül gibi āh ile efġān eylemiş

786
LĀYİḤĪ
Mefāʿilün / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Fāʿilātün

1 Ḥaḳīḳat mevṣul-i ḥaḳdır cihānda göñlü ṣādıḳlar
Fenā dārına göz yumar göñül gözü uyanıḳlar

Şarāb-ı ʿaşḳı içmeyen ne bilsün ṣıḥḥat-i cāmı
Bilür mi mestiñ aḫvālin cihān içinde ayıḳlar

[159] "Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en uʿrefe fe-halaktü'l-halka liyaʿrifūnī." (**Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.**) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

3 Vücūd eyleye ifnā[da] nişān vermeye kendüden
Yaḳīn bil bunu anlardır Ḥaḳ'ıñ vechine lāyıḳlar

Ṣanırṣın zāhidler[e] Menṣūr ʿaṭā etdi *ene'l- Ḥaḳḳ'*dan
Anı zāhidler ʿābidler ne bilsin illā ʿāşıḳlar

5 Vücūd iḳlīmine bir kez ki gelse bilemez kendin
Bilür mi Ḥaḳḳ'ı ol ḥayvān yazıḳlar aña yazıḳlar

Dilerseñ bilmek ey ṣūfī nihān-ı genc-i ʿuşşāḳı
Derūnı āh u vāh olur yaşı ḳana boyanıḳlar

7 Muḥabbet ḳaydını [sen] **Lāyiḥī** pek bağla ḳalbiñde
Eger kār etmesin derseñ saña taʿnı münāfıḳlar

787
YAḤYĀ BEG
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 İltiyām ile kelāmından helāk olmaġ olur
Saña ʿāşıḳ dirilen cānlar eyüdür ṣaġ olur

Sünbülü gitmez güli ṣolmaz muḥabbet bağınıñ
Āhı artar āşıḳıñ cisminde yüz biñ dāġ olur

156b 3 Aradan çıḳsın gözüm ʿayn-ı ḥayāt ise daḫı
Nāzenīnüm düşer yaşım ḳaçān ʿırmāġ olur

Dār-ı dünyāda ne gül ḳalır ne bülbül ʿāḳıbet
Gün gibi ʿālī-cenāb iken yeri ṭobraġ olur

5 Gözleri nergis yüzü gül ḳāmeti serv-i revān
Vuṣlat-ı yār ile **Yaḥyā** ṭaġ üstü baġ olur

788
YAḤYĀ BEG
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 ʿĀşıḳ-ı dīvāneyiz Mecnūn olupdur pīrimiz
Ḥalḳa-i ṣoḥbetdir ey ṣūfī bizüm reḥberimiz

Ṣadrımız ṣaff-ı niʿāl ü faḫrumuz faḳr u fenā
Derd ü ġam eglencemiz mülk-i ʿademdir yerimiz

3 ʿAşḳ ile dāl-i ʿadem gibi iki ḳat olmuşuz
Dest-i ḳudret yāyıyız her dem duʿādır tīrimiz

Levḥ-i dīlde ḫāme-i idrāk ile taḥrīr ediñ
Nükte vü remz ü meʿānīdir bizüm taḳrīrimiz

5 Ḫōr baḳmañ ʿāşıḳ-ı şeydālara **Yaḥyā** gibi
Çün tecellī nūruna āyīnedir tedbirimiz

789
YAḤYĀ BEG
Mefʿūlü / Fāʿilātü/ Mefāʿīlü/ Fāʿilün

1 ʿIşḳ ehli görse yolda seni geçmez āhsız
Şāhım sen aña ḳalma ḳul olmaz günāhsız

Sensiz ne ẕevḳı ola güzeller alayınıñ
Begler gibi ki cemʿ olalar pādişāhsız

3 Sevdigim ile sevdigimiñ sevdigi eger
Olmasa ḳalır idi cihān mihribānsız

Cennetde daḫı göñlüm açılmaya ẕerrece
Bir gün ölürsem ol meh-i zerrin-külāhsız

5 Yār olmayınca evlerinün resmi fiʾl-meṯel
Şaṭranc evlerine döner ṣanki şāhsız

Dünyāda bir beden ki anıñ ʿaşḳı olmaya
Bir şehre beñzer ol şeh-i ʿālem-penāhsız

7 **Yaḥyā** yol etse yāre nʾola dūd-ı āhımdan
Kimse gider mi menzil-i maḳṣūda rāhsız

790
GÜNAHKĀRĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 ʿIşḳa ver gönlü[nü] ey cān gel berü ʿār eyleme
Zār olur ʿārıñ ṣoñu var etdigi zār eyleme

Var ise ʿaḳlıñ bü cānı derde ver derd al ṣatun
Aṣṣılı bāzār anıñ ol durur özge bāzār eyleme

3 Naʿrası ʿāşıḳlarıñ sen şanma ki bī-hūdedir
ʿIşḳ odudur cūş eden ey fāsid inkār eyleme

157a ʿĀşıḳıñ yolu melāmetdir ṭutanlar erdi Ḥaḳ'a
Sen selāmet görleyip anda yerin od eyleme

5 Evliyānıñ cümlesi ḥaḳdır Ḥaḳ añla ḳamusun
Baʿżına iḳrār edip baʿżına inkār eyleme

Geç bu kibriñ köprüsünden ṭut tevāżuʿ yolunu
Kendözüñden Ḫālıḳ'ıñ ḫalḳını bī-dār eyleme

7 ʿĀleme ṭāhir gelüben ey ḳarın-dāş key şaḳın
Ẕātıñı bu cīfeniñ ḥırşında murdār eyleme

Gel bugün āsān iken var ʿazm-i rāh eyle göñül
Varduġunca yük başar az işi düş-vār eyleme

9 Ger saña Ḥaḳ rūz ḳıldıysa hidāyet küncini
Şaḳla cān içre bu sırrı keşf-i esrār eyleme

Ḳala ḳalma ḥāle cehd ile Günāhkāra şaḳın
Geçmedin nefs ārżūsundan ʿazm-ı dīdār eyleme

11 Bu nice ʿömri żāyiʿ etdiñ başmadıñ yola ḳadem
Şimdi ḳuru lāf ile var fażl-ı iẓhār eyleme

791
GÜNAHKĀRĪ
16'lı Hece Vezni

1 Bu ʿāşıḳlar meclisine eydüñ nāşī gelmesün
Çün naẓarı ṭogru degil ṣoḥbete şaşı gelmesün

Zīrā ki ʿaşḳıñ ḫūnunu getirdiler bu meclise
Destūr olsun aşḳsızlara bitmez nevāsı gelmesün

3 Bu ʿışḳ meydānı içre ṭop yerine baş oynarlar
Her ki ḳomaz bu meydānda ortaya başı gelmesün

Bu ʿaşḳ bāzārı içinde cānlarımız mezād olur [iken]
Özge ḳumāşı ṣatanıñ geçmez ḳumaşı gelmesün

5 Ceng ü cidāl edenlerüñ [yeridür] bu dünyā bāzārı
Bunda ṣıġmaz hīç kimseniñ ṣulḥ u ṣavāşı gelmesün

Naḳşa göñül verenleriñ bu meydānda yoḳdur aşı
Şu kimse kim farḳ eylemez naḳş u naḳḳāşı gelmesün

7 Bu maʿnīden **Günahkārıñ** ḥālīdür içi key bilüñ
Tekrār eden bu maʿnīyı ṭaşıdır ṭaşı gelmesün

792
GÜNAHKĀRĪ
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

157b 1 İnanma dünyā ḳavline ki ʿahdine vefāsızdır
Yalan söyler seni aldar ki fānīdir beḳāsızdır

Eger ẕerrīn libāsıyla seni ẕeyn etse aldanma
Zīrā bir donbiçiptür kim yeni yoḳdur yaḳasızdır

3 Seniñem didügi belki saña mekr ile āl eyler
Nice senüñ gibi şaḥṣa senünem der ḥayāsızdır

Eger ṣırça saray içre seni bilirse inanma
Zīrā bir dāra ilteser ḳapısı yoḳ bacasızdır

5 Çevür bu dünyādan yüz āḫiret dārına meyl et
Teferrüc ḳıl ne raʿnādur beḳādır hem fenāsızdır

O dārıñ ehliniñ işi hemīşe ʿıyş u ʿişretdir
Ki dāʾim artar eksilmez belāsı yoḳ fenāsızdır

7 Riyā ile ʿamel ḳılsıñ anı ṭāʿāte ṣayma-ġil
ʿİbādet aña eydürler ki ḥāliṣdir riyāsızdır

Şolar kim dünyā ḥubbuna be-ġāyet ḫırṣ ile düşdü
Elin çekmidür āḫretden ümīdi yoḳ recāsızdır

9 Gel imdi var ise ʿaḳlıñ bu dünyāya göñül verme
Zīrā bu bir ḥırṣıdır kim ʿilācı yoḳ şifāsızdır

Ne denlü zāhid olursa baḫīl uçmaġa girmez bil
Baḫīl [160] oldur ki ḫayr itmez seḥāsı yoḳ ʿaṭāsızdır

11 Cihānıñ yüzüne ḥayrān iken feryād u āh etme
Kimi gördüñ bu ʿālemde ki cevri yoḳ cefāsızdır

Ḳaçan bir kimseyi görseñ ki ġāyet şād u ḫandāndır
Sen anı ṣanmaġil ki bir belāya ibtilāsızdır

13 Günahkārā günāh için ümīdiñ kesme raḥmetden
Zīrā ʿālemde kim va[r]dır ki cürmi yoḳ ḫaṭāsızdır

793
GÜNAHKĀRĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Ol Raḥīm'iñ raḥmeti ṭutdı cihānı ġam yeme
Ḳıldı müstaġraḳ zemīn ü āsumānı ġam yeme

Her ne deñlü çoġ [i]se cürm ü günāhıñ ey faḳīr
İʿtiẕār etseñ geri verir [em]ānı ġam yeme

3 Ṭıyb-ı müşkden ṭāhir eyle ḫānesini göñlünüñ
İʿtīḳād ile getir muḥkem īmānı ġam yeme

Raḥmet-i deryāsınıñ naḳṣ ola mı bir ḳaṭresi
Ġarḳ ederse bu ḳamu kevn ü mekānı ġam yeme

5 Nice müstaġraḳ olursan bu melāmet baḥrine
Erişe bir gün ʿināyet nāgehānī ġam yeme

Olma nevmīd ol Raḥīm'iñ raḥmetinden dāʾim ol
Ẕikrini tekrār edip depret lisān-ı ġam yeme

7 Deme kim yoḳdur ṣığıncaġım[161] ne ḳılam n'eyleyem
Çün şefīʿ etdi saña Faḫr-ı Cihān'ı ġam yeme

158a Cānıñı şükrāna ver sulṭān-ı şerʿiñ yoluna
Buñ deminde ḳomaya maḥrūm o seni ġam yeme

[160] Kelime sayfa kenarının tahribatı nedeniyle görülemediğinden divandan tamamlanmıştır.
[161] Divandan tamamlanmıştır.

9 Seyyiʾātuñ gerçi kim defter ḳılıpdır kātībin
N’ola āsāndır aña yuymaḳ dīvānı ġam yeme

Her ḳaçan verse küdūret ḳalbiñe od u caḥim
Tāzelendir cānıñı ẕikr et süḫānı ġam yeme

11 Sen **Günahkārā** ne var ġam cürm ü ʿişyān işleseñ
İgen āsāndır aña ʿafv eder anı ġam yeme

12 ʿÖmrüñ erdi āḫire dünyā ġamından geçmediñ
Şimdiden geri nidersin ḫān u mānı ġam yeme

794
GÜNAHKĀRĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Görmek isterseñ cihānda bir ḳulu ḫōr işde ben
Cānına cevr edici ẓālim sitem-kār işde ben

Zīrā bildim ki cihān içre bulunmaya daḫı
Bencileyin rū-siyāh mücrim Günahkār işde ben

3 Zühd ü taḳvā meclisinde āç ü muḥtāc ü faḳīr
Maʿşiyet bāzārı içre Ḫʷace ʿAṭṭār işde ben

Cürm ü fısḳ u ẕenb üʿişyān işlerin başarmada
Feylesof u ʿālem üstād-ı her kār işde ben

5 Bāṭınım şirk-i ḫafīdir ṭolu tezvīr-i ḥased
Ẓāhirim tesbīḥ ü taḳvā hem çü ṭurrā işde ben

Ṣūretā zāhid müselmānım taḳīyy ü muttaḳī
Ṣīrete ḳılsıñ naẓar ger ehl-i bāzār işde ben

7 Ḥaḳ Resūl’ü dedi bil kim ehl-i şevḳe ehl-i nār
Dīn ṣatıp dünyā alan şol ehl-i bāzār işde ben

Cāhına aldanuben kendini ṣalar cāhine
Cānını pür tāb ḳılıp dārına ber-dār işde ben

9 Cehl ü ġaflet birle şom cennete meyl etmeyip
Nefs ile lāyıḳ ḳılan bu cānı nāra işde ben

Derdime dermān buluriken edemedim ṭaleb
Şimdi ḳaldım ʿāciz ü ḥayrān u zārı işde ben

11 ʿĀcizim ḫoram ẕelīlem bilmezem kim n'eyleyem
Nefs bendine düşüp oldum giriftār işde ben

Bu **Günahkār'**ıñ İlāhī duʿāsını [sen] ḳıl ḳabūl
Kim derem yā Rab yā Tevvāb ü yā Settār işde ben

13 Cürmünü bilenlerin ʿafv et günāhın yā Kerīm
Ḳılıram her ṣuçuma biñ kerre iḳrār işde ben

795
GÜNAHKĀRĪ
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Key ṣaḳın verme göñül bu dünyānıñ murdārına
Yevm-i yuḥmānıñ dilerseñ yanmayasın nārına

Dünyāya göñül verenler āḫiretden dūr olur
Bil ki maḥrūm olur ermez Ḫālıḳ'ıñ dīdārına

158b 3 Meskenet yolunu ṭut bu ʿucb u kibr ü kīni ḳo
Ger metāʿ etmek dilerseñ āḫiret bāzārına

İctināb et iş bu efʿīnıñ umūrundan ṣaḳın
Zīnet eğleyip [şehā] el ṣunma naḳş-ı mārına

5 Bu gülistānıñ cemāli seni meftūn etmesin
Ḫārını fikr eyle evvel ṣunma el gülẕārına

Dünyā sevmek her ḫaṭānıñ başıdır [dir] Muṣṭafā
Sen daḫı sevme inandıñsa anıñ aḫbārına

7 Ger şefāʿat ister iseñ sünnetine ḳāʾimol
Ümmet olmaḳ diler iseñ ol Ḥaḳḳ'ın muḫtārına

Çün günāh deryāsına ġarḳ etdi seni nefs-i şūm
Ġāfil olma tevbeden cehd eyle istiġfārına

9 Şimdi fırṣat var iken elde ṣaḳın fevt eyleme
ʿĀḳil olanlar ḳomaz bugünki günü yārına

Bu cihān Baġdād'ınıñ ʿayyār-ı dīv-i racīm
Key ṣaḳın aldırmaġil sermāyeñi aġyārına

11 Her ne istimdād ederseñ Ḫālıḳ'ıñdan et hemīn
İʿtibār etme cihānıñ yārine aġyārına

Kendi vicdānıñda bulmayıp ḥarāretden eṣer
Evliyānıñ münkiri ol[ma] ḥālet-i esrārına

13 Evliyādır bāġbānı mübtedīler bāġınıñ
Terbiyet vermese anlar leẕẕet ermez bārına

796
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1 Merḥabā ey nesl-i pāk nūr-i yezdān merḥabā
Merḥabā ey cāmiʿ-i āyāt-ı Ḳur'ān merḥabā

Merḥabā evvel Ebūbekr ü ʿÖmer ʿOṯmān ile
Pertevi urup yüzünde nūr-i ʿOsmān merḥabā

3 Merḥabā ey zübde-i nūr-ı Muḥammed merḥabā
Merḥabā evlād-ı Ḥaydār şāh-ı merdān merḥabā

Merḥabā ʿammün Ḥasan ḥulḳ-ı rıżādır ḥun seniñ
Merḥabā ceddün Ḥüseyn şāh-ı şehidān merḥabā

5 Merḥabā red etme **Seyyid Seyfī** bendendir seniñ
Yüz sürüp dergāhına her gün ser-beyān merḥabā

797[162]
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

159a 1 Dilā bu dehr-i fānīniñ nesine böyle ḫurremsin
ʿAceb bilsem ne maḳṣūda erişdiñ böyle bī-ġamsın
Ne Ḍaḥḥāk u Feridūn'sun ne Behmen'sin yāḫud Cem'sin
Cihānıñ Ḫüsrev'i olduñ ṭuṭalım şāh-ı ʿālemsin
Vücūduñ añla ey ġāfil ki bir ḳaṭre menīdensin
Tekebbürlük Ḫudā'ya yaraşır sen nesl-i Ādem'sin

[162] Bu manzume bazı farklılıklarla 160b'de farklı bir kalemle yeniden yazılmıştır.

Gel ey ġāfil tamām izʿān edip ahvāl-i devrānı
Beḳāsı yoḳdurur dehriñ bilirsen ʿāḳıbet fānī
Ser-ā-ser mülk-i dünyānıñ tutalım olmuşun ḫānı
Ecel cāmını ṣunduḳda edemez kimse dermānı
[Vücūduñ añla ey ġāfil ki bir ḳaṭre menīdensin
Tekebbürlük Ḫudā'ya yaraşır sen nesl-i Ādem'sin]

3 Degildir ber-ḳarār aṣlā geçer bu geştī-i devrān
Aḳar ṣular gibi ʿömr-i ʿazīziñ geçmede her ān
[Gerek Arist'e ṭālib ol gerekse Ḥażret-i Loḳmān]
[Vücūduñ añla ey ġāfil ki bir ḳaṭre menīdensin
Tekebbürlük Ḫudā'ya yaraşır sen nesl-i Ādem'sin]

4 Bilirsin *küllī şey'in hālikın*[163] emrine aʿlemsin
Ḳamer-ṭalʿat melek-vuṣlat ya sulṭān-ı aʿẓāmsın
Ne ışṣı ʿāḳıbet saña ecel erdikde ebkemsin
Ecel peymānesiñ zehrin ḳabirde ḳorḳarım yersin
[Vücūduñ añla ey ġāfil ki bir ḳaṭre menīdensin
Tekebbürlük Ḫudā'ya yaraşır sen nesl-i Ādem'sin]

798

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

159b 1 Ṣaḳın terk-i edebden kūy-ı maḥbūb-ı Ḫudā'dır bu
Naẓar-gāh-ı İlāhīdir maḳām-ı Muṣṭafā'dır bu

Ḥabīb-i kibriyānıñ ḫāb-gāhıdır fażīletde
Tefevvuḳ-kerde-i ʿarş-ı Cenāb-ı kibriyādır bu

3 Bu ḫākiñ pertevinden oldu deycūr-ı ʿadem zā-il
ʿAmādan açdı mevcūdāt çeşm-i tūtiyādır bu

Felekde māh-ı nev bābü's-selāmıñ sīneçākidir
Bunuñ ḳandīlidir ḫūr maṭlaʿ-ı nūr u żiyādır bu

5 Mürāʿāt-ı edep şarṭyile gir **Nābī** bu dergāha
Meṭāf-ı ḳudsiyāndır būse-gāh-ı enbiyādır bu[164]

---

[163] "وَلَا تَدْعُ مَعَ اللهِ اِلٰهاً اٰخَرَ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهٗ لَهُ الْحُكْمُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ" (Ve Allah'la beraber bir başka mabudu çağırma; yoktur tapacak ondan başka; her şey helak olur, ancak onun zatıdır kalan, onundur hüküm ve hepiniz, dönüp onun tapısına varacaksınız.) Kasas 28 / 88

[164] Bu naatan sonra bazı eksik şiir parçaları bulunmaktadır. Bunlar okunmadı.

799

160a İlāhī yā Rabbī
Dünde metānet
ʿAḳāʾidde ṣalābet
Şerīʿatde kemālet
Günāhlarda maġfiret
Lisānda feṣāḥat
Kelāmda belāġat
ʿUḳulda leṭāfet
Cemʿ-i aḥvālde ʿibādet
ʿAmellerde ḳuvvet
Meṭāliʿde diḳḳat
Ḳur'ān-ı ʿaẓīmde ḳırāʾat
Aʿmāl-i ṣāliḥlerde leẕẕet
Bedenlerimize ḳuvvet
Rūḥumuza saʿādet
Malda rızıḳda ṣeḥāvet
Dār-ı dīnde ulū devlet
Uḥibbālarımıza muḥabbet
Geçmişlerimize raḥmet
Bāḳīlerimize ʿafv u ʿāfiyet
Vaʿdesi yetenlere īmān-ı kāmile
Ḳabirde niʿmet
Ḥaşirde ʿizzet
ʿAraṣātda şefāʿat

800

TERCİ-İ BEND

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

160b 1 Dilā bu dehr-i fānīniñ nesine böyle ḫurremsin
ʿAceb bilsem ne maḳṣūda erişdiñ böyle bī-ġamsın
Ne Ḍaḥḥāk u Feridūn'sun ne Behmen'sin yāḫud Cem'sin
Cihānıñ Ḫüsrev'i olduñ ṭuṭalım şāh-ı ʿālemsin
Tekebbürlük Ḫudā'ya yaraşır sen nesl-i Ādem'sin
Vücūduñ añla ey ġāfil ki bir ḳaṭre menīdensin

Bilirsin *küllī şey'in hālikın*[165] emrine ʿālemsin
Ḳamer-ṭalʿat melek-vuṣlat ya sulṭān-ı aʿẓāmsın

[165] "وَلَا تَدْعُ مَعَ اللهِ اِلٰهاً اٰخَرَ ۘ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۜ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهٗ ۜ لَهُ الْحُكْمُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ" (Ve Allah'la beraber bir başka mabudu çağırma; yoktur tapacak ondan başka; her şey helak olur, ancak onun zatıdır kalan, onundur hüküm ve hepiniz, dönüp onun tapısına varacaksınız.) Kasas 28 / 88

Ne ışṣı ʿāḳıbet saña ecel erdikde ebkemsin
Ecel peymānesiñ zehrin ḳabirde ḳorḳarım yersin
[Tekebbürlük Ḫüdā'ya yaraşır sen nesl-i Ādemsin]
[Vücūduñ añla ey ġāfil ki bir ḳaṭre menīdensin]

3 Nesine ġurresin devr-i zamāniñ ey dil-i nālān
Degildir ber-ḳarār aṣlā geçer bu geştī-i devrān
Aḳar ṣular gibi ʿömr-i ʿazīziñ geçmede her ān
Gerek Arist'e ṭālib ol gerekse Ḥażret-i Loḳmān
[Tekebbürlük Ḫudā'ya yaraşır sen nesl-i Ādemsin]
[Vücūduñ añla ey ġāfil ki bir ḳaṭre menīdensin]

Gel ey ġāfil tamām izʿān edip ahvāl-i devrānı
Beḳāsı yoḳdurur dehriñ bilirsen ʿāḳıbet fānī
Ser-ā-ser mülk-i dünyānıñ tutalım olmuşun ḫānı
Ecel cāmını ṣunduḳda edemez kimse dermānı
[Tekebbürlük Ḫudā'ya yaraşır sen nesl-i Ādemsin]
[Vücūduñ añla ey ġāfil ki bir ḳaṭre menīdensin]

5 Nice ṣāḥib-Nerīmān'ıñ bozulmadı mı devrānı
Ḳapunda bende olsañız bu cihānıñ o sulṭānı
Nice vaḥş u ṭuyūra ḥükm iden dehriñ Süleymān'ı
Gider ḳalbinden iḫrāc et bu ʿucbı kiri ʿünvānı
[Tekebbürlük Ḫudā'ya yaraşır sen nesl-i Ādemsin]
[Vücūduñ añla ey ġāfil ki bir ḳaṭre menīdensin]

6 Ḥuṣūṣā tācı taḫtı terk edip ol ḫażret-i Edhem
Yeri bir ber-ḳarār etmez göçer bu dehri bu ʿālem
Ḳanı ecdād-ı pākin ḫażret-i Ḥavvā ile Ādem
Göçenler bize ʿibretdir bihī Mecnūn bihī Ādem
[Tekebbürlük Ḫudā'ya yaraşır sen nesl-i Ādemsin]
[Vücūduñ añla ey ġāfil ki bir ḳaṭre menīdensin]

801
7'li Hece Vezni

161a 1 İlhām ile dün gece
Seyretdim Muḥammed'i
Āyine-i ḳalbimde
Seyretdim Muḥammed'i

Emāmesi bāşında
Yeşil ḥulle ögünde

Dört yāriyle yanında
Seyretdim Muḥammed’i

3 Cürʿa ṣundu Muḥammed
Mest etdi beni ġāyet
Ḥaḳḳ’ın oldu ʿināyet
Seyretdim Muḥammed’i

Pervāneyim şemʿine
Şeyḫim ʿazīzim bile
Cümle ʿaşıḳlar ile
Seyretdim Muḥammed’i

5 Ḳatre-i ʿummān buldum
Derdime dermān buldum
Dün gece ḳadre erdim
Seyretdim Muḥammed’i

6 **Yūnus** murāda erdi
Ẕevḳ ile ṣafā sürdi
ʿĀşıḳ maʿşūḳun buldı
Seyretdim Muḥammed’i (Aḥmedi)

802
İLĀHĪ
7’li Hece Vezin

1 İñ[i]lerem dün ü gün
Derdi olan iñ[i]ler
Düşmüşem ʿaşḳıñ odna
Oda yanan iñ[i]ler

Görmez misin ṣuyı
Dost yüzün[i] gördügi
Her seḥer her yaña aḳar
Çaġlar aḳar iñ[i]ler

3 Gösterip gündüzüni
Pinhān çekmiş yüzüni
Görüp dost[un] yüzüni
Gördügi demde iñler

4 Bī-çāre **Yūnus** gider
Yārelidir Ḥaḳ bilür
Her seḥer yāresin
Şeyḫine söyler iñler

803
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1 Eyā sulṭān-ı kevneyn sırıñ cümle deḳāʾıḳdır
Leṭāyifdir ġarāyibdir ʿacāyibdir ḥaḳāyıḳdır

Feṣāḥatde belāġatde meʿārifde merātibde
Nebīlerden seni kimdir demez aʿlā vü fā-ikdür

3 Eyā maʿşūḳ-ı raḥmānı ki farıż-ı ʿayn vefāyıḳdır
Nebīlerden seni kimdir demez aʿlā vü fā-ikdir

4 Ne devletlü saʿādetlü ne ʿizzetlüdür ol kimse
Seniñle rūz-i maḥşerde sāḥibidür maʿrifetdir

804
İLĀHĪ BEYĀTĪ

161b 1 Eyyūb'üm mübtelāyım
Derde dermān isterim
ʿĀşıḳım dil-ḥastayım
Cāna cānān isterim

Yaʿḳūbum aġlarım*
Yūsuf için ḳaldım firāḳ*
Yūsuf'um zindān içinde*
Faż̇l-ı raḥmān isterim

3 Mūsā'nıñ Ṭūr'una vardım*
Dost cemāliñ görmege
Kendi ʿaḳlım nā-gāh oldum*
Sırr-ı sübḥān isterim

Bir mekāna gelmişim ki*
Ol benim yurdum degil
Ḫıżır'la ẓulmete erdim*
Āb-ı ḥayvān isterim

5 Defter-i icmāli*
Yüklendim etdim ʿazm-ı rāh*
Ben menzil-i maḳṣūdu
Ḥaḳḳ'dan fermān isterim

6 **Yūnus Emrem** bilmedi
Hīç kimseler ḥālim benim (aman)*
Ḥālimi ʿarż etmeğe
Bir merd-i ʿirfān isterim*

805
MAḲĀM-I EVC
Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feūlün

1 Mecnūn u Ḫüdā olanı zincīre çekerler
Şol ṭālib-i Ḥaḳḳ ʿāşıḳı bir pīre çekerler

Ferʿiyle bilinir [yine] ol ʿālemiñ aṣlı
Maʿnā-yı belīġi luṭf ile taḳrīre çekerler

3 Dil derde düşüp isterse dīdār-ı Ḫudā'yı
Pīrān-ı ḥaḳīḳat anı tedbīre çekerler

Bu kāne yekün ile eyā ḥoca bu olmaz
Bu dersi bilen ʿāşıḳı tefsīre çekerler

5 **Seyfī** bilirim deme [ṣaḳın] ʿilm ü ledünnī
Erbāb-ı ṭarīḳat seni taʿbīre çekerler

SONUÇ

Tez çalışmamızda Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi Seyfettin Özege Bölümü ASL 603 (M61) Numarada Kayıtlı Mecmuanın Transkripsiyonlu Metni ve Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesine (MESTAP) göre tasnifi yapılmıştır.

Mecmua 163 varaktan oluşmaktadır. İstinsah tarihi belli olmayıp içerisinde merhum diye zikredilen Şeyh Himmet Efendi ve oğlu Şeyh Abdullah'ın ölüm tarihlerine baktığımız zaman Şeyh Himmet Efendi 1684'de ve Şeyh Abdullah ise 1711'de vefat etmiştir. Bu bilgilerden ve yüzyıllarını bulabildiğimiz şairlerden hareketle incelediğimiz mecmuanın 19. yüzyıla ait olduğu anlaşılmaktadır. Kim tarafından derlendiği ise belli değildir.

Tezimizin Giriş kısmında mecmuaların tanımı, genel özellikleri, sınıflandırılması, önemi, diğer mecmua türleri ve güfte mecmuasının tanımı verilmiştir. Birinci Bölümde, incelemiş olduğumuz mecmuanın fiziksel tavsifine, tertip hususiyetlerine; mecmuada geçen şairlere, aruz ve hece vezinlerine, nazım şekillerine tablo şeklinde yer verilmiştir. İkinci Bölümde MESTAP tablomuz bulunmaktadır. Son olarak Üçüncü Bölümde ise metnin kurulmasında takip edilen yöntem, çeviri yazı alfabesi ve transkripsiyonlu metnimiz yer almaktadır.

Mecmuada hem aruz hem de hece vezniyle yazılmış şiirler mevcuttur. Şiirler nazım şekli bakımından da çeşitlilik göstermektedir. Mecmuanın tertibinde herhangi bir kural gözetilmemiştir. Başlıkların çoğunluğu makam isimlerinden oluşmaktadır. Bunun yanında şair adını veya nazım şeklini içeren başlıklar da vardır. Şiirler ve başlıklar siyah renk mürekkeple yazılmıştır. Mecmuanın sonuna doğru yazı şekli ve kağıt renklerinde değişiklikler görülmektedir. Şiirlerin çoğunda mahlas bulunurken kime ait olduğu bilinmeyen şiirler de mevcuttur. Şairlerin tek bir şiirinin bulunması ve yaygın mahlaslar kullanmaları kimliklerini tespit etmemizi güçleştirmiştir. Bu nedenle kimliğinden emin olunmayan şairlerin yüzyılları tabloda boş bırakılmıştır.

Metnimizi çevirirken derkenarlarda bulunan ve silik yazılan şiirler okumamızı güçleştirmiştir. Çeşitli nedenlerle okuyamadığımız ya da metinde eksik kalan yerler dipnotlarda belirtilmiştir. Yine tamire ihtiyaç duyulan metinlerdeki eklemeler ya da düzeltmeler "[ ]" şeklinde belirtilerek hangi kaynaktan hareketle tamir edildiği dipnotlarda belirtilmiştir. Mecmuamız bir ilahi mecmuası olduğundan şiirlerin bestelenmiş hallerinde

söylenen vezne uymayıp tekrar edilen kısımlar doldurma mısra olarak kabul edilip “( )” şeklinde gösterilmiştir. Bu ve buna benzer düzeltmelerimiz tezimizin başlangıcında açıklanmaktadır.

MESTAP projesi doğrultusunda hazırladığımız tezimizde birçok şaire ve nazım şekline yer vermiş bulunmaktayız. Günümüzde bilinen, söylenen şiirlerin farklı şekillerini de yine tezimizde görmek mümkün. Hem Halk edebiyatı hem Eski Türk Edebiyatı alanında harmanlanmış bir nazım şekli tablosu da ortaya çıkmış durumdadır. Mecmuamızdaki bilgilerin edebiyat sahasına az da olsa ışık tutmasını dileriz.

KAYNAKÇA

Buzov, S. (2012). "**Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII. Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı**". (Editörler, H. Aynur, M. Çakır, H. Koncu, S. S. Kuru, A. E. Özyıldırım), **Osmanlı'da Karışık İçerikli Mecmualar: Bir Başka Arşiv** (ss. 33-42). İstanbul: Turkuaz Yayınları.

Çavuşoğlu, M ve Tanyeri, M.A. (1981), **Hayreti Divan Tenkidli Basım**, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Develioğlu, F. (2006). **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat**, Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.

Döğmeci, E. (2019). **Millì Kütüphane Cönklerindeki Nurî Mahlaslı Şiirler Üzerine Bir İnceleme** (Yüksek Lisans Tezi), Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gıynaş, K. A. (2011). "Şiir Mecmuaları Hakkında Yapılan Çalışmalar Bibliyografyası" Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi.

Güneş, M.(1994). **Eşrefoğlu Rumi ve Divanı (İnceleme- Metin)** (Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gürbüz, M. (2012), *"***Şiir Mecmuaları Üzerine Bir Tasnif Denemesi***",* Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırk Ambarı, (Haz.: Hatice Aynur, Müjgan Çakır, Hanife Koncu, Selim S. Kuru, Ali Emre Özyıldırım) İstanbul: Turkuaz Yayınları.

Güzel, A. (2021), "**Kaygusuz Abdal Külliyatı (Hayatı-Eserleri-Metin-Sözlük-Kaynaklar)**". Ankara:TDK Yayınları.

Keleş, R. (2013). **Divan Şiirinde Lafzî Âyet ve Hadis İktibasları** (Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Ensititüsü.

Kılıç, A. (2012), *"***Mecmua Tasnifine Dair***",* Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırk Ambarı, (Haz.: Hatice Aynur, Müjgan Çakır, Hanife Koncu, Selim S. Kuru, Ali Emre Özyıldırım), İstanbul: Turkuaz Yayınları.

Köksal, M. F. (2012). "**Mecmûa Tasnifine Dair Eski Türk Edebiyatı**", Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı, İstanbul: Turkuaz Yayınları.

Kut, G. (1986). "**Mecmua**". Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, (VI,170-173), İstanbul: Dergâh Yayınları.

Kut, G. (1986). **Mecmûalar** (C. 6.), Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, İstanbul: Dergah Yayınları.

Levend, Â. S. (1988). **Türk Edebiyatı Tarihi Giriş**, Ankara: TDK Yayınları.

Şenödeyici, Ö., Akdağ, A.(2015). "Mecmualar ve Cönkler", **Osmanlı Edebî Metinlerini Anlama Kılavuzu,** (ed. Özer Şenödeyici), İstanbul: Kesit Yayınları.

Tatçı, M. (1990). **Yunus Emre Divanı (İnceleme-Metin)**, (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Tatçı, M. ve Yıldız, M. (2005). **Aziz Mahmud Hüdayi Divan-ı İlahiyat Tıpkıbasım ve Çeviriyazı**. Üsküdar Belediyesi: Üsküdar Araştırmaları Merkezi.

Uzun, M. (2003). "Mecmua". TDV İslâm Ansiklopedisi (DİA), (XXVIII). İstanbul: TDV Yayınları.

Yakıcı, A.(1985). **Niyazi-i Mısri'nin Divan-ı İlahiyatı'ı** (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yetkin, Y. (2016). **Bolulu Şeyh Himmet ve Divançesi** (Yüksek Lisans Tezi). Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yılmaz, M. (2013). **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, İstanbul: Kesit Yayınları.